

T.C.
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

AMASYA MERKEZ AĞZI

Yüksek Lisans Tezi

Ebru SİLAHŞÖR

Danışman
Doç. Dr. Mehmet Dursun ERDEM

Erzincan 2011

EK 3: TEZ KABUL TUTANAĞI

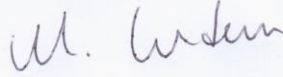
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu çalışma, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak Kabul edilmiştir.

Başkan/Jüri: Prof. Dr. Mukim SAĞIR

Danışman/Jüri: Doç. Dr. Mehmet Dursun ERDEM

Jüri: Doç. Dr. Ercan ALKAYA

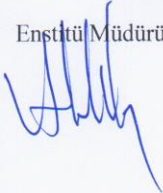

Yukarıdaki imzalar, adı geçen öğretim üyelerine aittir.

04. / 07 / 2011

Doç. Dr. Adem BAŞIBÜYÜK

Enstitü Müdürü

Özet

Yabancı Türkologların uzun süre rağbet ettiği ağız araştırmaları, 1940'lı yıllardan itibaren yerli araştırmacıların sahaya girmesiyle hız kazanmıştır. Derleme-inceleme niteliğindeki eserler çoğaldıkça Türkiye Türkçesi ağızları çok önemsenen bir konuma gelmiştir. Bu çalışmalar sayesinde siyasi, tarihî, millî, etnik ve stratejik yönden büyük öneme sahip sonuçlar ortaya çıkmıştır. Yapılan çalışmalar çok olsa da malzemenin zenginliğinden dolayı henüz birçok bölgede ağız araştırması yapılmamıştır. Ağız araştırması yapılmamış, derlenmeyi bekleyen sahalardan biri de Amasya'dır.

Her yönüyle tarihe tanık olan ve daha önce çalışılmamış bir saha olan Amasya, özellikle dil verilerini ortaya koymak için tez sahası olarak belirlendi. Bu kapsamda Amasya il merkezine ait toplam seksen köye gidilmiş, sahada ağız özelliklerine sahip insanların ses kayıtları alınarak derleme çalışmaları yapılmıştır. Elde edilen kayıtlar çeviri yazı işaretleriyle deşifre edildikten sonra ses bilgisi incelemeleri yapılmıştır. Dolayısıyla yörenin ağız özellikleri ve dile sinmiş olan sözcüklerde yaşamını sürdüren yöreye ait kültür unsurları da kayda geçirilmiştir.

Türkiye'de ağız araştırmaları ile ilgilenen bilim adamları her geçen gün artmakta ancak bunun aksine kaynak kişiler de her geçen gün azalmaktadır. "Amasya Merkez Ağız" adlı bu tez çalışmasındaki amaç; toplanılan malzemelerle tarihî, milli, siyasi, sosyolojik, ekonomik ve stratejik açıdan öneme sahip birçok sonuç ortaya çıkarmak ve Türk Dili'nin zenginliğini bir kez daha sergilemektir.

Anahtar Kelimeler: Ağız, Türkiye Türkçesi, Amasya, derleme çalışmaları, ses bilgisi, kaynak kişi, Türk dili, çeviri yazı.

Abstract

The studies of dialect which is demanded by the foreign Turcologists for a long time has gained momentum since the introduction of local researchers in the field from the 1940s. Compile-examination of Turkey Turkish Dialects have been very important by the nature of the works has become increased. Thanks to these studies, the major importance of results came into the picture in terms of the political, historical, national, ethnic and strategic issues.. Although many studies in many regions have been made, due to so many material of to be studied, dialect searches at so many regions have not been performed. Dialect studies has not been done or one of waiting areas are to be compiled is Amasya.

Every aspect of the witness history, and previously has not studied in a field of Amasya, language data, especially as the field was determined to put forth the thesis. In this context, a total of eighty villages belonging to the city center of Amasya was gone and after having been made of audio recordings of people who dialect features, compiling studies were done. After deciphering the records obtained from the translation text marks, sound knowledge examinations were made. Therefore, dialect features of the region and expressed in words that permeated the culture of the surviving elements of the region were also recorded.

The scholars interested in the dialect research in Turkey are increasing day by day, to the contrary, resource persons, but also decreases with each passing day. The purpose of this thesis study named "Amasya Central Dialect" to reveal many results have importance in terms of historical, national, political, sociological, economic and strategic and reveal once again the richness of Turkish language.

Key Words: Dialect, Turkish of Turkey, Amasya, compilation, sound information, resource person, the Turkish language, a translation text.

İçindekiler

I.GİRİŞ.....	1
A. Bölgenin Coğrafyası.....	1
1. İlin Yeri.....	1
2. İklim.....	2
3. Bitki Örtüsü.....	3
4. Nüfus ve Yerleşme.....	3
5. Eğitim.....	4
6. İktisadi Yapı.....	6
B. Tarih.....	6
1. Amasya Adının Kaynağı.....	6
2. Eski Çağdan Bugüne Amasya.....	8
C. Gelenek ve Görenekler.....	9
D. Daha Önce Yapılmış Ağız Araştırmalarında Bölgenin Yeri.....	11
II. SES BİLGİSİ.....	16
A. Ünlüler.....	16
1. Ünlü Çeşitleri.....	16
a) a Ünlüsü ve Çeşitleri ([â], [á], [ã]).....	16
b) e Ünlüsü ve Çeşitleri (/ê/, [ä], [ë], [é]).....	17
c) /ı/ Ünlüsü ve Çeşitleri ([í], [î]).....	19
d) i Ünlüsü ve Çeşitleri ([î]).....	20
e) /o/ Ünlüsü ve Çeşitleri ([ó],[ô]).....	20
f) /ö/ Ünlüsü ve Çeşitleri ([ô]).....	22
g) /u/ Ünlüsü ve Çeşitleri ([ú]).....	22
2. Ünlülerde Uzunluk Kısalık.....	23

a) Aslında Uzun Olan Ünlülerin Normalleşmesi	25
b) Aslında Normal Uzunlukta Olan Ünlülerin Kısalması	25
c) Hece Kaynaşmasıyla Oluşan Uzun Ünlüler	27
d) Hece Düşmesiyle Oluşan Uzun Ünlüler	28
e) Ünsüz Düşmesiyle Oluşan Uzun Ünlüler	28
3. İkiz Ünlüler	28
a) Yükselen İkiz Ünlüler	29
b) Eşit İkiz Ünlüler.....	29
c) Alçalan İkiz Ünlüler.....	29
4. Ünlü Uyumları ve Ünlü Benzeşmeleri	30
a) Önlük-Artlık Uyumu.....	30
(1) <i>Alıntı Kelimelerde Önlük-Artlık Uyumu</i>	30
(2) <i>Önlük-Artlık Uyumunun Bozulması</i>	32
(3) <i>Kökte Ünlü Değişmesine Dayanan Önlük-Artlık Uyumu</i>	34
b) Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu	34
(1) <i>Düzlük-Yuvarlaklık Uyumunun Bozulması</i>	35
c) Genişlik-Darlık Uyumu.....	36
5. Ünlü Değişimleri.....	37
a) Art Ünlülerin Önlüleşmesi	37
b) Ön Ünlülerin Artlaşması.....	38
c) Düz Ünlülerin Yuvarlaklaşması.....	41
d) Yuvarlak Ünlülerin Düzleşmesi.....	43
e) Geniş Ünlülerin Daralması.....	44
f) Dar Ünlülerin Genişlemesi.....	45
6. Ünlülerde Düşme ve Türeme	47
a) Ünlü Düşmesi.....	47

b) Ünlü Türemesi	47
B. Ünsüzler.....	49
1. Ünsüz Çeşitleri	49
2. Ünlü-Ünsüz Uyumunun Bozulması	52
3. Ünsüz Değişimleri.....	53
a) Ötümlüleşme	53
(1) Kelime Başında Ötümlüleşme	53
t/->/d/- değişimi:	53
p/->/b/- değişimi:	53
k/->/g/- değişimi:	54
k/->/ğ/- değişimi:	54
s/->/z/- değişimi:	54
k/->/ğ/- değişimi:	54
ç/->/c/- değişimi:	54
h/->/m/- değişimi:	54
(2) Kelime Ortasında Ötümlüleşme	54
-k/->/ğ/- değişimi:	54
-k/->/ğ/- değişimi:	54
-k/->/g/- değişimi:	55
-t/->/d/- değişimi:	55
-p/->/b/- değişimi:	55
-h/->/b/- değişimi:	55
-ç/->/c/- değişimi:	55
-f/->/v/- değişimi:	55
-s/->/z/- değişimi:	55
-h/->/c/- değişimi:	55

-/h/->-/y/- değişimi:	55
-/k/->-/y/- değişimi:	55
-/f/->-/b/- değişimi:	55
-/k/->-/c/- değişimi:.....	56
<i>(3) Kelime Sonunda Ötümlüleşme.....</i>	56
-/k/>-/ğ/ değişimi:	56
-/k/>-/g/ değişimi:	56
-/k/>-/g/ değişimi:	56
-/k/>-/ğ/ değişimi:	56
-/ç/>-/c/ değişimi:	56
-/p/>-/b/ değişimi:	56
b) Ötümsüzleşme.....	56
<i>(1) Kelime Başında Ötümsüzleşme.....</i>	57
b/->/p/- değişimi:	57
d/->/t/- değişimi:	57
v/->/f/- değişimi:.....	57
<i>(2) Kelime Ortasında Ötümsüzleşme.....</i>	57
-/z/->-/s/- değişimi:	57
-/l/->-/s/- değişimi:.....	57
-/b/->-/p/- değişimi:	57
-/c/->-/ç/- değişimi:.....	57
-/d/->-/t/- değişimi:	57
-/v/->-/f/- değişimi:	57
-/z/->-/ç/- değişimi:.....	57
-/y/->-/s/- değişimi:	57
-/l/->-/t/- değişimi:	57

(3) Kelime Sonunda Ötümsüzleşme.....	58
-/z/>/-s/ değişimi:.....	58
c) Sızıcılaşma	58
(1) Kelime Başında Sızıcılaşma	58
k/->/h/- değişimi:	58
ç/->/ş/- değişimi:	58
t/->/s/- değişimi:	58
(2) Kelime Ortasında Sızıcılaşma	58
-/k/->/h/- değişimi:	58
-/ç/->/ş/- değişimi:	58
-/k/->/h/- değişimi:	59
-/k/->/h/- değişimi:	59
-/k/->/h/- değişimi:	59
-/c/->/z/- değişimi:	59
-/c/->/j/- değişimi:	59
-/k/->/s/- değişimi:	59
-/k/->/ş/- değişimi:	59
-/t/->/s/- değişimi:.....	59
-/t/->/ş/- değişimi:.....	59
-/l/->/z/- değişimi:	59
(3) Kelime Sonunda Sızıcılaşma.....	59
-/k/>/h/ değişimi:	59
-/k/>/h/ değişimi:	59
-/ç/>/ş/ değişimi:.....	59
d) Sürekli Ünsüzler Arasındaki Değişimler	59
(1) Kelime Başında Sürekli Ünsüzler Arasındaki Değişimler	60

m/->/v/- değişimi:	60
h/->/m/- değişimi:	60
-/h/->/f/- değişimi:	60
s/->/z/-değişimi:	60
h/->/h/- değişimi:	60
-/l/->/n/- değişimi:	60
n/->/l/- değişimi:	60
m/->/n/- değişimi:	60
<i>(2) Kelime Ortasında Sürekli nszler Arasındaki Değişimler.....</i>	<i>60</i>
-/r/->/l/- değişimi:	60
-/r/->/n/- değişimi:	61
-/z/->/s/- değişimi:	61
-/l/->/n/- değişimi:	61
-/l/->/s/- değişimi:	61
-/m/->/n/- değişimi:	61
-/v/->/y/- değişimi:	61
-/f/->/h/ değişimi:	61
-/h/->/y/- değişimi:	61
-/l/->/n/- değişimi:	61
-/f/->/v/- değişimi:	61
-/ř/->/s/- değişimi:	61
-/y/->/s/- değişimi:	61
-/l/->/z/- değişimi:	61
-/h/->/ř/- değişimi:	61
-/h/->/f/- değişimi:	61
-/h/->/h/- değişimi:	62

s/->/z/- değişimi:	62
-/ř/->-/h/- değişimi:	62
-/y/->-/n/- değişimi:	62
-/r/->-/y/- değişimi:	62
-/n/->-/y/- değişimi:	62
-/n/->-/r/- değişimi:	62
-/v/->-/n/- değişimi:	62
<i>(3) Kelime Sonunda Sürekli nszler Arasındaki Değişimler</i>	62
-/s/>/ř/ değişimi:	62
-/r/>/y/ değişimi:	62
-/n/>/m/ değişimi:	62
e) Sreklileşme	62
-/k/>-/h/ değişimi:	62
b/->/m/- değişimi:	62
b/->/v/- değişimi:	62
k/>/h/- değişimi:	62
t/->/s/- değişimi:	62
-/c/->-/j/- değişimi:	62
-/c/->-/z/- değişimi:	63
-/k/->-/ř/- değişimi:	63
-/k/>-/y/- değişimi:	63
-/t/->-/s/- değişimi:	63
-/t/->-/ř/- değişimi:	63
f) Sreksizleşme	63
s/->/t/- değişimi:	63
ř/->/ç/- değişimi:	63

<i>j-/>/c/- değişimi:</i>	63
<i>v/->/b/- değişimi:</i>	63
<i>-/f/->/b/- değişimi:</i>	63
<i>-/h/->/c/- değişimi:</i>	63
<i>-/j>--/c/- değişimi:</i>	63
<i>-/l/->/d/- değişimi:</i>	63
<i>-/l/->/t/- değişimi:</i>	63
<i>-/z/->/ç/- değişimi:</i>	63
<i>-/z/>-/ğ/ değişimi:</i>	63
g) Süreksiz Ünsüzler Arasındaki Değişimler.....	63
<i>k/->/k/- değişimi:</i>	63
<i>-/k/->/k/- değişimi:</i>	64
<i>-/k/>-/k/ değişimi:</i>	64
<i>g/->/ğ/- değişimi:</i>	64
<i>-/k/>-/ğ/ değişimi:</i>	64
<i>k/>-/ğ/ değişimi:</i>	64
<i>t/->/d/- değişimi:</i>	64
<i>b/->/p/- değişimi:</i>	64
<i>-/b/->/p/- değişimi:</i>	64
<i>-/c/->/ç/- değişimi:</i>	64
<i>-/ç/->/t/- değişimi:</i>	64
<i>-/d/->/c/- değişimi:</i>	64
<i>d/->/t/- değişimi:</i>	64
<i>g/->/k/- değişimi:</i>	64
<i>k/->/g/- değişimi:</i>	64
<i>-/t/->/ç/- değişimi:</i>	64
4. Ünsüz Benzeşmesi	64

a) Kelime İçinde Ünsüz Benzeşmesi.....	65
(1) İlerleyici Benzeşme	65
-nl->-nn- benzeşmesi:	65
-zl->-zz- benzeşmesi:.....	65
(2) Gerileyici Benzeşme.....	65
-rl->-ll- benzeşmesi:	65
-ln->-nn- benzeşmesi:	66
-rn->-nn- değişmesi:	66
-zs->-ss- benzeşmesi:.....	66
-td->-dd- benzeşmesi:	66
-zc->-cc- benzeşmesi:	66
-nr->-rr- benzeşmesi:	66
-cz->-zz- benzeşmesi:	67
-hc->-cc- benzeşmesi:.....	67
-hm->-mm- benzeşmesi:.....	67
-kg->-gg- benzeşmesi:	67
-ls->-ss- benzeşmesi:	67
-lt->-tt- benzeşmesi:.....	67
-nd->-nn- benzeşmesi:	67
-nm->-mm- benzeşmesi:.....	67
-ny->-nn- benzeşmesi:	67
-rs->-ss- benzeşmesi:	67
-sg->-ss- benzeşmesi:	67
-sy->-ss- benzeşmesi:	67
-şç->-şç->-cc- benzeşmesi:	67
-şs->-ss- benzeşmesi:	67

-tç->-çç- benzeşmesi:.....	67
-ts->-ss benzeşmesi:.....	67
-tş->-şş- benzeşmesi:	67
b) İki Kelime Arasında Ünsüz Benzeşmesi.....	67
5. Benzeşmezlik	68
6. Ünsüz İkizleşmesi	68
7. İkiz Ünsüzlerin Tekleşmesi.....	69
8. Ünsüz Düşmesi	69
a) Kelime Başında Ünsüz Düşmesi.....	69
b) Kelime Ortasında Ünsüz Düşmesi	69
-/y/- düşmesi:.....	70
-/r/- düşmesi:	70
-/h/- düşmesi:.....	70
-/l/- düşmesi:	70
-/n/- düşmesi:.....	70
-[ñ]- düşmesi:	70
-/ğ/- düşmesi:.....	70
-/v/- düşmesi:.....	70
-/k/- düşmesi:.....	70
-/t/- düşmesi:	70
c) Kelime Sonunda Ünsüz Düşmesi.....	70
-/r/ düşmesi:.....	71
-/k/ düşmesi:.....	71
-/l/ düşmesi:.....	71
-/t/ düşmesi:.....	71
9. Ünsüz Türemesi	71

a) Kelime Başında Ünsüz Türemesi.....	71
y/- türemesi:	71
h/- türemesi:	71
b) Kelime Ortasında Ünsüz Türemesi.....	72
-ş/- türemesi:	72
-l/- türemesi:.....	72
-y/- türemesi:	72
-h/- türemesi:	72
c) Kelime Sonunda Ünsüz Türemesi.....	72
-n/ türemesi:	72
-m/ türemesi:	72
-g/ türemesi:	72
-y/ türemesi:	72
10. Göçüşme.....	73
11. Hece Kaynaşması	73
12. Hece Düşmesi	74
13. Kelime ve Cümle Vurgusu.....	74
III. SONUÇ	76
IV. METİNLER	81
V. BİBLİYOGRAFYA	516

KISALTMALAR

AA	Aybastı Ağzı
Alm.	Almanca
Ank.	Ankara
Ar.	Arapça
AÜ	Ankara Üniversitesi
bk.	Bakınız
Böl.	Bölüm
C.	Cilt
çev.	Çeviren
ÇÜ	Çukurova Üniversitesi
DA	Diyarbakır Ağzı
DTCF	Dil Tarih Coğrafya Fakültesi
EİA	Erzurum İli Ağızları
Edb.	Edebiyat
Enst.	Enstitü
EYA	Erzincan ve Yöresi Ağızları
Fak.	Fakülte
Far.	Farsça
FÜ	Fırat Üniversitesi
GÜ	Gazi Üniversitesi
hzl.	Hazırlayan
İng.	İngilizce
İst.	İstanbul
İÜ.	İstanbul Üniversitesi
KBAYA	Keban, Baskil ve Ağın Yöresi Ağızları

KİA	Kars İli Ağızları
km	kilometre
KÜYA	Kütahya ve Yöresi Ağızları
KYA	Kırşehir ve Yöresi Ağızları
m	Metre
MÖ	Milattan önce
MS	Milattan sonra
mez.	Mezuniyet
MİA	Malatya İli Ağızları
Moğ.	Moğolca
MÜ	Marmara Üniversitesi
NYA	Nevşehir ve Yöresi Ağızları
OMÜ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
RIA	Rize İli Ağızları
s.	Sayfa
S.	Sayı
TDAY-B	Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten
TDK	Türk Dil Kurumu
TFA	Türk Folklor Araştırmaları
Ü	Üniversite
vb.	ve benzeri
Yay.	Yayın

ÇEVİRİ YAZI İŞARETLERİ

[á]: a ile e arası düz, geniş, yarı art orta damak ünlüsü

[â]: a ile ı arası düz, art, yarı geniş ünlü

[ã]: a ile o arası art, geniş, yarı düz ünlü

/è/: e ile i arası düz, ön, yarı geniş ünlü

[é]: e ile i arası düz, ön, yarı açık ünlü

[ê]: e ile ö arası geniş, ön, yarı yuvarlak ünlü

[ä]: /a/ ile /e/ arasında /e/'ye daha yakın bir ünlü

[í]: ı ile i arası düz, dar, yarı art ünlü

[î]: ı ile u arası dar, art, yarı yuvarlak ünlü

[ï]: i ile ü arası dar, ön, yarı yuvarlak ünlü

[ó]: o ile ö arası yuvarlak, geniş, yarı art ünlü

[ô]: o ile u arası yuvarlak, art, yarı geniş ünlü

[ô̂]: ö ile ü arası ön, yuvarlak, yarı geniş ünlü

[ú]: u ile ü arası yuvarlak, dar, yarı art ünlü

[ḅ]: b ile ve arası katı, ötümlü sızmalı ünlü

[Ç]: c ile ç arası katı, patlayıcı, yarı ötümlü bir diş eti ünsüzü

[ç̣]: ç işe ş arası katı, yarı sızıcı yarı ötümlü bir diş eti ünsüzü

[F]: f ile v arası katı, sızıcı, yarı ötümlü bir diş-dudak ünsüzü

/ğ/: art veya yarı art ünlülerle hece kuran katı, patlayıcı, ötümlü art damak ünsüzü

[ğ]: art damak /ğ/ sesinden daha geride, art damak kökünde gırtlığa oldukça yakın boğumlanan, katı, patlayıcı ve ötümlü bir art damak ünsüzüdür.

/h/: katı, sızıcı, ötümlü, hırıltılı, art damak ünsüzü

/k/: art veya yarı art ünlülerle hece kuran, katı, patlayıcı, ötümsüz, art damak ünsüzü

[K]: ön ve art ünlülerle hece kuran, k ile g arasında katı, patlayıcı, yarı ötümlü ünsüz

[K̄]: k ile h arasında katı, yarı sızıcı, yarı ötümlü bir art damak ünsüzü

[l]: art veya yarı art ünlülerle hece kuran akıcı, sızıcı, ötümlü art damak ünsüzü

[ñ]: art ve ön ünlülerle hece kuran akıcı, patlayıcı, ötümlü, genizsi n ünsüzü

[P]: b ile p arası katı, patlayıcı, yarı ötümlü bir dudak ünsüzü

[S]: s ile z arası katı, sızıcı, yarı ötümlü bir diş ünsüzü

[T]: d ile t arası katı, patlayıcı, yarı ötümlü diş ünsüzü

[v̂]: katı, yarı sızıcı, ötümlü çift dudak v ünsüzü

ˉ : ünlüler üzerinde uzunluk işareti

˘ : ünlüler üzerinde kısalık işareti

◌ : düşmekte olan ünsüzleri gösterir işaret

◌ : ünsüzler üzerinde damaksıllık işareti

' : hecelerden önce kelime vurgusu işareti

◌ : iki ünlü altında ikili ünlü işareti

◌◌ : iki biçim birimin altında ulama işareti

// : fonem işareti

[ ] : alt fonem işareti.

ÖN SÖZ

19. yüzyılda başlayan derleme faaliyetleri, her geçen gün bilim dünyasına yeni ufuklar açarak devam etmektedir. Yapılan çalışmalara bakıldığında ağız çalışmaları, Türk dilinin kalbi niteliğindedir.

Yöre ağız üzerine yakın zamanda yapılan müstakil bir ağız çalışmasının bulunmaması, bölgenin çok derin tarihî bir zenginliğinin olması şüphesiz ki bizi bu bölge üzerinde çalışmaya sevk etmiştir.

Stratejik dil araştırmaları içinde değerlendirilebilecek bu çalışma; hem şehir, hem bölge, hem de ülkemiz açısından büyük bir öneme sahiptir. Amasya ve yöresi tarih boyunca Pers, Roma, Pontus ve Bizans Krallıklarına ev sahipliği yapmış, önce Selçuklu ardından da Osmanlı hâkimiyeti bölgede hüküm sürmüştür. 1389'da Amasya'nın Osmanlı hâkimiyetine girmesi ve Osmanlıyı idare edecek sultanların Amasya'da yetiştirilmesi ile şehir, "Şehzadeler Şehri" olarak günümüze gelmiştir. Araştırılması gereken bu önemli coğrafya görüldüğü üzere temelinde çok önemli dil malzemesi barındırmakta ve her geçen gün bu malzemeler kaybolma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır. Tarihe büyük oranda tanıklık etmiş olan Amasya'da bu izlerin yok olmadan kayıt altına alınması; gerek bilimsel, gerek sosyolojik, gerekse devletimiz açısından stratejik önemi göz ardı edilemeyecek derecede büyük bir geçerlilik arz etmektedir. Amasya'nın bu önemli geçmişinin her geçen gün tarihin derinliklerine inmekte olduğu ve bununla birlikte devam eden etnik farklılaşma süreci düşünülürse, bu ve benzeri çalışmaların ne kadar hayati ve stratejik olduğu daha net olarak görülebilir.

Çalışmalar sonucunda toplamda 80 köye gidip, 149 kişiyle görüştük. Görüşülen kaynak kişilerin 110'i bayandır. Kadınların yörenin ağız özelliklerini en iyi biçimde yansıtacağını düşünerek röportajlar sırasında kadınlara ağırlık verdik. Bölgeden çok az ve kısa sürelerle ayrılmış, okuma yazma bilmeyen, bölgenin ağız yapısını en iyi yansıtabilecek yaşlı insanların seçilmesine ayrıca önem verdik. Bölgenin ağız yapısını her yönüyle yansıtabilmek için farklı konular seçtik. Bu konular düğün, bayram, çevrede yetişen yabancı otlar, geçim kaynağı, yörede yetişen ürünler, harman çıkarma, kırklama, türbeler, Hıdırellez, ölüm törenleri, mevlit, eski

tedavi yöntemleri, kış için yapılan hazırlıklar, nazar değmesi, kurşun dökmek, lakaplar, masal, ninni, hikâye, efsane, nevruz ve yağmur duasıdır.

Derlenen metinlerin yazıya geçirilmesinde Türk Dil Kurumu tarafından benimsenen çevri yazı işaretleri ve Ahmet Bican ERCİLASUN'un teklif ettiği transkripsiyon sistemini esas aldık.(ERCİLASUN, 1999)

Çalışmamız; giriş, ses bilgisi, sonuç, metinler ve bibliyografya bölümlerinden meydana gelmiştir. Giriş bölümünde Amasya merkez ilçesinin yeri, iklimi, nüfusu ve yerleşmesi, bitki örtüsü, iktisadî yapısı, eğitimi, Amasya adının kaynağı, Eski Çağ'dan günümüze bölgenin önemi, gelenek ve görenekler, daha önce yapılmış ağız araştırmalarında bölgenin yeri üzerinde durduk. İkinci bölüm olan ses bilgisinde, Amasya merkez ilçesinden derlenmiş 80 köy metninden yola çıkılarak, bölge ağzının fonetik özelliklerini anlattık. Bu çalışmanın ses bilgisi bölümünü Prof. Dr. Mehmet AYDIN'ın "Aybastı Ağzı" adlı doktora çalışmasındaki yöntemleri esas alarak yaptık. Sonuç bölümünde yapılan araştırmalar sonucunda Amasya Merkez ağzının genel özellikleri itibariyle KARAHAN'ın sınıflandırmasına uygun olduğunu tespit ettik ve bölge ağzının fonetik özelliklerini maddeler hâlinde sıraladık. Metinler bölümünde metinleri derlenen köyleri eksiksiz olarak verdik. Son bölüm olan bibliyografyada da çalışma esnasında yararlanılan kaynakları sıraladık.

Yapılan bu ve benzeri çalışmaların Türk diline büyük oranda katkı sağlayacağı ve "söz uçar yazı kalır" sözünden hareketle yaşayan malzemelerin bir daha kaybolmamak üzere kayıtlara geçeceği kanaatindeyiz.

Çalışmalarım esnasında benden hiçbir desteğini esirgemeyen, beni böyle güzel bir çalışmaya sevk eden, her zaman tecrübeleriyle bana yol gösteren, devamlı ilminden faydalandığım kıymetli hocam Doç. Dr. Mehmet Dursun ERDEM'e teşekkürü bir borç bilirim.

Tez yazımında başından sonuna kadar bana manevi destek olan hocam Sibel ÜST ve değerli arkadaşım Ramazan BÖLÜK'e; derlemeler esnasında bize büyük destekleri olan Amasya Belediye Başkan Yardımcısı Osman AKBAŞ'a, belediye personellerinden Mustafa ATEŞ'e ve Fatma KAYA'ya teşekkür ederim. Ayrıca

derlemelerim sırasında bütün zorluklara rağmen yanımdan ayrılmayan annem Nesrin SİLAHŞÖR'e en içten sevgi ve sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Ebru SİLAHŞÖR

ERZİNCAN 2011

I.GİRİŞ

A. Bölgenin Coğrafyası

1. İlin Yeri

İl, Karadeniz bölgesinin Orta Karadeniz bölümünde yer almaktadır. 34° 57'-36° 31' doğu boylamları ile 41° 04'- 40° 16' kuzey enlemleri arasında doğuda Tokat, güneyde Tokat ve Yozgat, batıda Çorum, kuzeyde Samsun illeriyle komşudur. İl merkezinin kuzeydoğusunda Taşova, güneybatısında Göynücek, kuzeybatısında Suluova, Merzifon, Gümüşhacıköy ve Hamamözü ilçeleri vardır. İl merkezine bağlı 98 köy, 7 belde olup, 2010 yılı nüfus sayısı ise 45.343'tür.¹

İl merkezinin deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 411,69 m'dir.² Amasya il merkezini çevreleyen dağlar Kırklar Dağı, Karaman Dağı, Lokman Dağı ve Ferhat Dağı'dır.³

En önemli akarsuyu olan Yeşilırmak Amasya topraklarını güneybatıdan kuzeydoğuya doğru vadiler ve geniş boğazlar teşkil ederek boydan boya geçerken il alanını ikiye böler. Yeşilırmak'ın kolları olan Kelkit, Çekerek ve Tersakan Çayları da Amasya'da Yeşilırmak'a karışır.⁴

İl, Yeşilırmak'ın açtığı dar ve uzun bir boğazda ırmağın iki yakasında kurulmuştur. Boğazın kuzey ve güneyinde dimdik kayalar yükselir. Güneydeki kayalığa Ferhat Dağı, bunun biraz ilerisindeki kayalığa da Lokman Dağı adı verilir. Dar bir vadiye kurulu olan il merkezi, hâlen şehrin ilk kurulduğu yerdedir. Bu yüzden coğrafi konum olarak büyük önem taşımaktadır.⁵

Amasya hem Yeşilırmak nehrinin ana kollarının birleştiği hem de dağların birleştiği bir noktada olması sebebiyle oldukça engebeli bir yüzey şekline sahiptir.⁶

---

¹ <http://amasya.gov.tr>. (09.06.2011)

² <http://amasya.gov.tr>. (09.06.2011)

³ Hüseyin Menç, *Amasya*, Yarım Elma Reklam Ajansı, Ank. 2003, s. 14.

⁴ Metin Yücel, *Yeşilırmak, İslam Ansiklopedisi*, C. XIII, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., İst. 1992, s. 400-401.

⁵ Yücel, Yeşilırmak, *İslam Ansiklopedisi*, s. 400-401.

⁶ Ünlü İlk Çağ coğrafyacısı Strabon'un doğduğu yer olan Amasya ve yakın çevresi bir su kavuşum noktasıdır. Tozanlı, Çekerek ve Tersakan ırmakları Amasya çevresinde birleşir. Bu şehir Yeşilırmak'ın açmış olduğu genişçe bir boğazda kurulmuştur. (Kenan Arınç, *Türkiye'nin Coğrafi Bölgeleri*, C. I, Kıyı Bölgeleri, Coğrafya Serisi, Mega Ofset, Erzurum 2006, s. 276.)

Şehir elverişsiz konumu nedeniyle yamaçlardan fazla yükselmeye imkân bulamamış, Yeşilirmak vadisi boyunca doğu, batı doğrultusunda uzunlamasına yayılma göstermiştir.⁷

2. İklim

Amasya genel olarak Karadeniz ikliminin etkisi altında olmakla beraber deniz etkilerine az çok uzak olduğu için karasal iklim özelliklerine de sahiptir. Bu yüzden iklim bakımından iki ayrı özellik gösterir. Güneyde tam bir yayla iklimi, kuzeyde ise güneye nazaran daha sert bir iklim hâkimdir. Dağların yüksek kesimleri dışında kışlar ılık, yazlar sıcak geçer. Şehrin kuzeyinde bulunan Akdağ, Karadeniz'den gelen soğuk rüzgârları engeller.⁸

Amasya'nın nemlilik oranı Karadeniz kıyılarından farklıdır. Karadeniz kıyılarının ılık kışları yerini soğuk kışlara, çok sıcak olmayan yaz mevsimi sıcak yazlara bırakır.⁹ Nemliliğin en yüksek olduğu saatler; genellikle, hava sıcaklığının en düşük olduğu gece saatleridir, sıcaklığın en yüksek olduğu öğle saatleri ise genellikle nemliliğin en düşük olduğu saatlerdir.¹⁰

İl son derece verimli alüvyal topraklar ile kaplı birçok ovaya sahiptir. Bunların en önemlileri Amasya Ovası'dır.¹¹

Amasya'da en fazla yağış alan mevsim kıştır. İlkbahar aylarında azalarak devam eden yağış, Temmuz-Ağustos aylarında büyük bir düşüş gösterir. Amasya'da yıllık ortalama sıcaklık 13.5°C'dir. Yılın en soğuk ayı 2.4°C'lik ortalama ile ocak ayı iken, en sıcak ay 23.6°C'lik ortalamasıyla temmuzdur. Kış aylarında ortalama sıcaklıkların 0°C'nin üzerinde olması kış mevsiminin çok sert geçmediğini göstermektedir.¹²

---

⁷ Hüseyin Menç, *Her Yönüyle Amasya*, Ticaret ve Sanayi Odası Yay. 1, Samsun 1997, s. 16.

⁸ Metin Yücel, *Yeşilirmak, İslam Ansiklopedisi*, C. XIII, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., İst. 1992, s. 400-401.

⁹ Menç, *Her Yönüyle Amasya*, s. 57.

¹⁰ <http://www.dmi.gov.tr> (09.06.2011)

¹¹ Mehmet Ardos, *Türkiye Ovalarının Jeomorfolojisi*, Çantay Kitabevi, İst. 1984, s. 94-100.

¹² <http://www.dmi.gov.tr> (09.06.2011)

3. Bitki Örtüsü

Seyrek ardıç ve meşe, sarıçam, karaçam, kayın ve aşağı seviyelerde kızılçam ormanlarıyla kaplı dağlarla ayrılmış, bozkır görünüşlü ovaları, bölgenin başlıca ziraat alanlarıdır.¹³

İlin başlıca ürünü buğday, arpa, mısır, nohut, mercimek, kenevir, haşhaş ve tütündür. İl genelinde meyvecilik özellikle elma ve kiraz üretimi önde gelmektedir.¹⁴

4. Nüfus ve Yerleşme

Amasya il merkezinin yüzölçümü 1.730 km² dir. İl merkezine bağlı 98 köy 7 belde mevcuttur. Aydınca, Doğanstepe, Ezinepazar, Uygur, Yassıçal, Yeşilyenice ve Ziyaret merkez ilçeye bağlı beldelerdir.

Amasya ilinin çeşitli zaman dilimlerinde belirlenen nüfusundaki dalgalanmalar siyasi ve ekonomik sebeplere dayanmaktadır. Tarihî dönemlerde görülen nüfus yoğunluğu, idarî şeklinden ileri gelmektedir. Osmanlı tahtına padişah yetiştiren bir belde olması bunda önemli rol oynar. Şehzadelerin burada oturması, hem askerî, hem mülkî yönden nüfusta büyüme göstermiştir.¹⁵

1950'den sonra nüfus artışında hızlı bir büyüme görülmektedir. Bunun nedeni köyden kente göçün başlaması, Amasya'ya bazı yerleşim yerlerinin bağlanıp ilçe yapılmasından kaynaklanmaktadır.¹⁶

2000 yılında yapılan genel nüfus sayımına göre Amasya'nın nüfusu 365.231, il merkezinde yaşayanların nüfusu 74.94'tür. Türkiye İstatistik Kurumundan alınan bilgilere göre 2010 yılı içerisinde Amasya merkez ilçesinde 143.635 kişi olup, bunun 99.905'i il merkezinde, 44.730'u ise belde ve köylerde yaşamaktadır.

---

¹³Hüseyin Tuncel, "Türkiye Coğrafi Bölgelerinin Ziraat Karakterleri", *İÜ. Coğrafya Enstitüsü Dergisi*, S. 11, 1960, s. 76-101.

¹⁴Tuncel, "Türkiye Coğrafi Bölgelerinin Ziraat Karakterleri", s. 76-101.

¹⁵Hüseyin Menç, *Amasya*, Yarım Elma Reklam Ajansı, Ank. 2003, s. 11

¹⁶Menç, *Amasya*, s. 12.

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU									
İlçelere göre il/ilçe merkezi ve belde/köy nüfusu - 2010									
Amasya	İl/ilçe merkezleri			Belde/köyler			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Merkez	99.905	55.820	44.085	43.730	21.704	22.026	143.635	77.524	66.111
Göynücek	2.325	1.149	1.176	9.627	4.738	4.889	11.952	5.887	6.065
Gümüşhacıköy	14.525	6.999	7.526	10.281	5.073	5.208	24.806	12.072	12.734
Merzifon	52.947	26.060	26.887	16.290	8.020	8.270	69.237	34.080	35.157
Suluova	37.669	18.596	19.073	9.841	4.916	4.925	47.510	23.512	23.998
Taşova	10.759	5.305	5.454	22.379	10.784	11.595	33.138	16.089	17.049
Hamamözü	1.411	687	724	3.097	1.531	1.566	4.508	2.218	2.290
Toplam	219.541	114.616	104.925	115.245	56.766	58.479	334.786	171.382	163.404

Açıklama: İl, ilçe, belediye, köy ve mahallelere göre nüfuslar belirlenirken: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından, ilgili mevzuat ve idarî kayıtlar uyarınca Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)'nda yerleşim yerlerine yönelik olarak yapılan; idarî bağıllık, tüzel kişilik ve isim değişiklikleri dikkate alınmıştır.

Tablo Türkiye İstatistik Kurumunun internet sitesinden alınmıştır.¹⁷

5. Eğitim

2010 yılı eğitim bilgilerine göre, merkez ilçede 5.826 kişi okuma yazma bilmiyor, 121.852 kişi okuma yazma biliyor, 5.036 kişinin de okuma yazma derecesi bilinmiyor. Okuma yazma bilmeyenlerin 1.265'ini erkekler, 4.561'ini de kadınlar oluşturmaktadır.¹⁸

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2010 yılı eğitim bilgilere göre Amasya merkez ilçesinin belirtilen eğitim düzeyi şu şekildedir: 30.935 ilkokul, 26.877 ilköğretim, 5.346 ortaokul ve dengi okul, 26.219 lise ve dengi okul, 10.401 yüksekokul-fakülte, 451 yüksek lisans mezunu, 122 doktora mezunu vardır.¹⁹

Nüfusun yaşlara göre dağılımına bakıldığında 10-34 yaş arası nüfus yoğunluğunun en çok olduğu aralıktır. 85-90+ ise nüfus yoğunluğunun en az olduğu yaş grubudur.²⁰

¹⁷ <http://report.tuik.gov.tr> (02.06.2011)

¹⁸ <http://report.tuik.gov.tr> (02.06.2011)

¹⁹ <http://report.tuik.gov.tr> (02.06.2011)

²⁰ Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları, *Türkiye İstatistik Kurumu*, 2010, s.

İlin yaş gruplarına göre aldığı göç 15-19 yaş arası 1.139, 20-24 yaş arası 1.826, 25-29 yaş arası 1.779, 30-34 yaş arası 1.268 kişidir. Yine ilin yaş gruplarına göre verdiği göçe bakacak olursak yaş piramidinde 15-34 arası yaş grubunda yoğunluk vardır.

İl Geneli	Derslik	Öğrenci	Öğretmen
Okul Öncesi	266	6.915	330
İlköğretim	1813	40.130	2.138
Ortaöğretim (genel liseler 394, meslek liseleri 343)	735	19.667	1.177
TOPLAM	2.814	66.712	4.091

2010-2011 Yılı İl Geneli Derslik – Öğrenci ve Öğretmen Sayıları²¹

2010-2011 yılı il geneli derslik, öğrenci ve öğretmen sayılarını gösterir tabloya bakıldığında, ana sınıfları için; anaokullarında 50, ilköğretimlerde 209 derslik, ortaöğretimde 7 olmak üzere toplamda 266 derslik kullanılmaktadır. Bağımsız anaokullarında 846, ilköğretim bünyesindeki ana sınıflarda 5.980, ortaöğretim okullarında 89 olmak üzere toplam 6.915 okul öncesi öğrencisi mevcuttur. Okul öncesi eğitimde, anaokullarında 32 kadrolu, ilköğretimdeki ana sınıflarında 259 kadrolu ve 39 ücretli öğretmen olmak üzere 330 öğretmen görev yapmaktadır. İlköğretimde 193'ü resmi 4'ü özel olmak üzere 197 ilköğretim kurumunda resmi okullarda 38.969 öğrenci ile özel okullarda 1.161 öğrenci olmak üzere toplamda 40.130 öğrenciye eğitim hizmeti verilmektedir.

Dersliklerin 727' si resmi ortaöğretim, 15'i özel ortaöğretim kurumunda olmak üzere toplamda 742 derslikte eğitim hizmeti verilmektedir. Öğretmenlerin 1.162'si resmi orta öğretim kurumunda, 15'i özel ortaöğretim kurumunda olmak üzere 1.177 öğretmen ile eğitim hizmeti verilmektedir.²²

²¹ Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları, *Türkiye İstatistik Kurumu*, 2010, s. 48.

²² <http://report.tuik.gov.tr> (02.06.2011)

Dersliğe Düşen Öğrenci Sayıları²³

Okul Öncesi	26
İlköğretim	22
Ortaöğretim	26

Okullaşma Oranları²⁴

Okul Öncesi (%)	82,00	(Kreşler dahil değildir.)
İlköğretim (%)	101,00	(Açık İlköğretim Dahil Değildir.)
Ortaöğretim (%)	82,50	(Açık Lise dahil değildir.)

6. İktisadi Yapı

Amasya, Karadeniz kıyıları ile iç bölgeleri birbirinden ayıran yüksek ve sarp sıradağların güney eteklerinde yer aldığından dolayı, sosyal, iktisadî ve kültürel açıdan İç Anadolu Bölgesi'nin özelliklerini taşır.²⁵

B. Tarih

1. Amasya Adının Kaynağı

Eski Çağ'da birçok Anadolu şehrinin kurucu tanrısı veya kahramanının olduğu bilinmektedir. Bu mitolojik kuruluş Amasya için de geçerlidir.²⁶

Yapılan arkeolojik araştırmalara ve eldeki belgelere göre Amasya tarihi MÖ 3000'li yıllara dayanmaktadır. Hitit, Frig, Kimmer, İskit, Lidya, Pers, Hellenistik-Pontus, Roma, Bizans, Danişmend, Selçuklu, İlhanlı ve Osmanlı medeniyetlerine ev

²³ <http://www.amasya.gov.tr> (04.06.2011)

²⁴ <http://www.amasya.gov.tr> (04.06.2011)

²⁵ Talip Yücel, *Türkiye Coğrafyası*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ank. 1987, s. 29-30.

²⁶ Muzaffer Doğanbaş, *Kültürel ve Sanatsal Boyutuyla Amasya*, İnkansa Ofset, Amasya 2003, s. 7.

sahipliği eden şehir, bu süre zarfında önemli bilim adamları, âlimler, sanatkârlar ve şairler yetiştirmiştir.²⁷

Binlerce yıllık medeniyetlere ev sahipliği yapmış Amasya'nın kurucusunun kim olduğu ve Amasya adının kökeni hakkında çeşitli görüşler vardır. *MÖ 211-190 yılları arasında yaşayan Roma İmparatoru Septimus Severus'a özgü Amaseia sikkesindeki yazıda Yunan Tanrısı Hermes'in şehrin kurucusu olduğu belirtilmektedir.*²⁸ Eski uygarlıklardan kalan belgelere ve sikkelere göre Amasya'nın ilk adının Hakmiş veya Hakpiş olduğu ileri sürülmektedir. Hitit döneminde şehrin adı "Amasid", Hellenistik döneme ait belgelerde de şehrin adı "Ameseia" olarak geçmektedir.²⁹ Pontus dönemindeki adının "Amasseia" olduğu şehir sikkeleri üzerinde geçen AMAΣΣEIA ibaresinden anlaşılmaktadır.³⁰ İlk Çağ coğrafyacılarından Amasyalı Strabon, *Coğrafya (Anadolu)*³¹ adlı kitabında Amasya'dan "Amaseia" olarak bahsetmiş ve bu ismi *Amaseia (Amasya); Pontos'da, İris³² nehri üzerinde, Strabon ve Mithridates Eupator³³'un doğduğu kent³⁴* olarak tanımlamıştır.

Bir başka görüşe göre, vaktiyle Amasya'da elmas taşlarının çıkarılmış olmasından dolayı şehre "Elmasya" adı verilmiş, bu isim halk dilinde değişmesiyle beraber "Amasya" şeklini almıştır.³⁵

"Ana Tanrıça Mâ'nın Şehri"³⁶ anlamına gelen Amaseia ismi, Roma döneminde fazla değişikliğe uğramamış, Bizans devrinde de "Amasia" olarak değiştirilmiştir. Türklerin bölgeyi fethetmesinden sonra "Amâsiyye" ve "Şehr-i Haraşma" olarak

---

²⁷ Adnan Gürbüz, "15-17. Yüzyıllarda Amasya Kalesi", *I. Amasya Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri*, T.C. Amasya Valiliği, Amasya 2007, s. 87.

²⁸ *Yurt Ansiklopedisi*, C. 1, Amasya Maddesi, 1981, s. 419.

²⁹ Adnan Gürbüz, *Toprak-Vakıf İlişkileri Çerçevesinde XVI. Yüzyılda Amasya Sancağı*, Ank. Üni., Sosyal Bilimler Enst. Tarih Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, Ank. 1993, s. 17.

³⁰ <http://amasya.gov.tr> (07.12.2010)

³¹ Strabon, *Coğrafya (Anadolu)*, (Kitap: XII, XIII, XIV), çev. Adnan Pekman, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İst., s. 333.

³² Antik çağlarda Yeşilirmak'ın adı.

³³ MÖ 120-63 yılları arasında Anadolu'da hüküm süren Pontus kralı.

³⁴ Strabon, *Coğrafya (Anadolu)*, s. 264.

³⁵ Hüseyin Menç, *Tarih İçinde Amasya*, Net Yay., Birinci Baskı Haziran 2000, Ank., s. 7.

³⁶ Muzaffer Doğanbaş, *Kültürel ve Sanatsal Boyutuyla Amasya*, İnkansa Ofset, Amasya 2003, s. 8.

değişen isim, Selçuklu, İlhanlı ve Osmanlı döneminden günümüze “Amasya” olarak gelmiştir.³⁷

2. Eski Çağdan Bugüne Amasya

Amasya’da ilk şehir kültürünün Hititler tarafından kurulduğu birçok tarihçi tarafından ortaya atılmıştır. İl, kurucuları olan Hititleri takip eden medeniyetler arasında sık sık el değiştirmiştir.

Batıdan gelen Frigler, Kimmerler ve Lidyalılar bağımsız krallıklar kurdular. İran’ın dağlık arazilerinden gelip Anadolu topraklarında uygarlık kuran Persler, Satraplık adı altında bölge valilikleri kurdular. Amasya’yı da içine alan yer Satraplığa bırakıldı. Karadeniz kıyı boyunda önemli bir sülaleye sahip olan Pontuslular yönetimde etkinliklerini gösterdiler. Pers Kralı’nın İskender’e yenilmesinden sonra Amasya valiliğini sürdüren Pontus sülalesi kendi hâkimiyetlerini ortaya koydular. Amasya ve çevresinde geniş bir alanda hâkimiyetlerini sürdüren Pontuslular, Roma İmparatorluğu karşısında çeşitli savaşlarda zafer kazanmış olmasına rağmen nihayetinde Roma İmparatorluğu himayesine girdi. MS 395’te Roma İmparatorluğu Doğu ve Batı olarak ikiye ayrıldı. Batıda kalan idarî şekli Bizans adını alınca Amasya Bizans topraklarına katıldı.³⁸

Türklerin Anadolu’ya giriş tarihi olan 1071 Malazgirt Zaferi’nden sonra Anadolu hızla Türk hâkimiyetine girmeye başladı. 1075’te Selçuklu Emirlerinden Danişment Ahmed Gazi Amasya yakınlarına geldi. Aylarca devam eden kuşatmalardan sonra 14 Şubat 1075’te Amasya Danişmentliler tarafından fethedildi.³⁹

Danişmentlilerin idaresi altındaki topraklar bir süre sonra iyi idare edilemez oldu. 1143 yılında idare Anadolu Selçukluların eline geçti.⁴⁰

Selçuklu’nun parçalanması sonucunda Anadolu içlerinde varlıklarını gösteren İran asıllı Türk ve İslam kültürünü kabul eden İlhanlılar Amasya ve çevresinde

---

³⁷ Doğanbaş, *Kültürel ve Sanatsal Boyutuyla Amasya*, s. 8.

³⁸ Menç, *Amasya*, s. 78-79.

³⁹ Menç, *Amasya*, s. 79.

⁴⁰ Menç, *Amasya*, s. 80-81.

hâkimiyetlerini kurdular. İlhanlılar'ın vali olarak Alâeddin Eratna 1340'ta Amasya da içerisinde bulunan Eratna Devletinin temellerini attı.⁴¹

Alâeddin Eratna Bey'in ölümünden sonra Amasya'nın Osmanlı'ya katılması kararı alındı. Sultan Murad'ın Şehzadesi Yıldırım Bayezid'ı Amasya'ya göndermesi üzerine Amasya Osmanlı'ya katılmış oldu. Osmanlı döneminde serhat şehri olan Amasya, askerî ve mülkî alanda önemli bir merkez haline geldi. Şehzadelerin ilk valilik yaptıkları bir sancak haline getirildi.⁴²

Bu antik kent, bilim adamları, sanatkârlar, şairler yetiştirmiş, şehzadelerin eğitim gördüğü bir belde olmuş, Coğrafyacı Strabon, II. Murat, II. Bayezid, Yavuz Sultan Selim, Hattatlar Piri Şeyh Hamdullah, ünlü hekimlerden Sabuncuoğlu Şerefeddin, Osmanlı Divan Edebiyatının ilk kadın şairlerinden Mihri Hatun gibi ünlüleri yetiştirmiş, şair ve yazarlara ilham kaynağı olmuştur.⁴³

Osmanlı'nın zayıflaması ve nihayet Birinci Dünya Savaşı ile tarih sahnesinden çekilmesine yaklaştığı zaman Amasya bir kere daha devlet kurmaya zemin hazırlanan bir belde olmasını ön plana çıkarmış ve Milli Mücadele'nin ilk kıvılcımı yine bu topraklarda alevlenmiştir. 12 Haziran 1919'da Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşları Amasya'da coşku ile karşılanmıştır. Günlerce süren çalışmaların ardından Amasya Tamimi yayınlanarak milletin egemenliği dünyaya Amasya'dan ilan edilmiştir.⁴⁴

C. Gelenek ve Görenekler

Amasya merkez köylerinde milli kültürün giderek yok olduğu görülmektedir. İl'de sanayileşmenin fazla olması dolayısıyla geleneksel yapı kaybolmak üzeredir. İl merkezi, ekonomik ve sosyal yönden gelişmiş olduğundan yörenin gelenek ve göreneklerinde çok fazla bir değişim olmuştur.

---

⁴¹ Menç, *Amasya*, s. 82.

⁴² Menç, *Amasya*, s. 83.

⁴³ *Amasya İl Yıllığı*, Amasya 2007, s. 419.

⁴⁴ Menç, *Amasya*, s. 84-85.

Birbirinden farklı birçok geleneğinin sergilendiği eski bir haftalık düğünler bugün sadece iki günle sınırlı kalmıştır. Eski gelenek ve göreneklerin tadının kalmadığı hemen hemen her röportajda kaydedilmiştir.

Eskiden çocuğu olmayan kadın evliyaya götürülür, evliyanın etrafında dua okuyarak kurban adanmış. Çocuk dünyaya geldiğinde de kurban kesilirmiş. Tıbbın ilerlemesinden dolayı bu inançlar artık geride kalmıştır.

Doğumdan kırk gün sonra çocuğun ve annenin kötü etkilerden korunmak için çeşitli uygulamaların yapıldığı dönem olarak adlandırılan yarı kırk, kırk uçurma ya da kırklama; yürümeye geç geçen çocuklar için yapılan köstek kesme önemli geleneklerdir. Ancak yetişen yeni neslin köyde durmaması, dışarıya göç etmesi, eski gelenekleri bilenlerin yanında yetişmemesinden dolayı bunlar artık unutulmaktadır.

Eski düğünlerdeki “konak”lar tamamen kalkmış, düğünlerin vazgeçilmez oyunları at yarışları, sabun yarışları, odun yarışları, deve güreşleri, özellikle Amasya yöresine özgü ateş etrafında oynanan simsim oyunu yavaş yavaş unutulmaktadır.

Her geçen gün yeni müzik aletlerinin çıkması sonucunda def eşliğinde manici teyzelerin mani veya ilahi söyleyerek yaptıkları kına geceleri, yerini salon düğünlerine bırakmıştır.

Bayram namazından çıktıktan sonra mahalle mahalle toplanıp yemek yemek, bütün köy halkıyla bayramlaşmak unutulmuş, sadece Arife olarak adlandırılan bayramdan bir gün öncesindeki günde mezarlık ziyaretleri yörede halen yapılmaktadır.

Birkaç köyde “yağmur duası” geleneği hâlen daha yaşatılmaktadır. Köylüler hoca eşliğinde toplanır ve hoca yağmurun yağması için dua eder. Bu yağmur duası inancı bazı köylerde birçok değişik şekillerde yapılmaktadır. Taşa dua okuma, taş islatma, taş fırlatma, taş toplama şeklinde yağmur duası yapılmaktadır.

Evliyalar diyarı olarak bilinen Amasya, türbe açısından oldukça zengindir. Hemen hemen her köyde ikiden fazla türbe bulunmaktadır. Yöre halkı önemli saydığı günlerde türbelere gidip kurban keserler. Özellikle yağmur dualarında,

Hıdırellez’de, asker uğurlarken, ölüm yıl dönümlerinde yöre halkı yakın çevrede bulunan türbeyi ziyarete gider, kurbanını keser, dua eder.

Dışarıya göç verme ve köylerde genç nüfusun kalmaması yüzünden yörede eski gelenek ve görenekler yavaş yavaş terk edilmektedir.

D. Daha Önce Yapılmış Ağız Araştırmalarında Bölgenin Yeri

Ağız araştırmalarının sayısı 1940’larda başlayan yerli araştırmacılar dönemiyle artmıştır. Yerli araştırmacılar döneminde yapılan ağız çalışmalarında Amasya ağzına sadece belirli noktalarda değinilmiş, geniş anlamda yapılan çalışmalar da bir-iki kitap, yüksek lisans tezi, mezuniyet tezi ve makaleyle sınırlı kalmıştır.

1. CAFEROĞLU, Ahmet; Anadolu Ağızlarından Toplamalar: Kastamonu, Çankırı, Çorum, Amasya, Niğde İlbaylıkları Ağızları, Kalaycı Argosu ve Geygelli Yürüklerinin Gizli Dili, TDK, İst. 1943.

2. ERDEM, Mehmet Dursun; “Amasya Ağızları”, I. Amasya Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri, T.C. Amasya Valiliği, Amasya 2007, s. 811-819.

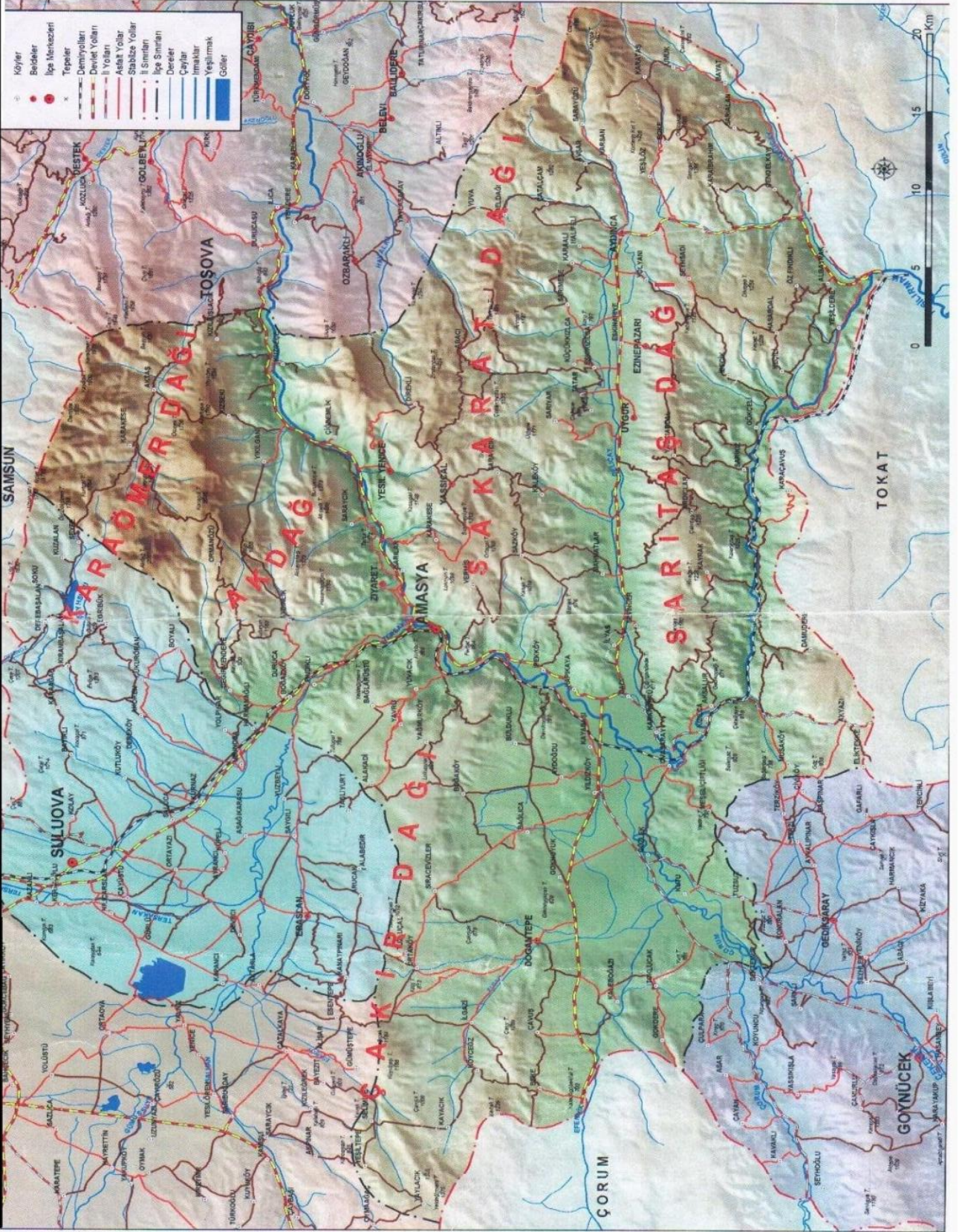
3. KELLEÇİ, Abdurrahman; Amasya Vilayeti Ağızlarından Derlemeler ve Dil Özellikleri, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi: İst. 1971.

4. AVCI, Yusuf; Amasya Aydınca Ağızı, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas, 1988.

5. ÇELİK, Ebru; Amasya, Eraslan, Ebemü, Deveci Ağızı, F.Ü. Türk Dili mez. tezi, Elazığ 1999.

Harita: Amasya Merkez İlçesi Fiziki Haritası

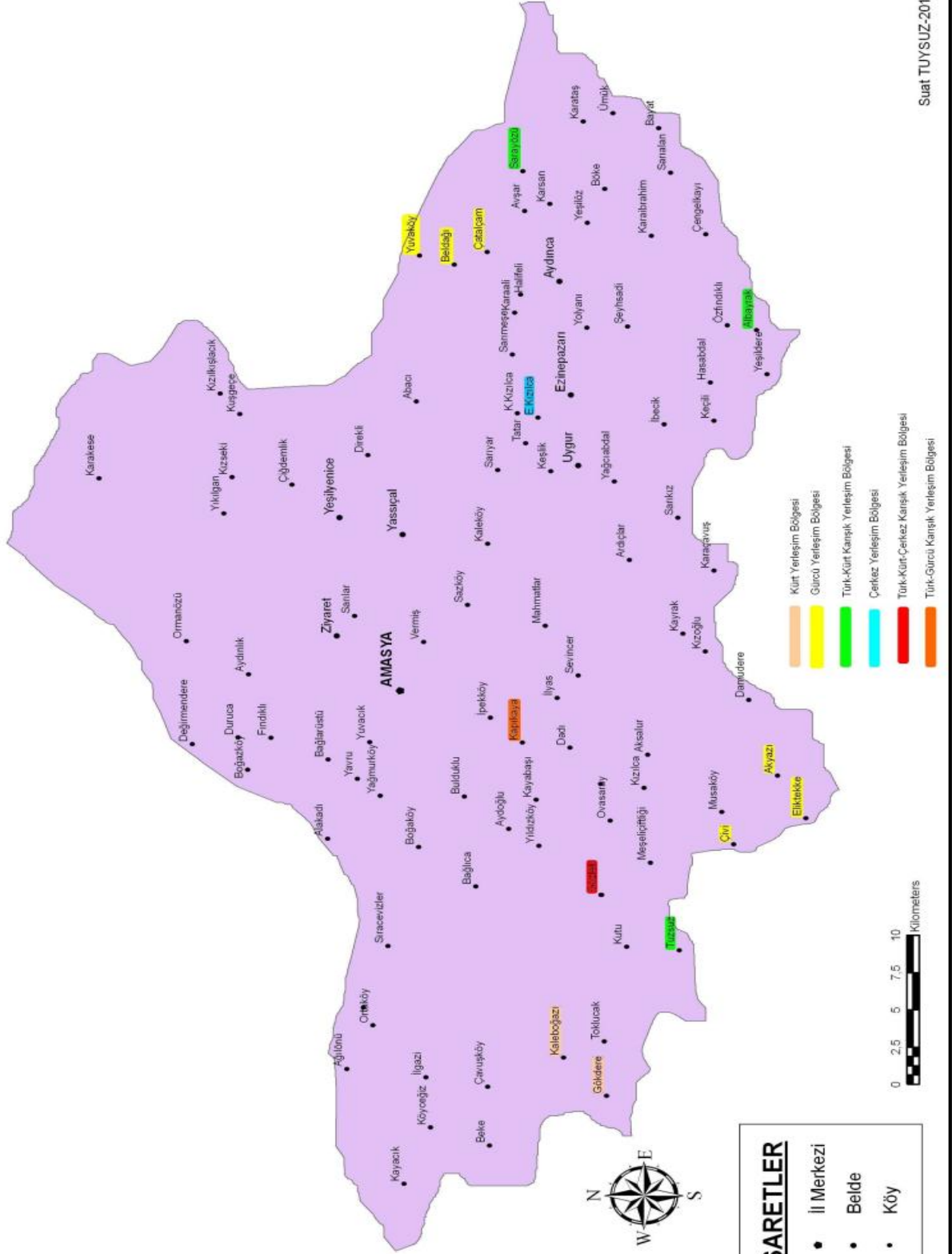

Harita: Amasya Merkez İlçesi Etnik Haritası.

II. SES BİLGİSİ

A. Ünlüler

1. Ünlü Çeşitleri

Amasya merkez ağzında, yazı dilimizde bulunan /a/, /ı/, /o/, /u/, /e/, /i/, /ö/, /ü/ temel ünlüleri yanında boğumlanma noktaları bakımından ünlü ve ünsüzlerin birbirlerine etkisi sonucu az çok değişikliğe uğramış ünlüler de vardır. İncelemeler sonucunda tespit edilen bu ünlüler şunlardır: [á], [à], [â], [ã], /è/, [ê], [í], [î], [ï], [ó], [ò], [ô], [ú].

a) a Ünlüsü ve Çeşitleri ([à], [á], [â])

[á]: /a/ ile /e/ arasında tam artılılaşmamış yarı ön, boğumlanma noktası orta damak olan bir ünlüdür. Bu ses çıkarılırken dil hafifçe geriye çekilir ve dilin ön kısmı kabarıp. Çoğunlukla /a/>[á] ve /e/>[á] değişimi şeklinde bazen de /o/>/a/>[á] şeklinde ortaya çıkar. Ünsüzlerin artılaştırıcı ve önlüleştiren etkisiyle oluşan bu ses, yöre ağzının tamamında tespit edilmiştir. Özellikle /y/, /c/, /ç/, /ş/ sesleri ile ön damak /g/, /k/ ünsüzleri, ön avurt akıcı /l/ sesi ve akıcı /r/ sesinin yanında bu ünlü oluşmaktadır. Yine bu belirttiğimiz seslerin etkisiyle alıntı kelimelerde de bu değişim tespit edilmektedir. Yapılan taramalar sonucunda [á] ünlüsü sistemli bir şekilde /y/ ünsüzünün önlüleştiren tesiriyle ortaya çıkmıştır.

/a/>[á]: bacág 3/95, çálındı 13/22, çábuğ 18/1, tèkılçán 18/133, yárin 27/28, lirá 13/45, acáb 7/172, ohiyácáh 4/12, yiyelár 56/74, gáder 41/75, çihincá 83/51, yábancı 69/117, melálımız 54/42, çátmalúydu 48/45, gışá 25/55, maşáynan 74/117, árpa 76/27.

/e/>[á]: fasílyá 1/37, sinámamız 3/33, çokálúglú 7/130, èkmák 8/161, búruğlár 19/50, ásgi 26/2, kèşgáh 36/43, çánálúg 36/84, búkámıyódum 41/125, nárdeydi 42/64, áziyátı 50/78, kópáglerin 57/48.

/o/>/a/>[á]: diyám_á 1/40, bişiyá 16/10.

[â]: Yarı açık, düz, orta bir ünlüdür. /a/ ile /ı/ arasındaki boğumlanma noktasının /a/’ya yakın bir yerinde boğumlanır. Yanında bulunan ünsüzlerin daraltıcı

tesiriyle veya kendinden önceki-sonraki dar ünlülerin etkisiyle oluşur.⁴⁵ Bu ses “zaman” kelimesinde sistemli bir şekilde ilk hecede kullanılmıştır. /ğ/ sesinin düşmesi sonucunda yan yana gelen ikiz ünlülerde ilerleyici veya gerileyici benzeşme sonucunda [â] sesi ortaya çıkmıştır. Bu sesin oluşumunda sistemli olarak /a/>[â] değişimi görülürken sadece birkaç kelimedede /ı/>[â] değişimine rastlanmıştır.

/a/>[â]: ördâ 1/55, zâman 2/89, bâı 3/113, âıllıg 4/19, danışıâ 4/22, göpardıysâ 4/42, maḥsâT 5/132, anacâz 54/39.

/ı/>[â] : dâmadâ 2/15, aıulardâ 45/65.

[â]: /a/ ile /o/ arasında yarı yuvarlak, art damak, yarı geniş bir ünlüdür. Bu sesin boğumlanmasında dil /a/ sesinde olduğu gibidir, ancak ağız yolu biraz daralmış ve dudaklar az da olsa yuvarlaklaşmıştır.⁴⁶ [â] ünlüsünün oluşumunda dudak ünsüzlerinin ve yuvarlak ünlülerin etkisi büyüktür. Bu ses /o/>[â] ile /a/>[â] değişimi sonucu oluşmaktadır. Ulama sonucunda yan yana gelen iki ünlüden yuvarlak olanın yanındaki diğer ünlüyü yuvarlaklaştırması sonucu yine bu ses ortaya çıkmaktadır.

/a/>[â]: dâıulcınıñ_eline 4/30, urbâ 6/51, burdâ 6/80, tâıyoh 6/98, dâmadu 7/68, tórbâıuyúg 7/187, mârâmu 9/1, dövâh 11/32, bâbam 14/28, çórbâ 33/100, çórbâ_olu 1/37, yóhâ_oluyódu 5/45, çarşambâ_ön 82/34, ortâ_ohula 6/78.

/o/>[â]: yáyâduğ 3/21, göıalardı25/19, ândan 52/31, sâbanıñ_úsdüne 26/46.

b) e Ünlüsü ve Çeşitleri (/é/, [ä], [ê], [é])

/é/: /e/ ile /i/ arasında, /i/'ye daha yakın, kapalı veya yarı kapalı, dar veya yarı dar, dil sırtı /i/'ye nazaran biraz daha geride kabarak oluşan bir ünlüdür.⁴⁷ Bölge ağızında ilk hecede çok rastlanan sistemli bir /e/ ünlüsüdür. /e/>[é], /i/>[é] değişimleriyle ortaya çıkmaktadır. Ancak bu örneklerin çok büyük bir kısmı bir ses değişiminden öte asli şekillerin devamıdır. gècesi 49/48, gélince 28/18, vérdim 76/89, bês 1/11, gétmē 14/60, eşidiyoh 67/84, geymiyó 36/62.

⁴⁵ Zeynep Korkmaz, *Güney-Batı Anadolu Ağızları Ses Bilgisi(Fonetik)*, TDK Yay., Ank. 1994, s. 9.

⁴⁶ Korkmaz, *GBAA*, s. 9.

⁴⁷ Mehmet Dursun Erdem – Münteħa Gül, “Kapalı e (é) Sesi Bağlamında Eski Anadolu Türkçesi-Anadolu Ağızları İlişkisi”, *Karadeniz Araştırmaları*, Balkan, Kafkas, Doğu Avrupa ve Anadolu İncelemeleri Dergisi, S. 11, Güz, Karam Yay., Çorum 2006, s. 121.

/e/>[é]: ségsen 32/81, télefóna 35/72, ésgiden 29/6, déyil 24/20, tépside 73/38, yèşildi 45/75, déve 50/17, néblim 73/2, bènim 78/25.

/i/>[é]: hêç_ölmâsa 14/82.

[é]: /e/ ile /ö/ arasında yarı yuvarlak bir ünlüdür. Daha çok udak ünsüzlerinin etkisiyle oluşmuştur. /ö/ ünlüsü bazı durumlarda dudak ünsüzlerinin yanında olmasına karşın hece sonundaki /y/ ünsüzünün etkisiyle düzleşmiştir. Yine bu ünlünün oluşmasında kişisel kullanımların da payı vardır. Genellikle /e/>[é] ve /ö/>[é], birkaç kelimedede de /a/>[é], /i/>[é], /o/>[é] ve /ü/>[é] değişimleri sonucu meydana gelmektedir.

/e/>[é]: ménêvcer 1/7, dēöl 1/10, bēllü 71/92, dēletlü 71/45, hēndeg 70/70, vèrmemişler 68/6, ömêr 65/194, êvet 64/38, eşgêfelig 16/56, vèrüller 8/94, bēlletdürüyöh 3/117, ésgiden 78/38, söbêlen 1/29, böylē_oluyódu 1/147.

/ö/>[é]: bēlem 1/5, êrneg 5/95, şeyleydi 5/138, bëyle 7/109, êyle 9/12, êtekine 33/101, êlçeg 47/88, êteberi 66/74, çêregleri 73/42.

/a/>[é]: êsger 51/114.

/i/>[é]: êyiyidúg 2/78.

/o/>[é]: çêrbe 3/22, vèriyê 5/158, pëlteglüyê 7/7, diyêlár 16/111, bilmüyê 18/195.

/ü/>[é]: bëyig 5/64, yêrü 11/140.

[é]: /e/ ile /i/ arasında boğumlanan ilerleyici ve gerileyici ünlü benzeşmeleri ve önlüleştirici ünsüzler sayesinde oluşan bir sestir. Çoğunlukla /e/>[é], bir iki kelimedede de /a/>[é], /i/>[é] ve /o/>[é] değişimleri sonucu ortaya çıkar. Yapılan taramalar sonucunda “işde” kelimesinde sistemli olarak bu sese rastlanmıştır.

/e/>[é]: óncédén 2/4, çekicém 5/83, ténikiyê 8/44, pèrşenbé 41/35, cāmiyê 23/109, gèrçégtén 55/68, dişicé 55/34, kèşgék 5/54, òlennéy 1/48, herkéz 3/30, kimsé 4/42, sèferbélig 7/26, gèriyê 81/61, işdé 83/58.

/a/>[é]: hékéyası 45/19.

/i/>[é]: d  ermende 39/72.

/o/>[  ]: n  _ ariy  42/61, bitiy  45/34.

[  ]: /a/ ile /e/ arasında /e/'ye daha yakın bir  nl d r. Boğumlanma noktası /e/'ye nazaran daha geridedir. B lge ağızında yaygın bir ses değıildir. /a/>[  ], /e/>[  ] ve /o/>[  ] değıişimleri sonucunda ortaya  ıkar.

/a/>[  ]: d nuşuğ 2/3, s n yi 21/5,  mc m_oluy 47/16.

/e/>[  ]: m ydanda 5/171,  vde 10/55, mapis_ ledi 25/93,  lma 26/34,  t nde 33/12,  veli 47/32,  ll _u  19/3.

/o/>[  ]:  rt y m şim ş 59/96.

c) /ı/  nl s  ve  eşitleri ([i], [i])

[i]: /ı/ ile /i/ arasında /i/'ye daha yakın, yarı art bir orta damak  nl s d r. Bu sese, kelime k klerinde ve ilgi hali ekinde rastlanır. Orta damağın /i/'ye daha yakın bir b lgesinde boğumlanan ve /ı/ ile /i/ arasındaki ses basamağında bulunan  nl leşmiş bir /ı/ ya da artlaşm ş bir /i/  nl s d r.⁴⁸ Bu ses /c/, / /, /ş/, /y/ gibi  nl leştirici  zelliğıe sahip seslerin tesiriyle ortaya  ıkmıştır. Metinlerin b y k bir kısmında da genellikle /y/'nin  nl leştirici tesiriyle oluşmuş [i]'ye rastlanmıştır. [i]'nin  ncesinde veya sonrasında gelen  ns zler arka, geri boğumlanmalı  ns zlerdir. Ancak bu  ns zlerden birinin  nl leştirici etkisiyle yarı  nl leşen bu /ı/  eşidi  n  nl  olma yoluna girmiştir.⁴⁹ Genellikle /ı/>[i], /i/>[i], birkaç kelimedede de /a/>[i], /e/>[i] ve /u/>[i] değıişimleri sonucunda oluşmuştur.

/ı/>[i]: y şındayım 5/11, buralıyım 1/15, bacı 13/55, y urtlayıb 35/94, y zı 51/16, y piyoduğ 39/23, n sı 53/85,  iğlasığ 65/81, yıldığ 80/7, tatlıydı 5/127, babayım 5/184,  iğiy  2/18, h lvayı 2/8.

/i/>[i]: nişanımız_olud  1/35, şindı 7/4,  zicamı 7/29, b nim_ lacağ 7/109, nasıb_olur 7/114, g derse 14/8, halifelig 27/2, sızığ_adinız 29/119, bızım_ vet 40/3, hadic _ rtuđđ 63/1, geğiyoduğ 73/13.

⁴⁸ Korkmaz, *Nevşehir ve Y resi Ağızları*, TDK Yay., Ank. 1994, s. 32.

⁴⁹ Korkmaz, *G ney-Batı Anadolu Ağızları Ses Bilgisi(Fonetik)*, s. 7.

/a/>[i]: durmíyánnara 10/52, oħuyırağ 18/41.

/e/>[i]: hêrkış 27/21.

/u/>[i]: yímirta 1/5, yołcǐ_êtdiydig 4/39, fasılleyi 6/26, yımışı 21/35.

[i]: /i/ ile /u/ arasında yarı yuvarlak bir ünlüdür. Bu sesin oluşumda yanındaki dudak ünsüzlerin tesiri büyüktür. /u/>[i] ve /ı/>[i], birkaç kelime de /i/>[i] ve /o/>[i] değişimiyle ortaya çıkar.

/u/>[i]: onıñ_ıçın 1/1, odın 2/5, birdâ 2/42, biraıu 8/20, yáyrım 8/190, bilmeg_olı mı 12/71, tapı 14/17, biliyorım 14/86, torunım 23/131, ğısıru 62/27.

/ı/>[i]: ağlönü 1/15, ğırğlıyöduğ 1/66, fırın 2/16, ğırılıyomiş 2/46, áyri 2/58, hanım 8/55, döländirdiğ 20/32, yoharı 58/79, ğadına 60/73, áyriıduh 81/68.

/i/>[i]: bı_ünnúğ_olú 1/34.

/a/>[i]: olmiyõ 9/47,

/o/>[i]: sıfra 13/93.

d) i Ünlüsü ve Çeşitleri ([i])

[i]: /i/ ile /ü/ arasında boğumlanan bir sestir. /i/>[i] ve /ü/>[i] değişimi sonucunda ortaya çıkar.

/i/>[i]: veriyõ 1/112, çift 3/9, çevirme 3/20, bindidiler 3/34, cêvizimiz 3/72, bilezüg 7/62, bilü 8/47, yerlisü 11/20, ğetirüyöh 11/48, beşli 11/120, vazifeleri 14/31, bişüme 23/162, ğelise 27/19, benim_úçün 41/141, misâfirim 70/42, demişler 79/12.

/ü/>[i]: kõtı 2/76, ğünümüzde 4/11, kúpı 4/49, beyig 5/64, ğunı 5/145, dúúnını 12/15, çünki,14/35, biççesine 14/47, ğulım 16/68, biyüggızıca 17/4, tütin 17/101, ğunı 23/181, kóyümüzün 28/107, tıgünner 75/13.

e) /o/ Ünlüsü ve Çeşitleri ([ó],[õ])

[ó]: /o/ ile /õ/ arasında /o/'ya yakın, yarı art, yuvarlak bir ünlüdür. Ön ve iç seslerde rastladığımız, ön damak /õ/ ünlüsünün boğumlanma noktasının orta damak sınırına kayması ile oluşan bir ünlü çeşididir. Bölge ağızında sistemli şekilde görülen

bu ünlü, /ğ/, /k/ ünsüzlerinin artılaştırıcı etkisiyle oluşmuştur. /ö/>[ó], /o/>[ó], /e/>[ó], /i/>[ó], /ü/>[ó] değişimleriyle ortaya çıkar.

/ö/>[ó]: sógdúm 1/4, kıóylúyúğ 1/14, ğõñicegli 65/223, órtúyòğ 69/33, ğórsetnesiñ 11/159, óretmen 4/61, bórēn 1/124, çókeligli 1/125, dókıyādı 1/135, ğózerinen 1/140, órellerdi 1/146, dókıyõñ 7/161, s̄óle 6/100, sóylen 18/53.

/o/>[ó]: órtákóyē 1/108, ānadiyóm 1/141, diyóm 2/55, diyó 5/114, çórbá 12/61, ālıyó 49/58.

/ü/>[ó]: kıótáhyáda 12/70, bóyúğ 12/89, kıómes 51/71, ğózel 71/47, hókúmete 72/47.

/e/>[ó]: dóól 10/91.

/i/>[ó]: dóól 10/91.

[ó]: /o/ ile /u/ arasında yarı kapalı, yuvarlak geri ünlüdür.⁵⁰ /o/ ile /u/ arasında boğumlanan, yarı geniş, art [ó] ünlüsü, bölge ağzında sıkça kullanılmaktadır. Sistemli olmasa da genellikle kelimelerin ilk hecelerinde bulunur. /ğ/ sesinin düşmesi sonucu yan yana gelen iki ünlüden dar olanı /o/ sesini daraltmış ve [ó] ünlüsü ortaya çıkarmıştır. /o/>[ó] ve /u/>[ó] değişimleri sonucu oluşur. Sadece bir iki kelimedede de /ü/>[ó], /a/>[ó], /e/>[ó] değişimleri sonucu oluşmaktadır.

/o/>[ó]: motórda 1/3, órda 1/33, mēndiller_oluyódu 1/59, tóplanıyõh 39/75, yápiyõlāmiş 11/163, sinópda 20/122, çórba 22/52, tóhdur 23/173, órtam 35/134, diyólar 16/98, óndan 9/35, náylón 9/37, tómatis 33/91, çóudu 15/131, sòuh 28/164, dóurduh 33/108.

/u/>[ó]: dolõncı 40/26, bõun 10/29, dövāsına 15/116, ğócah 17/21, şó 1/53, bórda 26/5, davõl 36/40.

/ü/>[ó]: kıópler 26/58.

/a/>[ó]: ğalócõduh 25/89.

/e/>[ó]: ğétirecõh 65/128.

---

⁵⁰ Korkmaz, *Güney-Batı Anadolu Ağzları Ses Bilgisi(Fonetik)*, s. 10

f) /ö/ Ünlüsü ve Çeşitleri ([ô])

[ô]: /ö/ ile /ü/ arasında boğumlanan bu sese bölge ağzında sadece birkaç kelime rastlanmıştır. /ü/>[ô], /ö/>[ô], /o/>[ô], /e/>[ô], /u/>[ô] değişimleri sonucu meydana gelmektedir.

/ü/>[ô]: büyüglere 1/18, mōhim 45/48.

/ö/>[ô]: köydé 14/5, dôşşeg 20/113, öteberi 25/17, dôrt 31/99, dönene 50/91, òmelle 63/24, dönemlerde 64/59, döner 72/93, yeşilòS 27/42, sōleyim 13/1.

/o/>[ô]: dōyördüler 26/99.

/e/>[ô]: öylö_oluyò 45/74.

/u/>[ô]: cōmartesi 83/38.

g) /u/ Ünlüsü ve Çeşitleri ([ú])

[ú]: Geri boğumlanmalı /u/ ünlüsü ile ön boğumlanmalı /ü/ ünlüsü arasındaki orta damak bölgesinde, dil sırtının orta damağın ön kısmına yükselmesi ile boğumlanan arthlaşmış bir /ü/ ünlüsüdür.⁵¹ Daha çok /ğ/, /ķ/ ünsüzlerinin ses çevresindeki boğumlanma noktasını nispeten geriye çekmesi sonucu ortaya çıkmıştır.⁵² /o/>[ú], /ü/>[ú], /u/>[ú], /i/>[ú], /e/>[ú] değişimleriyle meydana gelmektedir.

/o/>[ú]: açuyúh 7/134, olmuyú 1/13, gèliyúğ 1/3, yápiyúh 3/24.

/ü/>[ú]: sógdúm 1/4, gúreş 5/60, úsdüne 6/47, kıpe 6/63, yúzüğ 7/62, ósúzúm 37/9, kaçúł 38/81, kımesden 40/2, gózúñüz 40/54, túrkúler 43/23, górucú 46/20, búyúğ 46/124, üç gún 66/9, gúle gúle 67/129.

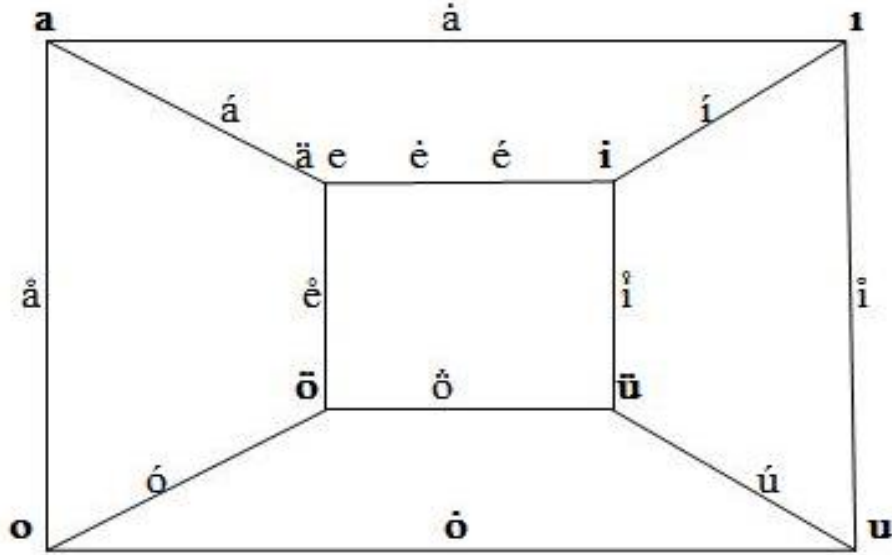
/u/>[ú]: mayáhòş_olú 1/4, olmúy 1/28, sorúy 1/31, ónú 2/20, yúúrüyòh 2/48, búydáy_èkiyòğ 3/11, cümèrtesi 4/34, cümálıh 4/72, gurúy 6/26, yúvalahıladım 7/123, goyún 44/47, oyún 45/42.

/i/>[ú]: zèngúnúdu 67/13, sevdúmúñ 42/99, deúl 1/7, çókálúglú 7/130, gètúdueler 6/19, búlúsúñús 7/106, devúrúyòduñ 1/39.

⁵¹ Korkmaz, *Güney-Batı Anadolu Ağzları Ses Bilgisi(Fonetik)*, s. 7.

⁵² Mehmet Dursun Erdem - Esra Kirik - Sibel Üst – Güner Dağdelen, “*Türkoğlu Ağzı (Kahramanmaraş Ağzları-1)*”, *Turkish Studies*, Volume 4/8 Fall, 2009, s. 2528.

/e/>[ú]: dól 1/41.

Tablo 1. Amasya Merkez Ağzındaki Ünlüleri Gösterir Şema

2. Ünlülerde Uzunluk Kısalık

Ünlüler söyleniş süreleri bakımından uzun, kısa ve normal süreli ünlüler olmak üzere üçe ayrılır. Türkiye Türkçesinin ünlüleri daha çok normal süreli ünlülerdir.⁵³ Boğumlanma süreleri normal ünlülerin boğumlanma sürelerinden daha uzun olan ünlülere uzun ünlüler denir.⁵⁴ Uzun ünlüler, birincil/asli uzun ünlüler ve ikincil uzun ünlüler olmak üzere ikiye ayrılırlar. Birincil uzun ünlüler, Türkmen, Yakut ve Halaç lehçelerinde sistemli olarak korunmuştur. Kelimenin kullanıldığı ilk dönemlerde uzun olmadıkları halde sonradan çeşitli ses olayları sonucunda uzamış olan ikincil uzun ünlüler, Türkiye Türkçesi ağzları ve bazı çağdaş Türk yazı dillerinde görülmektedir. *Bugün bu uzunlukları veya bu uzunlukların daha önceki devirlerde var olduğunun görüntülerini Türkmen, Çuvaş, Yakut, Halaç lehçelerinde de buluyoruz.*⁵⁵ Gabain, bu asli uzunlukların Ana Türkçede ilk hecede var olduğunu

⁵³ Ahmet Buran, "Çağdaş Türk Yazı Dillerinde ve Türkiye Türkçesi Ağzlarında İkincil Uzun Ünlüler", *II. Kayseri ve Yöresi Kültür, Sanat Ve Edebiyat Bilgi Şöleni*, Erciyes Üni., 10-12 Nisan 2006, Kayseri, s. 289, *Prof. Dr. Ahmet Buran Makaleler*, Turkish Studies, 2008, Ankara, s. 530.

⁵⁴ Korkmaz, *Nevşehir ve Yöresi Ağzları*, s. 37.

⁵⁵ Korkmaz, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, s. 221.

belirtir.⁵⁶ Uzun ünlüler Türkmen, Yakut, Çuvaş, Halaç lehçeleri dışında Irak'taki bütün Türk ağızlarında, Kabil Avşar ağzında, Afganistan Türkmen ağzında, Kuzeydoğu Bulgaristan Türk ağızlarında da tespit edilmiştir.⁵⁷ Anadolu ağızlarında asli uzun ünlüler ile ilgili ilk çalışmayı KORKMAZ yaparak Batı Anadolu ağızlarında asli uzun ünlülerin varlığını ortaya koymuştur.⁵⁸ Bu konudaki daha geniş bir çalışmayı ise ERDEM yapmıştır.⁵⁹

Amasya merkez ağzında çeşitli ses olayları sonucunda oluşan uzun ünlüler dışında birincil uzun ünlü olarak adlandırabileceğimiz ünlüye sadece “*yıka-*” kelimesinde karşılaşılmıştır.⁶⁰

---

⁵⁶ A. M. Von Gabain , **Eski Türkçenin Grameri**, çev. Mehmet AKALIN, TDK Yay., Ankara 1988, s. 33.

⁵⁷ Daha geniş bilgi için bk. Alkaya 2008c, Tabaklar 1996, 145; Buluç 1972, 181; Bozkurt 1978, 206-207; Bozkurt, 1981, 39-79; Dalli 1991,72.

⁵⁸ bk. Zeynep Korkmaz, “Batı Anadolu Ağızlarında Asli Vokal Uzunlukları Hakkında”, **TDAY-Belleten 1953**, TDK Yay., Ankara 1953, s. 197-203.

⁵⁹ Mehmet Dursun Erdem, “Anadolu Ağızlarında Görülen Birincil Ünlü Uzunlukları”, **Turkish Studies**, Volume 27/II, (Ed. Sinasi Tekin-Gönül Alpay Tekin), Published at the Department of Near Eastern Languages and Literatures –Harvard University 2003, p. 79-110.

⁶⁰ Birincil uzun ünlüler konusunda ayrıntılı bilgi için bk. Özcan Tabaklar, “Türkmen Türkçesi’nde Ünlülerin Uzun Okunmasını Gerektiren Durumlar ve Eklerdeki Uzun Ünlüler”, **TDAY-Belleten 1994**, TDK Yay., Ankara. 1996, s. 145; Sadettin Buluç, “Mendeli (Irak) Ağzının Özellikleri”, **Bilimsel Bildiriler 1972**, TDK Yay., Ank. 1972, s. 181; Mehmet Fuat Bozkurt, “Kabil Avşar Ağzı”, **TDAY-Belleten 1977**, TDK Yay., Ank. 1978, s. 206-207; M. F. Bozkurt, “Afganistan’da Bir Türkmen Ağzı”, **TDAY-Belleten 1978-1979**, TDK Yay., Ank. 1981, s. 39-79; Hüseyin Dalli, **Kuzeydoğu Bulgaristan Türk Ağızları Üzerine Araştırmalar**, TDK Yay., Ank. 1991, s. 72; Alimova, Cıldız, “Kırgız Türkçesinde Asli Ünlü Uzunlukları”, **Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Osman Nedim Tuna Armağanı**, (Ed. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN-Dr. Mehmet Dursun ERDEM), Volume 2/2, Spring 2007, p. 28-40; Cahit Başdaş, “Türkiye Türkçesinde Asli Uzunluk Belirtileri”, **Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Osman Nedim Tuna Armağanı**, (Ed. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN-Dr. Mehmet Dursun ERDEM), Volume 2/2, Spring 2007, p. 89-101; Bernt Brendemoen, “Pronominal syntax in den türkischen Schwarzmeerdialekten: Syntaktische Innovation oder Archaismus?” **Sprach und Kulturkontakte der türkischen Völker Materialien der zweiten Deutshen Turkologen Konferenzk**, Raischholzhausen, 13.-16. Juli 1990, Wiesbaden 1993; B. Brendemoen, “Osmanlı ve Çağatay Şiirinde İmâle ve Aslı Uzun Ünlüler”, **Uluslararası Türk Dili Kongresi 1992**, TDK Yay., Ank. 1996; Halide Gamze İnce, “Aslı Uzun Ünlülerin Kelime Sonundaki Ünsüzlerin Tonlulaşmasına Etkisi,” **Büyük Türk Kurultayı Bildirileri**, Bilkent Üniversitesi Yayınları, Ankara 2006, s. 608-619; Z. Korkmaz, “Batı Anadolu Ağızlarında Asli Ünlü Uzunlukları Hakkında”, **Türk Dili Üzerine Araştırmalar**, c. II, TDK Yay., Ank. 1995; Z. Korkmaz, “Batı Anadolu Ağızlarında Asli Vokal Uzunlukları Hakkında”, **TDAY-B 1953**, TDK Yay., 1988.) **Türk Dili Üzerine Araştırmalar**, c. I, TDK Yay., Ank. 1995, s. 491-508; Z. Korkmaz, “Eski Anadolu Türkçesinde Asli Ünlü (Vokal) Uzunlukları”, **Türk Dili Üzerine Araştırmalar**, C. I, TDK Yay., Ank. 1995, s. 443-458; Lajos Ligeti, “Türkçede Uzun Vokaller”, **Türkiyat Mecmuası**, C. 7-8, 1942, s. 82-94; Talat Tekin, “Türk Dillerinde

yihandım 37/37, 35/126, 34/58.

Bölge ağzında /h/, /g/, /ğ/, /k/, /l/, /n/, [ñ], /r/, /v/, /y/ ünsüzlerinin düşmesi, hece kaynaşması ve hece düşmesi sonucunda ikincil uzun ünlüler ortaya çıkmıştır.⁶¹

a) Aslında Uzun Olan Ünlülerin Normalleşmesi

Türkiye Türkçesinde yabancı dillerden özellikle Farsça ve Arapçadan alınan kelimelerdeki ünlü uzunlukları korunmuştur.⁶² Ancak bölge ağzında, yabancı kelimelerdeki uzun ünlüler kısalarak, normal süreli ünlüye dönüşmüştür.

barabar 64/125, dene 22/72, ehdiyar 18/129, ön_ikî_imamları 39/115, zamannáy 18/87, mézara 13/81, kénarları 7/253, caminiñ_óúnde 74/109, hëyalat 37/51, méydana 14/33, hesab 83/72.

b) Aslında Normal Uzunlukta Olan Ünlülerin Kısılması

Bölge ağzında aslında normal uzunlukta olan ünlüler çeşitli fonetik sebeplerden dolayı, vurgusuz durumda ve hızlı konuşma sırasında kısalmaktadır.

Ünlüyle biten bir kelimedenden sonra ünlüyle başlayan bir kelime geldiğinde ve her iki kelime arasında ulama gerçekleştiğinde ilk kelimenin sonundaki ünlü genellikle kısılır. Bunun yanı sıra ikinci kelime başındaki /g/- ve /h/- seslerinin düşmesi sonucunda yine ilk kelime sonundaki ünlü kısılır.

hasdâ_olım 1/75, sună_özdemür 69/2, ğabâ_işidi 82/104, şükriyë_abu 10/3, yârdımcı_oluñ 31/22, oıudü_işde 1/37, yapıııyödü_işde 2/29, sü_ıçmî 2/91, bü_iş 18/10, bülüyödü_öñî 20/84.

Birincil Uzun Ünlüler”, Simurg Yay., Ank. 1995; Osman Nedim Tuna, “Göktürk Yazılı Belgelerde ve Uygurcada Uzun Vokaller”, *TDAY-Belleten 1960*, TDK Yay. Ankara 1988, s. 213-282; Zikri Turan, *Teshil’in İmlâ Tezahürleri Işığında Eski Anadolu Türkçesi’nde Ünlü Uzunlukları*, Açıksoz Yayınları, Malatya 1993; Hamza Zülfikar, “Yabancı Kökenli Kelimelerde Uzun Ünlü Aşınması”, *Prof. Dr. Zeynep Korkmaz’a Armağan (Türk Kültürünü Araştırmaları Dergisi, XXXII/1-2)*, Ank. 1996, s. 393-402; M. Dursun Erdem, “Birincil Ünlü Uzunlukları ve İmâle”, *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 3/6 Fall 2008 s. 251-276.

⁶¹ Daha geniş bilgi için bk. ERDEM 2008, 502-562; GABAİN 1988, 33; Ahmet Buran, “Çağdaş Türk Yazı Dillerinde ve Türkiye Türkçesi Ağzlarında İkincil Uzun Ünlüler”, *II. Kayseri Ve Yöresi Kültür, Sanat Ve Edebiyat Bilgi Şöleni*, Erciyes Üni., 10-12 Nisan 2006, Kayseri, s. 289; Ercan Alkaya, “Sibirya Tatar Türkçesindeki Uzun Ünlüler Üzerine Bir Değerlendirme”, *Turkish Studies*, Volume 3/4, Summer 2008, ss. 19-42; KORKMAZ 1995, 123-127.

⁶² Mehmet Dursun Erdem - Ramazan Bölük, “Kaş (Antalya) Ağzı Ses Özellikleri Üzerine”, *Turkish Studies*, Volume 6/1, Winter 2011, s. 412.

başımızā_əlmedi 36/121, ğınā_ècesi 5/64, şinci_ép 5/126, ebrü_ānım 15/100, öbürsü_ün 17/15, bü_ün_ével 2/16.

Yükleme hâl eki, iyelik üçüncü teklik-çokluk şahıs ekleri ve belirtme hâl ekini alan bazı kelimelerde /ı/ ve /i/ ünlüleri kısalmaktadır.

paráyı 15/58, elhamı 18/222, çorbáyı 3/19, ğelenı 3/49, çáyı 5/91, hócáyı 10/99, üniversdeyı 12/9, oráyı 15/5, dúúnnerı 33/4, fasilyeyı 52/64, kıoyı 4/31.

ékizi 46/20, elıne 16/76, yâını 1/23, dabanını 1/132, sâdıci_alı 2/23, amcaıarını 2/36, tēyzelerini 2/37, biberini 7/156, bunnarıñ_əlmaıarını 12/88, tanuduğıarını 23/50, kēnarıarını 25/73, moturuñu 2/114.

yēmāni 1/39, annesini 1/68, yicemizi 11/72, oñcesini 93/64, ğózünü 22/88.

Bazı fiil çekimlerinde kelime ortasındaki /ı/, /i/ ünlüleri vurgusuzlaşarak kısılır.

ğetirilerdi 4/33, biliyóm 40/50, ğetirōıar 57/34, ğeyiyem 65/150, yápiyōlarıdı 3/26, sorıcam 23/71, diyōlarıdı 45/76, nōıcaıı 70/129, ğorıarımış 79/22, 1/22 ğoyıyōñ, 1/71 dutıyōñ, 20/24 dōıaşıdurıyelár, oııdu 7/39.

Birinci teklik şahıs emir ekinin bazı çekimlerde kısaldığını tespit etmekteyiz.

kēsmeyim 5/115, sōleyim 13/1.

Yine çekime giren bazı fiillerin ikinci hecelerindeki ünlünün vurgusuz orta hece durumunda kalmasından dolayı bu hecedeki ünlünün düşme eğilimine girdiği ve ilk aşama olarak kısaldığı tespit edilmektedir.

batıriyōñ 1/67, savıriyeláridi 29/55, davıdiyōdu 59/39, ğótürülle 18/118, büşürerdi 20/15.

Bölge ağızında kelime sonundaki ünlüler bazen kısılır.

duvā 19/32, sonā 66/19, giderkini 2/50, eyı 2/76, áynı 1/25, sōnā 2/71, ğáyneyışdanā 3/23, paıııávā 45/55, ğonuşdı 1/102, şunu 23/134.

Vurgusuz orta hece ünlüsü düşme eğilime girerek kısılır.

éȳyidúġ 2/78, héb̄isini 7/37, bur̄iyá 20/81, birbir̄ini 34/39, hal̄ide 51/60, ġáȳısı 13/10.

Yabancı dillerden alınan bir kelimedede vurgusuz orta hece ünlüsü kısalmıştır.
ah̄iretde 43/67.

Yine yabancı dillerden alınan kelimelerde türemiş olan /ı/ ve /i/ ünlüleri kısa şekilleriyle kullanılır.

hēm̄ișeri 31/15, éd̄irafında 8/45, ham̄iza 15/57.

Ünlü türemesi yoluyla bazı kelimelerin başına gelen /ı/ ve /i/ ünlülerinin kısaldığı görülür.

3/11 ĩras, 39/103 ĩrāzi, 51/142 ĩrahmeTlig, 21/63 ĩramazana

Bölge aġzında, yazı dilinde düřtüġü halde /r/ ve /m/ ünsüzlerinden sonra korunan ek-fiilin /ı/ ünlüsü kısa şekliyle kullanılır.

var̄ıdı 1/134, var̄ımış 48/18.

c) Hece Kaynaşmasıyla Oluşan Uzun Ünlüler

Bir kelime ierisindeki iki veya daha ok hecenin birleşip kaynaşmasıyla uzun ünlüler oluşmaktadır. Amasya merkez aġzında genellikle /y/, /g/, /r/ seslerinin düşmesi sonucunda yan yana gelen ünlüler kaynaşır ve uzun ünlü oluşur. Bu hece kaynaşmalarının oġunda, üçüncü teklik-okluk şahıs iyelik eklerinin diġer hecelerle kaynaşmasından ortaya ıkan ünlü uzunlukları mevcuttur.

bural̄im 18/12, ded̄üm 18/141, ayām 12/102, dor̄unda 12/43, at_arabaġānda 13/19, ināne 20/76, et̄ende 14/15, ek̄māne 18/163, eşitl̄eni 34/20, mikroP̄l̄undan 15/103.

Bölge aġzında iki kelimenin birleşmesi sonucunda uzun ünlüler oluşmaktadır.
nebl̄im 2/52, nārasıñ 21/98, nāp̄im 33/26.

oġunlukla gelecek zaman olmak üzere şimdiki zaman ve emir kipinin bazı ekimlerinde hece kaynaşması sonucu uzun ünlüler oluşmaktadır.

diyec̄ān 11/120, gidec̄ēz 16/21, gidemic̄ōm 25/100, dah̄īm 1/74, bil̄ōn 10/112, yiȳōh 1/4.

d) Hece Düşmesiyle Oluşan Uzun Ünlüler

Amasya merkez ağzında hece düşmesi sonucu oluşan ikincil ünlü uzunlukları oldukça fazladır.

1/18 oıldūnu, 16/14 yēmāmiz, 17/52 çocuh̄lūmuzda, 18/95 çoļū, 20/104 dēdīni, 28/25 yāzlı 29/20 k̄ōyūñ_ēr̄kēni 31/59 ğapī 31/68 māyetinde, 33/75 çocuḡlāmız, 1/71 çocū, 11/3 val̄lā, yūnāmız 11/132, oıldūmuzı 13/60, çām_ācı 15/32.

e) Ünsüz Düşmesiyle Oluşan Uzun Ünlüler

*Düşme eğiliminde olan ünsüzlerin önce söyleyişteki belirginlikleri zayıflar ve boğumlanma süreleri kısalmaya başlar. Yok olmaya ya da ünlüleşmeye doğru giden ünsüzün kaybettiklerini, genellikle yanındaki diğer bir ünlü üzerine alır. Böylece yok olmaya doğru giden sesin geride bıraktığı mirasla güçlenen ünlü daha belirgin ve boğumlanma süresi daha uzun güçlü bir ses haline gelir.*⁶³ /k/, /ğ/, /l/, /n/, /y/ ünsüzleri düştükleri ya da eriyerek ünlüleşip kayboldukları zaman kendilerinden önceki ünlüleri uzatırlar.⁶⁴ Amasya merkez ağzında /ğ/, /h/, /k/, /n/, [ñ], /r/, /v/ ve /y/ ünsüzleri düştükleri zaman kendilerinden önceki ünlülerin uzamasına sebep olurlar.

s̄ūnan 11/65, onnādan 68/65, dādan 2/5, bōle 1/67, şōle 1/94, sōleyim 74/33, ōrenci 76/118, āhıdaş 2/255, āleniyōlār 46/56, māzemelerden 57/18, k̄āval̄tī 1/48, bāşış 2/7, mādenūs_ēkdīm 30/37, āmet 5/34, dōruyōh 1/6, sōra 2/17, ōlum 2/76, ğōşu ğōşuyū 3/109, dōru 8/169, yōsam 30/50, ōlağ 48/65, īsan 13/41.

3. İkiz Ünlüler

Türkiye Türkçesi ağzlarında ünlü düşmesi, hece sonlarındaki /v/ ve /y/ ünsüzleri ile iç sesteki /ğ/, /h/, /v/ ve /y/ ünsüzlerinin erimeleri sonucunda yan yana gelen ünlüler ikiz ünlüleri oluştururlar.⁶⁵ Amasya merkez ağzında genellikle /ğ/, /y/ ünsüzlerinin düşmesi sonucu bu seslerin her iki tarafında bulunan ve ayrı hecelere ait

⁶³ Ahmet Buran, “Çağdaş Türk Yazı Dillerinde ve Türkiye Türkçesi Ağzlarında İkincil Uzun Ünlüler”, *II. Kayseri Ve Yöresi Kültür, Sanat Ve Edebiyat Bilgi Şöleni*, Erciyes Üni., 10-12 Nisan 2006, Kayseri, s. 291-292, Prof. Dr. Ahmet Buran Makaleler, Turkish Studies, 2008, Ankara, s. 530.

⁶⁴ Korkmaz, *Nevşehir ve Yöresi Ağzları*, s. 38.

⁶⁵ Korkmaz, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, s. 128.

iken aradaki ünsüzün kaybolması ile yan yana gelmiş ünlüler, ikiz ünlüleri oluştururlar.

a) Yükselen İkiz Ünlüler

Yükselen ikiz ünlüler, ilk ünlüsü ikinci ünlüsünden daha dar olan ünlülerdir. İkinci ünlüsü vurgulu, birinci ünlüye göre daha sürekli olan ikiz ünlü türü⁶⁶ Amasya merkez ağzında genellikle /h/, /g/, /ğ/, [ñ], /v/ ünsüzlerinin erimesi sonucu oluşur.

sòan1/6, aç1â 2/92, dèrmen 3/14, yèeni 5/75, şèere 5/95, çòaldı 5/95, duası 5/147, dèer 5/179, lèene 9/35, sòan_èkeriS 10/9, çocua 10/87, ğarşu1ua 10/8, itiatTda 41/129, dèamlı 46/9, dèrmen 70/98, pūarı 71/17.

b) Eşit İkiz Ünlüler

Boğumlanma süreleri eşit olan aynı türden iki ünlü eşit ikiz ünlü olarak adlandırılır. Genellikle iki ünlü arasındaki /ğ/, [ñ], /h/, /v/ ve /y/ seslerinin erimesi sonucunda oluşurlar. Bölge ağzında aa, úú, ij, uu óó, şekilleri görülmektedir. Bu kullanımlar sistemli değildir.

ta 1/2, dèdúún 1/17, yúúruyòğ 1/113, saabına 2/6, sardıı 2/89, da 5/12, diıl 5/107, uurlu 5/115, ba 6/11, dèdúún 6/67, raatsuS_olu mu 6/108, dóól 10/91, uuddyòla 70/156, dúún 73/17, dóól 10/91.

Ayrıca sa 41/126 ve ba 67/13, kelimelerinde saña>sağa>sa şeklinde bir gelişme olduğu düşünülebilir.⁶⁷

c) Alçalan İkiz Ünlüler

İkinci ünlüsü birinci ünlüsüne göre daha dar ve süreksiz olan ikiz ünlülere alçalan ikiz ünlüler denir.⁶⁸ Bölge ağzında /ğ/, /g/, [ñ], /v/ ünsüzlerinin düşmesi sonucunda alçalan ikiz ünlülere sıkça rastlanmaktadır.

boón 1/60, madımáj 1/91, daıdıyòduğ 1/135, tèreyáj 3/24, yáut 5/40, dèúşdürüyò 5/86, óunde 6/74, vajt1ar 6/77, dòumluyúm 7/5, sòuh 7/70, tåuh 7/210,

⁶⁶ Korkmaz, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, TDK Yay., Ank. 2007, s. 128.

⁶⁷ bk. Aydın, s. 26; Sadet Çağatay, “Türkçede ñ-ğ Değişmesine Dair”, *TDAY-Belleten 1954*, TDK Yay., Ank. 1988, s. 20.

⁶⁸ Aydın, *Aybastı Ağzı* (İnceleme-Metin-Sözlük), TDK Yay., Ank. 2002, s. 16.

aydosuñ 7/244, bõyn 8/92, dõurũ 8/168, değil 12/3, dõđil 43/1, değiğdi 45/29, dõđduludu 45/49.

4. Ünlü Uyumları ve Ünlü Benzeşmeleri

Ünlü uyumları ve ünlü benzeşmeleri seslerin önlük-artlık, düzlük-yuvarlaklık ve genişlik-darlık bakımından birbirlerine yaptıkları etkilerin sonucudur. Ses değişimlerinin önemli yer tuttuğu Türkçede, üç türlü uyumdan bahsedebiliriz.

Türkiye Türkçesinde olduğu gibi Amasya merkez ağzında da ünlü uyumları üç başlık altında incelenecektir.

1. Önlük-Artlık Uyumu

2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

3. Genişlik-Darlık Uyumu

a) Önlük-Artlık Uyumu

Yalın veya eklerle uzatılmış olan kelimelerde ilk hecede bulunan ünlünün önlük-artlık niteliğinin sonraki hecelere aktarılması olarak tanımlanan bu uyum, diğer Türkiye Türkçesi ağzlarında olduğu gibi bölge ağzında da sağlam bir yapı arz eder. Bazı alıntı kelimelerin ve önlük-artlık uyumuna uymayan eklerin bu uyumun etkisi altına girdikleri görölmektedir.

(1) Alıntı Kelimelerde Önlük-Artlık Uyumu

Amasya merkez ağzında çeşitli dillerden alınan kelimelerin büyük bir kısmında ilerleyici ve gerileyici benzeşme yoluyla önlük-artlık uyumu görölmektedir.

İlerleyici Benzeşme Yoluyla:

/a/-/e/ > /a/-/a/: habar 77/37, bahÇamız 53/131, hasda 33/88, bāzan 50/92, dana 57/44.

/a/-/i/ > /a/-/ı/: vahıd 11/133, yáhnı 60/27, tırafiğ 35/6.

/a/-/i/ > /a/-/a/: vađđaha 43/2.

/e/-/a/ > /e/-/e/: fene 76/115, mézer 12/10.

/i/-/a/ > /i/-/e/: fiyat 4/71.

/e/-/u/>/e/-/ü/: erzürümlü 63/53.

Gerileyici Benzeşme Yoluyla:

/i/-/a/>/ı/-/a/: nişan 35/69.

/a/-/e/>/e/-/e/: eteş 7/115, dene 37/39, zeten 46/21.

/e/-/a/>/a/-/a/: aşarbm 25/21.

/u/-/i/>/ü/-/i/: türizim 54/9.

Çift yönlü benzeşmenin meydana geldiği kelimeler de vardır.

barabar 35/106, ziyerete 46/54, kamara 65/78.

Yazı dilinde önlük-artlık uyumuna -daş eki bölge ağzında uyuma girmiştir. gardaşımış 35/17.

Önlük-artlık uyumuna uyan bazı alıntı kelimeler ön sıralı ünlülerden art sıralı ünlülere, art sıralı ünlülerden ön sıralı ünlülere dönüşmektedir.

hızmatcı 15/22, misiri 43/54.

Yazı dilinde uyuma girmeyen bir kısım kelimeler bazen asli şekillerini devam ettirerek bazen de uyuma girerek Amasya merkez ağzında uyumuna girmiştir.

hanı 7/46, hanğı 4/27, kirez 70/148, haıbuıı 8/188.

Yazı dilinde ön ünlülü kelimelerde uyuma girmeyen şimdiki zaman ekinin Amasya merkez ağzında sistemli olmamak kaydıyla önlük-artlık uyumuna girdiği görülür.

bülmüyöm 34/24, gelüyöm 35/38, şey_ekmiyöm 40/25, diyemiyem_işde 43/39, çekmiyö 54/45, yemiyüm 27/1.

Birleşik kelimelerde uyum aranmadığı halde yöre ağzında bazı birleşik kelimeler önlük artlık uyuma girmiştir.

nārasāñ 51/3, haraııda 44/39, nōıacaıı 62/9.

(2) Önlük-Artlık Uyumunun Bozulması

Diş, diş eti ünsüzlerinin sebep olduğu ünlü incelmeleri, başta Batı Grubu ağızlarının bazı alt grupları olmak üzere bütün Anadolu ağızlarında görülür.⁶⁹ Amasya merkez ağızında önlük-artlık uyumunun genellikle /y/ ünsüzünün önlüleştirci etkisi sonucunda bozulduğu görülmektedir.

áydıncıyá 37/33, háyir 39/8, āriyá 45/99, bacisi 71/35, bayirsi 71/36, göleyine 36/42, amasyida 3/30, anniyácaḥ 18/43, ğáyisi 10/119.

İsim-fiil eki -ma'dan sonra gelen /y/ ünsüzü, öncesindeki ünlüyü önlüleştirerek bu kelimelerde önlük-artlık uyumunu bozmuştur.

uyúmiyá 33/12, oḥutmiyé 33/65, gēlin_almiyá 43/60, baḡmiyá 51/178, yíḥamiyá 7/68.

Amasya merkez ağızında şimdiki zaman çekimlerinde önlük-artlık uyumu, art sıradan kelimelere ön ünlülü eklerin getirilmesi, ön sıradan kelimelere art sıradan eklerin getirilmesiyle bozulmuştur. Ayrıca gelecek zaman çekimlerinde de hece kaynaşması sonucu yine önlük-artlık uyumu bozulmuştur.

biliyorım 14/37, bilón 6/68, ürüyór 33/31.

oḥuyū 6/40, oḥúy 1/76, yápiyih 26/55, oḥumuyelá 9/48.

ēkecōḥ 67/36.

Şimdiki zaman üçüncü çokluk şahıs eklerinde önlük-artlık uyumu bozulmuştur.

söylüyöla 1/86, diyélár 16/111, içiriyöla 4/20, yápiyelár 5/48, diyelá 1/4, gidiyelár 53/18, gēliyelárdı 53/50.

Yazı dilinde önlük-artlık uyumuna uyan bazı yabancı kelimeler bölge ağızında uyum dışı kalmıştır.

hatiri 32/1, ğayrisinú 32/12, gevr_évleri 33/9, aḥrebe 44/57, göley 54/65, merdivana 55/18, toḡdüller 53/95, goletde 53/26, galebelúğ_oḥudı 53/130, fotiraFını 24/55.

---

⁶⁹ Leylâ Karahan, *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması*, TDK Yay., Ank. 1996, s. 10.

Türkiye Türkçesinde uyuma girerken Amasya merkez ağzında uyum dışında kalan bazı kelimeler vardır.

ğader 33/23, nasi 52/45, dışarı 59/17, sali 7/43, tamam 42/2.

Hece kaynaşması, hece düşmesi ve ses düşmesi sonucunda bazı kelimelerde bu uyumun bozulduğu görülmektedir.

gelenāımız 36/59, dāmesiñ 49/71, kēsecām 55/26, ēkmā 69/129, ğapī 31/59, tatlī 35/32.

-ınca, -ince zarf-fiil eki bölge ağzında genellikle -inci, -ıncı şekillerde kullanılarak uyuma tabi olmuştur. Ancak bazı örneklerde uyum dışı şekilleri de tespit edilmiştir.

2/81 gēlinci 3/4 soruncu, diyinci 3/44, dēyinci 23/84, yaşlanıncı 33/40.

ānatmayıncı 33/6, 7/15 yīhııncá, 20/57 gēdincığ.

Yönelme hâl eki yine /y/ ünsüzünün önlüleştirici etkisiyle art sıradan kelimelerde uyumu bozmuştur.

oriyá 1/17, çörbiyá 1/48, ğoñşiyá 31/30, ğniyá 31/38, buriyá 33/12, ortiyá 33/56, talliyá 33/85, arabiyá 52/14, ğafiyá 46/39, masiyá 3/85.

Şimdiki zaman ve gelecek zamanın olumsuz çekimlerinde bazen hece kaynaşması ve hece düşmesinden dolayı önlük-artlık uyumuna aykırılık tespit edilmiştir.

oĴmī 33/59, oĴumī 33/61, otīmīcam 32/6.

Emir kipi birinci teklik şahıs çekiminde yine bu uyumun bozulduğu görülmektedir.

yápīm 35/34, annadīm 33/5, nāpīm 33/26.

Cevher fiilinin bazı kullanımlarında da yine uyuma aykırılık vardır.

buralīm 32/21, yaşındayım 33/5, at_arabasīdı 34/45, nasiydı 35/18.

-ken zarf-fiil eki art sıradan devam eden kelimelerde önlük-artlık uyumuna aykırı bir düzen teşkil eder.

ğáynaduken 33/98, yáparken 2/60, suşarken 3/91, ğırhıanuken 9/75, dutarken 18/189.

-ki aitlik eki Amasya merkez ağzında art sıradan devam eden kelimelerde genellikle önlük-artlık uyumuna girmemiştir.

öranıñki 72/5, bıranıñki 72/6, yöharıdaki 58/40, ısdanbuıdaki 60/104.

Bu ekin sadece bir örnekte uyuma girdiği tespit edilmiştir. orta_âhılıñkı 33/60.

“ile” edatı bazı kelimelerde uyuma aykırı bir hâl hâl teşkil eder.

at_arabaşınan 31/56, tarzlarınan 32/16, başgannarınan 32/25, sayınan 33/81.

(3) Kökte Ünlü Değişmesine Dayanan Önlük-Artlık Uyumu

Bölge ağzında bazı kelimeler ön sıradan art sıraya, art sıradan ön sıraya geçmiştir.

emme 33/88, misiri 43/54, hızmaTcısı 15/42.

b) Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Düzlük-yuvarlaklık uyumu kelimelerin ilk hecelerindeki ünlülerin düz veya yuvarlak oluşlarına göre onu izleyen hecelerin de kelimenin ilk hecesine göre düz veya yuvarlak olarak devam etmesi⁷⁰ şeklinde tanımlanır. Eski Anadolu Türkçesinde düzlük-yuvarlaklık uyumunun aleyhine dilde birçok gelişme meydana gelmiştir. Batı Türkçesinde Osmanlıcanın son dönemlerine gelindiğinde bu uyumun dilimize girdiğini görmekteyiz. Türkiye Türkçesine gelindiğinde de bu uyum kuvvetli bir şekilde kendini göstermiştir.⁷¹ Ancak bölge ağzında düzlük-yuvarlaklık uyumu tam olarak gerçekleşmemiştir. Ünlü yuvarlaklaşması, Doğu ve Batı Grubu ağızlarında ancak bazı alt gruplarda görülür.⁷² Birkaç kelimedeki düzleşme dışında bölge ağzında genellikle yuvarlaklaşma yönünde bir eğilim görülmektedir.

⁷⁰ Korkmaz, *Gramer Terimleri Sözlüğü*, s. 151.

⁷¹ Muharrem Ergin, *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Basım-Yayımlar-Tanıtım, İst. 2003, s. 72.

⁷² Karahan, *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması*, s. 17.

(1) Düzlük-Yuvarlaklık Uyumunun Bozulması

Bazı kelimelerde Eski Anadolu Türkçesindeki asli yuvarlak şekillerin devam etmesi düzlük-yuvarlaklık uyumunu bozar.⁷³ Eski Anadolu Türkçesindeki yuvarlak şekillerin korunduğu bölge ağzında, düzlük-yuvarlaklık uyumu genellikle bozulmuştur. Amasya merkez ağzı için bu yuvarlaklaşma temayülünün korunması düzlük-yuvarlaklık uyumunun aleyhine olan ve yöre ağzını karakterize eden önemli bir özelliktir.

bütüyödun 31/96, satun_alıyölar 30/10, gêtürüyöh 30/69, yásduhlar 34/50, taraFuñdan 74/15, ğarşu 50/36, haļu 51/58, dëfcü 46/13, dëûl 6/6, şindükülere 50/72, artuħ 33/25, aļtun 33/106, áyru 34/76.

Bölge ağzında geniş zaman çekiminde kimi durumlarda uyum dışı örnekler karşımıza çıkar.

gêlürse 30/50, vèrúller 31/38, gêtúrúrdún 31/56, giydürür 31/68, çıhardur_oñu 31/71, yedürür_ıçúrúrlar 31/72, aļur 31/77, aħdaruļardı 33/80, dërug 36/52, ğaļur mu 36/58, vèrúller 8/94, dëvürúllerdi 1/39, gëlúller 41/50, bindürüle 41/83, bilüsünüS 44/47.

Görülen geçmiş zamanın birinci teklik-çokluk şahıs çekimlerinde sistemli bir şekilde yuvarlaklaşma eğilimi tespit edilmektedir.

yápmaduħ 30/48, acıħduħ 35/31, êkdúĶ 1/21, ğurtarduğ 5/174, dërdúğ 6/43, gëtdúĶ 1/42.

Bildirme eki -dır/-dir bölge ağzında yuvarlak şekilleriyle kullanılmaktadır.

senedür 30/49, vardur 31/83.

Fiilden fiil yapım ekleri -dır/-dir yuvarlak şekilleriyle bölge ağzında kullanılmaktadır.

---

⁷³ Mehmet Dursun Erdem - Esra Kirik - Sibel Üst - Güner Dağdelen, "Türkoğlu Ağzı (Kahramanmaraş Ağızları-1)", *Turkish Studies*, Volume 4/8 Fall, 2009, s. 2531.

yîhanduruduĥ 30/7, g y d r lerdi 30/9,  vlend rd m 30/25, y pduruyodu 30/26, ġaruřdurub 30/55,  aġuřduruyoh 36/88, bind r yoduġ 69/19, b lletd r yoh 3/117,  alduruyoduġ 1/34.

Amasya merkez aġzında, isimden isim yapım ekleri -lı/-li/-lu/-l , -lık/-lik/-luk/-l k uyuma girmemiştir.

ġırmızılu 43/33,  yruluġ_olmasaydı 69/202, amasyaluyum 40/1, ġalabaluuġ 51/77,  vl  35/57, buraġu 70/20, şif lu 71/21, d letl  71/45, sihatlu 33/37, saruluġ 2/67.

Yine isimden isim yapım eki -sız/-siz yuvarlak şekilleriyle kullanılmaktadır.

ġaz suS 33/36, say suS 33/71, hařġařsuzundan 60/61.

Bolge aġzında dudak  ns zlerinin etkisi sonucunda  nl lerde yuvarlaklaşma tespit edilmektedir.

m n b s 34/45, t rb luuy ġ 7/187, m r mu 9/1, d v h 11/32, b bam 14/28,  orb  33/100.

Cevher fiili birinci  okluk şahıs  ekimlerinde yine yuvarlak şekiller karşımıza  ıkmaktadır.

hazıruġ 33/67, bir ġ 33/76, z ng n d ġ 42/29.

Bazı fiilden isim yapım ekleri yuvarlak şekilleriyle kullanılmaktadır.

biġ s  33/60, oġud nu 1/70, aġduġları 7/75,  alġ ynan 69/18.

c) Genişlik-Darlık Uyumu

Bolge aġzında genişlik-darlık uyumunun genellikle  nl leştirici ve daraltıcı  ns zlerin etkisiyle bozulduġu tespit edilmiştir.

 orbıy  1/48, ortıy  50/47, ġalmiy h 44/47, amasyıda 3/30, n lıcaĥ 54/36, suġıy caĥ 64/70, daġarsıġar 6/16, d lıc h 9/50, patitis 1/124, t ggilere 44/67, g zmiy  46/26, motur 54/34, t hdur 23/173, patatis 57/13.

Bunların dışında  ok az sayıda kelimedede genişlik-darlık uyumu tespit edilmektedir.

eşde 50/16, değermeni 43/25, değşdi 55/32, buün 22/76.

5. Ünlü Değişimleri

Bölge ağzında ünsüzlerinin önlüleştirici etkileri sonucunda ilerleyici ve gerileyici yönde ünlü değışmeleri meydana gelmektedir.

a) Art Ünlülerin Önlüleşmesi

/a/ > /e/ değışimi: Genellikle alıntı kelimelerde tespit edilen ünsüzlerin önlüleştirici etkisi ve ilerleyici ve gerileyici ünsüz benzeşmesi sonucunda meydana gelen bir değışimdir.

çērbe 3/22, eteşi 50/15, rebbi 50/69, aħrebe 44/57, göley 54/65, birez 55/24, ğadefli 4/60.

/a/ > [á] değışimi: /a/ > /e/ değışiminin bir ön safhasıdır. Genellikle /y/, /ş/, /ç/, /c/ ve ön avurt akıcı /l/, /r/ ünsüzlerinin önlüleştirici tesiri sonucunda bu değışim gerçekleşmektedir.

yīhanmiyá 5/147, áyşám 6/15, yávrum 7/60, lirá 13/45, yábáynan 56/50, çáy 60/97, çárşıdan 80/61, çihıncá 83/51, çárşöf 6/46, mēselá 2/90, sałçá 1/23, kiráS 9/13.

Bunların dışında aşığıda verilen kelimelerde de kişisel kullanımlara bağı olarak /a/ > [á] değışimi tespit edilmiştir.

örtákóyē 1/108, dáá 2/82, vár 3/74, káat 4/43, hafTá 5/24, átuħ 5/61, tábi 5/94, ērzingánnı 12/53.

/ā/ > /e/ değışimi: Alıntı kelimelerde ilerleyici ve gerileyici ünsüz benzeşmesi sonucunda gerçekleşen bir değışimdir.

denesi 50/88, sede 42/55, zeten 46/21.

/a/ > /i/ değışimi: Bu değışim bölge ağzında sistemli olarak ekleşme sırasında /y/ ünsüzünün önlüleştirici etkisiyle meydana gelir.

oriyá 1/17, çörbiyá 1/48, ortiyá 2/39, buriyá 3/48, ortiyá 50/47, arabiyá 52/14, ğalmiyáħ 44/47, filancıyá 46/22, amasyida 3/30, bağımiyá 51/178, ğafiyá 46/39, yīhamiyá 7/68, anniyácaħ 18/43, masiyá 3/85.

/a/>[í] değişimi: /a/>/i/ değişiminin ön safhasıdır. Örnekleri sınırlıdır.

durmiyánnara 10/52, oħuyıraę 18/41.

Aşağıda verilen değişimler /y/, /ş/, /ç/, /c/, /ş/ ve ön avurt akıcı /l/, /r/ ünsüzlerinin önlüleştirici etkisi sonucunda meydana gelen değişimlerdir.

/ı/>/i/ değişimi: yápiyöduñ 1/40, yápiyöduħ 50/11, yápdıysaę 52/28, misiri 43/54, baħiyóm 54/28, háyrim 54/28, ğāniynan 56/52, nasiysa 63/5, yáşındayım 65/39, nasi 5/26, áyigliyög 6/28, yíħılincá 7/15, yètmış_áħtiyá 17/43.

/ı/>[í] değişimi: yáşındayım 5/11, çinłasıñ 65/81, yıldıs 80/7, ğiyıłarımı 6/33, buralıyım 3/1, yarayışlı 3/97, çıynıyí 3/66, çihıncı 1/66, sōramayım 2/44, yápiyöduħ 39/23.

/u/>[í] değişimi: yımırta 1/5, ilāzım_olıysa 1/112, olıyá 9/29, olıceK 9/46, yımışı 21/35, onı 44/68, fasılleyi 6/26, olıyá 12/74.

/u/>[i] değişimi: suyi 1/68, ğabil_ètdiler 54/6, ğomşıyá 17/10.

/u/>[ú] değişimi: Túymaz 3/41, oıdıysa 3/53, oyúnu 50/15.

/u/>/ü/ değişimi: türizim 54/9, erzürümlü 63/53.

/o/>[ó] deęişimi: diyóm 2/55, órtákýóyé 1/108, ālıyó 49/58, çórbá 12/61.

Bu değişimlerin dışında kişisel kullanımlar sonucu sadece bir iki kelimedede tespit edilen değişimler de vardır.

/u/>[ô] değişimi: cōmartesi 83/38.

/o/>[ê] değişimi: çērbe 3/22.

/o/>/ü/ değişimi: toğdüller 53/95.

/o/>/ö/ değişimi: Sadece şimdiki zaman çekiminde tespit edilen bir değişimdir.

bilmiyóm 42/48.

b) Ön Ünlülerin Artılışması

/e/>/a/ değişimi: İlerleyici ve gerileyici ünlü benzeşmeleri sonucunda meydana gelen bir değişimdir.

dana 1/154, haraıda 44/39, amara 65/78.

/e/>[á] değişimi: Ünlü benzeşmeleri sonucunda gerekleşen bir değişimdir. fasılyá 1/37, ná_akıd 7/111, okálúglú 7/130, máfad_étdi 14/29, bólga bólga 15/24, búruęlár 19/50, búamiyódum 41/125, hadıca 63/1.

Bu değişimlerin dışında kişisel kullanımlara bağlı olarak gerekleşen değişimler de tespit edilmiştir.

sinámamız 3/33, ná 5/69, nápm 25/80, ásgi 26/2, keřęáh 36/43, eteřiň_ádırefinde 48/31, áziyatı 50/78, nárdıydi 42/64, viláyatımız_amasıya 59/6, téze_áldim 36/12.

/e/>ı/ değişimi: Kişisel kullanım sonucu bir kelimedede tespit edilen değişimdir. gélécık 54/9.

/e/>[ó] değişimi: Sadece “değil” kelimesinde görölen bir değişimdir.

dóul 1/41.

/e/>[ö] değişimi: Genellikle şimdiki zaman ekimlerinde tespit edilen bir değişimdir.

gétirecöh 65/128, búřürücög 6/12.

/i/>[ú] değişimi: Bu değişim görölen gemiş zamanın birinci teklik-okluk şahıs ekimlerinde sistemli bir şekilde tespit edilmektedir. Ayrıca kişisel kullanımlara bağlı olarak sadece bir iki kelimedede yine bu değişim vardır.

gétdu 1/42, dördúg 6/43, géndú 50/26, deul 1/7, didúęlerimin 3/59.

/i/>[a/ değişimi: İlerleyici ünlü benzeşmesi sonucunda meydana gelen sadece bir kelimedede tespit edilen değişimdir.

vaaha 43/25.

/i/>[ı] değişimi: nişanımız_oludı 1/35, şındı 7/4, ézıcamı 7/29, benım_ölaca 7/109, nasıb_olur 7/114, gıderse 14/8, yandı_ıın 14/82, iı_ún 19/37, séccáyı 20/48, halıfelig 27/2, sıziň_adıımız 29/119, ęuraná_ıdı 36/71, bızım_évet 40/3, hadıce_értú 63/1, geyıyóduň 73/13.

/i>/ı/ değişimi: Bir iki alıntı kelimedede tespit edilen bir değişimdir.

yáanı 50/1, yáhnı 60/27, nışan 8/74.

/ü>[u] değişimi: Sadece bir kelimedede tespit edilen bir değişimdir.

böün 41/96.

Başta Orta-Anadolu, kısmen Rize ve Trabzon ağızları olmak üzere, adeta düzenli bir durumda diğer ağızlarda da /ö/ ve /ü/ seslerinin /ö>/o/ ve /ü>/u/ ya doğru kaymakta oldukları görölmektedir.⁷⁴ Bölge ağzında sistemli bir şekilde /k/ ve /ğ/ ünsüzleriyle aynı hecede bulunan /ü/'lerin [ú]'ya, /ö/'lerin [ó]'ya dönüşmesi bu gelişimin başlangıcı sayılabilir.

/ü>[ú] değişimi: sógdúm 1/4, yúzüne 1/5, kóylúyúğ 1/14, gülúm 2/11, güzelce 3/57, súrúyödu 50/5.

/ö>[ó] deęiřimi: öyle 1/24, bóyle 2/19, öretmen 4/61, dókýyöñ 7/161, kóylü 8/92, sózúmúS 10/24, görsetnesiñ 11/159, kómece 18/137, ğöniceęli 65/223, örtúyöğ 69/33.

/ü>[ó] değişimi: Yine /k/ ve /ğ/ art damak ünsüzlerinin artlılaştırıcı etkisi sonucunda meydana gelen bir değişimdir.

ğózelliñe 1/75, kómes 51/71, kótáhyáda 12/70.

Kişisel kullanımlara bağlı sadece bir iki kelimedede tespit edilen örnekleri de vardır.

hókúmete 72/47, bóyúğ 12/89, bóúğgızııca 49/23,

/o>[ó] değişimi: Sistemli olmamak kaydıyla genellikle şimdiki zaman çekimlerinde tespit edilen bir değişimdir. Bunun dışında kişisel kullanımlar sonucunda meydana gelen değişimler de vardır.

diyóm 2/55, ānadiyóm 1/141, sóyliyóm 2/22, ālıyó 49/58, örtákóyó 1/108, çórbá 12/61.

---

⁷⁴ Ahmet Caferoğlu, “Anadolu ve Rumeli Ağızları Ünlü Değişmeleri”, *TDAY-Belleten*, Ank. 1964, s. 14.

/ö/>/o/ değişimi: /ğ/ ünsüzünün artlılaştırıcı etkisi sonucu, sadece bir kelimedede tespit edilen değişimdir.

ğoletde 53/26.

c) Düz Ünlülerin Yuvarlaklaşması

/a/>[â] değişimi: /a/>/o/ değişiminin ilk evresidir. Genellikle dudak ünsüzlerinin, birkaç kelimedede de yuvarlak ünlülerin yuvarlaklaştırıcı etkisiyle meydana gelen bir değişimdir.

bâbâm 51/178, yáyâduğ 2/21, dâyułcınıñ_eline 4/30, yöhâ_oluyodu 5/45, urbâ 6/51, ortâ_ohuļa 6/78, burdâ 6/80, tâyoh 6/98, torbâlyuyug 7/187, mârâmu 9/1, dövâh 11/32, oļusâ 11/73, goyâlardı 25/19, duvâsı 33/52, çorbâ 33/100, oħuļa 39/9, yâyrum 43/3, paħlâvâ 45/55, dâoļ 46/129, piļâva 53/55, dâved 57/10, cumâ 58/5, dövâlar 60/75, yúvâmyz_olşaydı 69/39, evliyâmyz 69/93, dâryóm 73/52, qosovâ 74/10.

/a/>/o/ değişimi: Dudak ünsüzlerinin yuvarlaklaştırıcı etkisi sonucu bir kelimedede tespit edilen değişimdir. bobâmynañ 51/179.

Ayrıca kişisel kullanım sonucu bir iki kelimedede yine bu değişim tespit edilmektedir.

fazlo 46/8. máydonoz 39/68.

/a/>[î] değişimi: Ünlü benzeşmeleri ve kişisel kullanımlar sonucu bir iki kelimedede tespit edilen değişimdir.

buriyâ 51/178, tóPļicōğ 9/50, ğırgļiyoduğ 1/66,

/a/>/u/ değişimi: Ünlü benzeşmesi sonucu bir kelimedede tespit edilen değişimdir. vuruncu 57/50.

/e/>[ê] değişimi: Daha çok dudak ünsüzlerinin etkisiyle, birkaç kelimedede de şahsi kullanım sonucu meydana gelen bir değişimdir.

télêyzonda 1/102, böylê_oluyodu 1/147, cumartêsi 3/28, bëlletdürüyoh 3/117, sêfer 5/164, dêul 6/6, êfelig 8/49, vêrúller 8/94, óylê 8/97, bókê 15/2, êşğêfelig 16/56, çêvúrme 25/11, içğóvê 26/16, êfendim 63/67, êvet 64/38, omêr 65/194,

vêrmemişler 68/6, hêndeg 70/70, dêletlü 71/45, bêllü 71/92, êsgiden 78/38, êyîyidûg 2/78.

/e/>[ê] değişimi: Ünlü benzeşmesi sonucu meydana gelen bir değişimdir. Bir kelimedede tespit edilmiştir.

öylö_oluyó 45/74.

/e/>[ö] değişimi: Kişisel kullanım sonucu bir kelimedede tespit edilen değişimdir.

örtesi 55/4.

/i/>[î] değişimi: Dudak ünsüzleri ve ünlü benzeşmelerinin etkisiyle meydana gelen bir değişimdir.

cêvizîmîz 3/72, bîlezüg 7/62, sîmsîm 10/19, vazîfeleri 14/31, têrerîslerin 16/83, gèdiyóduę 19/16, ğardeşidûg 20/11, bêrâberidûg 21/15, pîlav 22/7, têmúzlûmîze 23/107, bîlmüyóm 33/81, êrîk 34/19, minîbüsler 34/44, diziyólar 38/32, bîlmüyóm 42/50, ğîne 46/43.

/i/>[ú] değişimi: Sadece bir kelimedede de kişisel kullanım sonucu meydana gelen bir değişimdir.

deûl 1/7.

/i/>[ü] değişimi: Genellikle dudak ünsüzlerinin etkisi, bazen de kişisel kullanımlar sonucu meydana gelen bir değişimdir.

têrzülere 1/63, gèndümüz 3/56, bûlmûm 50/1, bürüküyóg 41/36, bülüyó 80/6, oļabilirüm 22/13.

/i/>[ö] değişimi: Bir kelimedede tespit edilen kişisel kullanım sonucu meydana gelen bir değişimdir.

dêöl 1/10.

/ı/>[î] değişimi: ğırılıyómîş 2/46, áyrî 2/58, ğarşiliyárah 4/31, daıulárimîşdu 8/38, hanîm 8/55, yóharî 58/79, ğadına 60/73, áyrîduh 81/68.

/ı/>[u] değişimi: haıu 51/58, ğırmızıuı 43/33, daıuduıladı 44/53.

d) Yuvarlak Ünlülerin Düzleşmesi

Yöre ağzında yuvarlak ünlülerin düzleşmesi olayı fazla yaygın değildir.

/u/>[i] değişimi: Düzlük-yuvarlaklık uyumuna bağlı olarak tamamlanamayan bir değişimdir.

onı 1/16, oħımadı 50/69, bira 71/6, vardır 72/77, yoriħiyòm 52/2, torunım 23/131, biliyorım 14/86.

/u/>[ı] değişimi: Genellikle /y/ ünsüzünün etkisiyle bazen de kişisel kullanımlar sonucu oluşan bir değişimdir.

yımrta 1/5, yımışı 21/35, onı 44/68, fasilleyi 6/26.

/u/>/ı/ değişimi: Kişisel kullanım sonucu bir iki kelimedede tespit edilen bir değişimdir.

ğabil_étmiş 65/27, dõumlı 18/9.

/u/>/i/ değişimi: Önlüleştirici ünsüzlerin etkisiyle meydana gelen bir değişimdir.

suyi 1/68, ğabil_étdiler 54/6, ğomşıyá 17/10.

/ü/>/i/ değişimi: tikannarımıza 1/119, ğunimizdē 42/31, óbir 46/9, üçüncisi 80/10.

/ö/>[ê] değişimi: Ünlü benzeşmeleri sonucu meydana gelen bir değişimdir.

érneg 5/95, étekine 33/101, elçeg 47/88, éteberi 66/74, çéregleri 73/42.

Bu değişim sistemli olmamak kaydıyla genellikle “böyle”, “şöyle” ve “öyle” kelimelerinde tespit edilmektedir.

şēyleydi 5/138, bēyle 7/109, ēyle 9/12,

/ü/>[ı̇] değişimi: Düzlük-yuvarlaklık uyumuna bağlı olarak tamamlanamayan bir değişimdir.

ķóyı 3/3, tül̇li 52/34, dúúṅnü 12/15, çúṅki 14/35, ğúl̇im 16/68, bıyüĝgızılca 17/4, tüṫin 17/101, ķóyümüżin 28/107, ğúṅiz 38/73, işeyin 39/117, ğózúṅı 42/100,

óúmize 43/14, gúni 58/61, bóyime 59/11, yız 65/14, süpürtdiriyelár 74/116, tıgünner 75/13.

e) Geniş Ünlülerin Daralması

/a/>/i/ değişimi: Genellikle önlüleştirici ünsüzlerin etkisiyle meydana gelen bir değişimdir.

ölmicaĥ 73/30, çörbiyá 1/48, uriyá 82/82, buriyá 77/4, ortiyá 50/47, arabiyá 52/14, ğalmiyáh 44/47, fıłanciyá 46/22, amasyida 3/30, ğısım_ağrabiya 81/13, ğafiyá 46/39, yıĥamiyá 7/68, anniyácaĥ 18/43.

/a/>[ä] değişimi: Ünlü benzeşmeleri ve daraltıcı ünsüzlerin etkisi sonucu meydana gelen bir değişimdir. Bu değişim “zaman” kelimesinde sistemlidir.

zámánımıza 50/10, bāşlıyódu 17/48, sōnānan 1/44, sōrārah 1/108, hafďā_oluyódu 2/3, annă 2/10, zābācaĥ 20/25, yımirtă_olúy 3/81, bāı 3/113, äıllıĝ 4/19, ğōpardıysá 4/42, çāırması_ıçin 5/106, maĥsáT 5/132.

/a/>[i] değişimi: buriyá 51/178.

/a/>[ı] değişimi: durmıyānnara 10/52, oĥuyıraĝ 18/41.

/a/>/ı/ değişimi: Genellikle gelecek zaman çekimlerinde ve -ınca zarf-fiil ekinde rastlanan bu değişim bazı kelimelerde de kişisel kullanım sonucu meydana gelmektedir.

ĝabarıncı 53/13, dövıyá 53/21, nōlıcaĥ 54/36, baĥumsuS_oluncı 62/4, sulıyácaĥ 64/70, daĥarsııar 6/16, dōlıcáĥ 9/50, baĥıcuĥ 19/90.

/a/>/u/ değişimi: Ünlü benzeşmesi sonucunda meydana gelen bir değişimdir.
vuruncu 57/52.

/e/>/i/ değişimi: Genellikle /y/ ünsüzünün daraltıcı etkisi ve bazen de kişisel kullanım sonucu meydana gelen bir değişimdir. Ayrıca bu değişim -ince zarf-fiil ekinde de tespit edilmektedir.

gêlinci 50/71, makiniyé 52/40, aşuriyé 41/89, téggilere 44/67, gèzmiyé 46/26, góruşmicãñ 46/23, geçinci 46/41, hêrkiş_éyine 53/51, yémiye 53/53, gidiciğ 54/11, gêrçigden 55/79, patatis 57/13, kimsiyé 65/85.

/e/>/ı/ değişimi: /k/ ünsüzünün artlılaştırıcı etkisi sonucu meydana gelen bir değişimdir. Bir kelimedede tespit edilmiştir.

gêlécık 54/9.

/e/>[ô] değişimi: Genellikle gelecek zaman çekimlerinde meydana gelen bir değişimdir.

gétirecôh 65/128, büşürücôğ 6/12.

/o/>/u/ değişimi: Kişisel kullanım sonucu meydana gelen bir değişimdir.

patuzlar 50/39, dógduļlar 53/110, motur 54/34.

/o/>[ô] değişimi: Bölge ağzında genellikle ilk hecede ve şimdiki zaman çekimlerinde tespit edilen, bir iki kelimedede de kişisel kullanım sonucu orta hecelerde meydana gelen bir değişimdir.

önnan 3/22, náylön 9/37, çödu 15/131, sinöpda 16/98, çörba 22/52, tóhdur 23/144, háy_öuļ 27/77êdiyöduļa, 28/164, dourduh 33/86, örtam 35/134, tóplanıyôh 39/75, furuyò 71/86, fotôraf 73/99, dôm_etsiñ 74/119, yápiyolar 82/91.

/ö/>[ô] değişimi: Dudak ünsüzleri ve /y/ ünsüzünün daraltıcı etkisiyle, bir iki kelimedede de kişisel kullanım sonucu meydana gelen bir değişimdir.

dönene 50/91, böyle 1/134, çôreg 2/17, tôreni 4/6, yöre 5/75, dönereg 8/45, kôydé 14/5, dôşşeg 20/113, ôteberi 25/17, yeşilôs 27/42, dörtde 63/65, dönemlerde 64/59, döner 72/93, môreg 56/77.

f) Dar Ünlülerin Genişlemesi

/i/>/é/ değişimi: Bu değişim bölge ağzında genellikle eski şekillerin devam ettirilmesi sonucunda tespit edilmektedir.

gêtdú 2/34, gédeller 50/9, êşde 50/16, hêç 50/54, gëdiyolar 45/24.

/u/>[ó] değişimi: /u/>/o/ değişiminin ön safhasıdır. Bölge ağzında yaygın olarak tespit edilmektedir.

yòhamız_òlüđ 1/35, şóráyımıř 50/2, şò 1/53, yòha 5/47, bòun 10/29, dòvasına 15/116, ğòcah 17/21, bòrda 26/5, davòl 36/40, dołòncı 40/26.

/ü/>[ó] değişimi: Genellikle art damak /k/ ve /ğ/ ünsüzlerinin artlılaştırıcı etkisi sonucu tespit edilen bir değişim bölge ağzında yaygındır.

ğòzellıne 1/75, kòmes 51/71, hòkúmete 72/47, bòyúğ 12/89, bòúğğızııca 49/23, kòtáhyáda 12/70.

/ü/>[ı] değişimi: Düzlük-yuvarlaklık uyumunun gelişimini tamamlamadığı bazı kelimelerde tespit edilen bir değişimdir.

kòyı 3/3, túllı 52/34, dúúnünü 12/15, çünkü 14/35, ğúlım 16/68, tútin 17/101, ğúní 23/181, kòyümüzün 28/107, ğúnız 38/73, dúúsünden 39/39, bışürüyòñ 40/34, ğòzúní 42/100, óúmize 43/14, ğúní 58/61, bòyıme 59/11, yız 65/14, süpürđiriyelár 74/116, tığünner 75/13.

Bu değişimlerin dışında bölge ağzında sadece sınırlı sayıda kelimedede tespit edilen değişimler vardır.

/i/>/a/ deęişimi: Ünlü benzeřmesi sonucu meydana gelen bir deęişimdir. vaıłaha 43/25.

/i/>/e/ değişimi: değermenı 42/47, değeğdi 55/32.

/i/>/ò/ değişimi: deęòl 1/10.

/i/>[é] değişimi: méléha 82/1.

/u/>/o/ değişimi: boón 1/60, ğoyoduğ 50/29.

/u/>[ó] değişimi: còmartesi 83/38.

/ü/>/ò/ değişimi: pòyúğler 41/2.

/ü/>[ó] değişimi: bòyúğlere 1/18, mòhim 45/48.

/ü/>[ó] değişimi: boón 1/60.

/u/>/o/ değişimi: şorda 65/100, bo 70/73.

6. Ünlülerde Düşme ve Türeme

a) Ünlü Düşmesi

Çeşitli fonetik sebeplerden dolayı kelime içi ve sonundaki bazı ünlülerin düşmesi⁷⁵ olarak adlandırılan ünlü düşmesi bölge ağzında genellikle ekleşme sırasında görülmektedir. Türkçe kelimelerdeki orta hece ünlüsünün vurgusu az olduğundan vurgusuz orta hece ünlüsü genellikle düşer. Amasya merkez ağzında vurgusuz orta hece ünlüsünün düştüğü bu kelimeler çoğunluktadır.

büşrüyöñ 1/89, üslü 2/2, ilerlere 2/70, yöharsında 7/15, têlevzonda 40/40, birbirni 46/20, êkinni 52/39, tütünnü 53/94, sáyýöñ 37/20, yáyyöduh 44/54.

“ile” edatının ekleşme sırasında başındaki ünlü düşer ya da yerini /y/ ünsüzüne bırakır.

arabáynan 1/44, dirgennēnen 1/135, önnan 2/66, döváynan 5/173, sıráynan 63/76.

Yine cevher filinin ekleşme sırasında düştüğü ya da yerini /y/ ünsüzüne bıraktığı görülmektedir.

téstiydi 2/43, uç_éltiydúg , 2/75, öymuş 4/11, óleymişdir 17/88.

Bölge ağzında yükleme hâl ekinin bazı örneklerde düştüğü görülmektedir.

buráy beg bi annatmıyolar 55/47, bałtáy eliñe álí gēdiyö 57/48, buráy bilmeñ gēreg 63/56.

b) Ünlü Türemesi

Bölge ağzında kelime başında, içinde ve sonunda ünlü türemeleri görülmektedir. Kelime başında ünlü türemesi özellikle /r/ ve /l/ ünsüzleriyle başlayan alıntı kelimelerde görülür.⁷⁶ Bu tür alıntı kelimelerin başına genelde dar bir ünlü getirilir. Çünkü diğer Türk lehçelerinde ve Türkiye Türkçesi ağızlarında kelime

⁷⁵ Korkmaz, *Gramer Terimleri Sözlüğü*, s. 227.

⁷⁶ Efrasiyap Gemalmaz, *Erzurum İli Ağzları*, C.I, Atatürk Ü. Yay., Erzurum 1978, s.143.

başında akıcı ünlüler kurallı bir şekilde bulunmaz.⁷⁷ Kelime başında türeyen ünlü bazen kısa [ĩ], [i] olmuştur.

ırasgeliyödu 1/151, ırızılığ 41/115, ırıza 43/3, irezillidi 52/40, irengiñi 37/20, ıraıısı 77/15, ıraatım 33/107, ırahmet 53/20, ilāzım_olıysa 1/112.

Bölge ağzında çift ünsüzün yan yana bulunduğu bazı alıntı kelimelerde bu iki ünsüz arasında bir ünlü türer.

mayáhöş_olũ 1/4, haşılıyõñ 1/95, édirafımızda 3/97, tırefeniñ_örda 6/81, tırahtör 8/70, metirẽ_ışı 43/44, tırafiğ 35/64, apartumanıñ_ismini 34/37, bıroşid 53/110, pırofosonelım 65/81, ğuduretden 12/49, moderin 13/15, pılanlı pırōramlı 18/47.

-ken zarf-fiil eki sonda ünlü türemesi sonucunda -kene şekliyle kullanılmaktadır. Ancak bu durumu bir türeme değil bir gramatik unsur olarak kabul edilmektedir.

gêlükene 1/57, girikene 4/49.

Bunun dışında birkaç örnekte de kelime sonunda ünlü türemesi görülmektedir.

ğadara 11/56, éveldene 16/19, çöüdüna 20/95.

Fiilerin birleşik zaman çekimlerinde cevher fiilinin düşmediğini tespit etmekteyiz.

daııyeláridi 1/61, oynuyólarıdı 7/73, yĩhaııarımış 11/11, topıaşıyeláridi 42/47, söyliüyólarıdı 42/49, súrellerimiş 44/9, çalıımışdı 57/50.

Bölge ağzında cevher fiilinin isimlere ekleşirken düşmediği tespit edilmektedir.

varıdı 1/134, néyise 2/37, óñcédenidi 1/39, varımuşdur_amma 2/91, kıyılenderise 3/37, varısa 3/48, varırken 5/92, varısa 40/51, noıududu 43/55, óretmenidi 45/101, saıatıdı 47/41, şeyidi 48/47, nasılısa 51/155, adetimiş 57/22, nasıbıdı 60/42.

---

⁷⁷ bkz. Cevdet Şanlı, “Kırklareli Ağızlarında Ses Olayları”, *TDAY-Bellekten 1994*, TDK Yay, Ank 1996, s 119.

B. Ünsüzler

1. Ünsüz Çeşitleri

Bölge ağızında yazı dilinde bulunan ünsüzlerin yanında bu ünsüzlerin farklılaşmış şekilleri de vardır. Bunlar; [b], [ç], [Ç], [F], /ğ/, [ğ], /h/, [K], /k/, [K], [l], [ñ], [P], [S], [T], [v] ünsüzleridir.

[b]: /b/ ile /v/ arasında boğumlanan katı, ötümlü, sızmalı bir sestir. *bar* 7/261.

[ç]: /ç/ ile /ş/ arasında boğumlanan bir sestir. Bölge ağızında iki metinde karşımıza çıkmıştır.

ğaçmış 33/66, *çöreg* 66/105.

[Ç]: /c/ ile /ç/ arasında, katı, patlayıcı, yarı ötümlü bir diş eti ünsüzüdür. Bölge ağızında pek fazla görülmemektedir.

baÇÇada 51/86, *gürecÇi* 13/37, *aÇ* 14/81, *çoğÇā* 17/63.

[F]: /f/ ile /v/ arası katı, sızıcı, yarı ötümlü bir diş-dudak ünsüzüdür. Sadece iki kelimde tespit edilmiştir.

misāFir 14/43, *sēmāFéller* 16/16.

/ğ/: Art veya yarı art ünlülerle hece kuran katı, patlayıcı, ötümlü art damak ünsüzüdür. /ğ/ art damak ünsüzü bölge ağızında sistemli bir şekilde kullanılmaktadır. /ö/, /ü/ ünlüleriyle hece kurduğunda boğumlanma noktalarını geriye çekerek yarı art ünlüleri oluşturur.

ğüllü 46/1, *yáylacuğ* 46/10, *ğara* 47/ 77, *diyög* 48/54, *ğayisi* 48/62, *ufağlara* 48/65, *ğma* 50/13, *parğ* 51/86, *ağrabağāna* 51/94, *dèrdúğ* 52/19, *ğörevini* 53/55, *hağgım* 54/41, *ğoyún* 55/36, *ğünü* 57/10, *temúzlúğ* 57/24, *ğúbre* 57/59.

[ğ]: Bu ses art damak /ğ/ sesinden daha geride, art damak kökünde gırtlığa oldukça yakın boğumlanan, katı, patlayıcı ve ötümlü bir art damak ünsüzüdür.

ağız 1/36, *ısırgan_olú* 1/96, *ağāğadı* 3/2, *buğğur* 3/15, *ırğatçı* 3/115, *ağustösun* 7/238, *gēceleri* 9/19, *yátağı* 13/12, *dağ* 15/126, *dağ* 18/153, *oğğlanıñ* 20/89, *yög* 27/14.

/h/: Katı, sızıcı, ötümlü, hırıltılı, art damak ünsüzüdür. Amasya merkez ağzında çok sık karşılaşılan bir sestir. Sistemli olarak art damak /h/ ve /k/'ları /h/'ya dönüşmektedir.

yöh 69/69, yöhluh 70/19, yöharda 71/10, ohlavaynan 72/8, zabaħa 73/10, tahtadan 73/59, miħdarımız 12/6, cumālīh 12/39, ohursam 12/65, olaraħdan 14/10, ufaħ 14/13.

[K]: Ön ünlülerle hece kuran, /k/ ile /g/ arasında katı, patlayıcı, yarı ötümlü ünsüzdür.

efeliK 1/22, yemeKde 12/23, bilmeK 12/100, demeK 13/89, şeKlinde 16/65.

/k/: Art veya yarı art ünlülerle hece kuran katı, patlamalı, tonsuz art damak ünsüzü⁷⁸ olan /k/, Amasya merkez ağzında sistemli olarak kullanılan bir ünsüzdür. /ö/ ve /ü/ ünlüleri ile hece kurduğunda bu ünlüleri orta damağa çeker.

kóyü 15/2, túkúruğlúyóm 63/92, kúçúķ 67/11, kırmuzu 77/18, kúlúnú 16/92, kışın 17/106, bóyúķ 24/57, kónserve 26/54, kúpler 26/58.

[K]: /k/ ile /g/ katı, yarı sızıcı, yarı ötümlü bir art damak ünsüzüdür.

pancar_ekdüK 1/21, getdüK 1/42, kúçúK 2/56, büşürürdüK 36/43, dókerúK 41/109, Kolanýa 43/98, kómúK 51/9, úrKútdüm 51/142, nölacaK 60/100.

[I]: Art ünlülerle hece kuran akıcı, sızıcı, ötümlü art damak ünsüzüdür. Bölge ağzında sistemli bir şekilde karşımıza çıkmaktadır.

biralı 77/9, atlara 7/85, yapałlardı 11/5, dolaşıłlardı 13/54, aslında 78/20, dâvöl 14/48, altına 15/102, ğalmış 16/77, séracılıh 17/93.

[ñ]: Art ve ön ünlülerle hece kuran akıcı, patlayıcı, ötümlü, genizsi /n/ ünsüzüdür. *Türkiye Türkçesi ağızlarında yaygın olarak görülen bu ünsüzde boğumlanma dil sırtının yumuşak damakta kapanması ile oluşur.*⁷⁹ [ñ] ünsüzü, bugün Batı Grubu ağızlarında korunurken, Doğu Grubu ve Kuzeydoğu Grubu ağızlarında

⁷⁸ Mukim Sağır, "Anadolu Ağızlarında Ünlüler", *TDAY-Bellekten*, Ank. 1995, s. 399.

⁷⁹ Sağır, "Anadolu Ağızlarında Ünlüler", s. 402.

değişerek veya düşerek kaybolmuştur.⁸⁰ Bölge ağızında [ñ] ünsüzü iyelik çekiminin ikinci şahsında, ilgi hâlinde, işaret ve şahıs zamirlerinde, fiil çekimlerinin ikinci şahıslarında ve bazı kelime köklerinde kullanılmaktadır.

néydécēñ 19/16, óñceden 78/45, oña 20/54, nêrelisiñ 79/2, bildiñ 22/17, babāñ 46/26, seniñ 22/60, óñden 22/106, ismiñi 33/15, goñşu 23/112, sōña 33/86, buña 35/84, yēñge 18/63.

[P]: /p/ ile /b/ arası katı, patlayıcı, yarı ötümlü bir dudak ünsüzüdür, bölge ağızında seyrek kullanılmaktadır.

heP 1/1, mikroPıñdan 15/103, öldürüP 16/84, çekiP 35/72.

[S]: /z/ ile /s/ arası katı, sızıcı, yarı ötümlü bir diş ünsüzüdür. Bölge ağızında çok sık kullanılmamaktadır.

biS 1/4, hêrkeS 34/40, bêlâsuS 33/110, gêldiñiS 12/79, otuS 30/9, oлмаSSa 13/83, Sâten 14/8, sêbSecilig 17/103.

[T]: /t/ ile /d/ arası katı, patlayıcı, yarı ötümlü diş ünsüzüdür, bölge ağızında seyrek kullanılmaktadır.

şêlbeT_ıçiyelâr 1/36, milleT 33/88, armuT 13/5, çekTin mi 14/21, açılTa 14/45, gidişatları 14/69, dörT 14/76, hızmaTcısı 15/42, tahTáynan 17/86.

[V]: Katı, yarı sızıcı, ötümlü çift dudak /v/ ünsüzü⁸¹ olarak adlandırılan bu ses sadece belirli kelimelerde karşımıza çıkmaktadır.

yav 4/64, havzadan 14/50, év 19/80, dövmiyé 39/31.

Bölge ağızında bu saydığımız ünsüzler dışında yarı gevşek boğumlanmalı, düşmek üzere olan ünsüzler de vardır. Bu ünsüzler ɣ, ɾ, ʎ, ɱ, ɲ, ɰ'dir.

yáyrum 12/27, var 13/10, yáy 14/12, yımırta 1/23, gélürdü 13/92, yohsa 1/12, háyvan 17/46, éyelde 53/43.

⁸⁰ Karahan, *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması*, s. 19.

⁸¹ Mehmet Dursun Erdem, *Asarcık Ağızı*, Ondokuz Mayıs Ü. Sosyal Bilimler Enst., Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2001, s. 52.

Amasya Merkez Ağzının Ünsüzler Tablosu

Ünsüzler		Katı Ünsüzler						Ünlü Ünsüzler	
		Patlamalı			Sızmalı			Patlamalı	Sızmalı
		Ötümlü	Yarı Ötümlü	Ötümsüz	Ötümlü	Yarı Ötümlü	Ötümsüz	Ötümlü	
Dudak	Çift Dudak	b	P		<u>b</u>			m	ṽ
	Diş-Dudak				v	F	f		
Diş	Asıl Diş	d	T	t	z	S	s	n	r
	Dişeti	c	Ç	ç	j	ç	ş		l
Damak	Ön Damak	g	K	k				ñ	y
	Art Damak	ğ	Ɔ	ķ	ğ		ħ	ñ	ı
Gırtlak							h		

2. Ünlü-Ünsüz Uyumunun Bozulması

Türkçede ön damak ünsüzlerinin ön ünlülerle, art damak ünsüzlerinin de art ünlülerle kullanılmasına ünlü ünsüz uyumu denir.⁸² Ancak, /k/, /ğ/, [ñ] ünsüzlerinin yanlarındaki ince ünlüleri kalınlaştırma etkileri yüzünden ünlü ünsüz uyumu bozulmaktadır.⁸³ Bölge ağzında sık rastlanan bu olayda /k/ ve /ğ/ art damak ünsüzleri, /ö/ ve /ü/ ünlüleriyle hece oluşturduğunda bu ünlülerin boğumlanma noktasını geriye çekerek artılıştırmış ve ünlü ünsüz uyumunu bozmuştur. Batı Grubu ağızlarının bazı alt gruplarında “dök-, eķ-, eşşek” gibi örneklerdeki ünlü-

⁸² Ahmet Bican Ercilasun, *Kars İli Ağzları*, GÜ Yay., Ank. 1983, s. 104.

⁸³ bk. Korkmaz, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, s. 230.

ünsüz uyumsuzluğu da Kuzeydoğu Grubu ağızlarında olduğu gibi bölgenin tamamına hakim değildir.⁸⁴

görüm 35/26, kúmesden 40/2, 36/117 yemāk, 33/7 kıyılüm, gótürégeğlermiş 68/4, 32/31 güzel.

3. Ünsüz Değişimleri

a) Ötümlüleşme

Ünsüzlerin oluşumunda meydana gelen soluk hamlesi ses yolundan geçer, bu geçiş sırasında boğumlanma noktasında bir kapanmaya veya daralmaya rastlar. Boğumlanma noktasından çıkan patlama gırtlaktan gelen tonla birlikte yayılır.⁸⁵ Bunun sonucunda ötümlü (tonlu) sesler oluşur. Bir takım seslerin oluşumunda ise dudak sesleri kıpırdamaz, gırtlaktan hiç bir ses gelmez. Sadece boğumlanma noktasından patlama veya sızma gürültüleri gelir. Bu olay esnasında da ötümsüz (tonsuz) sesler meydana gelir.⁸⁶ Batı Türkçesinde görülen tonlulaşma eğilimi, bölge ağızında oldukça fazladır.

(1) Kelime Başında Ötümlüleşme

Amasya merkez ağızında kelime başında ötümlüleşme birkaç değişim dışında sistemlidir.

/t/->/d/- değişimi: Bölge ağızının genelinde asli şekillerin devam ettirildiği görülmektedir. Batı Türkçesinin başında görülen bu ötümlüleşme olayı⁸⁷, yazı diline nazaran ileri seviyededir.

dēpesinden_ahıdıyödüm 1/71, dutmiyánnar 33/14, dēne 33/39, dēpendeñ_aşşā 33/80, dilki 40/5, dahıllarını 2/22, dahırdırıyoduğlar 3/58, devā 9/27.

/p/->/b/- değişimi: Eski Türkçede kelime başında /p/ ünsüzüne rastlanmaz.⁸⁸ Bölge ağızında, Türkiye Türkçesinin aksine Eski Türkçedeki ön seste bulunan /b/- sesi genellikle korunmuş, bazı alıntı kelimelerde de ötümlüleşmiştir.

⁸⁴ Karahan, *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması*, s. 18.

⁸⁵ Tahsin Banguoğlu, *Türkçenin Grameri*, TDK Yay., Ank. 2007, s. 49.

⁸⁶ Banguoğlu, *Türkçenin Grameri*, s. 49.

⁸⁷ Ahmet Caferoğlu, "Anadolu Ağızlarında Konson Değişimleri", *TDAY-Belleten* 1963, Ank. 1964, s. 21.

bèg 1/153, büşürüyölardı 21/17, bègmez 25/52, bahalı 35/132, barmahlı 50/49.

/k/->/g/- değişimi: Türkiye Türkçesi ağızlarının çoğunda kelime başı /k/- sesi ötümsüzleşerek /g/-'ye değişmiştir. Yazı dilinde /k/-'li biçimlerin kullanıldığı birçok kelime bölge ağzında sistemli olarak ötümlüleşmiş, /g/-'li biçimde kullanılmıştır.

gèndi 8/173, gişi 23/47.

/k/->/ğ/- değişimi: Yöre ağzında çok sık karşılaşılan sistemli bir değişimdir.

gızım 1/1, ğadar 2/18, ğonuşamıyım 52/1, ğabağ 32/14, ğölâyılıhla 32/17, ğıyâmet 32/29, ğapanda 32/30, ğadar 32/37, ğölây 10/26.

/s/->/z/- değişimi: Sadece birkaç kelimedede tespit edilen bir değişimdir.

zèfillig 33/87, zèbze 34/15, zabah 35/32.

/k/->/ğ/- değişimi: Sadece bir kelime tespit edilmiştir.

ğombe 10/24.

/ç/->/c/- değişimi: Ön seste hakim olan tonsuz /ç/ sesinin, tonlularak /c/ sesine değişmesi çok nadirdir.

cèhiz 16/77.

/h/->/m/- değişimi: Bir alıntı kelimedede tespit edilen bir değişimdir. memşirem 27/81.

(2) Kelime Ortasında Ötümlüleşme

Amasya merkez ağzında kelime ortasında ötümlüleşme olayı sistemli ve Türkiye Türkçesinden ileri durumdadır.

-/k/->/ğ/- değişimi: Çok sık tespit edilen bu değişim kelime başındaki /k/->/ğ/- değişimi kadar sistemli değildir. başğa 1/9, bağsene 51/18, unuttannığ 3/59, coşgun 32/26, bacağlarım 10/63.

-/k/->/ğ/- değişimi: Sadece bir kelimedede tespit edilmiştir. aļağadı 3/2.

---

⁸⁸ Aydın, *Aybastı Ağzi*, s. 28.

-/k/->-/g/- değişimi: Bu değişim bölge ağzında Türkçe ve alıntı kelimelerde sistemli bir şekilde görölmektedir. Bazı örneklerde de ulama sonucu kelime sonundaki /k/'ler ötümlüleşmiştir.

gelenegleri 50/1, sêgsen 32/21, tosdig_oynuyödum 32/25, figrim 33/4, çêgdúg 33/22, kêşgek 34/3, şennig_olşun 34/30, patig_işde 47/27, çêkirdeg_êken 10/11, asgerliğ 11/161, êsginiñ 12/14.

-/t/->-/d/- değişimi: Batı Türkçesinde oldukça yaygın olan bu deęişim⁸⁹ yöre ağzında sistemli bir şekilde görölmektedir.

gêtdi 1/17, dolaıbdan_alıyöñ 1/112, mêmmed_emme 32/21, yâpdım 32/23, hasda 33/89, kitabdan 46/117, harbden 48/6, hafda 10/23.

-/p/->-/b/- değişimi: Sistemli olmayan bu değişim ekleşme ve ulama sırasında meydana gelmektedir.

gâynatıb_içiyelâr 1/98, dibleri 33/97, kitabdan 46/117, harbden 48/6.

-/h/->-/b/- değişimi: Sadece bir kelimedede tespit edilmiştir. sayibi 13/29.

-/ç/->-/c/- değişimi: Hece başındaki /ç/'lerin ötümlüleştiği bu değişim, genellikle ekleşme ve ulama sırasında tespit edilmektedir. görüsâduc_atıyö 2/46, pic_ıncir 48/16, genc_ölan 5/2, dünyanıñ_iılacını 12/81, bahcasın 12/88, ağaca 13/57, hizmetci 15/22, bêgcisi 39/77.

Bölge ağzında sadece bir iki kelimedede tespit edilebilen systemsiz ve kişisel kullanımlara bağlı olarak ortaya çıkan değişimler de mevcuttur.

-/f/->-/v/- değişimi: misâviriñ_óüne 1/113.

-/s/->-/z/- değişimi: hêrkez_içine 1/74.

-/h/->-/c/- değişimi: êssacdan 42/1, baccelerimiz 16/67, accı 2/4.

-/h/->-/y/- değişimi: şeyir 45/134, şâyitin 14/24, gâyfe 51/97.

-/k/->-/y/- değişimi: âyşâm 6/15.

-/f/->-/b/- değişimi: sıbır 22/107.

---

⁸⁹ Aydın, *Aybastı Ağzi*, s. 29.

-/k/->/c/- değişimi: halbıca 51/147.

(3) Kelime Sonunda Ötümlüleşme

Birkaç değişimle sınırla kalan kelime sonunda ötümsüzleşme, kelime başında ötümlüleşme kadar yaygın değildir.

-/k/>/g/ değişimi: Yaygın fakat sistemli olmayan bir değişimdir. oğarağ 32/38, yaşamağ 33/37, çalışduğ 39/12, yòğ 41/104.

-/k/>/g/ değişimi: Bir kelimedede tespit edilmiştir. ecüg<azıcık 33/75.

-/k/>/g/ değişimi: Yöre ağızında yaygın olan bu değişimde ikinci kelime başındaki ses önemlidir. İkinci kelime ünlüyle veya ötümlü sesle başlıyorsa **-/k/>/g/** değişimi meydana gelir. dillig düzenniK 32/19, öldüğ artuğ 33/25, teg_oyú 33/50, gèleneg gòreneg 10/16, böreg yapağlardı 11/5, gideceg deminki 16/40.

Bu değişimde yukarıda belirtilen durumların dışında istisnai değişimler de vardır.

dèmeg şıh 28/14.

-/k/>/g/ değişimi: Bölge ağızında /ü/ ve /ö/ sesleriyle aynı hecede bulunan /k/ sesi sistemli bir şekilde /g/ sesine dönüşmüş, yanında bulunan ünlüleri de yine sistemli bir şekilde yarı art ünlü konumuna getirmiştir. Bu değişim kelime sonunda oldukça sık görülmektedir.

bóyúğ 32/1, yúzüğ 10/24, gitdúğ 10/63.

-/ç/>/c/ değişimi: Nadir tespit edilen bu değişimde, kelime sonu **-/ç/** ünsüzünü ünlü ile başlayan bir kelime takip ettiğinde /ç/ ötümlüleşerek /c/’ye dönüşür. gènc èvlense 3/45.

-/p/>/b/ değişimi: Bölge ağızında kelime sonu **-/p/** ünsüzü, ünlü veya ötümlü ünsüzle başlayan bir kelimeyle yan yana geldiği zaman sistemli bir şekilde bu değişim meydana gelmektedir. çalıb oynuyoduğ 33/41, gahıb doğruza 34/27, çıhıb da 37/63, kébab mébab 38/23, oturub onı 43/67.

b) Ötümsüzleşme

Yöre ağızında ötümsüzleşme olayı pek fazla yaygın değildir.

(1) Kelime Başında Ötümsüzleşme

/b/->/p/- değişimi: Diğer Türkiye Türkçesi ağızlarında olduğu gibi bölge ağzında da /b/ sesinin kelime başında ötümsüzleşmesi çok nadirdir. pen 1/17, poyúglú poyúglú 43/59.

/d/->/t/- değişimi: taha 1/17.

/v/->/f/- değişimi: Sadece bir iki konuşmacıda tespit edilen kişisel kullanımlar sonucu oluşan değişimdir. Ancak “vişne” kelimesinde birkaç metnin dışında sistemli bir değişim vardır. furur 41/145, fişne 9/14.

(2) Kelime Ortasında Ötümsüzleşme

-/z/->/s/- değişimi: Bölge ağzında sık görülen bir değişimdir. bilmessiñ 2/9, çiharamassiñıS 9/44, dómvesseñ 12/79, ğissekü 45/7, tussuS 68/1, ğasdede 34/36, ğótúrürseñis 35/14, ğayıt_ètmessele 25/100.

-/l/->/s/- değişimi: Birkaç kelimedede tespit edilen bir değişimdir. ğessin 54/65, ossun 57/29, assiñ 78/1.

Yöre ağzında sadece bir kelimedede tespit edilen kelime ortası ötümsüzleşmeleri mevcuttur.

-/b/->/p/- değişimi: sohpet_èder 39/114.

-/c/->/ç/- değişimi: saç_èkmã 1/110.

-/d/->/t/- değişimi: toğdör 1/102.

-/v/->/f/- değişimi: kaneşçe 34/49.

-/z/->/ç/- değişimi: aççuğ 22/58.

-/y/->/s/- değişimi: amassa 4/28.

-/l/->/t/- değişimi: attun 37/39.

(3) Kelime Sonunda Ötümsüzleşme

Yazı dilinde kurallı bir şekilde görülen kelime sonu ötümsüzleşmeleri⁹⁰ Amasya merkez ağzında yazı dilinden farksız değildir. Ancak kişisel kullanımlar sonucu bir iki örnekte kelime sonunda ötümsüzleşmeler tespit edilmektedir.

-/z/>-/s/ değişimi: kiras 16/116, gótürürseñis 35/14.

c) Sızıcılaşma

(1) Kelime Başında Sızıcılaşma

Bölge ağzında kelime başında sızıcılaşma çok nadirdir. Kişisel kullanımlar sonucu meydana gelen bu değişimler aşağıda verilmiştir.

/k/->/h/- değişimi: hırtı 11/143.

/ç/->/ş/- değişimi: şünkü 36/104.

/t/->/s/- değişimi: sasa 1/70.

(2) Kelime Ortasında Sızıcılaşma

Türkiye Türkçesi ağızlarının büyük bir bölümünde olduğu gibi Amasya merkez ağzında da sızıcılaşma olayı en fazla kelime ortasında tespit edilmektedir.

-/k/->-/h/- değişimi: Batı Grubu ağızlarının büyük bir kısmında /k/ ünsüzü iki ünlü arasında sızıcılaşarak art damak ünsüzü /h/'ya dönüşür.⁹¹ Bu değişim yöre ağzında oldukça yaygındır, fakat sistemli değildir. gırh_iki 1/12, yáhaladı 1/17, çıharkene 1/68, dohuz 2/1, ahlı 32/1, bahannar 32/22, gorhduğ çıhduğ 33/20, ahlımda 33/52, ahdarulardı 33/80, mērah_ētdūm 34/36, çohluhda 37/25, bahamaduh cahaılıhdan 37/29, gısmıh_olmaS 37/45.

-/ç/->-/ş/- değişimi: Kelime içinde akıcı veya patlayıcı ünsüzden önce gerçekleşen bir değişim, yöre ağzında yaygın olarak tespit edilmektedir.

güveşde 1/116, gāşdı 2/81, gēşlerimizi 33/35, gāşdı 38/83, saşlarını 42/60, muhtaşlīm 13/97.

⁹⁰ Aydın, *Aybastı Ağzı* s. 30.

⁹¹ Karahan, *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması*, s. 128.

Bölge ağızında kişisel kullanımlar sonucu bir iki örnekte tespit edilen kelime arasındaki sızıcılışmalar şunlardır:

-/k/->-/h/- değişimi: yoharda 33/14.

-/k/->-/h/- değişimi: fahed 18/146.

-/k/->-/h/- değişimi: şúhúr _aļļaama 33/71, şehlünü 46/32.

-/c/->-/z/- değişimi: ezzānede 11/167.

-/c/->-/j/- değişimi: nejmiyé 35/1, saıda 21/64.

-/k/->-/s/- değişimi: bürüssüS 7/116.

-/k/->-/ş/- değişimi: kēşşeg _oļđunu 14/88.

-/t/->-/s/- değişimi: gēssiñ 12/3, yássuļuđ 73/11.

-/t/->-/ş/- değişimi: var _işşe 10/115.

-/l/->-/z/- değişimi: bizzer 54/45.

(3) Kelime Sonunda Sızıcılışma

Kelime sonunda sızıcılışma yöre ağızında pek yaygın değildir.

-/k/>-/h/ değişimi: Batı Türkçesinin önemli bir özelliği olan bu *-/k/>-/h/* sızıcılışması bölge ağızında yaygın değildir. kēşgáđ 36/48.

-/k/>-/h/ değişimi: Kelime sonu sızıcılışmasının en yaygın fakat sistemli olmayan değişimidir. tavuğ 2/32, ufah 32/1, bah 32/5, atuh 32/24, ğih 33/17, artuh yoh 33/25, bārah 33/78, orah 33/86, oļacađ 37/10.

-/ç/>-/ş/ değişimi: Belirli kelimelerde sistemli olarak görülen bu değişim yaygın değildir. úş 2/16, sāduş 2/45, hēş 52/1, aaş 38/43. ğaş 33/57, bātlı _inanş 34/63.

d) Sürekli Ünsüzler Arasındaki Değişimler

Bölge ağızında sürekli ünsüzler arasındaki değişimler oldukça yaygındır. Özellikle kelime ortasındaki değişimler yoğunluktadır.

(1) Kelime Başında Sürekli Ünsüzler Arasındaki Değişimler

/m/->/v/- değişimi: Bölge ağızında “vefat et-” kelimesi sistemli olarak “mefat et-” şeklinde ve genellikle iki kelime arasındaki benzeşmeden dolayı “var” kelimesi yaygın olarak “mar” şeklinde kullanılmıştır. Bunların dışında sadece bir kelimedeki kişisel kullanım sonucu yine bu değişim tespit edilmiştir. defim marıdı 3/56, giremsem marıdı 10/108, gıuşahlarım mar 36/89, iltim mardı 40/38, şuram mar 12/94, mefāt_étđi 37/27, mērecāñıS 1/11.

/h/->/m/- değişimi: Bir alıntı kelimedeki tespit edilen değişimdir. memşirem 27/81.

-/h/->-/f/- değişimi: Bir iki alıntı kelimedeki tespit edilen kişisel kullanımlar sonucu meydana gelen değişimlerdir. föca 41/67, furmadan 28/153.

Bu değişimlerin dışında sadece bir kelimedeki tespit edilen değişimler de vardır.

/s/->/z/-değişimi: zēfillig 33/87, zēbze 34/15.

/h/->/h/- değişimi: ħarman 38/46.

-/l/->-/n/- değişimi: nēzzetli 28/114.

/n/->/l/- değişimi: līsaniñ 3/88.

/m/->/n/- değişimi: nazlım_oşuñ 35/128.

(2) Kelime Ortasında Sürekli Ünsüzler Arasındaki Değişimler

Kelime ortasında süresiz ünsüzler arasındaki değişimlere bölge ağızında çok sık rastlanmaktadır.

-/r/->-/l/- değişimi: Türkiye Türkçesi ağızlarında çok sık karşılaşılan bu değişim⁹² bölge ağızında gerileyici benzeşme sonucu meydana gelmektedir. şelbeT_ıçıyelár 1/36, sēlvisler 37/33, annatıldı 7/23, vēlillerdi 7/67, dēvürüllerdi 1/39, dēllerdi 47/30, gidellerdi 52/11, háyilli 12/108, bilbillerini 13/50, dēmülledi 25/73, dikellerdi 4/52, çekelle 8/102.

---

⁹² Aydın, *Aybastı Ağızı* s. 31.

-/r/->/n/- değişimi: Ünsüz ikizleşmesine yol açan bu değişim, yöre ağzında yaygın değildir. zunnası 16/10, bunnı 57/51, ğannı 72/38, ğannıbahar 40/17, maħanna 33/21, maħanna 55/7.

-/z/->/s/- değişimi: Gerileyici benzeşme sonucu meydana gelen bu değişim yöre ağzında yaygındır. bilmessiñ 2/9, çıħaramassıñıS 9/44, dóvmesseñ 12/79, ğısseķú 45/7, tussuS 68/1, ğasdede 34/36, ğayıt_étmessele 25/100.

-/l/->/n/- değişimi: Türkiye Türkçesi ağızlarının hemen hemen hepsinde görülen bu değişim, genellikle -lar/-ler çokluk ekinin ve “ile” edatının kelimelelere ekleşmesi sırasında meydana gelmektedir. Bölge ağzında bu değişime sıkça rastlanmaktadır. ğelinnerime 2/54, bayánnar 1/51, ónnan 2/66, düünnerde 3/25, satannardan 11/143, çıħannardan 30/11, şunnarıñ 60/95, çeteninen 1/146.

-/l/->/s/- değişimi: Sadece birkaç kelime tespit edilen bir değişimdir. ğessin 54/65, ossun 57/29, assıñ 78/1.

-/m/->/n/- değişimi: Bazı konuşmacılarda sistemli olarak tespit edilen bir değişimdir. şindi 1/34, pèrşenbé 41/35,

Bölge ağzında birkaç örnekte sürekli ünsüzler arasında aşağıdaki değişimler de tespit edilmiştir.

-/v/->/y/- değişimi: eyiñ 3/42.

-/f/->/ħ/ değişimi: oħākene 36/104, ğaħamızdan_ahdāruħ 37/38.

-/ħ/->/y/- değişimi: şeyir 45/134, şāyitin 14/24, ğāyfe 51/97.

-/l/->/n/- değişimi: ünser 3/43, yáñmış 32/38.

-/f/->/v/- değişimi: misāviriñ_óúne 1/113.

-/ş/->/s/- değişimi: ilisdirler 2/62.

-/y/->/s/- değişimi: amassa 4/28.

-/l/->/z/- değişimi: bizzer 54/45.

-/ħ/->/ş/- değişimi: mēşşur 51/25.

-/ħ/->/f/- değişimi: ğulfu 41/132.

-/h/->-/h/- değişimi: tahtáyla 17/79.

/s/->/z/- değişimi: hêrkez_ içine 1/74.

-/ş/->-/h/- değişimi: aħcı 38/7.

-/y/->-/n/- değişimi: dúnná 70/27.

-/r/->-/y/- değişimi: biyisini 5/157.

-/n/->-/y/- değişimi: başıyñ_ úsdüne 6/51.

-/n/->-/r/- değişimi: dêrinir 14/41.

-/v/->-/n/- değişimi: naħıd 20/36.

(3) Kelime Sonunda Sürekli Ünsüzler Arasındaki Değişimler

Yöre ağzında kelime sonunda sürekli ünsüzler arasındaki değişim sadece birkaç kelimedede tespit edilmiştir.

-/s/>-/ş/ değişimi: hêrkeş 36/64.

-/r/>-/y/ değişimi: zámannáy 46/46, çáħdıryóláy 19/55.

-/n/>-/m/ değişimi: fêlam 38/57.

e) Süreklileşme

Süreklileşme bölge ağzında yaygın değildir.

-/k/>-/h/ değişimi: Süreksizleşmenin en yaygın fakat sistemli olmayan değişimidir. ufah 32/1, bah 32/5, atuh 32/24, ğih 33/17, bārah 33/78, orah 33/86, oļacaħ 37/10, tōprah 10/29, yūmah 10/33, ğaruşduħ 10/65.

Kişisel kullanımlar sonucu meydana gelen değişimler aşıya sıralanmıştır.

/b/->/m/- değişimi: men 52/1.

/b/->/v/- değişimi: vilüñ 48/49

/k/->/h/- değişimi: hırhlanı 35/130.

/t/->/s/- değişimi: sasa 1/70.

-/c/->-/j/- değişimi: nêjmiyé 35/1, sajda 21/64.

-/c/->-/z/- değişimi: ezzānede 11/167.

-/k/->-/ş/- değişimi: kēşşeg_öldünü 14/88.

-/k/->-/y/- değişimi: áyşám 6/15.

-/t/->-/s/- deęişimi: gēssiñ 12/3, yássuluñ 73/11, sałasası 57/12

-/t/->-/ş/- değişimi: var_ışşe 10/115.

f) Süreksizleşme

Türkiye Türkçesi ağızlarındaki genel eğilime uygun olarak Amasya merkez ağızında süreksizleşme pek yaygın değildir.

/s/->/t/- değişimi: yétir_aldı 6/94.

/ş/->/ç/- değişimi: çey 8/95.

/j/->/c/- değişimi: candarma 32/24.

/v/->/b/- değişimi: bardur 61/60.

-/f/->-/b/- değişimi: sıbır 22/107.

-/h/->-/c/- değişimi: éssacdan 42/1, baccelerimiz 16/67.

-/j>--/c/- değişimi: baracımız 10/13.

-/l/->-/d/- değişimi: kiremüddüg 63/97.

-/l/->-/t/- değişimi: attun 37/39.

-/z/->-/ç/- değişimi: aççuğ 22/58.

-/z/>-/ğ/ değişimi: kóylúyúğ 1/14,

g) Süreksiz Ünsüzler Arasındaki Değişimler

Bölge ağızında /ö/ ve /ü/ ünlüleriyle hece kuran /k/ ve /g/ sesleri arhlılaşıma temayülüne girmiştir. Özellikle kelime başında ve ortasında görülen bu süreksiz ünsüzler arasındaki değişimler sistemlidir.

/k/->/k/- değişimi: kóylúyúğ 1/14, kóқúnú 1/22, şúқroısuñ 33/73, búқámıyódum 41/121, kúlúnú 16/92.

/k/->/k/- değişimi: hókümeti 13/95, Őúkúr 15/63, görúkúyé 20/27, kókúm 23/120.

/k/>/k/ değişimi: bóyúk 25/57.

/g/->/g/- değişimi: góñlúne 32/9, güzel 32/31, gúreŐde 17/24.

/k/>/g/ değişimi: bóyúg 32/1, bókúglúg 13/13.

/k/>/g/- değişimi: Bölge ağzında sistemli ve yaygın bir değişimdir.

ęaruŐduđ 10/65, gonusuyóñ 51/12, gafam 52/4, góláyí 53/57.

/t/->/d/- değişimi: Bu değişim yöre ağzında sistemlidir.

dabandan 18/45, depemize 51/39.

Yine bölge ağzında yukarıdaki değişimler dışında sadece bir iki kelimedede görülen süreksiz ünsüzler arasındaki değişimler de mevcuttur.

/b/->/p/- değişimi: pen 1/17, póyúglú póyúglú 43/59,

/b/->/p/- değişimi: sohpet_eder 39/114.

/c/->/ç/- değişimi: saç_ekmā 1/110.

/ç/->/t/- değişimi: tórbası 60/25

/d/->/c/- değişimi: Şinci 36/69

/d/->/t/- değişimi: taha 1/17, tikmesi 65/188, tođdór 1/102.

/g/->/k/- deęişimi: kězmen 27/74.

/k/->/g/- değişimi: gişiyen 18/48.

/t/->/ç/- değişimi: biççesine 14/47.

4. Ünsüz Benzeşmesi

Ünsüz değişmesi olarak adlandırılan bu olayda, bir kelimedede, yan yana gelen ünsüzler veya söyleyiŐte birbirini takip eden iki kelimededen birinin sonunda bulunan ünsüzle diğerinin başında bulunan ünsüz benzeşme yoluna girer. İlerleyici ve

gerileyici yönde olmak üzere ünsüzlerden birinin boğumlanma noktası diğer ünsüzden etkilenecek değişir. Bu olaya ünsüz benzeşmesi denir.⁹³

Diğer Türkiye Türkçesi ağızlarında olduğu gibi Amasya merkez ağzında da kelime içinde ilerleyici ve gerileyici yönde, yan yana gelen iki kelime arasında da sadece ilerleyici yönde ünsüz benzeşmeleri vardır.

a) Kelime İçinde Ünsüz Benzeşmesi

Yöre ağzındaki ünsüz benzeşmeleri ilerleyici ve gerileyici yönde meydana gelir. İlerleyici benzeşme, gerileyici benzeşmeye nazaran daha nadirdir.

(1) İlerleyici Benzeşme

-nl->-nn- benzeşmesi: Bölge ağzında sık rastlanan ilerleyici ünsüz benzeşmesidir. Özellikle çokluk ekleri -lar/-ler'in ve isimden isim yapım ekleri -lı/-li/-lu/-lü, -lık/-lik/-luk/-lük'ün ekleşme sırasında ilerleyici benzeşme sonucu bu değişim meydana gelmektedir.

örmannığ 1/53, gèlinnere 2/55, ğünnúđ 4/72, ğadınnar 5/65, insannar 5/178, zámannar 6/20, èrzincannısıñ 7/181, ğünner 8/192, torunnar 10/65, satannardan 11/143, gèlinnig 18/71, çihannardan 30/11, cannı 31/43, dúñnnerden 46/7, bunnar 48/62, zámannarı 53/11, řunnarıñ 60/95, ileñnerde 66/19, televzönnarda 11/35.

-zl->-zz- benzeşmesi: Sadece bir kelimedede tespit edilen ilerleyici ünsüz benzeşmesidir.

bizzer 54/45.

(2) Gerileyici Benzeşme

Bölge ağzında kelime içinde ünsüz benzeşmesi daha çok gerileyici yönde tespit edilmiştir.

-rl->-ll- benzeşmesi: Çok sık rastlanan bu gerileyici ünsüz benzeşmesinde sonu /r/ ile biten kelimelerde ekleşme sırasında gerileyici benzeşme sonucunda /r/ sesi /l/ sesine dönüşür.

---

⁹³ Korkmaz, *Nevşehir ve Yöresi Ağızları*, s. 93. bk. Tahsin Banguoğlu, *Türk Grameri*, Birinci Bölüm: Sesbilgisi, İstanbul 1959, s. 6; Zeynep Korkmaz, *Güney-Batı Anadolu Ağızları Ses Bilgisi(Fonetik)*, TDK Yay., Ank. 1994, s. 72.

sēmāveller 10/26, mēzellúyn 12/86, sanadgelları 14/51, tüllü 16/57, gêtürüller 18/54, hayıllı 20/37, yellisīm 26/2, yeller 29/20, ezbelliyödum 33/51, sēpelle 34/88, gêtürüller 36/123, habelli 40/51, gúleledi 44/16, gêtiriller 46/66, gidellerdi 52/11, yellerde 60/25, çekellerdi 65/132, töreleller 72/21, ekeller 78/78, asgellig 79/95, dúñüller 81/46, dēlle 82/77.

Bunların dışında bir kelimedede, kelime kökünde -rl->-ll- benzeşmesinin olduğu tespit edilmiştir.

taļļasına 1/47.

-ln->-nn- benzeşmesi: “alın” kelimesine dar ünlülü bir ek getirildiğinde gerileyici benzeşme sonucu -ln->-nn- benzeşmesi görülmektedir.

annıma 70/78.

-rn->-nn- değişmesi: Çok sık rastlanmayan bir ilerleyici ünsüz benzeşmesidir.

zunnası 16/10, bunnu 57/51, maħanna 59/26, ğannı 72/38, ğannıbahar 40/17, ğuşbunnu 20/99.

-zs->-ss- benzeşmesi: Genellikle fiillerin olumsuz şekillerinde, bazen de cevher fiilinin şart çekiminde meydana gelen bir ünsüz benzeşmesidir.

buļamassam 65/203, ğıssa 72/42, gótúmesseĝ 73/39, bilmessiñiS 74/54, kēsemessiñ 65/123.

-td->-dd- benzeşmesi: Sistemli olmayan bir gerileyici ünsüz benzeşmesidir.

ĝúddúĝ 6/84, dāmaddan 7/67, muhidde 14/53, şēmşeddin 28/1, miļaddan 28/87, noħuddu 43/56, ısuđduraħı 60/142, işiddim 63/31, armuddan 74/75, eşúddūmúS 79/30.

-zc->-cc- benzeşmesi: Ses düşmesi sonucu oluşan, sistemli olmamak kaydıyla “azıcık” ve “küçücük” kelimelerinde sık rastlanan gerileyici ünsüz benzeşmesidir.

éccúĝ 1/150, accıĝ 72/41, kúccúĝ 33/99.

-nr->-rr- benzeşmesi: Sistemli olmamak kaydıyla sadece “sonra” kelimesinde tespit edilen bir gerileyici ünsüz benzeşmesidir.

sorra 14/71.

Yöre ağızında bu benzeşmelerin dışında bir iki metinde tespit edilen gerileyici ünsüz benzeşmeleri vardır.

-cz->-zz- benzeşmesi: ezzānede 11/167.

-hc->-cc- benzeşmesi: accı 2/4, baccelerimiz 16/77.

-hm->-mm- benzeşmesi: mēmmeT 22/26.

-kg->-gg- benzeşmesi: teşeggür 68/84, tēggeler 72/61.

-ls->-ss- benzeşmesi: ossuñ 2/52, ğüssún_alañ 26/64.

-lt->-tt- benzeşmesi: attun 37/39.

-nd->-nn- benzeşmesi: şinni 18/170.

-nm->-mm- benzeşmesi: memmünner 39/116.

-ny->-nn- benzeşmesi: dunná 70/27.

-rs->-ss- benzeşmesi: vèssiñ 69/174.

-sg->-ss- benzeşmesi: èssiden 65/42.

-sy->-ss- benzeşmesi: amassa 4/28.

-şç->-şc->-cc- benzeşmesi: icci 73/83.

-şs->-ss- benzeşmesi: bassālına 44/58.

-tç->-çç- benzeşmesi: biççesine 14/47.

-ts->-ss benzeşmesi: ānassiñ 23/59, bassiñ 43/90, gèssin 54/65, yássi 73/11.

-tş->-şş- benzeşmesi: var_ışşe 10/115.

b) İki Kelime Arasında Ünsüz Benzeşmesi

Komşu kelimelerin son ve ön sesleri arasında iki ünsüzden biri yakın boğumlanma niteliği taşıyan diğer ünsüz tarafından benzeşir.⁹⁴ Böylece iki kelime arasında ünsüz benzeşmesi ortaya çıkar. Bölge ağızında bazı metinlerde sistemli olan

⁹⁴ Korkmaz, *Nevşehir ve Yöresi Ağızları*, s. 93.

bu benzeşmede genellikle /m/ bazen de /ş/, /n/, /c/ ünsüzleri ilerleyici benzeşme yoluyla diğer ünsüzünün boğumlanma noktasını değiştirmektedir.

gaş şıra 5/70, giremsem marıdı 10/108, gūşahlarım mar 36/89, iltim mardı 40/38, şuram mar 12/94, yáyrırum men 52/1, bin nira 17/35, üç cüzlü 83/8, gèlinnimiz zardı 16/33.

5. Benzeşmezlik

Bir kelimedede yan yana bulunan ve boğumlanma nitelikleri bakımından birbirinin benzeri olan iki ünsüzden birinin, kendi boğumlanma noktasını ötekenden ayırarak başka bir ünsüze dönüştürmesi olayına benzeşmezlik denir.⁹⁵ Yöre ağzında çok sık tespit edilen bu olay, çoğunlukla kelime içinde bazen de iki kelime arasında meydana gelmektedir.

böylē_ışdé 1/61, gēşdi 3/12, bitdi 3/29, sinōpdā 20/121, böyügdü 22/18, dağduru 23/40, annatduğlar 23/67, gitdi 25/63, satdılar 27/43, aştōsda 30/33, ısdanbıl_áyvası 30/46, çoşgun 32/26, üş dene 1/63, vèrmişde 71/12, eşitdüg 71/13, aşger 71/23, saātde 72/101.

6. Ünsüz İkizleşmesi

Ünsüz ikizleşmesi, kelime içinde iki ünlü arasında bulunan bir ünsüzün iki defa boğumlanmasıdır. İkizleşme olayını oluşması bakımından bazı ünsüzlerin boğumlanma niteliklerine bağlamak mümkün ise de esas itibariyle vurgunun etkisine ve buna bağlı olarak boğumlanma hareketlerine bağlamak gerekir.⁹⁶ Ünsüz ikizleşmesi, Eski Türkçeden beri hemen her lehçede ve Türkiye Türkçesi ağzlarında özel bir türeme şeklidir.⁹⁷ Amasya merkez ağzında /c/, /ç/, /d/, /m/, /ş/, /t/ seslerinin ikizleştiği görülmektedir.

gúccúğ 4/38, göccā 27/30, kúççúğ 5/63, gadden 10/55, aşşā 1/73, dōşşeg 18/117, eşşekler 27/32, eşşigden 39/84, gāşşığ 59/69, beşşū 51/140, zatten 60/126.

⁹⁵ Korkmaz, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, s. 42.

⁹⁶ Korkmaz, *Nevşehir ve Yöresi Ağzları*, s. 102.

⁹⁷ bk. Korkmaz, *Güney-Batı Anadolu Ağzları Ses Bilgisi(Fonetik)*, s. 82.

7. İkiz Ünsüzlerin Tekleşmesi

Genellikle yabancı dillerden alınan kelimelerde yan yana bulunan iki ünsüzden birinin düşmesi olayına ünsüz tekleşmesi denilir. Bölge ağzında çok nadir tespit edilen bu olay /v/ ve /l/ ünsüzlerinin tekleşmesi sonucu meydana gelmektedir.

évelce 41/2, vaļa 65/160, *muarem* 77/50.

8. Ünsüz Düşmesi

Amasya merkez ağzında kelime başında, ortasında ve sonunda ünsüz düşmeleri meydana gelmektedir.

a) Kelime Başında Ünsüz Düşmesi

Bölge ağzında nadir görülen bu olayda /h/- ve /g/- ünsüzlerinin düştüğü tespit edilmektedir.

/h/- düşmesi: Bir nefes sesi olan /h/ bazen kelime başlarında düşmüştür. iç 3/51, em 5/65, avada 6/109, emen 10/26, erkeS 10/105, azıllamıyòduğ 42/42, iseyin 46/67.

/g/- düşmesi: Sadece “gel-” kelimesinde tespit edilen bir ünsüz düşmesidir. èliyòm 36/10,

b) Kelime Ortasında Ünsüz Düşmesi

Bütün ünsüzlerde düşme eğilimi aynı değildir. /r/, /l/, /n/, [ñ] akıcıları ile /g/, /y/, /k/ ünsüzleri en çok düşen seslerdir. Düşen ünsüz fonksiyonunu yanındaki ünlüye bırakarak onu mutlak uzatır.⁹⁸ Bölge ağzında en fazla kelime ortasında ünsüz düşmesi görülmektedir.

Ayrıca yöre ağzında özellikle ulama sonucu ikinci kelimenin başındaki ünsüzün düştüğü tespit edilmektedir.

bèkè_ amamı 1/55, *bir_ afda* 4/17, *kóylü_ ép* 5/49, *êrtesi_ ũnde* 5/50, *évler_ ep* 6/19, *ná_ aqid* 6/111, *her_ anğı* 32/37, *tèzè_ áldim* 36/12, *hèr_ afta* 36/114, *ikĩ_ ũn* 47/84, *êrtesi_ ũn* 51/23, *biS_ èldüg* 1/82, *şè_ ápiyòñ* 2/38.

---

⁹⁸ Korkmaz, *Güney-Batı Anadolu Ağzları Ses Bilgisi(Fonetik)*, s. 77.

-/y/- düşmesi: Kelime içinde çok sık rastlanan bir düşme olayıdır. s̄olic̄ān 22/36, b̄öle 1/67, şöle 3/4, sóle 4/1s̄öleyim , 64/1,

-/r/- düşmesi: Bölge ağızında çok sık tespit edilen bu olay karakteristik bir özellik kabul edilebilir. ğótúdú 25/87, baħdumadım 1/152, atuh 3/7, ğelidi 4/18, d̄enidi 5/47, ğidekene 9/44, s̄ona 13/26, aļulardı 13/47, yátumuşlar 29/72, saıldııadı 36/2, ğıħlarduh 37/35, ğezdürülerdi 43/11, biliyosun 45/26, yiyoduĝ 52/67, atuh 61/15, çıħadıyó 4/44, döt 51/55.

-/h/- düşmesi: Yabancı kelimelerde tespit edilen ünsüz düşmesidir. taħ 1/2, k̄āvāl̄t̄i 1/48, saabına 2/6, b̄aşış 2/7, yáut 5/103, daħ 5/112, m̄emed 6/111, r̄amet 54/11, müt̄iş 14/58.

-/l/- düşmesi: Bölge ağızında birkaç kelimedede orta hece ünsüzü /l/ düşmektedir. ānatsıñ 1/16, ğaĝdı 1/45, an̄at 3/48, ğaħıyólardı 5/181.

-/n/- düşmesi: Ekleşme sırasında meydana gelen düşme olayıdır. ğúnúde 4/64, ğeşler 5/62, ğeçlig 14/52.

-[ñ]- düşmesi: Batı Grubu ağızlarında esas itibariyle korunmakta olan “ñ” ünsüzü, bu ağızların genel eğilimini bozmayacak ölçüde deĝişmeye de uğramaktadır.⁹⁹ saħ 51/9, dúúr 51/13, qa 16/35, mis̄aviriñ_óúne 1/113, yeĝ 6/221.

-/ĝ/- düşmesi: Sık tespit edeilen düşme olayıdır. 23/16 d̄oħı, 1/6 s̄oħan, órenemedim 4/8, óħan 4/15, dúúnner 4/17, d̄óma 5/5, d̄óru 12/48, aysTos 61/12.

Sadece birkaç kelimedede tespit edilen ünsüz düşmeleri aşıĝıda verilmiştir.

-/v/- düşmesi: ěmizde 8/38, t̄óbe 10/54.

-/k/- düşmesi: āşamınan 5/59, ȳosa 3/89.

-/t/- düşmesi: çifçiyúĝ 3/7.

c) Kelime Sonunda Ünsüz Düşmesi

İncelemeler sonucunda yöre ağızında kelime sonundaki **-/r/**, **-/k/**, **-/l/**, **-/t/** ünsüzlerinin düştüğü tespit edilmektedir.

⁹⁹ Karahan, *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması*, s. 21.

-/r/ düşmesi: Kelime ortası -/r/- düşmesinde olduğu gibi kelime sonunda -/r/ düşmesi de bölge ağızında oldukça fazladır. Yine bu olay bölgenin karakteristik bir özelliği sayılabilir. vèrmesinne 51/17, ònna 3/78, cücügle 3/78, bi 3/103, ğada 46/30, çihıyò 58/85, ahrabadu 66/52, yapılmıyò 68/72, vardu 70/99.

-/k/ düşmesi: yo 1/12, artu 3/54.

-/l/ düşmesi: nası 20/14.

-/t/ düşmesi: çif 17/8.

9. Ünsüz Türemesi

Amasya merkez ağızında kelime başında, ortasında ve sonunda kişisel kullanımlar sonucu ünsüz türemeleri tespit edilmektedir.

a) Kelime Başında Ünsüz Türemesi

Amasya merkez ağızında kelime başında ünsüz türemesi çok nadirdir.

/y/- türemesi: Ön seste /y/- türemesi Türk dillerinde örneklerine çok rastlanan ve iyi bilinen seslik bir olgudur.¹⁰⁰ Ekleşme sırasındakiler bir yana bırakılırsa Türkçede son seste ünsüz türemesi ön ve iç sesteki türemelerine nazaran daha azdır.¹⁰¹ Bunlara karşılık bölge ağızında sadece iki metinde kelime başı /y/- türemesi tespit edilmiştir.

yètir_aldı 6/94, yètmesin 63/71.

/h/- türemesi: Bazı Türkçe ve alıntı kelimelerde geniş bir vokalden önce /h/ türemesi olur. Halk ağızında da bazı kelimelerin /h/ ön türemesi aldığı görülür.¹⁰² Bölge ağızında iki metinde kişisel kullanım sonucu kelime başı /h/- türemesi meydana gelmektedir.

hèvet 59/22, háyvacuğ 65/142,

---

¹⁰⁰ Talat Tekin, "Türk Dillerinden Ön Seste y- Türemesi", *Türk Dilleri Araştırmaları*, S. 4, Y. 1994, s.51.

¹⁰¹ Tahsin Banguoğlu, *Türk Grameri*, Birinci Bölüm: Sesbilgisi, İstanbul 1959, s. 118.

¹⁰² Banguoğlu, *Türk Grameri*, s. 119.

b) Kelime Ortasında Ünsüz Türemesi

Kelime ortasında ünsüz türemesi ünsüz ikizleşmeleri sonucunda meydana gelmiştir. Bazı kelimelerde kelime ortasında ünlü türemesine yazı lehçesinde olsun, Türkiye Türkçesi ağızlarında olsun oldukça nadir olarak rastlanır. Türkçe kelimelerin aslında ikiz konsonlar yoktur. Ancak ekleşme sırasında, vokal düşmesi ve benzeşme hallerinde kelime ortasında ikiz konsonlar meydana gelir.¹⁰³ Diğer Türkiye Türkçesi ağızlarında olduğu gibi Amasya merkez ağızında da kelime ortasında ünsüz türemesi sonucunda ünsüz ikizleşmeleri meydana gelmektedir.

-ş/- türemesi: aşşāda 3/62, eşşeglernen 4/18, dōşşeg 18/117, eşşigden 39/84, ğaşşığ 49/69, beşşū 51/140, kúççúğ 5/63.

-l/- türemesi: geçilli 4/28, irelli 14/4.

-y/- türemesi: öydu 52/20, ayit 17/32, oráysını 20/2, súyda 63/91.

-h/- türemesi: ihtibāren 13/23.

c) Kelime Sonunda Ünsüz Türemesi

Bölge ağızında kelime sonunda ünsüz türemesine sık rastlanmaktadır.

-n/ türemesi: şindin 12/25, ğadaran 14/52, öleydin 3/36.

Bazı metinlerde sistemli olarak bir kısım kelimeyle birlikte görülen geçmiş zamanın üçüncü teklik şahıs çekimlerinde -n/ türemesi tespit edilmektedir. gēlīdün 31/50, yáħa||lardın 31/51.

-m/ türemesi: Birinci şahıs zamir -n ve -m'sine benzetme ile meydana gelmiş türemeli kelimeler vardır.¹⁰⁴

ipiyim 3/51, şindim 58/3, sōnam 58/4, bēlem 1/5.

-g/ türemesi: işdeg 53/17, süzülüncüg 3/22, çfıncıg 20/49.

-y/ türemesi: çegme pılavıy dēyilidi 59/24, suyáy évet 59/27, mayá mayáy 2/48, tābi duváy çoh_eyı 33/36, yápraħlandı mıy 3/85, evlüy 4/9.

¹⁰³ Banguoğlu, *Türk Grameri*, Birinci Bölüm: Sesbilgisi, İstanbul 1959, s. 119.

¹⁰⁴ Korkmaz, *Güney-Batı Anadolu Ağızları Ses Bilgisi(Fonetik)*, s. 83.

10. Göçüşme

Kolay söylenim kazanmak için bir kelime içindeki iki ünsüzün yer değiştirmesi olayına göçüşme denir. Değişiklik en çok açıklığı daha yüksek olan sesin kelime başına, daha az olanın kelime sonuna doğru geçmesi şeklinde olur. Sonuçta iki hecenin terkihi değişir.¹⁰⁵ Yazı dilinde nadir görülen bu olay Türkiye Türkçesi ağızlarından bazılarında oldukça yaygındır. Amasya merkez ağzında fazla tespit edilmeyen bu olayda özellikle /r/, /l/, ve /n/ ünsüzleri yer değiştirmektedir. Göçüşme sırasında bazen yan yana gelmiş iki ünsüz yer değiştirirken bazen de uzak iki ünsüz yer değiştirebilir.

-cl->-lc- göçüşmesi: mēlcise 38/92.

-kş->-şk- göçüşmesi: eşki 13/15.

-lv->-vl- göçüşmesi: şavlar 6/61, *sēvler_ahbîlîT* 27/1.

-ml->-lm- göçüşmesi: mēlmekedimsensiñ 63/57.

-nr->-rn- göçüşmesi: sōrnamayım 8/124.

-ps->-sp- göçüşmesi: tesPileri 10/101.

-sp->-ps- göçüşmesi: tēpsig 20/22.

Uzak iki ünsüzün yer değiştirdiği örnekler.

-lr->-rl- göçüşmesi: *aķsarul* 2/1, harbuļ 13/63, burġul_atıyòh 6/30, ġıraļnet 14/48.

-lr->-rl- göçüşmesi: irelden 40/13.

-sr->-rs- göçüşmesi: ġōrsedīm 52/3.

11. Hece Kaynaşması

Erimeye elverişli ünsüzler yanlarındaki ünlülerle kaynaşır. Hece sayısının azaldığı bu olay hece kaynaşması olarak tanımlanır. Bölge ağzında hece kaynaşması daha çok ekleşme sırasında orta hece ünlülerinin düşmesi veya iki ünlü arasında /ğ/ ve /y/ ünsüzlerinin erimesi sonucu ile oluşur.

---

¹⁰⁵ Banguoğlu, *Türk Grameri*, s. 72.

bórēn 1/124, ırmān 11/10, dōumlūm 13/2, buralīm 18/12, ěkmāyñen 18/157, ğurban_öldüm 23/91, oħumuşlūm 27/38, sālīyácōĝ 58/18.

Hece kaynaşması sadece bir kelime içinde deĝil bazen komşu iki kelime arasında da meydana gelmektedir.

nārasıñ 26/22, nōlacaħ 62/9.

12. Hece Düşmesi

Türkçede en mühim ve yaygın vokal düşmesi hadisesi üç veya daha fazla heceli kelimelerde orta hece düşmesi hadisesidir.¹⁰⁶ Bölge ağızında özellikle ekleşme sırasında hece düşmesi oldukça fazla görülmektedir. Orta hece düşmesinin fazla yer aldığı bölge ağızında hece düşmesinden dolayı ikincil uzun ünlüler oluşmaktadır.

öldümüzi 13/60, ināne 20/76, yázlı 28/25, çeşitlēni 34/20, ğapı 31/59, ğulāñıñ 1/58, çarıyoduñ 3/26, sabāsi 2/33, hōşā 11/88, kādı 14/20, yāpacā 14/27.

“şindi” kelimesinde hece düşmesi olmuş ancak ikincil ünlü uzunlukları oluşmamıştır.

şin>şindi 3/29.

“gibi” edatının kendinden önceki kelimeyle birleşmesi durumunda edatın ilk hecesinin düştüğü ve kendinden önceki heceyi uzattığı tespit edilmektedir.

şindiki_bı 19/18.

13. Kelime ve Cümle Vurgusu

Vurgu, konuşma sırasında kelimedeki bir heceyi diğerlerine göre daha yüksek bir ses tonuyla, daha baskılı bir şekilde, öteki hecelerden daha belirgin söylemedir.¹⁰⁷ Buna kelime vurgusu da denilmektedir. Konuşma sırasında, cümlenin anlamına bağlı olarak, kelimeler arasında yer değiştirebilen ve kelimelerin kendi vurgularından daha baskın olan vurguya da cümle vurgusu denilmektedir.¹⁰⁸ Amasya merkez ağızında vurguyu kelime ve cümle vurgusu olmak üzere iki başlık altında inceleyebiliriz.

¹⁰⁶ Banguoğlu, *Türk Grameri*, s. 109.

¹⁰⁷ Korkmaz, *Gramer Terimleri Sözlüğü*, s. 234.

¹⁰⁸ Korkmaz, *Gramer Terimleri Sözlüğü*, s. 56.

Bölge ağzında iki veya daha fazla heceli kelimelerde vurgu genellikle son heceye doğru kayar.

bacı'lı 49/16, uy'ğün 14/1, yú'nağ 50/7, dú'n'ner 46/7, gè'ce 57/10.

Bu kelimeler eklerle genişletildiğinde vurgu son heceye doğru kayar.

bil'lig 31/53, ori'yá 20/32, èvel'den 42/40.

Hece düşmesinin ve hece kaynaşmasının olduğu kelimelerde vurgu kaynaşan hece üzerine aktarılır.¹⁰⁹

bó'rēn 1/124, o'hīm 37/8, dèy'nē 21/4, gètú'dū 83/91, val'lā 1/89.

Yazı dilinde vurguyu üzerine almayan ekler vardır. Bunlar -ki, -ken, -man, -ince, -ma (olumsuzluk eki) ekleridir. Bölge ağzında da bu ekler vurguyu üzerlerine almazlar, vurgu bir önceki hece üzerinde kalır.

ğazan'narnan 16/10, dú'vnenen 26/72, bi'lemem 42/6, annā'tamam 32/8, gèl'dinminci 41/75, gún'nūkene 37/43, öra'nıñki 72/5.

Yer adlarında vurgu genellikle ilk hecededir. Bu özel isimler için de geçerlidir.

'ərmenī 80/1, 'çengelğáy 19/12, 'ğúlúmser 15/1, 'ğúlbeyás 23/1, 'hamza 15/11.

Yer adlarında birinci heceler açıksa vurgu ikinci hece üzerine kaymaktadır.

è'zīnepazar 25/2, dè'yişmendere 22/9, çá'vuş 18/11, ğa'raçaviş 36/10.

Amasya merkez ağzında cümle vurgusu genellikle yükleme en yakın yerdedir.

'yétmiş yaşındayim. 33/5.

'anamız yápiyödu cèyizimizi. 29/28.

yáni toğdursañız 'iļaç yázduracādım. 36/1.

ķóyĩñ 'girişinde ğórmüşdüñüz mezálłĩn yánda. 35/40.

---

¹⁰⁹Aydın, *Aybastı Ağzı*, s. 37.

III. SONUÇ

Bu çalışmada Amasya merkez ağız ele alınmıştır. Dört bölümden oluşan bu çalışmanın birinci (giriş) bölümünde bölgenin yeri, iklimi, bitki örtüsü, nüfus ve yerleşmesi, eğitim durumu, iktisadî yapısı, Amasya adının kaynağı, Eski Çağ'dan günümüze Amasya'nın önemi, gelenek ve görenekler ve daha önce yapılmış ağız araştırmalarında bölgenin yeri üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde elde edilen metinlerden yola çıkılarak fonetik incelemelerde bulunulmuştur. Yapılan incelemelerden yola çıkılarak Amasya merkez ağzının fonetik özellikleri ile ilgili şu sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Yazı dilindeki ünlülerin dışında on iki ünlü, yazı dilindeki ünsüzlerin dışında on üç ünsüz bulunmaktadır.
2. Kapalı /é/ ünlüsü ilk hecede sistemli bir şekilde kullanılmaktadır.
3. /a/>[á] değişimi oldukça yaygındır. Bu değişim /y/ ünsüzünün bulunduğu hecelerde sistemlidir.
4. Birincil uzun ünlü niteliği taşıyan uzunluk sadece “yîka- (yîka-)” kelimesinde tespit edilmiştir.
5. Alıntı kelimelerdeki uzun ünlüler normal süreli ünlüye dönüşmektedir.
6. Bölge ağzında normal süreli ünlüden daha kısa sürede telaffuz edilen kısa ünlüler mevcuttur. Bu durum özellikle ulama sonucunda, genelde ilk kelimenin sonundaki ünlüde meydana gelmektedir.
7. Hece kaynaşması, hece düşmesi ve ünsüz düşmesi sonucunda ikincil ünlü uzunlukları meydana gelmektedir.
8. Bölge ağzında alçalan ikiz ünlüler, yükselen ve eşit ikiz ünlülere nazaran daha yaygındır.
9. Amasya Merkez ağzında, önlük-artlık ve düzlük-yuvarlaklık uyumunun yanında, gelişimine daha yeni başlamış olan genişlik-darlık uyumu da mevcuttur.
10. Yazı dilinde önlük-artlık uyumuna girmeyen şimdiki zaman ekinin, yöre ağzında sistemli olmasa da özellikle ön ünlü taşıyan şekilleri uyuma girmiştir.

11. Yazı dilinden farklı olarak gelecek zaman çekimlerinde hece kaynaşması sonucunda önlük-artlık uyumu bozulmuştur.

12. Eski Türkiye Türkçesindeki yuvarlak şekillerin korunduğu bölge ağızında, düzlük-yuvarlaklık uyumu genellikle bozulmuştur. Birkaç kelimedeki düzleşme dışında bölge ağızında genellikle yuvarlaklaşma yönünde bu uyumun bozulduğu tespit edilmiştir.

13. Bölge ağızında genişlik-darlık uyumunun genellikle önlüleştirici ve daraltıcı ünsüzlerin etkisiyle bozulduğu tespit edilmiştir.

14. /y/, /c/, /ç/, /ş/ ünsüzleri yöre ağızının tamamında önlüleştirici etkiye sahiptir.

15. Genellikle /y/, /ş/, /ç/, /c/ ve ön avurt akıcı /l/, /r/ ünsüzlerinin önlüleştirici etkileri sonucunda ilerleyici ve gerileyici yönde ünlü değişimleri meydana gelmektedir.

16. Bölge ağızında /i>/î/ ve /i>/ü/ yönündeki yuvarlaklaşma değişimine oldukça fazla rastlanır.

17. Ekleşme sırasında vurgusuz orta hece ünlüsünün düştüğü kelimeler çoğunluktadır.

18. Bölge ağızında kelime başında, içinde ve sonunda ünlü türemeleri görülmektedir. Kelime başında ünlü türemesi özellikle /r/ ve /l/ ünsüzleriyle başlayan alıntı kelimelerde görülür.

19. Kelime ortasında ötümlüleşme olayı sistemli ve Türkiye Türkçesinden ileri düzeydedir.

20. Ön, iç ve son seste k>g ve k>ğ değişimleri bölge ağızında en yaygın ötümlüleşmelerdendir.

21. Art damak ünsüzü /k/, sızıcılaşarak art damak ünsüzü /h/ ve /ğ/ya dönüşmüştür.

22. /ö/ ve /ü/ ünlüleriyle hece kuran /k/ ve /g/ sesleri artlılaşma temayülüne girmiştir. Özellikle kelime başında ve ortasında görülen bu süreksiz ünsüzler arasındaki değişimler sistemlidir.

23. Damak ünsüzlerindeki artlılaşma sebebiyle ö>ó, ü>ú değişmesi bölge ağzının karakteristik özelliğidir.

24. Dudak ünsüzleri yanında bulunan ünlüler yuvarlaklaşma eğilimindedir.

25. Art damak ünsüzlerinin ön ünlüleri artlılaştırması sebebiyle, bu ünsüzlerden sonra gelen ünlülerin artlılaştığı tespit edilmektedir.

26. Diğer Türkiye Türkçesi ağızlarında olduğu gibi yöre ağzında da kelime içinde ilerleyici ve gerileyici yönde, iki kelime arasında da sadece ilerleyici yönde ünsüz benzeşmeleri vardır. Ancak yöre ağzında ilerleyici ünlü benzeşmesi daha baskın durumdadır.

27. Kelime içi ünsüz benzeşmelerinden -rI->-ll- gerileyici ünsüz benzeşmesine daha sık rastlanmaktadır.

28. Benzeşmezlik yöre ağzında sistemlidir.

29. Kelime sonunda -r/ düşmesine çok sık rastlanmaktadır.

30. Bazı metinlerde belirli geçmiş zaman üçüncü teklik şahıs çekimlerinde, sistemli olarak sonda bir -n/ türemesi tespit edilmiştir.

31. Bölge ağzında hece düşmesi oldukça fazladır. Özellikle ekleşme sırasında hece düşmesinden dolayı ikincil uzun ünlüler oluşmaktadır.

32. Eski Anadolu Türkçesi'nin karakteristik özelliği olan [ñ] ünsüzü, iyelik çekiminin ikinci şahsında, ilgi hâlinde, işaret ve şahıs zamirlerinde, fiil çekimlerinin ikinci şahıslarında ve bazı kelime köklerinde korunmaktadır.

33. -ınca/-ince zarf fiil ekinde ünlü daralması meydana gelmiştir.

34. Amasya merkez ağzı KARAHAN'ın tasnifine göre Batı Grubu Ağızlarının VI. alt grubunda yer almaktadır.

Yapılan araştırmalar sonucunda Amasya Merkez ağzının genel zellikleri itibariyle KARAHAN'ın sınıflandırmasına uygun olduğu tespit edilmiştir. Fakat bazı zellikler VI. alt grupla muhalif bir grnm arz eder.

METİNLERLE İLGİLİ NOTLAR

1. Metinlerin transkripsiyonunda Ahmet Bican ERCİLASUN'un teklif ettiği ve TDK tarafından önerilen transkripsiyon sistemi esas alınmış; bu transkripsiyon alfabesinde belirtilen harflerin yetmediği durumlarda, seslere karşılık farklı işaretler kullanılmıştır.

2. Bu metinler 2009-2010 yıllarında Amasya Merkez ilçe, belde ve köylerinden derlenmiştir.

3. Metinlerde büyük harf kullanılmamıştır. Kullanılan büyük harflerin tamamı farklı bir sese transkripsiyon harfi olarak belirlenmiştir. Metindeki yer isimleri ve özel isimler eğik (italik) yazı tipiyle yazılmıştır.

IV. METİNLER

-1-

YER : AMASYA/MERKEZ/Ağılönü Köyü

ANLATAN : Ayşe ÇAYCI/Şāziye ÇAYCI

YAŞ : 55-42

KONU : Karışık

(1) -ğızım dişlēmiñ_ ałtı heP yára da oniñ_ için hāhsımasın.

(2) -yél vurī yā, taā alıřmaduñ yēñi.

(3) -yél vurī motórda gēliyúğ yá.

(4) -bunı biS yiyōñ dā, řindi a_ řuřdan sógdúm. bu çil diyelá bu mayáhōř_ olū, évet. çil (5) diyōğ biz buña bunuñ bēlem méleminni_ édiyōñ, yımırta gırıyōğ yúzúne èyī_ olū, yā.

(6) -bi kēlle sōan dōruyōñ.

(7) -ğoyüyōñ bi kēlle sōan gōyōñ, her şeyden gıdā ałacāñ_ işde. yōñ yōñ ménēvcer deñıl (8) gızım.

(9) -ménēvcer deñıl başğa olū.

(10) -ménēvcer dēñıl gıSım.

(11) adım_ áyşé çáyıcı, çáyıcı. élli bēş yaşındayım. ađlónú köylüm. bi şey mĩ mērecāñıS (12) yōñsa? yo başımıza bi şeyler gēlmesin. gērne. řāziyé çáyıcı.

(13) -řāziyé çáyıcı. ben gırñ_ iki.

(14) -bu da áynı kóylúyúğ.

(15) -ben de buraıyım áynı. ağlönü köyü. eşgĩ_ ismi gērne.

(16) -onı ben bilmēm. yōğ_ ā bēnim_ adam beg_ iyī bilī, ā bēnim_ adam gēlsiñ ó ānatsiñ, (17) bilmez mi. ó da sen taha adamlar gētdi oriyá da, ó oriyá yáñaladı. pen nēden dēdúyn (18) nēden oığunu bilmiyóm gızım. nēden_ étdūnú onı daha bōyúğlere dīcāñ. buriyá mı (19) gireceg_ o?

(20) -buriyá gèlī èllām.

(21) -biz buriyá pancar_èkdúK, sòan èkdúK.

(22) bu èyi olū, bū çil, èfelig dīcāñ. èfeliK. bunuñ kóqúnú işdé bi kèlle sòan dōrüyòg, (23) yáñni, gíymasını gōyüyōñ, ècüg_öldürüyōñ, pī yímırta gırıyōñ yüzüne, èccig de sałçá (24) gōyüyōñ óyle oluyò.

(25) -áyñi mèlemén gibī_oluyò.

(26) -emme máyhōş, yōh ò yáprağlısı da áyri_oluyò o èfeliñ, bunuñ kóqú yēñiyò, oniñ da (27) kávrması yēñi ménēvcernen bēlāber. ménēvcer var, mantar var, madımağ var.

(28) -burağarda olmúy.

(29) -madımağ diyelár, ısbanag diyelár, ısbanag var, her şey_oluy yáni. yéryáran var, (30) yéryáran mantarı var, sōbēlen var, sōbēlen mantarı var, başga var mı şāziyē ben bilmem başga (31) mantar. sēnin ò adam ne gōnuşū önnānan? ò da sorúy da.

(32) -amasyádan mı?

(33) -sen he mi gōñicégdensiñ, o gáraseñirden? gáraseñir órda gızlarımız var.

(34) dúúnnēmiz_èsgiden diyim_ā bī_afda davul çálduruyòduğ, şindi bī_únnúg_olū (35) dúúñner. èvelden yōhamız_òludī, níşanımız_òludī, hanī dōvāımız_òludū, önnar varıdı (36) èvelden, şindi bi bēri bēñzer bi níşan_èdiyelár, bi ağız şelbeT_ıçiyelár bi dağ yòg.

(37) yēmeglerimize de áyñi oludū_ışdé yēmeglerimiz çorbā_olu, fasílyá yēmā oludu, (38) pişav, kuru fasílyádan yápardug, patitis yēmā oludu, dōlma sarardug, pilav_oludu. eti de şindi (39) bi ineg dēvürüllerdi èvelden. tabí şindī hazır_alıyelár. inā dēvúrüyòduñ, önin yēmāñi (40) yápiyòduñ, sulusunu yápiyòduñ öndan. bēylē_oluyòdu_ışde, emme şindi diyám_á döner (41) dahıyelár, şindikiniñ dúúñneri hanı. yòg bi èvelkiniñ dúúñneri dól şimdi. üç gece dúún_èvi (42) olıdu bizim, üç gece dúún_èvimiz_oludu. yáPdıla hamama gidiyòduğ, hamama gètdúK.

(43) -èvelden gışın_oluyòdu.

(44) -atınan gèdiyòduğ hamama atınan, s̄ondan arabáynan gètdúğ at_arabas̄ınán, s̄onánan (45) motòll̄anan gètdúğ. şindi motòll̄ar da ḡagdı, şindi de h̄eç gitmiyelár hamama. şindi (46) gitmiyelár hamama.

(47) ḡoşmam mı, atınan èkmeğ çèkiyòdum òrağ tałlasına. òrağ tałlasında şindi òrağ (48) biçeřkene k̄avałtı ḡótúrúduñ, biyò da çòrbiyá ḡelúduñ òlennéy. bilmem mi, ḡótürüyòdum.

(49) -hadi bi biñ de bağh dè.

(50) -şindĩ_òlsa binemem. tabi hamama giderkiniñ at yářişı yápiyòduğ, kim yāl̄ı ałusa ò (51) m̄endil dahıyòdu, bayánnar. bağh aS çoğh bilim.

(52) -òñcéden ta şu şu d̄epe var yá, ò t̄epeniñ_ardına gidiyel̄amış.

(53) -şò dālar var yá o şey ḡapğara dā şey var òrmannıg var òrmannıg.

(54) -şu t̄epe var yá o t̄epeniñ_ardına gidiyel̄amış òñcéden hamama. b̄eke hamamı.

(55) -òrdá ħamam_mar *b̄ek̄e_ amamı*. atlarınan òriyá gidellerdi, ḡelini oriyá ḡótürúllerdi.

(56) -kòye t̄a burałardan.

(57) -k̄óyden şurda bi yáħın bi d̄epe var, oriyacı yářiş yápałlardı. ḡelükene yeñiden gine (58) yářiş yápałlardı, kim_ałusa m̄endil daħałlardı atın ḡulāniñ dibine. tabi ata dahıyeláridı. tabi (59) òyāl̄ı m̄endildir. bazı da ḡırmızı m̄endiller_oluyòdu ḡırmızıdan tabi atın şeyi yāl̄ı yāl̄ı ḡaldı (60) d̄eyin. anam *fatma* yāl̄ı ḡaldı boçon, atına h̄emen yāl̄ıḡ daħałlardı, yāl̄ıḡ d̄ellerdi òña. m̄endil (61) dahıyeláridı yāl̄ıḡ d̄ellerdi òña. böyl̄e_işde ḡızım, èvelinki dúñneri.

(62) iki d̄ene ḡiremisem_mardı, altı Tan̄e de bilez̄um varıdı. èlbise tabi diKd̄ürüyelárdı (63) şeylere t̄erzülere, üş d̄ene üş dahım, bi babā_èlbisesi oluyòdu, iki de ḡáynatā_ałd̄ında (64) dikiniyòduñ. b̄eyáz dikiyeláridı. tabi şindi diyem_a o öyle d̄óul èvelk̄i_bi d̄óul ḡızım, şimdi (65) öyle yáni èvelden òleydi.

(66) var bi ḡızım bi òl̄im var. tabi ḡırḡlıyòduğ, ḡırhı ç̄ıħıncı ḡırḡlıyòduñ. oħuyòñ, (67) úfúrüyòñ, tasa su ałıyòñ, böyle elleriñe batırıyòñ, böyle b̄öle uç k̄ere batırıyòñ, (68)

dépesinden_aşşā ahıdıyõñ_úç kère suyi çocün gırhı çıharkene. yĩhıyõñ, annesini de yĩhıyõñ. ⁽⁶⁹⁾ duva bildúglēnden_oħuyõñ gızım. bildúglēnden. ben ó yúzū yımırtayĩ bilmıyõm gızım. ⁽⁷⁰⁾ bõle tam bõle ellerini bõle sasa batırıyõñ üç Kère, õndan oħuyõñ, oħudunu da ⁽⁷¹⁾ dépesinden_ahıdıyõdum çocū, çocū da ayáğlıandan dutıyõñ silkeléyõñ, õndan sõna gundā ⁽⁷²⁾ alıyõñ. bõyle_oħuyodı_ışde.

⁽⁷³⁾ inanmañ mı, nazara çõh_inanıyõh biS şındig. nazar dèyme, nazar dèymesin dèyin ⁽⁷⁴⁾ hérkez_ıçine şey dahım, inneyinen boncuğ dahı çõu, çõu oħuyú hanı bi şey_õlusu öyle, sade ⁽⁷⁵⁾ gózellıñe dēmı yá gızım nazar. nazar da oldu, bu ğarı çõh hasdā_olı, ben hasdā_olım, ⁽⁷⁶⁾ bizim ğáyınnası var, nazar duvalāndan oħuy pistah_õluyõğ ó saqt pıçānan. pıçānan_oħuyú, ⁽⁷⁷⁾ pıçānan oħuy bõyle. sürmũ_ışde bõle bõle edı. emme kirpideK kēsili, demür yá demür aļu ⁽⁷⁸⁾ gider dellē.

⁽⁷⁹⁾ -demür aļu gider dellē.

⁽⁸⁰⁾ -emme nası_õluyõñ bilıyõñ mu? ğuş gibi oluyõñ bõyle yip yijn_oluyõñ. hayatta, ⁽⁸¹⁾ evde bırağduğ da gèldúğ.

⁽⁸²⁾ -onı evde bırağduğ biS_èldúğ. bu ğáynanamıñ_èltisi, biS bérāber duruyõğ daa.

⁽⁸³⁾ -bèn èltiyim.

⁽⁸⁴⁾ -bèn de gèlinneriyim.

⁽⁸⁵⁾ -bu da gèlinneri. belāber duruyõğ daa biS, ayrılmaduğ.

⁽⁸⁶⁾ -ışde õndan da çõh söylüyõla.

⁽⁸⁷⁾ -kırğ sene oldu ben geleli, ğırh sèkiS sene èltim_õldu, yirmi sene bunuñ_õldu daa ⁽⁸⁸⁾ duruyõğ belāber de işde bize bèğ çõğ söylüyelár belāber duruyõlar dèyin, èyiler dèyin, ⁽⁸⁹⁾ hanı iyiler, çèğişmiyelár, dõuşmiyelár, bı_èyce gèçiniyelár diyin. işde õndan valłā.

⁽⁹⁰⁾ -madımağ va.

⁽⁹¹⁾ -madımāı yazdı yá.

⁽⁹²⁾ -yazdı mı?

(93) -ğıcır tavuğ yáz. işde bı ò ğıcır tavū da yımırta éfeliniñ_ıçine ğoyõñ, büşrüyõñ, (94) pırasa var. o dā yeşil bı_öt şõle öyle başga ötlara bēnzemī, pırıl pırıl pillī ot. dā (95) yımırta_éfeliniñ_ıçine ğoyõğ_õñ da, ğavuruyõğ yáñı isbanağ gibi ğavuruyõñ. haşılıyõñ. (96) tabī otlar nası oluyõdı şāziyé anneñ ğetúrüyõdu yá, ısırğan_olū.

(97) -ısırğan_õtu şindi. nè otı diyelá?

(98) -ķansere nèyě_éyi ğelī diyõlar yá, ğáynatıb_ıçiyelár.

(99) -ne otu diyelárdı ğı?

(100) -şey kımec.

(101) -kımec_õtu, kımecinen ısırğanı bı ğatıp ğáynadıyõğ, şindi ğáynatası hasda da (102) üçürüyõğ suyunu. işde şurda telēyzõnda söyliyelár yá, toğdór ğonuşdı yá õnnardan ğızım. (103) ğelsinne.

(104) -onuñ sóyledúğleri de dēuşúğ_olī. gine de bıralarda vardır da bilemiyõñ sen_adlāñı (105) hanī õnnar_áyrı áyrı söyliyelár.

(106) -nēvüg_õtu, nè diyelá ğı, nè otu diyelárdı ğı nèvıg miydi? bı ot dağ vardı. nèvúk, (107) nèvúk_õtu diyelár. inā mi çekī nè yapī, çēg.

(108) -ķóylere sórarah mı ğeldiñiS? órtáķóyé ūradınız mı?

(109) -yázın.

(110) -saç_èkmā yapıyõñ.

(111) sac_èkmā yapıyõğ, çorbalarımızı kēsıyõğ hamur_ışleri, yālī édiyõğ, dõlababa ğoyõğ, (112) açuğ ilāzım_olıysa sac ğapayıncı dıññ hanī dõlabdan_alıyõñ, ısıdıyõñ, veriyõñ (113) misāviriñ_óune, öylē_olū. o yālīyí nası mı yapıyõğ, hamuru yúuruyõğ, yúmağ dókúyõğ, (114) yázıyõğ, içini yālīyõğ haşğaşlıyõğ yeñiden kēsıyõğ, kēsıyõñ dürüyõñ yeñiden. yeñiden ona (115) èccúğ_el mayası ğelinci dutuyõñ yázıyõñ, saşda büşrüyõñ. õle yiyõğ_ışde. kēşkē (116) bilmem mi, biliyõğ, bizim fırınıımız var her zāman ğoyõğ. çõlmeKde, ğüveşde. çõlmeğ diyelár (117) biz çõlmeğ diyõğ, èveldeñ hanı ğüveş diyelármışımış.

- (118) -bi de canım gúveç gibi yá çölmegle.
- (119) kóye de gèlī tikannarımıza èkmeğ de gine ağan olúy hanı èkmeğ_olusa.
- (120) -işgèfe de yápiyòh sènede bir dèfā.
- (121) -sènede bir işgèfě_èdiyòğ, yifğa yifğa diyelār_emme işgèfe yáz sen de. hiç bi şey⁽¹²²⁾ sürmüyòğ gızım hêç bi şey sürmüyòğ. ıslıyòğ, dólma sarıyòğ.
- (123) -dólma sarıyòñ yiyòñ, gabağ gavurıyòñ onnarı nèyi_ıyi olú.
- (124) -patitis gavuruyòñ, onnānan bég_ıyicé olī yemesi. bórēn de dōşuyòñ, sòğannı⁽¹²⁵⁾ bóreg_èdiyòñ, çókeligli bóreg_èdiyòñ, onı ıslıyòñ, gat gat yımirtáynen_onı haşı!⁽¹²⁶⁾ şey_èdiyòñ.
- (127) -siS satın alıyòñuz da hanı yufğa diyá alıyòñuz yá biz de önnarı ıslıyòğ bóyle.
- (128) -bóreg yáşıyòñuz yá biz de önnā ıslıyòğ, öndan yápiyòğ.
- (129) -ondan yápiyoruS.
- (130) -biz bundan yápiyòğ gızım.
- (131) şey vardı som. harman tabī gètúrúyòğ şeylēnen gānılarınan ördan atların salıynán⁽¹³²⁾ gètúrúyòduğ harman yápiyòduğ, harmanın dabanını sułuyòduğ. bétón gibī_èdiyòduğ böyle. ⁽¹³³⁾ onın şeyi var suyúrgi diyelār, sıyırğú. o sıyırğúynan bōlecene şey_èdiyelá, bi de lōluyeládı⁽¹³⁴⁾ lōğ varıdı évelden tamlarda. lōğ varıdı, lōğluyòduñ ki bétón gibi oluyòdu böyle. öndan sòn⁽¹³⁵⁾ da sapıyí şeyi dēneli sapı gètúrúyeládı dókúyádı, onı dirgennēnen dađdiyòduğ, ókúzlēnen⁽¹³⁶⁾ atın.
- (137) -sen tā ördan górevlī_ólarág mı gēliyòñ? *erzurumdan dē mi, erzincan.*
- (138) -atlıānan, ókúzlēnen de dúveninen sürüyòduğ, dúven sürüyòdu. öndan sōna da⁽¹³⁹⁾ āşam_üsdü giderdúğ o harmanı yıyardúğ, som yápardúğ, öndan sòn da yábáynan⁽¹⁴⁰⁾ savurullardī, çeci çalhardúğ gózerinen, çeci de çalhardúğ gózerinen. çêç dērdúğ_ōña dēney⁽¹⁴¹⁾ çêç. somu savurıncı çêş dērdúğ_ōa. ben sağ eşgiyiñ dēyincé eşginiñ şeylēni ānadiyóm. öndan⁽¹⁴²⁾ sōna da onı çalhardúğ gózere,

çuva||ardug, éve gètürüdüg. gözer, gózernen çálhıyòduh. şõle ⁽¹⁴³⁾ şõle böyüg_oluyò onnan_ekini çálhardug.

(144) -ha||bir da var da o ufa||_oluyò biraz daha.

(145) -o ufa. samannı da gètürüñ samannuğa atardıñ, saman çètennēmiz varıdı èvelden ⁽¹⁴⁶⁾ saman çèteni. şeyden órellerdi çıbıgdan órellerdi çèten. o saman çèteninen çèkiyodu, şindi ⁽¹⁴⁷⁾ rêmúglēnen çèkiyelá. böylē_oluyòdu gızım.

(148) başğa ne soruyòñ? èsginiñ şeyleri bunnar_işde. èsgiler gèlsiñ de, işde gèlmesiñ de ⁽¹⁴⁹⁾ gètsiñ_önnar dağ şey.

(150) onı bilemiyòm va||ā. nēlē? fa||cı_ölmez mı gèlüyòdu. fa||cılar gèlüyòdu, saa èccüg bi ⁽¹⁵¹⁾ şey góstertiyelādı bi dağ fa||ña ba||ıyòdu. emme çòununki İras gèliyòdu, çòununki İras ⁽¹⁵²⁾ gèlmiyòdu. yòh hic ba||dumadım gızım. inanmadımdan nè òla nè bilim ba||dumadım. ⁽¹⁵³⁾ ba||dumadım. inandūmdan de||ul de. aman_işde böle. èsgiden gine bēg çoğ şey çèkiyòdu, ⁽¹⁵⁴⁾ sıhıntular çèkiyòdu. bëlinen sókúyòduñ pancarı şindi demúr motóruñ_ar||hasına altı dana bēş ⁽¹⁵⁵⁾ dana çátal yapıyāñ çátalınan sókúyòñ, èvelden bëlinen sókúyòduñ pancarı. şindi göláy ⁽¹⁵⁶⁾ diyòm yá. gānı||ānan gótúruyòlādı pancarı *gayábaşma*. kānı||ānañ, ókúzunen. tabi ókúzunen ⁽¹⁵⁷⁾ gānıynán gótúruyelādı.

(158) -bura||arda olmı şindi *suluóváyá* gótúruyelá.

(159) -şindi *suluóváyá* rêmúglēnen gótúruyelá. sa||un yávrum.

-2-

YER : AMASYA/MERKEZ/Aksalur

ANLATAN : Rabiya MENŞUR

YAŞ : 59

KONU : Karışık

(1) adım *rābiyā mēnşur*. elli doħuz dōumluyúm ğúlúm. *aķsarul*. burda buraniñ hem ğizīm (2) hem ğelinim. eşgi üslü? ismi yōħ. hēp_ *aķsaħur*. hēp_ *ağsaħur*.

(3) eşgiden dúñner bi hafďā_oluyōdu. birinci ğününden Őimdi dānuşuħ diyōħ. işgefe (4) yāpiyōduħ iki ğün_úzerine işgefe yāpiyōduĝ. ónceden bóyle Őey amān işde accı fēlan yōħdu (5) hanı, biz yāpiyōduħ. óndan sōra odın yāruşu oluyōdu. odın yārişı, mērkeblēnen dādan oduna (6) gidiyōlardı. her_ēvden bi kişi oduna gidiyōlardı, mērkebinĩ_alıyōdu o dúñ saĝbına odun (7) yıħılıyōdu. kim_óncé ğetirirse óña bāşiş vėriyōlardı. óña bāşiş vėriyōlardı. yōħ hēlva işde işgefe (8) tavħuyōduħ. işgefe ğōyōduħ, bi de hēlva buħuyōduħ, ó işgefēynen hēlvayı o dāda yėsiñler diye (9) yoħluĝ ğoyōduħ_ónnara. bişdigden sōna bōle hanı ğuru oluyō yā işgefeyi bilmessiñ, ıslatıyō (10) biz, sen annā işde anna. Őurayı ğapadıñ dā ses ğelmesiñ. Őaşurduyōm ben. óndan sōra işde (11) dāmat çıħı ğúlúm.

(12) ğeliniñ cėyiz. ğeliniñ cėyizi asılı, u dāmad_ėvine ğeli üç ğün_ónce. pėrşembe ğünü (13) ğeline cėyiz_asılı. óndan sōra da pazar ğün de ğelin ğeli işde hanı óyle oluyō. davulla fēlan (14) cėyizi ğetürüyōlar, asıyōlar_ışde. óndan sōra cėyiz, ğelin ğeliyi. kēşgeK yēñı, onnarı nėyi (15) annatmadım_amma, dāmadā. bi Şimdi oduna gidiyōlardı. Şindikiler óñcekiler mi sóyleyim (16) Şindikini mi? óndan bũ_ún_ėvel cōreg yāpiyōduħ bi firın cumā ğünü. óndan sōra cōreg, bi úş (17) bēş_alıtı firın cōreg yāpiyōħ. óndan sōra aħşam_üze öylenden sōra on kıazan kēşgeK ğoyōħ. ó (18) ğadar cōħ büşürüyōS. óndan sōna dāmat çıħıyō ėv cumārtesi ğünü, dāmat çıħıyō dāmat çıħıb (19) ğeldúĝden sōna bóyle Şey yāpiyōħ_ışde masaları diziyōħ, hēp kıoyúñ_adamı misāfiller (20) kēşgeK, pilav yāpiyōħ, yánına kıomposdō ğurũ_úzúm ğomposdōsu yāpiyōħ. ğuyā óñú yōħ háyır (21) ğuyā óñú ğelin ğeldúĝden sōra oluyō. ó pazartesi ğün sabānan_olũ ğuyā óñú. bu başĝa. bu (22) cumārtesi

gúnkini sóyliyóm ben. óndan s̄ora işde yēnilī, içilī, dāmat inī, dahıllarını tahıyolar ⁽²³⁾ dāmadıñ. óndan s̄ora milletiñ_elini öpüyö. bi dağ dāmadı sādıcı_alī gótürüy. öbülli işde gine ⁽²⁴⁾ aynı yēmā aḥşamki yēmā dēvam_ēdiyolar öyleydi öyleydi gúlúm.

⁽²⁵⁾ pilav, kōmpōstō dāmat çiharkene. dúñde kēşgeK, pilav bi de ét türü oıuyó işde ⁽²⁶⁾ oıuyódu. bōyúğ baş kēsiyóduḥ_ēvet ēvet. bōyúğ baş. ēvet döner yápiyóruS. ğavurma yápan ⁽²⁷⁾ ğavurma yápiyó.

⁽²⁸⁾ tatlı yápiłmī tatlı. yápmiyōḥ. yáñı loḥma alañ tułumba tatlısı alıyó hazır. óyle elimizde ⁽²⁹⁾ yápmiyōḥ, şimdi yápiyōḥ diye yálan ğonuşmayım. óñcéden hēlva yápiııyódu_ışde. hēlva ⁽³⁰⁾ yápiııyódu.

⁽³¹⁾ óndan s̄ora gēlin óñcékī ó zāman, şimdi yōḥ_ó işde gúyā óñú çihardıyóduḥ. gúyā óñú ⁽³²⁾ çihardıyóduḥ. óñı şimdi gēlin giderkene annesigil bi tavuḥ kēsiyolar, yoluna ğoyolar. hēlva ⁽³³⁾ buluyolar, tavuğ kēsiyolar. óndan s̄oramayım yōurt ğoyolar. gēlin giderken? ó sabāsi işde órda ⁽³⁴⁾ hanı gēlin gētdū gēcē, gērdā girdū gēcē órda yáñı yēñsiñ diye. bizim buralarımız gine yáñı ⁽³⁵⁾ óñceki adet bura óyle gidiyó. óndan s̄ora onu işde yēdūñü zāten nē yēñirki o gúnú yēnmī, bēnim ⁽³⁶⁾ başımdan gēşdi. óndan işde ğalanı da sabānan yáḥınnarıñı, yáñı amcaıarını, dayıllarını ⁽³⁷⁾ tēyzelerini nēyise dāvet_ēdiyóduñ óñcéden, óndan s̄ona gēliyóduıar sabānan ērkenden, ó sofrayı ⁽³⁸⁾ hazııııyōñ, o tavū fēlan yēñiden şē_ápiyōñ onu yēdúruyóduñ. ama şimdi ó adet ğaḥdı. o ⁽³⁹⁾ óñcédenidi. şimdi évñ_adamı hanı aḥşam gēce ğalanı işde sabānan ortiyá gētúruyón yēñı, óyle ⁽⁴⁰⁾ oluy gúlúm.

⁽⁴¹⁾ éve indúğden bir gún s̄ona? yōḥ bizim bırda yōudu yōudu bizim bırda yōudu gúlúm. ⁽⁴²⁾ yōudu bizim bırdá óyle.

⁽⁴³⁾ o var bizim burda var. tēstidi óñcéden tēstiydi, kúpúdu, tēsTiydi. şimdi de tabaḥ ó ⁽⁴⁴⁾ porselen tabaḥları. içine çerez, bozuḥ para ğonuyó, çerez ğonuyó. óndan s̄oramayım işde bóyle ⁽⁴⁵⁾ gēlin şeyden arabadan iniP mērdivennerden çiharkene bóyle dāmadıñ yáñıñdaki sādüş diyōḥ biS, ⁽⁴⁶⁾ sādüc_atıyó ğırıyó. gēlinún huyú ğırılıyómiş. kótú huyú ğırılıyómiş tabağ ğırılıncı. ğırılımassa ⁽⁴⁷⁾ ğırılıyómiş. *allām* yá.

(48) çivi vèriyolar, mayá mayá hamur yúuruyoh biS, mayá mayáy. o mayá goyolar az şõle bi (49) gâşuh mayá goyolar. çivi vèriyolar yeñgeler eliñe. onnarıñ_annamları çivi gibi bu evde (50) çivileneceg gâlacâmıñ bóyle çahduruyolar geline hüsusi vallâ. mayalanıb gâlacâmıñ_ışde öyle (51) hanı mayá mayalanıb gâlacâmıñ. önceki şeyler öyle. öndan sōna kimisi pōs sèriyō, bizim birda o (52) yōh. pōs gōyūn dèrиси yāni, yūnū sèriyōlarmıñ bóyle, gōyūn gibi mazlum ossuñ. işde neblīm (53) öñceki şeyler gūlūm öyleydi. biz_öyleydi. şimdi öyle yōh_amma, gine o şey giriliyō da tabağ (54) girulu, tēsTi. öñceden çōdu şimdi yōh kúp yōh. gèlinnerime yāpdım ben. tabā bènimkinde tēsti (55) gırdıydılar, kúp gırdıydılar. gèlinnere de. su fałan koymuyolar, işde diyōm yā èkin, öñceden (56) èkin gōyōlardı, bozuğ para gōyōlardı, şeker ufah o hanı öñceden gınalı şeker_oluyōdu kúcúK (57) kúcúK, o şekellerden gōyōlarıdı. onı atıb giriyōlardı. şimdi de çèrezinen bozuğ para. bozuğ para. (58) gèliniñ yüzüne ayrı sèpiyōlar, tabā gōyūb ayrı giriyōlar yāni. ikisi ayrı ayrı öylē_èdiyōla.

(59) kayın vālidem nasıl yāpardı, ben üş tāne dōum_ètdim, öndan gırhım çihınÇa işde banyō (60) yāparken banyōmu yāpiyōdum, öndan sōna gırhıama şeyine tēmiS su yeñiden alıyōduh hanı, (61) öndan sōra bóyle eliñi èycé yīhıyōdu abdeslenüyōdu. bóyle on, yirmi, otuz, gırh diye eliñi (62) bóyle suyá sohub çē_apıyōdu. amma onı şimdi şe_apıyōlar, şimdi ilisdirler var yā, ilisdirten (63) suyú bōle dōkecēmiñiñ, on, yirmi, otuz, gırh dīcēmiñiñ, öyle şe_apıyōlar. öñceden bóyle (64) ellēni batıryōdu bōyúgler, bènim gāynānam_öyle. yūzúg_atıyōlardır. çocuh yūmurtaniñ ahını (65) yımirtaniñ_ahını, sarısını alıyōduh, alıyōdu gāynānam ahını bóyle suyūñ_ichinde (66) şe_apıyōdu. önnan çocū çimdürüyōduğ. yūmurtaniñ_ahını niye gōyodu, yūmurtaniñ_ahı çocuh (67) saruluğ, sarı şimdi saruluğ diyōlar. avuz çókuyōdu çocuhlara. gōsūne èmiy yā annesiniñ, o (68) avuzu çókuyōmuş. öndan sōna yāni saruluğ fèlan olmasiñ, avuzu çókmesin diye öyle (69) yımirtaniñ_ahını, hem de çocūñ yāni gèlişmesine èyī_oluyōmuş_o, bōyúgler öyle diyōlardı (70) gūlūm. ben yāni çoh ilerlere öyle ahlım èrmī de gāynānamdan dúyduhlarım. öyle yāpiyōdu (71) gāynānam. dōvā ohıyōlardı. hem_anne, biyō çocū yīhıyōduh öndan sōnā da ben yīhaniyōdum. (72) öyle bèn gèlinnerime de öyle yāpdım. üş tāne ablası. bu bōyúg_ölumuñ. iki tāne (73) bōyúg_ölumiñ var, bi tāne

ķúçũñ var. amin amin ğúlúm amin. billigdeyiS. èycéler èycéler *allah* ⁽⁷⁴⁾ rāzi_òssuñ, ğèlinnerim vaļļā çoh_èycéler. billigdeydim ben ğáynánámínán o yirmi sene ⁽⁷⁵⁾ ğaļdım bërāber. bërāber úç_èltiydúĝ. úç_èltiydúĝ yirmi sene ğaļduĝ bërāber. óndan sōna ⁽⁷⁶⁾ áyruļduĝ_ışde bu èvimizi, ócāmızı èyĩ kóti yapdurduĝ_ışde. iki tane çocúm oļum vardı, ónnarı ⁽⁷⁷⁾ èverdúĝ. işde bu hayát ğèldig ğúlúm.

⁽⁷⁸⁾ óyle èyiyidúĝ ğúlúm, èyiyidúĝ. üçinci èltim ğeldi, ikimiz bërāber èyi ğèçindúĝ yāni on ⁽⁷⁹⁾ sèkiS sene bóyle, on sèkiS sene demeyim de, on yedi, on_altı, on yedi sene bërāber bōle èyce ⁽⁸⁰⁾ ğèçindúĝ, ķúccúĝ_èltim ó da ķóyũñ_çiçinden. ğáynatamıñ emmisiniñ torunu oļuyódu. aĥraba ⁽⁸¹⁾ aĥraba da olú. o ğèlinci èvũñ huzuru ğaşdı. óndan sōna bi daa işde óyle üç dörT sene de óyle ⁽⁸²⁾ ğaļduĝ_óyle bi dáa da áyruļduĝ yāni. şimdiden çoh_èyiyúĝ yāni. birbirimize gine hèç elden ⁽⁸³⁾ biraĥmıyóĥ, bërāber işimizi ğórúyóĥ, bërāber çalışıyóĥ. óbúru bi ó ķúçúĝ_èltim amasyada da ⁽⁸⁴⁾ órtancılı èltim burda. bërāber_ışde úraşib dókúyóĥ ğúlúm.

⁽⁸⁵⁾ nè èkib biçiyóĥ, saramız var. saļatalı dikdúĝ, dómatesi dikdúĝ saraļara. yóĥ óñcéden ⁽⁸⁶⁾ yetúşdurúyóduĥ, şimdi satıñ_alıyóĥ. ilaç ilacınan ilaç. hèp her şeyine ilaç ğúlúm her şeyine ilaç. ⁽⁸⁷⁾ nè hasdaļıĥ? saļatalıĥda tiribis mi néysé óndan_oluyó, kèzbi oļuyó. ónnar bóceg bóyle ⁽⁸⁸⁾ ķúçúçúĝ yāni nèblım ğúccúçúĝ ğúccúçúĝ, nè inne ucu gibi bi bócegler. ónnar_ışde daļına bóyle ⁽⁸⁹⁾ sardıĝ zaman ónnarı yĩ túkedı, sararı bóyle, ğurúy ğáybolú. kèzbi, oļuyódu oļuyódu da óñcéden ⁽⁹⁰⁾ bóyle ilaç yódu ğúlúm, óñcéden bōle hanı şeyler yódu mèselá bilmıyóduĥ ⁽⁹¹⁾ varımuşdur_amma bilmıyóduĥ ta óñcélerden. oļmuyó yetışmiyó, yetışmiyó ğúlúm. şimdi var yá ⁽⁹²⁾ açıĥda hèç bi şey yapamıyóĥ. mutlaĥa ilaç bi de dikiyóĥ yāni yer dómatesi fèlan dikiyóĥ açıa, ⁽⁹³⁾ biber dikiyóĥ. bōle bi yāmur yāyó, bi bóceg fèlan sarıyó, bóyle ğuruyó ğáyboluyó, gidıyó. ⁽⁹⁴⁾ şimdi bu işde saraļara dikdúmúzú bi bóceg sarı, hemen gidıyólar yá telefón_èdiyólar ⁽⁹⁵⁾ danuşuyólar ó ilaççılara, işde óña ğóre ilaç verı. ğèliyólar, baĥıyólar óña ğóre ilaç yazıyólar ⁽⁹⁶⁾ alıyóĥ_ışde. óyle ilaç_ólmadan olmu ğúlúm olmúy olmúy. ğışın da mārula dikiyóĥ. ⁽⁹⁷⁾ mārula_amma hèç bi şey vermiyóĥ. hèş bi şey vermiyóĥ mārula, kèndüsün. hadi ğèliñ búyruñ. ⁽⁹⁸⁾ nè zahmeti, zāten yemeK yıceĝdiK, hadiñ búyruñ.

-3-

YER : AMASYA/MERKEZ/Alakadı

ANLATAN : Makbule ASLAN

YAŞ : 64

KONU : Karışık

(1) èved èvéd. bènim adım *magbîlê_áslan, aslan*. atmış dört. buralıyım, şura (2) annemgiliñ_èvi, bura da bizim, amcamıñ_õlından èvlendim. *aļağadı*, èvet. èsgî_adı bi (3) *ķúrtler* kıyı dèller_èmme onu dèmiyög biz yanı, burda *ķúrtler*in yáylásımış bura, bāzen dillè, (4) böyüglèr şöle *ķúrtler* kıyı diller birine soruncu. èsas yoĥ háyir yoĥ *ķúrt* yoĥ yáyrım. èsas (5) adı *aļağadı*. şu yándaki yèr *daşlıyurT*, bura *aļağadı*. yoĥ yoĥ èvel èvelden *aļağadı* bırası. èvet. (6) vardır.

(7) gèçimimiz yáyrum çifçiyüg biz, işdé var èvet var da amcañ da ben gibi yáşlı, atuh (8) böyle iş göremi, çoçuĥlarımız da *amasyáda*lar, ikisi de mayáda çalışiyelá. cumārtesi bazar (9) gèliyeláğ çifimizi sürüyeláğ işde, èkiyelá. çift sürüyöĥlar çif dèrig. èvèd, moturunan sürüyöĥlar (10) taĥlaĥları, èkiyöĥlar óndan sōña biçer de alıyó işdé ónna gèçiniyög, başĥa bi gèlürü yoĥ bu (11) kıyüñ. búydáy_èkiyög, arpa, yúĥaf işde ne ıras gèlise. èkmiyög_ónnarı, ólmúy aha bu böyüg (12) gèrimdi hadĥlar gèşdi yá, su ólmasa da oĥuyódu èvelden bènim gèşlimde de şindi haTĥlar (13) gèçeli ólmuyú. benim gèşlimde at varıdı, araba varıdı. oraĥ biçiyóduĥ tırpanınan, harman (14) sürüyóduĥ, ne yóduki. ókúz arabası varıdı, at_arabası varıdı. dèçermen çekiyóduĥ böyle (15) gèceleri de, soĥu döyóduĥ, né yódu da. aĥ ĥızım. onıñ_ıçinde yárma buĥĥur döyóduĥ. (16) búydáyı gøyóduĥ_ıçine onı böyle toĥmānan sègiS doĥus ĥarı dúve dúve böyle yárma hāline (17) gètiriyóduĥ. çórba bişiriyoruz yá óyle yáriyá. onuñla yárma, mércimeĥli, nõudĥu çèyirme (18) çórba, yáyla çorbásın_ıçine ataruĥ. èved çèhirme çórba. başĥa mércimeĥli çórba yáparduh, (19) nānelisini işde, çèvirme çorbáyı onu yáz. èvet.

(20) çèvirme çorbayı şindig dibine bi ĥaşuh_un ĥoruh, onuñ dabanına bi de yimirta (21) ĥırarıS, ona süzmeyi ĥoruĥ. süzme yáyúĥ yáyáduĥ yá böyle èvelden, áyrandan oĥuyó èvet (22) torbiyá gøyöz, o süzülüncüg yóurd süzme olúy, ónnan çèrbe çèviriyoS, óndan sōna bi avuc da (23) yárma atıyög, nõud atıyög, onu çèyüre çère

gáyneyişdană ġaruşduruyòġ óndan s̄ona gáyni, ⁽²⁴⁾ bişî çórba. nēne yápiyúh̄ yüzüne, èved çévirme çórba. tabi nānesi tēreyáj.

⁽²⁵⁾ bizim düünnerde èsgiden düün saabısı ġonaġları k̄oye vériyòdu, şindi kébab dahıyòh̄. ⁽²⁶⁾ ève k̄oylú ġórúyòdu yāni dúún saabınıñ misāfirini, sen dúún saabısın yá, beni çāriyòduñ ⁽²⁷⁾ heP bēġci dolaşıyòdu k̄oyü, k̄oylú dúún_èvine gidiyòdu yárdımlaşma, èved yárdımlaşma. bi ⁽²⁸⁾ hafdá oľuyòdu èsgiden, şindig iki ġünde bitī. cumā ġún ġelī, cumartēsi ġún dāmaT ⁽²⁹⁾ dönadiyòh̄, bazar ġún bitdi. şin dē_öylé. şimdi seten burda da bēġ de yápañ da yoġ, ġızım ⁽³⁰⁾ atıh̄ herkéz amasyida yápī, tabi tabi.

⁽³¹⁾ benim dúúnúm ben bu bi hayátdáydım ben. dúúnúm benim bi bazardan bi bazara ⁽³²⁾ davil çalındı èvet. gáynatam öyle aht_étmişimiş dúún_öldü_işdé işdé ġelin şè zāmanı ⁽³³⁾ ġelinci ġina ġecesi yápduh̄, işdé ġelin çıh̄duh̄, öyle sināmamız mināmamız yòdu èvelden ⁽³⁴⁾ bizim. èveT at_arabasīnan ġelin_öldü. tabī at_arabasına bindidiler beni. nérde nérde ⁽³⁵⁾ buluyòñ taşsi. taşsi ġeleli ġaç ġün_öldü da buralara.

⁽³⁶⁾ vaļļā öleydin yávrum öleydi amā şindi èn_iyi zāmanımız da atuh̄ ġocaduñ. ben ⁽³⁷⁾ èlime tırpanı aldımıydı, şò òlum bülü belki tırpan düjncig, bu k̄oylerdenise, hic bi ġişi ⁽³⁸⁾ duramıyòdu óúmde. biliyòñ mu? işdé o ġişiler böylé óñúmde çıhımda duramıyòdu. öyle ⁽³⁹⁾ çalışan ġariydim, bu èycā hep bèn yápdım, gáynatamıñ hasırı bile yòdu bem ġelinci. inan ki, ⁽⁴⁰⁾ şindi ġocam da ġelsiñ, gáynatam öldü öte dünyáda, gáyinnam dā_öldü, ò dā_öldü. ⁽⁴¹⁾ Túymaz zāten de, duyácā yere ġiTmedi. şindi ġocam da ġelse yánında dirim. bi ġoñşuyá gidiñ ⁽⁴²⁾ soruñ gi, şu ġirmızı èyiñ ġelini bize böylé böylé didi, aslı var mı diñ, baġ size ne dī. yā, ⁽⁴³⁾ èvet hem ġari_öldim hem ġişi_öldim, ben ġelinci ġocam hasdáydı yávrum. ünser varıdı, o ⁽⁴⁴⁾ zāman da ünser diyinci çoñ ġorhıyòduñ. aman çalışmasıñ, aman çalışmasıñ, adamı yátuduġ, ⁽⁴⁵⁾ bésledüġ böyütdüġ şindi bizi depeliyòdu, yā şindi biz ġocaduġ o ġenç. daġ ġenç èvlense ⁽⁴⁶⁾ delüġanlu gibi. haġġat diyom. benden de dörd yáš böyúk, ne diyecān_ışdé.

⁽⁴⁷⁾ şimdī *èrzincanda* bənim bi yānim oħuyú. yiyenim oħuyò. yiyenim èveT. o oħuy ⁽⁴⁸⁾ buriyá ġeldi ki baña işde ème baña túrkú söyle, māni söyle, èvet masaļ anát

ne varisa ağlıma ⁽⁴⁹⁾ gèlenĩ iki_ũn üç gún ũraşdı bèninyen. annátmam mĩ böyle gòca, gòca bi dèfder. adı ⁽⁵⁰⁾ şey_emme işde dur *neslihan* soyáTlarını bilmiyòm, *bartında* duruyelár. yènemiñ gızı_olúy. ⁽⁵¹⁾ bu sène işde bu sène ipiyim ũraşdı bennen, iç bi iş görmedim, ótekiler górdúler ⁽⁵²⁾ ben_onunan otudum boyna yazdı o. her şey ağlıma gèlen her şeyi, tamam gèşlĩmden ⁽⁵³⁾ gòcaġımıza ne olduysa annáttdım. óndan not_alıyómuş_o.

⁽⁵⁴⁾ aman gızım artu bilemem şindi bilemem unuduyóm_işde. bilmem mi, def çalıyódum ⁽⁵⁵⁾ èvelden ben, hep kıoyũn adamını oynatıyodum elime def_alıncı. èvet èvet tabi normal ⁽⁵⁶⁾ defim marıdı. èvèt gèndümüz gøyunnar ölüncü gannından. gøyunnar ölüşdü ġarınını ⁽⁵⁷⁾ yĩhiyóduđ ġúzelce, onı böyle béceren bi yaşlı èrkèglere çahdıryóduđ ġasnā, oña bi de zil ⁽⁵⁸⁾ dahdıryóduđar onūnan çalıyóduđ. ben çalıyodum. vallā artu işde ağlımda ġalmĩ gi ay gızım, ⁽⁵⁹⁾ bi de unuğgannığ var. bende kıöllèstörün yúġsek, tansiyon çođ yúġsek. óndeki didúġlerimin ⁽⁶⁰⁾ hiç birini di bilemiyóm şindi. bi saat sōna unutuyóm. çođ çođ biliyódum yōsa èvet çođ ⁽⁶¹⁾ biliyódum.

⁽⁶²⁾ kiraz_ölüşTa bizim kıoyúmúзде gızım kiraz, üzüm. èvet bu asma da aşşāda bāımız ⁽⁶³⁾ var dağ bizim, bèyáz_üzüm. kirazımız_olu, üzümümüz_olu. nèblim adlarını ben beg ⁽⁶⁴⁾ bilemem de èrkèglar bülüler_işde, şire üzümü diyolar. óndan çoğ_olusa bègmez yápiyóđ, ⁽⁶⁵⁾ çoğ_ölmaSsa işde şe_ápiyóđ, kès_ich ġoñĩ ġoñşu olmiyānnara vèriyóđ, yiyóđ èvet.

⁽⁶⁶⁾ pèkmezin de ilèene gøyóđ, çĩniyóđ, ayáđlarımıza poşet geçürüg yāni gèşler çĩyniyı, ⁽⁶⁷⁾ ũa biyó tōprah_atiyolar topráynan fèlan çĩyniyolar, óndan sōna süzüyóđ, kestürüyóđ, tègrar ⁽⁶⁸⁾ yeñiden gine süzüyóđ, o ġáyniyá ġáyniyá bègmez_olĩ. o ölmaSsa bèyáz_ölmuyomuş, ⁽⁶⁹⁾ üzüme o olmayinci olmúy, armut da ġáynadiyóđ_emme o tōprah_isdemĩ. bu tōprah isdĩ. èvet ⁽⁷⁰⁾ ġatıyóđ. yoğ armuda hiç ġatmıyóđ. armut çoğ çoğ_armud. èvet çór diyúk, yávru dède ⁽⁷¹⁾ diller. bağ şurda şunu ġórúyoñ mu çiçeg_aşdı dağ ba işde_armud_o. o çórdúk. èvet óteki de ⁽⁷²⁾ yávru dède. cèvizimiz vār, her şeyimiz var, bizim burda bulunmiyānımız yóđ. èrüg, cèviz, ⁽⁷³⁾ áyva hèbisinden var. nar bile var bu aşşā bu aşşāda nar bile var ağ óraġarda.

her şey ⁽⁷⁴⁾ vār, háyvamız çoh_áyvamız olū. biz digdúg, bizim_adam digdi, gendĩ yetiřü mü? gendũn ⁽⁷⁵⁾ maļ gēlĩ, meļal gēlĩ, saap çihmasañ böyür mü, kóy burası.

⁽⁷⁶⁾ önnar bizim dēyil, öнна ó yānda, daha hindi önnar hindi. önnarin yímirtası var da daa ⁽⁷⁷⁾ zabah beri yímitlamadılar onnarĩn_úçun bēkliyom öylé. éved yapacañlar_ışde ğuğ ⁽⁷⁸⁾ yátiryöh. öнна hindi çihariyó. ğuğ diyoğ ğulķ_oluyó. tam noñdaları yazıyoñ sen biliyoñ mu? ⁽⁷⁹⁾ onĩn civcivi olū. bañ órda cin tavūmu ğóruyoñ? bañ bañ bañ cücügile civcivlerini ğóruyoñ ⁽⁸⁰⁾ mu? o çihardu, çēg ğızım çēg_önnarı. onnar cin tavuñ öyle bayā tavuñ dēyil. yöh çoğ ğúzel ⁽⁸¹⁾ olĩ yímirtası, ikisi bi yímirtā_olúy. éved éved. çoğ ğúzel de işde süs_úçun yápiyöh heb ⁽⁸²⁾ ğomşuñlar. évet cin tavū. süs_úçun bēsliyöh. şindi bi horuzları ğelse de ğorseñ daa da daa ⁽⁸³⁾ bañ horuzunu ğóruyoñ mu dey daa horuz. o da cin horuS. onuñ_éfendisi olū. yá yá. yā.

⁽⁸⁴⁾ burayĩ şindig ğış yá bu şimdi, burayĩ ğúzel sēriyög, yúyöh yāhiyöh hortumunan ⁽⁸⁵⁾ súynan, buriyá muşamba ğoyöh bu masiyá burda bu dēveg de yaprahlandımyı bunuñ_alıntında ⁽⁸⁶⁾ yiyöh, içiyöh, oturuyöh né ğúzel. évet. řē yápiyöh bóyle bura bütün yemyēřil_oluyó. ⁽⁸⁷⁾ dēveglere bañsana. tabi canım. çoğ ğúzel_olúy bizim bira.

⁽⁸⁸⁾ daa zāmanı ğelmedi. évet daa bu ayĩn_ön_ikisi ólacağ gi budanacāmiş lĩsaniñ. yānĩ ⁽⁸⁹⁾ yōsa. bunnara kúķúrt vēriyölar, üzümler sañ_ólmasiñ diye. sañ évet. bunnarı bēleller ó bañ ⁽⁹⁰⁾ budar, bēller. işde ó yöh suyumuS yöh. su abu hortumdan řóyle bu řu sōannarı ne fēlan ⁽⁹¹⁾ suñken kóķúnú suñsañ suñuyög, yōsa suñamiyög. yöh önnar da hēř sü_ičmĩ, hayır hayır ⁽⁹²⁾ yög bizim birañlar sıvaramĩ. óyle aļışmış tōprāımız_ışde. yāmurumuz évet çoğ yāmurumuz ⁽⁹³⁾ yāvĩ.

⁽⁹⁴⁾ işde ahiyó ó depoden başga başga suyumuz yöh, suyumuz_ó işde. kóyüñ_ičinde var ⁽⁹⁵⁾ bi de añarsuyumuS çoh_añĩ, bóyle hēmen hēmen bacāğ ğader var añĩ işde boşa gidĩ órdañ. ⁽⁹⁶⁾ bēg içilmiyómuş onĩ hēp ğelib de bóyle siS gibi arařdurmacıñlar ğótúrĩ aman bunĩ içmesiñ ⁽⁹⁷⁾ kóyüñ_adamı. dēmeg gi yarayışlı bi su dēyil. kóyüñ éveT éđırafımızda da puñañlar var ⁽⁹⁸⁾ maļımıS, meļalıımıS içi işde önnarı da. évet.

(99) ēvimiz bóyúg̃ iki dēne adamuh̃_ışde yávrum. iki dēne dēdeyneñ ēbeñ burda durū (100) hērkeS gēşdi gitdi. iki dēne gēlinim mar şēerde, gızım mar amasyáda iki dēne.

(101) duvarda asııǎ_òlan? ónnar birisi gózer yáz, biri de haıbur. gózer gózer. gózer, haıbur. (102) ó haıburunan dēne çalıyóh̃ êkin bóyle búydáyı çalıyóh̃. onūñnan da onūñnan da. tabi évet (103) ikisinden. ó gúccūnen goyodu bı_adam onuñnan da bi adam çalıyódu bóyle (104) bēliniñ_úsdūne otumadan_ayáh̃da. yóh̃ yápmıyóh̃_atuh̃, şindi hēc nè órağ gēldūñı bilıyóh̃, (105) nè harman gēldūnú bilıyóh̃, bıçer gētúrū, doıdurū, iki de gamyón gēlı alıy gidı eliñe goıuña (106) sālıh̃. her şey hazır_oldu yáyrım hiç bi zāmetimiS yóh̃. sāde bóyle yıyóh̃, içiyóh̃, (107) oturuyóh̃_ışde. bi bu hayátı súpúrusem súpúrúyóm başga bı_ışim yóh̃. inan tavūmu cūcūmú (108) góruyóm. yá bi dēg_adamiñ bōazıñı góruyóm. buıaşuğ makinesi éyiñde, çamaşur makinesi (109) éyiñde şindi, tēlevziyónuñ her şeyin éyiñde, buzdolaı. gōşu gōşuyú bile tanıñı. évet giden (110) bile yóğ bilbiline.

(111) var ólmaz mı çoğ kóyde hēp bu évlerde aşşā yóh̃arı adam mar. baıšana hērúf binā (112) yápdurū gārşuyá. yáp ólmaz mı tabi. şimdi bu kóy cūmērtesi bazar gēldi mi yávrum bu (113) kóyüñ_édırafı arabáynan bóyle gáyınar. hēp_amasyádakiler gēlú. hērkeziñ bāı var, taııası (114) var, bahçesi var, moturu gāracında, gēlú çıhardu moturūñu gōşar gider_ışiñi góru gēlú. bāıñı (115) budar, bāıña gūnnúgcú gētúrú, ırğatcı dērúğ biS. tabi adam dıtaruğ bēlledúrúğ. şindi bizim (116) bēnim çocuğlarım ikiSi de ışde ikisine de izin vērmiyelár, úş dōrt dēne adam gētúrúyóğ, bu (117) bēlledürüyóh̃. évet biz yápmıyóh̃, sāde yēmēñi çáyını vėriyóh̃_adamıların. évet. bi şey (118) dēyil yáyrım bi şey dōúl. ayáğlarınıza saıığ siziñ de gēldūñúS_ıçin.

YER : AMASYA/MERKEZ/Albayrak

ANLATAN : Kamer KAYMAZ

YAŞ : 44

KONU : Eski Dügünler

(1) çoh ğalışam? sen nè otur muyõñ? sóle bahim nèy nèyîmiş dè bahalım. adım ğamer, (2) *ğamer káymaS*. ğırĥ dörT. biraıyıĥ bu kóyden. bira *albáyrag* kóyü, yõharı *yêşilõS*. varıdı, (3) *ğuruçáydi*. *ğuruçáy* diyereg geçer. êsgiden buriyá ğelintiler su yõmuş hêç bi yêrde, atalaĥdan (4) ğalma çaylardan ğétúrúyõlarmış, *ğuruçáy* diyõlarmış. onı dā şindi báyrah bîrda têslim_alıyõlar (5) oĥuluñ_õrdan. şu yoıuñ şey_oĥul var yá, oĥuluñ_úsdúnde báyra, báyra bîrdan têslim_alıyõ (6) *tõhaT*. *on doĥuS mayıSda* báyrah ğeliy yá, o báyra bîrdan têslim, tõreni bîrda yapılı. *albáyrag* (7) ğoyduıa sõñadan báyra bîrdan têslim_aldıĥları_úçún.

(8) oĥıma yazmam yõh şindiK var dèsem yálan ğonuşurum. ğétdim de õrenemedim bîrda (9) evlüy oııncıĝ ğétdim ğuccükene ğétmedim. õndan da bi şey_anniyamadım. ğõndermediler. (10) ğétdim şey imzámı êzbere atiyõm õle şeyimi alış vèrişi biliyõm da işdé oĥumuşlüm başĝa, (11) çıĥardamıyõm. êsgiden õymuş dèdemiñ êbemiñ ğúnúnde. bizim ğúnümüzde şindig hêpsi oĥuyú. (12) kimse yõh. êsgiden yá ĝıS çocú nèyê oĥiyácáĥ nè yapacáĝ. êsgiden êbem dèdem õyle (13) dèllerimiş.

(14) bèn mi? on sèkiS õn doĥuz yáşında. kóydeydim babam yõdu, babam mēfād_édinci (15) annem yalıñız ğalmış, annem de nè yápsın yalıñız yetişdiremem diye. ben bi õlan, bi ĝıS. bi ābim (16) va, bi de ben. õ da bu kóyden dèyil, yêşilõzlı o. şeyúĥ özfindıĥda.

(17) êsgiden dúñner şindigi dúñnú dutmuyõ. êsgiden bir_afda çaldırıyõlarıdı. õ dúñnerde (18) ĝarşılıĥ ğelidi, êşşeglerden odun ğótúrúyõlardı. bir_afda õñce davul çaldırıyõlarıdı, bõreg (19) yapıyõlarıdı. onı cèhiz. onı bi ĝece dèyil. o yemeK vèrmeden başĝa bi şey ğetiriler, aııııĝ (20) ğetiriller ĝıS tarafı, õlan tarafı ĝıS tarafına cèhiz ğetiriyõlar, yèdirî içiriyõla. aııııĥ dèlle bizim. o (21) toplantıyı. o sünnetimiş_o.

o dúunnerde şin şóylé yápałla. şindig dúún kaşyáası kimiki bóyúğ ⁽²²⁾ kimisi onu ałı gétiri dúún saabı, danışa géli dúúnde nã_alaçā, nè bitece, danışıg dèlle. danışıla ⁽²³⁾ nè aıldı nè èdiyò onı bir_afda ónce gèlig gidelle, óndan sōna āsini ałıla. óndan sōna kóy dúúnú ⁽²⁴⁾ yápałlar eşgiden. kóy dúúnú demem bir_afda sali gúnden davıl çarşamba gún kóyü ⁽²⁵⁾ dōlandııardı, yèdirille içillerdi, kóyü dāıdıyōlardı. onı annādācam_işde şindig. bir_afda ónce ⁽²⁶⁾ biz bir_afda ónce óñi yāpiyōlarıdı. o kóylúyú tōpluyōladı bi aşşam yèdürüyōla, içiriyōladı ⁽²⁷⁾ kóylúyé, óndan hangı kóy satılı kóyleri satałlardı. kóyleri satałlardı, bōle tōpluğ dúún ⁽²⁸⁾ yāpmıyōladı eşgi dúunnerde. bōun *gēcilli* mēselā *turhał*, *amassa*, *zile* saña, şu kóy saña, şu kóy ⁽²⁹⁾ saña dèllerdi. óndan gèlen kóylēniñ_aTıāni *çengelgáyı* saña vèrilerdi, mēselā *gēcili gēcilliyi* şu ⁽³⁰⁾ kóye vèrilerdi. bi yēmeK yèdirilerdi dāıdıladı kóyleri dúúnde. dúünçi de dāvułcınıñ_eline bi ⁽³¹⁾ şey vèrilerdi. şu kóyü şuriyā gótúrecān ğarşılıyārah, şu kóy şuriyā ğarşılıyārah kótēde ó ⁽³²⁾ ğarşılıyā yēmeK gèderdi dúún_ēyinden. óndan sōna gèlini hamama ğarşılıyārah gótülerdi, ⁽³³⁾ gètirilerdi. ğina yāhała, yihāllardı dúünçi gèlidi, dúún, o gèlen dúünçiler dāmat başı yápałlardı, ⁽³⁴⁾ damaT başı yápałlardı cümèrtesi günü. bazar günü de gèlin_alma yápałlardı. hamam yāpiyōladı ⁽³⁵⁾ pazar, cümèrtesi günü. bazar günü de gèlin_almiyā gidellerdi. dúúnúmúz_óyle gèçiyōdu.

⁽³⁶⁾ eşgiden ğırmızı bi ał yápałlardı üş, eşgiden araba yōdu ki ata bündürüyōla gótúrüyōla. ⁽³⁷⁾ ben ata binmedim de benden_óñcekiler binmiş. ben de ónce, duvağ yápałlardı eşgiden, ⁽³⁸⁾ ğorúyōdum ebemgil yāpiyōdu hałamgile, güccúğ yètişiyōdum hałam vardı. bóyle duvā ⁽³⁹⁾ yāpdııardı, hałamı yolçı_ètdiydig. nè ğúzel. ğarşında yolçı_èdiyōla. ólan tarafı gèlib ⁽⁴⁰⁾ ğız_ēyinden alıb gidiyōla.

⁽⁴¹⁾ dutuyōlardı. şindig dúúne ólan_ēvi gèlincig ğapıyı ğızbaşları kósluyōlardı. ğızbaşları ⁽⁴²⁾ oıurdu, dúún kaşyáası kimsé ğapıyā vurur ólan tarafından, açmazla. nè ğōpardıysā ólan ⁽⁴³⁾ tarafından ó zāman dēerinde on kāat bēş kāat ó zāman para nēy, onı vèrilerdi ğapıyı açalladı, ⁽⁴⁴⁾ gèlini tēslim_èdellerdi. eşgiden damat girmezdi içeri. şindig damaT çihādiyò gèlini içerden. ⁽⁴⁵⁾ eşgiden nèrdē, gèline damadıñ_ēyine varacāğ da gèlin damad_ēvden çıgacığdı şey_atałlardı ⁽⁴⁶⁾ ğuri yemiş. tama çihārdııardı, ğuru yemiş dałlardı gèlin. eşgiden óyleymiş ebemgil dēdemgil. ⁽⁴⁷⁾ tama

çıhardıarmış gèliniñ başına atTà yá gèlin şindig, araba nêrdeydi, gèlin alıb gèlinciK. (48) ğazana basduma yòh. şindig gèlin gèrigdi içeri girerkené ğaynāsı, bi de kúp sende var yá kúp, (49) kúpú vuru ğırar, yúları atar. o gèlin ó ipinen kúpı tóplarsa uulıu sayállar, gèlin içeri girikene. (50) eşikliyiñ başına mèselá ğapıdan girerkene miñ çahar, tereyá çálar. yá gibĩ_olsuñ eviñe ısınsıñ (51) diye. èsgiden neler vardı, gine sürü gine bilmüyòm. gine yápiyòh şindi çij çahıyòh, gine urĝanı (52) çeyi yápiyòh da, şindig bèyáz gèlinnig ğèydúruyòla, al yòh. èsgiden al ğèydúrule, al dikellerdi (53) ğırmızı, pènpe, māvı atağlardı, bi duvah dikellerdi gèliniñ başına, ata bindirilerdi. araba nêr de. ó (54) damat başında işdé cümertesı ğünü. damat başı yápiyòh dedim yá banyò yápdırıh, damat başı (55) yápiyòh, kóylü tóplanıyò. ğèzdirib ğètiriyò. dúñçu óndan sōna ğèliyò. óndan sōna da dış (56) misāfirler ğèlĩ mèselá çengelĝaydan_olsun dışardan ğèlennèr ğèlĩ. bu kóy damaT başı yápiyò, (57) bĩrda bi tōren tópluyú damaT, kóylúye yèdúruyòh yá bi, ahşam ónuñ_úcún.

(58) èsgideniñ yémāni sayarsa çoğ, emme şindig sayarsa şindig hêç. şindi hazır hemen nè (59) onu bilĩ, nè bunı biliyòlar. èsgiden işĝè, yúha açallardı, çöreg yapağlardı, bir_afda ónce böreg (60) bāla vadı sinilerinen, sinilere bōrè bağallardı her_ève böreg ğèderdi sini, tèsPi. ğadefli oğudu (61) ğadefli yufanıñ_ıçine ğoyòlar. ğadef ğadef, ğadeyf diyòlar. ğadeyifi kèsiyòduh. bunnar òretmen. (62) şeyiñ_òlu sizde, de biz ğèlib gitmiyòdu buna. yòh buralı dèjl. bĩralı dèyiller bunna, bĩrda (63) oğulda hòca, òretmen olağh, müdür bununki. bizim zèki ğètdi. bèn ğarĩ birağdım da dağ işi (64) sòrarsa şindiK. ğèlmedim yav ğèldi ğèdiyòlar ó da şindig. bi şey dèyi. hês bi şey dèy. annatdım (65) dedim yá. dedim yá. dedim yá cümertesı ğünüde banyò yápduruyòh, damaT başı yápiyòh, (66) tōren yápiyòh dèyin dedim. ónceki yemeKleri. bu şindiK yemekleri sorduğmadı. yanı èsgi (67) yemeKleri börekleri, çörekleri, ğadeyif kèsiyòdu. bi de hazır tabağ çığdı, èsgiden nèydi, elde (68) dutmū hazır tabağ, yèrsen yè, yèmeseñ háydi. şindig dúñ yapmiyá nè var, şindig dúñnün ben ön (69) tāne dúñ yaparım. èsgi dúñ aırıdı. èsgiden çoğ aırıdı. on ğün yá hafda, şin sali ğünü (70) başlıyòdu, o saliyá bitiyòdu. bir_afda davuğ çalağ, ğumbúr ğumbúr sanki. miğdar ğètirse (71) nèymiş, fiyatı ğıracāmış, nèymiş oduncu ğelecāmış, nèymiş şúymış.

(72) yápiyòh. cúṁāḷī yápiyòh. cúṁāḷih yápiyòlardı gúnnúg yápiyòlar bu évde yápiyòla. tóplū (73) kóylū mihdar, giriyòh, dèdemiz, yòh yèmeK yápmiyòh, yèmeK yápmiyòh. gurban_alırh, (74) pıḷava saḷaḷlar, gómbe yáparih. ónnarı biz de gètúrúyòh, èlti işdé ónnarı biz de gètiriyòh, ónnarı (75) gètiriyòh. mèselá gómbe yápiyòh, yāḷı, guru gómbe nèyse yòurt gètiriyòh, buḷgurunu (76) gètiriyòñ, yāını gètiriyòñ, pıḷavını yápiyòn bırdı étin yānına. yiyen yiyòdu, yèmiyen dāıdıyò. (77) tabaḷları gāzannarı gètiriyòh. bu kóylū tóplanıyò, gāḷabaḷih_oluyò, mèselá gāç_ānesiñ, (78) èllī_āne, girh_āne tóplanıyò, hèpisi gēlī tabi, gātḡı yápiyòlar óun gurbanı gāçā_aldın ōa góre (79) on kārḡt yirmi kārḡt hērkeS parasını vèriyò. gurbanını alıyòñ, gidiyòñ. billig bi gāzanda (80) gāyniyòg, bu kóylū billig diyúg. bi şey dèyin.

-5-

YER : AMASYA/MERKEZ/Ardıçlar

ANLATAN : Kadim ERGÜN/Mürüvet ERGÜN

YAŞ : 55/55

KONU : Eski Düğünler

(1) şeyé geşdi o, bizim dúñúru şindi gurban kėsmişdi önna dörT gişi, altı gişi gidiyöh yölda (2) bizim dúñúr_ölmüş yölda döndüm geri. genc_olan néydi ismi yá?

(3) -*kéma* mı?

(4) -şeyé *amasyá tura* girmedi o. mértura girdi. *turgutdu. kadim_érgün, érgün.* èlli bėş (5) yaşında. bı dōma bōyüme biraalı. *ardışlar* köyü. *kürtler* köyü. *kürtler* köyü.

(6) -*kürtler* köyü.

(7) -*kürtler* yöh birda.

(8) -*mürüveT mürüvet érgün.* yaşımı bilmüyöm gızım. kimlīmi mi gétürīm?

(9) -o da aynı dōma aynı yaş. èlli bėş.

(10) -ben de bu kıydenim. *amasyá ardışlar.*

(11) -yöh.

(12) -bir_áy gitdim bi dağ gitmedim. gönderdī_emme gáfam_almayıncı gızım.

(13) -birda örda göndermemişler birda gönderdim oħıma yazma.

(14) -güccūm annemiz_öldüydün ó zāman babam yöllamadı. şinci de benim de gáfam_almī.

(15) -oķuļ yáħınıdı ama.

(16) -uzah da dōúldún yáħın kıyimizini_ıçindeydi.

(17) -yöh yöh kıız diye bi şı yöh.

(18) -yöh yöh annem ölüncü bi güccüg gız bacım galdı bėşigde, kimse baħmadı. évet ōa (19) baħdım. évlendi emme anam gadar_olamaS. öndan babam vėrmedi.

buriyá gèlinci de ⁽²⁰⁾ gètdim_emme òrenemedim işde gáfam_almadı. nèbim ò zàmanarı va||ā bilemiyòm gızım.

(21) gəş sènĕ_oldı?

(22) -dúúnún yáni bitmesĭnen başlamasıynan.

(23) -ĕvet úç gún.

(24) -hafdáydá hafTá.

(25) -hafTá ĕvet.

(26) -bazartesi başlıyodu, öbür pazara şadardı. nasi oluyodu biliyò misĭn? ilk gún ilk gún ⁽²⁷⁾ bazartesi gún aşsam tóplanıla, dĕr ki bugún danışıh var. danışıhda nĕ_apallardı?

(28) -řóylú birbirĭnen gonusub yápiyodu.

(29) -danışıgda tóplardı, dĕr ki ĕsgi tārĭhlere göre o gún yemeK vĕrülerdi işde.

(30) -yoha yapalla, yemeK vĕrüle.

(31) -bi dur bi biS góniřalıım sen dur. annasıĭ yāni, annasıĭ. tóplanıdı, yemeKden sōna dĕr ki ⁽³²⁾ gomşuşlar_işde bĕnim yārından_itibaren dúúnúm var, ama işde bĕnim yapacām_işler şu, bi ⁽³³⁾ de misāfirleri oħuyácám. misāfirleri dĕrken ĕsgiden řóy, şey vardı, gonaħ dĕrlerdi bizde. ⁽³⁴⁾ diyelim ki *amasyádan āmet* işde, *turřaħdan mĕmet*, işde *ařsaħur*dan işde şompilesi, yáut ⁽³⁵⁾ *maħmatlardan* şu ġadarı, işde bu da bu ġadar ġadarı, mĕydana çıħa||ar şey tĕpsĭnen kĕsme ⁽³⁶⁾ şekerler vardı bütün kĕsme çekeller. tĕpsĭnen ġordıla işde dĕr ki *haşım* ġeleceg, işde *maħmatlar* ⁽³⁷⁾ ben_ala dĕdiġ, *maħmatlan* ben alıyòm dĕr.

(38) -yāni řóy_olarah yāni.

(39) -misāfir_olarah yāni.

(40) -*maħmatlan*. yáut atiyúm yāni işde *ařsaħur*dan *āmed* ben_alıyòm dĕr, řekerĭ_alır, ⁽⁴¹⁾ cĕbine ġor, gider, yāni cümĕrtesi gúnún, cümĕrtesi gún ġeleceg yá, cümĕrtesi gún, o gún ġeçer ⁽⁴²⁾ davılcısı zurnacısı ġelir, bi fası| yapar, işde gider ĕrtesi gún sali gúnü şey_olur kĕřKĕK dōme.

- (43) -yòh kèşgeK_òlmī dağ pèrşembe gúnü kèşgek, dağ óña varmadıñ.
- (44) -sali gün nē_oluyòdu? odun yářişı.
- (45) -yòh yòhǎ_oluyòdu.
- (46) -yúha oluyòdu ónnar da.
- (47) -kóyúñ_adamina yòha fèlan dènidı yòha yápiyeládı.
- (48) -yúha yápiyelár.
- (49) -óndan sōna bir günde odun yářişı yápiyelárdı, kóylú_ép odunnāni gètúruyòduh. ⁽⁵⁰⁾ èrtesi_ünde.
- (51) -dúyn_èvi odun gètiriliyòdu.
- (52) -èrtesi günde kèşgeK. ufağ bèz vèriyòlardı.
- (53) -mèndil mèndil.
- (54) -ufağ mèndil hèdiyè. èrtesi günde kèşgéK dèrdiK, èsgiden kèşéK vardı ⁽⁵⁵⁾ kóyúñ_úsúlúnda. kèşgéK yápiyòdu, dōyòdu kóylú omuzliyòg gótúduğ, puñarlarda yíhiyòduklar, ⁽⁵⁶⁾ yiyòduklar.
- (57) -sełaatleyreg duvasını oñunuyòdu gidiyòdu gènşler.
- (58) -èrtesi günde cúmèrtesi günde dāmat çimiyòdu diyòduh, yápiyòdu gèlib
- (59) toplum_oluyòduklar. bazar günde gèlin_alınıyòdu bitiyòdu āşamīnan, dúyn bitiyòdu.
- (60) -gúreş dutuļuyòdu, gúreşden sōna bitiyòdu.
- (61) -yòg gúreşi átuğ cúmèrtesi gúnü gúccúg gúleş diyòdılar, bazar gúnü gúleş yápan bazar ⁽⁶²⁾ günde bóyúg gúleş diyòdılar. yāni ufağ atuh gèşler. çocuğ dèyil yāni ufağ.
- (63) -şimdi dúynnerde bizde gènelde haláy, gáđınnar gına gècesi yápiyòlardı, birinci kúççúg ⁽⁶⁴⁾ gına_ècesi, bèyig gına_ècesi nèyse işde. nè oluyòdu bóyüç gına_ècesi cúmartesi gúnú, ⁽⁶⁵⁾ bazara bālıyān gèce bèyüç gına gècesi, em tōre çèvriliyòrdu gáđınnar bèrāberdi, bizde érkeK ⁽⁶⁶⁾ gitme yòhdu. hèp gınası yápiyòdu hem de şeyi, nè dèyim oyúnunu haláyını çèkenner gapaļı ⁽⁶⁷⁾ yèrde yápiyòlardı. şimdi

cümessi günde misâfirler gëliyödu, hërkeş gönahlarımlı almış yá, ⁽⁶⁸⁾ töresine bahı bi sêfer hõş gëldiñ, az çáy şeker götüröler sōna, dúún_évinden. ikin sêfer şim ⁽⁶⁹⁾ *āmet*den töresi nè gelmiş, diyelim atıyörüm, işdé üçcüz milyõn para göymuşlar, üçcüz milyon ná ⁽⁷⁰⁾ gader bit gëçi gaş şıra, diyelim bi gëçi elli bin lira, üçcüz binde bi tãne yörüyereg davar_alı ⁽⁷¹⁾ gideller_oriyá misâfire, kësellerdi. o misâfir_ò évde yër, içer, işgü içiyösä_ışgü_çer, hiç bi ⁽⁷²⁾ şe içmiyösa yemeK yër örda, zabā gadar davılcı gider ēlenü fasıl yápar, haláy çeker, oyún ⁽⁷³⁾ oynalla, teg ten zabāleyi baharsıñ ò misâfir bi yol yápardı. yol dërken bi elbise yáni ⁽⁷⁴⁾ şeyden_almış manıfatıradan, tabi dëller tēpeden dahmış, bahı bu éyiñ şeyi daha büyüñ yolu, nè ⁽⁷⁵⁾ biliyösuñ, bu yöre hemen hemen de áynıdır. baharsıñ ki tam yēni òlan bırası büyü misâfir ⁽⁷⁶⁾ varımış dërler, yá eşgiden öyleydi yáni. şimdi öyle dēyil, nè eşgiden öleydi, şimdi bir gün ⁽⁷⁷⁾ düünner. ép şimdi bizim bırdá giné iki gün_olı, cümártesi gün_olı, bazar gün gelı gelin_alma. ⁽⁷⁸⁾ bahı eşgi dúünnerde bizde içgi miçgi yõhđı yáni öyle aħşam_olı simsim yáhallardı, ⁽⁷⁹⁾ her_aħşam simsim yáhallardı, ateş yáhallar, simsim_öynallaardı. simsimden sōna da hadi yemeg ⁽⁸⁰⁾ var, dúüne giderdig òda gēşler içiyelá, yılerdi örda yemeK yellerdi. dájıllıardı. şimdi ò tatlı ⁽⁸¹⁾ zékler yõh. şimdi nē_ıpiyö diyelim ki, biS nórmałda gonusaħ, eşgiden kadınıñ gına gēcesiné nè ⁽⁸²⁾ érkeg giderdi, nişanına nè gadın érkeg giderdi, bi de bēyitlenirdi ki saħın_érkegler bahmasın. ⁽⁸³⁾ şimdi nē_ıpiyö *isdanbu! anħáradan* gelenner hadi bahım, ben nişannımı çekicém öynicám, ⁽⁸⁴⁾ óteki de diyö ki ben gadeşimi çekécem öynicám, bizde öyle yõhđı ki, var mıydı?

⁽⁸⁵⁾ -yõh canım.

⁽⁸⁶⁾ -yine dışardan gelen_ölmaz da ginē_áynı da dışardan gelenner dēúşdürüyö. aslında ò ⁽⁸⁷⁾ zámanki éyiydi. bahı şimdi şunu gonusağ gérçegdi bu. eşgi tãrihlerde bınnar vardı, bahın ben ⁽⁸⁸⁾ hanımı nişannandım, bi sēne galduħ, ben yõharı kóyde oturyödüm bunnān_évleri şu tarafdáydı, ⁽⁸⁹⁾ yõhardan bēn gelincé, nişannın gëliyö saħlañ, görmeğ yõh.

⁽⁹⁰⁾ -şimci sēlbes.

⁽⁹¹⁾ -şim ben_örda yemá çáyı işiş gadar samannıħda, ahıllarıñ samannıħları varıdı, ⁽⁹²⁾ samannıħda békledi bēni örda gēşdi. ama normalde görüyön. annem

variken dađ ben annem ⁽⁹³⁾ öldü gitdi ben çocūmu ğucana ağmış ğul dēyilim, şimdi bēnim bi ōđan vardı ō el bēbeg ğul bēbeg. ⁽⁹⁴⁾ ğerçēğ tābi. bi de řu vārdı iřdē insannarda tērbiyē řēyi daha çōđdu. sáyğı. bi tāne bōřanma ⁽⁹⁵⁾ olayı var mıydı, yōđdu. şimdi řēere gitdi, bōřanma çōđdı. ērneg vērīm, bēnim ğızım diyi ki ⁽⁹⁶⁾ annāřamadım birağdım. ōteki sēniñ ğızın diyi ki annāřamadım birağ. yāv sen ⁽⁹⁷⁾ ğórúřereg_ēvlendin yá. isdiyēreg_ēvlendiñ, noğdı? iki sēne úř sēne sōna diyō ki ben, bunnar ⁽⁹⁸⁾ ğerçegden mi yānıř.

⁽⁹⁹⁾ -ēregtirig_ālamadı he mi.

⁽¹⁰⁰⁾ -şimdi bi sāniyē bizim bırası *alevi* tōplumu, ađa yūzū yūzū. bizde zina, bōřanma ⁽¹⁰¹⁾ ōłmaz. niye, ēp hēr sēne birlig yāpılır. birligde birlig ğurbanı kēsilir, burda kūsūlı kim bar? ⁽¹⁰²⁾ atıyōm bu var. çārılır, ğel bağalım, niye? nēden kūsūleřdiñ? yāv sınıırım_ōłmuřdu, yāut ğarısı ⁽¹⁰³⁾ kúfür_ētmiřdi, yāut adamıñ mağını řē_apmışdım, ōnnarı ōrtā_alli ēdeller. zināynā ōłannarı ⁽¹⁰⁴⁾ ğetirmezlerdi. bōřanmā_ōlayı ğelmezdi. bōřanma ōđduđca yēdi sēne ne tōplumı sēlam vērūr, ne ⁽¹⁰⁵⁾ mağını mađınıñ_içine ğör, nē topluma çāru, yēdi yıl ōnı dışlağlar. yēdi yıldan sōna ōnu ⁽¹⁰⁶⁾ çāırması_için ğeliller toplanır. ben bizim *amasyá* müftüsüne de çāırıyōm ğelıyōlar her sēne ⁽¹⁰⁷⁾ yāparım. şimdi bu adam çāırdı tamam, yēdi yılı doğdı çāırmam, cēzāsı var bi de bunın ōylē dığl. ⁽¹⁰⁸⁾ ōylē bi ufađ cēzā diyil. yāni suřlunuñ ōrtiyá kilimi sēreller, toplum bi bērāberinde, cēzāsı ⁽¹⁰⁹⁾ doğdı. şindi ōna ğırđ dēynēğ vuruş mēydanda. ōndan sōna ğızğın saciyáđ dēriK, saciyáđ ⁽¹¹⁰⁾ yēmeglerin_úsdüne saciyáđ ođu, o saciyáđ bōynuna ğeçirilir, toplumuñ_içinde, áyrı dēyil. o ⁽¹¹¹⁾ kádna ēvelki_á. bu cēzā asđında dōru bi řey. ğızğın küle otutdurular mēydanıñ_içinde. niçin ⁽¹¹²⁾ acaba biliyō musuñ? bi dađ buña bağıb da başğaları yápmasıñ diye. yōđdu, bēn ēlli bēř ⁽¹¹³⁾ yářındayım dađ on sēneyē ğadar bōle bi řē dúymadım. dúydun mu? on sēneden sōna, şimdi sen ⁽¹¹⁴⁾ sen kimsiñ diyō çığı işinden. ama ō zāman_ōle diyildi. bi bōyúğ ğeliken şurdan, aman bi ⁽¹¹⁵⁾ uurlu kēsmeymıř, şimdi nērde aman bōř vēr. noğdu bēreket de bitdi. iřdē bu şsanna, ađa bēnim ⁽¹¹⁶⁾ hanımıñ ağren bıru var. ēsgiden ğelin giderken bürüssüS bizde hiç ōłmazdı, bi tēğ ğara kōyüñde ⁽¹¹⁷⁾ peştambağ diyōđ biS peştambağ. ōnna peştambağ.

⁽¹¹⁸⁾ -şağ.

(119) -sévincerde nêy vardı, şey pëştambañiñ bi şeyi nêydi ó?

(120) -şal var şal.

(121) -şal mıydı?

(122) -şal işde.

(123) -yáv şal demiyó önnar daa búyúg şeyler var yá. önnardan *sévincér* bizim_ahrabalar (124) var_örda. *sévincér*. önnarda bizde bürúg_oluğu, önnarda bürúg_ölmazdı. bizde ğara bizim (125) hanımın ğara bürü durur. üsde pëçesi var ayãnda da hiş gösder, ama noğdı şimdi, gèziyör.

(126) -eliniñ ğınası góruğmesiñ geliniñ heç bi yeri góruğmesiñ şinci_ép.

(127) -yá diyecem né biliyó musun, ó tãrihle bitdi ama ó tãrihleriñ şeyi daha tatlıydı. diyörüm (128) yá, dúún başlamış buğún_ódın yarışı, mërkeblere odınnarız yşklerdiler ğaržulayárağ gelüdü, (129) buriyá yihılıdu. yemekler serdi adamlar yerdi, içerdi, ó gün_ahşam oynar, güler, giderler. (130) yárdımlaşma, kèşgeK, buğún kèşgeK dôme va. tóplanu ğeşler baharsıñ davıl zirna içinde bığdan (131) hõca dövãsını ođur, birdan selãtliyereg alular, diyelim iş şorda soñı daşı var. gótúruñler soñıda (132) dóerler, dúverler, ó tepsı alırlar, ğeşler_örđan év_év dõlaşılalr. kèşgeK_olmuş mı? mañsáT (133) tõrë_almağ.

(134) -tõre almağ.

(135) -kèşgeK_olmuş mu deyi bóyle gèzeller. sen baharsıñ olmuş. yá cèbinde né var.

(136) -bèş ğuruş on ğuruş nêyse.

(137) -ğadınnar yã ğõllar ádetdir. şimdi öndan sönáy ó gün çegçeg_olmış tamam, esgi gün (138) şimdi yõha ğünde şeyleydi, ğadınnar herkes ğoğundan né ğopmiş, diyelim ki mercialmK, piriş, (139) yáni fasúlyé, búdáy, yárma, bulğur ó éve yúhã_ için geliler. örda yúhaya yúha yapañlar. (140) gelinner_önnariñ ğarşusına gelir, ğadınnar ó zãman örda yúha derken şey yapañla yãlı yapardıla. (141) şey né dirler, çökeliğli yapañlardı, bóyle yeller_içeller. hayıllu uullu oluñ, gözünüz_áydın (142)

dêrler, çêker gidellerdi. şimdi ònnarıñ hêpsi bitdi. cumā gûnû kêşgeK büşüme mi oļuyòdu bi?

(143) -cúmêrtesine.

(144) -háyr cúmêrtesi gûn şey.

(145) -pêrşembe gûnú hazıllanî da cumā gûnî bişiyòdu, gúyá çimiP ònî yiyòduļar yāni.

(146) -cumā cúmêrtesi gûn yîhállar, cúmêrtesi gûn zabāleyin óylen oļdû zāman dāmat (147) yîhanmiyá gidî. méydanda tıraş yapılır, sêlavátlanır duğası oļunur, órdan sêlavatliyereg gideller, (148) bóyle ónemli bi yêrde yîhanıllardı bîrda hêmen bîrda banyòda, banyò vardı yá êsgi banyò (149) nêrdeydi, çamaşır_āneleğ vardı. biz de maħsus kiraS piñarından yòħarda bi yêr var, (150) dāın_úsdúñde bi şey vādî bizim çêşme, çêşmeyi oriyá odun yáħın, órda yîhiyáħım dêrlerdi. (151) maħsaT yāni uzağ gótúrmegdi.

(152) -ēlencē_ oļsun.

(153) -ēlencē_ oļsun diye órda yîhállardı, şimdi sòuħ su dokerlerdin yāni dāmatlara, şin siS (154) dağ bi şey görmediñiS. óndan sōra çîħardı, órda kim büyüğ var_órda, atıyóm bu. vèkāleten_işde (155) āmedñen görüşüyòħ dêrdi, görüşdüler sêlavatlenereg gelir, babasınıñ_êvine gèlitir, işde oļın (156) gózúñ_áyđın oļın gèldi, nè vèriyòñ? oļına nè vèriyòñ? ó da dêr ki oļıma işde ben fèlan (157) yêrdeki tarlayı vèriyóm. yáut fèlan yêri bahçeyi vèriyóm, yáut işde inēm var, ónuñ biyisini (158) vèriyém dêr, annesine gelir, sen nè vèriyòñ? ó da dêr_işde atug nêyi varsa şunı vèriyém dêr. (159) şāyid_ oļıñ bah_işde bu annesi bunı vèrdi, babası da bunı vèrdi.

(160) -o işler bitdi atıħ.

(161) -ó işler yòħ.

(162) -bunnar şeyi biliyòdur. bunı óyle yāpiyòlardı, gelir dāmat şindi bu o gûn hêp_êvleri (163) gèzer. el_öpmiyé gelir sādıcıynan bérāber, sādıcısıS oļmaS, sādıc hêp bérāberinde ne gèzer. (164) aħşamda oļıncı işde gónaħlar gelir, bu sêfer işde hòş gèldin gètirilir. gónaħlar misāviğ, bi sêfer (165) dāmat da bérāber gider, bi sêfer dāmat

hoş gèldiñ_èder. dāmat tōresini yapañlar, órda bi tōre ⁽¹⁶⁶⁾ atañlar_işdé. dāmadā bazısı tañı tañar, bazısı para vèrir. óyle dōlaşılır. zabahleyin de oñınca şeye ⁽¹⁶⁷⁾ gèlin_añmiyā davdiç şē_ápar. èsgi tārìhlere göre atlar, tırañtör vardı. ònnānan bèreber gidilir ⁽¹⁶⁸⁾ gız_èvine órda çañalñlar, gūler òynalñlar, gèlini órdañ çıñaruña ata bindirilir, høca duvasını ⁽¹⁶⁹⁾ oñuruS, añşam şeye òlenne de gètiri yèmeK vardıñ evde. èsgiden piriç piñlavı şey yapardıñlar, ⁽¹⁷⁰⁾ keşgeK. bisāvir_òñannar yèmeK gótúsüñ dèrler hèrkiş yemāni gótürür. òndan sōna gūleş varsa ⁽¹⁷¹⁾ dèrdi ki arñadaşlar gūleş var. māydanda gūleş_olur. gūleşden sōna yēdirilerdi işdé bi, ⁽¹⁷²⁾ añşam_olur, cāmiyē høcāynan bi sādıc şey bi üç beş gişi, oñda iki rēkat namaz gñlar añşam ⁽¹⁷³⁾ namazını, òndan sōna gètirir dōvāynan ilahiyen şeye gèrdeg gāpısına, gāpısında bi duva èdelle. ⁽¹⁷⁴⁾ añıñlı uyānuğ biyisiysē gurtarduğ, úynağ diñlse, yā bi tēgme vurur küt diye. dúyn_órda bitdi. ⁽¹⁷⁵⁾ annadiñ özetini annadiñ.

⁽¹⁷⁶⁾ -āzına sālñ mññdar.

⁽¹⁷⁷⁾ -bi de şindi bu olāy gine āynı da, èsgi tārìhleri annatdım. şindiki tārìhleri dèrseñ, çoğ ⁽¹⁷⁸⁾ basiT. añşam zabahleyi başlı añşam dúyn bitiyò. ama yēen èsgiler daha gūzeldi. insannar ⁽¹⁷⁹⁾ birbiriné sevgisi sáygısı çoñdu. dēer vèriyòñlardı. şimdi nērde. bēnim_òñan bēni tanımi, hanım ⁽¹⁸⁰⁾ bēni tanımiyòr. ò bēni tanımiyòr.

⁽¹⁸¹⁾ -iki bóyúğ gèlin şordan_ayā gāñıyòlardı şinci yòñ.

⁽¹⁸²⁾ -dúyn yèrinde bizde óyleydi, şimdi bñrda yāşlılar_oturuyò dēñ mi, bañardıñ bñrda ⁽¹⁸³⁾ yāşlılar var aman górmesññ gāç. ama şin nērde. ònnar yòñ onnar. sen diyòsuñ ama, ò babāysā ben ⁽¹⁸⁴⁾ de babayım diyò bēnim de çoçüm var diyò. bunnar sen de biliyòsun.

⁽¹⁸⁵⁾ -èved èved muñdar_èmmi.

-6-

YER : AMASYA/MERKEZ/Avşar

ANLATAN : Hanife ZOR

YAŞ : 68

KONU : Karışık

(1) -hanîfè zōr. hanife zor.

(2) -anife zor. atmiş sèkiS. avşar.

(3) -amasyanıñ avşar kıoyü.

(4) -amasyanıñ avşar kıoyü.

(5) -avşar.

(6) -bu èbè_ānım dēül mú şurdagi?

(7) -yòh diyim yòh bunnar amasyádan gèlî.

(8) -yòh. avşar.

(9) -avşar gèldî.

(10) -èsgi dúúnneri.

(11) -dúún_òlcah buriyá geleceg he mé? óyle mé? baā baħsana bi şindi, dāvòl zunna gèldi (12) ğapiyá, dāvîl çalındı. nè büşürücōğ patatis yēmā, sarma, paħla ğuru pālası var yá, èvel (13) zāmankiler. kēşgeK, èt, hanı bunnar dúúnnende bi de yúħa dèrúğ, bunnar dúúnnerde gèldi gèşdi. (14) ğınā_ècesi oıdū. kıoy dúún_ècesi oıdu, asğu asduħ bōle èvelki zāmanner. cèyiz_asduħ (15) cèyiz_asduħ. asği diyòh biz_òña. óndan sōna èrtesi sene èrtesi áyşám ğınā_ècesi oıdı, ğadınnar (16) toplandı, ğınałarı yáħdıłar. nè daharsıłar bōazłarına dahdıłar, dahdıłar. yátduħ èrtesi_ün (17) zābānan at gèldi, atınan gidiyòduħ_évelden biliyòñ mu? yòh.

(18) -araba yòhdu o zāman atınan.

(19) -ata bindüdüler bizi bi daā kıoyü dōlandudular, gètúdüler buriyá biraħdıłar bizi ğarda. ğar (20) bōyle, ğışıdı ğış. şindi ğúzden_èdiyòłar, ó zāmanner da ğışıdı.

şimdi gúzdēn_ēdiyelár ⁽²¹⁾ bosdan_olū, ġarpuS, ġavun olū, üzüm olū, tòmatis_olū. şindi bunnar yeġi móda yeñi çíhđı binnar ⁽²²⁾ dúúnnerde. ēsgiden de bizim gúnúmüzde kēşgeK, biliyōñ kēşgeK, sarma, ġabaġ, ġuru pāla, ⁽²³⁾ işde bazı ēt kēsen kēsī.

⁽²⁴⁾ -ġızım bizim dúún ēlli alıtıda oıdu ēllī_ alıtıda.

⁽²⁵⁾ -ōnna bişiyōdu bizim dúúnnerde, ēsgi dúúnnerde binnar bişiyōdu. paġla ġuru dēól de ⁽²⁶⁾ yeşil paġla. baġ fasilleyi ġıryōġ, ġuruduyōġ tamā atī ġurúy, yázin. onu ġuruduyōġ, ġışın ⁽²⁷⁾ oıdımdı ġışın, ġışın bini yiyōġ, içine dışına baġıġ saman muman gider diyin haniyan bu. bunı ⁽²⁸⁾ şindi şōle áyigliyōġ daş_olū yáġut tamlardan saman_olū dēyin yūyōġ yāġıyōġ, ócā ġoyōġ. bazı ⁽²⁹⁾ ġavuruyōġ hanı alıyōġ ġavurma yápiyōġ yá yeşil pālayı ġavuruyōñ yá, áynı onun da ⁽³⁰⁾ ġavuruyōñ bazı da ġazanda ġaıuřsa burġul_ atıyōġ, suıu suıu burġul_ atıyōġ çorbası oıuyū. o ⁽³¹⁾ da çorbası oıuyū. bóyle_ēdiyōġ_ işde ġışın dúúnnerde bóyle bişiyī.

⁽³²⁾ bēnim gúnúmde işleme yōudı. óndan sōna işde daa bi ince şēkiller yōudu. pēşkişili ⁽³³⁾ havııar havııarıñ ġıyııarıni ēdiyōlar hanı ġarteller_ oıuyó onnar bi şēy yōudu. araccıñ varıdı ⁽³⁴⁾ şóyle. araccıñ dēller boncuġıu araccın. araccın. uzun ġúyııuġıu tuıumlar varıdı bóyle. tuıum. ⁽³⁵⁾ bóyle aa cēkeT gibi sūrtúKeler varıdı basmadan. sūrtúKe dērdúġ_ōnnara. basma dērdúġ. ēsgileri ⁽³⁶⁾ diyi ēsgileri. ordan işde bi tuıum ġúyııuġıu, bı sūrtúKe, bi ġıçıña şēy.

⁽³⁷⁾ -bicama.

⁽³⁸⁾ -bicama. picama işde bēş_ alıtı dūlbet, dūlbet de doıudı. ēvel zāman_örtüleri bilūñ mü, ⁽³⁹⁾ bilmen mi? tūlbenT de doıdu. şóyle ġaşġaş barı, ēkini biliyōñ mu ēkini? óni ēkiniñ kēllesi ⁽⁴⁰⁾ oıuyū örtüden.

⁽⁴¹⁾ -būdáy kēlesīdi o būdáy.

⁽⁴²⁾ -būdáy kēllesi oıuyó örtüden. ēvel zāmanıñ yázmada, onnar_ oıuyōdu. yēmeni.

⁽⁴³⁾ -ēvelden örtü dērdúġ o batdı şindi.

⁽⁴⁴⁾ -yánaġ boncuġıarı dēllerúġ.

(45) -araccin araccını èdiyõñ, bu da yánnariña ał ał ał, ğırmızı ał, yánında boncuĝlu bóyle (46) sałlanı yáni. araccin diyõh araccin. õndan sõna işde bẽş_ałtı çárşõf, çárşõfu biliyõñ yátaĝlarıñ (47) úsdüne, onnardan işdé bi ğat yátaĝ, bazı iki vèriyõlar, õlan iki vèriyú olmiyán bi ğat yátaĝ. işdé (48) çuđ dasdar kóyde bu sũriyõdu. řindi de hałı hałı ałılar kilim_ałılar ordan ğızlar_işdé bi iki (49) işlemeler yápi, õrtũler řeydĩ řõle řunnardan yápi, bunnáy_işdé řindikler de bõle. õ èsgi (50) zámandan řey yõdu, yõdu bi řey yõdu. sèbebi ğadu urba buldúysan bi èlbise, urba diyõh. (51) èvelden õyle diyõh. èvelden urbã buldúysan bõle bi ğat ğeymiyè hał, õp bařıyĩñ_úsdüne ğõ, (52) orda yõh.

(53) -bi de boyáma ołudu èsgiden bał boyáma vardı èsgiden.

(54) -boyáma řey aħa bu. buña bõyáma diyõlar. aĝca humayún_ołuyõdu da boyúyõlarıdı (55) aĝca aĝca bi.

(56) -bèyáz.

(57) -aĝca bèz bèz.

(58) -aĝca bèzi boyõlardı.

(59) -boyõduh.

(60) -ĝırmızı bõyáynan.

(61) -řavlar diyõduĝ_õa işdé ğoyá ğeline řavlar. ğeline ğeline bõyúĝ_urbası. řindi binnar (62) çıĝdı bunnarı ałıyõlar řindi de. bunuñ yüzüne da baħan yõh, vałla bõle. ğułãnda ècúĝ sen, ğułãna (63) kúpe daħıyõlardı, ałtun daħı, yõh hẽrĩ yõh.

(64) -daħduh daħduh.

(65) -bèdã ğeldúĝ kóyden.

(66) -ĝózde var bał bał ałtun var.

(67) -lira yõudı. èvelden çeyreg diyelardı çeyreg. çeyreg dedúún ałtun dõul. èvelden bazı (68) ğarılar řõyle řuriyá úsd_úsde úsd_úsde yíyí bilõn bařĝa yełlerden, áynı õña bènzi. buña bènzi (69) de aħca bu. buña bènzi aĝca. õa bènzi õnuñ suratı aĝca

bu ğirmuzu óyleydi iki dene işde ⁽⁷⁰⁾ dağdılar eyreti onu da aldılar_elimden. ğandurdular beni boş gétúdüler buriyá. vallā eşgi yátānan ⁽⁷¹⁾ gēlin_öldüm ben.

⁽⁷²⁾ -ğáynanasınıñ yátāynan gēlin_olmuş bu.

⁽⁷³⁾ -ğáynanamıñ eşgi yátāna biriyá gēlin_öldüm, işde *allā* şúkúr, bōunkü güne şúkúr. eşgi bi ⁽⁷⁴⁾ eyidi adam tiskiniyōdu. óúnde ğapısı yōh, bacası yōh işde úraşduđ durduğ çevúrdúđ her tarafi. ⁽⁷⁵⁾ biyō da yığduğ da, yeñiden yapduğ. çocuğlar oldu bōdüler. var.

⁽⁷⁶⁾ -bēş sene oħudu bēş sene.

⁽⁷⁷⁾ -ō vātıtlar bi şey yōdu ki. yōh. ó zāmannar óyle yōdu bizim ğúnümüzde. bunnar teze ⁽⁷⁸⁾ çığdı yeñiler. şindi şu örtüler şunnar çığdı yá şindi, o şindi ortā_oħula gētme de aynı çığdı. biyō ⁽⁷⁹⁾ ğuıllarda óyle bi şey yōdu.

⁽⁸⁰⁾ on bēş yáşında on bēş. on bēş yáşında. sēten burdā o. yōh hēri bırdā ó bu kıyılı, ben de ⁽⁸¹⁾ bu kıyılı. yolđan giderken ğorúyon, bizim ēmiz tırefeniñ_órda aşşada. yeñi yapı var şindi ⁽⁸²⁾ órda girdiK yerde, üsd üsde óra babamıñ_ēvi óráydı. órđan suyá gēdiyōduđ bırdā çeşme varıdı. ⁽⁸³⁾ ğormuş alurum demuşdu zayı gēndü gēndüne.

⁽⁸⁴⁾ -yá maı ğúddúđ barabar. dālarda maı ğúddúđ.

⁽⁸⁵⁾ -yōh yōh. óle bi şe yōh. bu ağlıma ğoymış da ğorħuráy. bi şey demī, yárin gēlmezle ⁽⁸⁶⁾ dēyin, iki ğız dağ var yánımızda, ben yáluñuz dōúlum, ğorħuları bi şey diyecēmiş de dememiş. ⁽⁸⁷⁾ ānadıñ mı yárin gēlmezler bāa arħadaş olsunlar dēyin, ónu diyō. namaz ğıldım da ēlime aldım. ⁽⁸⁸⁾ āmin.

⁽⁸⁹⁾ siS ne yapıyōsuñuS şindi? oħumáynan gēliyōS gēçiyōS. ēvlenme yōh.

⁽⁹⁰⁾ -şindi kızım bunna ne, alıyōsuñuS bu ne annamı? torun. *onur onur*.

⁽⁹¹⁾ -*onur*. onuñ_anası babası *ısdanbuğ*da, şu çocuğda dağ ó da ó *ısdanbuğ*daydı gēldi şindi. ⁽⁹²⁾ bu ğótüreceđ_onı şindi. burdáy yánımızda.

⁽⁹³⁾ -biz bahıyōh.

⁽⁹⁴⁾ -yētir_aldı bizi dōyō, sōyé.

(95) -gidī.

(96) -elindekine baħsana önnarı yī işdé.

(97) kékū otu var. yónca olur. çáyır_otu.

(98) -pancar, kómeÇ, ğıcır tâyòh onnar yèmeg_oluyú, madımağ, samsă_otu dèlle, (99) madımağ. o ğavırmıyá gidī ğıcır tavūnan. ikisini bĩ_èdiyòñ ğavuruyòñ, boranı yiyòñ. ağlā (100) ğelenini sòle.

(101) -èsginin lambaları.

(102) -èsgi lambalar.

(103) -amasyáda bulunuyó

(104) -yine var var.

(105) -daşannar dérúğ yá daşannar sèmafelleri aldūmuz yèrden ördan alıyòh. yáħıyòh.

(106) -ördan bi bidon ğetiriyòh ğúccúğ bidonnarnan, ışğlar ğarardımıdı önu yáħıyòh bi dağ. (107) ğarannuħda ğalışdāne. yèter. yòh.

(108) -yòh raatsus_olumu.

(109) -ğızım çáy yábağ da içiñ.

(110) -çáy_için ele gidin.

-7-

YER : AMASYA/MERKEZ/Aydınca

ANLATAN : Mehmet/ Gülcihan/ Mahmut/Zeynep BİÇER

YAŞ : 52/52/38/?

KONU : Karışık

(1) -*alev dōvan* var yá yávrum òa gètdim. *alev duvan*.

(2) -*alev duvan*.

(3) -internet, *alev*. èvet.

(4) -ben de şındı oñı ĩki kere bōun ölçü _aldı, yemeg yimedim ben de.

(5) -*méhmed biçer*. bin doħuz _üs ğırh sèkiS dōumıuyum. dōum ğerekürse. èvet

èvet. (6) aslen biralım *áydıncalım*. èved *áydınca*.

(7) -bènim _ismim de *ğülcıan biçer*. dışım yòh yá pèltegliyèm.

(8) -o da ğırh sèkiS.

(9) -èvet. ben de buralım *áydınca*.

(10) -*áydınca*.

(11) -*áydınca*. hayır dağ èvvel bırası *zıáı*ladı sōnra *áydınca* oldu. *zıáı*la.

(12) -*zıáı*la.

(13) -*zıáı*la zı ğeynen yımışağ ge. bırdı bi *zır ğale* varımış, ò ğaleniñ _ismi *zır ğalé*ymiř, (14) òrdan ğelmiş. èsgi kōynen, var.

(15) -yııılar _önce ilg yèlleřim yeri bu kōyüñ yòharsında bi yer varmış, dèPremde yııılincá (16) buriyá ğelmişler yáni, òrda da kōyüñ yánda bi ğale varmış, èsgiden bi ğale varmış yáni, (17) èsgi döneme āyid. o ğaleniñ _ismi de yáni *zığ ğalesi* mi nèymiř yáni ismini òrdan _almış.

(18) -*zır ğalesi*.

(19) -*zir galesi*. *qoy* ismini *ordan* almış, *dépemde* *evler* ep *yihılinci* hep *buriyá* (20) *gélmişler*. *bénim* *ismim* *mahmut biçer*. *aslında* *şu* *rahmetlig* *sā* *oláydı*.

(21) -*tabī*.

(22) -*dörd dördlig* her *şiyi* *annadırdı* *yāni*.

(23) -*annatıldı*.

(24) -*ben* *yètmiş* *iki* *döumlüm*.

(25) -*ésg* *göyden* *buriyá* *gélme* *tārihi* *de* *bin* *üç* *cüz* *on* *séki* *Se* *arhası* *gélmiş*, *on* *bêşde* (26) *başlamış*, *bin* *üç* *cüz* *on* *bêşde*, *on* *séki* *Sde* *geliyö*. *séferbél* *ig*, *babamgil* *o* *ermeneler* (27) *dévāsından* *biriyá* *göç* *étme*, *ermenler* *hanı* *binlerce* *cāmileri* *yıgmiş* *yágmışlar* *yá* *elmanler*, (28) *babamgili* *dévlet* *kendiñizi* *gurtarıñ* *demişler*, *erzuruma* *ğadar* *geldiler* *yá*, *babamgil* *de* (29) *ezicamı* *ordan* *babamgil* *canını* *gurtarmışlar*. *né* *yāni* *yügde* *yéñgil*, *bahada* *ar* *néy* *barsa* (30) *almış* *bu* *tarafa* *göç* *étmiş*.

(31) -*ésgiden* *araş* *nérde*.

(32) -*bi* *kısmımız* *gétmişler*.

(33) -*né* *varsa* *goyún* *guzu* *aılıb* *gélmişler* *yāni*, *bin* *doğuz* *üz* *ön* *bêşde*. *canını* (34) *gurtarmışlar* *yāni*.

(35) -*canlāni* *gutarılmışlar* *yāni*.

(36) -*bu* *çevrede* *hemen* *hemen* *her* *yérde* *vardır* *yāni*. *évet*.

(37) *éved* *éved* *bilirim* *hebīsini* *bilirim*. *évet* *tabi* *ésginiñ*. *şimdigi* *ler* *mālum* *yimi* *dörd* *saát*. (38) *ésgiden* *bizim* *birda* *dúyn* *söleyim* *sizé* *ağlınızā* *alıñ* *yázarsıñı* *S*. *salı* *günü* *başlardı* *bağ*. (39) *salı* *günü* *danışığ* *yapaılla* *danışıl*. *nasıl* *olıdu* *danışığ*? *qoyün* *büyügl* *er* *gélil* *bir* *ariyá* *geli* (40) *danışığ* *yapaıllardı*. *bağ* *nışandan* *öncé*, *nışandan* *daha* *sōra* *bağ*. *nışan* *başğa* *o* *başğa*. *şelbet* (41) *içele*, *sōS* *késeleđdi*, *bi* *tosun* *késellerdi*, *sōS* *késellerdi*. *évet* *évet*, *nışandan* *öncé*. *daha* *sōna* (42) *nışan* *yapaıllar*. *nışan* *meyāsimi* *yāni*, *hanı* *tōré* *delle*. *öndan* *sōna* *dúyne* *başlarkē*, *salı* *günü* (43) *bağ* *hafda* *başı* *salı* *günü* *yá*, *bazartesi* *salı* *günü* *başlaıllar*, *danışığ* *yapaıllar*, *qoyü* *töplaıllar*, (44) *nası* *yapaılm*, *nası* *edelüm* *düyüdü* *hanı* *dúynde*, *évet* *danışıyolar*.

(45) -danışiyolar yāni.

(46) -danışuladı, hanı davuļcu gétirelim, řu gün yapałım diye, danışıg yapılar, çarşamba (47) gúnü dúún_èkmē yapałlardı, dúún_èkmē. bütün kıoye bi yemeg vèrillerdi. pèrşembé òle (48) şeyde gèzelim. cuma gúnü gaflıh kıaftannıh, yāni gèliniñ hanı cèyizi var yá, kıaftannıh dèlledi (49) gèliniñ cèyizine. òlan èvinden kıız_èvine řey giderdi gafdannıh háyvannara yúglerdi ò (50) zāman taħsi araba yòhdu.

(51) -motur ne yòhdu.

(52) -afedersiñ mèrkeblere yúglerdi bölé onnarı, òlan_èvinden kıız_èvine gafdannıh (53) gótúrullerdi. iki dane ève sandıh, yátağ, yòrgan.

(54) -sandūñ_ıçındé yiyeceg, èlbise, çorab, gömleK, èteg.

(55) -gèliniñ taħısı.

(56) -gèliniñ řeyi taħısı. gèliniñ èlbisesi içinde olú. taħı ałtun mułtun işdé òle.

(57) -o zāmankı bèři birliğ.

(58) -o zāman arma varıdı ben diyóm hanı arma.

(59) -bèři billig vardı.

(60) -bèři billig arma varıdı òledi, çeyreg müyreg bilmiyòduğ yávrum ò zāman òleydi.

(61) -bilezig yòhdu ò zāman.

(62) -bılezüg yòdu. yúzúg vardı varıdı.

(63) -yúzúg var bu kıoyde var, bilezig yògdu èveli.

(64) -bılezüg yòdu. èvet.

(65) -kıafdannıg gèlir cumā gúnü. cumártesi gèvbaşı dèlleř yāni, yāni dāmadiñ ò zāman, (66) gèvbaşı gèvi gèvibaşı dèyin yèmeK vèriledi, tègrar bi yemeg dağ. davarı dòlandırılardı, (67) yemeg vèlillerdi, dāmaddan sònra gèline áyrı bayānlar dòlandırılardı. èveT èveT tāmam (68) dāmādu yıhāmiyá gótürüyòla. yāni_ışde o gèvbaşı diyòla yá yıhāllar bölé bi diyelim ki (69) kıoyden dışarda bi çáyırılıh bi çimen, mālum yapacòh. aleykümsełam. hoř gèldiñ, sağl yávrum. (70) dāmadi òrda sòuğ

súynan yíhalaǵla sèlvatlardı, gètirillerdi áynı yèrde gèlini gètúrúlerdi ⁽⁷¹⁾ gótúrúlerdi bayánnar.

⁽⁷²⁾ -yáni yörüyereg, kóyúñ_örtasında bi gónah_oluyódu, órda yíhiyóduh hamam nè ⁽⁷³⁾ yóudu yáyrum. órda yíhiyóduh órdañ alıyóduğ gèlini gètúrúduğ gúlúyódıǵla, óynuyólarıdı ⁽⁷⁴⁾ aǵşam da gına_écesi yápiyólarıdı.

⁽⁷⁵⁾ ó gèlini alduǵları zámán bórógle gızellerdi siyáh bürügler vardı. bürüg vardı siyáh. ⁽⁷⁶⁾ bürüg.

⁽⁷⁷⁾ gèline ó gece gına gècesi yapaǵlarıdı. hem dāmat hem gèlin. yáluñuz gèlin_áyrı yèrde, ⁽⁷⁸⁾ dāmaT áyrı yèrde. gèlinnen dāmaT yányána gèlmezdi mālum, hiç góruğmezdi. ó gece işde ⁽⁷⁹⁾ cumértesi gece çevre kóylerde dúıncı oǵuǵlarıdı yáni dúıne dāvet_édellerdi ève düıncü ⁽⁸⁰⁾ oǵuǵla, ó adamı gèlen düıncüler de kóye dātıǵıǵadı yáni hāne kónah_vèrilerdi yáni ⁽⁸¹⁾ gèleneg_ó zámán kónah. her_ève èvet. kónah_vèrilerdi ónnarā yemēni èv sayibi qarşıǵardı, ⁽⁸²⁾ düün_èvinden sādece çáy, şeker gibi veyá lèblebi gibi şeyler vèrillerdi èvet vèrilerdi. èvet ⁽⁸³⁾ yemē ónnar bèriyè dúün_èvine sādece çáy, şeker gidī. işgi çoğ az oludu ó zámán hanı ⁽⁸⁴⁾ vèyiyón da oluyódu bāzıları yápiyódu hanı. zābah_oluncā hanı gèlin_èndirilerdi ⁽⁸⁵⁾ gèlin_almiyā gèlidi ólan tarafından mālum. atlara binellerdi at atlarman gèlilerdi davuǵnan ⁽⁸⁶⁾ zurnáynan. işde gèlini dutaǵardı düşmesin gibisinde, gèlin başına gèdemezdi ama dāmat ⁽⁸⁷⁾ kèndüsü súrerdı atı. gèlini bi ğaş ğişi dutardı. tabi damaT atı bõş kèndi súrerdı onu tutmazlardı ⁽⁸⁸⁾ ama gèliniñ dutaǵardı.

⁽⁸⁹⁾ -ikisi atda.

⁽⁹⁰⁾ -gèlin_áyrı gèliyò bah. gèlin_áyrı gèliyò dāmaT yòh.

⁽⁹¹⁾ -ata bindū ğún şeye yíhandū ğúnú ata biniyódu dāmaT.

⁽⁹²⁾ -gèlin gèlū yá diyelim zābah gèlin_almiyā gitdúğ dúün_èvine bi ğız_èvine. ⁽⁹³⁾ gidellerdi gèlini ata bindürülerdi ata. dāmat yine yòh. dāmat yine yòh. dāmat_ışde ⁽⁹⁴⁾ dólānduruǵa gètúrülledi ólan_èviniñ_óñüne, dāmat yòhıarı bi yúğseg bi yère çıhardı gèline ⁽⁹⁵⁾ lèlebī_atardı, para falán, isdiyen lèlebiyi, az bülmiyórum ki. èved èved şimdi gèlin anı ⁽⁹⁶⁾ inmī yá diyelim ki ève giriyò yá kayınnarı káynanası

gèlib tam gèliniñ_ayāni dibine kúpú ⁽⁹⁷⁾ çát_èder gırar. gèlin gòrh_sun. gèlin gòrh_hacah_mış.

⁽⁹⁸⁾ -sen_òni hêç dúymadıñ mı? gèlin_ève girerken. yòh bizde de.

⁽⁹⁹⁾ -ò daha daha óncéden çoğ_ilerden bah ta ó ilerden ó işde efendim nèblim bóyle ⁽¹⁰⁰⁾ gèlini gòhutmah_ıçin gáyñā her şey yaparmış.

⁽¹⁰¹⁾ -gécē dāmadı içeri atacōğ yā ó zāman yemek vèrüyòduh_yávrum.

⁽¹⁰²⁾ -bah yiyenim her_évdén bi sini bōreg gètúrúllerdi dúyn_évine kóylünüñ_ékmēni ⁽¹⁰³⁾ her_évdén bi sini bōreg gètúrúllerdi. o dúyn_ékmeKlerin de, adām nēyi var_évde diyelim ki ⁽¹⁰⁴⁾ un veyā yárma, bulğur gibi fasúlye gibi gótúrúllerdi. évelden dúynü kóylü yapardı. şindi ⁽¹⁰⁵⁾ dúyn sağabi.

⁽¹⁰⁶⁾ -bòş gètmiyòh elimizde yárma, bulğur_ónnarı búlúsúñús, fasúlyé, çáy, mahanna nè ⁽¹⁰⁷⁾ ołusa eline nè geçerse onu alıb gèdiyòduh_òrda.

⁽¹⁰⁸⁾ oyun da simsim_òynallardı simsim, haláy, çiftetelli, tavıg yarışı yaparduğ, tavü ⁽¹⁰⁹⁾ avada gəpałladığ tavuğ bēyle parça parça, senin bėnim_òlaçah diye canlı canlı tavuğ yarışı. ó ⁽¹¹⁰⁾ pazar gúnü bah. óndan gúleş pazar gúnü eñ soñ gúleş_olur. gúleş yapałlar gúleşden sōna.

⁽¹¹¹⁾ -tavuğ yarışı nā_aqıd mēmed gúreşden sōna mı?

⁽¹¹²⁾ -gúreşden_óñce zabañ damadıñ_évine yíñılur bazar gúnü damadıñ_évinde ⁽¹¹³⁾ yíñayíncá dōru tavuñ yarışına.

⁽¹¹⁴⁾ -sarılyòlar kime nasíb_olur da kim gəparsa.

⁽¹¹⁵⁾ -ben bėlki ón sēfer gòrúsem bēşinde tavıñ parçalamışım. kóyüñ_órtasına eteş ⁽¹¹⁶⁾ yáhałlar, bėlki zābāca bir vağon odun yánardı, kėsinligle bir ramòrg odun yánardı. yāni ama ⁽¹¹⁷⁾ nasıl. évelden hanı lamba fèlan yòh yā ónuñ_ışında óynallardı. ışığ yoğdu. ó şimdi mēselá ⁽¹¹⁸⁾ bi çarşamba gúnü, nē_ápar bütün kóyüñ gēnşleri, odun gètúrúller dúyn_évine yíñallar. şey ⁽¹¹⁹⁾ dahałlar buralāna bėz, davuñnan gètúrúllerdi, nè éve bi misāvır gėlse óña davuñ gərşılardı. ⁽¹²⁰⁾ yāni çoñ.

⁽¹²¹⁾ gèli gèli de ben bi şey_annāmam ki ben nē_annatım ben.

- (122) buniñ_adına biS bişi diyòh yávrum évet. tava bişisi. bu gèlinim sáyme.
- (123) -éfendim. buni sütüenen yuurdum mayáñi, gèldúgden sōna da yúvañahladım tavada (124) yáda gızartdım.
- (125) -içine çökeliğ göymüş.
- (126) -çökeliğ, dōmates, biber, máydōnuS. hiç bi şe gömadım, sūdūnen yuurdum. sūt, (127) mayá, duz, un.
- (128) -sōlesene gızım mēselá bóreg sini bōrē dēllerdi mālum.
- (129) -gōmbe yápiyòh gızım ó şeyde olū sajdá, çókelúglú diyòh siS_ōña bēlki şey (130) dērsiñiS. òniñ_adı gózlemeli, biz çókalúglú diyòh. patatúslú yápiyòh onda sōanını yápiyòh, (131) çókalúglú. işde bi hamur_alıyòh yáziyòh, òniñ_içine şey gōyòh cēviz gōyòh, òña işde (132) gōmbe diyòh yālu ònuñ_adı.
- (133) -şöyle yúvarlıyòlar burmalı oluyò yāni.
- (134) -açuyòh gērú yúvalıyòh tēgrar gēri açiyòh, haşgaş da gāt, cēvúz gāt hangisini (135) isderseñ. bóyle yápip yiyòh yáyrım. bi ras gēlseñiS de bīrda yērúg.
- (136) -ama yánış yápmıñiñiS? haberli gēleceğdiñiS bañ haberli, bu yēngeñ size hazıllağdı (137) yapañlardı burda. bi yēre vēreceğsiñiS bañ ó çeşitler yápiñırdı burda bēn bēş_āneyé òn_āneyé (138) dērdim, ònna yápardı biri bi biri bi yápardı, siS de gōrúrdúñiñiS. çòh gúzel_oludu.
- (139) siS ikiñiS de bēlediyede çalıñıyòñuS he mi yávrum? oñuyòñ. unudum unuduyòm.
- (140) èvelden èbe, dēde, şindi babāne bubanne işdé.
- (141) *zēynéP biçer. gırh_ıç. áydınca. zıñla.*
- (142) -sarma, dōlma bēselá sarma yáprağ dōlması.
- (143) -ēsgiyi ēsgi yēmeKlerden kēşgeg_olşuñ ēsgiden tabi kēşgeK, dōlma.
- (144) -bēnden daha éyi bilī. ben hiç kēşgeK de büşürmüm. benim çocuñlarım yēmī kēşkē, (145) dúñnerde nē yápiyòla, ben pişirmiyòm, yēmiyòlar. dōlma, fasılyé.

fasílye şey sarı fasílyé ⁽¹⁴⁶⁾ diyòh biS, áyşe ğadın dèrsiñiS siS. ğara dòlma dèyil. yáprah dòlması_ışde.

⁽¹⁴⁷⁾ sòuḥ bat mı, sıcaḥ bat da var sòuḥ bat da. mèrcimē pişiriyòn, içine şey yárma, içine ⁽¹⁴⁸⁾ òndan s̄ona içine yeşil s̄oan, máydonuS. onı *tòhatlılar* yápiyò. baĝla dèyil, yeşil mèrcimeg. ò ⁽¹⁴⁹⁾ dòlmã_áyrı şey dòlmiyá ğoyunuḥuyò dòlmiyá ğonuyò. biS sıcaḥ da yápiyòḥ yeşil mèrcimē ⁽¹⁵⁰⁾ pişiriyòS, onı sıcaḥ da yápiyòñ, bi de sòu var_òni *tòhatlılar* yápı sòu. biS sòuḥ da onı da ⁽¹⁵¹⁾ yápiyòḥ.

⁽¹⁵²⁾ -sıcaḥ bat burda vèrım birer ğaşuĝ yiñ.

⁽¹⁵³⁾ -hem bi baḥıñ nasıl.

⁽¹⁵⁴⁾ -tabā ğoñ bi duzuna baḥıñ.

⁽¹⁵⁵⁾ -yápraĝ sarmasını sarı fasílyé diyòĝ biz_onı pişiriyòḥ, òndan s̄ona içine yárma ⁽¹⁵⁶⁾ tamam mı, kırılmışı onı ğoyoñ içine yeşil s̄oan, òndan s̄onã şey máydonoS, puḥ biberini nèyiñi ⁽¹⁵⁷⁾ hèpsini yāsına salçasını yāsını yápiyòñ_úzerine dókúyòñ, o biráS ğabarī. háyır yuurmuyòḥ ⁽¹⁵⁸⁾ ò ğabarī. òndan s̄ona şey_oḥuyò altına étiñ varısa tamam mı, ğabirĝa nè varsa altına ğoyòñ, ⁽¹⁵⁹⁾ sarıyòn, ona az bi şe su ğoyòñ bitişiyò tamam mı, òndan s̄ona da salçalı sı ⁽¹⁶⁰⁾ yápiyòñ_úzerine s̄oan dörüyòñ, salça ğoyòñ, zèytin yáıyıla hèp zèytin yáıyıla. az bi şe su ⁽¹⁶¹⁾ ğoyòñ_úzerine dókúyòñ, ò biráS daha pişiyò.

⁽¹⁶²⁾ vuruyòḥ bidonnara. ò kúp nèrde şimdi kúpler ğalmadı. yáprā tòplayıb ğèliyòñ, ⁽¹⁶³⁾ suyúnu ğáynadıyòñ, içine duzunu atıyòñ, yáprā diziyòñ, suyú ğáyniyò, duzlu suyú ğáynı, ⁽¹⁶⁴⁾ onıñ_úsdúne sıcaḥ suyú dókúyòñ, āzına ğapadıyòñ, ò èrtesi ğüne ğadar ğalıyò. òndan s̄ona ⁽¹⁶⁵⁾ sòuyúncu bidonnarıñ_áltına biráS duz_èkiyòñ, biráS suyúnu sıḥıb sıḥıb basıyòḥ. arasına az ⁽¹⁶⁶⁾ bi şey daha tuz_atıyòm, āzını ğapadıyòm, tamam mı?

⁽¹⁶⁷⁾ -daha èvel çòkelī, çòkelī kúpe basarduĝ kúpe, tòprá ğómerduĝ. èvet òña çòkelī ⁽¹⁶⁸⁾ doḥduruduĝ basarduĝ bóylé èvet, o sıra sıra ğordu diyelim ğaş év bar şindiki dòlap yòḥdu yá, ⁽¹⁶⁹⁾ tòprá ğómerdig, āzına bi şey ğapadıP tèrs ğómerdig. èvet onıñ_āzına bi şey ğòllardı. āzını ⁽¹⁷⁰⁾ bālaḥlardı.

(171) -āzına ġare daş bāl̄ıyõñ úsdúne de çaPudunan bāl̄ıyõ, õndan sõna çõmlē ġómúyõñ.

(172) -suyú aḡsıñ diye dēmeg hē mi ēnişde suyú aḡsıñ diye mi acáb?

(173) -suyú aḡsıñ tabi yām̄ur suyı̄ içine dõlarsa.

(174) -baḡ bõyle ġõrsañ yām̄ur suyınu çēker, ama tērs ġõrsañ tabı̄ õle. yõḡsa õyle suyú ēp (175) yām̄ur suyınu çēker. ben bül̄müyõm da ablam̄gil bül̄üyõ.

(176) -ġışın da çıḡardıyõġ yiyúġ yávr̄um. ēkmeg búşúrúyõḡ fırında ēkmeg búşúrúyõḡ tāze (177) ēkmeg, çıḡardıyõḡ ēkmēñ_arasına ġoyõġ, bi de çáyı̄ dēmle buram buram ġar yāyõ, l̄õp l̄õp (178) yē.

(179) dēri pēyniri de yápiyõḡ biS.

(180) -dēri pēyniri yápiyõḡlar mēselá baḡ.

(181) -sen *ērzincamı*sıñ aḡuşuḡsuñ.

(182) -dēri pēyniri mi? dēri pēynirini de şindi sāyõḡ. kēndüm yápiyõm.

(183) -pēyniri ben bi ras ġēlmeS annem yápar pēyniri. ben sütü ġētürüyõm_ēve annem (184) mayāsını atıy.

(185) -ama ġerçeg dēri pēyniri şeyden yápacāñ ġoyın pēynirinden. bēnim_elimden yápin̄cı (186) tēreyā gibi oḡuyõ.

(187) -tõrbāl̄uyúġ yá biS. tõrbāl̄uyúġ.

(188) -ġúnnúġ_õlanı úsd_úsde yıacāñ dõlaba, õndan sõna tamam_õlunca búyúġ_ileene (189) aḡacāñ, õñı harman yápiyõñ duzluyõñ, çõkelig hāline ġēl̄ı ufaḡanıy. ēvet ufaḡanıy õndan (190) sõna bas.

(191) -biS yõḡ biz elimizinen yávr̄um. biS sade yiyecēmiz ġader bizim bēş kilõ on kilõ (192) yiyecēmiz ġadar.

(193) -siS otlu pēynir de yápiyõñuS mu? õnnar çõḡ yápaḡlar.

(194) -bu da *ērzincamı*yımış. dēriyē.

(195) -ġoyún ġoyún, ġarın.

- (196) -ğoyúniñ dèrisiyle işgembesini tørs çevürürler.
- (197) -işgembesine de vuruyólař.
- (198) -işgenbisine de dèrisine de.
- (199) -çoğ güzel yíhiyícan_onu ince ince.
- (200) -yíhiyícañ, ğuriyácah tegrar yíhiyácañ. tabı.
- (201) -èsgiden dèfleri biliyóñ mu?
- (202) -ó da ğışın yiyóğ ğışın yávrum. ğışın_eyi oluyó.
- (203) -biz yápiyóh.
- (204) -fırın_èkmē. işgefe yèmiyóh.
- (205) -işgefe sāde ramazanda.
- (206) -kóyde fırınnar var biS fırınarda érkeS bışürü.
- (207) -şindi yóh ó yóh.
- (208) ğuş_èkmēnden başla. kómeç, ğuş_èkmā, öfeleK, papatyá, tamam yènilı.
- (209) -kómeci yázdiñ mı? madımağ yáS.
- (210) -ğıcır táuh.
- (211) -pürpürüm.
- (212) -yóh_ó sèmiS_otu. pürpürüm yáS.
- (213) -sèميزotunıy biS bırdı pirpirim diyóh, órda sèmiSotu.
- (214) -ülüngür.
- (215) -ülüngür de var. ip gibi bóyle uzı bóyle.
- (216) -bèyle tèveğ gibi uzar.
- (217) -üş mètre dört mètre gider.
- (218) -urğancuğ ısırgan nè yáS yávrum.
- (219) -tikenciK.

- (220) -ısrıġan yáSdıñıS dē mi?
- (221) -gēlin_eli, hanım_eli, tavuġ ġótü, aġ_érúşde, ġarā_érúşde hēp yáS.
- (222) -baġ abum bilī ben.
- (223) -aġlıma ġeleni sóylúyóm işde. aġ_erişde, ġara erişde. ġaS ġursā, ġaS ġursā. ó da ot⁽²²⁴⁾ yávrum. ġēlin_eliñi yázdıñ mı?
- (225) -kēkliK_otı da var.
- (226) -kēkliK de var kēkik de var.
- (227) -ót çēşidi çoh yā. bayā yāni.
- (228) -dā yoncası var, dā yoncası. şey var efendim dēsen sāleP.
- (229) -susam mı? sāleP dālarda olī.
- (230) -bizim_ólmadı sāleP çoġ, yoh sóken yohdur var. yoh diyemem. éved éved. o içinden⁽²³¹⁾ bēyle çihar dabandan, úş tāne oġur, iki tāne úş tāne oġur, onı alılla! şe yapallar.
- (232) -çīdem, mēnekşe ónnarı da yáS.
- (233) -hēpsi var nāruz var. nāruz. nēvruS dērdi daha biS hanı şey nēvruS diyò yá biS_óna⁽²³⁴⁾ nāruz dērúġ. ġoyún ġózú var yá, dē ġoyún ġózú de var. papatyá var hēpisi var.
- (235) -tikenci tikencúġ pancarı.
- (236) -ġēven var ó da ót. ġēven. yávşán, yávşán_otu var, yávşán. évet yúzerliK. éved éved.⁽²³⁷⁾ yapallar.
- (238) -ġúnú var onuñ aġustósun birinde ġidiP tópluyóñ.
- (239) -óni ġúneş dōmadan tóplicāñ.
- (240) -aġustosun ön dördünde ġidib tóplicāñ.
- (241) -ġúneş dōmadan, ġúneş de dōmichaġ sen ġelene ġadar_éve ġúneş dōmadan éve⁽²⁴²⁾ ġétireceñ.
- (243) -bi töre gibi yāni.

- (244) -a_usdo_su_n on dordunde yanı.
- (245) -esgi hesab bir ba_h. esgi hesab dedi ya.
- (246) -o esgi hesaba gore solu yanı yeni hesaba gore a_usdo_su_n on dordu.
- (247) -yeni hesabda sindi a_usdo_su_n on dordu esgi hesap bir olu.
- (248) -su anda yoh. tabi tabi.
- (249) -a_syuh.
- (250) -nazara iyi diyolar yanı.
- (251) -afurda sıra sıra a_syoh.
- (252) -koS tava_sı diyoh biS.
- (253) -koS tavannın bi de mesela ersin sey kenarları yoh bunu_n.
- (254) -ersini de hamur gazıyoh ya elimizi soyle, getirim de gosderim
- (255) -koyde esgiden vardı da_a evelden a_hıda_s doru soylu onı bilmem.
- (256) -ben onı bilmuyom.
- (257) -kenarları olma_S kuren, o dimduS.
- (258) -biz buna diyog ersi_n. kevgiri biS oburune deligliye diyoh hanı.
- (259) -bu hamur ersini.
- (260) -bu hamur yuruyoh da. yoh.
- (261) -efendim ne dedi gelin? egi_s o sey seyler bar a_as se_h apa_llar onunan ba
o_nna da ba ⁽²⁶²⁾ boyle denirdendir o da a_asdan na_his yapa_llar, onu dedim ben.

-8-

YER : AMASYA/MERKEZ/Aydoğdu
ANLATAN : Firdevs/Şaban/Kezban/Halime DİZKIRICI
YAŞ : 50/57/66/73
KONU : Karışık

(1) -*firdes diŞğıricı. dizğıricı.*

(2) -*kıricı.*

(3) -*elli.*

(4) -*buralıyım.*

(5) -*sen buña sor bu áydōdumuñ.*

(6) -*şāban dizkıricı, bēyiyim ben.*

(7) -*sen buña sor sōracañlan, bu ēyi bŭlŭ ben bilemem.*

(8) -*elli yēdi. bin doñuz_ēllī_üş dōumlu. áydōdu. ēvet ēvet. yōñ áydōdu. áydōdu. ben hem ⁽⁹⁾ çifçim hem mēmur_ēmeklisim. milli ēyitim. ğörme ēngelliyim yāni ōrda mālulen ēmeklim ⁽¹⁰⁾ sahat_olarah çalışıyōdum. bŭdáy, arpa, sōan, pancar, patatis. aaç yōñ, ğır kıyŭ. ğır ğıraş kıy ⁽¹¹⁾ yāni ōyle bahçe yōñ.*

(12) -*susuS kıy susuS.*

(13) -*susuS. yābāni aaşlar var. o amasyāda bŭrda dēyil. yōñ bŭrda dēyil.*

(14) -*şimdi bir_afda sŭrerdi, bazartesi başıyōrdu, pazar ğŭnŭ ōylende de bitiyōdu. davu! ⁽¹⁵⁾ zurnaylá yapılıyōdu. bayānnar_áyri, ērkegler_áyri.*

(16) -*kēşgeK dŭñnerde mēşur amasyā kēşkē, piļav.*

(17) -*sarma, doļma.*

(18) -*sarma dōru dōrudur doļma. kēzban.*

(19) -*çöreK.*

(20) -*çöreK. kēzban. bŭraļu bŭraļu yēngem.*

- (21) -yèngesi yèngesi áynı évúğ. yèngesi.
- (22) -atmış_áltı.
- (23) -atmış_áltı. *dizgırcı*. yèngem.
- (24) -siS *amasyá*dan mı gèliyòñuS?
- (25) -*èrzincan*.
- (26) -*èrzincandan*. óyle bi górmiyé mi?
- (27) -siS mēm̄mur musuñuz nēy?
- (28) -*èrzincandan* burayı ne araşdurması yápiyòñ?
- (29) -èdebiyát. bènim ğızım da araşdırma górevlisi̇ de òndan dèdim. *otdüde*.
gènetig⁽³⁰⁾ mühendisi.
- (31) -buyúr. nè bülüm èsgi báyramlar èvelden kıy cāmısı oluyò, cāmide bi
tam_oluyòdu⁽³²⁾ oriyá yèmeK gótúruyòládi her_èvden báyram ğún, orda èrkekler
toplup yèmeK yiyòlarıdı. işde⁽³³⁾ çöreg, sütlü.
- (34) -sütlaç yáni.
- (35) -hèlvā. hërkeS tēspisine gōyár bi ta çocükene.
- (36) -èsas bilir kişi baħ ò da èyi bilir, baħ yétmiş yáşında halime abu gèl gèl.
- (37) -kēşgeK.
- (38) -òndan sōna da işde òrda işde báyramlařu dāıluřarımiřdu. biz emizde
oluyòduħ da⁽³⁹⁾ èrkegler.
- (40) -tabi canım èrkēn yanında bayán_òlmaS.
- (41) ben oynadığlānı bilmiyem kī_òrařarı.
- (42) -haláy haláy, sümsüm.
- (43) -oynuyòlar mıydı ki ben nèblim.

(44) -*amasyá* sümsümü çoh meşurdur. ateş yáhilū gece oynanır. bi ténikiyé ateş yáhilíyó, (45) édırafında dōnereg oynanıyó. évet davuļ zurna çalar. dēf kadınna bayánnarda dēf, érkeglerde (46) davuļ zurna.

(47) -gēlī gēliyó. o daha éyi bilū éveliñ dúúnnerini, dúúrcúlúglēni.

(48) yábani ot mu? her_ót var. kēkik.

(49) -ēfelig dērúğ, tēkel dērúğ, tēkel, madımaḥ dēr, yāni bāzan_oluyó, óyle fazla da olmuyó (50) buraalarda nādir. nādir_olū yāni.

(51) -madımaḥ yēmā olur.

(52) -topłarsañ yápiyōñ, sōna giderseg dāında.

(53) -buyúr yávrum nē diyósuñuS. emriñiS nē?

(54) -éveliñ dúúnnerini báyramlarını soruyó, buruyá otu *halime* abu gēl.

(55) -hoş buļduḥ siS de hoş gēldiñiS_anam siS de hoş gēldiñiS. şó hanım da bülürümüşdü.

(56) -sen daha éveli bülūñ ével_işlerini soruyó.

(57) -*halime halime*.

(58) -évet *dızgırcı*.

(59) -*halime halime. halime dızgırcı*.

(60) -sōyáT.

(61) -áyı bi sōyátlāmız bi yāni.

(62) -yétmiş_üç yétmiş_üş. bilmeS ki.

(63) -atuḥ ben bilmūm, oḥır yázałlīm yóḥ. bunna yétmiş_üş dirse yétmiş_üş_olī yétmiş dört (64) dērsele yétmiş dörd_olī.

(65) -otuz yēdi dōumlu óndan bilīm ben.

(66) -ben siSe annadīm.

(67) -urbañ murbañ var mı anat, nēynen gēlin diyó.

- (68) -yōh hērī at yōudu.
- (69) -yōh ben atınan gēlmedim, mōtuļlar varıdı mōtuļlar.
- (70) -ēllilerden bēri tirahtōr var tirahtōrmen.
- (71) -gēldüg ēvet. yāni binnariñ arabası varıdı, binnar_ahrebemiz_oluyú. ó arabáynan (72) indüdüler ēvet. ŗimdi ŗoye olur niŗan.
- (73) -ŗimdi de taĥsi.
- (74) -ŗó yāni biyó sóS kēsilú, yāni ŗindik yāni iŗinden_áyrı olú, ēvelķi iŗler_áyrı olú. niŗan (75) yapaļlar, niŗanna rēsım_ēdiller yāni ēkmēK dókeller, yēmeK óna niŗan dillerdi ēsgiden. (76) ēkmeK. iŗdé niŗan.
- (77) -yēmeK vēriyū, ikram_ēdiyū.
- (78) -ikram yāni kóyü çāru, dāveT_ēder, ēvet yēmeK vēriyóduĥ. niŗandan sōna da yāni (79) nikaĥ yapaļlar, dúún yapaļlar yāni, bi undan_ēvel de ŗeydeller yāni bi dúún dutócōh dēyin (80) kóylúyü çāruļlar. yāni gēlen gēlú gēlmiyen gēlmeS. una órdan sōnamayım ŗey diller, nē ēkmā (81) diyólardı?
- (82) -danuŗuĥ danuŗuĥ.
- (83) -danuŗuĥ.
- (84) -danuŗuĥ_ēkmā diller danıŗuĥ_ēkmā.
- (85) -ġomŗulara danıŗıyólar yāni.
- (86) -danıŗıyólar nasıl yapılacāĥ yāni. ēvet ēvet.
- (87) -páylaŗım páylaŗım.
- (88) -ķóylerden adam oĥuyólardı iŗdé, vēriyólardı.
- (89) -ó niŗan döneminde kēsiniġle ġız_ērkeK ġórúŗmeS.
- (90) -hiç yāni ġız ó érkeġ hēŗ ġórúŗmezdi yāni u niŗan ēvet ēvet. yāni ēsgi iŗler kótú yāni.
- (91) -danıŗıġ_ēkmāni ānadiñ ó ġonaĥlı olı ŗimdi.

(92) gonađlı oļu yāni kóylü ó bõun nè yápađ gonā işdé sen_aļuñ mu, bèn_aļum mu yāni (93) gonađ yápaļļa, gonađ diller yāni. bõun yāni bu kóy řuriyá, řu kóy, kim_oļursa yāni ó daļtma (94) yápaļļa yāni misāfir daļtma dèller yāni, biz óyle diyóduđ. misāfiri işdé vèrúller, dúún (95) dutuļduhdan sōna işdé bi çey cumā áyšamı yāni cuma áyšanı gèlin_indürüler, cumă_āşamı (96) indü, èkseriyete cumā áyšamı indürüyó, halbuki řindig nè cumā sen nè zāman, illāki cumā (97) aņşamı oļacađ yāni kóylünüñ_iři óylè. řèelli oļsa óylü oļmaS yāni řindig de óylü oļmaSdı. (98) vèlaasırı yāni dúúnú dutaļlar dīcem ki işdé dúún áyšamınan řeyler gèlü, gonađ diller yāni (99) gonađcılar gèlü.

(100) -misāfirler.

(101) -misāfiller şu kóyden bu kóyden. óyle yāni dúún_işi.

(102) ceyiz_oļarađdan hısımnıñ aħrebesini işdé bèlediye şey çèkelle çevrúller. órdan sōna.

(103) -ğız nè gètirü diyó, ğız oļan_èvine ğız nè gètürü diyó.

(104) -bi şey de gètúmeS. nè gètürúse.

(105) -mèselá yèmeni, èntari.

(106) -çòrab yün çòraP.

(107) -nè eřiyá varısá işdé. ben mi? bènım ğayinnam yóudu, ğaynatam marıdı bi ğórúmúm (108) vardı, ğórúmúm hasdáydı. beni sòrarsañ bènım_iřim pèriřán yāni, óyle dúún múún yāni (109) yapıļmadı. bõun biz gèlinimizi aļacõđ emme bi sene yāni yášım dutmadı, yášımı bi bèklediler. (110) yášım on yèdi mi on sèkizi doļdumayıncı řeyi vèrmediler. on sèkiziniñ hem_aļmadılar yāni (111) núfús kādimi aļdılar. illeki yášını doļduracađ diye èsgiden óyleydi yāni yášını doļdumayıncı (112) vèrmiyòlardı. amcañ dayı oul, ème ğızı. bèyim, bèyimi dèy on_üş senè_oļdu on_üş senedü. on (113) dörd sene oļdu.

(114) bırda mı?

(115) -çifçilig áynı.

(116) -çifçilig yápū çocuḥlarım mar üş dene, érkeg çocuḥlarım var. birisi òretmen şeerde. ikisi (117) yánımda, ó işde çifçilig yápiyolar, ékiyolar, dikiyolar yávrım, nè yāni gendimin de (118) hókúmetden mayışım mar.

(119) -bāḥur_émeklisi.

(120) -bāḥur. yētī yētī yéter yéter. bēslī yéter, çocuḥlarım páylaşī işde biz páylaşu. ev hāline (121) gēlinciK páylaşma oļu. óyle yāni dūnyá.

(122) ben bilmūm ótları.

(123) -tēkel tēkel.

(124) -pancar yāni pancar tēkeli, ófelī işde órdan sónamayım nè oļacaḥ ḡuş_ékmā diller.

(125) -ḡuş_ékmā. éfelik.

(126) -ófelik yāni.

(127) -kómeç.

(128) -bi kómeç kómeç éñ yāni maḥmuḷumuS ésgiden ésgi maḥmuḷ dutaḷlar, atuḡ bilmem (129) şindig yāni. kómeç kómeçi ḡavuruḷlar, yòurtlaḷlar, sarımsaḥlaḷlar. yòurt yāni sarımsaḥ (130) dókeller_úsdüne. ḡavuruḷlar, ḡavurma yápaḷlar. haşılaḷlar biyòl évelā bi hafifce bi, içine bi avuç (131) yárma, burḡuḷ nè asarsa haşılama diller yāni óna, évet. ónuñ_úsdüne yáut sarımsaḥ dókeller.

(132) ḡırıḥcı varıdı, ḡunşu kóylerde ḡırıḥcı oļuyó bacı. ibtidayi ele sarıyó işde bazı kerát.

(133) -órdan gēlū sarar marar da işde şindiki işler éyi yāni baḡa dir sóransan şindiki işler asırı (134) doḥduḷlar tēpe tēlli, toḥduḷlar var, ḡadınına da érkā dá hēpsine yávrım. şindigi işler basit yāni.

(135) -hamur saraḷlar, ḡara saḥız.

(136) -ḡara saḥıS étme ḡara saḡıS, ḡırıḥ çuḥā ḡara saḥıS.

(137) -ḡara saḥıS.

(138) -bazı işde şey_olī kóylerde bi úsdünden dutmaça oluyodun oña sardırıyolardı, biri eli ⁽¹³⁹⁾ yáhıřan biri oluyodun.

(140) -az bëcerigli işde bën sarıyóm diyen biri. áynı këndi sarıyò. yòh canım nã_arasın.

(141) -vèteller yòudu, şindig vèteller iyi yāni her şeyi ğuruhcuyá da çihicuyá da, bi de yāni ⁽¹⁴²⁾ maļ dōracāni şeydiceK, şeyci ğelī báytaļlar ğelī, çocuh şey biraĥiy.

(143) -ësgiyi sorū ësgiyi.

(144) -saĥ ësgileri annadacān ësgileri.

(145) -ësgigi işleri biráĥ ësgigi işleri biraĥ.

(146) -onuñ_işi o.

(147) -ësas onnarı sorū sen onnarı annat.

(148) -baĥ bacı kóy şurımız_olıyodın bóyle birisi bu diyodıñ oña ğatılıyoduñ, depelerde ⁽¹⁴⁹⁾ yáylıyodun, ğúdúlúyodun, ğelıyodun.

(150) -ğúdúlū yāni şey çòban dutū.

(151) -danaļar da oña ğóre olī, aşulu olmuyodu yāni. ğendü ğendüne daĥ da dōyey ⁽¹⁵²⁾ ğetürüyoduĥ şırcı bundan otuS sene èveli.

(153) -ğoyún èkseri ğoyún.

(154) -ğoyún, maļ şimdi yò artuĥ şindiyi ğoyún maļ da yòh, boş kóy yāni óyle maļcılıĥ yòh ⁽¹⁵⁵⁾ atuĥ. baĥan yòh yāni. bizim bīrda yòh, bařĥa yèllerde vardu da.

(156) -şindi bu kóyde yāni maļ_işi çoĥ az yāñi.

(157) -azaļdı.

(158) -yáplımī érkes.

(159) -şèhire yöneldi, oĥuma çòalı.

(160) -sineĝ ğondu, şey_oldı yáut da ádamıñ da ğendüsü çocuh_ohudū, èviñ, bu kóyüñ ⁽¹⁶¹⁾ yékünü çocuh_ohudū, çocūni bi èkmáĥ şeyine düşürū yāni. téyfesine

düşürü. bu şindikî burda ⁽¹⁶²⁾ yāni kıyde adam yōh. kıyde işde benim gibi gotur şunun gibi gotur işde.

(163) -sen eşgiyi biraḥ dēyi.

(164) -ēsgiki işleri biraḥıñ.

(165) -biraḥu mu canım.

(166) -sen soruyōñ emme yāni u işle de kıtú diyúm ben de.

(167) -ánnatdım mı baña de.

(168) -çocuḥ dōurū kıyüñ bi èbesi şindik, èbe nè hemen hókımet şeyden dēvredī yāni burda ⁽¹⁶⁹⁾ da dutmu dōru hemen şeere götürüydü doḥduḥlara. öyle çocuḥ dōurdumı bizler bēş dēne ben ⁽¹⁷⁰⁾ dōurdum, üş dēne.

(171) -babāne kēsdim dēsene işde önnarı ānat diyi işde

(172) -ğaş dēnesiniñ gōbāni kēsdim.

(173) -hem dōrū hem gēndi gōbē de gēndi kēsī.

(174) -fısırıḥ dāḡalim yāni.

(175) -boş_ış diyú.

(176) -boş diyúm yāni bōş.

(177) -şimdi hazır bēz_olū çocuḥ, èvelden toprā göyoduḥ çocuḡlarımıSı biS.

(178) -öllüg dēniliyōdu ona.

(179) -èliyōduḥ ḥalburdan ona ısıdıb göyoduḡ, şindi hazır bēzler gōnuḥuyō.

(180) -ismi öllüg yāni toprā èlegde ḥalburdan ḥalburlardan geçürürüg, irisini dēül u incisini ⁽¹⁸¹⁾ yāni. çocuḡlarımızı ısıduruḥ yāni yátururuḥ ısıcaḥ yátsıñ diye.

(182) -tōprā gōmúyōh.

(183) -ayáḥlāni ısıcaḥ yāni şeeye çocuḡlarımıza gōzel_öyle bi yāni aḥsilig yāni bóyle tōpaḥ kút ⁽¹⁸⁴⁾ de yāni görmedüḡ biS yāni bizler de. yāni tōpaḥ öyle şey.

(185) -kút saḥat.

(186) -saḥat yāni saḥat da górmédúg. toprā gómerdúg. toprā da bëledim.

(187) -daḡa èyi olī biz de bëledúg.

(188) -ısaıcaḡ dutúy diyereg, haıbuḡı bész daha ıraḡad. şindikiler de daha èyi şindikiler. hemen ⁽¹⁸⁹⁾ gıçını sil, hemen ténúkúyá atıyò işdé bitdi hëbisi.

(190) -saḡıl yáyırım.

(191) -bi şey dèy.

(192) -hadi gúle gúle size háyuııu gúnner háyuııu ómúller.

(193) -ayáḡlarına sālıḡ.

-9-

YER : AMASYA/MERKEZ/Bağlarüstü

ANLATAN : Nuran VANLIOĞLU

YAŞ : 42

KONU : Karışık

(1) -*nūran vannı̄ōlî. vannı̄ōlî. vannı̄ōlî* évet. ğırh_iki. *bālarüstü* köyü *mārāmu*, köyü (2) *maramî*. évet.

(3) -*maramı* dèyil *maramu*.

(4) -*maramu*.

(5) -*vèyá bālārüsdü* yèñi_ismi.

(6) -*bālārüsdü* gèçî gèrçi dem. ègcéden *maramîl* dèmişler_ışde.

(7) -èsgiden *maramu*du.

(8) -èy bèn nè bilim ğızım niyè_öldünü. *bālārüsdü* gèçî şindi. yèni isgi évet.

(9) ğızım èy èkin yápiyòh nòut, mèrcimeg, pancar_èkiliyé. başga bi şeyimiS yòh, suyumuz (10) yòh, içme sularımız yòh_èvimiziñ. var da işde az gèliyò yòg. göyá èkini şeyimizi sułamiyá (11) suyumuS yòg. tałlamız, içme suyumuS zor çihışiyò. suyumuS yòh. başga èkili dałlarımız (12) var_ışdè, yáprahla èyle başga bi şeyimiS yòh. kiraS, üzüm. néyi? ğara kiraz vār, ağ kiraz vār, (13) üzüm mār, armudu var. bu başga bi şeyimiS yòh ğızım óyle, işde. nasî? şindi ğara kirás dèrúg, (14) sarı kirás, bi de ağ kirás. sarı oliyá, bi de ah_oliyá, bi de ğırmızı olî işde. fişne var. évet fişne de (15) var. yòh fişne diyin sayúlu başga ad yòh ğızım_óylé.

(16) ben ta kóyüñ_úsdündeyim. muhdara yáhın. ben bègciniñ hanımim. kóy bègcisi. kóy (17) bègcisiniñ hanımim bi de.

(18) dúunnerimiS iki_ün üş ğún anca oliyá ğızım başga olmiyá. bú_ün yemeK verilî işde (19) èrtesi_ün gèlin çihiyò. başga bi şey yòh. ğına gèceleri oliyá. oynuyolar_ışde ğına yáhıyelá (20) gèlinè. başda èlence. èy nişannıg giydürüyólá gèline. nişannınıh diyòla işde şeyli ğırmızı ğırmızı, (21) māvî. hèpisi de var_ışde.

nişan dahımları. gótúruye tabi ceyiz gótúrū ki sandūnan mundūnan. ⁽²²⁾ yēmeni gētú başğa nē gótúru. bunnarā yēmeni dērúg biS. gafałarımızı şeylerimiz, eşāP başğa ⁽²³⁾ bi şey yōh. kōy şeyleri óyle olū gızım başğa bi şey _olmuyó.

⁽²⁴⁾ ben hangisini sayyīm gızım. şu yáprađlı ółana işgēfe dērúg, buña çáyır _otu dērúg, buña ⁽²⁵⁾ işgēfelig dille buña. buña işgēfe dērúg _işde. buna bi şey dēme, éfelig diyelēr, işgefelig de ⁽²⁶⁾ diyeler mer _abla. yōh biz yápmıyōh. biz yápmıyōh _amma dışarlılar yápiyómuş gızım. biS ⁽²⁷⁾ dolması bālarımızda yáprāmız _olī önnarnan yápiyōh. üzüm. onuñ dēvā oliyá, üzümü oliyá, ⁽²⁸⁾ yáprā olī sarma yápiyōh _onu. yerde oliyá. bā üzümü. asma var _órda baħ. asmałar, üzüm siyáh ⁽²⁹⁾ da oliyá, şey yeşil de oluyó. bēyáz da oliyá. barmağ _üzümü diyeler _ışdē, siyáh _üzüm başğa ⁽³⁰⁾ óyle, gızım başğa bi şey yōh. yōh başğa yōh. ğırmızılar _olıyá şöyle ónna bāda oluyó, ⁽³¹⁾ yer _üzüm. yōh turşu yápmı, bizim kōy bizim kōyde yápmıyóla gızım, ónu dışarlılar ⁽³²⁾ yápiyólarmıř _emme.

⁽³³⁾ ğışa biz _işde yáprađ diyög yā bālardan yáprađ tópluyóg, sarıyóg bóyle önnarı sarma ⁽³⁴⁾ yápiyög. *amasyániñ* yáprā bēg güzel. eñ güzel yáprađ. kúplere vuruyóm. nař? onı évet suyúnu ⁽³⁵⁾ ğáynadıyōh bóyle, lēne de şey döşüyōh, duz dókúyōh, hařılıyōh _onı. óndan sōna sōduħdan ⁽³⁶⁾ sōna biyó da kúplere basıyōh. náylón sałça bidonnarı olī yá gızım önnara. kúp yōh atu. önnar ⁽³⁷⁾ ğaħdı. náylón bidonnara. yárma, burđul yápiyōh _önnarı. önnarı hēp yápiyōh. önnar ğaħdı atūh. ⁽³⁸⁾ çarşudan _alıb ğelıyōh, un _alıb ğelıyōh hazır. bóle işde motułıarnan hēp ékini alıb ⁽³⁹⁾ gótúruyelerdi, uuduP ğelıyelerdi. şindi atuħ önnar ğaħdı. yárma, burđul ónna şindi, óndan ⁽⁴⁰⁾ yápmıyög gızım ónna ğaħdı atıh. şindi hazır _aldı, hazır dēyirmen. eşgiyi yōh _ónna. bağ o bilī, ⁽⁴¹⁾ o benden bóyúg, ben ğúccūm. ó benden bóyúg, o dağ bülū.

⁽⁴²⁾ önnar bēni ğaçırdı diyı. górdūñ mú? önnar bēni ğaçırdı diyá.

⁽⁴³⁾ abi bi yóldan gidilī émme siS éyi bilüsünüS. bu taraşdan gidiliyó kúrtlere. áyır yóldan ⁽⁴⁴⁾ áyırılıncı sā ğoluña dönıcen burdan gidekene, burdan çıħaramassınıS. şimdi bālarıñ orayı gidiken ⁽⁴⁵⁾ şeydelle. de hem arabanıñ _altı dēer abi bırası çahır řuħur _olmuş yāmurda.

(46) ğızım_işde tałlamızıñ tapanımızıñ ecúğ_işde êkinimiz gelyē. mércimāmız, (47) nõhudumuz. şindi yāmur, yāmur yáarsa olıceK, yāmur yāmasa olmıyō. durumumuz zayıf. iki (48) dāne ğızım ma. kóydele. oħumuyelá, búyúğler. evet yárdım_ediyoła bóyúğle. biri yirmi yášında, (49) biri ön sêkiS yášında búyúğler. yoh ināmız yoh bizim. benim_adam kóy bégcisi diyóm yá (50) işde bu sene dólıcaħ da ħahı_úçún durucaħ ħağ. ħağ dedúúmúz_işde êkin tōPııcōğ, āmeTe (51) mēmeTe. êylú áydan_ayá ayılmız yoh. senede olıcaħ sene bu işde, harmanımız gelicig de (52) tałladan êkin şey öndan sōna êkin. iki ölçeg, üç_ölçeg, dört_ölcēg. yoh. ó da harmanda olusa da (53) olmasa yoh_ó da.

(54) bılmūm ki. demeg gi yêtişmiş baħsana. findıg daıı mı bilmīm ki ben daıın nē oıdūnu. (55) suyumuS_olısa ğızım suyumūS her şey yêtişür. suyumuS yoh. suyumuS bég ğıt. nası ğıt dīm (56) ğoyása ēyimizde var yá, iki saad üç saad_aħsa üş saad sōna şey dīnenceg biyō motur. motur (57) dinnece dēyi mıħdar. yohsa ki suyumuS yoh. burası bizim toprāmız var yá ğara topraħ, her (58) şey_olur. emme suyumuS yoh. işde suyumuS yoh ğızım suyumuS, suyumuS_olısa her şey suyá (59) baħıyá. suyumuz yoh. bi şey dēy.

YER : AMASYA/MERKEZ/Bağlıca

ANLATAN : Fatma ASLAN/Şükriye İNCE

YAŞ : 53/57

KONU : Karışık

(1) gël gël bën buriyá oturūm hadī sen. yōh yōh olsun hadi biS gonusuruS. adımı soyádım (2) *fātmā_aslan. arşlan.* ben èllī_üç yášındayım. yášlandıh. vaļļa yá gózümüz yeşil. yášlandıh. biz (3) biraļı, *bālıca* köyü. *bālıca* ónden *sıracévizlerdey yördeniye* mi diyelámiş *şúkriyē_abu?* óra óle (4) de bize buriyá *bālıca* dēnilī. *yördenig* yōharı kóylerde, burdan sōna bi *gášga* var óndan sōna (5) *yördenig, sōma, orta kóy_óle* gidī *gēnniyece.* çoh kóy va.

(6) *-şúkriyē incé.* èlli yēdi yášımdayım ben. bēn de burdayım. *bālıca.*

(7) *-yēllisüyüg* biS hēp.

(8) bu madımağ. bi tóplayım da gótúrūh_ēmen. madımağ var, tēkel var bīrda, zēbze (9) yáparuh bahçelerimiziñ_óúne bā, bahça. biS sōan_ēkeriS, pancar, ēkin, arpa buraļarımız bōle (10) saļ saļ. bu tarafa da sōan pancar_ēkiyōh. yānı saļ diyómuS bi bu tarafa vėrmiyōlar şindi. bi (11) tarafi ēkin ēkiyōh, bi tarafa sōan, pancar. pancar, sōan_ēkī bizim bīrası ēñ çoh. çekirdeg_ēken (12) çekirdeg_ēkī işde áyçiçē diyōh yá. órda bēg şey vėrmiyōla bīrda önem vėrmiyóruS. su (13) baracımız var yá şindī_iki sēnedür baracımızda su oldu, gırudúydu bi ara, dōrt bēş sēne (14) gırahlıh çekdüg.

(15) *-nē_úçún yāzıyónuS_anam binnarı?*

(16) *-gēleneg gōreneg_ışde. kóyleriñ şeylēni yāzıyōh.* biS de, şeyiñizi aļacām dī.

(17) *nası annadım?*

(18) *-bī_afda* bi pazardan bi bazaraca düün. işde davuļcuļar gēlüller, óynaļlar, gúleller, (19) çöregler yápiļu, gece simsim dērüg sīmsīm sēkellerdi delī gannıļar. oyún. o böyle ateş yáhaļlar (20) érkegler édirafında oynardı onı.

(21) -böyle ocaḥ yáḥıyòlardı.

(22) -hopláy hopláyı sèkellerdi. ben nè bilim bülüm ki.

(23) -vallā çoğ güzelimiş_èveli onnar da, bizim zâmanımızda işde bi hafda davuḥ çalıyòdu bi (24) hafda. duvā yáparduğ, yúzúğ daḥma diyòḥ yá, o sózumúS bitinci bölé gómbe yáparduğ, (25) sinilernen bölé gómbeler. çöreglere düz gómbe dèrdúğ biS. böyle kóyüñ adamına hèp sufra (26) gurarduğ, sémāveller gáyıardı bizim zâmanımızda óyle véirdiK çáyınan. şimdig góláy emen bi (27) loḥum bi püsköt datluḥ yiyòlar söz bitī, ondan sōra bi saḥon dutuyelár. neriye öylé évde (28) yemeK vèrme he mi şimdi.

(29) var. tōpraḥ fırın, tandur. bōun ben de tandır_èkmeğ_èdecēdim biyò diyòm áyşegül (30) sen_uni gò da diyòm, ben_èccüğ şeydīm gózüm_aḥısa éderim dēdim. èkmā de hamuru (31) yuruyòḥ_ışde.

(32) -o bèyle guyı gibi yer var.

(33) -bölé bölé yúmaḥ dókýyòḥ bölé sıraynan, éyimiziñ_ıçine dókerúğ, tēpsīnen de biri (34) çeker tandur yánar éyce. ateş bölé gorlanıy yá tēzēnen şey yáparuḥ.

(35) -dumanı gēdī işde alevi dumanı gēdī.

(36) -çálúynan yáḥaruḥ bölé. yòḥ biz yòḥ. burda saman guḥlanmaḥ, sade ocaḥ èkmeğlēne (37) gòḥlanıyúḥ saman. o da gaḥdı şindi çálu hep. elimizinen. bölé bölé yāzıyòḥ.

(38) -yāzıyòḥ yāzıyòḥ, pat dī içine vuruyòḥ, orda gızarī.

(39) -yúzúne yá su yá süt çalıyòḥ, bölé yápuşduruyòḥ sıraynan iki_üç_äl bölé sıra sıra.

(40) -gızarī gırmızı gırmızı.

(41) -onnar da hēmen āzına, çoğ güzel_olī *amasyániñ*. yā kēşke oláydı da yēdüreydim, pōşet (42) var da irelī_ün çihartdım, dün dé *ömer* hazır_almışdı. vallaha varıdı da gaderiñizden tüh.

(43) yátur var. qóyde bizim şu annemgiliñ bunnāñ èyin yánında hemen, şurdan ininci.

(44) -qóy_ıçı èvliyāsı diyolar.

(45) -èvliyā diyoh işde yel_èvliyāsı.

(46) -ārı yel_èvliyāsı. yel.

(47) -şey giri yā āri giri yā bacahłana, èñ çoh dışardan gèlene şè yáparmıřla. bi de şorda var (48) bah şo depede. orda da var da oña bilmüyóm bi de *báyram gáyá* diyoh onıñ_úsdünde de var (49) bunnarıñ_èyin yánda hemen daş góca gáyá bölé. orada da *báyram gáyá* da orda da èvliyá var.

(50) -oña da çocū olmiyán nøy.

(51) -èveli çocuhłar hanı çocuhłarımız durmayıncı atletini gótúruyóduh, zābānan da alıyoh (52) aħşam gøyoh, durmıyānara çocuhlara řifā vèrsiñ dèyi_ışdé. ora bənim rüyāma girdi yā. bi suyú (53) var_òranıñ. cam gibi aħı bölé vałłaha. yoh suyú yoh řimdi, bi zāman ordan su (54) çekdúg_emme, o nerden gèldi. tóbe yā rebbi.

(55) -yoh gurudu óyle yoh yaş gáyá bölé. řu ev gadden var_ışde gáyaniñ bóyúglú ävde. (56) çocū olmiyānı satiyelār gurban_adiyolar_oriyá. yoh yoh.

(57) -yoh ora da *báyram gáyá* da oriyá da èvliyá diyolar_ışde şey yáhiyoh mum (58) yáhiyolar bölé múbāreg gúnneri. gèdiyán oluyó, gèdiyoh, gèden de oluyú. bizim birdakine daş (59) muş yápuřdurı çocuhłar gèlenner_ışdé. orda şey var_ışde yáturuñ şóle daşı var yā şóle bölé (60) alıyoh, bunu bazı direg nasilsa ołsa yápiři artu nèden yápiři bilmiyem.

(61) -duva èdiye işde nè dutarsan dutarsa dutúy dilèñ.

(62) -vałłā dèmek ki óyle yā. oriyá bóyúglerimiz yápiyómuş gi gèlen giden yápi. yápiyóm (63) ben_èñ çoğ orda gèçen diyóm ki ohuyúm ki bacağlarım āri diyóm, o yānniyá gitdúg.

(64) -dıřariyá dıřariyá faydası var.

(65) -var gèlinim var, torunnar var ki bi gòr. toruna torbiyá gáruşduh. ikĩ_òlum bi gızım var. (66) gızımınan òlumũn biri *amasyá*da, gèlinim de burda biri, gúccúg. şuriyá bĩmar_açıldı yá oriyá (67) girdi òlan da. işci. işci. mèrmer fábriyásı. çou gènşler_oriyá girdi gurtardı yãni burayı eyi (68) oldu. vaļļā bura yòusa çoğ kòtıydü. dört bèş sène guraĥlıĥ çègdúg burda. baracımız gurudu ey (69) biz hèp sòan, pancar, èkinnerimiz, para súynan_olũ. ġır dèyil bĩrası. ġır kòyler gibi dèyil. baĥ (70) *yòrdenig*dekini oļu birda oļmaS. susuS.

(71) *şügriyé* abu annaĥ. çocuġ ġırġlamasını. yèyi ġırġla, daġ bizimki yèyi dòdu ġunnũnki. yarı (72) ġırĥ_olıy yá biyò.

(73) -çocũ yĩĥaļļa yarı ġırĥ_olıncu şöyle on kère barmānı suyá batırıyòñ, çocũn ġafasından (74) aĥdarıyòñ suyú.

(75) -yúzũnú atıyòñ_ıçine ġırĥlanuken diyòla. yòĥ yòĥ taş_atmıyòĥ, biS sade yúzũmúzú (76) ġordug_èveli bize òle dèrdi, suyũn_ıçine.

(77) -sarulũ varsa sarulũ sókũlsún diyi yápaļļar.

(78) -dört kère ġırĥ kère olĩ yá şindi bòle bòle dört kère baturacāñ eliñi suyá. ġırĥ_olıncı dá (79) òle.

(80) -onu aĥdarıyòñ.

(81) -dèpesinden, sen de yĩĥanıyòñ, gèndün de yĩĥanıyòñ çocũn bi. ġırĥlanma diye ona (82) diyòruS biz de.

(83) nazara da ġurşun dókerúg, yúzellig tütüzdürürdúg.

(84) -bizim birda yúzellig_olũ işde ġurşun dókúyelár da ġurşun ġaĥdı şindi. vardı vardı. (85) bèmim çocũma bu mèdinè_aļa diyòduĥ yá, ġurşun dógdú bayā mèzer çıĥdı. çocuĥ iki ġún (86) durmadı öldü. vaļļaha baĥ daha dèdim tòbe ġurşun dógdúmeme dèdim, gine de èssaĥ dèmeg gi (87) bāzı şèylere de inanmicāñ, bazı da inanacañ. ben diyóm yá şindi nazar_olĩ yá şindi, çocua nazar (88) mı dādi ben_ohuyòm üfürüyòm şimdi. çoh_ohurum yãni ben çocuĥlarıma. yúzellig de bòle (89) ateş_olĩ yá ġor, oā da kúrè ġoruġ bòle üfeliyòĥ, yúzelliglerin daļı da yòĥdur şindi

şöle şöle ⁽⁹⁰⁾ şey_olī bōle öfeliyòh_ıçine, ó gohúy mis gibi bōle, éve çocū geçürüyòh, annesini geçürüg gücā.

⁽⁹¹⁾ -bah_ala gı seniñ torun dóól mú gı?

⁽⁹²⁾ -anā bənim torun.

⁽⁹³⁾ -oñula gədiy oñula.

⁽⁹⁴⁾ -dur ben gótürim dur.

⁽⁹⁵⁾ -gız_ey gēdī o nēyniyōñ.

⁽⁹⁶⁾ -dur bi dağga gótürim de gēlīm bi şey gēlür dur_ala. oñula gēdī bah torunum.

⁽⁹⁷⁾ cənāzeyi oriyá goyołar yá. orda namazını gıñiyelár buriyá da gómúyelár_ışde cənāzeyi. ⁽⁹⁸⁾ tabi kimi gēleni gideni oļmayıncı dıřarda kıyüñ_ıçindense yihayıb gałdurułar. tabi tabi ⁽⁹⁹⁾ oñutduru. yemeK yáparuñ hócáyı gētürüg oñur, duvālar. andan sōna birañu gider_ışde.

⁽¹⁰⁰⁾ her bi şey yáparduğ yemekleri işde fasilyá, dołmā, pilāv, çorbā, çörēg.

⁽¹⁰¹⁾ çörā hamuru yuuruñ, mayáyı atarsıñ, mayası ğabarıncı çörē yālayıb tesPileri buraruğ. o ⁽¹⁰²⁾ toprañ fırında da biřiriyòh, ceyrannı fırınnarda da biřürüyòh, çöregleri tesPiynen goyüyòh, ⁽¹⁰³⁾ alıyòh_órdan gızarıncı da işde. düünnerde şöyle ufañ ufañ goyoñ amasyá çörē gibi. önnar_ufañ ⁽¹⁰⁴⁾ ufañ böyle deliğanlılar oynī simsim sēkī dedüg yá simsimiñ başında yellerse. yòh şindi yòh. ⁽¹⁰⁵⁾ şindi dúyn saļon dutulúy dúyn yápan yòh. herkez gēdī dúyn saļonına, orda yápiy dúyn erkeS ⁽¹⁰⁶⁾ daļlī evine.

⁽¹⁰⁷⁾ aļtun óñcéden çoğ dañılyòdu. beři billig ğiremseler. beři billiñ ufāna ğiremse. tabi beř ⁽¹⁰⁸⁾ dēne ğiremsem marıdı, yēdi dēne bilezūm varıdı. ben mi? on doñuS yáşımdáydım. nişannadıla ⁽¹⁰⁹⁾ bēni güccūdú nişannım. bi buçuñ yáş güccūdú. ben_ābisinen yáşıdım, ó benden bi buçuñ ⁽¹¹⁰⁾ yáş güccūdú. aynı köyden. yā marañlanıb da varma dóul_ışde nēblim ben. babam yòudu bēni ⁽¹¹¹⁾ ğáynátam peşime düşdü bēni, heveslendi aldı. yòh yávrum. óyle bi şey yòudı da gēdib

gêliyöduĝ ⁽¹¹²⁾ gine de öyle maraĥlanıĝ da hêveslenib varma dèyil. şindi isdeyib de varyölar bilön mu.

⁽¹¹³⁾ burda sıyān, gèndine ĝöre érkeS Sèbzesini èkī, pancar, èkin bunnar_ışde. var üzüm de ⁽¹¹⁴⁾ vār, kiraz da vār, her şey var_ışdè mèyveler, èlmaĥlar, armutĥlar her bi şey mèyveden var. sarī ⁽¹¹⁵⁾ kiraz var, ĝırmızı kiraz var, ĝara kiraz diyāĥlar, aĝ kiraz var_ışşe, napolyān diyölar nèblīm ⁽¹¹⁶⁾ ben_ışde.

⁽¹¹⁷⁾ açıĝ da ŝeydinci daha ĝüzel_olī da ıŝde. ĝáyisileri yāĥdı sōuĥ, ĝapĝarā_olĝdu. olmaz mı ⁽¹¹⁸⁾ tabi, olannarıñ olī tabi damĥlarında érkesiñ. nasıl? ĝáyisileriñ èrúĝ var, ŝefdāli var. ŝeker pāré ⁽¹¹⁹⁾ iri ĝáyisilere ŝeker pare diyöm böle búyúĝ_olū onnar. ĝúccúĝlène de pic ĝáyisi. õa da pic ĝáyisi ⁽¹²⁰⁾ diyöĥ.

⁽¹²¹⁾ madımaĥ. yöĥ. yöĥ. bunnar ot onnar. sade bunu tōpluyöĥ. bunu āyigĥlayıĝ ĝıyācōĥ, ⁽¹²²⁾ ŝunna da kómeÇ, ilaç bunnar ilaç dèyi içinē_aldım èbemkómeci dertler_ilacı diyölar yá. ⁽¹²³⁾ onuñ_ıçine ĝöyácām. her hasdalıā ŝifa dèller kúmece. o ŝindi çöaĥmadı daha tég túĝ var. bu ⁽¹²⁴⁾ çöaĥıncı érkes bunu tōplayıĝ, húsúsú ĝavurū bulĝurunan, pıricinen. çoĝ ĝüzel_olī. daĝ ŝindi yöĥ. ⁽¹²⁵⁾ bunun_ıçine bulĝur ĝoyoñ, saĥça ĝoyoñ, piŝiriyöñ_ışde. hadi ĝüle ĝüle ĝidiñ_anam.

-11-

YER : AMASYA/MERKEZ/Bayat

ANLATAN : Nazife SARI/ Gülhas/Emine/Zöhre DOĞAN

YAŞ : 43/34/50/71

KONU : Karışık

(1) -ësgî dúúnneri ësgî báýramları annatcaz.

(2) -onuñ ğardeşi yá bu.

(3) -*gülhas dōan*. èvet. otuz dört. *bayát*. yòh yòh bëki dişi yòh. ğonuşuyò ğonuşuyò. vallâ üç (4) ğún sürüyòdi ónceki dúúnner. nè dèyim ğı ben şindi binnara. yèmeg çoh_ama.

(5) -işgefe yápağlardı, böreg yápağlardı.

(6) -böreg yápağlardı, iki ğún_ónce açıyòğarmış bōrē, óndan sōna tōplaşıb yápağarmış on (7) on bēş sini bóylé. kōy dúúnnerine yāni dışardan ğelennere.

(8) -ğarşuluğ.

(9) -ğarşılığ. kōnağ var tabi. ğonağ yápiyòğarmış.

(10) -ğèlini ırmān ğıyí şey dağ.

(11) -yúnağda yīhağlarımış yúnağ.

(12) -ğèlini yúnağda. benim_ismim *nazife sarı*, sarı. atmış yèdi dōumłuyúm ğaç yáşında (13) oluyòm? aynı kōydeyim.

(14) -áyni kōylü. *bayát*.

(15) -*bayát*. nèrden ğèlmiş? valğa burayı *amasyádan* vālilig dèyişdiremedi, çoh_ësgiden (16) ğèliyòmuş orayı biz bilmiyòh, bilmiyòh. bizden_ónceleri bili amma bizler bilmiyòh.

(17) -ğèlme saatini órdan burdan ğèlme taşınma yāni. òle hēpsi bi şeyden dèyil, bu yèllisi iki (18) hāne mi ne var óncèden, yèrli yāni kōyüñ yèrlisi, her biri bi, tanımadan ğèlmeK kim, (19) tanımadan ğèlme bóyle.

- (20) -bu kıoyũñ yerlĩsũ yání kim?
- (21) -yerlĩsũ iki hāne varĩmĩş ōñcéden iki_āne varĩmĩş yerlisi yāni. hēp dışardan gēlme. (22) başga yer yāni başga şeyler ōñcekilerden gēlmiřle ğonmuşla.
- (23) -bēnim babamgiliñ gēlmesi yāni ta dēdemleriñ dēdesi gēlmesi *ġarařuř*dan gēlmiř. (24) *niksanñ* ō yāñdan. buriyá yání tōplama şey_ile gēlmiřler, burda azab ğalĩmĩřlar, vėrmiřler. azab (25) vėrmiřler.
- (26) -yāni başga bi tāne ĉocuġ_alıyō, gēlĩ ĉalıřıyō orda da buriyá yelleşim_ōndan ğalĩ, (27) yerlerřiyō buriyá da.
- (28) -dũñneri annat annat.
- (29) -annar annar. ğina ğecesi oľuyō. ōñceden atınan ğetũrũyōlarmıř ōñceden araba felan yōġ (30) bōle atınan gēlin ata biniyōmuř atınan ğetũrũyōlar.
- (31) -aľ duvaġ.
- (32) -aľ dōvāġ ōñceki dōvāġlardan. aľ dōvāġ. ũř beş ğēyōlarĩmıř ũř beş. biz ğōrmedũġ (33) ētmedũġ ũř beş ğēyōlarĩmıř.
- (34) -naġıřlı ōnu naġıřlı, işleme yāpiyōlarmıř_ōña hēraľda.
- (35) -şey va yá tēlevzōnnarda yōresel ğēyōla.
- (36) -rēngi kırmızı, yeşil, sarı.
- (37) -fes taġaľlarĩmıř ğaFaľarina. annem annatıyōdu yá işde. ēsi sen.
- (38) bu yōreyé has bi yēmeK. doľma yāpraġ dōľması.
- (39) -sarma. iĉ harcımı diyi.
- (40) -ēvet.
- (41) -yārma, ğıymā.
- (42) -yārma, ğıyma, mērcimeK, yeşilliK. yá yeşil mērcimeK, yeşil mērcimeK biS siyāh (43) diyōġ.
- (44) -bi de ğara paġla dēller. yōġ esas şindi, ĉekiyōġ.

(45) -kabardıyòh òle yuurmuyòh biz_òyle elimizne yápmıyòh, kaçışla ğarışdıryòh, (46) ğarışdıryòh.

(47) -ğabarī, sarıyòh.

(48) -sarıyú sarma yápiyòla. biz yáprā bādan topluyòh, ğetirüyòh haşılıyòh bidonnara (49) basıyòh_onu. bi áyri ileende öldüyon_onı áyri şeyde bidon_olşuñ, varil_olşun şindig varil (50) var. haşılıyòñ öldürüyòh yeşil yáprā öldürüyòh ondan sōña ğetirüyòh ğışın onı sōduyòh, (51) çihadıyòh yeñiden hāle bidonnara basıyòh, tuzlıuyòh.

(52) -iki ğún sonra çihardıyòh.

(53) -onı çiharıyòh bidonnara basıyòh.

(54) -bিরer basımlıh onar kişoñ bēşer kişoñ bidonnara áyru ilavē_ėdiyòh, basıyòh, āzını (55) ğapadıyòh ğúzún_acıyòh.

(56) -sēneyē ğadara. kúplere basılıyòmuş óñceden.

(57) -óñceden kúplere basılıyòmuş. tēyzen biliyò hasda da içeri ğaşdı.

(58) -kúplere basıyòh turşula biS bidonnara ğomuyòduh dēyú turşuları nēyi dī kúplere (59) ğoyòduh diyò, şindi baā annātī yānı. ó zāman bidon yoñmuş.

(60) yápiyòh turşu yápiyò daā hālen yápiyòh turşu. kúplere vuruyòlardı ēsgiden.

(61) pēynir yápiyòh. var. pēyniri ılıduyòh. ılıdıyòh ateşte yāni bannān dēveliceĝ şekilde (62) tamızlını atıyòh_onuñ, bi buçuñ saāt sōna onı açıyòh ğeri tēgrar. ó torbaıyòh, o pēyniriñ suyuna (63) yeñiden tēgrar yeniden ğáynadıyòh torbāladuh sōna, daşladıñdan sōna ocā ğoyòh bēş daĝga (64) ğáyniy_o torbadaki pēynir. ondan sōna tuzlāyib yerine ğoyòh.

(65) -bozulmasın dēyin biraS ğáynar sūnan.

(66) -pēyniriñ ğendi suyuna şey_ėdiyòh. bidonnara ğoyoh şindig bidonnara artıh. yòh onnarı (67) yápmāĝ biS. biS bilmek onu kúrtler yápar ó taraf.

(68) -onu sivas.

(69) -ayáhda ğalıdñ bēn oturdum sen ayáhda ğalıdñ şindi.

(70) haşhaş_ëkiyòh, búydáy_ëkiyòh.

(71) -mèyva, zèbze.

(72) -Sèbzemizi yápiyòh, gış yīcemizī. sebSe her şey yápiyòh biz burda dómates, biber, (73) batlıcanıñ yáni nè oļusá oļsun fasúlye. şindig sòuh mèyvaļarı vurdu Sāten. iki üş sènedi mèyva (74) yiyemiyòh. kirazları vurdı, ğayisileri vurdı. şeftálıleri de sòuh yápdı. bi tæg fişne ğalī bize. fişne, (75) élma ğaļusa ğaļıyí. yòh_o daha fişne açılmadı. çiçeg var. ğara kiraS, aļ kiraS var, ğara kiraz (76) var.

(77) -érken kiraz var.

(78) -ér kirazlar érken yāni érken_oluyó. bu ğadar.

(79) -aļma var.

(80) -èlmayí mèlmayí bilü canım cèvüzü nèyi.

(81) -ğayisi oļuyó.

(82) -èsgi dúúnnerde nè yápiyòduñuz ğı yemeKleri.

(83) -èsgi dúúnnerde dólma sarıyòduñ, yáhnı yápiyòduñ, bóreg yápiyòduñ, piriş pıļavı (84) yápiyòduñ.

(85) -yáv önnarı yápiyòduñ.

(86) -sütlaş yápiyòduñ.

(87) -sütlaş yápmiyòduh.

(88) -üzüm hòşā yápiyòlādı üzüm_ōşā yápiyòlarmış óñcéden.

(89) -üzüm hòşavı_oluyódu. bègmez de yápiyòh.

(90) -yápiyòh, bègmez yápiyòh.

(91) -şindi bile yápiyòh.

(92) -üzüm var, bègmez de var ğétúrúm de yēñ.

(93) -bèyáz da édiyòh siyáħ da.

(94) -siyáh bègmez_olī çalma bègmez de oľuyò çalma. tabi çalma bègmèz yápiyòh.

(95) -aruci_olannar aru yápiyò.

(96) -hałam gèliyè şindi.

(97) -baļ baļ.

(98) -yáni baļ yápi, baħiyò yāni baħım yápiyòh diyi. var normal gèndü.

(99) -*emine*.

(100) -*emine dōan*.

(101) -*emine dōan*. aļla ben şindi yálandan bi şey yòh, āşam yèdúúmú bilmüyòm.

(102) -seniñ yáşın dōumun gaç dōumun gaç?

(103) -dōumumu da bilmüyòm.

(104) -buralı buralı.

(105) -ben buralım, bayát amasyá.

(106) -èllüyü geçügüdü èllü.

(107) -nè èllisi ğı, èlli sede *nazife* var_a èlli yáşında. o atmişa direg dayadı.

(108) -sarbırma yápiyòlardı, işgehe yápiyòlarıdı dúúnde.

(109) -böreg yápiyòlar. fırın düz_èkmeğ yápiyòh, bide yápiyòh, yandı fırın. yòh yòh işgefe ⁽¹¹⁰⁾ yápmiyòh.

(111) -dúúnnerde nè yápiyòduğ biļõn mu ğızım? dúún kaħyásı oľuyòdu. üş dene. dúúnún ⁽¹¹²⁾ kaħyásı oľuyòdu ğadın. iki dene ğarı, iş dene el ğişi.

(113) -erkeg.

(114) -erkeg. şindi dúúncülerin başladü ğún oľulardı zabaħdan ğalħarlardı, yemeKler, dir, ⁽¹¹⁵⁾ yemekleri ğòļladı kaħyálar yápar yáħuşu hiç kimse ğarışdımaS. ó üç ğadun, ó üç ğişi.

(116) -çáy falan yápaħ búyruñ içiñ içerde sòuħda bèklemeyin.

(117) -têmiS têmiS yapaļlardı işde êkmeġlêni dũuncũlerin yemêni vèrũlerdi.
gêlenneri ⁽¹¹⁸⁾ aļļaļlardı. êyce êyce yapaļlardı dũunde. báyrāh_asaļļađı.

(119) -tavuġ yárişı.

(120) -úç bêşli êntere giyelerdi üç bêşli ġumaş, ġumaş. üç bêşli, êntâri diyecân
êsgi zâman ⁽¹²¹⁾ diyecêñ, ġumaş diyecêñ êsgiden dîceñ onı_adı ġumaş. üç bêşli
ênteri, bõle.

(122) -aļ bórúġ.

(123) -aļ búrúġ. búrũ de aļdan_oluyõdu, bêle aļcáyna ġara ġara.

(124) -baġ bèn bũlmũyõm_õnnarı baġ. búrúġ_áyrı.

(125) -bèyázını aļaca ġaruşuġ nahışı.

(126) -búrúġ_áyrı oluyõmuş búrúġ, bi de o aļ dõvah_áyrı búrúġ_áyrı bi búrúġ.

(127) -çõġ. on kère evlendim vaļļa.

(128) -her gèlin_olduġca millet gèlin_olduġca yáni gèyib gidiyõlardı, başġa
gèlin_olduġca ⁽¹²⁹⁾ dũunnerde ġiyõlar, táمام.

(130) -dũunnerde ġızım dũunnerde gèlinneri başa ġótũrũ.

(131) -gèlin dũũnũ bi kère oļu zátê.

(132) -başlıyõġ biS gèlinneri yĩġhamiyá ırmā bizim yũnāmız varıdı. yũnā
ġótũrũllerdi kõylũceg ⁽¹³³⁾ ġaruļar tõpļanudu, davuļ zurna çalar, o vahid ġızlar şõle
caġıļlar, gèlinner şèy gèyelerdi yáni ⁽¹³⁴⁾ búrúġ giyelerdi, üsdũne pèçê_ataļlardı.

(135) -sen bunı aşdıñ çekĩ di mi sèsi şindiK?

(136) -búrũ aļ búrũ giyelerdi üsdũne pèçê_ataļlardı

(137) -aļ búrũġ diyõ aļ.

(138) -gèlini çũmdũmiyè ġótũrũllerdi puņara. õle yápiyõlardı evelden,
evel_èyleydi. vaļļa ⁽¹³⁹⁾ üşũdũm, hadiñ ève gideġ de evde sóyleñ yá ben bĩrda
üşũyũm hasdayım. çõġ hasdaļandım ġızım. ⁽¹⁴⁰⁾ tansiyonumu õlşdũrũcem kimseyi
buļamıyõm. yõġ. ġetĩ yèrũ de õşşũn ġı.

- (141) -*döndü* ëbengiliñ.
- (142) -yèrĩ_ânam aļ da gèl.
- (143) -*ali êkber* tēz gèl. aā bõle satannardan aļdıļar heç ben annamıyóm şey_ëtmiyò. hırtı mı ⁽¹⁴⁴⁾ bitmiş nēy bõle bilmüyòm.
- (145) -çáy nē içiñ. burada mı oturuñ, yēmāmizi yēñ, çáyımızı içiñ.
- (146) -annem o annem. *zõhre dõan*.
- (147) -bēnim_adım *zõhre dõan* yávrum. bu da ğızım. yetmiş. yetmiş bi iki vardu.
- (148) -yètmiş_iki var mısıñ ana?
- (149) -tabi tabi. burdanım ben kóyümiziñ_içinden. buranıñ_adı *bayát* kóyü. *amsyániñ bayát* ⁽¹⁵⁰⁾ kóyü. ordan dēy sēerbilligde hani millet, o zâman bizim kóy sede üç ğişi varımış burda yání ⁽¹⁵¹⁾ üç hāne varmış dõrt hāne.
- (152) -doħsan doħuzdan şey otuS doħuzdan ónciye gèlmiş buriyá.
- (153) -o zâmandan sōra onnar işde dâıtım_oluncuñ buraları yèlleşmişler çòu yání üş dõrd_áy ⁽¹⁵⁴⁾ yēñiden gèlmiş başğa yèllerden gèlmiş. çòalmasıļa atuñ.
- (155) -çòalıb da nē bi yánnı *isdanbuļ* sāten nē var ki şurda yirmĩ_āne.
- (156) -*éyüb*_amca da mı *irándan* gèlmiş, bu *sürmengil ğarauşdan*, *sittõnunkiler tanrı bādan*.
- (157) -biz burdanuñ.
- (158) -tanımaz diyõļa.
- (159) -bizim bıra. nǎ_annadıļa *aļlah* ónnarı ğórsetmesiñ háy_ouļ ğarıļarı sayálarımış ğarıļara ⁽¹⁶⁰⁾ nēler, yápaļlarımış ó zâman, *aļlah*_ónnarı ğórsedmesiñ çoñ, yápmışıļadu.
- (161) -asgerliçe ğótúrúnce.

(162) -gişiler ágere gètmiş mi, ġarıcaġ ġalmışlar yávrım. kóye dolmuş dēy gişiler yáni (163) terörisler dolmuşlar, ġadunnara çoġ acezzē yápiyólāmış yáni, daġ ġaçmışlar çóu daġ dālara (164) ġaçıyólāmış onnar gidişli.

(165) -kóyüñ _erkēni şeye toplayıncı asgere.

(166) -ġonuşmīm.

(167) -bah zerá biz de açıyoh, ben ezzānede ġórdüm de şey _edemedim ġullanamadım.

-12-

YER : AMASYA/MERKEZ/Bekehamamı

ANLATAN : Melek BEKTAŞ/Şerife ASLAN

YAŞ : 60

KONU : Karışık

(1) davıı çalıñıdı şındıg önnar_öldü. bı_afda dúún çalıñıyodu öndan sōna (2) yemeK_azılılıyoduñ, iki dene davıı, zurna. *mélég bégdáš. méleg bégdáš*. atmış, yetmiş. öyle (3) dèyim de yetmiş de deül de óyle dèyim gèssiñ. dōma bırası *béke békehámamı*. ğız bənim (4) şeyimimi çekiyōñ ğıS. ğafam néyim sèpet gibi. tañsiyōnum yūseg.

(5) hamam var yá. şu irelide hamam yā açılı yá. şey_éttilerdi, üş dörd senedir yōudu suyú (6) sēli. şindi miħdarımız ūraşiyō óylé yápiyōlar, sıyıyōlar. vèran_étmişler çám dikenner, çám (7) dikiyōlar yá. önnar da.

(8) bəni mi çekdiñ ğı? yōh yōh ğaynımıñ çocuğları. bənim bırdá torunum tōrbam yōh. (9) oħuyōlar hèp. yaħla *ısdanbuħda*. bi tē *almanyıyá* gètdi oħudu. öndan sōna birisi üniversdeyĩ bitidi, (10) asger *ķútáhyáda*, biri de *boħıda*.

(11) işde ānatdım yá. bèn dúúnúm bilmim ki. bès sene sōna dēmişim buħdüm bi eşime. şey (12) anamız méfat_étmiş, analıħ baħmamış. ó amcamıdı, amcamıñ_olu baħdı. amcamıñ yánına (13) gèldim. annem hasdáyımış. ben bülmyōm hiç_annem. bülmyōm. iki bir ğız da *mérzifōnda* var (14) önnarnan öndan sōna şey_étmedúğ. yānı bilenner_annadır, bu da biliyō bu da bilĩ. èsginiñ (15) dúúninü sorĩ èsginiñ dúúninü.

(16) -èsginiñ dúúni davılñan zurnáyñanıdı háy ğızım. bı_afda çalıyōlardı. èsginiñ. *şérfè* (17) *şérfè. şerifè_aslan*. atmış.

(18) -buraılı buraılı.

(19) -buraılıyım. yēllisim ben buranıñ.

(20) -*béke béke*. kōyüñ_ismini soruyō kōyüñ.

- (21) -*béke*.
- (22) -dúúni diyi dúúni ānat diyi. nè atmışı, nè yetmişı sen yáşını başını almışıñ.
- (23) -her şey yápiyòla yèmeKde kèşgeKden ordan er şey yápiyòlar dúúnde.
- (24) -ğöyün kèsiyòlarıdı, maļ kèsiyòlarıdı onnar öldü anam öldü ép.
- (25) -atuḥ şindin heç bi şey yòḥ, herkeS şeye gèdī.
- (26) -vardı.
- (27) -oyún çòdu çoh. her şey_oyníydı, zamaḥ, mavülün óynúyelardı yávrum. şey_oni⁽²⁸⁾ simsim_óyniyelardı. simsim oynuyelardı. şindi onnar hèp batdı yávrum.
- (29) -nèrden gèliyónuS. *éřzincan* mı bu?
- (30) -nèrden?
- (31) -aman *éřzincanı* bizim goñşularımız nası *éřzincanı* var. vaļļā baḥ.
- (32) èsgiden báyramlarda oyniyelardı, şindi yòḥ_aḥ tuḥ. her şey saļlanıyòduļardı, ⁽³³⁾ oynuyòlarıdı yávrum. gine yiyelár, yèmeK yiyelardı gine yiyílár.
- (34) var.
- (35) -annat ğız annat. bənim tansiyónum yòḥ.
- (36) -sen annat benim ğuļām bəg_ışıdmi.
- (37) -tansiyónum yūseg tansiyónum yūseg tansiyónum, ğonuşamıyóm dillerim şey gibi.
- (38) -nè yáyrım?
- (39) -cumālıḥ diyi hani cumālıā birikiyelár yá onnarı diyi.
- (40) -cumālıḥda èdiyón_ışdé cumālıḥ. yèmeK yápiyòḥ, şunu yápiyòñ bunu yápiyón yèmeK. ⁽⁴¹⁾ yòḥ atıḥ onnar batdı yávrüm. yòḥ yávrum yòḥ onnar batdı. şindi èsgiler batdı yèñiler hèrkeş. ⁽⁴²⁾ işdé ó zāman birikiyelardı, yiyelardı, içiyelardı yávrum nòļacaḥ.
- (43) ölma mı var tégge var. dēy dēpeniñ dorūnda.

- (44) -*āce dēde* dēlle, *āce dēde*.
- (45) -*āce dēde āce dēde*.
- (46) -*āce dēde*.
- (47) -*ġaraca*, *āce dēde ġaraca*lar yāni. hamamda baḥ şey dēde.
- (48) -hamama dōru gitseñ usdaḥar çalışī oraḥarda nası faaliyeteye geçī.
- (49) -hamam da şey ġuduretden çihma yāvrum.
- (50) -ġaş sēnedür ġáyboldúydu su ġeşdi ġetdi.
- (51) -bēş sēnedir biraḥan ġetdi zatin.
- (52) -sen de *ērzincanni?* *amassa*lı mı? bu daha bi eyī bili.
- (53) -sen nērelisiñ? *ērzingānni*. bēnim ġelinim de *ērzingānni* ġız birissiñiS.
- (54) -*ērzincan* diyi sārī sōyḥa.
- (55) -*ērzingānni* işde.
- (56) -*ērzincan* diyi *ērzincan*. tāmam.
- (57) -bēn de diyōm daḡ.
- (58) -bēnim ġafam çey yá vallā hēç_ıyi annamıyōm.
- (59) -ġitmeg_olu mu çihiyōḥ türbiyé.
- (60) -ēkinner hanı şey_olúy yá biçme zāmanı oliy yá.
- (61) -hazireniñ ön bēşinde çihiyōḥ. çorbá kēsiyōḥ, şey kēsiyōḥ, ġuzu kēsiyōḥ, yiyōḥ, içiyōḡ, ⁽⁶²⁾ ġeliyōḥ. tabi. yáḥmaḥ_olu mu, mumunu da yáḥiyōḥ her şeyini, hēpisini de. tabi olayá ġabi! ⁽⁶³⁾ ölmez mı.
- (64) -baḥ bēnim bi tēġ torunum var. ondan sōna dēmiş ġi buriyá *āce dēde* diyōḥ yá biS, ⁽⁶⁵⁾ ben_almānyiyá gider de dēmiş sālīḥ sıḥatçi oḥursam, başarılı ġelīsem saña ġurban dēmiş. şindi ⁽⁶⁶⁾ ġeldi baḡ tēlefōn_ēdī, babanne diyō ġurbanımızı dēde ġabil_ētdi, yēdi dēne diyō hōcam mar, ⁽⁶⁷⁾ yēdisi de ondan sōna başarılı ġeçmişim diyi.

(68) -şey bizim *dursuma* gêtürecegler yá bitmiş_ohulı. *dursuma* gêtireceg babası ğurban.

(69) -şindî gêldinminci kêsiyôh_ışde téggiyé çihincih. torunnarım dörd dene torun var dördü (70) de ohuyú. şindi de asger *ķótáhyáda*.

(71) var, bilmeg_olı mı. biliyôğ gi êccúğ bizim kıyde bég. madımağ, tékúlcán, ğuşğış işde (72) binna.

(73) -yemlik.

(74) -binnar olıyá. yemlik. yemlik nè olı işde bu başğa nè oıacağ.

(75) -êfelig bulunú.

(76) -yápmah_olmu. madımağdan ğıyôh, êccúğ bulğur_atağ, yáını sóanını êdiyeh, yiyáh.

(77) -yánisi ğúzel sônadan yáni yáharıh, sarımsağ dórarih.

(78) -yôurdunan dóversen dówúyoñ, dówmesseñ sarımsā óyle yiyoñ.

(79) -yôurtlarıh óyle yáparıh. bég gótü zámánıma gêldiñiS, bénim şuram mar yá bényim (80) patlı. hasdayım ben. ğullanıyúm ğullanıyúm. var var ılaşlarım órđan buriyá gêldim.

(81) -amān ğardaş dert girdigcen sōna isderim ki yávrum dūnyanıñ_ıılacını aı öl de elme (82) ğardaş.

(83) -çocuğ_almányádan şey_aldı ğónderdi.

(84) -hêp dert girinci bi dağ çihıyı mı?

(85) aac_olmaz mı.

(86) -aac_olmaz mı var. aac doıu. géli aşşā elma. óndan sōna avu mezellúún bundaki bahçá (87) bizim, óra hêp elmalıh. óle valıā hiç baña hiç sóрма diyim yá.

(88) -ben nêblim bunnarıñ_elmalarıñı. eliñ bahcasın.

(89) -hanı şu ğızarıh ğızarıh_oluyó bóyúğ bóyúğ, onıardan.

(90) -şey şey_êlması hêri oña nè diyelâr, babă_êlmaşar. êşgi êlma var. daş da yòg iki çêşiT (91) iki çêşiT. var bënîm ğapınıñ_óunde. siyáh da var báyáz da var. ğara üzüm, aĥ_üzüm.

(92) -yòĥ yòĥ. başğa nè ołacağ gi.

(93) -asma.

(94) -yòĥ çekme dēel. şu şuram mar yá súregli bunnum ğanī.

(95) ołmaz mı, var būdáy êkiyòĥ, arpa êkiyòĥ.

(96) -var ğózúnú yèdúúm haşğaş muşğaş var.

(97) -yòĥ şindi var. savuruyòduĥ_ałlā yèliynen savuruyòduĥ. savuruyòduğ, ğózelliyòduĥ, (98) ĥaıbullıyòduğ, ğalduruyòduĥ yávrum. yába, yába varıdı. şindi onnar ğaĥdı yávrım. hēpisi de (99) ğaĥdı.

(100) bilmeK mi, biliyòĥ biliyòĥ. nè? daş dołu yúzellig. tütüdiyelâr_işde onu nazar_úçún (101) tütüdiyelâr. ben nè ğetiriyem, nè ğórúyòm. yòĥ yòĥ.

(102) anam êy sorutdum ayām_úsdúne soradamıyám yávrum. bu ayām ğırıldı ğırıldı. burdan (103) burâyá sêkiz dēne dikiş, ałtı dána pılasdig. bi de kiraşlama var dizlerimde sorudamīm.

(104) -daha sorutma řerife abla vałlā. diyi ki atmış yášımdayım.

(105) -işde mēzelligde ğózluyòĥ yá mēzer.

(106) -yòĥ hērī yòĥ. sürünīm ğênşden hērī vèrsiñ_óñı. vałlā sürünüyòm. sen de saol hadi. nè (107) yapdığ gi.

(108) -hadi ğüleceg. iyi ğünner háydi ğüle ğüle háyilli, hadin yávrum.

YER : AMASYA/MERKEZ/Boğaköy

ANLATAN : Ali Osman TAŞ

YAŞ : 68

KONU : Karışık

(1) söleyim *alī_ōsman taş. taş.* atmış sēgiS ğırh_iki dōumlūm. óyliyé mi gēlī yá. bin doḥuS (2) ğırh_iki dōumlūm. bōa kıoylūm. évet.

(3) çifçilikle. arpa, būdáy, sōan. ékserisi şeker pancarı. üç_ana şeyi var. yāni méyveciligler (4) var_amma méyvecilig daa aS. évet tarlamız var. aaşlarımıS da var. kiraS var ékseri, elma var (5) işde armuT var. daha évelden mēselá ben_ilkohuļa giderken burda biñ dönüm méyvelig vardı. (6) dēvleT dēvleT vērđi sırf elma. dēvleT bēdavadan fidan vērđi, ékdúğ_émme işde parā_étmedi (7) diye hērkes sögdü, biz de sögdüg. ama şindig yēñiden hērkeS fidannaşiyō. bēnim ğardeşim (8) mēselá emniyet müdürlüjünden emekli isdanbuļada mālī şube müdürlü fēlán yápdı. mēselá şindig (9) aaşā otuS, yōh yirmi dönüm şeyi var aaşlı var. on dönüm kiraz var, altı dönüm de şu aaşāda (10) yoluñ kēnarında elmaļi va, elma şey ğayısı, şēfTāli, sırf şurda bi üş dönüm de cēvizli var. (11) elmaniñ çeşitleri yāv ékseri ó zāmanları ğaba misgeT dēñilen bi elma varıdı. ğaba misgeT évet, (12) yāni sēneden sēniyé ğalurdu yátaḥda. yátağı bōle moderin yátaḥ da dēyildi yāni. hani (13) bōcúğlúğ dērdúğ, mēselá şu binaniñ_ús tarafına dolđuruyōduḥ içerisine, altına biraS ó, úsdüne (14) ót mēselá ólecé sağlıyōduğ, mēselá dördünci bēşinci ayá ğadar ğalıyōdu. bōle şindig mēselá (15) moderin şeyler var, dēpoļar var, sōuğ dēpoļar var. bóyle sōuğ dēpo fēlán yoğdı. bizde eški elma (16) dēnilen elma varıdı ékşi elma. bi de babā_élma dēllerdi o babā_élma da çiçeg_aşdū zāman (17) óteki şeylere méyvelere çiçeg saçardı aynı, dölleme yapardı. évet önce bu çiçeg_açardı, şey (18) babā_élma. üç yılığ_élması varıdı. başğa da yōḥdu. satıyōduḥ, satıyōduḥ çoğ_az bi (19) parā_édiyōdu. baḥ mēselā bēn_işde yēñi yētişiyōdum óndan sōna at_arabaļanda ó bazara (20) ğótürüyōdum, üç kiļosunu bi liriyé vėriyōdum. ó da ğurtarmıyōdu yāni. gine áynen bōlesi gibi (21) iļaş bahalıydı.

(22) anlatırım. bënimgi bir bazardan bir bazara çalındı, bënim düünim. şimdig ilg gécéden (23) ihtibären baḥ şurda yõharda tanduļlarından siziñ *érzincanda* da vardı ó tandıļlardan, orda kète (24) dèllerdi, cèvüzlü kète yapaļlardı, kıyüñ delúgannısına yèdürülerdi. èlma işde gomposdo, baḥ (25) gine şeyinen hoşaf dèyim hoşaf dèllerdi. èlma hoşafıynan vèyaud da áyrannan kıyüñ (26) deliğannısına onı mèselá yèdi sèkiS gún vèrürlerdi. óndan sõna yáḥın kıyõleri gõnaḥ oḥuyuntu. (27) zarf fèlan yõḥdu érkeS gèdib ata binerdi, dõlanurdu kıyõleri, õle oḥuyuntuļar gèlirdi kıyõümize. (28) oḥuyuntu yáni mèselá şaḥıs emmá kıyõü temámını dúúnúñe dāvet_èdersiñ, buña oḥuyuntu (29) dèrlerdi. o oḥuyuntuda orğanize ètmeg_úçún cumā gúnü piriş piļavı yapardı dúún sayibi, (30) danuşuğ dèllerdi oña. danısuḥ. danuşlıḥ dèllerdi, kıyõlü gèlür orda piļavı yèrdi mèselá dèrdim ki (31) işde *āmed_aa* işde *yõrdenúg* kıyõü saña, *mèmed_aa* *bāļica* saña, şeyirden bèş dène gine (32) oḥuyuntum mar gèlecegler var, ó fèlanciyá, õle hërkeSe taḥsim_èderdi. hërkeS o hazıļını (33) yapardı. mèselá soñ gèciyé gèlündü zāman soñ gèce dèdúúmuz de cümèrtesi. cümèrtesi gúne (34) gèldi mi davuļ zurna oña hòş gèldiñe gidilirđi. mèselá atuḥ içgiliyse bi şişe raḥı, birás lèblebi, (35) birás_èt, birás çõreg, õle bütün o gèce zābāḥa ğadar ó davuļcuļar dõlanurdu. èvet gèce mèselá (36) siñsiñ dèllerdi. siñsiñ dèllerdi oynar ateş yáḥaļlardı, ateşiñ_èdirafında oynaļlardı. gèlini érken (37) çıḥarduļa şünki yárişınan ğüleş_oļurdu. bizim bu kıyõümüzde yáni milli ğurecçi var èvet. (38) ğurecçiler var. *érgin, éngin. éngin* biraļı da. *énginiñ* dèdesi de çoğ ğúzel ğüleşürdü. mèselá āmet (39) *pèḥlüvan* vardı daha èvelinden binnar dève gètürmüş_adamļar *sivasdan. yıldızèlinden* dève (40) gètürmüşler kıyõye. dúún gèlin inerdi mèselá sèkiS buçuḥ işde doḥuS_aralarında óndan sõna at (41) yárişı, İsan yárişı yapaļlardı. adam yárişına birer tavuğ vèrülerdi ğazanana, èvel gèlene. at (42) yárişlarında da para. óndan sõna ğüleş yèri ğuruļurdu mèselá bu zāmannara ğadár ğüleş (43) dèvam_èderdi. èvet aynı mèselá normal bõle işde nèblim *ĝurpiñar*_oldü gibi çoğ ğúzel (44) ğüleşler_oļu. adam ğarınca ğaderince para ğordu, mèselá bi tēke ğordu, nèblim bi yáşında dana (45) vèrúrdú orta baş aļtı. bënimkinde para şey_ètdile para vèrdiler. mèselá başa yüz lirá vèdiler, (46) yètmış bēş lirá ğuccúğ orta dèdiler, èlli lira işde öyle, óndan aşşāsına da on on bēş yirmi mètire (47) basma aļuļardı, yáni işde şaḥıslara ğöre birer mètire bõle kèser kèser, yáni birinci oļana yáni (48) yènene ó basmaļardan vèrillerdi èvet.

(49) şimdigi_ësgî báyramlar hêç kimse yáluñuz_ékmeğ yemezdi bu kóyde. mësela_êñ_aza (50) üç gômşu dört gômşu yányána gëlirdi, bilbillerini dāvet_édellerdi. hërkeS_évinde mësela (51) kim bunıñ_éviñde şurda *mısdafa usda* dëllerdi, mësela biz_oriyá giderdúğ ebem mësela bõreg (52) yápardı, un_élvası un_élvası yápardı náPlim_işde çorba, ét, ekmeğ nêyısé bõle yapağlardı, (53) órda yènüdü. báyram mësela ğurban óndan sõna da mësela çocuğlar ellêne bire tórba aлуşla, (54) bütün kóyü dõlanıyõñ şeker_almanıñ_úçun, el_öpmeniñ_úçun, evet dõlaşılğlardı.

(55) oyún yáv bayā oynanuğlardı da ğaşıh_oyunu vağğā ben bēg bilmem. şindi bacı bağ (56) óñceden bóyle dúún yerine ğarıların oynadū yere bağmağ yásadı. érkeS_áyırdı. mësela tahtağ (57) dëllerdi aça şeyi ğurağlardı, urğan_atağlardı, tağtağ, bõle mësela sağınaldı_işde bēkar ğızlar, (58) yėtişgún ğızlar. fağat_órağara érkeğler yánaşamazdı yāni. bağın ben bi oláy_annatim şindi (59) size de, órda gēçmeg, burda gômşunuñ dúúnú oluyó. işde biz de ón bēş ón_áltı yásğarımızda (60) varuğ artuğ yāni deliğanni óldümüzi biliyóruS. afur tarafında kirişin_áltını dēldúğ duvarı. (61) kirişin_áltını, duvar tarafıun ağğl tarafında dēldúğ. oriyá bi tahta yelleşdúrdúğ, şünkü o évde o (62) ğun_úçun gēlib kóyüñ ğızları oyniyácağdı deliğanni ğızları. şindig_órdan seyrederken fağat (63) hanı bēg de ğunnazlığ düşünme, óñümüze bóyle bi eleg, harbul veyáut da góze bülmyóm bülüy (64) müsüñüS? ónnardan dahsáyduğ bizi górmazlerdi. şimdi bi ğadınıñ_üş dēne ğızı var, üçü de (65) yėtişgin. anam dēdi órdan bi érkeğ bağı dēdi. órdan biS afuruñ ğapısından çıhamadığ. afuruñ (66) ğapınıñ_ardına atı bāladuğ, at tēgmeli ğapıyı ğırmış. biz de tēmeg dēruğ, bağ şurda afurda var, (67) boh_atıla sózüm_óna mağın boğunu atağlar, ordan çığduğ gēlmiş burda éviñ kēnarına oturduğ. (68) nē olmuş işde dúún_évine dēlüğanniğlar bõun bilmem ne, bizim durduğumuz yer de ğadir_aa (69) dērlerdi, lan derdi bu dērdi burda iki dēne de burda oturı, bi bardağ çáy işmedúğ. ónu yığdığlar (70) benim bilāderinen başğasınıñ_úsdúne. óylece ğapandı gētdi.

(71) vağğā şindi kēşgeK var yāni kēşgeK bu başda yāni, bu yāni daha évelinden benim_õa (72) ağğım_ermiyó, ğavağama dēllerimiş_õña, ğavağama dēllerimiş, sırf kēşgeK yapağlarımış, mësela (73) yáv_işde ó işin yāni organize eden adı. yāni kóyü

ohuyuntu yapacağlar fahad_õle şimdiki ⁽⁷⁴⁾ bölé geniş meniş évler yoh. davar_ajlları bilmem néler, gaşunan érkeS_oriya gidermiş, ⁽⁷⁵⁾ dúún_eyinden beş_altı çömleg işde kêsgeK gêtürüllermiş, orda yeller orda da oynallar, ⁽⁷⁶⁾ şindî_bi çalgı malğu õle o şey fêlan yög yanı, orh fêlan yoh yanı. orh fêlan yoh_işde ama ⁽⁷⁷⁾ dëfinen çoğ güzel çalannar vardı évet. bi tã téyzemidi, *nazmiyé téyzem*, bi tãne de gadınıñ ⁽⁷⁸⁾ laqabına *bina* dëllerdi. *bina* dëllerdi. şindi bañ az bi şey ahlımda galdı. işde alti yedi yaşlarında ⁽⁷⁹⁾ dërdi ki, sësini bölé,

⁽⁸⁰⁾ golundaki bönçuğlar da nazaradur nazara,

⁽⁸¹⁾ ikimúzú göysunnar bi daracuğ mészara.

⁽⁸²⁾ deyın õle túrgú sóylerdi, bi tefiñ_ortasına bi kënāna vururdu ki hağgatten de yanı ⁽⁸³⁾ mārifetli bi şeyidi yanı. o gada oynallardı, çalardı canım. zaten önnardan bi taq olmaSSa o ⁽⁸⁴⁾ dúún_évi ölmazdı yāni.

⁽⁸⁵⁾ başga şimdi bağ bacım yemeğlere gelinci kóyüñ mészalá yemeklerine her çeşid mészalá ⁽⁸⁶⁾ ğuru fasille, piriş pilavı efendime sóleyim nēblim_işde üzüm gomposdosu, mészalá patatis yemā ⁽⁸⁷⁾ bunnar hep yemeK yapağlar mészalá. kóylü dāvet_édeller geliniñ mészalá bazar ğúni ⁽⁸⁸⁾ gelin_indiyse ó yemāñ_adını da ğuyō óñú dēller. ğuyā óñú, yanı ğuyāden de bi yemeK ⁽⁸⁹⁾ artar_orda, onı hērkeziñ şeyne sufrasına birer ikişer dıhım vērüller. dāmat demeK, şindi dāmat ⁽⁹⁰⁾ işde ğuyā deyi mészalá ğuyā dērsin dāmat diyolar başga, ben_ēsgī ānadiyom şindi. ğuyā ⁽⁹¹⁾ dēllerdi, bóyle ğuyā ónúñde de ğıS tarafından ó yemeK gelürdü, né gelür çöreg gelüdü, böreg ⁽⁹²⁾ gelüdü, bi de tavuğ gelüdü. onı mészalá gerdā girdū gece birer ikişer dıhım yeller, öndan artanı ⁽⁹³⁾ da bütün kóylüyé mészalá işde tüm kóylü öluP da işde mészalá diyilim ğırh sıfra var, ğırh sıfriya ⁽⁹⁴⁾ tahsim_édeller, birer dıhım fêlan.

⁽⁹⁵⁾ bağ bacım, doğdur fêlan hiç bi şe yögdu. onı da şindi hóğümeti met_étmeg gibi deyül ⁽⁹⁶⁾ yanı şindi bağ sālīh_ócā var, doğdur var, yanı aynı *avrupa* düzeyinde. işde bağ bu varyetim ⁽⁹⁷⁾ dörd dörtlüg yanı hiç kimsiyé muhtaşlīm yoh. *allā* şükür. baña bağ şindi epeyi laf_étmesi, sōuğ ⁽⁹⁸⁾ bi şeyler vērīm de için yāv. olur. hadi.

YER : AMASYA/MERKEZ/Boğazköy

ANLATAN : Ali TÜRK

YAŞ : 80

KONU : Karışık

(1) bildiğimizi annatırıS gızım, eer siSiñ de pırögırmızâ uygun olur mu ölmez mı
(2) bilémem. êsdāFulñah niye raqatsız_öñalım, siziñ. adımı sóyádımı sōlicém saña, ne
gúzel, (3) sebep? yāni ördan alđıñ, bu isimden alđıñ bu gēlenē he mí? öldi, *ali türk*.
évet. ana yášım (4) ségsen, nufús kādı yētmiş bēş amma tabiki bunın mēvzusu çōñ, ó
yášım irelli geri ölmeması (5) ölması. nufús kādı şey dōum kādını dōldirmışlar köydé,
mıñdara imzalaTmışla, nufúsa (6) vėrmemişler ve órada ölüm girmiş_ariyā.
babam_ölmüş, otuz_úç yášında. ó arada éy bėnim (7) annem dē ve anneme yášlı
ólan kadınar da ó zāman amasyāyi ne biliyir, nufúsu ne bilī, (8) mēmuru kim tanī.
şēre Sāten bi atlı araba gıderse göñu gömşu binib gidī. yáud_é mejbür (9) yáyan
gidī. ó günner öleydi. ó arada amma sen dē nufús kādure yáPmamış dōum kādı
amma (10) ne bildiñ yášıñı? bañ_ónı da sen dimeden ben dım. biz_ó ötuS bēş
dōumlu ólarañdan (11) asgėre gitdik. bunı da hayır hayır séverin biri alđı, nufús
kādımı. ben ön yēdi (12) yášındaykenēmiş bañ, o hayir sévene sórmuş, çocuğ gaç
yášında? yáy dēmiş çocuh ön_úç (13) yášında. bēş yáš ufañ sōlemiş. şindigi bildime
góre. ó zāman tabi bilinmiyirėgden gidilī. biz ó (14) nufús kādınan asgere gitdiK.
otuz_áy asgėrlig yápdıñ. évet. jandarmáyđım ben, *vanda*, (15) *van. vam* gördün mü?
van çög güzel bi yer. çōñ tārıhi bi yer. éreg dān étēnde, düz óvada (16) güzel. ó arada
évlendiK, çāmıS çolūmız_öldu. köyümize katustura gēldi. gadusdıra mēmuru (17)
dēdi ki, éviñizde eliñizde tapı, sēned varısa gėtirin de qoláyılıñ ólsun dēdi. ben de
gēldim (18) anneme didim gi, anne bizim tapıñlar nérde? tapıyi görsem tanımam ben.
elimizde tapı yōñ. (19) var_arāzi, tapı yōñ, bilmiyōñ. bu arada anneme didim gi böle
böle dēdim. aha yávrım nē (20) diyōñ torbiyá goyüyōñ_óylé dēdi elimize gēçen kādı
dēdi. ördan alđım indirdim. aa şu bu (21) bōúglúğde bi kāt, şey bēz tōrbā, bi de
büzmeli āzi, ipi çekTin mi büzülū, aşđın mı açılı öle (22) torbanıñ_ıçinde. ó_añıT bi

tēg bi tēg bi deg heb bēş ğuruş, yim bēş ğuruş, elli ğuruş, arāzī⁽²³⁾ vėrgisi maļ vėrgisi,  v, mina vėrgisi. heP binnar doļi. bi de bi daha  ıĥdı, bi de baĥdım gi⁽²⁴⁾ benim d um k dım, Şu  nniligde, Şu uzunnuĥda. Ő yitin birisi *ahmet harpıtlı*, biri *mısdafa*⁽²⁵⁾ *d mir*. ğoņi ğomŐumuz_ıŐd .   z mam annadım ben y Őımı bin doĥuS_ S otuz d umlu.  yer⁽²⁶⁾ bu n f sa gideymiŐ_  d um k d   le y zılırimiŐ. ama ıŐd  ariy   l m giriŐliK, babam⁽²⁷⁾  l Ől K,   anda babamıņ y pac  işler  ld  gibi ğaldı.

⁽²⁸⁾ b bam b nim duy Őum  g re pancar Şeker pancarı icad  dild  otuz d rdlerde mi otuz⁽²⁹⁾ b Őlerde, babam otuS s gizde m fad_ tdi. pancar suļarkene y luņus   z man bi z hir⁽³⁰⁾ s perlerimiŐ pancarlara ki ğurt y mesin diye, pire y mesin diye. her insannara da⁽³¹⁾ v rmezlermiŐ gi pancar Őirketi k ndi s permiŐ. ğ revli bir_ nnarın  rbabları, vazifeleri filan⁽³²⁾   anda   da suļarkene ıŐd  su y ĥardan iŐmiŐ amma suyu  le k ndisi annatmiŐ. o ıŐdigden⁽³³⁾ s na da ışde   bu ila  s yi m ydana  ĥmiŐ. ıŐd  zab  zab  ğarŐi iŐmiŐ suyu,  tesi zab ⁽³⁴⁾ ğarŐi  lm . aļlah size  m r v rsiņ.

⁽³⁵⁾ ben buranıņ y rlisim, *b azk y*. v di  yle de,  unki *suļu vadan* ğeliŐiK burası⁽³⁶⁾ b az_ l  *amasy * kağara. ge iŐ yeri  vet, ismine *b azk y*.  sgisini d ymadım bilmiyorum,⁽³⁷⁾ y ĥ h raļda. *b azk y* oļaraĥd n biliyorum ben.

⁽³⁸⁾ b rda  le bir y tır,  vliy  ismini d ymadım, d ymadım.

⁽³⁹⁾  sgi d  nnerimizin bizim *b azk y* n d  nneri bir hafda bir_ y  nce y ut  n b Ş g n⁽⁴⁰⁾  nc , k yl   arılır, ğoņi ğomŐı, d  n sahibi d vet_ der. y meg d kerdi. ben  limi⁽⁴¹⁾  veriyorum, b nim mis firlerime bu y ĥın k ydegi  var k yleri koņŐuları k naĥ d rinir⁽⁴²⁾ ismiyle k naĥ oĥic m, her h niy  bu k y ğa _ ne, elli h neydi   z man. elli h neniņ aŐŐ ⁽⁴³⁾ y ĥarı otuz otuz b Ş_ nesi k naĥ mis fir aļabiliyodu. bizim bu k y n otuz otuz b Ş h nesi⁽⁴⁴⁾ bir k naĥ aļabiliyod . otuz otuz b Ş k y, b z  da iki ğonaĥ da aļan da oļuyodu.  dası m s yit,⁽⁴⁵⁾ y mesi iŐmesi bol  l nlar da  er d  n saĥbının k n  fazl ysa, a ıĥTa ğalması diy ⁽⁴⁶⁾ aļıļlardı ve d  n saĥbınıņ elinde s fi  alğıcılar, y tbaŐı binnar yer i erdi. ge en mis filler⁽⁴⁷⁾ k yler aļıļlardı, k y ğomşuları ğomşular aļıļlardı ve bir hafda d  n saĥbınıņ bi  cesine g re iki⁽⁴⁸⁾ ğıraĥnet iki d v l, bir de oturaĥ  alğısı, cımbıŐ,

kēmāni, dönbeleK, ö hepisi varıdı. bu da ⁽⁴⁹⁾ bıççıyē göre. zēngin_olan gētiriyödu. ettā kıarı bile gētiriyölardı, kıadıñ öynatıyölardı, bēle ö ⁽⁵⁰⁾ belli bir, *samsundan*, *havzadan*, *çorumdan* bōle bir şeyler oluyömuş, varımış dēmeg gi. aynı ⁽⁵¹⁾ şindiki dansóSler gibi, sēs sanadgelları nasıl düünnere gēlī, önnar da gētirillerimiş. ⁽⁵²⁾ görüyödüm ben_önnarı, çocüduh biz_ö zāman gēçlig varıdı, bi ön bēş yirmi yāşına ğadaran ⁽⁵³⁾ dēvam_ētdi bu işler. yā önnar ö zāmannarı bizim köyde de bu muhitde oluyödu bu muhidde. ⁽⁵⁴⁾ bizim köyde öteki köyde de oluyödu aynı. bu şēgilde ve bir hafda simsim darabul dērdig ⁽⁵⁵⁾ simsim. gēceleri simsim, günüzleri iş başı, hērgez işine gider. aħşam_öldin mı ve aynı ⁽⁵⁶⁾ zāmanda düünner güzün başlardı, bu zāmana biterdi düünner. ğış zāmāni düün yapıılır, yazın ⁽⁵⁷⁾ düün ölmazdı. yazın şüngü oraħ var, su işi var, oraħdan öncē su işi var, çapa işi var. bizim ⁽⁵⁸⁾ birda mütiş pancar, bosdan, arpa, būdáy ēkilir. bunınan bizim arāzimiz, gēlillerimiz biydu. ⁽⁵⁹⁾ pancar, bōsdan bir de ēkin bar arpa, būdáy. bunlarla ama güz_öldin mı güzün başlardı, ⁽⁶⁰⁾ nişan, düün işdé nē diyim dūñür gētmē, başlanırdı ve yüzüg taħılırdı, dērgen bıççesi ⁽⁶¹⁾ gēniş_olan iki_áy üç_áy içinde aynı alırdı ama bi sēne iki sēne de nişanni kałannar da ⁽⁶²⁾ oluyödu. asgere gideceg bēkliyeceK, bıççesi záyif şē yapacağ. zāman bēgliyī tabi bınnar ⁽⁶³⁾ hēPisi şeyine göre varlına göre olan şeyler. yāñnıS o düünner bir hafda gēce bütün ö ğonaħ ⁽⁶⁴⁾ gēleceğler son aħşam gēliller ğonaħ. bir hafda önce başladı düün, her o gēşler her köyden ⁽⁶⁵⁾ gēşler gēlirdi, simsiñ_öynałlardı aħşam saat sēgizde doħuzda başlar on_ikiyē bire ğadaran ⁽⁶⁶⁾ öynałlardı. heddā bu köyüñ gēşleri de yāni köy gēşleri hangı düün hangı köydē hangı düün ⁽⁶⁷⁾ oluyösa ö köyün gēşleri zabaha ğadar_ēylenillerdi. o zāmanki ğış günü anniyösuñ, ğış ⁽⁶⁸⁾ mevsimindē_olan bir şeyler. şindikī yazın oluyö, yāzın da tabi hem iş var hem güz var hem ⁽⁶⁹⁾ de kıssadan kēsiliyö. bō dēvrin de o ğidişatları, o dēvreniñ ğedişatları, bugüñgi dēvrin ⁽⁷⁰⁾ ğidişadları. benim ğörüşüm aħlımda ğaıan bunnar ğıSım.

⁽⁷¹⁾ yēmeğlerden ēkseriyet bizim burda étli burğul piłávi, étli piriş piłávi, öndan sōrra, ö ⁽⁷²⁾ zāmanda şindi de aynı var yā işgi dā dēvam_ēdiyö, işenner de var, işmiyenner de var. ⁽⁷³⁾ işmiyenner áyri bir ödada bi sōhpet yapardı. işenner de misāfir_ēden, üşüyön hēraıde ğızım. ⁽⁷⁴⁾ şey sōbanıñ_üsdünü aç. avu kiremidi bu yānnı al. aha bağ_örda çey var, tutacaħ var. ö ⁽⁷⁵⁾ arada bıççesi gēniş_ise ineg de

késerti düün sahibi. tosun yıhardı, ğavurma yapardı, tas ⁽⁷⁶⁾ kebabı yapardı tiritli. her ğapınıñ_önünde üç üş dörT hāneniñ arasında bi fırın varıdı, bi tégne ⁽⁷⁷⁾ yāni bir_ölçeg un aıacağ ğadaran tégner böyüğüdü ó zāman. hamır yōruur, bi fırın ⁽⁷⁸⁾ èkmeğ yapıırdı, çöreg, bide, kete bunnar yapıırdı. bizim buranın usúlünde bir de yúha ⁽⁷⁹⁾ tatlısını yapıırdı yúha. bilirsın de mi? yıha tatlısı işğefeden, arasında cèviz, güzel tatlı ⁽⁸⁰⁾ şerbeT tókeller. óñı yapıırdı. tabi binnar da şeyine ğöre hērkeziñ èliniñ durumına ğöre ⁽⁸¹⁾ misāfirini aç qoymazdı, *allah* vèrenden. bi yemeglerden de bizde kèşgèK de bişerti fırın ⁽⁸²⁾ yāndı_ıçın kèşgèK de ğöllardı güzel, çünkü hēc_ölmāsa çarşıdan ğeder qasabdan üş dene, ⁽⁸³⁾ üş beş kilo kèmiğ_alıır kèşgeK ğordu. ilgili kèmiñ kèşgè tatlı olur biliyó musuñ? bilirsın. ⁽⁸⁴⁾ kèşgè hērkez bilir. yáluñuz kèşkēn bāzi yèllerdı bēli bi çalıyolar, siz de çalıyoñız mı? işde ⁽⁸⁵⁾ bizim de isdemedimiS. biz ezmiyoruS. èn tatlısı da bizim ezilmiyeni. yöre ben óñı sana ⁽⁸⁶⁾ açılııadım sen dèmeden. bāzi yöre eziyolar, ben biliyorım. çoh yèllere gitdiK. ó èzilen kèşkēn ⁽⁸⁷⁾ yüzüne bağın mı kèşgeK midir, būdáy yēmē mi, bułgur yēmē mi, yārma yimē mi belli ⁽⁸⁸⁾ dēyil. bi ètinen bi yārma gibi yāud bi şey gibi, artuğ yāni ónu bilmiyen kèşşeg_öldünü ⁽⁸⁹⁾ annāmaz yā. ama bilen nē güzel olmuş dēr. başğa? az_öldü. bāğ.

-15-

YER : AMASYA/MERKEZ/Böke

ANLATAN : Gülümser GÜL/Satı YAPRAK/Gülbahar KİRAZ/Cennet
ÇANAKÇI/ Sultan GÜL/Saniye DAĞ

YAŞ : 60/63/70/65/59/?

KONU : Karışık

(1) -ismim *gúlemser gúl. gúlúmser* deyil mi çey diyelá hasdānede. *gúl.* vaļļā ēlli bēš (2) dōumlūm. aha bende. burda dōdīm burda dā oļdīm. *bókē* kōyü, *amasyāniñ* *bókē* kōyü. annamı (3) ebede *bókē* diyá geçiyōmuş yānı.

(4) -ēsgisi yēñisi yoĥ gızım benim.

(5) -yēñisi bizim şey yoĥ, *bóká.* aşşāda bi *beke* var, oráynā oráyı bi ğaruşduruyelár.

(6) -ora *çorumda.*

(7) -yávrum aşşāda ğabrisdannımıS var yá, ora *bókē fancar fāĥır* diyé geçī, ēsgi ismimiz (8) dēyişmedi buraniñ.

(9) -savaşdan gelme.

(10) -*bóke.*

(11) -*hamza.*

(12) -*fāĥır.*

(13) -*fāķır* kōyü, *amasyā* bālı.

(14) -yátır var.

(15) -ķabristannımızda yátır var.

(16) -yátırniñ_úsdü.

(17) -o birinci dūnyá savaşından gelmeymiş. ēsgisiler oļacaĥ da annatācaĥ.

(18) -vaļļā hēkáyesisin ben noļdūnu iç annamı bilmiyōm nērden.

(19) -o bi zâman şeye gêtmiş, bu kıyden gâyb olmuş gêtmiş, *hacı bégdaş* efendimde (20) hizmetçiymiş.

(21) -ordan gelmiş.

(22) -ordan bu tarafa hizmetçi oldu adam dünyadan göçüncé o da bu tarafa geliyô, (23) evlerine.

(24) -bólgá bólgá tayin_ölmüş_işde néyse.

(25) -evleriñe geldin mi de orda mafâT_édiyû. déyi gi ben mafâT_édincé dî baş_ucuma (26) diyî çám gâzû dikeceñiz, bu çám gâzû yêşerúsê ben êr_olmuş o labülürüm dî. yêşermese (27) mézerimi söhüñ atñ dî.

(28) -o da yêşerî.

(29) -çám gâzû dá yêşerî, dağ tézelerde uşdu.

(30) -birisi duruyú birisi orda şindi yáturuñ gèri yánda.

(31) -guru guru guru gâzû dikiyôlar guru gâzû, guru gâzû dikiyôla guru gâzûg yêşerî (32) çám_âcı oluyô, göcaman adam gâvuşduramıyodu.

(33) -biri duruyô yá şindi.

(34) -áynı durî orda.

(35) -birisi uşdu.

(36) -yáhdılar orda canlandı orda yánî, başga bi yère.

(37) -úzerinde başga yère vermî.

(38) -Siyârete gurban ne kêsñ yá, orda yáhiyelá. başga yère gétmiye.

(39) -şimdi úsduñü de yátırını yápdılar évñ_ içinde.

(40) -ordan çıhb da gétirseñiz.

(41) -adı bu *hamza fâhır*.

(42) -öylê_olmuş olû yámı ordan hizmatçısı.

(43) -hizmetçisîmiş.

(44) -hızmatcısıymiş.

(45) -hizmetcisi.

(46) -órdan gélmeymiş.

(47) -dışariyá çalışını da vèrmī yānı orda yáharsañ yáhiyá.

(48) -ordan bi şey gótürüsen oña seni gèri gètüttürü öriyá. vallā üryáa girī, şeye giriyò seni ⁽⁴⁹⁾ ördan.

(50) -bizim buradan gétüren olмыйò da başgi yèrden gótüren_olusa üryásına girī gèri ⁽⁵¹⁾ gètürüyü.

(52) -bi teg cüvenni alacāñ, cühenini ördan cühenini alıyòñ, başñ_ārisını gótürüyö.

(53) -töpraḥ.

(54) -alıyòñ içiyòñ. sālīyī, sālī yānı.

(55) -èsgi miḥdar satmış oranı şeyiñi.

(56) -èsgi miḥdar satmış bu aşşā *áydıncıyá*, *áydıncáy* bülüsünüS, o çámı uçán çámı.

(57) -*hamıza bahınñ* açıcıñı satmış yānı onü diyi.

(58) -*áydıncalı* adam burdan gótürmeden paráyı buriyá yáturü yá zabah gétürecēmiş. ⁽⁵⁹⁾ adamıñ üryásında buña diyo, ülyásında mı éssah mı hanı ora bize ğarannuḥ. adam gèliyò ⁽⁶⁰⁾ buriyá miḥdara dèyi ki, paramı vèriñ, ben bu çámı gótüremim diyi, ben diyò bi de ğurban ⁽⁶¹⁾ gètürü oriyá.

(62) -kēsī.

(63) -ben bōce diyò, onıñ çoḥ darbasını çègdim, çoḥ şúqúr ğurtuldum diyò. paráy gèri ⁽⁶⁴⁾ alıyo, o çám orda yáhdıla bah, ğurbanda bişiyö, yányö amma gótüremiyog.

(65) -ğızım şimdi şöle kèsilmiş yá kèsilmiş.

(66) -o kèndi uşdu kèndi.

(67) -dèyi gi benim diyé buriyá dī misāFúllerim gèlī diyī, yáni misāFillerim gèlī burda (68) hızm̄at_édī diyī.

(69) -ḡonuḡum gèlī diyò, ḡonuḡlarıma ilāzım olū diyī.

(70) -onu da diyò ḡurban gètürūdū nèyne büşürecem? onu onuñ_úçún diyò, ben bu bi teg (71) buriyá yáḡmiyá vèriyom diyò, başgá yère yér yoḡ dī yáni. annadıñ? anna_ışdè.

(72) -her yèrimizde var.

(73) -*hòduḡca baba* var.

(74) -bu úsdümüzdegi èv *hòduḡca*.

(75) -*hòdıḡca baba* diyòḷa.

(76) -*hòduḡ mèmèd*miş ismi de, *hòdıḡca baba* diyòḡ. *hòduḡ mèmèd*miş, *hòduḡ mèmèd*.

(77) -siS şu èvliyálarıñ adını sayın.

(78) -*sancaḡ galduran*.

(79) -ziyāret çoḡ ziyāret.

(80) -onuñ aT başında k̄óyüñ çíḡışında buranıñ çíḡışında *sancaḡ baba* var.

(81) -sancaḡ asgerin sancā olmuş.

(82) -asgeriyeniñ yèlleşim yèri.

(83) -*mèhman dède* var, *mèhman dède* èvet.

(84) -öyle ismini sayácansa.

(85) -áyını o *hòduḡ babanıñ* aḡtında *musa dède* var, èvet.

(86) -sayóñ dè vèriñ.

(87) -*hıdır dèdè*.

(88) -yoḷunuñ şöyle döneḡ yèrinde *hıdıḡ baba* var, *hıdıḡ dède*.

(89) onnar da heş bi şeyini vèrmezler, órda sen lohmañı yè, büşür yè yáh, dışarı bi şey (90) vèrmeS.

(91) -o şeyiñ *musa dedeniñ* suyú şeydeymiş sáden *hodułca babadañ*. o su şindi bizim (92) kıoyuñ içine aşşā ahıyò, yáni bi dèermennig su.

(93) -èvet.

(94) -ordan çihıyò oriyá. kèsiliyò.

(95) -üsdünde suyú yoh şindi órda suyú varımış.

(96) -bi gúzún gèdiyoh bi baharıñ gèdiyog, iki dāfe gèdiyog sènedè.

(97) -arabałarna gèdiyoh órda yoharda yiyoh, aşşāda da yèniyò.

(98) -*hıdı! hıdı! dede var. hıdı! dede var yá.*

(99) -bi bacı ismiñi söyler misiñ? ismiñi söyle.

(100) -*ebrü_ānim* orda bi bacı çocunuñ mu kèndü şeyiniñ mi bi suyúnan yihaniyá háralda, (101) yá o tuvalete oturú yihani yá çocunu, o su altına çegmiş órda şindig o su. *mısa dede* (102) dèdúúmús yère endi. altına çegmiş *mısa dedede* ahı ó *hodułcaniñ* suyú bi ğadınıñ yáni (103) mikroPlūndan su altına vèrmiş.

(104) -èsgiden yáni şindi dèül.

(105) -şindi dèyil èsgiden.

(106) havanı ğyi durumunda bahar ayında, gúzúñ.

(107) -bi baharın kèsiyan yáni ğızım bi de gúzúñ. yáñiy baharıñ şindig.

(108) -yáturu yoh öyle şey yog, yápusu yoh, yáturu var da.

(109) -gúzún her şeyimizi içeri alınca tóhumları èkmeden gèdiyoh. baharın da *bahar* (110) *báyramı*.

(111) -nèvruz da kèsdig yāni. biz_ateş yáñmadıh.

(112) -biS ğurbannıĝ kèsiyoh. lohma yápiyoh yāni.

(113) -órda biz_évelden, varıdı. tèleñ varıdı. bi yèrde uzakłarda yángun ołuncu órda (114) bègleniyòdu bègci bègliyòdu.

- (115) yáhiT da yemek şey gətiriñ. yoh̄ yoh̄.
- (116) -yāmurumuS gıstılanısa yāmur dōvasına çıharuñ öriyá ğurbanımız kēserúğ.
- (117) -*hodułca baba* yāmur dōvasına.
- (118) -yáni binnariñ çoñ ünneri bóyúğ ğurban_olım.
- (119) -başgá yellerden habar gēlī ki yāmur yāmadıñmıydı yāmur duvāsına çıñıñ dēy.
- (120) -roka gētsiñ yāmur duvasına diyelá yāmurlar kēsildi diyola.
- (121) -yoh̄ daha var dağ sırası var da bu áyda dōúl. mayısa gēdiyúğ. mayıs_áyinde gidilī, ⁽¹²²⁾ şindi gēdilmī şindi bu ğış_ayı dağ. he mi bēlli ay şindi ğış.
- (123) -şimdi bóyle kēfte yá öriyá varıncı dümdüz bi alan ğoca ğoca aaşlar var. buyúr? ⁽¹²⁴⁾ gēndü içi örmannıg ğoca ğoca pēlitler var. dümdüz yeşil_alan. her aacı da ğocaman ğocaman.
- (125) -bēnim ismim *satı yáprah*. atmış_üç.
- (126) -*sāniyé dā. dağ*.
- (127) -*gülbahar kiráS*. yētmış.
- (128) -bēnim ismim *cēneT çánañcı*. atmış bēş, évet.
- (129) -*sulñtan ğúl*. biz emmi uşāyúğ. elli doñuS.
- (130) eşgi düñner gibi. bēnim düñde dēy otuz bēş dēne davar kēsdilē, sütlüleri yápdıñā, ⁽¹³¹⁾ bóregleri yápdıñā. tabi, düñcü çoñ gēldī. kōnañ çoñdu. ğırñ_āne ğonañ varıdı. kōyüñ ⁽¹³²⁾ hēpisinde. ó vajúT öyleydi. alñın mı? ğiremis dañdıñā. alñunuñ noñdunu hēç bilmiyóm bi yāndan ⁽¹³³⁾ gēldi bi yāndan gētdī.
- (134) -cumuriyed alñunu varımuşdur bunnarda. cumuriyeT_alñunu var.
- (135) -varıdı ó zāmannar.
- (136) -vardı var. bilezúğ yōdu. cumuriyeT_alñunu var.
- (137) -yúzúğ var da şey ğiremis dañıyólardı.

(138) -acın tēgnesinde èkmē oĭ háy yávrım. acın tēgnesinde èkmē oĭmaS bèri.
kóylü lafları (139) bóyle oĭu.

(140) -yánu acıĥdıñmıydı gótúreceñ, elindekini satacãñ, bôazını doyúracañ, onı dī
yánu.

(141) -bildiñ. bólé otımiyá. baĥsana. paspas diyelá. bu mu? maĥada sèriyúg yá.

(142) -oturuyúg işde bëyle örüyög. haĭ kilim_ aĭamayıncá nápacañ aĭamıyõñ.
gúcúmúz (143) yétmū. bunu örüyüg baĥsana.

(144) -sırtındaki gidī dēerlendirī yánu otuduĭ ısıcaĥ.

(145) üç. var. ikişer dēne. iki birni iki birni iki birniñ üç gızım. bi gızım
iki_õĭan. ben (146) ancū_õĭdım iki dēfã şeye gètdim de dünden gèldim. tōĥaTda.
saõĭ. iyi oĭdum bi daĭ oĭdum. (147) ikicúg elma yeñ. yõĥ eliñde yiyemeñ, işde.

YER : AMASYA/MERKEZ/Bulduklu

ANLATAN : Nuray TOPUZ/ Saniye TOPUZ

YAŞ : 43/37

KONU : Karışık

(1) -*saniyé topuS*. otuS yedi. *bulduhlu* köyü.

(2) -gêlin oturun da şöle çáy gétüreyim. hoş geldiñiz canım.

(3) -yoh yoh.

(4) -meraba!ar siSe de hoş geldiñ canım. éyisiñiS? gèl *mısdafa* otu, yoh yoh sen otu çáy (5) gétürüm ben. ben nāpācam ğı ben? anam bu telefōn nēy?

(6) -sen biraz dağ yúğsegdiñ.

(7) -*nuráy topuS*. éyi bi şeye ğayıt_ét bāri. ğırh_üç. bora!iyim *bulduhlu*.

(8) ò kēşkā, yēmā? onı mayısın on dörd on altısında gēlseñiS de gōrseñiS şu dúñneri. (9) vallā ğúzelim dúñüm var da òndan diyem dúñümüz. ò!umuñ dúñü var. vallā ğúzelim işde (10) kıy dúññēni davu! oluy, zunnası oluyū, ğúzel böyúğ ğazannarnan yēmegler bişiyā. iç (11) fasilyē, piriç pılav, döner, çorba, salata, ğarpuS, işde mevsimiñe ğöre yāni. évet évet bizim (12) buramıza ayıt. sōvanni, salçalı, étli, iç fasilyé dēdüm ğuru beyāS fasilye oluyú.

(13) -beyāz fasulye.

(14) -beyāS, yeşil fasilyé de bişiyō yāni ondan da her türlü yēmāimiz bişiyō yāni.

(15) -biz iç fasulye diyoh.

(16) -ésgiden bēyle çöreg yāpiyōmuşlar hamur_işleri, sēmāFéller, áyrannar. háyvannarı (17) kēsiyōmuşlar böyle ğavuruyōmuşlar, yiyōmuşlar, davarları bōle.

(18) -ğavurma, bulğur pılavı, kēşgeg ò zāman ò daha çoğ_oluyōmuş.

(19) -éveldene bi hafda dúñ oluyōmuş. bizim şimdig dúñümüz dörd ğún olacağ. (20) cumādan davu! geleceg bizim, pazaracağ pazar ğúni zābānan gēlinimizi

gétüreceg, davuļ ⁽²¹⁾ gideceg bi de sinámiyā gidecēz. áynı kóyler de şēere döndü şimdi. bi de sinámada yápiy_áynı ⁽²²⁾ kóyler şimdik.

(23) -saļona.

(24) -saļon baļ_ışdē, biz sináma diyōg bu saļon diyō.

(25) -ēvelde sináma diyōduļ.

(26) -şurdaki yán taşı tutTuļ.

(27) -şimdi saļona bindir.

(28) -bu kóyde şimdi dúún üş gún dört gún yápiyōļ, burdan alıyōg bi de çarşuyá gidiyōg, ⁽²⁹⁾ orda yápiyōg. öylē_ısdī. bēnim dúúnüm de áynı dēdúglerim gibi ışdē yēmeğler bişdi, ⁽³⁰⁾ şeyler bişdi.

(31) -gēndi dúúnümü unuttum de.

(32) -dēf dēfinen túrkú çalıyōlardı, oynuyōlarıdı, def varıdı ēveldene, böyle şeyler yōudu. ⁽³³⁾ baña mı? baā yim bēş sēnē_oldu. yirmī yim bēş. üş tāne. yā bi gız. bēnim mi? gēlinnīmiz ⁽³⁴⁾ zardı, beyáz gēlinnīmiS, böylē gēcēlerkine, iki gēce üç gēce, gēlin hamamımız_oluyō. ⁽³⁵⁾ cumā gúnü cumartesi gúnü ōa dolmamız_olū, yánına yá patitis yēmā yápiyōg, çöreğ yápiyōļ. ⁽³⁶⁾ gına gēcemiz dē ō zāman dēfidi, şimdig şey gēlū avu şēerden coz caz mı maz mı nēyise ⁽³⁷⁾ önnar gēlī.

(38) -orļ.

(39) -oļ gēlū oļu guruyōļ ā bōle.

(40) -mayısın doļuzunda bēnim gızım gēlin gideceg, deminki gız birda, biz dutduļ ⁽⁴¹⁾ hazılladıg hēr şeyi.

(42) -şimdik_öyle gúzelim áynı şēerin dúúnū bu kóyde de oluyō. kóyüñ dúúnünü ⁽⁴³⁾ biz_áynı gēlenāimizi yápiyōļ, bi de gótürüyōļ şēerdeki sinamada yápiyōļ áynı. óndan sōna ⁽⁴⁴⁾ da oda ēvine dıñıyōļ gēliyōg. napısa yápi, şim de gáyinna gáyната yoļ yánnarında. bi ódada ⁽⁴⁵⁾ bizim de zábacağ başımızı bēkliyōlardı.

(46) -ğapınıñ ardında bēkliyōlardı.

(47) -böyleydi işde.

(48) -éccüg geçigsen ğapiyá vuruyólardı.

(49) öt yiyecēmiz mi yáni? yiyecēmiz.

(50) -madımaḥ.

(51) -zébze diyõñ sen yáni zébzede oḷan mı diyõñ, ot.

(52) -yoḥ yoḥ ot diyò ot diyò madımaḥ.

(53) -madımaḥ.

(54) -ğuş ekmē.

(55) -ğuru yeşillig_ışdé böyle õnnarı büşürüyòğ yiyòḥ.

(56) -tèkel, cüce baursü olū yáni eşğēfelig.

(57) -eşğōfelig, bunnarı yemeg yápiyòḥ, bi bēş_alı tüllü.

(58) -gēlin_eli diyòḷa, ğara erüşdö diyòḷar onnar oḷuyū.

(59) -otu bī_áriyá ğetürüyòḥ, yemeg yápiyòğ ğózel sóyan dörüyòğ, saḷçasını yávinı, o ⁽⁶⁰⁾ yeşillī ğiyıyòḥ böyle pıçānan, üsdüne ğuyòğ, içine éccüg bulğur ğoyòḥ, yárma ğoyòḥ, çemen ⁽⁶¹⁾ oḷısa çemen ğoyòḥ. yoḥ ot dēyil, o da yáni yēdūmız bi ğıdā.

(62) -çemen.

(63) -hazır_alıyòḥ hazır da satılī ò. o ğoḥuḷu bi şey, biz alıyòḥ hazırını, évde ğarıyòḥ.

(64) -baharat türü baharat türü.

(65) -baharat şeKlinde satılıyı, ğúzel bişiriyòḥ_ışde yánına sēmāveri yáḥıyúḥ, sufrayı ⁽⁶⁶⁾ ğuruyúḥ, sóvan kēsiyòḥ, turşu ğoyòḥ, hem zāmanına ğóre heb yáni. ğışın ğış yiyecē áyru ⁽⁶⁷⁾ yázın yáz yiyecē. şu baccelerimiz var, şimdīg oraḷaráy fasilyé, dōmatis, biber, süs biberi, ⁽⁶⁸⁾ mādünüs, sóvan, tère her bi tüllü bi şeyimizi yápiyòğ bizim yázımıza yētiyò ğúlīm õnnar. ⁽⁶⁹⁾ ğúzel bahcamızan alıb alıb yiyòğ, ilacı yòḥ, bi şeyi yòḥ yáni çárşu gibi.

(70) -pērdeli mi?

(71) -bilim. yá onı bizden bizim_annelerimiz daha éyi bilī aslında. ó işde oriyá biS *pérdeli* (72) diyòh_ışde. *pérdeli* diyòh biS oriyá, *érenner* diyòh. érmış yāni órda ğalmış óña *érenner* (73) démişler. *érenner* ğarşusunda.

(74) -*pérdeliyé* de işde bóyle bi ğarı ğelin_oluyómuş dāmadınañ ğelin. *érmeni* ğeliyómuş (75) ğeriden_arı ó ğelin dāmad o *érmeni* ğelincig_ışde ğelin órdaği ğelin démiş *allahım* démiş (76) *allah* tarafından_ışde yá bēni daş yáp yá ğuş yáp démiş. *érmenleriñ* elñe biraħma démiş (77) yāni kēndü kēndüne. ó da órda ğelin_olarah órda yētişmiş ğalmış yāni. óndan sōna cēhiz yá.

(78) -ğuş olmuş ğuş_olurkene saçıñ tēli ğalmış diyòla.

(79) -cēhiz cēhizi nēyi bóyle yāni içinde bi orayı ó óda şēğline ğetüdüler. ó órda yētişdi. (80) işde öyle dēdiler diyòlar yāni. órda yāni.

(81) -ğuş_olmuş ó zāman saçı ğalmış dēdiler.

(82) -*érmenler* nēm nē ğalmamış yāni *allah* tarafından érmış yāni oriyá ğalmış. işde (83) *érmenner* nāpiyú işde nāpiyú şu tērerislerin yápdūnu yāpiyúmuş érmeniler. ğeliyómiş sēni (84) öldürüP gidiyómuş. işde ó da cēnābı *allah* tarafından yētişmiş oriyá *pérdeli* ğalmış bi daha. (85) cēhizi cēhiziniñ_ichine bu yāni ğuş_olarah yāni bi türbe ölarah ğalmış. bi dağa óña bi (86) dēmúrden sancaħ yápdılar, süslediler püslediler ğelin hāline ğetüdüler ó zāman çocūduħ yāni (87) biS. bizim ablaħarımıS nē daha éyi bilī annelerimiz, nē ó zāmannarı biz daha da bi (88) çocūduħ. ónnarıñ āzından böylé yāni ğonuşduħca aħlımızda ğalmış. bi *érennerimiS* var, bi (89) *pérdelimiz* var. óra da ğarşu ğarşuyálar. óra da pürlúğ óranıñ da óranıñ bi hikāyesini bilmīm, (90) órda da aynı óra da érkāmiş. órda da yáturumuS var.

(91) -órda da pür var yāni odunnar var açaħla ama hiç bi şeyini vērmi órda, nē aacıñ vērī, (92) nē kúlúnú vērī.

(93) -yá óra da érgeK.

(94) -yāni o évliyā vērmiyó. órdañ bir şeyini gidiP de ğetürürsen *allah* ğósdertmesiñ firtına (95) ğopuyó ğopuyómuş yāni. yāni bi şeye ūradiyómuş sēni.

(96) -*érenner*. órda da yāni érkeğ_olarah yātī ó da.

(97) -yòh *érenner*.

(98) -yátur diyòlar sadécé. yátur diyòlar *érenner* diyòh yāni. édiyòh ben ön bēş gún oldu (99) gitdim bēn öriyá, ayáhlarıma ārı gēldi, gitdim örayí şey_étim, górdüm. gēliyō. çocuḥ da (100) oľuyū bizim bīraniñ evliyāsından. çocū oľmiyānnar gēliyòlar. bazılarına vērī yāni cēnābı *aļlah*. (101) bazı insannarıñ rüyāsına giriyō. űimdig diyelim bizim bīraniñ evliyāsı sēnin rüyāña (102) giriyōmuş yāni hēr insaniñ dēyil de. onu gētürüyelār öriyá satıyòlar, lasdīni alıyòla. çocuḥ da (103) vēriyō bizim bīramıS, éren gøyòlar érkeg_oľusa, *éren* gøyòlar adımı da. gurban adıyòlar (104) oľursa diyòlar saña dörd_ayáhlı gurban gētürecēm diyi adam gētürüyō başında kēsiyō, yiyō, (105) içiyō gidiyō. ben de yāni dağ ön gún ön bēş gún ancā_oľdu bēn de gitdim. kēndü (106) evluyāmiS yāni bīrda. başında oľudum üfüdüm namaz gıldım gēldim. űifā oľsuñ dēyi hanı, (107) yēr góg dōvāynan dēller.

(108) yētişiyō bunnar bóyle saçaḥlıg gibi üzüm_oľuyō. budaduḥ, budaduğ gúlüm. halime (109) yürü çáy gētü bizim_órdan. gēssūñ mī? yēmāimiz de hazır, vaļļa. bunnara baḥım su (110) vēriyōh_işde bóyle bīdiyòlar, yáprāni vuruyòh, űeylere dōlaplara gøyoh donduruculara, (111) kúpklere gøyög. şey kúqúk diyòlar óndan ilaç vēriyòlar. kúqúk diyēlār ilacın_adına da (112) kúqúrT mú kúqúf mú nēyise. dibini suluyòh_işde bóyle baḥımını yápiyòh bóyle tozlanusa (113) hortumunan su dutuyòh üzümlerine, amma üzümli. bāımıS çoḥ bīrda kirazlımıS, (114) üzümlümüS.

(115) -kiras_olī bizim gēñelde bīrda kiraz_olī.

(116) -bizim bīramızda çoḥ üzüm de oluyú kiras da oľuyō. yápan da var. dağ yēñi yēñi. (117) yápan da var. napolyán, gāra kiraS.

(118) -napolyón var, vig var.

(119) -viK var yáz_işde napolyón, vik.

(120) -sıfir doḥız var.

(121) -avni kirazlarıñ_adını biliyōñ mu oľum dē ablan da yáSsıñ. kirazlarıñ ismi diyi oľuyō (122) mu diyi.

(123) -daļbasdı var.

(124) -sıfır doḥız

(125) -dèdim yá ònnarı ben_èp.

(126) -óyle şey yāni.

(127) -ağ kiraS diyòḥ aḥ kiraS.

(128) -bizim bîramıS kirazlıḥ yāni óyle. içinde de üzüm var. satmıyòğ gúzelim, yiyòḥ biS ⁽¹²⁹⁾ hêç bi şey kirazları satıyòlar, kiraS çoḥ_olū. üzümleri de yiyòḥ, bégmez yápiyòḥ. bóyle ⁽¹³⁰⁾ gèlen giden yiyò çoḥ_oluyò.

(131) -kirazıñ yüzünü satıyòḥ şindi.

(132) -kirazlı satıyòğ kirazlıḥ çoḥ_oluyò bîrda.

(133) -çiçèkene gèliyòS ziyeriler yèñiceliler_alıyò, tòplaması ònnara.

(134) -adam iki ton üç ton tòplú gótúrū.

(135) -yárisı olū vèyáhuT da icar gibi vèriyū.

(136) -bêş milyárisa iki buçū saña iki buçū oña óyle olū.

(137) -icar dā_oluyò.

-17-

YER : AMASYA/MERKEZ/Büyükkızılca

ANLATAN : Erhan TESELEK/Orhan KARA/Selahattin UZUN

YAŞ : 54/56/60

KONU : Karışık

(1) -*erhan têsêle. têseleg. êlli dörT. êlli_âltı dõumlu êlli dörd_olî dē mi?*
büyüggızılcā. yõh.

(2) -*orhan kıara.*

(3) -*bizim bildimiz ğadarla ğızılcā hālā ğızılcā. êlli_âltı.*

(4) -*êlli_âltı. ben de buralım. biyüggızılcā.*

(5) -*sêlâhattin uzun. uzun. atmış.*

(6) nasıl mı bilmem, babamın düünü olmış bî_afda düün çalmışlar. şimdi biS
çocuḡları (7) everdiK cumā günden orkestira ğeliyū, davul ğeliyū neyse bazıları
zõḡbetli, bazıları zabā bitî (8) düün. cumartesi aḡşamı başlî pazartesi. babamın düünū,
nē annadî çif davul çaldırması. o zaman (9) ğonaḡ minah varmış ğonaḡ, biliyõn ğonaḡ
nē oḡdūnu biliyõn. şin sen ğarşu kıoydensin, saña (10) dāvetiyē ğonderiyõruS
düünümüz var buyur diye, onnar da ğelirmiş, düün sayibi onu ğomşiyā (11) vèirmiş o
ğelen misāfiri. misāfir oña bahmaḡla ğorevlmiş.

(12) -*kõyın yāni bitün şeyle bēlirli kıışiler hāric ğeriyen ğelen misāFilleri bitün
kõydeki (13) hānelere dātılırdı. oraḡara yemeK mēmeK ğonderilirdi. o misāfiri aḡllardı
o, ğonaḡ dedigleri bu. (14) ğonaḡlısı oḡu. tam bi hafda düün çalınırdı ēsgiden.*

(15) -*tabi adet buġın bañaysa yārın buña õbürsü_ün buña. bu da düün yapicaġ,
bu da dúún (16) yapicaġ. bõle.*

(17) -*başġa da bi şey yõudu işdē, ğelin_indikden sõna ğüleş oḡurdu bilmem.*

(18) -*at yārışları oḡurdu.*

(19) -*ġüreş oḡurdu.*

(20) -ğara ğucág, ğara ğucág. yālısı mīlısı bēg_olmuyò da yālılar yālı ğüleşler atuh (21) panayırılarda fałan_olurmuş. kóy dúñnerinde ğara ğocaħ dèllerdi. tabi canım şeyi var. nèblım bi (22) bi yoļu var_onın da.

(23) -nasıl yāni?

(24) -ğúreşde.

(25) -yolluğ vèriler.

(26) -yāni bèlirli bi hèdiye ğordıla mèselá şimdi bèlirli bi para vèrdür_işdé.

(27) -para para.

(28) -bizim birałarda olmaz.

(29) -yāni baħ daha binnar daha iyileri. tamam bizim de onnar dève vèriyòS yá biz dève (30) vèrememişler de, vèmişler. ğeçi bilená háyvan bili ben ğórmedim dúymadım.

(31) -bizim_ahlımız èrdi zámana ğadar de óyle bi şey ğórmeduğ yāni bizim bunnarda para.

(32) -dúñ sayibi bèlli bi para ayırırdı oña, bu işde ğüleşe ayit nèblım birinci ğèlene bu, ikinci (33) ğèlene bu. onnar, boy boyú var. ésas ğüleşli bilmiyò. altın anam babam şimdi bizim (34) birañ_óyle oldu ki sen baña bi şey ğetiriyòsañ ben de saña ğóndermeg zorundayım.

(35) -bènim dúñnümde mèselá bēş bilezúğ, bēş bilezig üç_arma dèdi. iki bin nira da şey (36) vèrdi. èsgi işdé yá.

(37) -vardı yá bēşi billig diyelá. vardı ondan da vardı, bilezig da daħılır. ğenelde işdé bēşi (38) birliğ taħılırdı. arma dèrlerdi. arma.

(39) -altınıñ şólesi yāni.

(40) -dana vèrülerdi dè mi ineK.

(41) varıdı başlıħ parası.

(42) -vardı vardı.

(43) -sène yètmiş_ältiyá ğadar vardı başlıh parası, yètmiş_ältıda ğalhdı. yòh óyle bi şey⁽⁴⁴⁾ yòhdu.

(45) -gèlin indigden sònra da ğáyinpeder ğáynana derdi ki işdé gèlinime benden bi tãne ineg.

(46) -vèyá bi dúve ki onıñ_évinde de ğáyvan töresinde sütünden yòurdandan mahrum⁽⁴⁷⁾ ğalmasıñ.

(48) -gücü nêye yéterse oña ğóre bi bájııyódu.

(49) panayır fałan dıl de bizim bırda bize gèlin mèselá pazar sabahı gèlin indigden sonra⁽⁵⁰⁾ ğúyá ónú diyòlar ğúyá ónú diye kèşgeK vèrilirmiş millete.

(51) -yèmeK.

(52) -bizim çocuĥlümuzda oluyódu yãni. düjünden sõna gèlin indi, pazar günü işde⁽⁵³⁾ öylenneyin yèmeK.

(54) -ondan ğeldigden sõra da işdé

(55) -hanım ğıS, bèlirli bi mèsãfi bi sabın ğoyòlardı, biliyõn mu şóyle sabunı? onu ğóláy⁽⁵⁶⁾ vurułmıcağ bi şekilde. oña bóyle avcılar gider oña ateş_èder. onuñ_araĥasında birisi.

(57) -işdé ó zãman onın oña hèdiyè olaraĥdan mèselá bi ğoyún vèrecegse vèyã bi cuĥ⁽⁵⁸⁾ vèrecegse o sabın_işine verilirdi ó. öncèden vardı óyle bi şey. ödül ğoyodu, atuh onu yèllerdi⁽⁵⁹⁾ yãni.

(60) -tavuĥ yarışı oluyódu tabi.

(61) -òrdan_alduĥları zãten hèdiyey de ğótúrúb kèndi cèbine atmazdı. alır oriyá gideller⁽⁶²⁾ tóplanı, yèllerdi yãni.

(63) -bilmem_olu çoĥÇã şey ğetiridig dãdan pür ğetiridig. pür dèriz biz_oña. şeyiñ çãmiñ⁽⁶⁴⁾ öbür çeşidi. onı yãĥardıĥ. biraz da o çıtırTılı yánar bõle. nasıl olı ortada dönerdiñ_işdé. yãĥiyõn⁽⁶⁵⁾ ateşin ètrafında dönüyõn. bizim zãmanımızda biz_õnnarı bèg soñ zãmannarda ğórúken o bu⁽⁶⁶⁾ dèdiglerimiz daha èvveldi, bizim_işde çocuĥ ğenşlig yillãnda, bizim zãman şimdiki gibi⁽⁶⁷⁾ dèyil, ó zãman on

bêş yirmi yaşındaki gênşleri düün sałonuna dāveT_édemiyòdu yāni. ama ⁽⁶⁸⁾ şimdi hêp on bêş yirmi yaşın altındaki çocuĥlara ġaldı zāten, adam, töresini daĥıyò geçiP gidiyò. ⁽⁶⁹⁾ yēmēni yiyò.

⁽⁷⁰⁾ -ġızım aslında bizden daha yaşlılarını bulun. önnar at_arabasınan gêtürüyòlarmış ⁽⁷¹⁾ ġelinneri. biz ö şeylere yetişmedig.

⁽⁷²⁾ -at_arabasını biz de biliyòĥ.

⁽⁷³⁾ bîrası aĥım satım yeri, yázın sêbze mēyve aĥım satım yeri bîrası. baĥ şu anda da fideler ⁽⁷⁴⁾ ġeldi baĥ_antalyádan, fideler daĥıyò. dòmates.

⁽⁷⁵⁾ -dòmatesi var, saĥatası var.

⁽⁷⁶⁾ amasyá yáĥım bize.

⁽⁷⁷⁾ -bizim bildimiS ġadere êsgiden yúmurtası haşlaĥla, yúmurta sararĥlar. biz ġórmedúġ onı ⁽⁷⁸⁾ da yáĥnız bóyle duyárduĥ yāni yımrtta sarardıĥ êsgiden. óyle bi şey dúymadım, çoh şúĥúr ⁽⁷⁹⁾ başımıza da ġelmedi de ġórmedúġ de yāni. taĥtáyĥa işde yúmurtanıĥ_içine, bêziĥ_úsdüne ⁽⁸⁰⁾ ġoyòdu yúmurtayı sarıyòdu taĥtáyĥnan da.

⁽⁸¹⁾ -amasyáda bi şeyi vardı, bêlediyéde çalışan bi mîzaffer diye biri vardı. ābimiĥ ⁽⁸²⁾ bóyúġ_òĥan düsse ġoĥu çıĥıyòdu. biz_elimizi atamıyoduġ, ġeçe ġúndúz herifün évüĥ de ⁽⁸³⁾ òrendiydim yoĥın ġıyısında, zilĥe basıyòdum, şunı bi oĥar diyòdum, o da tıġ yérine gêtiriyòdu, ⁽⁸⁴⁾ aĥıb ġelıyòdu. tabi canım.

⁽⁸⁵⁾ -dédim ġibi işde bêzin_úzerine yımırtayı haşlardıĥlar bõle yúmurtayı sêrerdı yāda ⁽⁸⁶⁾ pişirirdiler. óndan sōna bêzin_úsdüne ġordu buriyá sarardı, óndan taĥTáyĥnan da bóyle şe ⁽⁸⁷⁾ yapardı. oynamasıĥ diye sarardı biraĥırdı. kimi böyleydi bizim ġórdúmúz ġadarıyĥla.

⁽⁸⁸⁾ -o her yérde òleymiřdir yá.

⁽⁸⁹⁾ -bilir bilir.

⁽⁹⁰⁾ -her yeriĥ tabi áyır áyır şeyi var.

⁽⁹¹⁾ -siS, nê soruyòĥnuS bunnarı?

(92) -yázar mısıñ sen? yòh_anam babam biz alıyòh. biz yetüşdürüyòh da biz yapmıyòh_onı.

(93) -*anta*yádan s̄ona ikinci d̄eyil bizim bira s̄eracılıh.

(94) -daa önceden yetiştiriyòdih. şimdi ūraşmayı isdemiyō insan. firevkò ilaciñ_adi (95) bandırma. onnar da onnar da aynı insan gibi işde ilaca ehdiyacı var, b̄esine ihdiyacı var, bilmem (96) n̄eye ehdiyacı var h̄epsi var_ışde.

(97) -n̄e ekmiyoñuS d̄eseñe, n̄e ekmiyoñuS de. n̄e ekmiyòh?

(98) -kivi ekmiyòh, muz_ekmiyòh.

(99) -muz yapmıyòh, z̄eytin yòh. findih yòh, çay yòh.

(100) -findih da var da findih ȳememize ȳetmeS.

(101) -tütin yòh. tütün var da birda yòh. m̄esela hacjovada var, hacjòyũnde var.

(102) -yáhin ç̄evrelerimizde var

(103) -yáni bizim birda yapmadımız binnar. s̄ebSecilig.

(104) -*anta*yádan s̄ona burası.

(105) -ğazancımız_o.

(106) -kışın m̄aruł_olũ s̄erada.

(107) -kışın s̄erałar bozulmaz ȳani. yápdın mı ğalıır. b̄oş ğalmıyō şindi d̄omates bitdigden s̄ona (108) m̄aruł dikiyòS. m̄aruł biter, d̄omates dikiyòh t̄egarar b̄oş ğalmaz. var var.

(109) -ısbanağ, m̄aruł.

(110) -saña n̄e d̄eyim bañ muz yetiştirmeS, kivi yetiştirmez, ȳeñi d̄ünyá yetiştirmeS ğeriye n̄e ğelirse (111) ahlıña n̄e ğelirse h̄epsi var. ama şimdi b̄aS̄ını ticari ołarah ȳani ğazanc_ołarah yáni o b̄aSı da (112) s̄ade ihTiyácımız_ołarah. kiraS bołdur bizim birda.

(113) -siS n̄erelisiñiS?

(114) -şunnağ kiraz_aacı z̄aten şu çiçeg_açannar.

(115) -hangi köy? *ciminni* qoy diye bi qoy var. işde anamın_anası ordan gelmeymiş.

(116) -fazla gurçalamañ ahraba çihacañ.

(117) -savaşda annemiñ annesi gāninan gelmişler. nası gelmişler bilmiyom. derimiş ki babası (118) veyā annesi bu çocū buralara biraḥmayı biraḥaḥ da, nere biraḥaḥ. bu da üsdündeki (119) örtünüñ_altında önnarı dinnerimiş. biraḥmışlar illāki. atuh *rus savaşı* mıdır, *ermeni savaşı* mıdır?

(120) -tabi canım.

(121) -bi şey dēy yardımcı olabildiseğ ne mutlu.

-18-

YER : AMASYA/MERKEZ/Çavuş

ANLATAN : Ali BÜTÜNER/Sündüz BÜTÜNER/Orhan YILDIZ

YAŞ : 66/75/57

KONU : Karışık

(1) -gèl hēri gèl çábuḥ gèl.

(2) -gèl hēri gèl de. dur otururum ben. otu *órhan* niye.

(3) -tamam_ otu ben bi şe_yápmıyóm hadi sen otı yenge.

(4) -hēri gèl_ otu de.

(5) -sen şuriyá otu baḥim yenge.

(6) dúúnümüzden mi?

(7) -*sündüS bütüner*.

(8) -sündüS bütüner.

(9) -bin doḥuz_üz otuz dörd döumlü.

(10) -hoş gèldiñiS. bu nè iş_oluyō bü_iş?

(11) -bin doḥuz_üz otuz dört. *çávuş* kıy.

(12) -*çávuş* kıy buralım.

(13) -ben bilmüyóm ki o bilsin.

(14) -bilemiyōḥ_onı. neden. yerlisúyúğ_emme èsgiler bilür_ónu biS bilemiyōḥ yèñi.

(15) -*ali bütüner*, yáv gızım benim üniversde talebesi misiñ? şimdi bu mèmleketi biliyōñuS (16) daḡ niye soru soruyónuS? gèlenegleri górenergleri háyır biraḥmıyō ki bu bèyniñiz.

(17) -bèyin yá yá bu biraḥmıyō èvet.

(18) -açılımdı, ğatılımdı, bilmem nēydi, anayássáydı babayássáydı, millet_acından_ölū sen (19) idārē_ēden binnar bizi yávrum. bu ğadar_olur. háyır siSe dēmiyóm ben ğenel bēnim. yētmış (20) bēş. otuz bēş bin doĥuz_üz otuz bēş. sor nè sōracāsañ. sor baĥīm ēvet ēvet. çaviş.

(21) bī_afda dúún_oldu.

(22) -annatsana lan.

(23) -ānamam_olı mı hērī sóylesenem bī_afda dúún çállaĥardı.

(24) -*orhan yıldız*. bin doĥuz_üz ēlli üç dōumĥu. *çávuş* köyündenim bēn. nè annātim?

(25) -şindi dúúnneri annadīm bī_afda dúún çálınır şindi. çálındū ğún sanduĥ çíĥar çarşamba (26) mı olū?

(27) -sanduh çíĥardı dērler şindi bīrda sanduh çíĥardıĥar.

(28) -sanduh çíĥarıĥardı ğeliniñ_ēvine.

(29) -başdan_aĥ başdan sabānan dúúne başlayışdan alın, un mu ğótúruyúñuS, yárma mı (30) ğótúruyóñuS.

(31) -o sanduhda ğidī sanduhda. otu da ğēndūñ ānat.

(32) -ārīĥ dēller ārīĥ ğótúruyóĥ dērler. ārīĥ ğótúruyóĥ dērler.

(33) -ó da dúún_āşı.

(34) -dúúne dúúnde yāni ōĥan_ēvinden ğız_ēvine ğider.

(35) -birbiriñizin nōĥsannānı tamamĥan hadi.

(36) -sen niye sóylemiyóñ sen de sóyle ó daha iyi bilī.

(37) -ōĥan_ēvinden ğız_ēvine.

(38) -şimdi bēn ğelúsem zararıñız_olú siziñ. bēn bēni fazĥa ğonuşduman, bēnim ğafam sālām (39) bi ğafa dēyil.

(40) -ufah dēfeh yā, haşgaş nèblim un, ufaḥ tēfeh üş bēş gişi de bērabē hōcāynan giderler (41) ğız_ēvine, ōrda bi yēmeK yēller oḥuḷlar, oḥuyırağ gótúrúler_onı oriyá.

(42) -piḷanlı pırōramlı annat.

(43) -işde anniyácaḥ *ali aa*, işde kitabdan nası, kitabı annat dēdūmizde saā hēmencé mi (44) āñadiyōḥ.

(45) -dabandan ānadī işde.

(46) -onu diyōm yá işde ōḷan_ēvinden ğız_ēvine gider.

(47) -onu ānat piḷannı annat ki.

(48) -üş dōrt gişiyen dūyn sanduğ gótúrúler işde o.

(49) -üş bēş gişīnen giderler hocáyla bērabē, onu gótúrúler ğız_ēvinde bi yēmeg yērler.

(50) -yēmeḥ hazıllaḷlar. aḥrabası işde aḥrabası.

(51) -yá yáşlılardan giderler_ışde.

(52) -bizi şaşur ma.

(53) -oraḷarı sóylen ki kitab çíḥaracağ_adam.

(54) -ōndan sōra davuḷ dutaḷlar, davuḷcu gētürüller kōye, davuḷcu gētürüller, ōndan sōna çağı (55) dutaḷlar, davıḷ çálar dūünde.

(56) -haley sēkeller bóyle toḷlanu millet.

(57) -haley sēkeller oynarḷar ōndan sōra, var, ondan sōra cumā ğúni ōḷan hamama gider (58) burda. cūmártesi ğız gider hamama áyru, moturnan tiraḥtōllēnen veyā münübüslerinen.

(59) -yá yá óyle gider.

(60) -ōndan sōna pazar ğún saat doḥuz_on gibi gēlin çíḥar ğız_ēviñden ōḷan_ēvine gider.

(61) -pēşi sırá yēñge gider.

(62) -pəşi sırá iki tāne yēnge gider mēselá ğız_évinden.

(63) -ğız_évinden biyō ōlan_éviñden üş tāne yeñge gélúr.

(64) -aħşam gélú ğına gēcesinde.

(65) -aħşam gélú ğına yápaǵlar. aħşam ğınayı yáħaǵlar, oynaǵlar, ğúleller óndan sōna gēline (66) ğına, gēlini gētürüller ortiyá ilāhı_édereg, ilāhi sóyleller. óndan sōna mum yáħaǵlar pēşi sırá. onı (67) yápaǵlar óndan sōna o éyden gine ōlan_évinde gēlen_olusa ğınayı yáħaǵlar gēline yáturuǵa. (68) namazını ğıǵduruǵa biz_óyle. ğına gēcesine élbise ğeydúrúduǵ ğına gēcesi élbisesi áyrı oǵur.

(69) -ğına élbisesi dērler.

(70) -çiçegli miçegli oǵur.

(71) -gēlinnig gibi áynı.

(72) -gēlinnig de bēyáz_oǵur.

(73) -hócam bölümüñüz né siziñ bölümüñüz? hangi üniversidesiñ? *érzincan* éyi.

(74) -başına da bōley yá eşarb_örtellerdi gēlin_éşarbı áyrı oǵur. elini, yüzünü örtelle, (75) ohıyaráħ açǵlar yüzünü. óndan sōna ğınasını yáħaǵlar. töremiz bóyle.

(76) şindi töremizde de şindi ğıná gēcesinde daħmazǵar. gēlin_ininci duvaħ dēruǵ duvaħ (77) yápaǵlar duvaħda daħaǵlar.

(78) -ōlan_évinde.

(79) -ōlan_évinde. évet.

(80) -ķóyüñ ğarusu tóplañır o gēlin_évine.

(81) -dúúnú yáv_işde bitecē ğún gēlinü çıħaruǵar, duvağ yápaǵlar, orda oynaǵlar, ğúlelle.

(82) -hērkeS taħısıñı daħar.

(83) -tōresini de çevúrule başından daħaǵlar. né imkání varısa, aǵtun daħarsa aǵtun daħar, (84) bilezúğ daħıyōlar çoh.

(85) -şimdi bilezúğ.

(86) -şindi çòh bilezúg dahıyòlar.

(87) -çèyreg, bilezúg şimdi. o zamannáy bêşi billig varımış.

(88) -èsgiden de bêşi billig varıdı, önnarı bizim şeyimizde bêşi billıdı, şindi yòh o bah. (89) gołuna çèy bilezúg çòg yápiyòlar. çèyreg çèviriyòlar.

(90) yèmeK de şindi çórba yapałlar bah çèirme çórba. biS çèirme çórba yáyla çórba çèirme (91) çórba bizim çèirme çórba. piłav yapałlar, guzu kèseller gèliniñ_ónúne kèser.

(92) -davar kèseller, varısa mał kèseller.

(93) -èvet gurban kèseller gèlin ininci ayāna, onu büşürüler, yidürüler hèpsini.

(94) -kóylúye çāları çāruła yédürüler.

(95) -kóylū çāyí çolū bóyúg_ adamları hèp çèy yédürüler. böreK yapałlar. daTlu yapałlar. (96) bunnar_èp yápiłur gızım dúúnde.

(97) báyram diyòh şeye gèline şey gótú báyramlıg gótúruyòh. onı ānadacam. ānicah. (98) báyramlıg gèlī şindi báyrama elinden gòparsi bi yúzúg_ alıyí, óndan sōna çárşaf_ alī nèyse işde (99) bułuz_ alī sırtına.

(100) -gèline bi dahım èlbise.

(101) -èlbise alıyí. gáyna gáynata alıyí gidiyòlar bōle. yèmeK yapałlar. yemāni de tavuğ (102) kèselle, gızardurłar, piłav yapałlar.

(103) -datłusunu, bōrāni.

(104) -datłusunu yapałlar ału gideller.

(105) -ahrabalarından üş bēş tāne bōle yáşlı gariłarnan giderler.

(106) -báyramda da tōplanuılar gótürüler, adetimiz bóyle. ónnarda da yaparłar.

(107) èsgi báyramłar. gèlin gáynataniñ_eliñi öpmiye gider, yánında górumúsú èltisi varısa (108) ónnan bērāber yá gáyınasını ału yá èltisini ałur. gáynası gáynatasınıñ_eliñi öpmiye gider, ó da (109) yá yúzúg daħar, yá ałtun daħar, bi şey daħar.

(110) şindi eşgi báyramlarda ŝóyleydi eşgi báyramla.

(111) -eŝgiler bóyleydi hanı.

(112) -eşgiden daha bi uyğunudu yenge, millet birbirine hep dutğundu. ŝimdiğ ŝóyle.

(113) -tópıanıb gidellerdi. şimdi yá evden fazla gitmiyóla şindi.

(114) -şu evleriñ_úsdú kiremúd eşgiden tam yápiydi bóle düz. tóprağ yápiydi. herkeS meŝelá (115) bu evden né gideceg iki tãne kilim gideceg, óteki evden né gideceg örme hasırılar vardı (116) ğamıŝdan.

(117) -dóŝŝeg gideceg yáni altına sereeller.

(118) -o ğamıŝ ğamıŝ hasırılardan ğótürülle, yátağ ğótürülle, minder ğótürüller oriyá, bu evde (119) né biŝmiŝ böreK, kęŝgeK ondan sóra tatlısı, tavū, eti her nêyse bu evde bu biŝmiŝ, o geleceg. (120) öbür tarafda né biŝmiŝ piriŝ pılavı, patatis, ğuru fasulye iŝde herkeS_elinden né ğöpiysa (121) yemeKlerini büŝürür, meŝelá bu kóy yüz_ãne. yüz_ãneli kóyde bi iki üç.

(122) -üş tam mı oluyódi?

(123) -dörT tam_oluyódu. bu tam derúğ yãni biz o ğara evleriñ_úsdúne samanığ veyá şey (124) bóyúğ tamılar, o tamılara sereer, mahalleceg biz bu mahallede meŝelá şurda bizim tamılarımız vardı (125) şurda siziñ.

(126) -bizim tam yá şurda.

(127) -ó tama sereerdúğ bu mahalleceg báyram namazından çıhan_érkegler oriyá çıhar (128) yellerdi. ğadınnar herkeS_eviñde. sãdece érkegler tóplanur, báyramlaŝullar_órda herkeS (129) yemãni yer báyramlaŝur óndan sóna ehdiyár yaŝlılarıñ_evlerini ğezmiyé evleri ğezeller.

(130) -ğenŝler hep yá bóyúğleriñ_elini öpmiyi giderler.

(131) -hasdaılarıñ yaŝlılarıñ_ellēni öpmiye gideller. yóh óyle yóh

(132) -oyún yóh.

(133) var madımağ. madımağ, tēkilcán, yemliK.

(134) -ğuş_èkmā.

(135) -ğuş_èkmā dèller, sormuḥ. bóyle gênîş yáprahlı bi otur.

(136) -incéyken ufāken pancarıñ yérine toplāñ.

(137) -kómeç var évet kómeç. yòḥ_áynı kómece bènziyen bi şey. hatta madımaḥ bizim évde (138) vardur atta şımdıg yá. óle mi? sormuḥ, ğuş_èkmā, ısırĝan, kómeç var. var.

(139) ğuzu ğóbē dèller kırtışlı, tópraḥdan yēñi çıḥar bóyle, sóbelen dèller bēyáz mantar. (140) sóbelen. bū şımdı marketlerde satılı yá bēyáz mantar, ónnar zıraatçılarıñ yetüşdüdü bi mantar. (141) bu bēnim dēdüm mantar bóyle tópraḥdan yāmur yādı mıydı bóyle çıḥar tópraḥdan.

(142) -tóprā yárar çıḥar.

(143) -tóprā yárar çıḥar. şu uzunuḥ şōle sóbelen amma çoĝ ğúzel_olu çoḥ lēzzetli olur. (144) yāmur yáncı çıḥar_o bōle bi. çánaḥ mantar_olur, o daha bōle şu şaPĝa gibi bēnim ğafamdaki (145) şaPĝa gibi bōle kókú şōle olur şu ğadar şōle, tópraḥdan çıḥar bōle o dāda olur bu bizim dāda. (146) bōle çıḥar. fahed ét gibi olur içi dışı içi sóyle éccúĝ māvi, māvisel şeydúr bōle ğāverengiseldür (147) içi. ét gibi olur.

(148) o yēmā de.

(149) -onu kēndin özel_olarāĝ dōasıynan, yiyòS évet. óyle óyle sāde.

(150) -yòḥ sāde ğavürub yímirtáyann, écuĝ bişinci yímirtáyı ĝıraruḥ, óndan bişürü yérúĝ. (151) otlardan da pancar tiritli pancar. pncarı soruyòñ sen. tiritli tiritli yáparuḥ salçaalı, ĝıymalı, úsdüne (152) de sarımsaḥ dókerúĝ yirken, içine de az bi bulĝur_ataruḥ yárma, nè bulusan piriç bulĝur. az bi (153) şey ataruĝ ónnan büşürúĝ. úsdüne de bişinci yirken sarımsaḥ dókerúĝ, yóurtlu sarımsaḥ.

(154) -méselá şu kómeç ısırĝan, kómeç, ısırĝan, bı tēkil bunnarı ğavururlar bulĝurnan dē mi (155) yēnge?

(156) -yá yá.

(157) -bulĝurnan onı ğavururlar yuḥa èkmāynen çoḥ lēzzetli olur_o. évet.

(158) -tandurumuS yòh şindi.

(159) -òcahda sacun_úsdúnde bîrda.

(160) -èsgidenidi tandur.

(161) -şu mèselá şu ócah var yá bah şurasını baca dèrúg biz baca. o bacada sac_òrda bah⁽¹⁶²⁾ dayalı. òrda sacın_úsdúnde altında samanınañ yápañlar_onı biS samañ nè yáparıS, işgefe dèrúg⁽¹⁶³⁾ yúha ékmãne.

(164) -biz_adını işgefe sizingi başga yèrde yuha diyòlar da biz işgefe diyòh.

(165) -biz_ışgefe, işgefe diyòh biS. òndan sòra mayalı yáparuh, sacıñ_úsdúnde o da áynı olu⁽¹⁶⁶⁾ şóyle şóyle.

(167) -haşhaşlı yalı yáparuh. bura tavan_oluyò.

(168) -şindi birası boş.

(169) -şindi bu boşluğ bi şey_olmú boş_olú şindi biz buriyá yèñiden tavan çáhduracúh. ⁽¹⁷⁰⁾ tavan_oluyò işde yèñiden tavan_arası oluyò. şinni şey_olmadı, tahta dildüremedi, yápamadug⁽¹⁷¹⁾ bõlecüg galdu.

(172) -şimdi şu şindi, sãrek dèrler sãrek.

(173) -bu da nohut.

(174) -bu susam gibi áynı susam.

(175) -o da ònuñ da yalıısı oluyú, yalı olú çoh yalı, ékmã çalıyòg yiyòh, yalı yáparuh biS.

(176) -şu nòhut, bu da nohut bunnar.

(177) -dohut da èt büşürüken_ışde yáhnı yáparuh, içine atıyòh_èvet, bu da èkin. nèblım⁽¹⁷⁸⁾ hoşuma gidı bènım. şindi onnar da bah şindi şò.

(179) -şu bóyúgler gózer dèrúg oña èkin çálhamiyá, gózer.

(180) -dur şinni dène yúruh ònnar da sèle. dèneyi yúrken oña aluruh.

(181) -yáni búdáy.

(182) -èsgiden bulğur, yárma yihayib yápiyòduğ yá.

- (183) -suyú ałsıñ diye o sêlelerine aııar.
- (184) -yá yá gáynaduruđ gétúru óyleydi şindi yoh.
- (185) -řunnarıñ_ıkisi o sêleleriñ üç tâne sêle var yá, onuñ yánda iki tâne ufaı var baı_ónnar ⁽¹⁸⁶⁾ haıbur.
- (187) -onnar haıbur. onı de êkin çalııyoh, buığuru yármayı çalııyib yápiyoh. toıum çalııyoh.
- (188) -êkinnerimizi taııayá êkecemizi.
- (189) -o da dêf dêf. êvet êvet. dêfi ben çalmım bütin çalııcı varıdı dúın dutarken biliyon, ó ⁽¹⁹⁰⁾ adama gétúruyoduđ çalııyodu oynuyolardı şindi. toz toz_órhán sade toz gétü silek. ónnar da êlek. ⁽¹⁹¹⁾ incê_êlek incê_êlek. ıa toz ıa toz úsdú toz.
- (192) -bu yána dön de vur. fotırafiñi çêkeceg yenge bu yána dön de.
- (193) -daa neyimi górdúñ têyzêñ áy gızım nası titizidi hem de nasi nasi.
- (194) -yúzellig.
- (195) -sen_eyı çalan gel. sôlemeyi bilmiyem ki sóleyim háy gızım. ôretmemiřler. ben ⁽¹⁹⁶⁾ çalmıyom biz dutucu çalııcı dutuyoh. bu ineK kêserdúđ êtlig biS.
- (197) -dêriden.
- (198) -dêri dóıl ıā. ineñ gannını.
- (199) -ğarından ğarından.
- (200) -içinin ğarından yúzuyoduñ, ben yápdım, onı yúzuyoduñ bua gêçürüyödun. yářıynan.
- (201) -yářıynan bunu gêrdürüyöñ óylece ğurú.
- (202) -bi iki dene. ğaş sene oıuyú ğaş sene oıuyú onu yápaıı. bunu ben êlli yêdi mi olmuş biz ⁽²⁰³⁾ dúın_olaıı? sen de çalamıyöñ sen de.
- (204) -ben çalamıyom.

(205) -çalışıcı bēg_éyce çālī buni, şindi de saz şey gétiriyòla, saz bunu minī birağduļar atuh, yā (206) bitdi bitdi. yúzellī de sóyledin mi? vērīm saña. vèrebilirim.

(207) -nèyi?

(208) -kókūnen kókūnen yúzellig. gétúr vèrúrúg bīrdan gétú.

(209) -bah mēselā şu çávdar êkinneri, êkinner gibi oļu, bu çávdar.

(210) -būdayín_ içinde çoh_ oļuyū.

(211) -būdáyıların_ içinde oļur ve áyvē_ékeller maļ yēmiyé. şindi bunu ateşin_úsdúne áteş (212) kózúñ_úsdúne ğodunmu mismis ğohar. buļamassıñ şindi buļamañ buni.

(213) -yoh şindi bi pōset vērīm ben saña dur. ğedincé şinni ğózler çıhsıñ bi arhandan biri sóylū (214) saña, şu bi boyļu ki bi ğózelki bi yáħısmış ki he mi, éve gidinci ondan aS şóyle ikicúğ èS (215) eteşin_úsdúne ğoy, o bunnuña ğetsiñ.

(216) -şu dūmeleri bunuñ dūmeleri çoğ ğúzel ğohar bōle mis mis ğohar kózúñ_úsdúne (217) ğoyınci. ğurumuş. şu tohumları yányō demek ki içinde bunuñ. yáh bōle tüteceg. (218) yānen_eteşin_úsdúne ğomicañ, kózúñ_úsdúne ğoyica dumannacağ.

(219) -bi şey dēyül. şindi hiç_ohumuşlūn, èsgü yazudan ohumuşlūn var mı? èlhamı oħu, bi (220) èlhamı oħu, iki ğulřayát.

(221) -üç ğulřuyú bi èlhamı oħu.

(222) -ğulřū üş dēne ğulřū bi sifdah èlhamı oħu, ondan sōna üş dēne ğulřū oħu. bunuñ_úsdúne (223) ğēndúne tüt. nazar_óyle ğeçer. pēşinden sóylū, anam şu nası oļmuş, bu nası èycē_oļmuş (224) boyú bosu nası çıbıg gibi arhandan sóylüyolar. oturun.

YER : AMASYA/MERKEZ/Çengelkayı
ANLATAN : Fadime GÜMÜŞ/ Gönül ÇENGEL
YAŞ : 53/30
KONU : Karışık

(1) -*fadimé gúmúş.*

(2) -*fadimé fadimé.*

(3) -*fadimé. älli_üç. burā çéngeliñ hanı dëller.*

(4) -*çéngelkáy kıoyüñ_ismi.*

(5) -*va||ā bilmüyöm.*

(6) -ësgi hikâyeleri öyle demeg gi annatımları. va||ā biz peg benim yaşım. va||ā bülüm (7) kī_ışde dëdñ gibi şörölarda bi yerlerde çengele birini asmışlar, öndan *çengel* ğalmış (8) heralde. bülmem kine.

(9) -*va||ā biz böyüveli eşitmedüg yanı bôúglerimizdëñ.*

(10) -*bënim_ismim gönül çengel. otuS.*

(11) -*biS kıoydeydüg de buralara gëlin olduğ aynı kıoyümüz zaten buralarda. bura çengel, (12) kıoy_ëvü kıoy de çengelğáy.*

(13) -*yuħarı ësgi yuħarda da eşyám var birda da.*

(14) -*ta||amı ta||ası olan buriyá indi. yanı burayi, tabi. bi dönüm olan işde durdu burda. (15) ta||ası olmiyán kıoyde.*

(16) atunan gëdiyöduđ. atınan bindüg. ey nëydécëñ şindi atınan gëtdüg nè yapacãñ? ğaç (17) ğún mü? ëeli bi hafda çalıniyödu. şindī bir ğünde oluyū. benimki üç ğún_öldi ana. ānca (18) yemek, ser tōpla davu||lar çalısin ğızım. yā ser tōpla. şindikī_bi dëül şindigi anām. şindi (19) ğoláylaşdı her şey. işde ësgi öylé. anam aynı kēşgeg, tarana, işgē bişiyödu, yūħa diyög (20) sajlarda. onu yeyince şëlbetliyelardı önu yëdürüyelardı. başğa nè işde çáy. çáy beg yōumuşdu (21) da. anā o başda. o başda

üzüm hoşovu. biliyoh̄ da bālar ol̄muyū, ğurudu. yāpduh̄_emme ⁽²²⁾ yāvrum nası ol̄dıysa ğurudu işde, yeñiden gine dikiyūg, gine ğurū, bilmüyóm, ūraşiyoh̄ ⁽²³⁾ baħīm. daa ó bayıra dikdūg. susuS séysúS olu mu? sépiyoh̄, ilacını da alıyóg, kúrkırdünü de ⁽²⁴⁾ alıyoh̄ şindi dé. bıduyoh̄. ne zāman mı? maştda bıduyelār işde matda. mardıñ beş_altısı ⁽²⁵⁾ ol̄du mudu bıduyoh̄. ğızım, āynı dúún bitıştēn vār yā, āynı bu yēmeg, ēelde ōleydi yānı. taranā, ⁽²⁶⁾ kıoy mērcimē, nē bişcege_ışde kēşgeK. kēşkē de heç bilmesiñiS belki de. dúyduñ mu? onu ⁽²⁷⁾ nıgsarda bi yāpiyolar şey góñúl yēdūge yiyesin gēli ó kēşkē. bizim buralarda sēmiyūg ⁽²⁸⁾ kēşkē, yēmiyoh̄ şindi de. orda ēyce yāpiyelār bilmüyóm vaħla.

⁽²⁹⁾ -burda düünnerde kēşgeh felan ğaħdı.

⁽³⁰⁾ -ölü şeylēnde bile mēvlütlēnde yāpiyola yānı. başga piriç piłonu yēmī o kēşkē ⁽³¹⁾ yiyi_adam. onu ğuzel yāpiyelā_emmé. kēşkē ğuzel yāpiyola.

⁽³²⁾ gēlin mi? óñú ğırmuzu, arħası yeşil duvah̄lu şóylé, örtüg yüzüñ başıñ, tel duvā.

⁽³³⁾ -aħ duvah̄.

⁽³⁴⁾ -aħ duvā. işde onu yāpiyolardı ēelden. ēlbisé de boydan boyá dikme varıdı dikmé, ⁽³⁵⁾ boy_ēlbisesi. şindikī_bi yōudu óylē bułuz, ğazah̄, daħlama nēymiş yōudu. ayāna da ⁽³⁶⁾ bilmüyóm gi ğeydūmu de unuttum, yoh̄ yoh̄ çarıh̄ yōudu. gine varıdı isğarpın de şindikī_bi ⁽³⁷⁾ değıldı. varıdı gine bułunuyōdu. ben de a şey isğarpın ğeydim eyi kıótú iki_ún ⁽³⁸⁾ ğeydim_ışde yūseg dabannıydı ki_ōle. yā. yoh̄ yuħarı kıoyımızde. ğāynatam yūħadaydı, ⁽³⁹⁾ bēnim_ōlan oħuyúncu buriyá indūg biS. ō vāıt vélediyé ğēdeyē gēliyedi yā ōlan aha ⁽⁴⁰⁾ bū_ēvde durduh̄, gēldi, gētdi.

⁽⁴¹⁾ yā yúnāmız varıdı da yih̄ıldı şindi sułar ēve atılıncı yih̄ıldı. tōħaşlaran yuyōduh̄. ⁽⁴²⁾ makine mukine yoh̄, eliñine. zabaħdan gēliyōduĝ puñara. kil kil de varıdı, sabın da, torsil ⁽⁴³⁾ yōudu. kúlúnen ıslıyōduh̄, yuyōduh̄ anam o da ğuzel_oluyōdu, hoş hoş ğoh̄uyōdu ki külle. ⁽⁴⁴⁾ duruluyō, tabi tabi yā ğāynati, ğazanna yánmadan nası yih̄anacān buz gibi súynan. şindigi ⁽⁴⁵⁾ ısıdıçılar, tabi canım. tabi tabi ēeli tōħacınan şindi de makiniyē atıyoh̄ sen_ışiñ ğór.

⁽⁴⁶⁾ -yúnaĝ ğóz ğóz bi yērdi. āynı yúnaħ_ışde.

(47) -yúnaḥ èsgi yúннаḥ. şindi de kime yáḥınıñ varsa o banyósunda yīḥiyō davuḷnan gine (48) gēdī.

(49) -búrúḡe giriyómuşlar èsgiden. on bēş kişi meselá sıráyla.

(50) -ḡara búrúḡlár vár yá, siyáh siyáh ā bóyle pēçeteydi. örtüyöduñ, seniñ nè oḷdūñ (51) bellī_olmuyödu, bōle gēdiyöduḥ, nası gēderdin acaba.

(52) -yá canım önünü göreceḡ ḡadar.

(53) -yúḥáydi yúḥa. ḡórúyöduñ, ḡórmeden nası ḡelecē. sıra bari, ip gibi düzeleniyöduḡ (54) gēdiyöduñ. bi èkmēnen bi çij vèriyelá, bi zāhan vèriyelár. demür gibī çāḥsıñ da ḡaḥsıñ ḡelin (55) orda dēyī. şindi de évde çāḥdırıyeláy, biyö da ḡáynıtanıñ órda çāḥdırıyöláy. yā sürüyölá.

(56) -bizim burda ādet ḥālā var.

(57) -āne var. gine yápiyöḷa.

(58) -ḡelin girdiñ min çivī çāḥdırıyöḷar eşie.

(59) -ḡelin ipi duruyō, şóyle ipi sèriyög, dürüyö sufrayí sèrī hemen. èkmeḡ goyōñ bi dēne (60) arasına. aḡ şeyde aha şu ḡarşukú kóyde, isdanbuḷa gēdeceḡ, biyö burda yápiyö dúúnü biyö (61) da isdanbuḷda yápacaḡ_ışdē_önnar. vaḷḷā gine sarıyelá nè bilim. ö ip nè ānam ben (62) annamıyám.

(63) -ben bilmüyöm ki. bize de sardıḷar ḡerçi.

(64) -yoh ö ḡórmedim ben.

(65) -yoḡ burda yoh.

(66) -yáanı bí yáşiyálı ḡórmedim èllī_üç yáşımdayım. burda onu ḡórmedim seniñ dēdūñ.

(67) su saḡatlü, tā ırmāñ ḡıyısından sōntaÇ vurdu hókúmeT, órđan ḡeliyō évde aḥıyō şindi (68) makineler dönü. makine var. şindi var. amān èsgiden çiháydi diyöm bóyle ḡeçmēzdúḡ (69) yáḡrum. yā.

(70) hēç bi şey yetişmiyō su yōḥ su. aḷḷan, ö év suyú, év suyú áyru taḷḷalarıñ suyú áyru. bu (71) yánna ḡanaḷ ḡeçmedi méyba bu ḡórdúḡlēn méyvaḷa taḷḷa èkin bile

ğuruyō su gēçmedi üs ⁽⁷²⁾ yānnı suļuyō yānı at yānnı ğalıyı nēden diyōñ dēsene, ğanel yōh. bu *tōhaT* baḥ ğanel nērde ⁽⁷³⁾ varsa yētişdidū yēre ğanel yāpı yētişmedū yēre borúynan o dērede bi *bayát* kóyü *úmúķ* kóyü ⁽⁷⁴⁾ diyōğ, ğaneli vērđi. baḥ bizim buriyá nē ğanel vēriliyō nē de şey. yāmur, ó vāıT_ışde ⁽⁷⁵⁾ avaşlarımıS hēp ğurudu ğurudu hēp kēsildi. ó taļlañarıñ óüne sıra bāli mēyvaļar varıdı.

⁽⁷⁶⁾ yānı bēş vērirse bir vērmeg zorunda ğalıyō.

⁽⁷⁷⁾ -yā şindi yōḥarısı suļuyō, yōḥariki insannar taļlası eyı şindi, vērmi. ōteki év yōḥariki ⁽⁷⁸⁾ ús yānındaki ōlan vēriyū suļuyō bahçasını bānı, sēninki birda yānı. daşıma suyúnan ⁽⁷⁹⁾ dēğermen döner mi adam tanker_aldı tankernen nēde adam. boun suļuyōñ yārin baḥın ki ⁽⁸⁰⁾ suļanacag gibi tankerne nē suļanır. hēp dikdūmuS mēyvaļar da ğurudu baḥsana. bi tēğ év bi ⁽⁸¹⁾ tēğ évúmúS suyúnu yāpiyōh_ışde. dışarıyı bile mēyva bile dibine suļuyāmıyūḥ yāv. yētersiS ⁽⁸²⁾ su.

⁽⁸³⁾ hēç hēç işde ey kótú hērúyūñ ğuvaTlı emeklúsú vāsa var, kimisi de maļ bēslībülüse ⁽⁸⁴⁾ bēsliyēceK bēsliyemesse ó da.

⁽⁸⁵⁾ -iki núfúsú var zāten.

⁽⁸⁶⁾ bi tēK. ōlmadı. érkéK. ó da dēy *hağğari yūsegovada*, asger yēri, uzman. ⁽⁸⁷⁾ uzman_emme adı varma yávrūm. canından vaz gēçiyōn. iki_ün ğalısam ğaḥām ğózúm_arıdı ⁽⁸⁸⁾ gēri döndüm. ğúzel de yēri havasuS aļuşmuşuḥ buriyá bi işde sēmiyōḥ pērdeden baḥmayı. ⁽⁸⁹⁾ baḥ bu ğoñşúynan gēde gēde gēzdúğ gēliyōḥ biyó da oturacōḥ şindi çene çalacōḥ, biyó da ⁽⁹⁰⁾ ğaļḥıb işimize baḥıcuḥ. hēç yápmam daş ğaldımayı hēç sēmīm. él bēni incitmesiñ bēñ de eli ⁽⁹¹⁾ incidesim gēlmēS. ey sen daşı atarsañ nēydīm. bēn de saña sóyliyesim gēli, emme çēñem ⁽⁹²⁾ yorulmuş şindi sóyliyemīm. háydi búyruñ éve gideg, çáy içeg, aļlā. içmeyinci saól_olu mu? ⁽⁹³⁾ yōh yōh. amcañ dödyúS kād alıyó, ó da iki maļa alıyó, iki baña alı yiyōğ_ışde ey kótü. ⁽⁹⁴⁾ nēydeg. hēlal_oluñ anam. nē yēdúdúğ gi nē haļaļ olı.

YER : AMASYA/MERKEZ/Çiğdemlik

ANLATAN : Aysel ÇAL

YAŞ : 40

KONU : Karışık

(1) *áysel çāl, çál. gırğ vār. bira çīdemliK kóy. zāna işde çīdemlig kóy zāna. évet. vaļļā* (2) orasını bilmiyem ivig civıg gızım nēden *zāna* dēdúglēni işde oráysını bēg, ben ēsgi şeylerde şey (3) diyóm yá. bēg nēden *zāna* diyelár, nēden şeydiyelár sen gine bi, bir şeyden_alsáyдын daha ēyi (4) oľudu. bēg bēn ivig civig bēg_óyle şeyini bilmüyóm. bilmüyóm ben_ışde diyóm yá. gızım (5) mar. oľum da şindig asgere gideceK. yáľuñuz kimnen duruyóm. ben şindig sen hanıyá ben óyle (6) bēn şeyini bilmüyóm.

(7) évet.

(8) -o annadamaS háy gızım.

(9) -dúún. var_óyle bat çat biliyóm_ışde bēg_óyle şeydemiyóm da bad çád. ortáoľuľdan (10) çīhdım. yög ilgoľuľdan çīhdım ortáoľuľ, gitmedim. o zámannar nēblüm ben bi fahıllıh (11) varıdın_ışde babam fahırdın. altı ğardeşídúg. ğondermedi babam bi fahır şeydúg. óyle didi. (12) yirmı_iki. yirmı_iki yáşında évlendim.

(13) bizim dúúnümüz işde ne nasıľ_oľu gızım, kóy yēride, işde çöreg yápaļlar, ondan sōna (14) döner daħaļlar, dōľma yápaļlar ğarıľara, dōľma sarması yápaļlar. ēsgiden anne nası dīsene.

(15) -ēsgiden_óyleydi işde dōľma yápaļlardı, kēşgeK diyelárdı, büşşerdi bóyúg (16) ğazannarnan çörek yápiyelárdı. ğonağ oľuļlardı kóy kóy, ğonaħları ğelüdü davar kēsellerdi işde (17) o ēce yēllerdi, içellerdi, oynaļlardı zabānan da ğelin_alıb hērkeS kóyüne dájľub gidiyódu. (18) töresini alıb biraħan gidiyódu.

(19) tōp dēde diyelá ta yōħarda. tōp dēde diller ta yōħarda oľuyó ó. şindig_oriyá çāsı (20) oľmiyánnarı ğótúriyelár órayı ğēzdüriyelár.

(21) -dileg diliyelár.

(22) -dileg diliyelár. ğurban kėsmiyelár, mum şeydeller, mum şeydiyolar, bi tēpsig (23) ğótúriyelár_oriyá namaz ğılıyolar. pıçáh ğollar paslanusa ó zámán ğurban kėseller. o pıçáh (24) şincuĥ suyúñ_ıçinde paslanusa orayı dolaşdurüyelár, pıçā da suyúñ_ıçine ğoyelár,ó bi daam (25) paslanusa ğurbanı óyle kėsiiyelár. zabācaĥ duru o suyúñ_ıçinde pıçáh. zabācaĥ paslanu o bi ārin (26) şeyi varısa ğalbine *aĥlah* hani çocuĥ da vėrúse cėnābı *aĥlah* haniyá óndan sōna o paslanu fėlán (27) yerde ōa ũryá ğórúķúyė, fėlán *ğurbıyána* gideller órda da kėseller bi daam. ũrasına ğiri o (28) ğėliniñ diller diyolar, evliyá.

(29) -yoharda bi daş.

(30) -bi daş bóyle bi ğayá bi sivri siyáhsı bi daş. ben de bilmiyodum. bėzı burda bi bóyúĝ var (31) annem gibi yoharı o mēhlede duriyá, o ğadın ğótúdü benim de ablamıñ ğėliniñ çocu (32) olmuyodun onu ğótúrdúĝ oriyá da dolandırdıĝ órdā ó óyle diĥncig. bı yıl_öldı_ışde, ũs sėnedü (33) olmuyodu, bı yıl *aĥlah* vėrdı_ışde dörd_áyıñ_ıçine ğirdi şindi. yátır bi de şindig benim şu (34) eviñ dorusunda diyoh çám şey var orda da gine namaz ğılaruĥ, orda tēpsigler var, oriyá da dingil (35) şindi ğalağan bėladan her bėladan *aĥlah* saĝlasıñ dirúĝ ğoy_anam. oriyá da çám dibi dirúĝ. (36) çám dibi dirúĝ_oriyá da. ordā_adam iki naĥıd namazımıĝı ğılaruĝ, mumuzu ğılaruĝ, dirúĝ ği (37) *aĥlah* yáhuT hani yá hayıllı ğızıma háyilli bi nasib vėr, ōluma nasib vėr, ōlumu háyilli nasib ğótú (38) ğétú asgere dėrúĝ, namaz ğılaruĝ, mum yáĥaruĥ, bozuĝ parałardan da para ataruĝ, ğuşlara da (39) yem ğótúruĥ, ataruĥ_oriyá. oriyá biraĥıyoh. bi lira iki lira nėyse. oriyá ğutusu va. ev gibi (40) dėyil de şindi kóylúmúz bı yıl ille ğótúreg dėmişle yol ğitmiyá tırtırınan bi şóyle bi dimişle şey (41) çevúreg dėdiler kóylüler. tırtır şey motur ğızım motur, ğúccúĝ. ónnarnan ğótúreg yápaĥ didiler (42) de, yol ğitmiyé şindig_ārim cözer mıĥdarımıS yapabüluse orayı bóyle ev gibi çevúrecegle. (43) şindig_órda bi bóyle çám açacı var, oriyá daĥıyoh tēpsigleri ğızım.

(44) -tėsbih.

(45) -namaz ġı̄larkene şey çekiyōh yá, tésbih dil annamam. órda da namazdā var iki dēne üş (46) dēne oriyá dahıyōh.

(47) -sēccāde ġótúruyōlar.

(48) -hēç o sēccāyí ēve ġétúmúyōh. bi de ġızım bi şey çihıyá şuralarda adamıñ haniyá, yára (49) çihıncıg oriyá ġiderúğ onuñ suyúndan ġétúruúğ қола şışelernen, évde de yīhanurūh. o şeyden (50) ġidiye bi daa. ēyleşiyá. onuñ suyúndan ġétúruúğ. çám dibi çám dibi orada. çám dibi diyelár, (51) ben óyle šē_ētdim ġeneli. bi çám dibi diyolar, adımı da óyle bi hani ēvelin ġarılarda, (52) şindig_órda bi çalı bi ġarı çálu kēsmiş yúġlüyümüşümüş hāmile, hāmileymiş. dimiş ġi ūrasına (53) ġirmiş, sen bēnim dēmiş tam ġible tarafından kēsdiñ dēmiş çocūnuñ_ōlunuñ bu elleri yōh. saña (54) ġusur biraħacām dēmiş. bēn de şindig bu ōlana yúġlüyüm, hāmileyim. bi oña dōru ġitdúğ, (55) ġáynanam dēdi ki saħın didi eliñe yúzuñe didi bi şey elleme didi, çocūñ didi bēni olu didi, bi (56) şóylē_ētmişim, çā ōlaniñ ġótünde bēn var şindi. bi işde bóylē_ētmişim. hēş dēdi bi yērini (57) ēlleme dēdi baħ ġáynanam oriyá ġēdincıg dēdi namazımı ġılıncıg, yúzuñe, eliñe, ġoluña didi (58) bóyle elleme didi. bi de ó da ġadıñ órda bi tēg şey kēsmiş bu, tam dimiş ġiblemden kēsdiñ (59) dēmiş. ġible tarafından kēsmiyeydi bu çā bu ōlaniñ barmaġları yoğ. óyle. o biraħdı diyelár. bi de (60) ayāniñ üş dēne barmā bi de eliñe, saña dēmiş bóyle ġusuru şeydecām dēmiş, sen bēnim (61) ġiblemden ó dēmiş dúkú niye kēsdiñ dēmiş. ūrasına da ġirmiş. işde bi onu dúydum ġızım bi (62) daam işde kimse şindig_órda búyúğ ġurıyán çalışunu bilene hēç ellemiyolar. heç kimse órda (63) bōşa ġētsiñ kimse ellemiyō. bi tēg búkúne de ellemiyolar, oduñuna da ellemiyolar. búk_ışde (64) bóyle órda çamlar bitī ġúccúğ ġúccúğ. aaşlar bi bóyle néyse çámı ġurumuş şeyi onı hēç (65) şindig_elleme yoğ. hēç ġıcı ġıcıh dillúğ haniyá çámıñ ġozā dókúliyá, oña bilene de elleme hani (66) dibinden biS sōbalara ġétúruyoğ kıy yērdeyúğ, onna bilene elleme yoğ_ōnu, hēş ġétúme yoğ. (67) iki dēne bīrda bizim şindig o ēvliyalar var. çám dibi. bu şindig bóyle bizim ēvüñ dōrusuna (68) düşüyō. órda bóyle órda ormannıg gibi bóyle ora, şindig_ışde oriyá bóyle yol ġisse bi şey gibi (69) yapacağla şóyle bi ġóS. bi ēv gibi hērkeS ġēlen hani dışardan bazı duyānnar ġēliyō, hani hem (70) ġēSsiñ hem bi bi çáy_ışsiñ_órda hani hem namazıñı ġılışıñ.

(71) èsgiden mi ğızım? anne nāpiyelárdı nāzara? onu şındig aŭstosun birinde aļıŭlar o yúzelli (72) bizim kóyde. onu aļıŭlar ayın birinde, avistosuñ birinde o yúzelli aļıŭla nazar dèymesin̄ diyī. işde (73) o birinde aļıyelár ğızım. onuñ bi ğúñı var onuñ ƙun avustosun ğúnü, bu şındig şóyle èccúĝ (74) şuralarda bitī o yúzellig, topluyólar. topluyólar bóyle annem gibi ğarıŭlar bóyle bi daĝ bi çih̄ıyelár (75) ƙun áyiñ avustosun birinde çih̄aŭlar. duvara bi tóbaĝ asallar, çocū oĭu, inā oĭu nazar dèymiş (76) diyin haniyá ğuzŭarmış ināne nazar dèymesin̄ diyin, kózúnen ğótúróla altından bóyle tütüdiyelár (77) tütünü gissin̄ diyin̄.

(78) var ó da var. başından_ aşşā.

(79) -hocā oliyá bi niyetliyelár işde bi év yáñı niyátleniyá óña ğótúruŭler dógdúruŭler. biz_óyle (80) èdiyòh̄ bizim kóyde.

(81) -vaļļaha ğızım bi varıdın bi ğadın annem gibi ó da irahmetlig_óldü. burıyá ğel óa çoĝ (82) gidellerdi. şındig de oñı bilmiyem ben ğeleli óa gidiyelárdın ancā, ó da rahmetliŭ_óldu ğadın. o (83) biyò hocası diyeládın bi de ğurşunu dókúncúĝ o hani çih̄ıyómuş néyse adam çih̄dı nazar, şu (84) oĭdu, inne çih̄dı, o çoĝ bülüyòdü_óñı ó ğadın. ó da rahmetlig_óldu. ó ğomadı ğıSım o ğadın heç (85) ğomuyòduñ áyna. o şındig nápiyòduñ, úsdúne bi çárşaf_örtüyòduñ, o ğurşunu şındig néyise (86) burdan dèpenden aşşā eridiyòduñ, dókúyòduñ. o sónradan da şeydiyòduñ işde adam ğeldī, (87) adamıñ nazarı dèymiş, tikenniñ_ólmış, işde başında bi bèla var onu nasıŭ_èderse suyúñ_ıçindē (88) emme bildúnden emme bilmedúnden orayi da bilmūm şindiK. heç dógdúmedim. bóyle (89) şeydiyòduñ_ışde ğadın bat çát biliyòdun bed çát. o da, bənim şındig oĝlanıñ dimesi şey bõle bi (90) demirā çih̄mış, şındig bi bilen yòh̄ bilen yòĝ. bulunmuyò.

(91) -o èsgi ğocā_arı téselemeleri batdı.

(92) -biyòl da diyòm oĭum bilen yòh̄ diyòm ciddiyeñ bi toĥduruna ğótúseĝ diyám ğitmez mi (93) acaba diyòm haniyá bi şey, diyòm. asgere bəlki asgerde de bi soruñluĥ çih̄adusa ayāñ diyòm, (94) bóyle şındig çocūñ bóyle bayā aldı ayāñı. óyle oldu. óyle ğoyám şındig_óyle évelden (95) çòudına. biyò! diyòm ki anne ó *halise ğarı* duruyò mu? ónnar diyòm èllā kəsiyò múydu diyòm (96) haniyá bizim kóyde. bóyle

şindig ò da, lèeni ğuşburnu var yá, şindig_ò ğuşburnun bórtlèni olī⁽⁹⁷⁾ yá. ğuşbunnu ğuşburnuñ_aacından alıllar, onu oħuıllar, onu bi yere ğómeller şeydeder daşın⁽⁹⁸⁾ ğovūna. o ğuşburnu ğuruduħca bu demrānda ğuruyúP gidiyómuş. aacından_alıyelár. oħuyelár o⁽⁹⁹⁾ ğuşburnunu bülün sen ğuşbunnu, ğırmızı ğırmızı onuñ_aacından alıllar, onu aac bi daam⁽¹⁰⁰⁾ oħuyelár, onu bi yere ğoyelár. o aaÇ ğuruduħca demrān da ğuruyúb gidiyó. işde ğóca ğarıllar⁽¹⁰¹⁾ ğızım onı yápiyóduñ işde bènım bildüm bi. şindig_òlan ayāni kèsmiyé bi adam bulamaduh.⁽¹⁰²⁾ biyól *çingillerde* varımış dedúğ bizim şu *çingiller* dèrúğ şu bi yānnı ğeliyóñuS yá, oriyá gideg⁽¹⁰³⁾ dedúğ, ğarınan da èyi évini de bilmedúğ, gidemedúğ de. bi şeydib de hani ò ğarınıñ kèsiyómuş⁽¹⁰⁴⁾ dedīni dúyduħ, kèsi emme hangi ğarı kèsi éviñi bilecāñ da gidecāñ.

(105) -*áyse*l óyle yóħ şindi. hërkeS toħdura sorduru.

(106) -ĝırh çihıhcı ğızım bizim kóyde yóħ da şurda *ĝuzgeçede* dediler, bi bi şindig bènım⁽¹⁰⁷⁾ ğáynım mar ğáynımıñ bu şeyi batdı bırası. bāda çáluşukene óndan sōna batdı, oriyá gitdiydi⁽¹⁰⁸⁾ ğadınıñ çekmiş bōrünü. yerine ğetüdü didi.

(109) -şimdi yóħ_óyle ĝırhıhcı çihıhcı.

(110) -bi de éltimiñ ayā ĝırıldı bóyle ğeçen sene ĝışda. onuñ ayāni da yerine ğetüdü de⁽¹¹¹⁾ ğarunuñ ğarı félçé dutulmuş bı yıl ğórúmúm_óyle diye şeçerdeki, ğarı çóg_o ğarı bilgilī o da⁽¹¹²⁾ *amasyáda* duruyódu. ús yānda duruyó, o *ĝuzgeçeli* ğariyá giderúğ. iki ğelişde de ğáynım gitdi, bi⁽¹¹³⁾ de éltim gitdi bıldır da bı yıl ğarı ehdiyárdın da félç yátı diyólar ğara dōşşeg diyólar. éltim⁽¹¹⁴⁾ hatta biyól gideg dedı bıldır bènım_ayāmi èyi_étđi didi de bi nasib_olub gidemedúğ ğarınıñ⁽¹¹⁵⁾ yānına.

(116) -hemen şindig gidiyelár toħdura o da alçıyá alī, filime çekī, alçıyá alıyelá.

(117) -ĝızım siz bóyle bélediyede mi çalışiyóñuS? araşdırma, bènım bacımıñ ĝızı da oħuyá da⁽¹¹⁸⁾ óretmen şeyinde bı yıl. *amasyáda* dèyil.

(119) -*añğarada*. *dilā* mi diyóñ *dilā*?

(120) -bi tağ *dileK* bi tağ da *ésma* nérdeydin anne o?

(121) -*sinópdá* yá.

(122) -*sinóp*da órda. *éřzinc*andasın he mi ğızım. çáy yápım mi ğızım? işde bi de işde ğızım (123) şindig döner dahıyelár dúúnnerde, şindig döner. ésgiden, ésgiden de şindig ğonağ ğélüdün. óyle (124) dèjl mi anne?

(125) -ğonağ ğeliyodu işden o zàman da řeydiyelárdı.

(126) -şindig_o ğonā kim āır ğélüse, çohluğ ğélüse néyse bənim_ōlan gibi ğeşler birigdi, óyle (127) yirmi dene ğonağ ğeldi. donnuğ_asaļlardın. donnuh dəyin parçiyá parçá asaļlardı. ğonağ çoğ (128) ğeldin mi bi davar kèserdúğ_oña éve ğelene o şindig donnuğ ğétürū yá yirmi dene arğadaş (129) ğeldi mèselá çoh_oynaļlardın, ğúlellerdin, o āır ğeldi diyib oña bi de davar kèserdúğ. bi de oña (130) davar kèserdúğ.

(131) -ésgiden_öleydi.

(132) -şimdig yoh şimdig yoh. şindig döner dahıyoļar. bülürsünüS bəlki de hani atuh. o şindig (133) çoğ ğelene oña bi de davar kèsellerdi, o da donnuğ ğétürüdün, pèncéreden_aşşā saļlardın (134) bóyle. bəlli oļudun. bəlli oļudun_o.

YER : AMASYA/MERKEZ/Dadı

ANLATAN : Kumru CİĞER

YAŞ : 64

KONU : Karışık

(1) söyleyim *gumru ciyer. gumru ciyer* adım. yòh. bënım gëndü yâşım atmış dört (2) yâşımdayım da yáluñuz núfúSda nérdeyse yétmiş yâşımdayım ablamınan o zámannáy ğaruşuğ (3) yázmışlar. *gumru* şuña bi dèyneg gètúr_ele. şu dèynē gètú de vur şuna hērī, bi şey yapmaz (4) ğorhmañ. óyle adamı ğórúnce ğabarī. avu dèynē vur da súr da gètsiñ. ğorhma ğorhma. vēr dèynā (5) bağ ğoñalayım da. *dadı ğavañ çáyırı*, yēñi sánäyi sitesi olū. *ğavañ çáyırı*.

(6) bi hafda súrüyödu eşgiden. bi dúúnden óñde bi toplantı yapıp kóylüyü yemeK (7) veriyölardı. értesi ğunı işde gine bóyle ğelin hamamı oluyödu, dāmat hamamı oluyödu. értesi (8) ğünü ğına ğecesi gibi bi dúún yapıyölardı. ğelin_ēniyödu, értesi ğunú ğüleş, yáriş bi şeyler (9) yapılıyödu çoñ sürüyödu yāni bī_afda.

(10) simsim varıdı, ğüleş varıdı. çiftte tēlliyyi oynuyölardı işde dúúñnerde davıl zirna varıdı, (11) şimdi o sōñdanıdı şimdi bi ğeciyé düşüñdiler. varıdı dēf çalıyölardı zāten ó zāman dēf varıdı (12) bënım zāmanımda. hērkes kēndi bilen bi kóyden birisi çalıyödu. kēndi aramızda.

(13) bēşi birlig ó zāman. ğremise bizden sōna çıñdı, bēşi billidi bizim zāmanımızda. üç dāne (14) bēşi birlim varıdı, altı tāne liram varıdı, lira vardı ó zāman kēnaññānda ufañ lirā bóyle. varıdı (15) da gine bënım bēğ seyrēdi bënım de varıdı. bēş_altı tāne. bērāberidúğ. iyīdúğ. yòh yòh.

(16) dörT tāne. biliyüm. ğırhı doğdımiydu dāmadıñ_ışde bënım çevrem, eşimiñ çevresi (17) toplantıyölardı hērkes hēdiye ğetiriyödu. yemekler işde fēlan büşürüyölardı, yiyelardı, içiyelardı, (18) ğulüyölardı oynayıb hērkez_ēvine çekiliyödu. yòh. yòh óyle bi şey bülmüm ben yòh.

(19) s̄adece biz h̄erkeS ḡelmeden_õnde biS beb̄e ben de banyò yápiyòm yāni beb̄eg de banyò yápi, s̄adece (20) bóyle bóyle eliñi ğırğ k̄ere suya şóyle batırıyõñ, b̄eş, on, on b̄eş, yirmi, yim b̄eş d̄eyi, o suyu de (21) ğafasından_ah̄dariyõñ üç ğulfu bi elhemi oħuyõñ, beb̄eK ğırh̄lan̄i bi õnde, h̄erkez ḡelmeden. (22) oħuyõñ. ğırh̄ını. h̄ediȳe ḡetürüyõlar beb̄e m̄eselā õ z̄amannayı parçá ḡeliyõdu, şimdi tahım ḡeli (23) beb̄e. b̄eşig ğórme, b̄eşig ğórme d̄enilir oña.

(24) *érzincan̄da* daha oħu bu. buran̄ıñ şeyi *érzincanda* da oħuyõ yāni. bahaħı

(25) dúñnerde õ z̄amannayı maħ k̄esiyõlardı bayā bóyle búyúğ bi tosun. õ tosunuñ_̄etini (26) érkeğler şe yápiyū parçalıyõdu. yüzū, parçalıyõdu, ğarılar da b̄üşürüyõdu. piħav b̄üşürüyõlardı (27) suyuña. yápraħ dõlması yápaħlar. üzüm yõħ bizim yõħ buraħarda oħan̄ıñ bāzan az. satın_alıyõñ. (28) az bi şey olan_oħuyū bāzen, şeyden asmadan.

(29) yápiyõħ. şimdi de yápiyõħ. k̄ublere ēsgiden ēsgiden vuruyõħ. yõħ şimdi láyħon (30) bidonnara ğoyüyõħ. içi n̄e ğoyácāsañ_ıçıñe işde domates, ğavun n̄ey ğoyosan duzlu suyu yápi (31) úsdüne ğoyõñ, biberini atıyõñ_ıçine. õle yápiyõduñ. bibere de sirke sirke haşılayıb sirkeynen (32) haşılayıb sirke ğoyon úsdüne.

(33) yápiyõduħ, şimdi de yápiyõħ salçayı. dõmatesi yīħıyõñ, k̄esiyõñ çuvala ğoyõñ, üç ğún, (34) b̄eş ğún baħıyõñ, ḡediyõñ, ḡeliyõñ yīħıyõñ yúzúnú, õndan s̄ona t̄el_elegde ḡeçürüyõduħ_onu (35) şimdi makinesi çıħdı. b̄eklediyõħ. suya suyu da çıħı ğendi de yımışı. şõle t̄el_eleglerden (36) ḡeçiyõ. ğáynadıyõħ.

(37) yápiyõħ. şimdi yápmiyõħ hazır_alıyõħ o z̄aman k̄endimiz yápiyõduħ. el d̄eremenimiz (38) vardı, õnda bóyle çekiyõduħ. ğendümüz çıħarıyõduħ. yoħdu. o z̄aman õrānan biçiyõduñ, (39) dõvennen sürüyõduñ, atınan, ókúzünen. ȳelde ēsiyõduñ, haħburdan ēlegden çálħalıyõduñ işde bi (40) sürü iş_oħuyõdu õ z̄aman, şimdi hazır_alıyõħ. k̄endimiz. hazır. her şey hazır şimdi aynı şeer (41) gibi her şey makiná.

(42) yõħ. oħuTmadıħa. gitmedim. õ z̄aman k̄oyümüzde oħuħ yõdu, ābimne şeere ḡetdiler (43) oħudular ort̄oħuħu bitüdü, ben k̄oydeydim. iki t̄aneydim abħam da bilm̄i. yõħ. s̄adece ben babam (44) asgerligde õrenmiş de bóyle harfleri n̄eyi õrettiydi õ z̄amanay harfleri bilüyõm_işde. yõħ (45) çatıb da oħuyámıyõm óyle. m̄eselā şurdaki

harfleri bóyúg harfleri bilüyóm, bülüm. önnarı ⁽⁴⁶⁾ bülüm. burda baḥ bilemiyóm bunnarı.

⁽⁴⁷⁾ on dördü mü on beşi mi bitdim yáhud on dördü bitdim de on beşe girincig. ò zámannáy ⁽⁴⁸⁾ gúccúg_évleniliyódu bizim zámánımızda. on dördü bitdim atmış birde. on dördü bitdiydim. on ⁽⁴⁹⁾ beşe yáni basdiydim girdiydim. aḥrábam. tēyzemiñ, gáynatam tēyzemiñ_ólúydu. óleydi.

⁽⁵⁰⁾ gáz var. var. yētüşdürüyöh.

⁽⁵¹⁾ -ölüm hoş gēldiñ. seniñ_ōlan kim_olú? anām sen şu *garaseñirli* misiñ? ilā ölüm, ⁽⁵²⁾ sandályé vérsene. ilā sen. anam, né yapī *rāziyé* o çocuğ bébeg éyi mi? gótü gótü. ilā ölüm ben ⁽⁵³⁾ seni görmüşümdir de niye çiharamadım, ben seni söracádım çihardım_atta bi yerde acaba dedim ⁽⁵⁴⁾ hasdāneden néden mi taniyóm bu çáyı, ben bi gómüş gibim dedim. hasda mı olduñ? gázā ⁽⁵⁵⁾ geçüdüydüñ. gēşmiş_olsun.

⁽⁵⁶⁾ *amasyáda* oturuñ?

⁽⁵⁷⁾ ot. nası? önnarı bülüm bēg. topluyöh da biz pancar diye büşürüyöh toplayıb da. pancar ⁽⁵⁸⁾ var da yáni otlarıñ_adını guş_ekmā, tēkel, ısırgan, tikencúg, guşekmā, tēkel, madımaḥ, ⁽⁵⁹⁾ gáz_otu önnarı óyle pancar déyin topluyöh, büşürüyöh biz gēndimiz. yēmāni yápiyöh. ısbāñ ⁽⁶⁰⁾ yēmā onıñ áyru yēmāni yápiyöh ısbāñ, ot_olarahdan_işde. efeliK, pancar_éfeli. yög biS ⁽⁶¹⁾ yēmēni yápiyöh aynı pancarıñ_içine gatiyöh_onu. yáprāni dōruyöh pancarınan ufağlāni ⁽⁶²⁾ topluyöh, yöh. yápan_olú eşgefeligler_olú öndan güzel_olú. efeliK, pancar_éfeli eşgefeliK. ⁽⁶³⁾ onı da *alḥah* ízín_éderse *ramazana* yápiyög_işde ĩramazana girmeden ónde işgefeyi. sādece biz ⁽⁶⁴⁾ *ramazana* yápiyöh. sajda büşürüyöh. yöh fırında ekmeğ büşürüyöh, aynı şēerde ekmeğ satılıy ⁽⁶⁵⁾ yá onuñ şóyle yúvaḥanı, onuñ yúvaḥanı yápiyöh. siS de saḥluñ gızım hēlaḥ_olsun.

YER : AMASYA/MERKEZ/Değirmendere

ANLATAN : Emine/Tevfik KARA

YAŞ : 55/71

KONU : Karışık

(1) -canım işde. nası olı yâni şeyler.

(2) -ey eşgiden davuġlu zunnaġı oluyodu işde kôy dúnneri heb.

(3) -dún múún var mı, esas dún múún mu var?

(4) -*emine kará, kará.*

(5) -önnar önnā annadī tāmam tāmam.

(6) -öna yaşlı adam olacağ da annadacaġ háy gızım bég şöylé eşginiñ. eşgiden né⁽⁷⁾ yápiyöduġ işde fasilye, çórba, pılav. önnar oluyodu. elli beş.

(8) -*dèermendere şin dèermendere.*

(9) -*dèyiřmendere.*

(10) -kimiñ? ben buralım.

(11) -bura aynı aynı kôy dèúşúğ aynı dèúşúğ dèúşúğ adı yoğ aynısi.

(12) -*dèyimendere dèyimendere.* buranı adı dèyişmedi yávrum dèyişmedi hic. bènım adım⁽¹³⁾ *teyfiķ kara. teyfih teyfih kara.* söylım, ġaç yaşında olabilirüm? yoġ on sègiSde dime canım⁽¹⁴⁾ on sègiS olu mu?

(15) -otuz_iki diyò otuz_iki diyī.

(16) -on sègiSden fazla on sègiSden fazla bağ arġadaş var. Şèylé ġafadan bi söyle baġım.⁽¹⁷⁾ tamam bildiñ bildiñ. yetmiş bir.

(18) -o böyügdü böyüg_ò böyüg.

(19) -*allah* sizi ben.

(20) -adamı ġöldürüyöñus.

(21) -bağ aña yáşım aña yáşım otuS doğuz yáut ğırh_üş dõumlīm ěkizim ben. ana yáşım (22) ğırh_úç. yáni otuS dohuS, yáni asgellig şeyi ğırh_úç.

(23) -o da o da durú.

(24) - o da. buralı buralım. biraıı canım.

(25) -şeyde belediyede çalışıyõdu.

(26) -*memmeT* de *alhan*. ěmekli_õldı. çeyden bizim *séyid*nen *séyid* biliñ beki, biliyõn? (27) yoh bi de *séyid* var. tāmam tāmam.

(28) -bi hafda dúún vardı ěsgiden oıuyõdu. davulıu, zunnaıı oıuyõdu işde yemeglerimiS (29) fasilye, piıav, çõrba. birinci ğun davul ğeliyõdu. ěrtesi ğun işde ğonağ_oıuyõdu, ěsgiden (30) ěvlere daıııudu ğonağlar. tabi varıdı her yerde varıdı. bi de ěsgiden de ğelin alma, bazartesi (31) ğunde duvağ. bazır bazartesi ğun şindi bizim bazar ğun soıun dõuıudu, yõudu. nāpiyõduğ (32) oynaniyõdu. işde kõy yerinde oıuyõdu bõyle duvağ ğulım, saıun muıun yõudı ěsgiden. (33) biliyõn baı. õreniyõn. çerez, lePlebi, ěkin ne oıusa o şey sēpiliyõdu kõy yellerinde. daııı nerde (34) ěsgiden, bõle bi dene iki dene bulunuyõdu işde. ğap ğaşığ tarzı oıuyõdu. işde depeden (35) başından çevriliyõdu. ne dēyim şimdi ğız, beni ğuldüdüñ.

(36) -tabi yá sōlicān *ěmine*. ebede ebede bu da filandan, ebede ebede bu da filandan dicāñ. (37) õle yā.

(38) -õndan bundan dēniliyõdu, çevriliyõdu ebede ebede.

(39) -adı sõylenı.

(40) -amcañ ne mi aldı? beş bilézúğ, iç ğiremse.

(41) -õ zāmaz õleydi canım õ zāman.

(42) -ěsgiden õleydi_ey. õña amcaña nası daıdıñ diye sorsana biyõ. anca baña soruyõn (43) sen.

(44) -atuı õ_adar õıacaı ğarı yáni. artı ora ğurçalamiyá ğereg yoğ.

(45) -taıı taıdıñ dēyi sorsana ne daıdın diyereg.

(46) -bi dene şey.

- (47) -gúldüme ğız.
- (48) -nèdir yá beşi billig, yòğ, beşi billiñ yárisı vardı yárisı.
- (49) -ğiremse de ğiremse.
- (50) -ğiremise ğiremise.
- (51) -nèrden gèliyõnuS ğıS sıS böyle? annadım.
- (52) ğız nè yèmeg yápağ dèdim yá işde pılav, çòrba. yáylá çòrbası.
- (53) -sèpeT.
- (54) -toyúrga çòrbası.
- (55) -kèbab yápiyòduğ yapī dúñnerde niye.
- (56) -çevriyõh, yòurdunu ğõyõh, süzmesini ğõyõh yimirtasını ğırıyòğ. çeviriyòğ.
yárma. (57) yárma da ğoyõñ da piriş de ğonúy da biz yárma ğoyúyòğ. ğonuyõ.
- (58) yoh benim yoh. göndermedi babam. yáşın aççuğ böyúğ dèdi işde oħumaS
dèdiler (59) gitmedúğ.
- (60) -seniñ aslıñ nèrelı olı? ğaraseñirden. ğarasenirden bizim ğız var, he mi
imine?
- (61) -ğaraseñirden mi?
- (62) -ğaraseñirde mi ğara ğayábaşmda.
- (63) -ğayábaşmda yõ bizim òrda yòğ, ğayábaşmda var da.
- (64) -ğaraseñirde var. òrda var iki dène. bi tã máfat_etdi de bi tã hayátta.
- (65) -bèş.
- (66) -bèş.
- (67) -hanı yánımızda kim mar kim?
- (68) -bèş di bēş.
- (69) -kimse yòğ. õlum var, ò da işde *sułuvıda* duruyõ.
- (70) -yáv şindi şu andan, óyle canım.

(71) -ikiynén başladuh ikiynén ğalduh. soñumuz óyle.

(72) -učan gitdi, üř dene, sėgiS dene torun var ğızlardan. ikisi suľuovıda biri aa burda. biri (73) de oľanın var. yá oyle tabi. *aľlah* imandan *ğurandan* ayırmasin.

(74) ey tabi. oľma mı sėgiS dene torunım va. torunnarı nérde ğórım bėn, bābannesı var, (75) bilmem mar, kóyde duruyó her de gidip de ğelemiyóm ğúlúm işde óralarda duruyólar_emme (76) bābanneleri var nérde buın gidiyóñ ğeri ğeliyóñ táمام. nası ğalim. bā bahÇé var afurda (77) maľımıS var nère gidiyó kóylú. ğelinimiz yóh dağ ğelinimiS yóh oľan bėkar dağ. ğızlar evlü (78) de ğelinne ğomı adamı eve.

(79) -ğeliller de mi binnar binnar dúüne ğelillē *aľlah*_izin vérise, bilıřsaĥ.

(80) pancar yerúğ, tēkel, madımaĥ pancarı ónnar ó otlardan kómeřlerden yerúğ, ısırgan (81) yenı, başğa da bilmüm bi bóyle işde. ó otlarda bilmüm ben şindi. ónnarı bilmüyem. (82) madımaĥ, tēkel, ğaba pancar yenilı. kómeçi yerúğ, ısırganı óyle yenilı emme başğa ótu da bėğ (83) bilemüm. tabi. biliyóm efelı de biliyóm ben. ónnarı hařılıyóñ, ğavruyóñ, mıĥlamasını (84) yápiyóñ ğavruyóñ yımırtaľu her şeyı de olú, tiritlisü de olú, ğavırması da oľuyú. tēkel bizim (85) biraľarda olı.

(86) var var kóyin girişinde var. adın da adı yóğ yanı adı işde.

(87) -dedeliK dedeliK deller bizim kóyın girişinde şurda da vardı dağ baraç ğelı deyın hep (88) dıtdıľa, diyem ki tēğge yóumiř ellā hēralda diyóm. órda adamľarı diyóm āzını ğózúnü de (89) everdi emme diyóh. işde yatır vardı. dedeliK şu girişde, kóyün girişinde. var deniliyódu (90) ğúlúm. óraynan ilgili bėğ bi şey bilmüm işde yátur yátur. vaľā bėn bilmiyem onu. eşgiden (91) ebeler dedeler bülüse bülü ben bilmüm hatıľlamüm emme çocü oľmayánnarı óyle satıyóľardı. (92) ğeliyódi ziyāretine işde çocü oľmiyánnar. yóh yóh óyle ğurban murban kėsdúmúS yóh. (93) kóyün girişinde ğızım kóyün aľtında hemen.

(94) gidilı sēnede. baharın. hoca bóyle dóľanu *ğuran* elinde kóyün dışından başlar, óndan (95) sōna bi *ğurban* kėserig kóylú kóyceğ tóplanı büşürü çevúru ğavuru yerúğ. órda deyil haľğa (96) evi. kóy_ėvi. büřürüyó çeviriyó kóylü kóyceğ tóplařur yerúğ. duvā duvā. tabi emme ó ğún (97) yáar emme értesi ğún yáar aľlah ne zāman yādısa ó zāman.

(98) n̄arasıñ. biri diyi yá in̄a satdım üç milyára diyi ineg_alım diyereg ałamadúğ sègiS (99) dohiS milyár.

(100) n̄eyi?

(101) biz bā bahÇá hep bā bahÇá. yohdur. kiraS h̄epsinden de ediyoh. napolyán n̄ebl̄im (102) b̄ele bar ğırh̄ t̄üllü adı var.

(103) -kiraSlarıñ_ismi mi? ğara kiraS yoh̄ ç̄ey isParta.

(104) -ó ğara kiraS èsgidendi.

(105) -atıh̄ èsgiden ş̄indi ğara kiraS artı ğah̄dı ş̄indi isParta èñ_ıyisindi ȳani èr napolyán, (106) para yapacağ kirazlar ȳani. para yapı bu kiraSlar, óñden ç̄ih̄i biliyoh̄ mu. yá ismi n̄ey ismiñi (107) sóyliceğ birisi napolyán, sıbır dohiS da. yáv_ışde óndan da kiraSdan da ğazanı ordan (108) ş̄eylerden.

(109) -sıfır dohiS sıfır dohiS eyi. anam yapılmaz mı ğaç ḡeré ilaç yapıyoh̄. ğózdaşını (110) vuruyoh̄, z̄ehirini vuruyoh̄ sayıla baharın sarı ilacını vuruyoh̄ hep_ilacınan durú ş̄indi ón̄nar (111) h̄ep daıllā. k̄emresini v̄eriyoh̄_ışde dibini çápalıyoh̄ nasıPda n̄eyisé ó işde doıı mu lu vurmaSsa (112) aıacoh̄ dolu vurısa yoh̄. m̄erduvenner var m̄erduvenneri ğ̄oyoh̄ şu m̄erduvennerini dayıyoḡ (113) bóyle bahııllarnan ç̄ih̄ıP t̄opıuyoh̄. kim t̄oplicağ? yárdım_ediyoğlar canım ón̄nar da ḡelı. (114) ón̄nar da ḡelı ben de ame le de buluyoh̄ bazı. ólmiyánnar da var ḡóturyoh̄, tabi. k̄oyde (115) kimseniñ yoh̄ ki. siziñ_asıñıS n̄ere? k̄oyde maı mül ól̄mayıncı h̄ep b̄eyle m̄eyvacılığ ḡeşduğ (116) yá maıa m̄eıala da bah̄an_ól̄mı, b̄enim gibi bi ğarı ğoca. çoluğ çocuğ olusa yapılı, bah̄acañ. (117) bi de ğútmiyé yerimiS de yoh̄. ş̄indi buriyá baraç yapılı ki hiç bi yerden ğórúmceK yeriñ (118) yoh̄. baraç yapılı k̄oyüñ_úsdüne. ólan orda çalışı, ásgerden ḡelince óriyá ş̄ey_étdiler.

-23-

YER : AMASYA/MERKEZ/Doğantepe

ANLATAN : Gülbeyaz ÇITIR/ Fadime GÜL/ Sevim
KARAGÜLLE/Gürsel KIRMIZIGÜL

YAŞ : 56/49/73/50

KONU : Karışık

(1) *gülbeyâS çítir*. vaļļā atmiş dördlü şeyim şeymişim dõumlúymuşum. öylé bilmiyòm (2) oħur yázaļļím yoğ. buralıyım áynı dõma böyüme bura.

(3) -*dõantepe. dõantepe.*

(4) -*duandepe.*

(5) -*fadime gül*. atmiş birim yávrum emme ğırğ doħuz mu olúm? èlli di gitsiñ boş vèr (6) atmiş bir dõumłuyúm. atmiş bir dõumłuyúm.

(7) -bènim oħir yázaļļím yoħ da bilmüyüm anca o.

(8) -bıraļı. otu otu èsin otdu.

(9) -gèl sen otu.

(10) -yoħ sen otu ben aa, şaļvaļļím ben otumayım.

(11) -*sévim karagülle.*

(12) -*gülle.*

(13) -*gülle. èved.*

(14) -*karagülle.*

(15) -ben.

(16) -o da anasından dõdu dõaļı.

(17) -otuz yèdī.

(18) -otuz yèdi dõumłı musuñ ebe? èssah mı diyòñ?

(19) -èved. ben buralım. *duandePe.*

(20) -hałam.

(21) -yání bu isimler nōļuyò sormaḥ ayíb oļmaSsa? *fatma çuḥur*.

(22) -bi afda, bi bazardan bi bazara. ğar ğış yāsa o dúún oļudu oḥuyuntuļu oļuduĝ, öyleri (23) oḥurdular, oḥuyuntular ğelürdü, her_ëve verüdüler böyle kıoyüñ_ıçine. öyle şey saļlardılar (24) aşşā yoļluḥları daḥardılar camlardan.

(25) -báyraḥ daḥarduĝ.

(26) -báyraḥ daḥardılar.

(27) -dúún_éviniñ oļdü.

(28) -oḥuyüntü ğelen ğetürüdü év saabı oñı ordan saļlardı aşşāyá. ğórsúnler déyin. dāmat (29) da ğeçe dāmadınan yijtbaşı yemeg dāıdıđılar ğeçe sinilere ğordular pilav, ét, çerez, kıoylü o (30) ğelen oḥuyuntulara çörēK, çerez her şeyidi méziyé giden şeyleri öyleydi eşgiden.

(31) -évelden işĝi çöıdu ğızım şindi içĝı batuduḥ. içĝi çoĝ_oļuyòdu évelden.

(32) -şindi saļon dutuyelár. amasyā gidiyelá, bi ğünde iki ğünde yapıP bütürü, eşgiden (33) öyleydi. diziñde ğar da yāsa bĩ_afda bi bazardan bi bazara çalınyòdu davuļ. her yemeg (34) yapıyòduĝ, ğeçe simsim sėkiyòduļar, simsimden ğelıyòduļar, çörēnen çay hoşaF büşürüyoduĝ (35) önnardan veriyòduĝ yiyoduļar, simsimden ğelinci. eşginiñ dúúnneri éyiđi, şindi nā_arı (36) öyle dúún.

(37) -şindi de iyi *ĝúlbéyáz* haļa, döneri daḥdıryòḥ.

(38) -amān.

(39) -oturaḥlı oļdun mu, biz oña oturaĝlı dērúĝ, éylimiziñ avļusuna meselá éyiñ avļu yòhsa (40) şindi buralar böyle késerúĝ, masaļarı dızerúĝ buriyá, döner daĝduru, çörba, piláv, üsdüne (41) döner, saļatası.

(42) -sen şindi onı ānat ben eşgiyi ānadıyòm.

(43) -şimdi öyle ĝúci yetmiyen *amasyā* gidı meselá saļon dutı bir ğünde bitı dúúnü. iki (44) ğünde bitiyi, yoĝ böyle döner daĝsan uç ğünde bitı, dörd ğünde bitiyá. éylencemiz az_oļıyá. (45) ó zāman éylence çoĝ_oļuyòdu. şindi biz herkeş ó

zámannayí, biz oħuyúntu diyòg ⁽⁴⁶⁾ misāfilleri hēpsini aŕrliyámıyoduñ, ğoniyá ğonşúyǎ vèriyoduñ. şindi kóyden ğelenneri ⁽⁴⁷⁾ şehirden ğelenneri nêrden nêreyi oħudúysan yāni on ğişi, bēş ğişi, üç ğişi nêyse öyle ⁽⁴⁸⁾ vèriyoduñ, ama şimdi o da ğahdı ğendün aŕıııyõñ, o misāFilleriñ hēpsine yemek hazıııyõñ.

⁽⁴⁹⁾ -o kóyler hep buriyá ğelīdi.

⁽⁵⁰⁾ -hep õlan tarafına ğeliyǎ. şindi tanuduğlarını şeydiyõñ ama çoğ ğalabalığ_oliyá. ⁽⁵¹⁾ çāriyõñ ğetiriyõñ hēpsini sen aŕrliyõñ misāfilleriñ. yátuyá ğalmı şindi èvelden atınan it vardı ⁽⁵²⁾ afedersiñ ğızım ğidemiyõduğlar, õñceden ğalıyõduğlar. şindi ğalmı adam şindi taħsiler çıııdı ⁽⁵³⁾ bi nêrden oıursan oı ğidi çekiyé ğidi adam.

⁽⁵⁴⁾ -yemāni yiyen ğedī.

⁽⁵⁵⁾ -ğeçen ğün *séyfetin*, ğeldi *anķaradan* adam bindi arabiyá ğitdi.

⁽⁵⁶⁾ -ğeder.

⁽⁵⁷⁾ -*hüsāmetTin* ābiniñ çocuğları.

⁽⁵⁸⁾ -tabi.

⁽⁵⁹⁾ -amcañ ānassiñ.

⁽⁶⁰⁾ -ocaħ yáħalllar saÇ, séğdürüg biS birda. *ğürsel ğúl ğırmızığúl*. otur otur.

⁽⁶¹⁾ -bu simsimci ğúl.

⁽⁶²⁾ -*ğürsel* amca bunı al.

⁽⁶³⁾ -yoğ otu sen otu otur yá ben şöyle oturım siz oturun. èlli. *duantepeİM amasyá*.

⁽⁶⁴⁾ -áynı burdan.

⁽⁶⁵⁾ -hanımı_ağ bu hanımı onuñ.

⁽⁶⁶⁾ -otur otur.

⁽⁶⁷⁾ -ğúccúğ bi ğamara ğetüreydib bizi çekeçādın böylē, biz annatduğlar, bizim ⁽⁶⁸⁾ annatduğlarımızı siz de ōa çekeçēdi.

(69) -ben ò makiniyé sīmam ki. biyò *mısdafa* çekdi şurdan bu yánnım çīmamiş efendi, (70) dèdi gi, şey almadı yēñiden çekdiydi beni vaļļā.

(71) -ben sana bi şey sorıcam sen *éřzincannı* mısıñ? *éřzincamn kélkiT* kıoyü var mı?

(72) -aa işdé bu da ordan işdé aa baħ.

(73) -benim annem ördan işdé.

(74) -aa hēmşeri çıgmáy a şindi.

(75) -benim annem ördan. séferbāligden olī séferbālig, annemgil ördan *éřzincamñ*.

(76) -savaşdan bu tarafa gəlmişler.

(77) -*kelkiT* kıoyünden bu yánnı góç_étmişle gəlmişúg buriyá yēneşmişúg, annemgil (78) tabi ben burda dödüm büyüdüm.

(79) -dayim gèldiydi he mi ördan bü *éřzincandan*?

(80) -harp varımış ò zāman işdé dāılmışlar.

(81) -o zāman işdé harb düşman zāmanı annemgil o yāndan gəlmiş, işdé *éřzincamīm* (82) dèyincé hemen yürēm harp_édiyá, annemiñ memleketi.

(83) -öyle dāıldılar kıoylere.

(84) -baħ *éřzincandan* bı yānı düşman gēli dèyinci dèdemler annemgil işdé almışla (85) gündagđáymışlar, gəlmişler ama gidiñ dèmişler, düşman felán gitdi dèmişler, memlekéde (86) dèmişler, annem dèdemgil gitmişler ki bu tam yapıları ocā yānasıca düşmannar gırmış, (87) dāıtmış gúbre sıra hēç bi şey galmamış évlēndé, ocaħlānda. gèri bu yānniyá gèri (88) góç_étmişle, bi altı ay gitmişler, gəlmişler baħ, bi afda da gèri gitmişler.

(89) bëlediyemiS geçi kıoyden. her gëlmesinde geçer kıoyü dōlanur. gardaşımıñ oıu oláydi (90) o māsus bëyle arabayı üsdümüze sürmeg_isdiyá, şaħa yapıyá. yā yávrum_işde *aļlah* ò (91) gūnneri giri gètúmesiñ ğurban_öldüm *aļlah*. bēş_altı dēne

górpe danałarı varmıř dèdemgiliñ ⁽⁹²⁾ hemen ğapiyi açmıřlar dıřarı çihsiñ bóyle kèmlèmiř arpałarda ótlansıñ dèyiñ, kèmlèlig ⁽⁹³⁾ diyòh biS bóyle tarla èkin tarlałarı.

⁽⁹⁴⁾ -èsgiden iyi ařuñ oynuyòduh onu yázdu biye.

⁽⁹⁵⁾ -èkin tarlałarına sürmüşler danałarı giri gidincé dèmiřler iki_uç ğún sòna ğeri ⁽⁹⁶⁾ dònèrseg ař ğalmasıñ dèmiřler. bèyle bèyle ğèliyòdım diye èbem dèrmiř anan annātudu ⁽⁹⁷⁾ āliyārahdan bóyle ufañ tavałar_olī yā sòvan yāpdümüS tavałar bóyle ğuccúğ yimirta ⁽⁹⁸⁾ büşüdüümüS tavałar. onı hemen almış fırın_içine atmış annennem. ortalıhda ğalmasıñ dèyiñ. ⁽⁹⁹⁾ hemen ğar ğapılāni çèğmiř çihmişlar düşman ğèli çihniñ dèyinci nōlicağ ğāniyā nèriyé ⁽¹⁰⁰⁾ gidecāñ. atınan şindi atdan da ufañ dağ ğāniłar biz de bilmiyòh óküzleri ğāniłarı. bi altı ay ⁽¹⁰¹⁾ sòna ğètmıřler ki nè mał ğalmış nè mèlał ğalmış, nè èv ğalmış, nè yiyeceg ğalmış ⁽¹⁰²⁾ séferbāligde, şindiki hayātımıS iyi ğızım da *ałlah* ortalımıza rahatlıh vèrsiñ düşmana firsat ⁽¹⁰³⁾ vèrmesiñ. bāzıları bařbaħana ğızıyā vallā bařbaħan babamızıñ_òlu dól. adam bi èviñe sós ⁽¹⁰⁴⁾ ğèçüremiyā. amān èfgarłandım *èrzincamim* dèyinci. yā.

⁽¹⁰⁵⁾ -sen nèresindensiñ? *èrzincamim*.

⁽¹⁰⁶⁾ *şeker bāyramı* mı? tabi.

⁽¹⁰⁷⁾ -sabahleyin iki ğún_èvelisi uç ğún_èvelisi tèmúzlümüze başlaruh başdan bařliyāh. ⁽¹⁰⁸⁾ tèmúzlümüzi yāparduh hèyecānnan her taraflarımıSı silerdúğ, sipürüdúğ badana, bøyā óndan ⁽¹⁰⁹⁾ sòna bāyramımıS ğelüdü. bāyram sabāhı ğalħalħardı èrkeğlerimiS cāmiyé gideller. bāyram ⁽¹¹⁰⁾ namazlāni ğılałla! óndan sòna ğèliller èyimize ğèlinci de bāyram yèmāmizi yèrúğ ⁽¹¹¹⁾ búyúğlerimiznen tóplanuruh. daha da èvelkini de *ğúlbeyāS* hałamgiliñ zāmanında da bóyle ⁽¹¹²⁾ beř_altı ğoñřu billenimiş órda yèllemiř bāyram yèmeklèni.

⁽¹¹³⁾ -hèp ğoñřułar maħlleñde kim bøyüse óriyā billeşúdüğ hèp, órda yèrdúğ. bóreg ⁽¹¹⁴⁾ yāpardúğ, tavuh búřurúdüğ nèblim hèlva bułarduh, çöreg yāparduh.

⁽¹¹⁵⁾ -her şey yāparduh aħlına ğèlen yèmekleri bāyram dèyiñ.

⁽¹¹⁶⁾ -ğine yāpiyòh her şeyi. yòh bí ğún yèrdúğ. ilg ğünde yèrdúğ.

⁽¹¹⁷⁾ -beş_altı ğoñřu billeşür yèmekleri bèrāber yiyòh bāyram sabāhı.

(118) -*ismayil*_a*agihñ* ò bóyúg_év dólardı bõle āzınaca biS hêp yórúgler oriyá biriküdü.

(119) -şindi óyle yòh *gúlbeyáS* hała yá.

(120) -yòh şindi hêrkeS êvinde yī. biS de bēnim dibim kóķúm de gēlme yórúmúş_ışde ⁽¹²¹⁾ nêrden_öldünü bilmiyòm. yórúg gēlmişúķ.

(122) -áyrı ayrı bıra kimi yórúg kimi şeydeñ hêp áyrı.

(123) -kimi yörüg kimi müəcir. biz gēldümúS_úçún bize muḥacir diyelár ğızım. muhācir ⁽¹²⁴⁾ diyelár bize.

(125) -ò yándan gēlene.

(126) -bunna kóķlú biraniñ kóķlú aacimiş.

(127) -siziñ laḡaba ne diyelá? *ġara gúlleler* dèr. ònuñ_úçún sóyádlā *ġaraġülle* yá.

(128) *ġaraġulleler* diyelár binnara.bize muḥacir diyelár háy ğızım *aļlah* kimseyi muhacir_étmesiñ.

(129) patig_örüm. boncūnan.

(130) -ònuñ_úsdüne bóyle boncūnan naḥış yápiyelár.

(131) -yòh satmiyòm. òn yēdi dēne òn sēgiS dēne torunım va.

(132) -*fadime* şeyiñ órúlmüşüñ yòh mu ğósdertsene ğózeline baḥsıñnar yánında.

(133) -bunı bēş milnen örüyòh bóyle.

(134) -şunú da boncuġlu örüyī baḥsana.

(135) -ònıki de boncuġlu.

(136) -hazır_òļsáydı hemen vèrúrdúm saña giyim. yā ben de bóyle ördüm de ⁽¹³⁷⁾ işleneceg_üsdü.

(138) nası harman makinası.

(139) -dúven at dúvenneri. harmanı dúveni sapı gétúrdúġ yīardúġ arabalara harmana ⁽¹⁴⁰⁾ dókerdúġ, atlarıñ_ardına dúven ğoşarduḥ, ònı ēyce ézerdúġ. şindi súrerdúġ yālardúġ su ğòy ⁽¹⁴¹⁾ vèrúrdúġ bóyle şey bēyle asvat gibi yápardúġ ònnan bi

şı ol̄muyodu. onı da bi dağ da oľınca ⁽¹⁴²⁾ aħşam_úsdü yġarduĥ, yel çihınca onı bõle yábáyna savuruduğ ekini bi yánna ayururdu ⁽¹⁴³⁾ samanı bi yána. evelden zorudu gúzelim. taľladan gétiriyõn hazır doľdı eve.

⁽¹⁴⁴⁾ o el dèyirmenleri yárma bulđur çekiyoduĥ evelden. şindi satın_alıb yiyõĥ. heç heç bi ⁽¹⁴⁵⁾ şe yõĥ ekmiyõĥ. yármayı bulđuru hazır satın_alıyõĥ beş_altı senedür birarada bizim ⁽¹⁴⁶⁾ búdáylar bulınmı beg_õnnar da.

⁽¹⁴⁷⁾ vaľľā candan gāyilisi var hepisi de var yetişi oľduĥdan sõna. elma, armıT, háyva.

⁽¹⁴⁸⁾ -řeřTāli, kiraS.

⁽¹⁴⁹⁾ -fişne, kiraS. zerdāli, gayisi işde yāni.

⁽¹⁵⁰⁾ -gayisi. suyúmiz yõdu gızım da iki_üş senedür suyúmúS var baraç yapıľdı yá ⁽¹⁵¹⁾ ġurudu yāmur oľmayinci yāř_oľmayinci baracımıS ġurudu.

⁽¹⁵²⁾ -şindi yetúřdúruyõĥ hénúz yetiřdúruyõĥ yāni.

⁽¹⁵³⁾ -kirás zāmanı geleydin saña kiraS yedúrudúm nası kirazımız var ki. var amā. anām. ⁽¹⁵⁴⁾ dayımın çocuğları neyi var orda *kelkiT*de. diyom ki aĥıľsuSmúyduđ annem burdáyken niye ⁽¹⁵⁵⁾ gétmedúđ õnnar gèldileđ bizi ġaç kere dõlandıľađ bibi diller_õnnar haliyá emiyē. öyle didi ⁽¹⁵⁶⁾ bibime gideg diyin gèldile.

⁽¹⁵⁷⁾ -bèn de şeyde ġordüm giderken *ĩdıra* giderken ġordüm *erzincamñ_oraľarı*.

⁽¹⁵⁸⁾ -ġıS televizyonda neyde ġorúnuyó mı baĥaĥ bāri? yāni baĥaĥ diyom.

⁽¹⁵⁹⁾ ey madımaĥ var, tekel var, kómeÇ daha ne var ġı sáy. teker.

⁽¹⁶⁰⁾ -teker_õtu. bınnar da bülüler belki teker_õtunı uzun uzun aynı şey gibi olú, ⁽¹⁶¹⁾ çáyır_õtu gibi oľuyó. bılmüyõnuS mu? madımā?

⁽¹⁶²⁾ -õnnađ bişüme şeyi, bişı.

⁽¹⁶³⁾ -ebem kómeeci.

⁽¹⁶⁴⁾ -efeliK. efelig bilüsünüS oraľarda. daha ne var ġı aĥıľma.

⁽¹⁶⁵⁾ -ġuřekmā var yáSduduñ mı?

(166) -pancar diyincé.

(167) -nèy var diyá?

(168) -yòh ònnar dóúl.

(169) évet. òní bilenner varıdı gırıhcılar.

(170) -óna bilenner çimdi yáni sen şindī bacānı sarmiyá adam_öliy yá óña gótúrüyöduh ó ⁽¹⁷¹⁾ sarıyödu dutarsa işlah dutuyödu dutmasa yán dutuyödu diyelim mèselá.

(172) -döru tutarsa döru dutī döru tutmasa yán gèziyö.

(173) -yòhsaki şindiye bi yèriñ_acısa tòhdur.

(174) -bilür gişiler_öluşyödu kıoyde bi täne iki täne döümü bile ó kıoy_ébeleri yápdıriyödu ⁽¹⁷⁵⁾ gızım şindi bi döhdur gadi nāriyá. amasyá şindi hemen bi çırpıda döri *amasyā*. kıoy_ébeleri ⁽¹⁷⁶⁾ döüm yápduruyödu góbeglēni ònnar kəsiyöduđlar.

(177) évet biliyög_ònnarı. başga bi şey yápmaduđ nazar duvāsı oğutduruh, gırşun ⁽¹⁷⁸⁾ dógdúrúduđ. yúzellig işde dī yá. odun kıoru góruna úsdüne şóyle toğumu úfelerúđ.

(179) -yòh mu *ésin* burada hiç? górsedeg çocuđlar bülümse, bülüyöñ mu yúzelli? górdún ⁽¹⁸⁰⁾ mü? güccúđ güccúđ dūmeleri vardır bóyle ònnarı úfelerúđ otunu çöpünü yáharuh_úsdünde. ⁽¹⁸¹⁾ aústosda alıyòh hēp ónuñ bi gúni var.

(182) -dahıyòh arada. nazar boncū, góz boncū.

(183) -şindi diyem yá télevzònnar çıhdı yá hēp bātıl_inanç diyán gızım hōcağa mōcağa ónu ⁽¹⁸⁴⁾ atuh galduduğ ó boncuğ dađardúđ bōle omuz bóynuz başlāna. nazallıhdan şeyden içine bi ⁽¹⁸⁵⁾ şey gordu bi nazallığ yápardıđlar yúzelligden.

(186) -nazar dēmāsiñ diye.

(187) -sen de sağl.

YER : AMASYA/MERKEZ/Doğantepe

ANLATAN : Esem YAĞMUR

YAŞ : ?

KONU : Karışık

(1) aslında birası uzantı *amasyá*da bile diyil, *amasyá* bile uzantısı.

(2) *hitiT*lerden işde o şeye göre heykel bulundu ya orda değeri biçilmeyen bir heykel (3) bulundu müzede burdan *dóantepeden* bulundu *hitiT*lerden kalmamış.

(4) onun hanımı da var da bulamıyorlar işde.

(5) -onun hanımı varmış onun da bi heykeli varmış o da yoh da geldiler bi sene (6) çalışdılar burda, ondan sonra da bi sene çalışdılar bi şeyler buldular mı buldumadılar mı bi (7) sene kıyüñ_ıçinden mesela şimdi şurda kıyüñ_ıçindedir şurda çeşme var (8) çeşmeniñ_altındaki eviñ_ónúñde herif, az_ével o *orhan gazi* dedi ya şöyle getirdi kireşledi (9) şuray gaziñ dedi, çolmeK kúp diyoh ya biz toprahdan yapılan onıñ_ıçinde çocuğ mezeri (10) yapmış_adam kúpüñ_ıçine çocu goymuşı çıhdı. yani böyle bi şeyler şu ilerden yohardan esgi (11) tandır tandır bilirsñ heralde tandır göcaman bi tandır çıhdı dey yeriñ bi zaman_altında (12) üsdünde samanlıh ahır her şey vardı zamanda yapmış_adam üzeri de gapanmış.

(13) *esem yāmur*. yoh hayır biz öyle bilmiyoh yani biz buranıñ yellisı olarak biliyoh (14) kendimizi amma nerden geldimizi bilmiyoruz.

(15) -valła benim dedem bi asır yaşamış yetmiş yedide öldü o burda dömuş_ışde. onun (16) babası dedesi de burda_ama nerden geldini neriye gitdini.

(17) -ışde oray bilemiyoh yani şimdi.

(18) -siziñ sóylediñiz şey nerden baharsñ iki yüz yıllıh şey iki yüz yıllıh şeyi biz nerden (19) bilelim.

(20) bi şey deyil.

YER : AMASYA/MERKEZ/Ezinepazar

ANLATAN : Emine SEL

YAŞ : 66

KONU : Karışık

(1) *émine sél sél*. atmiş_älti. atmiş_älti yaşındayım. buralım, dōma bóyúme buralım. (2) *ézīnepazar amasyániñ* ğasabası. bülmüyöm ki néyé dēdiler. yöh ta èvelden bèri *ézīnepazar* bō (3) isim.

(4) èsgi dúúnnerdendi bizim dúúnúmúS. èvelden sēkiz dāne lira dahıyólardı mışanda, (5) dúúnde de işde üç ğún davuļ çálduruyólardı.

(6) èvelden bizim zāmanımızda dālara oduna gidiyödu, mērkebleri topluyólardı. o odun (7) yarışı dōúl tāvöh yarışı oluyödu. işde on bēş, yirmi tāne mērkeb topluyólardı, dādan odun (8) ğetúrúyólardı. önna kēşgeK yápiyólardı, dolma yápiyólardı. sarma bi yápraĝ sarması. yöh fasilyá (9) ğoyoh. için_ıçine fasilye ğoyoh iç yáparkene. yazuļı fasúlyá. barĝunyá diyólardı *amasyáda*, (10) biS adına yazılı fasúlye diyöh. onūnan iç yápiyō, dolma sarıyōla yápraĝ dōlması, kēşgeK, (11) çēvürme çēvürme çörba binnar_oluyödu. yohadan böreg yápiyólardı. çöreg tabi çöreg başda (12) zātén yapılı, çöreg varıdı binnar_oluyödu.

(13) tatlı bēĝ yápan yōdu èveli şindi yáparsalar. yöh hēlva yápiyōla da öyle sēydiyōla tatlı (14) yapmıyólardı. bi de bi tāvüĝ yarışı olıdı depeyi bi tāvög ğoyvériyólardı, kim dutarsa, o (15) tāvöh_onu alıyödu. at, bi de atları yarış yápiyólardı. ö aşşadan ğoy vériyólardı, biz (16) yohardıyduh_èveli şindi indüg_aşşā, bu yōla yoharı kimiñ_atı yarışı aļusa, ónce ğélúse oña (17) hēdiyé vériyólardı. né vérúseler emme para, emme bēş_on mētre öteberi. işde bóyle oluyödu (18) dúúnnerimiS.

(19) ğelinnig yöhdi, ğafasına bi tas ğoyálardı, bóyle bi dingil yápiyólardı. üsdüne pullu (20) yēmeni yápiyólardı bóyle üsdünde, èvelden oydu. şimdi atuh ğelinniK. altı ğireptişen diyöh aħa (21) sēniñ şu aşarbin şeyinden rénginden, ğirebdişen diyöduh.

öndan èntãri gïyölãrdı. èvet. ⁽²²⁾ gïyölãrdı. bizimki dèsensúzdü de annemgiliñki dèsensüydü. bizimki dèsensüSdü, gïrmızı aħa ⁽²³⁾ sèniñ aşarbin_úsdúndeki rènginden gïrmızı.

⁽²⁴⁾ tabi tabi ğapıyí ğapınıñ_arasında duruyolar ğızınıñ sahibleri, ğardeşleri, èmmisi, dayısı ⁽²⁵⁾ òlan_èvinden para alıyolar, ğapıyí açıyãlardı. yòħ ğırmızı ğuşaħ dē de kèmer diyòduħ_èvelde ⁽²⁶⁾ şóyle bi nasılısa, şeyde midi? bènım de varıdı. şóyle iligleniyòdu yãni bi tut gibi bi şeyidi ⁽²⁷⁾ şóyle saru bi kèmeri oluyòdu. onı bóyle bèliñe bãlıyölãrdı. şindi ğırmızı ğuşaħ_olũ o başğa. óyle ⁽²⁸⁾ oluyòdu.

⁽²⁹⁾ yòħ ğèliniñ çihdò ğon ğèlin_òlan_èvine ğèldinmiydi, ğèlin arabadãysa arabadan_inmĩ ⁽³⁰⁾ diyòla, atdansa atdan_inmĩ diyòla, ó vaħıd òlan_èvi bi şey verĩ, ğèlin iniyò. yòğ para dèul ⁽³¹⁾ yãhud fılanca taħla ğèlineme dĩ hanı, óyle oluyòdu. tosun veriyòyãdı, ineK veriyölãrdı. åndan ⁽³²⁾ sòna bi daa ğèliniñ ğáynanası ğèliniñ_òñúne ğoca bi çölmeg ğıryòdu. nèblim vaħla çölmeg gibi ⁽³³⁾ hãmile olısuñ diyin mi işde batıS ilaşla şeyler. ğèlin óúne bi de ip sèriyelãrdı, ipi ömrü ⁽³⁴⁾ uzun_olısuñ diyin ipi düre düre ğèlin ève giriyòdu. ğèlin sarıyòdu ipi. yòğ çerez sèpiyelã, içine ⁽³⁵⁾ bozuğ para ğoyolar, ğèliniñ dèpesine damat çereS sèpiyò. bèn nè bilim şeyde de va *amasyãda* da ⁽³⁶⁾ var yã óyle. vaħla bilmüm ó çereziñ annamı neyse bilemiyòm_işde, orda da yãpiyòla ⁽³⁷⁾ *amasyãda* da ben dúunnere gidiyòm óyle yãpiyelã.

⁽³⁸⁾ burda duvağ_oluyòdu dúúnden sòna. èrtesi ğún_oluyòdu bizim zãmanımızda duvağ. ⁽³⁹⁾ dúúnden bir ğún sòna duvağ_oluyòdu, şimdi óyle dèul, şimdi indin miydi oyún yãpiyòla işde ⁽⁴⁰⁾ duvağ ò vaħıd_olúy. òlan_èvü de zèrde ğètiriyòdu, zèrde dèdúmús sütlaç yãpiyölãrdı. ó ⁽⁴¹⁾ duvaħcılara dãdıyölãrdı. yòħ, óyle óyle duvağ yãpiyölãrdı, ğız_èvü ğeliyòdu òlan_èvine. oyún ⁽⁴²⁾ yãpiyòlãdı bi şey diyòla, dèpesine bi hèdiyè çeviriyölãrdı. sandalyē otutduruyòla, kèkül kèkül ⁽⁴³⁾ şuralãraca kèkül kèsiyelãrdı. èvelce önnar modãydı. iki taraflayı şóyle kèsiyòdu, åziñ ⁽⁴⁴⁾ kènarınaca şóyle tópaħ tópaħ şuriyã şuriyãca saç şeydiyölãrdı. kèsdile. sanduğda sağlıyòñ ⁽⁴⁵⁾ yãhıyòñ bi dáã de nè olacağ ki. ğèlinnere nè bilim óyle kèkül, töbe töbe ta pèygamberimizden ⁽⁴⁶⁾ ğalmış hèraħda kèsiyelãrdı, şindi kèsmiyelãr. duvağ ğúnú ğèlin çihdò ğon yãpiyolar şindi duvã. ⁽⁴⁷⁾ ğèlin çihduħdan iki saat sòña ğız_èvi

gèliyô, duvağ yápiyôla. gèline de bi daa işde goñşular ⁽⁴⁸⁾ hèdiyè yèmeni, çarşaf nèysé başına çevrúyelá filancadan, yáıncadan dī sóylüyôlar adını, gèline ⁽⁴⁹⁾ bi bohca óteberi birikiyôdu. èveliñ dūınneri. tabi ôlan_évinden yèmeK vériyá aynı ⁽⁵⁰⁾ yèmeKlerden gine kèşgeK, dolma sarıyelár, gabağ yápiyôla.

⁽⁵¹⁾ yápmağ_olu mu yávrum her şey gış yiyécēñi. érúğ gáyñadiyôğ, gusbunnu gáyñadiyôğ. ⁽⁵²⁾ yôğ, bégmeS üzümnden_oluyô, bégmez de gáyñadiyôğ. èzmesini yápiyôğ. nası gúzel_olú. ⁽⁵³⁾ güşbunnu gáyñadiyôğ gışa hazıllıh. yohâ érúşde yápiyôğ. tabi turŞu yápiyôğ, salça yápmağ_olu ⁽⁵⁴⁾ mu, tómatilerimiSden salça yápiyôğ. üzüm yáprā üzüm yáprā.

⁽⁵⁵⁾ -rèçeller dolu gışá yapılacah_óteberisi şindiye sòrarsañ, donduruculara goyog.

⁽⁵⁶⁾ -èvelden çölmeglere, çölmegden kúp_oluyôdu yápmağ_olu mu daa durúy bile, o bóyúğ ⁽⁵⁷⁾ çölmeg durú. vallā bidonnara vuruyôğ, şindi azalduh onı kim yíceK çöunu bóyúğ.

⁽⁵⁸⁾ -núfús galımadı.

⁽⁵⁹⁾ -núfúsumuS yôğ. bizim altı tāne. bēş gız bir_ôlan. gızlarıñ_üçü gèlin_oldu, iki tānesi ⁽⁶⁰⁾ évde işde, bābası méfat_etti. bi teg ôlumuz vardı ó da polis *birsada orhangazide*. yôğ. biz_üş ⁽⁶¹⁾ tāneyúğ évde yiyen. bu işde.

⁽⁶²⁾ bu bizim *tūba* gibi, bizim *tūba* da gèldiydi yá, bizim gèldi de èhdiyárlarıñ, èyiñ fotıraFını ⁽⁶³⁾ çekdiydi yá yôharı kóye gitdi kóyüñ fotıraFını çekdi. bağ bóyle bizim bi gáyñımıñ gızı vardı ⁽⁶⁴⁾ şindi óretmen_oldu. yenge bunnarı isdiyôla de, èveliñ gadınnāndan èvelce yèmeni şóyle yèmeni ⁽⁶⁵⁾ gıraPtışenden_oluyôdu, úsdüñden yeşil_oluyôdu. kóyde birisi óyleydi o tā oña ⁽⁶⁶⁾ gótúdum_onu. onuñ fotıraFını çekdi. buğdaki èhdiyárın fotıraFını çekdi. demeg gi sen gibi bóyle ⁽⁶⁷⁾ bi şey_alıyôdu.

⁽⁶⁸⁾ taş_an ta èvelden *èrmeniler* yápmışımış tārhi èser, kimsiyé yíhdurmadıla, hókúmet ⁽⁶⁹⁾ bélki oriyá üç cüz dört yüz milyár óteberi harcadı, yápdudu şindi işde. yôğ yôğ şóyle bóyúğ bi ⁽⁷⁰⁾ bina daşdan yapılmış, hamammış èvelde gonahlıyôlarmış_órda, onuñ_úçún işde içi gayed ⁽⁷¹⁾ bóyúğ. bilmüyóm kimisi

oraalarda paraalar gómúlú varımış diyöla, yíhdumadılar kimsiyé. hókúmet ⁽⁷²⁾ nasi yápdudu iki sene üş sene çalışdıla órda yápduduła. içini biz de görmedúg daa. yöh açuħ ⁽⁷³⁾ dēúļ onnar kitlediler, kitlediler. kēnarlarıñı çevúrdúle, demúlledi kēnaļļāñı. burda yá hemen aħa ⁽⁷⁴⁾ şu bóyúg belediye binanıñ _altında.

⁽⁷⁵⁾ -súnnet şöleninde sanatçı fañan gélúse o zámán _açıyölar, yöhsa her zámán açıħ bulunur.

⁽⁷⁶⁾ yöh çoħ şúħúr, yöharı kóyde var evliyá. biz bira biranıñ parçası. néydi *ħadime?*

⁽⁷⁷⁾ -*ammucūm* _órda diyölar _amma vallā yúħarısı hasan baba diyölardı.

⁽⁷⁸⁾ -o dālarda *tasannu bābā* da bu kóydekiniñ _adı ne işde *aħmacūm* _órda diyöħ _artu ⁽⁷⁹⁾ odanıñki ne. *aħmacūm* _oda diyög.

⁽⁸⁰⁾ -isim _olarah anne sen bilmeyinci ben nāpīm.

⁽⁸¹⁾ -ben de bilemém. *ħaliT baba* türbesi dēúļ.

⁽⁸²⁾ -*ħalit baba* yöharı dóúļ mü?

⁽⁸³⁾ -bülmüyám ben vallā bi *ħaliT*. aļļā biS hiç gétmedū, çoħları gidiyöla işde cocū ⁽⁸⁴⁾ olmiyáñnar neler bóyle gēliyölar. oriyá kēsiyöla. bunu mu? yög ben bunı ħajdan gétüdüm. haca ⁽⁸⁵⁾ gitdúg şúqúller, *aļļah* ġabul _étsin, gitmiyenneri de şey _étsiñ. biyö gitdúg ömrüyé dēyin ⁽⁸⁶⁾ gitdúg de üç _áy ġaļacōduħ işde zābahdan bı ħacılara ġarışıcōduħ yāñi şeydi bilöñ mı, ħacı ⁽⁸⁷⁾ oļamadúyduğ ómrüyé dēyin gótúdu, yáluñuz üç _áy ēlicem sizi órda dēdi, bi daa bırdan ħacılarıñ ⁽⁸⁸⁾ yúrúdu ġún biz de zābahdan *mékgıyé* gidicōduħ, zābahdan bizi yáħaļadııla, gēri gónderdiler. ⁽⁸⁹⁾ üç _aylına gitdü şey bir _aylına gitdúg de üç _áy ġaļocōduħ göyá ħacıļı da yapıp gēlecōduħ. ⁽⁹⁰⁾ ġanduduła paramız da.

⁽⁹¹⁾ -bunnarıñ vizeleri bitinciK bunnarı yáħaļamışlar.

⁽⁹²⁾ -adama dēdúg burdan bóyle bóyle diyin, yöh dēdi ben dēdi doħuS sēnedü gótúruyóm ⁽⁹³⁾ dēdi, siSi yáħaļatmicām dēdi, birez mapis içerde mapis _āledi bizi. işde ó zābahdan gidicōduħ ⁽⁹⁴⁾ qun zābahdan polisler basdıla buriyá gēri gēldúg.

⁽⁹⁵⁾ -ġúnleri doļuncu nası yáħaļadııla.

(96) -èrtesi sène de bize bi daa guresúS gitmeyi tanıdılar. héc gúre çègmeden biz gitdúg bi (97) daa hacılığa, gitdúg şúkúller_olsun. *allah* hanı bilemem artuğ, *allah* gabiğ_èderse gózúnú (98) sèvdüm. yòğ o hasdáydı. gèndi yèriñe yáp da bi de bènim yèrime yáp dèdi, şindig bize bi iki (99) dène bi daa gitme yòğ. bès sène. bès sène sòna gayit_èdersele onın yine de gidicèm. (100) gayit_ètmessele gidemicòm. hèlal_olsun yávrum o nası laf. yòğ ne olsun.

YER : AMASYA/MERKEZ/Gözlek

ANLATAN : Hatice KILIÇ/Gülseren HACIKÖYLÜ

YAŞ : 70/65

KONU : Karışık

(1) *hāTīcé ğılıÇ*. yaşım da bülmüyöm ğızım oħumuşlüm yoh gi yaşımı bilim. atmiş yétmiş (2) varımdı. ben buranıñ yéllisim. *ğózbek*. vardı da nèydi adı ásgi? *ğèldúğanóvası* mıydı nèydi ğız (3) burayın?

(4) -va!lā ben bülmüyem, benim bildim *ğózbek*.

(5) ben bõrda dèeldim başga yèrdeydim on beş ğún durdum, õndan sõna gèri ğèldim biriyá.

(6) èsgiden dúunner eyı_oluyodu, bı_afda dúun çalınyodu işde. bı_afda çalini. èsgiden şey (7) yapıyoladı ğızım èsgiden simsim oynuyolardı, haley çekiyolardı. davul çalınyodu bı_afda ele (8) çalınyodu. tabı yemeKler de yapılyodu. tabı şey ğeliyodu oħuyuntu ğeliyodu ğızım.

(9) -èveldeñ oħuyuntu dèllerdi oña oħuyuntu ğelirdi, o oħuyuntüyá yemeK verilirdi. yāni (10) èvlere verirler èveldeñ, şimdi hèresiñ ğapısına ğeli. èveldeñ èvlere verirdi o oħuyuntu da (11) misāfir_olarağ verilirdi.

(12) -bènim dúunúm olmadı ğızım.

(13) -şimdi bi sałon dutõlar yávrum. bi aħşam bi davul dutuħur, bi ğına ğecesi olur õndan (14) sõrra bi sałon dutõlar.

(15) -yoh uç ğuvā_aldım ben, uç ğuvā_aldım. iç ğuváy_aldıh içğúve. ğardaşım ğuccūdu (16) içğóvê alduh, adam da kimsesi yõdu, faħırıdı, çõbanıdı. işde *allān* yazısı neblim ben. (17) ğórmez_olu mu davarımızı ğuduyodu ğızım çõbanıdı çõban. şey işğuvā_aldıh_işde, hamama (18) ğètdúğ ó yāni bu yāni işde işğuvā_aldığ, bi sene durduğ áyruħduh. babamıñ_èvindeydim bi (19) sene durduğ. úşğúve de hèpsinden zorumiş.

(20) c yiz_ sgiden n  o uyodu ki h zım yodu yodu bi Şey yodu benim. yoh yoh_oye (21) yoh.

(22) -yoh canım o zaman n rasiñ garyola  rt s  n yi.

(23) - sgiden yodu oyle.

(24) -bizleriñ zamanında yodu oyle bi Şeyler.

(25) -yodu gızım.

(26) -Şindi var her Şey  velden garyolamız bile yodu bizim.

(27) - sgiden n  vardı heç bi Şey yodu.

(28) -bi gat yatah, bi sandıh bi de kilim d llerdi  velden.

(29) b yramla eyi_oluyodu gızım uç g n_işde sallanıyodu, geziyodu, dolanıyodu. tabi (30) oluyodu b yram_oluyodu. oyle varıdı oluyodu. yemeK yapıp t plamb yiyolardı.

(31) -geleniñ varsa misafiriñ varsa b r ber yohsa  oluğ  oc nan yiyisin, b yram.

(32) Şey ireŐbellig gızım. pancar_ekiyola, s an_ekiyolar,  kin  kiyolar. meyv  yoh  yle  oh (33) yoh_oye.

(34) -her meyv  var bu olannarda t g t g.  r g,  lma tabi g yisi.

(35) yoh yoh gızım_olmadı olmadı,  a  oluğ yoh heç bi Şe yoh. h rif de  ld . onuñ var, (36) onuñ_uş d ne  lu, var bi de gızı var d rt d ne.

(37) t kilc n, madımağ.

(38) -k meç.

(39) -başga yoh bi Şe dağ. c v z c v z bu.

(40) -o yeñi geldi işde dikileceK, zam nı.

(41) -dağ başga bi Şey yoh.

(42) - feliK.

(43) - feliK de var.

(44) -dòlmasını sarıyòlar éfelìn éyĩ_olũ. guráydiye sarmışıdı dün, bõun dün sarduḥ òlana (45) gótürdü.

(46) évet. yáḥiyelár yáḥiyelár onu nazar dēmesin dēyin yáḥiyelár, sábanıñ_úsdüne goyoḥlar (47) tütüdüyoḥlar.

(48) -ateş ateşe gorsuñ, o sóba yánan ateşe.

(49) -duvā bülmüyoḥ gi éyle né bileg gızım bi şey bülmüyoḥ. yoḥ éyle goyoḥla.

(50) -oḥumayı bilen guran_oḥuyán oḥur.

(51) -yoḥ bülmüyoḥ gızım ben bi şeyim yoḥ.

(52) -éy tabi bi üç gu!Fú bi elham oḥuyòS yāni. bilenner_oḥuyú, bilmiyenner bi şey yoḥ.

(53) saḷça yápiyoḥ, turşu yápiyoḥ her şey yápiyoḥ.

(54) -kõnserve yáparıḥ, dõlablara goruḥ. yoḥ pēkmez guşburnu yápĩ. guşburnu var *amasyá* (55) yāni bizim biraḷarda yoḥ da *amasyá*dan satın_alĩ yápiyiḥ. gũlseren. şey pēgmez gáynadamaḥ (56) yápamaḥ. *hacıkóylü*. atmış bēş. daḡ açmadıḷar yāni. biber, tòmatis, fasílye.

(57) -haşlıyoḥlar gızım, haşlıyoḥ işde sirkıyé goyoḥ, sarımisaḥ sōyoḥ. biberĩ haşlıyoḥ, (58) badılcamı haşlıyoḥ, súynan vuruyòḥ. şēere gētdi bõun. yoḥ kòpler gāḥdı gızım ēsgidendi kúpler (59) şindiK bidonnara. ēsgiden u kúblere doḷduruyòduḡ gızım turşuyú goyòduḡ_ışde her şeyi (60) doḷduruyòduḡ, āzını ḡapadıyoḥduḡ duruyòdu Turşı da yiyòduḥ. gōca gōca kúpler benim daḡ durũ (61) gúpúm ḡapıda. tımatis, tòmatis vırıyāduḥ. yāzın yápiyoḥ saḷça ḡışın_olmuyò. tòmatisi (62) toplıyoḥ, şeydiyòḥ dōruyòḥ çuvala goyoḥ, güneşe goyoḥ, unu da éziyoḥ. çuvala goyoḥ, çuvalda (63) güneşe goyoḥ, çuvalda güneşde olũ, unu da éziyòḡ, ēlegliyòḥ, gáynadıyoḥ. tabi tabi. *gũlsún* (64) haḷaḥa sòr o gũssún_alañ zor yápi çoḥ yápĩ.

(65) -ireşberıñ her şeyi zahmetli gızım.

(66) -u yápiyò bēn yápmiyòm ben satın_alıyòm ben yápmiyòm da o yápĩ. ēsgiden yápiyoḥ (67) şindi hēç bi şe yápmiyòḥ. ḡazanna gáynadıyoḥduḥ gızım, yĩḥiyòduḥ bũdáyı ḡazana goyoduḡ (68) gáynadıyoḥduḡ gáynadıyoḥduḡ unu da

guruduyoduğ gótúrúyoduğ şeylerde dóuyoduğ sètennerde, ⁽⁶⁹⁾ seten_oluyodu tabi tabi. dóuyoduğ undan sōna da bi de unı çèkiyoduđ dèermende tabi tabi ⁽⁷⁰⁾ èsgiden el dèermeleri vardı, şindig yòh gahdı hèp şey gahdı. şindig satın_alıyòh şindik her şeyi ⁽⁷¹⁾ satın_alıyòh.

⁽⁷²⁾ onı súrúyòh, dúven vardı gızım dúvennen súrúyòdùh, savuruyòdùh yábáynan. harmanı ⁽⁷³⁾ mı? harmanlar çáyır_olú çáyırı têmúzlúyòh, süpürüyòh, sèriyòduh. tabi tabi çáyırda ⁽⁷⁴⁾ yápiyòduła bîrda.

⁽⁷⁵⁾ -daşlı bi şey_olú da bûdayı ayırúy yá sapdan, onu sorú hèrałda.

⁽⁷⁶⁾ -makine.

⁽⁷⁷⁾ -dúven mi diyòlardı?

⁽⁷⁸⁾ -dúven dúven dúven gızım dúven.

⁽⁷⁹⁾ -ò saman yápî.

⁽⁸⁰⁾ -èsgiden èsgiden dúven varđı, şindiK bi patòz var, patòza vuruyòlar bès dağğada gahıyî.

⁽⁸¹⁾ -èsgiler şindi onnar bilinmir bile o şeyler, dúven dèseñ kimse annamaz bile onı. bilmî ⁽⁸²⁾ tabi nèrde bileceK.

⁽⁸³⁾ -bu *çorum*da duruyòdu ne bileceK.

⁽⁸⁴⁾ -*çorum*da òlmasa bile bîrda yetişenleri nèrde górdü.

⁽⁸⁵⁾ yòh burda yòh.

⁽⁸⁶⁾ -burda yòh_òyle. şu yoluñ_úsdúnde var şey diyòla, hamam dağ orda. gózleK_amamı ⁽⁸⁷⁾ diyòla. sıcağ su va, ahî içinde gızım. şifalı. gètmeg_olu mu. var var şindik. şifalı sáy gelen ⁽⁸⁸⁾ yíhanıyò, taħsînen gèliyòla bazar gúnú gèliyòla. her şeye oluyú işde her dèrde dèrman_oluyò.

⁽⁸⁹⁾ -vúcútında bi şey çihsa gèliyòñ òriyá. èvet vúcútında.

⁽⁹⁰⁾ àsgiden yápiyòduh, şindig èkmeK gèliyò buriyá hep satın_alıyòla. hamuru yuruyòduh, ⁽⁹¹⁾ mayalı yápiyòduh, sacın_úsdúne atıyòduğ, bişiriyòduh gızım. yòh tøndür yòh bizm bîrda. sac ⁽⁹²⁾ va sac. noğdı gı? noğdu? yorułduñ_òndan mı oğdı?

(93) bizim bîrda vardı da ğahdı varıdı. ébe varıdı, ésgiden yòudu şindig yáħınnarda var. (94) ésgiden yòudu ğızım. *amasyā* gidiyòduñ.

(95) -yímirta, bilmem ğurŭ_üzüm, zèytin dōyelardı.

(96) -yáħı yapıdılar.

(97) -yímirtáynan şě_apardı.

(98) -yímirtáynan yáħı yapıyòrdu.

(99) zèytúnú dówúy sariydilár. vaļļā ben ğórmedim ğurŭ_üzümü de zèytúnú dōyòrdüler. (100) zèytúnú ğórdüm. saol ğızım sen de saol.

YER : AMASYA/MERKEZ/Halifeli

ANLATAN : Selver AKBULUT

YAŞ : ?

KONU : Karışık

(1) nè söracāñ sor. yoh̄ yemiyüm yoh̄. *sévler_ah̄bîlîT. yoh̄ sévler_ah̄bîlîT. sélver_ah̄bîlîT.* (2) atmiş yétmiş varım valḷā. biraḷiyım. *halífelig ğaḷfaḷı.*

(3) -ḷan çāḷara çáy dög.

(4) -yáni *halifeli* diyöḷa, *ġaḷfaḷı* diyöḷar işde. bülmem mi? kóyüñ_adı_öyle. ben nebīm öyle (5) *halifeli* mi *ġaḷfaḷı* diyöḷar *ġaḷfaḷı* yávrum ğı.

(6) bənim dúúnúm mü? bənim dúúnüm èvelden üç ğún çalıñıyödu. biliyöñ mu? ordan (7) sóyleyim bî_afda dā oluyödu, üç ğún dē oluyödu bilōn mu? şindigi dúúnner bōun cümertesi yá (8) bōun çalıyöḷar, yárin başıñ yúnuyō, bir ğún_ėniyō bazara hanı. ėsgileri nè annādīm yávrum (9) ğurban_ölüm úş dörd ğún çalınyödu. yiyöḷarídı, içiyöḷarídı, ğına ğecesi yápiyöḷarídı, yúḷtbaşı (10) ğetiriyöḷarídı çoh̄, oh̄uyöḷarídı, dörd bēş dēne yúḷtbaşı oh̄uyöḷarídı. ordan sóyleyim yiyöḷār, (11) içiyöḷār, işgefe yápiyöḷarídı èvelden hanı şindig yoh̄. ordan ğadeyif yápiyöḷarídı yávrum ğı bizim (12) ğúnúmüzde öyleydi. her şey her şey. öleydi.

(13) oynuyöḷarídı yálan dēól, dēve yápiyöḷarídı, oyún oynuyö Haley çėkiyöḷarídı, sümsüm ó (14) eteşi yáhib sümsüm_oyñuyöḷarídı, şindig o yög o yög. o yoh̄ yávrum. tavū şey zábānan (15) ğelin_atdan inecē ata bineceg yá şindig, èveli at varídı hanı, şindi bōure bi tavuĝ (16) ğöverciyöḷarídı, o yarışa dutuyöḷarídı, dutuyöḷarídı ordan sóyleyim kim ğazanısa o tavuḡ_oñā (17) oluyödi, davuḷunan ğótirib évine ğoyöḷarídı. şindig de şu aşşādan ğoverdiyöḷa davuḷ şurda (18) çalınyö, ordan aşşādan tavū ğöverdiyöḷar şey tavū diyöm şindi, úş dörd dēne adam ğöverdiyöḷar (19) tāvuh̄ dēül, úş dörd dēne adam o hanĝı adam ilerü ğélise, o tavuḡ mu alıyō, bahşış mi alıyō, (20) çála çála çála onu yèrine ğótúrúyöḷar. öyle yávrum. tabi tabi hėrküşin ğapısında bi háyvani varídı (21) yávrum. hėrkış o ğėdiyödu odununu ğetiridi, şindi *aḷḷah*

razi_ossuñ hóxúmete gırım merdi de ⁽²²⁾ paráynan_olısuñ bês yüz biñ lira para vèrdim, gètirene góyána, yıǵana diyeniñ hêşabı. elleme ⁽²³⁾ ne ıŝıhı ıŝıhı otu yávrım gızım otu gurban_olúm otıñ.

⁽²⁴⁾ -ıŝıhı ıŝıhı.

⁽²⁵⁾ -ğarannuñ dēúı sus. órdan sóleyim óleydi yávrım. daıbur gétiriyólardı, çekçek, şey ⁽²⁶⁾ ókúzlere goşuyólardı, sóylé iki daı dikiyólardı, o daı ēycé yemeniyen, pullúynan her ⁽²⁷⁾ şeyinen donaduyólardı sóyle cáıı cáıı bülüyöñ evelden evelden her şı her şı yávrım, oyüdü ⁽²⁸⁾ yohsā şindiki dúüne boun géliyo yáırın gēdi. benimkini mi? benimkini yēmeni yápmadııa da biz ⁽²⁹⁾ aşana gáynadana yápiyólar_onu. aşana gáynadiyólar. kēşgeñ büşürüyóla, aşana gáynadiyóla ⁽³⁰⁾ yáını yēmeK gáynadiyóla, óteberi gáynadóla, dādan gēdiyóla góccā odun kēsiyólar oña daı ⁽³¹⁾ dikiyólar órdan ókúz ēveli ókúS varıdı şindig ókúS gáyboıdu hep, ókúzlüler gáyboıdu, motullar ⁽³²⁾ çıhıdı yávrım gurban_olđım. atlar, eşşeKler gáyboıdu. niye óyle diyöñ. bóyle bunu mu ⁽³³⁾ sōracādiñ? gurban_olúm.

⁽³⁴⁾ yoh yoh ğı. yoh yoh hēç górmēdim. oıula gēdeydim ēcúğ tērsine oıududum vaııā. ŝēyle ⁽³⁵⁾ bēri bēñzelleri tersine oıududum oıula_ēdeydim. yáını bēğ_ēyi oıurdum diyóm gēdeydim ⁽³⁶⁾ diyóm. ufāhan hanı. göndermediler bacım ğı. úş dēne ğardaşım varıdı. bu kóyde evelden óretmen ⁽³⁷⁾ yóudu, bi óretmen varıdı bu kóyüñ_ıçinden onnar oriya_ētdi érkeğ ğardaşlarımıdı, iki bacım ⁽³⁸⁾ da oıumadı ben de oıumadı hēç. vaııā oıumuşlım yoh yávrım.

⁽³⁹⁾ ben mı? or_on bēs yáşımda varımışdırım yávrım. yoh yoh yávrım. anam benim, çekı ⁽⁴⁰⁾ yávrım. ğaçmadım. bu ēgerē_ētdi, úş sēne ēsgellig yápdı. úş sēne ēşgerlig yápinca bu bi sēne ⁽⁴¹⁾ gēdincig bunuñ bi bacısı varıdı, satdılar girab kóyüne, şeye ērī giraba bi şey diyólar_oña ⁽⁴²⁾ yeşilös. oriya satdılar. girab da yeşilös şindiK. órdan sóleyim. bi bacısı varıdı bi sēne ⁽⁴³⁾ gēlmesinde satdılar, bi sēne gēlmesinde bunı ēverdiler, bi sēne nişannılı durdum, bi sēne de óyle ⁽⁴⁴⁾ durdum óndan sōna dúün_ētdiler. yávrım çoı çile çēgdim yávrım, şindig de hēç ⁽⁴⁵⁾ yóruyémiyóm gurban. vār iki dana oıum var iki dēne ğız var. ğız amasyáda órdan sóylüm oıanlar ⁽⁴⁶⁾ isdanbuıda, bi ğızım var isdanbuıda yávrım dörd dēneler dörd dēneler. amān baısaıar bóyle ⁽⁴⁷⁾ olmaı háy_óuı. baımiyólar. niya baıacaı. áleykúmselám. abağ

ana nasılsıñ éyyım. hiç bi şeye ⁽⁴⁸⁾ görmem ne ölüm, nè gızım, nè gëlinim hic hic. iki dene. var var hêP var hêP var.

⁽⁴⁹⁾ ciyerim yávrum bu bacaḥlarımda bi ārı var bı belimde bi ārı var. ḡurban_öldüm yörüy ⁽⁵⁰⁾ ḡapılara çıḥamıyóm. ḡaç biñ kërē ámellere girdım, toḥdura ḡëtdim, şindig de télëvzónnerde ⁽⁵¹⁾ ḡórúnen bi ilaç var yá sóliyêlár yá sóylüye yá işde şöyle işde bóyle. atmış doḥuz lira yölladım. ⁽⁵²⁾ bundan baña ḡëtitdiriñ dëyin, biyö yüz biñ liraḥ bi aldım yávrum, şöyle şöyle iki şişe ⁽⁵³⁾ vërmışleridi. şëyle şëyle ufaḥ iki şişe yüz biñ liráyá, şöyle şunnarda ḡór şöyle bi sıḥması varıdı. ⁽⁵⁴⁾ sıḥdımı şöle fisfis_ëdiyödu. on ḡún on ḡüne varmadan tükendi o biyö. toḥdur ḡöymadım ⁽⁵⁵⁾ yávrum, şeyde ézvenede ḡırám ḡöymadım yávrum. ölmüyóm ölsem kêşkem_ölmüyóm. yoh ⁽⁵⁶⁾ ciyerim yávrüm ḡurbannarıñ_olıyım bég zör bég zör.

⁽⁵⁷⁾ yá yá. şurda var yávrum, oña *tékeli bâbâ* diyoh. şorda var, *tékeli bâbâ* diyoh. şorda var ⁽⁵⁸⁾ *ḡuzuḥca bâbâ*, şu yánda var dedeler bâbâ. üç yerde tékkemiz var yávrüm. *tékeli baba*, *ḡozuḥca* ⁽⁵⁹⁾ baba, dedeler baba. adı dedeler. var yávrum. şindiK nè annadır mı? şindiK birás duruncuḥ önnarı ⁽⁶⁰⁾ hêp ḡurban kësiyolar. şindig_oriyá çıḥaruḥ ḡurbana yávrum. oriyá çıḥaruḥ ḡurbana yávrum, o ⁽⁶¹⁾ mëzelligdeki tékkeleri ḡoyo dedeler dedim orda motuḥlara ḡöllar, ḡurbannarı ḡótúller, ordan ⁽⁶²⁾ töpḷaşıḷlar orda biyö këseller, orda biyö këseller. yá. yá. amān döváy da éderler, her şey, bi çáy ⁽⁶³⁾ ḡazanı bóyúḡ bi ḡazannan piḷov bişiriyolar, ḡurbannarı kësiyolar yávrum her kişinüñ_ëvinde ⁽⁶⁴⁾ yiyen yī, yëmiyen de hërḡúşuñ ḡabına ḡoyolar, hërkiş_ëvine étiriyö. yá *aḷḷā* yáḷvarıyollar_ışde ⁽⁶⁵⁾ téggiyé hanı. hêp gitdi ḡurban_olüm.

⁽⁶⁶⁾ cumālī şeyde yápiyolar, cem yápiyolar yáv, dúymuyöñuz mu cem mar_ışde. boun ⁽⁶⁷⁾ yápmıyolar şindig önnarın bi ayı var, bi ḡórúm yápiyolar, bi töpḷanıyolar, üç dört dene ḡurban ⁽⁶⁸⁾ kësiyolar yávrım, bişiriyolar daşırıyolar, bi yán yána gëlin bu ḡórúm ḡurbanı kësiyolar. yanı ⁽⁶⁹⁾ billig ḡurbanı. billig ḡurbanım. ḡórúm ḡurbanı ḡórúluyolar. ordan sóyleyım sorgu soruyö dedeler ⁽⁷⁰⁾ işdé. nè soracaḥ aḥḷıña nè gëluse onu sorı_ışde. ordan sóyleyım cem_ëdiyolar yávrum. ben ⁽⁷¹⁾ ḡedemiyóm iki senedü yávrum ḡidemiyóm, oturamıyóm. aşıḡ ḡëtiriyolar, saS çalıyolar, ḡocā bi ⁽⁷²⁾ çáy ḡazanı piḷov bişiriyolar yávrum, dörd dene iki dene ḡoc kësiyolar. yá yávrum. amān ⁽⁷³⁾ ḡurban_olüm nè annadıñ mı dedeniñ nè annatması

oļu mu yávrum. her şey annadıyí. kimseyle ⁽⁷⁴⁾ dónuşmen, kúsmen, gō gòlłamañ işde şunu yápiñ işde bunu yápiñ kimséynen kúsúg kězmen, ⁽⁷⁵⁾ kimseniñ maļına, davarina, maļında gózúñúz_olmasıñ işde her şey diyī yávrum. her şey diyá ⁽⁷⁶⁾ yávrum bi bardaḥ çáyımı içmediñiS. amān aman yávrūm. yáḥiyóm bi bir, saçım başım dókúldú ⁽⁷⁷⁾ háy_öuļ baḥsana. aļuşgun biliyón biyö bi yáḥiyóm yá aļuşgun gózlerimiñ_úçúñ. ciyerim ⁽⁷⁸⁾ yávrūm ğurban_olūm işdé bóyle.

⁽⁷⁹⁾ siS nêrden nêrde *amasyáda* mı duruyöñuS? yá. bu? anam nè yápiyöñ *êrzincandan* birda ⁽⁸⁰⁾ tã? amān ğurban_olīm. ben nèblīm, adını dūyóm. ğızlar şindig her yeri édi yávrum. oḥuyölar ⁽⁸¹⁾ dēy hēc bilmedig yere édiyö. bizim kóyde bi ğıS satıldı irelī_ün memşirem. şeyde *zilede* ⁽⁸²⁾ hêmşirem. bi ğız satıldı, oldu bi hêmşire *daşovada* hêmşire, ordan sóleyim bi ğız_öldi ⁽⁸³⁾ *ısdanbuḷda* hêmşire. vaļlā oḥıduḷar. oḥıduḷar yávrum. aman başıñı yèsiñ ismi kèdi kèdi. ērī ⁽⁸⁴⁾ yávrum. ğurban_olūm bi çáyımı içmediñiS. yá nè bu bunuñ_úçún dōlanıyö?

YER : AMASYA/MERKEZ/İbecik

ANLATAN : Şemsettin KARADAĞ/Hüseyin CANPOLAT/Bekir KAYA

YAŞ : 75/85/66

KONU : Karışık

(1) -adım *şemşeddin ğaradā. şemşeddin ğaradā.*

(2) -h̄oş geldiñiz yēñgele.

(3) -oturuñ niyē_áyah̄da duruyõnuS? yāş yètmiş bēş. *ibecúğ* kıy. èvet.

(4) -tabi tabi b̄irda yābancı yõh̄.

(5) -d̄õum otiz_ałtı. vāla bizim d̄uymamız p̄eg biz bilemeK yāni iki d̄ereniñ billeşd̄u yāni bi (6) yir d̄olāyisiyle ilerden ḡel̄ilerdi. yāni onı o adamı yāni.

(7) -m̄eselā her_ile bi *amasyā amasyā* d̄emişle *tõhaTā tõhat* d̄emişler buriyā da *ibecúğ* (8) kıyü.

(9) -yāni iki d̄ereniñ birleşmesi.

(10) -orayı bilmiyõruS.

(11) -tārih oħumadıh̄ ki bileg n̄e bileg bu tārihlerde var mı yõh̄ mu.

(12) -işde diyóm yā o zāmanıñ insannarı d̄ediler yāni iki d̄ereniñ billeşmesinden yāni ibādet. (13) iki d̄ereniñ billeşmesinden. nası annat yāv ḡel_annot.

(14) -yõh̄ efendim yõh_õyle d̄eyil. *ibeciK* d̄emek *ibecúğ* d̄emeg şıh̄ d̄emeg şıh̄ bi ȳer d̄emeg.

(15) -b̄enim d̄uymamda õyleydi. annot.

(16) -l̄ügatde õyle õyle yāzułu.

(17) -annatsiñ avu.

(18) -aşşāda *sarı ğiz* ğoymuş bizim kıy ırmāñ_úzerinde, şindi burda ordan buriyā ḡelince (19) kıy m̄õh̄ürünü ğāybetmiş oraniñ muħdarı, kıy m̄õh̄ürü alācā

zàmannar *ibecúg* nè dimeg ołuyó ⁽²⁰⁾ diye luğada bağmışlar, luğatda óyle górmüş, şıh bi yer *ibecig* dimek şıh bi yer dimek mevkı yāni ⁽²¹⁾ mevkı ołarah búymuş yāni. *hüseyin canbılad*.

(22) -*canboład*.

(23) -sègsen bès. hem biralim hem de ařřālīm. ařřāda da évim var benim ařřāda ⁽²⁴⁾ eviñ_arasında.

(25) -bunuñ yázlı var.

(26) -kóprúden dónincé hēmen orda bunnarıñ_évlerine gidiliyü. ařřādan gēldiñiS dī mi? ⁽²⁷⁾ ırmağdan geçinci oriyá dönüyó bunnarıñ yol. bu kóyüñ mezrası yāni.

(28) èsgiden oyunnar vardı.

(29) -annādīm efendim. èsgiden şindi bó pèřembe başlardı bir hafda dúyn çalınrđı.

(30) -buranıñ dúynú bir hafdadır. şimdig de áynısı.

(31) -cumā ařřamı pèřembe gúni cumā ařřamı gēlin_inerdi dúyn biterdi. her evden ⁽³²⁾ bēkar_ołarah bi ōlan gēlirdi dúyn_évine hizmetci. onnar_orda yirler_içerler bir hafda dúyne ⁽³³⁾ hizmetlerini yapağlar efendime sóleyim işde bu gibi bu hafda gēlú geçerdi.

(34) yēmeg *allāñ* vèrdü nēyise işde nè bulunursa.

(35) -kēřgeg başda yāni èsgiden dúyn kēřkē dēller yá.

(36) -kēřgek, doğma.

(37) -doğma yáprağ sarma yāni.

(38) -böreK tabi.

(39) haláy çekellerdi oynuyóduğlar simsim_oynağlardı simsim dēllerdi.

(40) -gēnelligle *amasyá* tarafi simsim dēr.

(41) -zèybeg_oyunu nè yapałlardı. işde onnarıñ oyúnunu oħşuyódu yáni. o gibi oyunnarı (42) yapałlardı.

(43) -ayáħda yáni.

(44) -buranıñ oyunu ołarah simsiñ ħaláy yer yáni èsgisi de áynı Őu anda da dèvam_èdiyór (45) yáni. èvet. dúñnerde haláy çekilir, sümsüñ_öynałlar yáni áynısı dèvam_èdiyó.

(46) -bu gibi oynałları yapałlar.

(47) -siñsiñ oynama haláy çekme hālán dağ dèvam_èdiyó.

(48) -mèselá gèlin_èyine kız_èvine āşam bayánnar tóplanır. bayánnar_órda oyún yapałlar, (49) érkegler mèselá belli bóyle nògdałarımız vādı, birinci nògdamız bizim buráydı zàmaniyle (50) birda oynałlardı. Őò uş tarafda bi harman varıdı harman dèriS biS arsa yānı, arsa, harman diyóħ (51) dúven sùrellerdi órda, sap sùrellerdi. o hacınıñ didi on gişi ołurdu mèselá bi dúñde deliđanlılar (52) onlar gider dādan odun kèseller, gètirilerdi, aħşam o harmanıñ_örtasına eteşi yáħałlardı ó (53) ateşin_ıřında simsim_öynałlardı. èfenim? odun yarıřı diyił de tavuħ yarıřı yaparduħ biS. tavuħ. (54) ordan tavuħ_atarduħ.

(55) -ardişlanñ_órdan tavuħ biraħıladı ó tavū kim dutarsa onuñ.

(56) -bu kıyüñ_içerisi ğáyincā_bi ğáynardı adam tavuħ ğaçardı bi yere girerdi fılan.

(57) -sabun dikerdik mèselá bele

(58) -ateş_èdellerdi óña.

(59) -nıřanı ğúvetli ołan sabunu kim vursa óña bi Őey_ałur yáni. ödül vèriyódułar. para (60) vèriyódułar yáni beş_on ğuruş her nèyse úsúluna ğóre vèriyólardı.

(61) -sōña dève de yapałlardı dève, tam dève yapałlardı yáni dève.

(62) -dève başı búydu bu adamıdı.

(63) -tabi tabi.

(64) -o hālán daǵa dēvam_édiyo évet. gēnşlerden iki gişi kadın_élbisesi giydürüg oynadurlar.

(65) -évet évet.

(66) -ésğiden dāmaT ata binermiş şindi de tırahtörlenen gēziyöh.

(67) -dēve sayibine dillerdi gızları nē_ettiñ, aası vardı. dēve sayibine dillerdi gızları (68) gáybetdimīdi nē_ètdiñ gızları fiłan, muhdarı ètdi bilmem ne fiłan yapaıladı yāni. dēve oyunu (69) yöh. şimdi o oyunnar peg kaıdı yāni oyunna peg gaıdı.

(70) -simsiñ_öynaıla bele tēg tēg tēg şit veyá sóleyim işde öynaılar.

(71) -méselá şimdi óñceleri méselá at_olur köyde sözüm_óna atlara binerdi dāmat, yánına (72) bi gişi sādıÇ dāmadıñ_ónúnde sādıÇ, bizim şo ğarşıda yúnāmız var, pıñar varıdı o çēşme (73) pıñarı.

(74) -her gúyāvu oriyá gótúrúler.

(75) -yāni bizim ğorenēmiz órdáydı, oriyá gótúrúllerdi dāmadı. órda élbise giyerdi. bütün (76) gēşler peşinde davul zunna oyniyarah gúlereg ordan ğeri ğelilerdi óndan sōna kıS ğēlini (77) gótúrúlerdi bütün gēşler.

(78) -ğótürüyöıılar orda çōşme de var.

(79) -şimdi de motuııarnan gidiyöh tiregtöııānan, münübüslernen taısilernen gidiyöh on beş (80) yirmi dēne motur_oliyá çekib gidiyó.

(81) -yáıın yāni o dēpeniñ_úsdú gótúrúverı yáıın yāni.

(82) -ğúlúyöıar oynuyöıar dāmat ğiyó élbisesini, giydiriyöıar silahı öıan silah_atı işdé, úsúlu (83) yápiyöıar ğeliyöıar kıyü dōıanıyöıılar öıan_ėviniñ_oriyá iniyöıar, motur_úsdúne çııar dāmat (84) taıı daıaıılar. āmetden şu, mémetden şu işde bóyle bıarııa yāni. tabi tabi ğeliniñ başından (85) léblebi.

(86) -léblebi şēker.

(87) -onı bilmüyorum şindi ó úsul bizim gördümüz épey miñaddan yaradıış_ólan dünyā (88) gelişimiz gódumuz o bóyúglerimizden. bóyúgleri górdümüz_o.

(89) -çerez_üzüm ğaruşuğdu sèpeller.

(90) -sōna ğelin ğızıydı ōlanıydı çölmeg dèller, kúp daha dōrusu, ğeliniñ ğaynası onu vuru (91) ğırar. ğeliniñ_ayáhlarınıñ_ónüne káynanası. bılmüyóz ğelin ğoşuñ diye yápiyomuşlar onı (92) hérałda.

(93) -gine ğırıyōla dèvam_èdiyō o dèvam_èdiyō. ğına ğecesi de dèvam_èdiyō (94) ğarılarıñ_ışde soñ ğecesi oıuyō ğına ğecesi.

(95) -barmağdan kına ğapma dèvam_èdiyō gine. yáni damadıñ_eliñe yáhardın başındaki (96) sādıÇ.

(97) -şimdi ğına ğecesi dāmadıñ_eline kına yápılıy yá ğınayı ğız_éviden aılıa ğelüller (98) ōlan_évinüñ óñüne odiyá yáhud da bóyle bi sahayá şimdi sādıÇ ğınáyá şóyle bi barmağ alur, (99) kim ğapıyō mèselá, barmāñı ğaldırır kim ğeri iterse kim boyú uzunsa burdan ğınayı ğapar yáni (100) bu başğa bi şey yōh yáni. bóyle yáni bizim kóyümüzün_úsulú bu.

(101) -ğenelligle bèkarlar ğapar ki baña da sèpsiñ diye yāni. èvet èvet.

(102) báyramları daha ónce bizim tārihi oıarağ bu bóyúgler daha iyi bilir bizlerden de bizim şu (103) tamıa şu binaıa yōudu bura tam marıdı şu binalarıñ_oldū yerde, ğara yapı tōprağ yapı dèller. (104) báyram namazını ğıldığmıydı bütin kóylü kóyceğ éviñden yemāñi alan né bişirdise hanımları.

(105) -dèüşúğlú yemeklerden.

(106) -yimāñi eline alıdu ğeldú bu tama kóyceğ tōplaşuduđ sıfra ğururduğ orda yerduğ. (107) báyramlaşıdığ ğörüşüduğ orda ğalan çōreg dèrúğ biS çōreg yáparduđ, çōregleri kóyümüzün (108) faıırlarını bóyle yápamıcağ durumda ōlannarı fakir illā ki oıuyōdu yáni. onnara tōplarduğ (109) vèrirdik, bölüşüduğ, báyramlaşıdığ herkes giderdi éviñe. şimdi kimse kimseniñ yanına ğelmiyō (110) yá hèrkes évinde yiyō, évinde içiyō çolūna çocūna.

(111) tabi canım illāki o ziyāretler daha halen gidiyò yāni, oğrah̄ mēselá küçüklere mēselá (112) büyüğleriñ éviñe gēliyòlar báyramlaşiyòlar, gòrúşuyòlar çáyını içiyò, sığırasını aliyò óylece (113) dāvam_ēdiyò yāni bóyle.

(114) var şu qarşımızda yáhin türbemiz var. *güney baba* diyòh. évet. valļa ben_oniñ (115) hikāyesini bülmiyóm yāni şindi daha éyi.

(116) -inkar_ēdennera rahmetlig dēdem biyò evliyá yòh dimiş, şurda kóyüñ başında, orda (117) evliyá yòh dimiş irahmetlig dēdem, bunı bilenner var annemler dērdi, birás sōña bahmışlar ki (118) efendime sóylem, bütün şey dēsdeler dēsteg dērsin gērçeg_oluyò mércimeg birçağ dēsdesi oluyò (119) o dēsdeleri bütün bu kóyüñ içine néyine saçmış.

(120) -bi rüzgar gēlmiş galđumuş dāıtmış her tarafa. tabi tabi. ondan sōna itigat_ēdiyòla yāni (121) evliyá var diyòlar. kēsiliyò tabi tabi şimdi şeyler yapıldı aşşā yòharı on tanadan fazla (122) kamaalyálar filan yapıldı, orda yāni tabi tabi.

(123) -yòh dēvamlı.

(124) -yòharısı isdedū gün gidiyò mēselá bazar günneri, cümártesi işde müsayit müsayit_olan (125) gidiyò orda sēmaver yáhiyò, efendim etlig kózlüyò.

(126) -çocuğlar da altına gaçırannar yāni gız_érkeg gēnelligle oriyá da gēliyòlar yāni. yòh çocū (127) olmiyánnarı dēyil, çocuğlardan altına gece kaçırannarı.

(128) -dēdūn de çocū olmiyánnara güc_alıyòlar *yāciabdalda* var esede.

(129) éved éved. gēnelligle burdā dā_oluyòdu

(130) -harmanнар varıdı.

(131) -harman diyòg biz_ōa oriyá da gidiyòduğ, buriyá da gēliyòduğ yérine góre mēselá (132) duruma góre.

(133) -tabi yāni boşluğ yillerinde oyunu yapıyelár herhangi bi.

(134) -kóyümüziñ_órta yeri birası. óyle kóyümüzüñ gēlenegleri górenerglerimiz bunnar (135) yeñim. başga bir şeyimiz yòh kóyümüzüñ_ichinde. *békir gayá. békir.* atmış_altı évet. dōma (136) büyüme bira *ibecúg, ibecig.*

- (137) vaļļā biS bīrda ŧifāli ot diye biS kēndimiS o.
- (138) -madımağ gibi.
- (139) -madımağ var. madımağ var bāzan bōlgelerde hēr yirde dēyil de.
- (140) -ısrıgān.
- (141) -ısrıgān_otu.
- (142) -kēkūq var.
- (143) -ğuş_ēkmā bu bu gibi yāni dēuşūgligiller var. eşgēfeleg bunna bir. eşgēfelig ēvet. (144) gūş_ēkmeyi, bu ōnnariñ yēmā pancarı nēzzetli oļudu dēuşūglū oļdū_ūçún māyhoş_oļu. (145) yāpiyōh ēvet.
- (146) -pürpürüm var. ēvet. burda dēyil de yāni çarşuda da satılıyōr.
- (147) -oļuyō pürpürüm bīrda oļuyō.
- (148) -zēbze yāpiyōS zēbzeligleri, pürpürüm dēdū yēen_ēfendiniñ pürpürüm dēdūmūS o (149) bizim bu dōmatislerimiziñ gānaļında, gāriğlarda oļuyō ōnnar.
- (150) -ēvet tarļalarda.
- (151) bizim gēçimi būyday, pancar, dōmatiS, hāyvancılıh hēpsi bu. var gūccūğ baş da var. (152) ēkiyōh yīcēmiS gadar yāpiyōh_ōyle bi sade.
- (153) -hurmadamıdı her şey_oļuyō burda, furmadan va da her şey_oļuyō yāni yetişiyo (154) burda, ōyle garpuz_oļuyō ki.
- (155) -üzüm mēselā üzüm bāļarımıS gōmpile var oļuyō. yāprah sarması mēşur yāni. ēvet (156) saļamur yāpiyōh_ōndan.
- (157) -tōhat tōprāndan gēlib her sēne aļıyōduļa bu sēne gēlmediler. ēvet.
- (158) -turhaļa góturuyōh biS, yeşilini tōpluyōh turaļda satıyōh.
- (159) -kūPlere furduğlāni ŧindi satıyelā, tōhaT kōyūnden çoğ gēliyōduļar bu sēne gēlmediler.
- (160) -oļuyō yāni zēbze her şey_oļuyō bīrda. var var.
- (161) -hēpisi va, cēvūz, kiraS.

(162) -yámi hurmáynan portahałdan va da her şey_oluyó.

(163) -elma fiłan.

(164) -sòuḥ Furmasa bırdaki olan ğayisi hêç bi yêrde olmuyór. faḥad sòuḥ_oluyó.

(165) -bu sene sòuḥ vurdu ğayisî gine. kirazlar var, kirazlarımızda var.

(166) -caminin_óúñde o, şo kirás, bağ bu fişne. yámi her şey_oluyó yámi. faḥad sòuḥ⁽¹⁶⁷⁾ ğótúrúyó.

YER : AMASYA/MERKEZ/İlgazi

ANLATAN : Hatice KARACA/Bekir KAYA/ Nurdane
ÇALIŞKAN/Muazzez ÖZTÜRK

YAŞ : 73/66/67/48

KONU : Karışık

(1) -*hatice ğaraca. ğaraca. otiz yidi. ılgazi işde bu. ılgazi köyü.*

(2) -*ılgāzi.*

(3) -*yòh bu işde ılgazi köyü.*

(4) -*dêşmedi.*

(5) *vaļļā nèblīm áynısı gibi oluyò işde şimdikin dúúnneri gibi.*

(6) -*èsgiden bi hafda dúún_oluyòmuş.*

(7) -*onu bilmek ki onu bilmek.*

(8) -*gèl şenel. sen bu kıylúsúñ gèl. bunnarà èsginiñ dúúnnēni şeylerini sorà araşdırı. o (9) buranın tam yèllisı_ışde. sorasañ õa soracāñ.*

(10) -*nè yapcāñıS ğızım dúúnneri múúnneri? nè yapacāñıS dúún?*

(11) -*èsginiñ onnar bülü ğúlúm biz. bizim dúúnner de áyniki bi dúúr gibi. bi dúún salonu (12) dutuyòlar_ışde bi dúún_ışde. èsgiden óyle dèyilimiş. óyle varımış.*

(13) -*bı_afda dúún yápiyelámiş davuļ çaldiyelármış, yemeK yápiyá, duvā yápiyelár çóreg (14) ğómúliyá.*

(15) -*yá ğızım hoş gèldiñ.*

(16) -*bu èsginiñ dúúnnerinden şeylerinden ğonuşuñ annadiñ baña diyi.*

(17) -*hoş bulduh siS de hoş gèldiñiS. nürdāne çalışğan. atmış yèdi. bura dōma bóyüme ılgazi. (18) yávrum bi yaşda bi şey ğún başlardı bazar ğún başlanıdı bizlerin dúúnú óyleydi, értesi bazara (19) biterdi dúún. oynallardı, érkegler haláy sèker işde*

simsim s ker g ce. g leller, oynallar, ⁽²⁰⁾ yemeK yiller, b yle sacın_altına  reg yapa lar, k y n_erk ni d ved_ delle, y ller, ⁽²¹⁾ i eller_i de.

(22) -bi bazardan bi bazara bitiyodu he mi?

(23) -bizim d unumuz_ yleydi. benimki de  yleydi. on_alti. g c c dug yavrum  vel ⁽²⁴⁾ verdiler. bennen_olannar gocadı ba sana. tabi.

(25) -siz  vli misiniS, bekar mısınıS?

(26) -ne dahaca la iki d ne bileysi altun ba ga bi  ey y h.

(27) -giremise  sgiden giremise varıdı.

(28) cijz_olarah da i de elimizden g ld  gadar anamız yapıyodu c yizimizi. benim g n mde ⁽²⁹⁾  yle i le el_i lemesi y du.

(30) - sgiden n riyodu gızım bi sandu  varımı  bunnari  g n nde ba ga ne var.

(31) -bi t g sand du bi gat yat nan. y du yavrum n rasın.

(32) -y du yavrim  yle diyom y  i de i lemeler  eyler y du  yle.

(33) yemeK k yl  yemeKlerinden yapıyelardı i de, hamir_i leri yapıyelardı, fasilyasıydı, ⁽³⁴⁾  tiydi i de pe osuydu,  orbasıydı i de her  ey yapıyolardı yavrum.

(35) b yramlar  sgiden  oyleydi ba , b regler yapa lardı, k y n_ rkeKleri  tini, tav ni ⁽³⁶⁾ yapa lardı pi osunu, b reg de yapardu , bi tam b yug tama b r k lerdi,  rda yiller, i ellerdi, ⁽³⁷⁾ b yramla ula  ıhardı.

(38) - ginin b yramı  o  g zelimi .

(39) - o  g zelidi  gini  b yramı,  indiki b yram herkeS_ vi nde  indig bi yere  igma y h.

(40) - sgiden bu k yde mesel  her pisisi bi meydanu  toplanıyomu , herki  sinilernen oriya ⁽⁴¹⁾ g turiyel rmi  orda yiyel rmi . *mu SeS  St rk*. gırg s kiS. ben de buralim da.

(42) -benim gızım diyom y .

(43) -y h burdayim bu annem.

(44) -dōma büyüme biraıı.

(45) -bira bēnim ēyim.

(46) burda yávrum nohud_ėkiyelár, ěkin ěkiyelár, bŭdáy, arpa, pancar, sōan işde bu (47) mahsulumuS buranıñ.

(48) yōh yōh. ġānııarnan ókŭzlerinen.

(49) -harmanı dúven bóyle bóyúġ bi harman yāıaııardı súynan saman sēpellerdi, sapı (50) dókellerdi bóyle dúven atıarnan dúven, atıarnan ókŭzlernen dúven súrellerdi, bóyle ellerinde (51) yábáynan savuruıardı, ěvelkinin ŗındiK hep çııdı, adamıa tēz ġocadı yávrum, tez_ölüm çóıdı. o (52) zámında adamıar ġocamıyōdu, fendú var ŗēy yōdu işde bóyle. ókŭzŭn arabáynan sap ġetú (53) ġēceden, ónu ġaruŗdu, yēñiden aııdar yábáynan, dirgennen, anadıınan nēblım bi ŗıler.

(54) -ŗındi motuııar çııdı, bıçeller çııdı. bıçer_atar çııdı.

(55) -bi de bóyle savŭriyelárıdı, bi de el makinesi varıdı bóyle döndŭre döndŭre savuruyōduġ. (56) savŭrum makinesi. savrum makinesi diyelárıdı óña.

(57) -emme ŗındi bıçeller çııdı.

(58) -ókŭzlernen atıarnan súrdŭn múydú onı bi de yába yába o makiniyé atıyelárıdı. bēnim ġıt (59) ġanaat aııım_ėriyá yánı onu bi de ellerinde bóyle dönderiyelárıdı. onı ěkini, bŭdayı (60) çııardıyelárıdı samandan.

(61) -saman bi yánını ġēdiyōdu ,bŭdáy bi yánını ġēliyōdu. varıdı el dēyirmenneri, ŗındiġ gine (62) var yine çēkiyōġ gine. var da ŗındi atuh yárma, bulġur yápmıyōġ. her kōy ŗēerli oıdı.

(63) -var var bēnim burda vardıy yá gine ġıtmiŗler nēriye ġıtdiyse ġórsetidŭm.

(64) -bŭlmŭyōm hēraııda bēlki de ġŭllŭ ġótŭmŭŗdŭr.

(65) -ġŭllŭnúñ_órda ellā.

(66) -ġótŭrdú gine órda vardu el dēermenneri. ŗındiġ yárma, bulġur yápmıyōġ ġi yávrum hep (67) satın_alıyōh. kōyler de ŗēer_oıdı ŗındiġ_atuh.

(68) yōdu nā_ārasın. kōy_usdaıarı sarıyōdu işde gine.

(69) -gurū çihī kóy_usdałarı sarıyódu. dõuma da at_arabałarınan gótúreşdāne yá ölüyóduñ (70) yá gálıyóduñ. at_arabasīnan áynı *amasyā* gótúriyelármıř ama gótúrene gader. bēnim (71) gáynanamıñ annesi dõumdan mēselá çocún elden eli gēlmiř, dõuma gideřTāne yolıda ölmüř. (72) at_arabasīnan yátumuřlar at_arabasına.

(73) önnar_iřde usdałar yáhu yápaıladı

(74) -muşamba yápiyelardı arulaıñ arulaıñ şeyinden. arılaıñ şeyinden kóy_usdałarı bóyle (75) yán yána gétúródú bēnim bu gólum gırıldı kóy_usdası yápdıydı bēnim gólum çocúkene. bóyle (76) nēblīm ónı bi řē yápdı sabunnan nēynen bi yáhu yápdı. sabunnan yımirtáynan yápdı bóyle (77) bóyle tahtadan yondu, buraıarına daıdı, sardı, o tutdu bi dađ.

(78) yóh yóh o řifālı ot yódu.

(79) -yóh ot guııanmıyóh.

(80) -şindi şifaıu da toğduılar sóyli yá otun gēndúnú górssetmiyólar ki. bēlki dāıarda buıunu (81) bu kóy yēllerde hani yá.

(82) -górsediyelá. çoğ şeyde yēdiñci gānaııda gósedı yá. *ikbaıñ* pōramındaki doğdur górsedı (83) yá hēp.

(84) biliyóh

(85) -onnarı biliyóh, madımā biliyóh.

(86) -madımaı, éfelik, guřekmā tikencúg bōle yinileceg yémág_olan maddelerden dağ ne. (87) var mantar.

(88) -hēpisinden buıunıyá yáıuıarda.

(89) -gırdış, sóbelen.

(90) -sóbelen da buıunıyá, góbeg pancarı da mantarı da buıunı buıunıyadı_işde.

(91) -yēr yáran diyóh.

(92) -içı_ızılıda buıunıyá.

(93) -içi ızılı. gızılı. hēpsinden_olıyá.

- (94) -bundan né bilgi alıyõnuS yávrum? yápiyõh.
- (95) -biyõ dõruyõg, yüyõg, yímirta gıryõg, yápiyõg.
- (96) -gıymasını atıyõñ.
- (97) -gıymasını atıyõñ varısa olmasa yímirtáynan büşürüyõñ, yiyõñ_ışde.
- (98) biliyõh.
- (99) -çocuğ gırgılamayı. yávrum şõyle bi yímirta gıryõg, altun gõyelár, yá gúmúş gõyelár (100) suyúñ_ıçine çocú gırgılarkeñ, gırg daş tõplardıh da yéliñi şõle dõrd kere batırıyõñ. ışde (101) gırgıyõñ_ışde yıhıyõñ çáyı. yímirta gibi.
- (102) -çá yímirta gibi iyi olaca.
- (103) -yímirta gibi eyi olısun eveliniñ_ėsgı gafası. iyi olısun yímirta gibi olısun diyi.
- (104) -yúmurta gibi yúmurta gibi olacāmiş. yúid_olıncı yímirta gibi diller bizim biraşarda. (105) ěsgiden yímirta gibi diyelár, şindi de yúid_olıncı baııg gibi diyelár.
- (106) -ėveldeñ baııh ná_arasın. né gaçıyõñ řāziye gėlsene. řāziye.
- (107) faııcılığ yõg gızım birda. birü dõkıyõ.
- (108) -gırşun dõkıyelár.
- (109) -dõkıyõ biri gadınıñ bi tānesi. né bülüm gızım gırşunu taviyá gõyi eridi dõkıy_ışde.
- (110) -suyúñ_ıçine gõyõ dõkĩ. yápdurduh.
- (111) -yõh ben yápdurmadım. belki çocuğlara yápdumuşlardu bülmiyõm.
- (112) yúzelli biliyõg, onu tütüdüyõg. yúzellig_oliyá bizim biraşarda. onı tütüdüyõh. taııyõh (113) onu da.
- (114) -boncuğ da daııyelár da onna hėp şey_ėtdi. eñ_ėyisi ođu dõvā. ěvet ođuma eñ_ėyisi.
- (115) -nazar dõvası.

(116) -çimdi êsgidenimiş şindi hêrkiş nazar duvālāni oħuyelá. şindi hêrkeş şeydiyá nazar (117) duvālāni oħiyelár.

(118) -sízĩñ_adınız nè ğızım sòrmaħ_ayıb_òlmasa. bunuñki? èy_adıñıznan yaşan. adıñız (119) gibi ğendünüz de.

(120) bizim birda yòħdĩr. var var. gidiyòħ ziyārete.

(121) -tabi báyramlarda.

(122) -yòħ arife ğún gidiyòħ bi ğún ğala.

(123) -arife ğunı gidiyelá. yábandakilerimiz nè ğelúrler.

(124) -bõle mēzellikler tıĝım tıĝım doĝu arabaĝarnan doĝar, ta dışardakiler ğelĩ yáħın yēller. (125) tabi oħuyòħ duvāmızı. mum yáħmıyòħ.

(126) -bizim birda mum yáħılmĩ. mēzellię yòħ yáħılmıyá. adet yòħ bizim birda muma. bi şey (127) dēúl.

YER : AMASYA/MERKEZ/İlyasköy

ANLATAN : Tuncay ÇEKİÇ

YAŞ : 45

KONU : Karışık

(1) *tuncáy çekiç*. évet. gırğ bês. *ilyáskóylü* işdé. dōma büyüme biralım. èsgĩ_ismĩ yòh (2) hérałda. *ilyáskóy* yá. *ilyáskóy* diyeregden geçiyò.

(3) dúúnnerde kèşgeK gonurdu óndan sörra çorba yapılırdı, bi de gavurma yapılırdı, çöreg (4) yapaıllar óyle yāni. pilav_úsdú yapaıllardı. dolma saralılar. ónceden bi hafda oluyòdu şimdi üç (5) gün. bizimki üç gün_olđı. èsgi dúúnner gahdı gitgidin gahıyò işdé.

(6) varıdı. gèlin birda biS hamama gótürmeK de óyle gèndĩ_aramızda şè_apduruduğ (7) yĩhanduruduđ óyle yāni.

(8) ğına gècesi de óyle bayā dúún, dúún gibi olurdu yāni. ğına yāhaıllardı élbise (9) gèydürülerdi. tabi var, var olmaz mı. şimdi yöresellere şimdi yòh. ónceden de varıdı émme şimdĩ (10) satun_aluyòlar hërkes. gèlinner bayā élbise ğiyòlardı bóyle, yèñú alunub, şimdi de (11) yöresel_élbiseler giymiyelá, yèñi çihannardan şimdi. onnarıñ_ismi bi şey diyòlardı amma orda. (12) güldaııyı ğiyòlar şimdi.

(13) bayā gèlinnĩdi. şimdiki gibiydi. bizim şeyimiz_óyleydi. èsgiyi de ğısáyımış. ğáynanamiñ (14) varıdı atta da onı şè yápdılar ğáybetdúğ. ğısa, morılu, bèyázlı, kıremlı, tèlli duvaıllı. ğısa boydu.

(15) valıa érkegler de her oyunu óynaıllardı. davuıunan zurnáynan. bóyle orıh fılan yòhdu (16) óñceden davuıunan óynaıllardı. yá bi şeynen oynuyòlarıdı tèyibinen, yá da dèf dèf óñceden dèf (17) varıdı çeynen cimbişinan. ónнар batdılar varıdı.

(18) var bèşden çihdı, bèşinci sınıf. gitmedim. óñceden óñceden yòhdu hem de gitmedim. (19) ğıS bèg bu şeyiñ_adamı ğız_uşaıllarını oııtmaıllar. isderdim tābi. isderdim_emme iyiki de (20) niye oıumamışım diyòm şindi de. oıusáyđım daha iyi oludu aşıında.

(21) bèn mi? on_áltı yaşında. güccüg_évlendim. évet. amcāmiñ_ōlanıdı. akıraba. óyle (22) sèvme şey mērahlanma şeyimiz yōdu. áylemiziñ_isdeglerine vérdiler. çoğ_gúzel geçimimiz (23) varıdı, gēçegden. yānı biS aynı bi ġardeş gibiydig ġáynanamınan. óyleydüg yānı. (24) yēngem_oluyōdu bi de. Şimdi zor geçiniyōla óñceden_ıyyıdı óyle. bēnim üş tāne ġızım, bi tāne (25) ōlum var. ġızlarımıñ_iki tānesini évlendürdüm, yōh_ōlum güccüg_daha ōlan orta sona gidī.

(26) ġáynanam ġırh tāne taş topluyōdu, banyō yápduruyōdu, onı bi de bóyle bēş on on bēş (27) dēyin ġırh dēyin şeyiñ suyūñ_ıçine de ġoyodu, o súynan dēpesinden aŐŐa aħdarıb ġırh_lama óyle. (28) abdes_alıb çihiyōñ. yúzug de ġoyodu. yōh yúmurta yōh. yúzug ġoyo. annamı da bilemüyōm (29) yānı. daşı da suyūñ_ıçine ġoyodu, ohuyōdu óyle ġırh_lıyōdu yānı. yōh bēbē yihiyōduh ondan (30) sōna anneyi.

(31) biz yúzellig tütüdüyōduh yúzellimiz_oluyōdu. dövā da ohuyōduh. évet. asıyōh da Őindi (32) bu aralar atuh_tōplamıyōh hēç_alımıyōh da yānı. onun bı ġúnú oluyō, austosun birinde ałacāñ. (33) yōh çeylerde bitī. aüstōsda şeydī austosun birinde ałacāñ, óyle oluyō. óyleymiş_iŐde. tohumu (34) filan dōkūlmī de nazar dövāsını óyle geçerdīmiş. austosunda birinde geçēer dēyú baŐga zāman (35) ałınmī yānı. toplanmıyō. bilmüyōm. nazar dövāsına onı tütüdürdüg nazardan ġorunúy dēyin.

(36) biz mi? ben buriyá yiyeceğ bēzelye ēkdim, sōan ēkdim, bēzelye, sōan sōan ēkdim, (37) mādenús_ēkdim. ġapınıñ_óúñde şey_olusun, bahçelere ēkiyōm aŐŐalara da buriyá az_ēkdim (38) yānı. var canım.

(39) aacımız kirazımız var, fiŐnemiz var, elma, armuT né isderseñ var méyvelerden. hēpsin (40) de biliyōh sıfır dohuzúydu, lamberdiydi, ġısa saplısıydı. er napolyon var, er kiraz var óndan (41) sōnayım sıfır dohız var. dağ çeŐitleri çoğ da ısparta napolyōnu var, ondan ġısa saplısı var. var da (42) var. dağ basdısı var. o ēsginiñ kirazları daha Őindi nézzetli olī, Őimdi ónnar batdı. ilaSSuz da (43) olmiy_amma. yápiyōh. hormon diyeregden geçmī, çiçēg_ılacı ondan sōnayım çēy_ılacı zēhir (44) ġurtlanmamasū_úçún zēhir_atıyōh. fiŐne bi tāne fiŐneniñ_adı var_iŐde bi tāne fiŐne. baŐga (45) çeŐidi yōh. aŐlısı olū, aŐsuS_olū, çeŐidi yōh. áyva da var, armıT da var. biliyōh. (46) isdanbı!_áyvası olī, ēkmeğ_áyvası olī, taş_áyvası. háyva çeŐitleri dē o. yeŐilimsi oļu. óġsúrúe (47) ēyi_oluyō. yōğ ēccüg şeydeceñ ġurudacañ

yáprahlarını ógsúrúe gáynadıb içeceñ. kèsiy yání ⁽⁴⁸⁾ èyi gèlī. óyleymiş, yòh yápmaduñ. şeye biz_eyle kirazımız çoñ_öldündan óyle şe yapıp da ⁽⁴⁹⁾ gózúgmī. biS tóplayıb satañ da, düşünmüyòh yání. iki sènedür èdiyòh yání. kiłosu toptan ihracat ⁽⁵⁰⁾ gèlürse toptan vèriyòh yòhsa hale gónderiyòh. ihracād gèlürse burda vèriyòh, yòsam hele ⁽⁵¹⁾ gónderiyòh. var_ *amasyáda*.

⁽⁵²⁾ yábāñ_otlar nası dèyim, kúmec var óndan sórnayim guş_ekmā var, pancar_olarahdan, ⁽⁵³⁾ yēmēñi bilem bişirī, madımañ_oluyò, dañ nè dèyim. ot çèşidi çoñ_èmme şindi ahlıma gèlmī. ⁽⁵⁴⁾ èfeliK de oluyú, gurT gulā oluyò. her çèşid_ot_olú yání. yápiyòh canım iyi oluyú. çoñ ⁽⁵⁵⁾ yarayışlı. ğaruşdurub da yápiyòh. hèpsini bir ğaruşdur, tópliyib pancar diyòh biz_óna. şu mu? ⁽⁵⁶⁾ bahar dañı. çiçeg_onnar. baharñ_açıyò. şèfTali de oluyú şèfTaliz de var. çiçeg_aşdı. aşdı ⁽⁵⁷⁾ şèfdāli savdı bile. dañ yemedúg canım. çiçeKleri yere dókúldú yání. nègdar da burda yòh olmaz. ⁽⁵⁸⁾ o nar_olur ondan başga şeyler de olmaz yání, zèytün öyle şeyler nè olmaS. érúg, élma, ⁽⁵⁹⁾ armuT, kiraS, fişne bizim bīrda. üzüm de olī. bembeyáz. yòh óyle dèyil kèçi mèmese óyle bi ⁽⁶⁰⁾ üzüm görmedim ben. o ğarā_üzüm. ismi pèygamber_üzümü dèrler ondan sonam şey_üzümü ⁽⁶¹⁾ ğızılı sirke diyòlar ğırmızı üzüm. her şey hèrañda diyer_üzümden de bunuñ_adını ahlıma ⁽⁶²⁾ gètüremiyòm añ şindig. èrken_oluyò bu. bèyáz_üzüm. siyáh da oluyò. nèyi? alılar.

⁽⁶³⁾ vuruyòh canım tabi vuruyòh yiyòh, dolma sarıyòh èyī_oluyò. şimdi de furuyòh. beş bile ⁽⁶⁴⁾ kiłoluñ yā bidonnarına furuyòh. bidonnara furuyòh yání kúplere furmuyòh kúpler ğahdı ⁽⁶⁵⁾ órtadan. bégmezi bile kúpe ğoyolarıdı dōru. üzüm bégmezi de yápiyòlarmış_èsgiden. şimdi ⁽⁶⁶⁾ yápmıyòlar.

⁽⁶⁷⁾ üzüm bégmezini èziyòlar, gáynadiyòlar. üzümü bi yīñiyòñ ileene ğoyoñ, çīniyòñ bayā ⁽⁶⁸⁾ yání. poşet geçirib çīniyòS, suyunu da süzüyòñ ileene ğoyòP gáynadiyòñ, duruluncu yèñiden ⁽⁶⁹⁾ bégmezini ğoyoñ. topra da oluyò. bégmez toprā oluyò. yòh canım. üzüm bālarından gètürüyòh. ⁽⁷⁰⁾ şeyi tóprānı mı? başga yèrde ta dèpelerde onuñ yeri var şoye bi bèyáz bi tóprah üzüm tóprā ⁽⁷¹⁾ diyòlar. yòh canım içine ğarışmī, bèze bālayıb da ğoyoh_çine. óyle içine sèpmiyòh. şey rəngini ⁽⁷²⁾ buñdurma buñanuğ şeyini şe yapī çözüy. durudúy yání bégmez tóprā. iki sènedüke yápmıyòh ⁽⁷³⁾ üzüm de bég_olmadı, squñ yāñdı. yápiyòduñ her sène. bañumuñu

yápduh canım. yápmasañ ⁽⁷⁴⁾ kótú oluyò emme sararī. bi şey dèyil. érkeg_olur.
bènim şindi annemiñ hèp ğızı_olmuş, ğız da ⁽⁷⁵⁾ çoh_olunca isim bulamamış, beni
tuncáy ğoymuş òlan olsun diyeregden.

-31-

YER : AMASYA/MERKEZ/İpekköy

ANLATAN : Atiye TİRYAKİ/Yılmaz TİRYAKİ

YAŞ : 55/62

KONU : Karışık

(1) -adım söyádım *atıyé tiryáki*.

(2) -şimdi ben saña şöyle diyim eşgiden dúúnnerde sênin dedîn gibi yöresel yemekler (3) yapııudun, şindi şêerden ahcıyı dutuyõn gelî.

(4) -bi çorba bi döner bi yánna ilāve. ömrün çoh_olsun.

(5) -şindi dur ben annatım de sen öndan sōna şey.

(6) -yášım_elli bês.

(7) -*yılmaz tiryáki*. atmış_iki. ben biralım.

(8) -dōma böyüme biraıı. hayátın gelişini.

(9) şindi eşgiden bi dúún bir_afda súrerdı burda, davuııı zunnaıı. sōndan dōrt gıná faıan (10) düşdü bês güne düşdü, şindi dúúnden ikı_úç gún_éveli milleti tōplañ çóreg yapııurdun bi (11) fırında, hanı çörē bilir misiñiS siS? burma çöreK.

(12) -*amasyá* çörē dēller.

(13) -sen dōma bōyüme *éřzincanı* mısıñ? aslımız bizim de *éřzincanı*. dedemiz (14) gēlmiş_órdan. evet.

(15) -hadi şimdi bi şey_olun hēmişeri. gēlinimiz de *éřzurumıı*.

(16) -şimdī bizim bīrda şeyde yapıııan çóregler vardır şöyle burmā_olu. tēpsiye şeydilüb (17) bārma çóreg, yánı *amasyá* çörē dēyil de burmā çóreg_olu. şindi tēpsilere çēydeñ bōyle yapañ (18) onu yánı sıra çáy vērúñ kóylúyú dāvet_edeñ dúúne.

(19) -çáy çóreg vērirsıñ, danuşuıı dókersiñ. biz danışııı dērdig_õna. dúún başıangucunda (20) danışığ.

(21) -danışığ çórēnen çáy vērúduğ.

(22) -dúúne ġaġiyóm yárdımcı_oluñ gibisine yápılacaġ_ışlere siS de haberiñiS de oısuñ gibi (23) bóyle bi şey_olurdu işde hafdasına da bi daġ dúúnúñú dutardıñ.

(24) -dúúnde nè oludun ó zámannayın dólma, baġlaı dólma siS bili misiñiS_onı?

(25) -fırında kęřgeK, bu fırına bóyle kúplernen súrerdúġ sêkiz_on kúP súrúlur dolma, çöreK, (26) kęřgeK.

(27) -ġuru fasúlyá.

(28) -ġuru fasúlye işde yánna ġayısı kómpostósu yápuıurdu óñceki yápılan_ışler binnar (29) yémeKlerimizde binnar varıdı.

(30) -támam şindi o dúún çey_étimidin başladımiydın dúún ġeldimidin şindi ġoni ġoñřiyá (31) ġelü simsim_óynaııar, oyún oynalııar.

(32) -haláy çekeller.

(33) -oyún yápallardın o zámannayın.

(34) -oyún çııaruıar.

(35) -sōña sōña bitdi ónnar.

(36) -sōñayı biraġıyóñ óñceyi.

(37) -o gine var, o gine var var_o.

(38) -şindi ġız_évine ġiniyá ġelüller onı ġız_évi hazıııar bi tâne tavuġ hazıııar, vèrúller. (39) şindi háydi bizim tavūmuzı vèriñ dèrken ġınayı birisi ġeliniñ yanında bi řey_olu yııtbaşı bayán. (40) ġızıñ_arġadařlarından ordan ġınayı órdan dúúnneriniñ yáġınnarıñdan birisi çııar, o ġıza bi (41) bāřıř vèrir atıġ nèye rāzı èderlerse, bāřıřı vèrirkene o onuñ ġınasını alır. bāřıřı vèrir ġınayı alır, (42) ordan da deliġanniyá dèller ki bizim tavūmuz hani dèdin miydi o ġınayı alan kişiye vèriler tavū (43) hèdiyè oıaraġ. o tavū alır ġına tég_eliñde tavuġ tég_eliñde oynalııar. èvet canrı. oynalııar.

(44) -o záman.

(45) -oynar ġúleller.

(46) -şimdi şimdiki_bî meydanda dúún_ölmazdın. şimdi bënîm misâfirîm gëlî yâni (47) dúúncünüñ işde kıylerden gonaĥ dërdúğ, onı da ëvlere verúduğ ġaş dëne on dëne, on bëş dâne. (48) öyle o zâman öyle oġudun dúún. dörT ġún mú nè súrdu işde. sōña sōña ësgiden yâni ilk (49) zâmannarında ġeşlîmde oġudun, bizim zâmannarımızda úş dörT ġüne düşdü. dörT ġún davuġ zurna (50) gëlîdün o çalardın, ġına ġecesi oġudun, hanı ġıS tarafında da oġudun, òġan tarafında da oġudun (51) burda yáĥallardın.

(52) şimdi o zâmannayím bëşi billig_arma varıdın. arma dahduĥ, bëşi billig.

(53) -iki arma bî bëşi billig aġtun. o zâman. şúķúr varıdı yòĥ da dëmeyim. yòĥ, münübüsüdü (54) o zâman.

(55) -yòĥ münübüsüdün daha ësgiler şindi o ġır kıylerde öyleydi. yâni şu ġır kıylerde atınan. (56) doġmuş varıdın o zâman öndan öñce de at_arabasınan at_arabasınan ġétúrdún. şindi atlara (57) hërkes ġoşardın o zâman münübüs pëğ yòdu, kıylere at_arabasına binellerdi ġidellerdin (58) gëlîni aġu kıylerden òle gëlúdn.

(59) ġapî ġapatmaĥ ġız_ëvinde, yemiş sëpmeg òġan_ëvinde. onu dâmad sëpiyò. bolġuĥ (60) bërekeT_oġsun.

(61) -yòĥ çërez işde.

(62) -búdáy içine para ġoġlar, çërez yâni lëblebiniñ_çine para ġoġlar, şëker ġoġlar, şëker (63) ġoġlar sëpeller işde òġa ġöre bî dësiyse yâni. ġelenek.

(64) işde sen tabî önnan ġonuşuyòduñ ġına ġecelerinde nè yáparġar gëlîniñ yânında bî (65) arĥadaşlarından ëñ yáĥın_oġan birisi yÿtbaşı_oġur, yÿtbaşı dërken gëlîne hizmet_ëdiyò o. işde (66) o ëvet. yÿtbaşı dëniliyòdu şimdi. ġız_ëvînen. érkeġ_ëvînen işi şöyle oġuyò, o dúún başladî (67) zâman ġelîr ġızın yáĥın bî arĥadaşı iki_úş tâne oġursa bî tãnesi önde oġur. o onúynan yátar (68) unúynan ġalġar, her şëysine o ilgilenir ġiydürür. yÿtbaşı dëdim mi önuñ o ġúnúñ mãyetinde. (69) mësela aĥşamnan ġıniyá ġelegele yëngeler gëlür òġan_ëvînden saat üç gibi dörT gibi yëngeler (70) gëlîr yëngeler gëlîdiñ miydi ġapıyí kitleller, o yÿtbaşı ġapıyí kitleler açmaz. tamam açıñ (71) dëdiñ mîdi yënge çıĥardur_oñu bāşışiñi verîr o ġapayí açar.

onnarıñ hizmetlerini yapañlar, ⁽⁷²⁾ yédúrúr_ıçúrúrler işde o ğún ğúnız ğınasını yaparlar. aħşama ğeldiñ miydi aħşamınan ğınacılar ⁽⁷³⁾ ğelür. ğınacılar ğeldi zàman óñden bi taħsi ğelür. o dúúnüñ işde yétgililerinden nazı ⁽⁷⁴⁾ ğeçennerden, onnar ğeldi zàman dèller ki bizim mèselá her şeyimizi toptan vèrelim de ğapımız ⁽⁷⁵⁾ kitlenmesiñ dèller, isderse toptan vèrúller, isderse parákende vèrúrler. ğınayı ayrı satar, bāşışını ⁽⁷⁶⁾ aħur mèselá süpürkeyi ayrı satar, amma toptan ğapımız_açuh_olısuñ dèrse o ğız o parayı ⁽⁷⁷⁾ aħşamdan aħur, hiç bi şeye ğarışmaS dağ.

⁽⁷⁸⁾ yöresel bi kıyāfetimiz yòh normal bi giyisi.

⁽⁷⁹⁾ -yòudun şindi sen ben şindi annıyòrum seniñ dedini de onnardan yòudun. onnardan ⁽⁸⁰⁾ yòudu. yòudun onnardan.

⁽⁸¹⁾ -yòh óyle bi şey yòh.

⁽⁸²⁾ -burda yòudu.

⁽⁸³⁾ -gider saçını yápdurur ézelinden beri vardur. bėrbere gider, saçını yápdurur ⁽⁸⁴⁾ babasını_aldı kıyāfeti giyer o ğeçe. nişan ğecesi aman ğına ğecesi.

⁽⁸⁵⁾ -ta èsgilerde varımış_o. yāni benim çocuğluğ devremden daha ónce bin dañlılar varımış, ⁽⁸⁶⁾ o seniñ dediñ şeylerden, o bizim yetişdimiz zàman dahi ben ğórmedim onu. o zàmannáy çoħ ⁽⁸⁷⁾ óñceleri varımış, o kóylerde şindi seniñ dediñ gibi o ğafasına şey.

⁽⁸⁸⁾ -o yúğseg kóylerde var gine.

⁽⁸⁹⁾ -varıdım_o.

⁽⁹⁰⁾ -mèselá baħ sivaS, turhağ çevresinde ó taraflarda var. yúğseg yerlerde. yúğseg yerlerde ⁽⁹¹⁾ var. çocuğ zāten ğarğar_olı zāten āşamacağ. yandı baħsana baharıñ ğüneşi yāħdı onu. ⁽⁹²⁾ dıuķan. ābisi var bi tāne iki ğardeşler ikiyé gidiyó. onuñ_adı ilķan bınuñ_adı dıuķan.

⁽⁹³⁾ ben acemi birlim izmir bornovoda, usda birlim isdanbu! davutpaşada. on sekiz_áy. ⁽⁹⁴⁾ bizim zàmanımızda asgerlig tam dışdıydı.

⁽⁹⁵⁾ -yılmaz iki sene yápmadıñ mı ki sen? iki sene yápdıñ_anam.

(96) -yòh bizim zàmanımda tam bènım asgellig bütüyödun asgerlig düşdü.

(97) -ben béklemedim.

(98) -béklemedi yòh.

(99) -óñce gèldi ałamadı. asgerden gèlince gòpartdı. ufādım. on dõrt yaşındaydım. on ⁽¹⁰⁰⁾ sèkizimde. èvet. bi şey dèyil.

(101) -bi şey dèyil.

-32-

YER : AMASYA/MERKEZ/İpekköy

ANLATAN : Mehmet İŞLER

YAŞ : 81

KONU : Karışık

(1) -yáşı ufaḥ aḥlı bóyúğ hatiri inancı bóyúğ bu çocū né yápım ben? annadım annadım (2) ğonuş.

(3) -bu av_úsdü *mısdafanıñ* yèeni.

(4) -av_úsdú *mısdafanıñ* ateşlerden, *mısdafa* ābime sèlam sóylemesseñ dèdim sòrardım (5) dèdim, bènım yánımında dúşersıñ bi daa. búa inanma dèrim, baḥ dèrim. cāfer bènım ğayınçım. (6) otımıcam. né diyi né isdiyõñ? ben bir dèdeyim añlata, şöyle gèri dur da yázıcan mı, şóylè gèri (7) dur.

(8) bèn bir dèdeyim annātamam tasamı, siziñ bu néydi ismiñ?

(9) bı *mısdafanıñ* ğóñlúne aşdım şindi dèsem_òlmaS,

(10) *mısdafa mısdafa* yèenimiñ ğóñlúne aşdım ğóñúl tasamı.

(11) ğerçā bāladım anayásamı,

(12) bundan ğayrisinú saçarım ben.

(13) *osmannıy*dı adımız baḥda yòḥdu tadımız,

(14) bozuḥdu toplım cèmiyet kaḥmadı ğabağ ğader tasımıS.

(15) *mısdafa* yèenim tatlıdır,

(16) tarzlarānan hareketīnen şahsiyetīnen. bi daa sòleyim de daa sòlemem.

(17) ğóláyılıḥla olmaS vatan sèverlig

(18) fedakarlıḥ_isder toplım cèmiyet sèverlik,

(19) düşünmeñ boḥ para ğenişce dillig düzenniK

(20) inandım topluma inandım *mısdafa* yèenime vèriyòm ğóñlúmú.

(21) bənim_ismim əsgiden *dəli məmed_emme* şindi *məmed_işler*. səgsen bir. buralım. (22) *ipeggóyım*. baħannar bənim ziyāretime gəliyodu baħannar üş dene baħan, ben ōleydim. ben (23) şóföllüg yápdım āciSāne annatamam belki iki yüs tāne əhliyet_alañ olmuşdu iyi ōretirdim (24) yalıñız, iyi yázānem varıdı. bütün candarma ałbayı, əmniyet müdürü, atuh bu bēlediye (25) başgannarınan tosdig_oyñuyodum, vāli vāli yázāneme gəliyodu *amasyáyı* sen təmsil_ədiceñ (26) diyodu. her bilgiyi vēr diyodu. *abidin coşgun, şevket gúreş*. bóyle bi hał gēldi gēşdi.

(27) nə gibi? şəhzadeler şəhri. sen nērelisiñ? nāryōñ sen bīrda *ərzincanı*?

(28) *ərzincana* vardım başım sēlāmet

(29) bir gēce durmadan gopdu gıyāmet

(30) bilmem nēydi gızıñ_adı bılmem ne gızım da kime əmānet. yá orda gāpanda gālmış. yá (31) *ərzincan*. orałarıñ_adamı iyidir. nə zāman, bunuñ eşú mūsúñ? çoh gūzel. siz bēlediye? (32) üniversite üniversideyseñ bizim *rūhiye işler* var. *rūhiye işler* oña bi yārdımcı ol. yáz_oriyá. ara (33) bul. yáv o bılmüyóm ikinci sınıfı bütürdü şeyden gidiyü dışardan girüyü şindi. ihtisat mı (34) dēdi, bilmem nə dēdi bi işde satın_alma mı, onnan bi ilgelenirseñ oā gēlsiñ dēsiñ ki o hanı bi (35) senden şey_oldu mī bi torpil şişer_o şindi baña bele dēsene hani bóyle bi her şeye hērkeS kēndi (36) işiñi yápar. daā heranđı bi şey_olusa gēl baña. hanı başıñ olur yá dara gēlir bilmem nēye (37) gēlir gēl baña *allāñ_iznīnen* halledebildim gādar olur yá burada heranđı bi durum_olursa (38) *məmed_işler*. bēni ara bul. ama yāñniş yápmā dōru yáp. dōru olağ gēl, halledecem.

YER : AMASYA/MERKEZ/Kaleköy

ANLATAN : Rahime KALE

YAŞ : 68

KONU : Karışık

(1) -ğapadın háydi.

(2) -*rahime kale rahime kale*.

(3) -éy nè yápacám gı ben önnar benim ahlımda bile ğalmadı áy yārum. o èveliñ o şey (4) túrkúleri. ğızım ben, ben onna şeyleri. benim ahlım figrim yög gi onı tā èveliñ dúúnneri nası (5) annadım yávrum. yètmiş yáşındaki adam, yètmiş yáşındayım. söyleyemem, onnar (6) ānatmayinci nè yápacāñ? o şeyleri ānatmayincıg nè yápacāñ? nè bileyim. *rahime kale* (7) soy_ismim dé. *rahime kale*. atmış sekiS. nèrelim *kaleköylüm* nèreli, *amasyanın kaleköyünden*. (8) *kaleköy* bira *çavuşanı* işde biz yoharı kóydeydúg. kale aynı *amasyadakı*_bi ğale (9) var bizim_örda yoharı kóyimizde ğızım. ğale kóy işde. úsdünde ge vur_évleri vār, (10) mağara lar var, aynı *amasya* gibi. örda èvelden ge vu llar harp yápmı şlar, *ermenler* diyödu lar. (11) yāni o da ördan_ışde. nèblim o èvelki ānatmasını bilmüm de, kóyümüzüñ_ismi ondan alınmış (12) kale kóy, ātānde, kóy ātānde. bizim arāzimiz burda, biz buriyá uyúmiyá çıhıyödu g. bi da g (13) millet işde kimi *amasyā* gitdi, kimimiS *izmire* gétđi, kimi de işde buriyá indi, orada. bi on (14) on beş yirmi hāne yo g yoharda, onı da eli dizi dutmiyānnar, gelemiyenner ğaldı orda, bi (15) ğarı bi ğöca, ğeşler heb gétđiler sa g so la. yōsa ondan_almış işde bizim kóyimiz ismiñi (16) *ğaleköy*. varmış varmış. bizler bilmiyög da. nèblim heç bi şey de ānatmiyödu la, ben de, yá nè (17) ğaleñiğ öldünü diyöm ben yāni oralarda onnar gizlenmişler, mağara var, bilmiyem ğıh bēdel (18) indúg biz, talebeykéne ğıh bēdel. ğalemiziñ úsdüne aşşā dōru mağara var, ço u da do lmuş (19) toprağ moprağ yāmurdan yāni.

(20) -insan ğorhū ğız_örda bez de bi dibine ğorhdu g da geri çıhdu g ördan.

(21) -nēydī_ōnnar çorba maḥanna, nè oġaçġ. hamura ōnnara soġ, nasī yuurdunu. biz ben (22) pil bitdī. pil bitdi artu ōnnara ēdiyōġa, bizler her_işden ēlimizi çēgdūġ yārurum. ġıġacāmız (23) ġadar namaz, işde içecēmiz ġader da çorba.

(24) -yiyecāmiz ġader ēkmeg.

(25) -binnar heb bunnar_ēdī. bizler öldüġ artuḥ. yoḥ ben benim ēyim şorda da, ōġan (26) ġardaşımıñ_ēvi biS. ōġan ġardeşimiñ_ēvi de buriyá da ġeldim yátdım aşşá işde. nāpīm.

(27) -hem haġamız olúy, hem dayímızıñ hanımı işde ōle iki tarafdán.

(28) -binnar iki dēne ġēlin bunnar bu ġáyinna.

(29) ġáyinnam ġara daraḥ başıma batar,

(30) ġáynatam ġapaḥ ġara kópeḥ ġapıda yáta,

(31) ġórimim ġara tazú ürüyór bazı bazı,

(32) ēfendim de ġúl topu bunnuma ġoḥar.

(33) hāriġayúḥ da işde artu işde.

(34) -ēsginin ġadınarı ōle māni söyliyōġlar.

(35) -pil bitdi pil bitdi işde yáurum. *alla* āretimizi vérsiñ, ġēşlerimizi ġazādan belādan (36) ġorusuñ. cēnābī_*allah* yārım. tābi duváy çoḥ_eyī bi şey duvā. *allah* ġazāsus belāsus (37) yáşamaġ nasib_ētsiñ hadi. ēliñizden ġoġuñuzdan almasıñ, sālīḥlı sihātlu.

(38) bilmeceler de çāġara dēyōdum şindi ben untdum ōnnarı işde. torunnar bi sürü torun, (39) on dōrT dēne torun, bēş dene ġēlin, bēş dene ōġan. heb o ġúccúġlere ētdiyōdum da şindi (40) untdum ġızım untdum. yáşlanıncı bi yávrucum, yáşlandı mıñci insan işde bildūnü de (41) untdúy, vaġġa. çoḥ biliyōduġ da untdum vaġġa aḥlım. ēvelden ġıS cahilikēne dēf çalıb (42) oynuyōduḥ, şindi túrkúler múrkúler untdum ben. ġēlmī peg fecizre. cahiliken nerde bōle (43) cēran mūran yoḥ yá, bōylé dúñnerde yūtbaşı oġdımcı ġızlarıñ yánda bele ġına ġoyōġa yá (44) ġına ġēcesi, bēyle bilbillerimizi nēyimizi oynadıyōduġ emme şindi artu.

(45) -*náyme* hiÇ def çaldıñ mı?

(46) -ğız cahilligde çalıyoduğ, defim yòudu da. yoğ gızım yoh şe.

(47) -def ne ārī şindi.

(48) -ğadim defci oğarağ dóuldum, bēle bi ěmsal bilbillerimizi ēlence yápiyòduh
(49) ná_arasıñ. nērden gáşın. onu bunu ben şey gēlinneriñ_úçún söyliyam işde.
gēlinneriñ_úçún (50) söyledim. ey bi teg_oyú varıdı onı da söyledim işde dağ da yoh
ğızım yoh, aħ bilsem. bitdi (51) artı, pil bitti. one beş kıtā şey ězbelliyòdum şıjri, aħ bi
dırnağ şōle bi sıra şey var, zēzmē (52) duvāsı var aħlımda dutamıyóm_ışdē, yüzüme
oħuyóm. vālā.

(53) -hacca gitdi gēldi gitdi.

(54) -yoğ niye hacdan gēlenner içerkēne onun duvāsı var, içerkēne tābi gıbliyé
dōneceñ de (55) aħlımda dutdāmiyóm *fadime* işde aħı yoh. vālā one beş gıta şıjlleri
de ězberliyòduğ. biz (56) ēlli bir de gētdúğ oħula. beş beş sēne gētdim_ışde ilkoħulu.
ò zāman ortiyá mortiyá nērdēn tā (57) gāş sēnelig iş ay yāvrum gāş sēnelig.

(58) ēveldeñ ōleydi, rāmetlig *ali* dēdem diyòdu, başımıza gēlib de dil davşan
dicāñız (59) diyòdu, goyá yēñi yazı oħup da ne annicāñız dērdi. gine de zararı olmī
fāydası, ilkoħuluñ (60) bilgúsú ayrı, ortā_āħılıñkı ayrı liseniñki, ilimiñ dēeri çoħ eyi
emme aħ, oħiyá bilseñ oħutsañ (61) yāni. kimisi de şindi emiñin dērdiñe düşü oħumī,
gāçı gişiyē, gişiyē. nē yā anam gāçan (62) gāçan on iki yāşındaki gāçmış, ná ná noıdu,
ná noıduñ, biyoı ekmāğñı buı yē ekmāğiñi bül de (63) óndan sōna gişi çoħ gıyāmet
gibi. biyoı ekmāñı buı baħağ. ilimiñ yēri başga gızım. bu (64) tirenner nēyinen olū,
işde iliminen oħúy, bu uçahlar nēyinen sürülū, iliminen olúy. kór gēldúğ (65) kór
gēdiyòh. şindi de o ana baba oħutmiyé vērī baħıyón ki on iki yāşında gāçmış, on_üç
(66) yāşında gāçmış. dağ noıdun bi ye yāvrim. bi yoı ekmāñı buı da óndan sōna da
şeyiñi buı. (67) nē yāparsañ yāp, *allāh* zatı ěmretmiş. ałlañ ěmriñe hazıruğ hez zāman
úçún da işde, cahille (68) gāfasına girmī. arī veıa anaıarı babaıarı şeyde tēlevüzyonda
yoğ.

(69) -*ebrúyá* felen çoħ baħım_emme ondan.

(70) -kimi çihî gèliy, kimi çihmî. ben *ebrúyá* çoh sèyrediyòm. ey olsun, analı babaılı, *ebru* (71) da gúzel, gúzel isim. yā amān háy yávrum işde bõle. āmin şúhúr_ *allāma* sayúsuS (72) şúhúller_ olsun. cēnābı *allah* ben canımız acıyası dert vèrmedi. hasdāne góşelerinde yátmadúğ (73) áyılarinan *allāma* şúkrolsruñ, cēzā evi gāpısı heç górmédúğ. gósdermesin, cümlesinen (74) bērāber, şeytana úydumasin, düşmana gúldúmesin yávrucum. yá yāS. *allāmdan* şikātçı dējlim, (75) sayúsuS şúkúller_ olsun, ecüg yáluñuzukéne çocuğlāmız çoğ_ oldu böyútdúğ eme şindi de (76) barınıyoğ işde heP gēlinnerin sayasında yāşiyēm, dağ bi birúğ biz gēlinner bir, bēş dene (77) gēlin, bēş dene gēlin dağ.

(78) evelden öylé édiyoduğa nēblīm ben. gāynanam nē_āpiyodu bi bārah suyú gētiriyodu (79) nēblīm ben bēş gēre barmāñı suyá batırıyodu bi dağ gēlin de işde banyoda guslediyodu (80) ondan sōña bi dağ çocū da gucāñā_ālıyoduñ dēpendēñ_ aşşā suyú aħdaruğardı işde bóyle. (81) nēblīm yō onnarı bilmiyög yávrum onı bilmüyöm bilmiyöm. sayīnan. yápduğ yápmağ_ oğ mu (82) gāş dēne torunumuñ çālarıñı bile górdım ben. *allāma* şúkrolsruñ evi yāşaduğ evi (83) cēnābı_ *allah* bize evi ömür vèrdi yávrucūm. sayúsuS şúkúller_ olsun. *allah* cümlesinde de (84) gāzā belā vèrmesin sālīğ sihat vèrsin de yāşāñ. şindi dağ evi. eveliñ_ işleri avurudu emme (85) şindiğ_ işler ep hacatları gōrī. anām bī_ afda talliyá orā gēdiyoduğ gāvramınan şeynen āndan (86) sōña áyılarinan harman sürüyoduñ. şindi aúsdós gēlmeden hemen şey bitī orağ da bitī (87) harman da bitī. hacat da yávrucūm şey insannar hasda. āşam evelden zēfillig varıdı bóle túllü (88) çēşiT şey yōdu emme milleT sālāmıdı emme şindi da hasda. hasdānelere girilmī yā. *allah* (89) sālīg vèrsin sen de bi hasda olmışin gēlmişin ben de, èlli yāşındaki de var, on yāşındaki de (90) var, gīrg yāşındaki de var çāha çāha doğ her şey.

(91) yōğ biz şindi yazın şindi çapağar çihî yā bamyá, tōmatis tōplaması çihî ondan sōña (92) bamyá tōplaması çihî pancar çapası çihî onnar_ işde.

(93) -yōğ gāynatma yōğ suyúnan unu yuuyoyōñ tuz gōyoyōñ yuuyoyōñ.

(94) -yímirtáynan.

(95) -suyúñ_ içine.

(96) -gáynar suya gáynar suyúna alī içine atıyólar. yā nānē_édiyōñ içine yímirta gırıyōñ (97) sarmısaḥ dóveñ oñi óyle büşürüñ. éy siSleriñ dibleri de bēlki de kıyde anneleriñ. siziñ (98) kēndi *éřzıncan*. óndan sarı yārim óndan sarı. şey érimī he mi gáynaduken érimiye. éřüşdeyi de (99) biliyög yapıyólar, maḥanna bēle ufaḥ cimciK çórba dēriK yúvaḷḷaḥ kúccúg. gúccúg (100) yúvarḷaḥ_olī o kúccúg kúccúg olī. bina nē diyōḥ gı bina nişgālı çórba mı diyög? nişgālı çorbā (101) diyōḥ, étekiye maḥanna diyōḥ, éřüşdeyi bülüyōḥ işdé. Şübrā dēlle, mantı doḷdurular. súbrā (102) dēller. yapıyōḥ şúyle olī işdé. súbürā dēlle. nēydi o gı? óni yazdı. mantıy da dēdim mantı da (103) yapıyólar. doḷduruyólar işdé ónnarı.

(104) bamyā cahillere sor ben çoḥ da büşümedim gızım. bēnim ikinci gēlinim gēldi ben bi (105) daḡ hanım gibi oturuyóm şindi. *aḷḷā* razı oḷsuñ acúg böyüdeneke çile çekdim_emme şindi (106) sēfaḷāni sürüyēm *aḷḷah* razı oḷsuñ. baḥır dēyin sarıḷduḷları altun oḷsuñ. baḥır dēyiñ (107) sarıḷdiḷları altın oḷsuñ altun. yōsa ıraatım şimdi écüg böyüdügen çile çekdim ben bi tēg (108) gēlinidim. amān işdé nē_ápicañ tógdur mógdur górmēnci dōduḥ da dōurduḥ. ilaş milaş (109) bilmeyiñ nēden gēdiyón şēere bazara da tōḷdur yüzü görüyōñ. anam o ná şekil söS gızım, (110) gúle gúle gēdiñ hadi ayáḡlarıñıza sālíg, gāzāsuS bēḷāsuS dōḷaşıñ. górevleriñizi yapıñ hadi.

YER : AMASYA/MERKEZ/Kapıkaya

ANLATAN : Rayfe TURAN

YAŞ : 59

KONU : Karışık

(1) *ráyîfê turan*. elli doħîS fêlan vadu. bura *ķapıkayá, ķapıkayá* köyü. yòħ èsgî_ısgimi yòħ. (2) *ķapıkayá* köyü.

(3) dúúnnerde kèşgek, dolma yáparıS, çorba şey nèydi çöreg yáparıS. ondan sōna zāten (4) bayán dúúnnerinde ondan sōna da zāten döner yapaġlar. kına gècesinde érkegleri döner fêlan (5) taħaġlar. hêrkeS bîrda ġapınıñ_ónúnde yemeK yêr. yòħ biS kúplerimiz var. biS fırına (6) kıoyoruS_onnarı. baħ burda êkmeK fırını var bizim ŗurda. orda êkmeK yápiyòruS ondan sōna da (7) ŗindi mèselá sabaħdan êkmā yápiyòS onnan da kúpler diyòħ işde ġúveşlernen onnā búyúġleri (8) onnan ġoruz_aħşama bişer.

(9) kèşkèñ_ışde bütün yárma ġoruz_óna çekilmemiş yárma, nohud kıoruS, içine bulġur işde (10) kêmik êtin kêmig fêlan tuzunu biberini o_ădar_ışde ondan sōna da suyúnu da ġoruS (11) ayárġarız_ónı fırına süreriS. aħşam ġoruS sabā ġadar bişer. būdáy būdáyıñ bütün yāni (12) çekilmemiş. çorba yápdumuz yármaġa va yá onnā bütünü.

(13) el dèyirmenleri vardı. óñcéden el dèjrmeninde yápiyòduħ. ŗindig şey yāni var. biS (14) satın_alıyòħ zāten biSim bîraġarda şey_olmuyó, bizimkiler ŗéftāli bizim bāġarımız êrig.

(15) bîrda baħçemiz var_ışde zèbze yápiyòS yiyeceg ġadar ŗéftālimiz var yānnānda dibinde (16) çoh_olmúy_óyle onıñ_ıçıñ zèbze yápiyòruS yèmiye. ġardınaġ ŗéfdālisi var. sarı papatyá var (17) işde çeşit çeşit var nè bilim bunnardan var. var bi ġaş tāne de hālehavun dèller bi tāne var (18) hālehavun ŗéftālisi. tüylüler. olúy_ışde bāzan. nèy? yòħ bülmiyòS_ónu nèktarı bilmüyòruS. (19) burda kiraz, êrik, vişne oġur ondan sōnāym baħçelerde ġayısı fêlan_olur. kirazımız yòħ (20) bülmiyòm_ónnarı.

çêşitlêni napôlyôñ kirazı diyôlar bi tâne yâ başga daa bilmem yâni şindiki ⁽²¹⁾ yêni isimler çoñ çeşitli kirazlar var. êsgi kirazı mësela napôlyon kirazı var, bëyâz kiraz dëller ⁽²²⁾ onnardan, bôyle şey gısa parmağ dëlle, gısa saplısına gısa parmağ dëller, onnarı biliyom daa ⁽²³⁾ bülüm başga.

⁽²⁴⁾ sêbze dômatis, biber, badlıcan, fasulyé hëpsi de var. këndimize göre şey bizim açığ ⁽²⁵⁾ yerimiz olmadına hem bizim êrkeglerimiz êvde yôñ çalışmıyolar. şeyde çalışıyolar dışarda. ⁽²⁶⁾ bunnarın_ışleri var bahçede de bi tég biz, biz de şeftâli oğıncı topluyôñ_ışde, toplanmıyannar da ⁽²⁷⁾ pazar günneri fëlan yârdım_ëdiyolar. bāzan sabah bēşde gañıb doñuza gadar topluyolar.

⁽²⁸⁾ gitdim. çoñ gidemedim_öylé. şey yôñ oñuduyodular da babam bi *isdanbuğa* gitmişdim ⁽²⁹⁾ babamın dayısı vardı, birinci sınafa çihıncı, orda oñudağ oñatağım fëlan dëdile hem de ⁽³⁰⁾ yanımıza şennig_olsun biz yalnız kağıdığ dëdiler. ondan sōna da babam o zaman nufus ⁽³¹⁾ kağıtlarımızı babam_almamış yâni zamanında dōum yazdırmış da almamış. orda da olmadug şey ⁽³²⁾ êsgiden de hanı bēyle tēlëfön filan yôñ yâ hēmen al gōnder fëlam bi kere bildirdile, babam da ⁽³³⁾ bēg gūlağ_asmadı öyle. gızları oñutma tarafdarı da bēg dëylidi zāten. gine oñur yazağım var ⁽³⁴⁾ birinci sınıfı oñudum_amma sōnadan da hanı bu şeyler oldu yâ bayannara, yôñ yôñ bu ⁽³⁵⁾ oñullarda oñur yazar bilmiyennere oriyâ da gëtdim òrendim. òrendim. gëndime yeteceg gadar ⁽³⁶⁾ oñuyom mësela bi gasede bi mērağ_ëtdüm bi yer varsa oñuyom. bi yere gitdüm zaman ⁽³⁷⁾ gēdecem yeri bülüyom binecēm_arabayı, apartumanın_ismini mësela öyle.

⁽³⁸⁾ on doñuz. êşim de bûydan. bēn şu êvden buriyâ gëldim. garşıda sarı êy var yâ. ordan ⁽³⁹⁾ biriyâ gëldim. kōydeyiz hërkeS dışarda hërkes görüyö birbirini. yôñ_öyle şey dëyl de yāni ⁽⁴⁰⁾ görücü usulüynen de oldu, burda da zāten görüyöS birbirini hërkeS birbirini tanıyö. dışarı ⁽⁴¹⁾ gidiyosuñ çarşıyâ gidiyosuñ mësela bēyle dışarı çihdın mı görüyöñ.

⁽⁴²⁾ êsgi êsgi dūınnerden. yētmişde êvlendim bēn. dūınmūsūñ bir gün bēyle şey gündüz ⁽⁴³⁾ ağşamnan şey_olu dūın hamam_olu hamama gideller. hamam gëcesi bi dūın_olu. ondan sōna ⁽⁴⁴⁾ gündüz_olur obirsi günde gēce gınası olur. yôñ *amasyâ* çarşı. êsgiden minibüsler vardı bēyle ⁽⁴⁵⁾ kōyde bi tâne iki tâne münübüs

vardı şimdî münübüsler var, daha êsgiden de at_arabasîdi. ⁽⁴⁶⁾ gúccũkene at_arabasīnan gitdũmũ iyi biliyom yāni on dörd on bēş yāşlānda.

⁽⁴⁷⁾ kıramse. hanı oľuyodu yā bõyle yúvarlağ. o zāman bilezúğ yõhdu. sāde kıremse ⁽⁴⁸⁾ yāpiyõduľar yúzúğ_işde. õyle hem_onu.

⁽⁴⁹⁾ êsgiden şey kanefçe yāparlardı. kıaryõla dahımı dēller biliyõñ? şimdiki bõyle éteğler, ⁽⁵⁰⁾ yāsduhľar, kırletler. çõrabı bilmüyem õren var da ben bilmüyem çõrab. eyle patig fēlan yāpiyom ⁽⁵¹⁾ da çõrab_õremedim yāni eyle.

⁽⁵²⁾ evet. tabi éltim de vardı gāynım vardı. arħa tarafda êsgi éyimiz varıdı. orda hēp billigde ⁽⁵³⁾ gāľurduh. o zāman zāmannarı õyleydi yāni ortam_õyleydi. kıayinvālidemnen_éyiysi biS. ⁽⁵⁴⁾ çõh_iyi vallā bah. kıaynım biraS şe yāpiyõdu yõhsaki ben gāyın gāyinvālidemnen ben ⁽⁵⁵⁾ çõh_éyiydim. yõh canım. õndan sõna bērāber gāľduh gārdēşler_áyrulduhdan sõna.

⁽⁵⁶⁾ üş tāne. gırğlamasımı mı? çõcũ işde gırh gún_õluncu şe_apallar banyõ yāpdururľar kırh ⁽⁵⁷⁾ tāne taş korľar suyũñ_içine êsgiden, şindig bõyle bi şey yõh. onı dõkerdiler başından_aşşā. ⁽⁵⁸⁾ oħuľlar tabi. yõh õyle yõh. biz_õyle gırh tāne daş_oħurduh işde yīhanma õyle yāni yīhanma. ⁽⁵⁹⁾ yõh gāyinvālidem vardı, éltim vardı õnnar yāpdıľa bērāber yāpduh. o zāman ben bēyle dēyildim ⁽⁶⁰⁾ gi cāhildim dağ. evet. var torunnarım üş tāne var. õnnar büyüdüler artuh oħuľa gidı yāpdıh. ⁽⁶¹⁾ tabi canım õyle.

⁽⁶²⁾ onu biliyom o tabi o yāni êsgilerden gāľma o da kitapľarda da yāzıyõ. çõh fāydaľı bi şey ⁽⁶³⁾ yāni nazar_için yúzellig tütüdecēñ. hanı gurşun fēlan dõkúyõľar yā õnnar bātıľ_inanş da ⁽⁶⁴⁾ amma yúzellig tam. bõylé tõum gibi yúvallah yúvallah oľuyõ onuñ şeyi austosuñ şeyinde ⁽⁶⁵⁾ topluyõlar on_üçünde. bõyle şu dāľarıñ kēnarı şuralānda oľuyõ, onu gētúrúsũñ bāľarsın şõyle, bi ⁽⁶⁶⁾ yēre asarsıñ. õndan sõna ordan bēyle hanı bi yā nazar dēdi fēlan dēyinci ateşi gõyõñ şindi ⁽⁶⁷⁾ kıurēñ_içine ateş kıurē oľuyõ bēyle onıñ_içine ateşi gõrsuñ, úsdüne de onu dõkersıñ tüter bõyle. ⁽⁶⁸⁾ kıõkuyõ o da dı mi gúzel kıõkuyõ. oħuyõsuñ. işde bildikleriñ duvāľardan yāni õyle. nazar boncũ ⁽⁶⁹⁾ kıuçúğ bõyle şey_õlı yā gõz boncuğľarı kıuçúğ kıuçúğ bõyle eyle dahı, eyle fazla bimiyõrum ⁽⁷⁰⁾ yāni buralarda. êsgiden varumuşdur_emme şindi kimse dõken

yòh. kúrşun dókmesi şey bêyle bi ⁽⁷¹⁾ kúrşun diyelár işde nêrden_alıyosa onu kúçúcúğ onı bi şey vâdı uzun saplı. onı ateşe ⁽⁷²⁾ dutardılar bóyle içine gorduła o da bóyle êrirdi, êriyinci de tasın sıcā gızdırıb suya dókúnci ⁽⁷³⁾ nōlacaḥ. sōyaca tabi sês çihardacağ şekil vèriyò, onı da işde şey. yāni óyle şimdigi bātıl inanç ⁽⁷⁴⁾ ben_êyle bêg onnarı şe yapmam. sâdeci ne oḥumadan fêlan.

⁽⁷⁵⁾ gèlinim var bi tâne *anḳarada*, işde gèlini ayúrduḥ, on sène durduḥ bêrâber, bu sène de ⁽⁷⁶⁾ eşyalarñı hêp işde yiyecēni üs gata şe yapduḥ, áyru dursun êvde diye. onı da bêbe yög, bêbē de ⁽⁷⁷⁾ olmadı_ için tég başına duramadı. burda yemā yiyoS, içiyoruS gèzmiye bêrâber gidiyoruS ⁽⁷⁸⁾ aḥşamdan da êvine çihî. gèlinimden mêmnumum. yòh ó da ilerde şu şel pètro! var ya *órmanbā* ⁽⁷⁹⁾ dèyi yázî orda. ordan gèldi. bi tãnesi de şu ğarşiki êvden_aldıḥ şu êsgi bi yêr górunî ya év ⁽⁸⁰⁾ dèyil_orası da onun yanda év var ordan_aldım. êyle dōru. êsgi zãmandan êsgiden bêyle şeyden ⁽⁸¹⁾ dışariya hêç vèrmi şe_apmazlar, hêp kóyüñ_ içinde hêp. şimdi de artuḥ dışariya vèrilî de onu ⁽⁸²⁾ òlum kèndi istedi. isdiyereg_ oldu. onnar çarşıda oturuyolar. kóy dúúnümüz biz burda yapıyoS ⁽⁸³⁾ canım zãten tabi. kóy dúünü artıḥ hamam fêlan yòh da şindig şeyle yapıyoS kóy dúünü işde o ⁽⁸⁴⁾ érkeglēñ ğına gècesi dèller, buriya aşcı fêlan gèlir, yemeg masaşarı dizeriz bóyle. işde gèlin ⁽⁸⁵⁾ misāfiller gèlen misāfir êsgiden êvlere misāfir vèriyomuřlar. mèselá ğomşunuñ dúünü olî ben ⁽⁸⁶⁾ misāfir_alıyorum órđan mèselá şurdan gèlen misāfiri sen_al diyò, oña hazıllıḥ yapıyosuñ óyle ⁽⁸⁷⁾ amma şindig dúün_êvinde yiyolar hêp, bóyle daha êyi kimsiyé êziyet de olmuyò.

⁽⁸⁸⁾ var birda da var. bilmüyòm onu niye sèpelle, lêblebi fêlan dókellerdi, bi de şey şóyle ⁽⁸⁹⁾ şeyler_ oldu işde kúp diyòh yāni o tèstilerden de onnar yúvalıağ ğúpler_ olurdu óndan, oña su ⁽⁹⁰⁾ doıdurula ataşlar_aşşāya. kırarlar aşşā ataşla, gèlini, bilmüyòm nèyse êsgiden óyle bi âdet var. ⁽⁹¹⁾ şindig_artuḥ yög_o ğadar. çay_ içelim. tãze çayım var vallā ğávałtı_êdelim hadi.

YER : AMASYA/MERKEZ/Karaali

ANLATAN : Necmiye/Şerife DEMİRCİ

YAŞ : 50/43

KONU : Karışık

(1) -adım *nějmiyé demirci* telēzōna mı çihacūh? *nějmiyé demirci*. èlli, èlli doḥuz
(2) dōumlūm. èlli ol̄muyò mu èlli, èlli doḡuz_èlli. *ḡaraali* köyü. *ḡaraali* köyü. *ḡaraali*,
(3) èsgī_ismisi esgī_ismisinén durúy zāten bura. yoḡ bōrda bi èvliyá var, èvliyámızıñ_ısmı (4) *ḡaraali dédeymiş*, o *ḡaraali ḡaraali ḡaraali*, èvet *ḡaraali déde*.
ḡóyümüzüñ_ismi *ḡaraali* diye (5) gēçī.

(6) -yáni *ali déde* üç ḡardeşmiş.

(7) -orda laf var.

(8) -*zahlé* abu gēlsene, üç ḡardaşı zatı bülüyōñ da gēl şuriyá bi bēş daḡḡa.

(9) -daha daha.

(10) -*şerīfe*, *şerife*.

(11) -éfendim.

(12) -*zāle* abu gēlsene şuriyá üç ḡardaşı ben bilmiyòm gēl.

(13) -gēl_ele gēl gēl. vaḷḷā bēn de bülmiyòm.

(14) -adımı söyle de yázī. gēl ḡız yázī. yā boşda ḡótürürseñis vèreg size, siz *erzincandan* mı (15) gēliyò?

(16) -ben beg bilmem vaḷḷā bildūm üç ḡardeş oḷdū.

(17) -nası üç ḡardaşımış *zahle* abla?

(18) -*zahle* abla nasıydı?

(19) -o dēdi, o dēdi.

(20) -baḡ baḡ.

(21) -gél_ele sen gél.

(22) -va||ā ben bılmüyòm.

(23) -şérife démirci.

(24) -şeriFe démirci.

(25) -bèraberis zāten.

(26) -gèlin gòrüm.

(27) -gèlin gòrüm.

(28) -gırh_üç_anam.

(29) -o daa ufağ şu şu daa ānadī.

(30) -karaali köyünden.

(31) -yávrum gèliyomuşuñuS bi kilo lohum püsğút nè gètüreydiñiz acıhdıh yèrdüg şurdā. (32) sáymanām, saol saol canīm. zabah bu yánnı soyúhda gèziyòh da. tatlı çoh sèviyòdum. (33) tèlefon_èderdim geleçāzı bilseydim. vèr vèr şèkeri de sevüm vèr gızım vèr. yoğ yávrum (34) gusuru yoğ. siS acısañıS búyruñ çáy yápım yèmeg yápım siz yèyiñ. çáy yápım, yèmeg yápım (35) yèyiñ búyruñ.

(36) -anā benimkiler gèlī yá çālar garı.

(37) -a| yávrum, saol.

(38) -ahan gèlüyòm, şeyler gèlī torunnar gèlī.

(39) -karaali dede işde óyle bu bi èvliyāmiş, burda yèlleşmiş buriyá yáturu o|arahdan (40) kóyüñ girişinde. kóyiñ girişinde górmüşdüñüz mezál|in yánda. orası yánnı karāli dede èvliyásı (41) şey yáturu var órda. va||ā bi şey annatdıh|ānı beg bılmüyòm ben ilerisini tabiki. èrmiş tabiki (42) èrmiş èrmiş tabi èrmiş kişi.

(43) -èrmiş èrmiş.

(44) -zahle abu gèlsene hērī iki dağga, étme hērī, sen de boúñ nazlandıñ.

(45) -va||ā benim gáfam yèrinde yoğ.

(46) -şu gaç gardaş o|dūnu sóyle de gèri yánnı bırağ gél.

(47) -gél ben de bülmyöm gél. sen gél_ele gél. gēl. aḥa sen aḥa dēdeniñ ğızısıñ yá (48) dēdeniñ gél_ele.

(49) -kēsiyòS.

(50) -ğurban felán kēsiyòS.

(51) -sēnede oriyá ğurban kēsiyòS. kóy halğı toplanıyöz, bi yá tosun yá ğoç, bi ğaş tāne (52) kēsilī.

(53) -adiyán oluyò onnar kēsī.

(54) -orda yiyöñ, içiyöñ, yālu yápiyög gine, o ğurban bişiş ğadar çókelúglú yápiyöh. tabi (55) tabi.

(56) -hébisi oluyò.

(57) -nē dilerseñ geçerkene dile ğızım ğabul_eder óra. evlü müsün? békárisañ iyi bi ğişi (58) dile ordan geçerken. *allā* sevdūñú nasıb_edsin saā ğızım. kime vèrmedim? şu iki dēne (59) bēnim torunnara.

(60) dúñner ğızım eşgiden sēvüşme yóudu ānaşma yóudu işdé dēyim saña. isder var isder (61) varma ğara zóra vèriyòlardı sēni. nē yā, vèrmediler bēni isdedūme. ğócam da öldü. tırāğ (62) ğazasından *erzurum*da öldü hemī de. bu kóydeyim yò sēvmedim isdedūme vermediler gine (63) biriñi isderimüşdüm tābiki babam dēdi ki illā ğardaşımıñ_öluna varacāñ dēdi vèrdi bēni yā. (64) öldü tırafig ğazasından eşim_öldü. sēvmiyé ğalmadı ki háy ğızım zaten ğaç yáşında on (65) doḥuz yáşında evlendidüler. yirmi iki sēne oldu. yirmī_iki sēne. yirmī_iki sēnē_oldu ğızım (66) iki çocūm var iki çocūmunan otudum. gēlinnerim var. baḥur maāşı var. baḥur üç cüz dörT (67) yüz_alıyóm bāḥurdan öylé işdé. yöh hēri vèrdiler tabi bi daā tabi daā ufāduğ zāten. o (68) diyòdu ki ben sēni alımıyóm ben de diyòdum ki saña varımıyóm diyòdum. eşgiden bóyleydi (69) yöreler. óndan sōna nışanımız_oldu tabiki yāluḥar ğómbeler çöregler bóyúğ şey şèrbet yapıldı (70) şèrbeT_içme diyòlar hanı eşgiden. kóylü tóplandı dışardan misāFillerimiz gēldi (71) nışanımız_oldu. óndan sōña dúñnümüz_oldu óndan sōña çolūmuz çocūmuz_oldu ğızım. (72) telefóna çekiP de télēzóna çihartma bēni.

(73) tabi. çerez, gız_évinden tabi gèliyòlar çihardukene bèliñ gūşā bālanī gızım teliñi (74) duvāñi gèyniyòñ. òndan sōña kóylü halgı tōplanī gèlini almiyá ònñarınan góruşüyòñ di daa (75) òndan sōña ālıyá sızılıyá çihiyòñ tabi áyruļu zor_olī baba éviñden çihiyòñ gızım. tabi (76) gārdeşim bāladı kèmerimi tabi òndan sōna çihiyòñ bi daa gèdiyòñ_ışdé aliyòlar gótürüyòlar (77) davuľunan zurnáynan yā. értesi gún duvaħ diyòlar duvaħ yápiyòlar. tabi tabi. milleT tōplanī (78) gèri gèlinniñ gèydürüyòlar értesi gún sürmeleyòlar süsleniyòlar, oynuyòlar, gúluyòlar, (79) cèhiz dahiyòlar, tóre oľuyò işdé bóyle. aa buriyá çekiy_o. kèkúl biraħiyòlar kèkúl. duvaħ (80) yòudu dingil goyòlarımış ésgiden dingil, dingil goyòlarımış ésgiden şóyle dingil goyòlarımış (81) yüzüne bi de gırmuzu al gèliniñ al_örtüyòlarımış, kór_ébe gibi bi daa.

(82) -dèreden aa burdan_aşşā gèliyòduħ şorda yihiyòduğ gèlinneri, yüzü müzü örtüg (83) gèliyòdu.

(84) -aa buña dōru sıraynan diziliyòduñ gara bürte giriyòduñ, yüzüne pèçe çekiyòduñ.

(85) -hiç şey yüzünü górmiceg şeyler.

(86) -pèçe çekiyòduñ.

(87) -bi òñ yeñgesi diyòlar òñ yeñgesi oľuyòdu, òñ yeñgesi diyòlar o şeyden gèlüken qa òñ (88) yeñgesi dèller.

(89) -yávrum sèn de mi bèkarsıñ?

(90) -bū?

(91) -bu da bèkar.

(92) -òlanları éverdúğ.

(93) -baħ gızım baħ. madımaħ.

(94) -nèy biliyòñ? şu çáyır, şu éfeleK, şu da madımaħ. madımā yòurtlayıb yemesi (95) gúzel_olī, yòurtliyòñ bi de sarımsağlıyòñ bunu.

(96) -éfeleK.

(97) -o éfeleK yazdım yā. éfeleK bunuñ. guş_ekmā var.

(98) -hatun ğóbā, cüce baursū. yúzúĝ ğaşı, urĝancuĥ, cüce baursū, ğelin_eli. şu da (99) ğelinneriñ_eli. demeg gi ğelinner çoĥ değerli ğıymetli de ğelin_eli. çekiyõñ háy yávrum bizi (100) óyle çekiyõñ. yò çekiyõñ. çekiyõñ_oriyá çekiyõñ. televzóna mı çíhardacāñ bizi yõhsa. (101) televzóna çíharna baña ğızallaş bi daĝ.

(102) -çíĥsıñ ey nõlĩ kõtü bi şey mi? hem de benim ğızlar yapĩ yõĥlar şindi buralarda.

(103) -kād_ıçı. dülbenT, kād_ıçı, inni oyası.

(104) -inné oyası baĥ inné oyasıymış gine de bura saña da yapıydı *bahriyé* mi yapıdı?

(105) -buıamıyóm o örtüyü ğáybetdim de buıamıyóm şindi *bahriyé* yapıydı. çoĝ ğúzelidi.

(106) -yèdi sékiS sène oldu bunı yapaıı. seniñkīnen barabar yapıdı.

(107) *ĝaraalı dede* üç ĝardaş nasılımış ben oñı bilmiyóm üç ĝardaş_öldünı.

(108) -aĥa oña sor.

(109) -o bilmĩ o nè bileceK gi sen bülñ.

(110) -o var yá şey üç ĝardaş ğız, *kéçeci*.

(111) -*kéçeci baba*.

(112) -o bilmĩ *kéçeci baba* şindi birinden daş_atıncı.

(113) -ben burayı bi *ĝaraalı baba* biliyóm, başĝa bilmiyóm.

(114) -*ĝaraalı* bi de *kéçeci baba* üş deneymiş.

(115) -üş ĝardaş_õnnař.

(116) -daşı atıncı tā biri şeye düşmüş *ĝóvezize*. ĝurban_öldüm *allahtan* yáni *ĝóvezizdeki* (117) daş, oriyá atmış daşı. benim fakirim nérdeyse oriyá düşün, ĝurban_öldüm *allahm*. oriyá (118) düşmüş_işdé *ĝóvezizden* şeye atmışlar *ĝéÇeci babiyá. kéçeci baba*.

(119) -*kéçeci baba, aziz baba*. yõĥ.

(120) -yáħın işdé yáħın.

(121) -önnar dış yérde uzaħda.

(122) -yáħınığ gine de gèdiyòğ oriyá. ğurban ğótürüyòħ hasda faħan oħıncı bahar_áy.

(123) bahar_áylarında, ğúz_áylarında eylül èkim o aralarda baharıñ da mayılda nisan o (124) aralarda öyle ğızım.

(125) var aħa birisi. bi de ğıS torunum var. biliyóm. onı kırğ ğún dèyinci ğızım ğırħ tâne tař (126) tòpłuyòħ aħtun yúzünü koyosuñ kırğ tâne tař, aħtın yúzúğ onı çocū yīħiyósun öndan sōña (127) ğurułuyón giydiriyon ğoyún posdu èsgiden ğoyón posdu ołuyódu, ğoyún posdusuna (128) yátırıyóduñ çocū ğoyún gibi nazlım_ołsuñ dèyiñ ğèzdürüyòñ évüñ_içinde nazlım_ołsun (129) dèyiñ öyle ğızım. aħtın gibi pałlasıñ dèyiñ. ğırħ tâne tař ğırħ ğún dèyince ğırħlıyóduñ ğırħ tâne (130) tař. anne de yīħanıyódu èvet anne de anne de ħırħlanı. éveT. o ğadar ğızım_iřdé.

(131) būdáy, pancar, zèbze, háyvancılıħ bunnārınan, ğamyönçuluħ, ğamyòñçuluħ da (132) iflaz_ètdi bi iki_üş sènedür de. yápılsa da kár ğazanmı mazòtlar çoh bahalı ğızım, mazóT (133) parasına gèdib ğèliyòlar yanı kár ğètüremiyòlar, èsgiden çoğ ğúzelidi. èsgiden èyceydi şimdi (134) örtam kótü yòħ maddi durum yòħ şimdi öylé.

(135) ğètmeñ ğeliñ búyruñ misāfirimiz_ołun vałłā. bu tařları bóyle èsgiden buraħar harman (136) sürülüyódu èsgiden dúvennen sürülüyódu buraħar, harman yèlleri, harman yèllerimiz (137) hërkeziñ áyır áyır harmannarı var buraħarda èsgiden dúvennen sürülüyódu at, ókúzünen, onnar (138) oraħarımız buraħar. èsgi řeylerimiz yāni anıħarımız.

(139) onnar montófon da var, ğara sıyr diyóS sıyrinen möntófon var, möntófon var daha (140) nèydi bi tæg dağ simenter var, möntófòn, aħ_ineK, aħa ineK önnar_iřdé. dana, dúvesi de (141) bulunuyó dúve tabi biliyóruS. sağı ğızım. aħıřmıřuğ yòħ üřümüyòħ yeñi ğeldiK zāten az bi (142) řey tòpładığ.

-36-

YER : AMASYA/MERKEZ/Karaçavuş

ANLATAN : Yeter KARTAL/Gönül ARTUÇ

YAŞ : 77/63

KONU : Karışık

(1) yáni toğdursañız ilaç yázduracādım. ilaç yázduracādım ilaçlarım yazılacağ da. *añgaradan* (2) gèldim hasdayım da ilaçlarımı. hortum sağdıladı şey, ecúg ilaçlarım azağdı. mideme hòrtum (3) sağdılar. sağı.

(4) -bunnar toğdur değil değil. bilmiyolar değil.

(5) -toğdur_òlsa yáni.

(6) -yòh yòh

(7) -*gızılcadan* toğdur geleceg dediler de.

(8) -başgáyımı başga toğdur değiller.

(9) -*yéter gartağ. gartağ.* yetmiş yedi yáşımdayım. *anğariyá* gidiyóm biyò òlum_òrda. (10) *ğaraçaviş* köyü bira. òrdan gèliyóm òlum gèlinim òrda da gèldi minci yazın buriyá èliyóm ğışın (11) gèdiyóm.

(12) binnara sor ben bülüyóm mi ki. ben bülüyóm mi ki bunnara sör. ben de tēzē_áldim. (13) buriyá ğı.

(14) -yòh yòh

(15) -çáy ğoyo.

(16) -çáy ğuyūm birağ ğuyī çáyı. ben bilemiyóm ben. binna bóyle. bilemiyóm ben. bèn (17) tēzē_èldim tēze. ben tēzē_èldim *anğaradan*. biralim da ğışın_oriyá_idiyóm òlum orda.

(18) -dōma büyüme birağı.

(19) -yazın gèliyóm ğışın gèdiyóm. ipeđlú.

(20) -nè ipeđlúsú.

- (21) -ipeglú bu.
- (22) -pıçā ucu. pıçā_ucu dèrúg buña ipeglú ismi pıçā ucu.
- (23) -üş bēş.
- (24) -ónnúg.
- (25) -ólúg bu da góynák.
- (26) -gómlek de góynág.
- (27) -ēsgi şeyleri gonus şeyleri. gēldiñ de ilaç gètümemişñ.
- (28) -ilacım_ışde azaldı bu yázduracādıım toğdur gēlse. *gızılcadan* toğdur gēlüse baña habar ⁽²⁹⁾ vèr şey, yázılacağ. bu buralı yápi yápiyò bahsana.
- (30) -*góñúl ardiÇ. góñúl ardiÇ. artuç.* atmış_üç atmış dörd atmış_üç o ariyá dōru ⁽³¹⁾ ēdiyĩ_ışde. dōma böyüme bıralıyım.
- (32) -*garaçavuş.*
- (33) -ēvet. ēsgiden üç gún_oludı dōrt gún_oludı.
- (34) -bah sēsiñizi alıyō_oriyá bah. hēç habarañ mı varmı?
- (35) -ēsgiden üç gún_olurdu. bizim dúúnümüz hinci gız_ēne gēlür dōlañlar bu gún ⁽³⁶⁾ dúúnē_ódúyōñ dēller, gēlüller dōlañlar òñan tarafi, o gún_ahşamınan gına yáñalñlar, oynalñlar ⁽³⁷⁾ gúleller, yēlleğ içelleğ, zābānan da gēri gēlüller duvāñı Fururduñlar, gúleller oynalñlar, gēlinĩ_alır ⁽³⁸⁾ gēdeller.
- (39) -bazar günü.
- (40) -hincig_óyle. ēsgiden üç gún davol çalardı. üç gún davul çalardı. bir gún yēñirdi içilirdi, ⁽⁴¹⁾ bir gún yōha dèrdúg dúún dèrdúg_ōa élürdüler, bir gún gıS çimdürüdúg ēsgiden hinci ⁽⁴²⁾ goleyine gāşdıñlar.
- (43) kēşgáh bişirídúg, sarma büşürüdúg, sóyüh çorba büşürürdüK.
- (44) -kēşgáh_iderdúg kēşgah.
- (45) -gēlen dúúncülere yēmeK dókerúg. gatiñdan yóurtdan, áyrandan. yármayı büşürürdüg ⁽⁴⁶⁾ yármiyá gatarduñ sōuh çorba yáparduh.

(47) -étinen.

(48) -o étinen_òlan şey sen sus saf_étidiñ. étinen_òlan kèşgáh. ben sòuh çòrbayí. gíz (49) gattuḥlũ_aşa ét mi gatiyõñ?

(50) -gattuḥlu aş.

(51) -kèşgã_atiyõn kèşgã.

(52) -sen ariyá ğarişigliyõñ lafi. yõh hērī. işgã yáparuh. aḥşamaca işgē yáparuh yõha dērúğ (53) biliyõñ mu? yõha dērúğ aḥşamaca işgē yáparuh ğoñşuları çaururúğ. oḥlávularınan, ğapahḥlarınan (54) bēyle bēyle saciñ_úsdúnde bişúrurúğ, dönderúrúğ.

(55) èsgiden daha, daha bizim ğúnúmüzde yõudu. bizim ğúnúmüzde yõudu ben de (56) ğelin_òldum hēc bi şey dahmadılar. emme şincig dahiyòlar. parası varıdı adet yõudu. adet (57) yõudu èsgiden. èlbise aliyòlarıdı, èlbiseñi aliyòlar başdan_ayã ayáğgabiñi èlbiseñi. aha işde aha (58) bu èlbiseleri_aldılar ò zâman. yõh şincig_aldım ğalır mu ğelinnigden, o zâman (59) bunnari_aliyòduğ ğelēnãmiz ğörenãmiz búydu. buñu ğēyòduğ, bunu ğēyòduğ.

(60) -yıtılmadı asdar bu.

(61) -asdarı.

(62) -asdarı yámamadı bah bēnimki de ēyle. hērkeş de ğeymiyò şinci dēşdı

(63) -ğeñşler ğeymī ğeñşler. barma

(64) -ğeymī şinci ğeñşler dēşdı hērkeş dēdüm. èsgiden ğēyòdu hērkeş ğēyòdu şinci dēşdı. (65) şinci ğeymiyòlar.

(66) -ağariyá ğoşdümde bundan ğiyòm ben.

(67) -yēmeni.

(68) -burda dēşsiy. oriyã_òtdúmúde şu örtúden örtünüyòm. ordan bunnara ğelinci bunı (69) ğēyòm. bēyle ğiyòm_orda. vaḥlaha òrda ğēyòm. burda da bunnari ğiyím, bunna duruyõ.

(70) nēy?

(71) -şeyi dī şey. cumdaḥığda òrda bizimkiler bóyle şey_oynuyó ğuranã_ídī.

(72) -yò burda. hayır yápmiyòh. görmedúg biS, ésgiden de görmedíg. bu kóy yèllerde (73) yápmiyòlar. şèer yèllerde yápiyòlar. şèer yèllerde yápiyòlar. édiyoruñ bi ariyá gèliyòduğ da kóy (74) dâıdı, adam gálmadı, kim kim vardı ki. bês_áltı adam gálmadı kóyde. ésgiden (75) tóplantımız_oluyòdu gèdiyòduñ, oluyòdu ésgiden tóplantı. bi bôúg_ève tóplanıyòduğ (76) tóplantımız_oluyòdu. dövā yápiyòduñ, ibādet yápiyòduñ.

(77) -Samāh_édiyòduñ zēmañ. zēmañ górunī yá şeyde. ipeglüler de górukúyò yápiyòduğ.

(78) -bizim çeyimiz_óydú. şincig kóydē_adam gálmadı.

(79) -hinci_étmiyòla.

(80) -mésele *turha*da yápiyòlar *isdanbu*da yápiyòlar. şinci_áynı onu birda adam yòg gi (81) yápañ. adam yòg adam gálmadı, iki göca gáldı gızım kimse gálmadı ki, hërkeş yıñdı étđi. biz (82) de gışın gèdiyòñ yazın gèlmiye gèliyòñ birayı yápiyòñ. biz de hērī gışın iki senedür (83) *isdanbu*đáyduğ, bı yıl *turha*đáyduğ oullarımıñ yánda. şura şu mı? zēncir. bu zēncir, bunnar (84) çánálúg. çánálúg dèrúg. évet. kēndi yápdı gēndi gēndi.

(85) -düzüyòm.

(86) -gēndi yápdı. çēşiT çēşiT nēden yáparsañ yáp.

(87) -gúmúş.

(88) -ben adam çalışduruyòh dēyi ben bandig gēydim élbiseniñ_úsdüne hēç_oluyò dēyi. (89) bēn usda bôazı górukúyòm yá. éy yápiyòñ. ben daa bēyle öynúglerim şeylerim gúşañlarım mar. (90) ónnúg, üç Pēs évet.

(91) -üç bês_üç bês.

(92) -còrab zatı còrab. ayággabımız zatı ayággı bire gızım còrablar zatı adı còrab. évet.

(93) -ayāmi çámura basmışım. bunu gēyòñ hinci. órda da ayággabınan başga bi şey gēyòg.

(94) inincik, gèliniñ òlan_èvine varıncıh atıñ_úsdúnde başıñdan_ılma èsgiden_ılma şey (95) sèpeller çerez, lèblebi. işde òni demeg gi gòreneg gèleneg ādet ādet. kúp ayāna da kúp gırañ (96) inerken. babasınıñ_èvinde gāl sıñ huyú husu burda gúzel huy_olsuñ óyle deni.

(97) -āzı datlı_olsun dèyi şèrbed_èder içirúg.

(98) -sèrbed_èderúg atdan inmeden datlı_olsuñ āzı, datlı dil_olsuñ. acı dili gāl sıñ gèride (99) dèrúg.

(100) -huyú huyúsu dāı sıñ dèyi kúp gırıyòla óglende.

(101) -goñşum goñşum. goñşum bi şeyim deıl. yòh arh̄aba deılúg goñşum yāni. goñşu. ben (102) òn_ıltı yasında èvlendim. oħu! yòduki o zaman kóyde gètmedim. oħu! yòdu, yòdu oħu! (103) yòdu. dağ oħu! ondan sōnā_ıldı bizden sōñaki dèvrelerdè_ıldı. oħı! yòdu bènım gòcam gètđi (104) başga kóyde oħudu oħākene ben gèdemedim. ben gèdemedim gıc_cocūydum şünkü èsgiden (105) èyle dèniyòdu biliyòñ mu? şinci èliñ kóyüne gèdemedim. èvet. şinciğ gız òlanı bèlli deıl. (106) hinci gızlar da oħuyò. o èsgidenidi bizim gúnúmizde óyle bi şey yòdu gızım. hinci her şey (107) gúzellúe bindü. èvlendúg gáynanamıza da bi tég bi òlúydu bi tég bi gèliniydim ben. bi tég de bi (108) gızı varıdı gáynanamıñ. barāberidúg. gáynanam gáynatam yánımda öldü. bènım gáynanam (109) gáynatam çoğ gúzelidi, gōñşulardan sor, bèn èyce geçiniyòdum. mèmñúdúdum. yòh hayır hēc bi (110) hēc bi bizim_aramızda bi şey geçmedi. oluyò canım yòh hayır yòdu bènım gáynanamda èyle (111) bi şey bènım gáynanam gúzelidi, aha yá sorsuñ sor goñşulara çoħ_èyceydi.

(112) -èyceydi gáynanası.

(113) -iki gèlin de bènım var, birı_ısdanbılda biri turħa!da şincık. bi de gızım var, ò da (114) isdanbılda. hèr_afta gèli bènım istanbu! şey turħa!da ki gèlin, turħa! yáhın yá. işime baħiyá (115) èyimi òcāmı tèmúzlúyò gèdiyí. èkmāmı büşürüyò, óbiri de isdanbu!da. iki (116) sènedür_ısdanbu!dakiniñ yándaydım, bı yıl da turħa!dakiniñ yándaydım. yáz gèlinci èldim.

(117) gırg gúnden sōna yemāķ yáparuh, gırhını çıharduruh. işde yanı gırg gún_ılcı yemāni (118) yáparuğ çıhar gırhı, bi şey de ètmeñ. yıķaruğ çocū. ò gırh

tāne daşı nēden sayáruĝ şeyle ⁽¹¹⁹⁾ sayáruĝ, çocuĝ çey dıŝer zayıf dıŝer ĝırh basū dēller. yánu havlañmaS oña dēller, oña sayáruĝ ĝırĝ ⁽¹²⁰⁾ dēne daşı. aĭ basmayı ĝeliniñi çocūñu yáluñuz ĝomiyacañ noħusanı, aĭ basar dēyi. yáluñuz ⁽¹²¹⁾ ĝoyúnca aĭ basar dēller, baŝımızä_ēlmedi. yánu saab_olduh. yáluñuz ĝomazduh. tōpłanır ⁽¹²²⁾ ĝoñşular, yemeK vērúruĝ, bāŝıŝlarlar çocū ĝedeller. bāŝıŝ bāŝıŝlaĭlar. bāŝıŝlaĭlar çocū hērkéS ⁽¹²³⁾ ĝoĭundan nē ĝoparsa ĝētürür. bāŝıŝ vērúller, hēdiyē ĝētiriller ĝoñşılar, hēdiyē ĝētürüller. bizim ⁽¹²⁴⁾ ĝelánāımız ĝórenāımız ēylé.

⁽¹²⁵⁾ ēFelig, ĝaba pancar önnarı diyōñ sen. madımaħ, ısırĝanı bilúruĝ. bilúruĝ ısırĝanı da ⁽¹²⁶⁾ bilúruĝ. bēy? mēnevcer ne bēn_onu bilmüyōm. bilmüyōm.

⁽¹²⁷⁾ var. uzaħ yēllerde daĝ o yānda o yānda giderúĝ uzaħ yēllerde. kēsmeg mi kēsiyōh. dileĝ ⁽¹²⁸⁾ dilerúĝ, yápiyōh ĝidiyōh. ĝediýōh uzaħda *tōħad turħaħñ* ó yānda o, şeý o yānnı ĝediýōh. nē ⁽¹²⁹⁾ dilerseñ. ĝabuĭ_óluyō tabi. çey dēruĝ, o çáyda şeý dēruĝ hubıyár hubıyár dēruĝ_ismiñē.

YER : AMASYA/MERKEZ/Karaibrahim

ANLATAN : Fatma YAYLA/Zübeyde YAYLA

YAŞ : 66/75

KONU : Karışık

(1) yávrum bi bulğur piļō, yárapaḥ dōlması. bənim adım mı? *fatma yáylá yáylá*. bən (2) atmiş_áltı yáşımdayı. bu kóylúm. *ğarǎjrbahim*. dēy ta ēzelden yávrım dēy yēdi yús sēne óne mi (3) artuḥ bilmiyem, sēkiS yúz biñ sēne mi nē *ğarǎjrbahim* köyü. áy yōḥ hēş dēyişmedi, bizim (4) kóyimiziniñ_ismi dēyişmedi hēç. *ğarǎjrbahim* *ğarǎjrbahim*.

(5) ēsgi dúúnner bi bī_afda çalımyōdu bī_afdáydı. bənimki de bī_afda çalındı. (6) bənimkinde dāsı nēsini ānadīm yávrum. bılmüyóm ki yáv ben bilmüyóm on dōt yáşımda (7) gēlin_öldüm yávrum.

(8) var oḥumam yázmam ēyi kótú oḥim. baba, annem gónderdi, babam yóudu. dōt (9) yáşımdaykén ölmüş babam. ēyi kótú biliyóm. yáv gúccúğ_ama nēydecēñ_işde ósúzúm nē (10) olacaḥ.

(11) ilg gún yúháy_açallardı bizim bīrda. yúḥa yúḥa dērdúğ biS. işgefe yúḥa, işgefe açardıḥ, (12) óndan sōna dúún başlardı bi daḡ. kóy yēmē ordan gēvbaşı, gēlinbaşı. gēlinbaşı dērúğ biS. (13) gēvbaşı. daha sōracāñ.

(14) yēmek yēmeklerden diyóm yá saña baḥ, bulğur piļō, şey patitis yēmē, fasille yēmē, ordā (15) piļov daḡ nē olacaḥ ét büşürülerdi. çórba mērcimeg çórbaşı, gırmuzu mērcimeg nēyse yeşil (16) mērcimeg nēyse. óyle büşürülerdi ēveli. o mēñşurudu yānı.

(17) gıyāfetimiS ēvelden fēs Furunuduğ bōle, fērs gēlinnerde, ēlti de gúmúş şeyler daḥınıduğ (18) gúmúş gúmúş paraşar, altun nēyse gúmúş. altun bənimkiler gúmúşúdu hēp. yōḥ. altun dēöldú. (19) daḥmadıla daḥmadıla yáv ósúzúñ bi yānnı şey gēder háy yávrum. ēlbise işde áynı bóyle (20) boydaḥ. ēlbiseler yānı bu gēyim yānı. nēy dēdiñ? ireg irengiñi sáyıyōñ gardaşım, irengi (21) gúl_irengi ipeglúm vardı,

gúl_irengi ipeglú. ipeglú diyòh biS ipeglú dèrdúg. divlinden_ışde ⁽²²⁾ èsgi şeylerden. bizim yávrum. yèñi yápduh dağ bi yánnı yápmaduğ bu ğatı yápmaduğ orayı ⁽²³⁾ yápduğ. burda torpağ yápiyá gèlin_öldüm yávrum bu évde yíhüdu. èsgi évümüzüñ yèrine ⁽²⁴⁾ yápduh, bènim ğáynam ğáynatam bèş dèneydi bèş bèş_èltiydúg biS. bèş_èlti. biráz ğalduh ⁽²⁵⁾ óndan sōna áyrułduh. bèş_èltiydúg. ğavġâ_olmaz mı ğavġâ çohluğda ğavġâ. bèş_èltiydúg biz ⁽²⁶⁾ yávrım. bèş_ōlan vardı iki ğızı vardı ğáynatamıñ. bağ bóyle èkin yèrler şurasını.

⁽²⁷⁾ bènim yèdi çocūm mağ. doğuz dène çocuh dōurdum yávrum. ikisi mēfāt_ètdi, biri ⁽²⁸⁾ èkizidi yèdi_áyılığ düşdüm_ikiziñi biri de bi buçuğ yáşında öldü. yèdi, yèdi yáv_ışde ⁽²⁹⁾ bağamaduğ cağalığdan. ilğler_öldü èkizidi, yèdi_áyılığ düşdüm órdan bi te de bi buçuğ ⁽³⁰⁾ yáşında öldü, adam asgerdeydi. óndan sōna da ğèldúğden sōna yèdi dène çocūm_oldu yávrum. ⁽³¹⁾ üş dènesi ğız, dörd dènesi ōlan. ōlanıñ birine bırayı vérdúg, ikisine bıra. birer tène de şindi ⁽³²⁾ yèñi yápiyòh, şuráyú dēmúllú yèr var yá ora. bi tēç de şu yánda ásgi èsgi évümüzüñ, dörd_ōlan. ⁽³³⁾ onna torun. binna *áydınciyá*, şurda. sèlvisler var, dörd dène araba var. dörd dène araba var. hafta

⁽³⁴⁾ ğırğ ğúnde çocuh ğırğlıyòduh. bunı şindig yirmi ğún dèdiñ miydi biyò ğırğlıarduh ⁽³⁵⁾ yávrum bağ çocū. yirmi ğún yèñi ğırğda yirmi ğún sōna biyò ğığlıarduh, yirmi ğún de ğırğ ğún ⁽³⁶⁾ sōna da biyò ğığlıarduh, yīhanuduğ bi yánnı épdes_aluduğ. óndan sōna çocū ğırğlıarduh tēmúS ⁽³⁷⁾ süd_émzürüdúg yánnı bir ğún_ónúne tēmúS süd_émzürüdúg yánnı yīhanuduğ, ğığlıanuduğ. suyu ⁽³⁸⁾ şindig ğúmúş ğoruh altun ğoruh suyuñ_içine ğağamızdan_ağdāruh. daş da ğoyòh canım ğırğ ⁽³⁹⁾ dène daş tōplaruh. altun ğibı pağlasun dèlledi ğúmúş ğorduğ, altun ğorduğ, ben de attun ⁽⁴⁰⁾ dağınmadım da yòudı. yòh biS yımırta bilmeK. yánnı şindi bóyle baturuduğ elimizi yánnı ğığ daná ⁽⁴¹⁾ daş tōplaruduğ ónu ğoyárdúg, ğağamızdan_aşşā súynan barabar ağdaruduğ, daşlansıñ daş ğibi ⁽⁴²⁾ olşun dèyin. yoğ ğóbē èkmēne çāruruh. ğóbē èkmene çāruduğ. èkmeg úfélèrdúg, ğóbē èkmē ⁽⁴³⁾ dókerdúg yávrum çocuh öldümüydu, yòh üç ğúnnükene yáparduh yánnı. ğétúrúler óyle adet vardı ⁽⁴⁴⁾ yánnı. yèmeK, pasta yápağla, èkmeg ófelelle ışde şu évde nè bulunsā_o. biS ğóbē èkmē.

(45) -yání ğısmıh_olmaS dèller yání.

(46) -ğısmıh_olmaS dèller çocuh elü açuh_olu dèlle.

(47) -nasıbı bol_olu dèller. onuñ_úcún.

(48) -ğóbē ēkmē işde binnı yáparuh ğóbē.

(49) ğıh ğún. tabi tabi var. biS yáv yání şindi bizim dèdelerimizden bənim_ēbemiñ óyle (50) dèllerdi, haļ ğarısını dutmuş yání óyle bizim yēdi ğóbeg şeyimize ğelmez bize. biS bilmek. (51) bənim dèdelerim ta. o aļgarısı dēyiñ hēyálatı yání hēyálat gibi dutmuş dèllerdi, emme bize (52) ğèlmèS. bənim şindi yáħınnarım_ēltilerim bənim_örtümü ğótürdülerdi yání bóyle yēmenimi (53) ğótürdülerdi ğelmesiñ dēyin. bənim_ēlbisemi ğoļlardın ğığ ğún, ğığ ğún ğótürülerdi (54) bənim_ēltilerim.

(55) -bēyā ğeldi yá baña ğeldi de ben bu annemiñkini şey_ētdim. ğáynanam.

(56) -ğáynana, ğelinim.

(57) -ğafamı bi aıllığ çöğdü, yátiyödüm_işde bundáydı, õlanda.

(58) -bi tēğ_õli var üç ğızı var.

(59) -yátiyödüm bi de ğafama çöğdüler. buña dēdim ki, ğeldim. anne ğafama niye çokúyõñ (60) diyám barbar bārım, bu dēyi ki ben saña bi şey diyò. ordan sōna annadı ki annem (61) ğafana seniñ çey aļbasdūñu, dēdi ki ò dēdi aļbasıyò saña dēdi, örtüñü vuruñ dēdi, örtüsünü aļdım (62) başıma vurundum, hic bi şey_õlmadı bi daa da ğelmedi, ğórmedim. ğırğ ğún şey oļuştāne (63) yání çocūn ğırhı çihıb da şeydişdēne bi daa ğelmedi òndan sōna, ğırğ ğún. *zūbeyde yáylá*. yētmış (64) bēş dōumlūm_işde. gideg de çáy içeg. hēlal_olsun.

YER : AMASYA/MERKEZ/Karaköprü

ANLATAN : Kamile/Sündüz TAŞABATLIGİL

YAŞ : 58/52

KONU : Karışık

(1) -bu nè gonuşması ğızım bi de, nèyiñ nesi?

(2) -ğız_o şeyleri eşginiñ eşgiden yapılan şeyleri şeydi. bu eşseriyet yengem çoĥ_onni (3) eşginiñ yemeK dúyn yemeKlerinen fëlan o çoĥ ilgilenüdü.

(4) -*kāmile taşābatlıgil, taşābatlıgil.*

(5) -bënimki de *sündüs taşābatlıgil.* èltiyiS. ben_èlli_iki yaşımdayım.

(6) -bën èlli_iki dõumlıyúm. yõĥ. *ğaragóprú.* eşgi

(7) dúynnerde aĥcı yõĥdur şindiki gibi. bóyle bi eli bëcerúĥlúleri, eli dönenni götúrüyõlardı işde (8) yemeK yapıyõlardı. bi çalgucu dutuyõlardı, eşgiden hafizeler diyõlardı, havizeler diyõlardı.

(9) -çalgıcı havizeler bölë.

(10) -iki tãne bayán.

(11) -biri dëf.

(12) -birisi dëf çalıyõdu, birisi cumbuş çalıyõdu.

(13) -cümbüş.

(14) -o da nèblim şoyle yúvaĥğ şey.

(15) -şey nè dëllerdı ğızım şoyle ğılernet mi diyõlar nè diyõlar ismini tam şey_olarah (16) bilemiyõĥ, yõĥ yõĥ şoyle çalıyõlar yá, saS gibi bi şey.

(17) -saz gibi bi şey de cumbuş diyõlardı gine de.

(18) -bi de dëfi de zãten bilisiñiS hanı dëf, elde çaldıĥları dëf yãni õnnar çállaĥlardı.

(19) -işde dúún_évine oħuyuntu diye bildúgleri kıoyleri oħuyólarıdı, ónнар aħşamınan (20) hédıyesınen gélüdü. o gece dúúnú yápardılar, dāmada geline aynı kıoydeyse ğınayı yáħar geçer (21) gèderdiler, zabaħleyin gèlin_aħmiyá gélúler doħuz_onda. işde gine yemeg verúler dúúncúlere. (22) ólan_évinden gèlennere ğız_évi yemeK verú. kèşgeK èkseriyet háyvan kèsellerdi yá (23) ğavurma ét, pişlav bóyle şeylerdi şindikı_bi kèbab mèbab yóħdu yāni.

(24) -çorbáy çorba yápařlar.

(25) -çörba tóyħa çörbası dèrúg yāni biS, tóyħa çörbası. şindi yóurtlu çörba diyólar, yáyla (26) çorbası diyólar şimdi.

(27) -yápraħ sarması zāten dólma o hanı her yerde zāten_o geçer.

(28) -yápraħ sarması. vaşla tatlı ořaraħ da elinden nè gélúse lõħma yápar, paşlava yápar, (29) hèlva buşar nèyi bécerebúlese. işde lõħmayı yúñuruyólar ununu büřürüyólar óndan sōna yeñiden (30) yúñuruyólar onıñ şeyi var şöyle sıħıb sıħıb, yóħ āleti var, pōşeT gibi bi şeyiñ_içine ğoyólar, (31) sıħıb sıħıb, tēker tēker yáñ_içine. řèrbet řèrbetiñ_içine atıyólar, tatlımıñ_içine atıyólar órdan (32) da kèvgúrunen_açıb açıb tēpsiye diziyólar. yemeklere verúken birer_ikişer ğoyólar (33) tabaşlarına.

(34) bēři billik, ğıramise, lira yárimliħ çeyrek onnardan daħuřurdu. baña bēř tāne bilezúg (35) taħdıřarı.

(36) -gène de bizim zāmannarımıza óyle óbúr_aştunnar peg yóħdu artu yāni bilezúe (37) dönüşdüydü yāni.

(38) -ta èsgiden_ışde èsginiñ dúúñneri óyleydi.

(39) vardı var. óyle èvelā kèndi éviñe ğına gècesinden iki ğún, üç ğún_óñce kèndü ğız (40) babasınıñ_évine sèrer çeyiziñi orda gèlib baħarlar_ışde ceyizi düreller, hazışaşlar óñceden gèlin (41) gètdü ğún asıyólardı şindi iki_üç ğún_èvel ğótúrúb hazıřıyólar.

(42) -èrkeg tarafına asıyólar ceyizi.

(43) -èrkeg tarafına óyle. èsgiden hazır bi şey yóħdu ğızım hèp eliñde dikiyódu yāni her şey.

(44) -ğaneviçe çoh.

(45) -bizim étek, ğaryõla étā diyõlardı, yorgan_āzı diyõlardı, yásduh başı.

(46) -bõyle şeylere divannarıñ úzerine bu örtüler de işlemeli oluyõdu da ğirlet işlenirdi búyúğ (47) búyúğ şõyle çapraz çapraz şeyler, mèselá bu bu ğirnet yá bõyle çáprazını işlelerdi. ğirletleriñ (48) bi yúzüñü bi yúzü şey_õlub bõle dayádũñ zâman o işlemeli yüzü bõyle. õle õlurdu èsgiden. (49) şimdi õnnar ğahdı şindi ègseriyet hazır.

(50) èkmeğ sèpiyõlar, çerez, èkmeğ de sèpiyõlar bèrekedli_õlsun. burdan ğèlin gèderken (51) mèselá babasınıñ_èviden gèderken çivi, mayá, çivi gètdũ yèrde bèK õlsuñ.

(52) -dèmirki şeyler yáni.

(53) -yáni bõşanıb muşanma bõyle bi şey õlmasın.

(54) -dèmir şindi mètāl ğaşığ, mèselá mètāl tabağ bõle şeyler ğız ğèlin gèderken vèrülle eliñe (55) şeyine vèrũlur yáni.

(56) -mayá da nāsiblig ğótúrúyõ õrdan hamur mayásı, mayá da.

(57) -ğèlin_indũ zâmanda bõyle çerez ğarışımı şeyleri içinde beş ğuruşluhlar fèlam bõle (58) bozuğ paraılar fèlan sèpeller ğèlini indürüncüg, dāmat da yõharı çihar mèselá dāmat_úsdüne (59) sèperdi èsgiden èyle şeyler.

(60) -vaılla ben suļu ğórmedim ğızım, susuSdu. ğalabalıñ_çinde suļu da sèpmezler. yõharda (61) dāmatınañ dāmadıñ yánda bi iki tāne soruduyõ ève girerken dāmat aşā boşluā biraıyõ orda (62) ğırılıyõ. bĩ_iki tāne arıadaşı duruyõ. arıadaşları dèdim bĩ_iki tāne duruyõ bõyle.

(63) -sāduş dèller, yijitbaşı dèller.

(64) -yijitbaşı, sāduç, arıadaş. işde ğèlin ğèdinci de ta èsgiden ayānıñ_alına ğoyún posduñu (65) biliyõ musuñ? õnu sèreller. işde pos gibi ğalabalıh_õlsuñ, çocuılu çoluılu õlsuñ, èkmā tabā (66) dõraıllar şindi şeker dutuyõlar, her şey dèaşdı, èkmā tabā dõraıllar ğèlin_onu dutar (67) èdirafındaki.

(68) -yāni gèlin_almiyá gètdin yá misāfiller var yá yòh mu misāfiller gèlini indúdū zāman o (69) hêrkese bi lohma êkmeğ, bi tâne şeker kêsme şeker, kúp şeker şimdi mèselá.

(70) -şimdi çikólata fèlan dutuyolar yá êsgiden de oydu işde. işde nè ğadar, şêrbed yápar (71) êrkeglere şêrbeT vèrúler gèlin gèldúğden sōna òlan_èvi. uzağdan gèlen_adamina gine yemeK (72) vèrú. òndan sōna gider.

(73) gèlin gèldū ğun kimi yèrde ğuniz ğinası diyolar, kimi yèrde ğavałama diyolar, gèlin (74) gèliy yá, ğunúz ğinası diyolar bizim bîrda gèliniñ gèldū ğun, bizim_òrałarda ğavałama diyolar (75) işde ne annamı nêyse bilemiyom yāni onu. gèlin gèldúğden sōna dúun_èdiyolar tegrar, yòh (76) yòh êrtesi ğun.

(77) -şindi bağ ğuzelim şimdi pazar ğunü gèlin çihdi yá, diyelim ki bu kóyden çihdi diyer (78) kóye gètdi gèlin, pazar ğunü burdan gèlini alıb gètdúğden soñra orda bi dúun yápar êrkeğ tarafı (79) ğızlara işde bizim yèllerimizde mèselá yengemiñ kóyüñde pazertesi ğunü zabağ yapałarımıñ. (80) tašovada bağ òle bi şey yapmazlar, mevlúd_ohudular bayannara. gèliniñ gèldū ğunú, bi işde (81) kağul kêsme şeyleri varıdı ò zamannarı yāni biz görmedúğ_amma òle şeyler yapıyolarıdı, ben (82) nè bilim onı işde nèblim ben gèlini tegrar súsleller, bîra keğul bõle kağulıñi kèseller (83) şey_èdeller işde nè bülüm súslü görünsün diye mi artu êsginiñ şeyini hanı. ğadınnar toplanu (84) mevlúd_ohudular, o gèliniñ_òdasında, yemeK vèrúle vélhasılı òleydi. her yeriñ bi áyru áyru (85) usulu var. amma burałarda da dedümüz gibi şindi ğız da òlan da kóyüñ_çindeyse cumartesi ğunı (86) yapałlar o ğundiz ğinasını, yá dışardáysa òlan, òlan tarafına gètdū zāman tegrar_òrda bi (87) bayannara dúun yapałlar. şimdi şimdi gine yapılı. gine yapılı.

(88) -ahşamıñañ òłana yapıłuyú bóyle kèbablı mebablı.

(89) -êrkeğ dúunú áyri yapılı.

(90) -êrkeğ dúunú aşcı gèli êrkeğ dúun_áyri êrtesi ğunde gèline. gètúđú yèr de ğabil_èderse (91) gètúđú yapıyò gètúđú yèr de ğabil_ètmesse *amasyáda* sałon dutulū arabałar dutulū oriyá gidı (92) hêrkes.

(93) -bi şey dèyil.

(94) -va||a saña bóyle ırahmetlig *ülbıyě_ánam* o|acadı ki

(95) -bizim daha ęsgı búyúgler o|sáydı dağ şey_o|udu amma işde biz de bi şey dęyil.

YER : AMASYA/MERKEZ/Karataş
ANLATAN : Şerife GÜMÜŞ/ Saliha GÜMÜŞ
YAŞ : 60/50
KONU : Karışık

(1) -adım *şerife*, soyadım *gümüş*. atmış. *amasya*lu buralıyım. *karataş* köyü.

(2) -hoş geldiñ canım. elim sôuğ_ama.

(3) -èlti. bèrāber annaturuS. bizden áyrılma bu.

(4) -*salih*a *gümüş*. *salih*a *gümüş*. nè yazıyosuñ?

(5) -nèyniyöñ sen nè yazacānı.

(6) -atmış döumlu oļuncu ellı yaşındayım.

(7) -o da buralı.

(8) -*amasya*nın *karataş* köyü. háyir. évet.

(9) -oñuñ bēşden çihduñ_ışde yalandan gerçegden éykén. yarı kóyümüzün gèlenē (10) öleydi. gızları da oñduyolarıdı da büyüo_ohullar yödu éveli.

(11) -hoş geldiñ canım.

(12) -ilkoñuñ oñuduñ, bitüdüg birañduñ. çalışduğ tabi. tañlada, orañda çalışduñ, orañ (13) bişdüğ, bā bāladūñ, būdáyaları bāladūñ. bāliyödūñ, orānan biçiyödūñ.

(14) gānımız varıdı, gızamız varıdı, kızak. bāları önnara yúklüyödūñ, ókúzlerne (15) gètirüyödūñ. harmana gètürüyödūñ. o bāları dādiyödūñ harmana. bi dúveni varıdı dúveni (16) dúven. yüzü tañTadan, dişleri dişleri oluyödu, daşdan oļuyödu dişlerī. o éziyödu, ókúzleri (17) goşuyödūñ, iki ókúzú yán yāna goşuyöduğ, boyúnduruñ varıdı éveli. boyúnduruñ varıdı. (18) önnarı goşuyödūñ. elimize de bi böüğ dèyNEG_alıyödūñ öñdere diyödūñ biz_önnara öñderē. (19) oñuna doñanıyödūñ, boyna doñanıyödūñ. dúveniñ_úsdüne biniyödūñ, ézilsin diye, ókúzleri (20) süreregdene, elimize de bi çanañ_alıyödūñ. öña da ókúzleri o sapıñ_ıçine sıçımıyödūñ. (21) būdáyā bulaşmasıñ

diye, o gúyrünü galduruncu onu hemen dutuyoduğ, çişini o şeye ⁽²²⁾ yápiyoduğ. éziyodu, onı topluyoduğ. yaba yabağlar varıdı èveli. topluyoh, süpürüyoduh, tı ⁽²³⁾ yápiyoduğ, o tıları. tı yápiyoduğ, bõle topluyoduğ, böyüg tı yápiyoduğ. sapları, o ézilen ⁽²⁴⁾ sapları, biyò da makineyi çevüreregdene çevürme makine varıdı. dènesini bi yanna áyriyodu, ⁽²⁵⁾ samanını bi tarafã áyriyodu. bõle çeviriyoduğ, aynı şey çevir̄mes̄i_bı.

⁽²⁶⁾ -tı makinesi varıdı tı.

⁽²⁷⁾ -öylê çeviriyoduğ. koyduğ, çuvalğara goyduğ.

⁽²⁸⁾ -gèlin yávrum üşürsünüz gèlseneniS içeriye.

⁽²⁹⁾ -gètirdik eve gètirdük. dèyirmen yoh şindı, bulğurumuzu o budadıları çalıyoduh. ⁽³⁰⁾ yıhayoduğ gózelce, ileñnere de goyoh, bógyuk bā ileñneri oluyò. o ileñnerde gáyadiyoh. ⁽³¹⁾ yeñiden onı dóvmiyé gótürüyoh. dóvuyòğ, geliyoh onı da kuruduyoh, savürüyoh, yeñiden ⁽³²⁾ áyikliyoh. onıñ makinesi var bulğuruñ yeñiden çéğdürüyoh. biz bulğurumuzu çoğ yápiyoduğ ⁽³³⁾ èveli.

⁽³⁴⁾ -incé dū.

⁽³⁵⁾ -incesi dū oluyodu. dū dúú diyoh. düü. bulğuru da áyri_oluyodu. bulğur diyoh_işde ⁽³⁶⁾ bulğur. unu da áyri oluyodu onuñ unu da áyri bı bulğuruñ unu dā oluyodu. nişasdayı ⁽³⁷⁾ biliyoh. nişasda yápiyoduğ.

⁽³⁸⁾ -nişasta da yármadan çihiyò.

⁽³⁹⁾ -o yármadan yápiyoduğ, yármanıñ dúúsinden yápiyoduğ, incesinde. bu bulğuruñ ⁽⁴⁰⁾ incesi. ince bulğur. yárma da aynı öyle, aynıy bi çeşit. dönüyò şindig o onnar şindik èveli şey ⁽⁴¹⁾ daş varıdı, böyüg daş, o daşıñ. şey diyoduğ oña yá.

⁽⁴²⁾ -nèy daşı?

⁽⁴³⁾ -bulğur daşı diyoduğ. seten diyoduğ seten. seten diyoduğ. oñu aaş aaç varıdı, ókúzleri ⁽⁴⁴⁾ dahiyoduğ oña, ókúzler boyna dołanıyodu. biz de ğarışduruyoduğ. ókúzler çeviriyodu o ⁽⁴⁵⁾ böyüg daşıdı, dey böyüdü. bulğullar dóvulúyò onuñ kepē çihiyodu. bulğuruñ kepē. biS ⁽⁴⁶⁾ kúrekle ğarışduruyoduğ. ókúz boyna dönüyodu ókúzler. òle dõyoduğ. ğarman bõle ⁽⁴⁷⁾ yápiyoduğ. budadıları da gótürüyoduğ bi

tékniyé dođduruyóduh, suyúñ_ıçine gúzelce onı ⁽⁴⁸⁾ yġhiyóduh_o çıllara sèriyóduh. çıllara sèriyóduğ guruyódu, ondan sōna dèyirmene gèdiyódu. ⁽⁴⁹⁾ dèyirmen èveli sūyúna dónüyódu.

(50) -su dèyirmeni.

(51) -su dèyirmenīdi. ŗindig_ōnnar yōh.

(52) -ōñce incē_èlegden eliyóduğ èkmeg yápiyóduğ.

(53) -elegden eliyóduh_unu biyō da, onuñ kèpē úsdünde gálıyódu, gúzel temúz_unu ⁽⁵⁴⁾ alıtına gèçiyódi, èkmē ondan yápiyóduh. sabile çáy yáp yā túPde. fırınıımız var.

(55) -ŗurda fırınıımız var bizim èkmeg fırını.

(56) -aa ŗurda fırınıımız var ŗindī, èkmeg fırınıımız. ayáhdá piŗiriyōh. gètür_elē.

(57) -aha.

(58) -èkmeg gètür_ele. bide ŗèglinde yápiyōh biS, ahâ_óyle yápiyōh èkmē. óyle ⁽⁵⁹⁾ biŗiriyōh. o fırında her ŗey biŗiyō. çèrek yápılıyō, somın yápılıyō, bóyle bide yápılıyō, her ŗey ⁽⁶⁰⁾ biŗiyō, gátmer yápılıyō.

(61) -gátmer yápılıyō her ŗey yápılıyō.

(62) -her ŗey oluyō o fırında.

(63) -kèŗge dursáydıñız da biraz gátmer yápsáydığ vałlā.

(64) -dúúnde bóreg diyōh. èriŗdé kèsiyódūh elimizde, bóreg yápiyódūh.

(65) -ev kèserken gadayif yáni.

(66) -dúúnde her ŗey biŗiriyōğ, piliç piłavinū, ètinī, gōmposdo yápiyóduh üzümnden. fasille ⁽⁶⁷⁾ yēmē yápiyōh. kèŗgég de biliyōh. onuñ áyrannīsını yápiyóduğ, gátıglıyóduh, dołma ⁽⁶⁸⁾ sarardūh. içine mèrcimēni gōyódūh, yèŗillīni gōyóduh, máydonoz, nane, derēotu her bi ŗeyini ⁽⁶⁹⁾ onuñ gara biberini her ŗeyini içine yápiyōh_onu.

(70) -nohudlı fasillē gırduruyōh mèrcimē hepsini bi.

(71) -hepsini, nohud da gırıb da kırdırıyòh.

(72) -nohud fasille. dèjrmende.

(73) -onun dèjrmende, çekiyòlar _onu dèyirmende.

(74) biz pèrşembe aħşamı yáparıS oñı.

(75) -pèrşembe aħşamı bi dède gètürüyòh, bi yere tòplanıyòh, bi şeyimiS var halha évimiz⁽⁷⁶⁾ var cāmimiz gibi cēm_évi, oriyá tòplanıyòğ kıyúñ _adamı hèp dòlanıyò, bégÇi dòlanıyò⁽⁷⁷⁾ bégcisi var, hèpisine dòlanıyò, hërkeş gátmerini gómbe yapıyò. oriyá loħma gótürüyòlar,⁽⁷⁸⁾ hërkeş òrda dōvāsını yapıyò, gurbannı kèsiyò.

(79) -gurbannı kèsiyòh, duvāsını yapıyòh, gátmerini yapıyòh biz burdan.

(80) -áyrannı, çókelini her şeyiñi biz gótürüyòh burdan.

(81) -dèdemiz duvā édiyò.

(82) dède dōvasını édiyò, ortiyá sèriyòlar, hërkeş bi tōplım yiyò orada.

(83) -yòh. şindiK mēselā bēnim ğızım ğaşdı dēyil mi? bēnim ğızım ğaşdı bēn_oriyá⁽⁸⁴⁾ giremiyòm, amma dède diyò ki baħ eşşigden içeri diyò eliñize bēliñize diliñize⁽⁸⁵⁾ saħiP_òlusañıS içeri girersiñiS, eliñize, bēliñize, diliñize saħiP_òlmasañıS burdan dışarı⁽⁸⁶⁾ ğunahı size dēr. hërkeş ğunahını bülü. baħ mēselá bēnim ğızım ğaşdı veyáhuT da óteki bi⁽⁸⁷⁾ suç_işlemiş onı oriyá gōymazlar.

(88) -oñı içeri alımıyòla, onı düşgün biraħıyòlar yanı ğelme içimize ğelme dēmeK.

(89) -ğuran oħutdurular baħ.

(90) -şimdiK o da şindiK bunuñ ğızı ğaşdı da buñı oriyá gōymadı yá kıyölü, buñı gōmāncı⁽⁹¹⁾ bu bi ğurban kèsiyò kıyü tōpluyò éviñde bi yēmeK vēriyò bu, düřgünnúĝden ğalħıyò yāñı⁽⁹²⁾ mēlcise bi daha giriyò, óylē_oluyò.

(93) -ğurbanımı kēserim, ğuranımı oħutdururum òndan sōña mēlcisiñ_içine girerim yòħsa⁽⁹⁴⁾ giremem.

(95) -yòh óyle cēzā vērilmiyò.

(96) -ammá èsgiden bóyle èsgiden bóyle dèmür dahallarıymış, bènim bi ablam göcası öldü (97) de başgasına gışdı, gışduyúğ o göcası ölüncüg başgasına gışdu, onı nãPdılar biliyõñ (98) mu, boynuna bi bóyúğ dèmür dayadııla, bi ócāmız var, ócā da èteşi gáydılar, bi mudullu (99) dèyNEG var, ucu şey, õñi da eliñe bóyle dayadııla, o èteşin òrda kóz gibi bi zāman şeydene (100) gader cèzāsını çekdi. amma şindig õnnar gahdı.

(101) -õnnar yõh.

(102) -bi cumā aḥşamı bi ğuran oḥtudururuḥ, bi ğurbanı kèserúğ yemā dókerúğ õndan sōña (103) şey tóplaruğ kóyü, ĩrāzı bazallına ó adam içeri girer yóğ yógsa giremez. ğúnah yānı.

(104) dède yõh. şū ğarḥın kóyü dèrúğ o yāndan. èrenni kóyüñ öti yānında ğarḥın kóyü (105) dèller. onuñ yèrine onuñ òlunu vèkilī oluyò.

(106) -eyer òlu da yōsa başga dèdeyi vèkil biraḥıyò. yõh.

(107) -yõh biz seçmiyõh. tabi.

(108) -áyleden.

(109) -õndan õa õndan õa aḥrabasından dāhi oluyò.

(110) cumā aḥşamı dèdemiz her døváy da èdī āzından çihān døváyı her şey èdiyò. (111) *dóvez_imam_õn_iki, dóvez_imam dèrúğ, õñ_iki_imamları.*

(112) -*ġulha_alláyı oḥur_òrdan_ārı.*

(113) -her şeyi sōler dède.

(114) -sohpet_èder.

(115) -her şī her şī. aşu oluyò, sazı oluyò. dèyişlerden bilmūm o *õn_iki_imamları* biliyòm. (116) ğèlin èy memmūnner ğeliñ èvèli imāmıñıS kimidi *ğuran* èndi şāna *muhammed* èhli dindir, (117) birincisi *imam_ali*, ikinci *imam_ḥasan*, üçüncüsü *imām_iseyin*, dördüncüsü *imam_zéynel*, (118) beşincisi *imam_bahır*, altıncısı *imam_cāfer*, yèdinci *mısáyı kāzim*, sèkizincisi *imam_ırza*, (119) doḥuzuncusu

muhammeT ta, onĩncısı *alınna*, on birincisi *hasan_ali_esgeri* on_ikincisi ⁽¹²⁰⁾ *méhdĩ* sèv zàmanı ön_iki şey diyòh yá. *ón_iki_imam* diyòh yá.

(121) -*dévrüş_ali* bóyle góyú düşünmũ iki civanıñ güneşi var_èder imamınan *guran*.

(122) -biz binnarı yáni oħuduyòh.

(123) -sõna başdakine de guran çünkü *guran* hepimize bĩ_èndi.

(124) -halel_olşun.

YER : AMASYA/MERKEZ/Karsan

ANLATAN : Zeynep ÇOBAN

YAŞ : 58

KONU : Karışık

(1) *zēyneb çóban*. èlli sēgiS. biralīm *amasyā*luyúm, *ğarsan* köyü, èvet. *ğarsan* ben bēni bileli (2) *ğarsan*. yānı óyle dēmişler köyüñ _adı. bīrda kúmesden buldum da tavuğlara baħīm dēdim. (3) bízím _èvet.

(4) hamur yápdım da hamır şindi masanıñ _úsdúne yúvalağladım goydum. birás tavuğları (5) dolaşaħ dēdi dolaşduraħ dēdim, dilki gēlī tavuğlara da. dilki gēlī buralardan _alī. var da écúğ (6) havałansıñ diye dışarı çıhatduħ. şurası kúmeS baħ burası bizim. şuralarda yáyılıyóla. şu talıa da (7) bēnim baħ.

(8) şindi üç gün dúún _olī, èsgi dúúnner dört gün _oluyódu beş gün _oluyódu. şindi iki (9) gün _olū üç gün _oluyó. şóyle üç gün dúún _oluyódu. bir gün kóyü dāvetliyólarıdı, értesi günde (10) gine bóyle yemeg içmeg dışardan gēlennere vėriyólarıdı, üçüncü günde gēlin _alıyólarıdı. èvet. (11) bēnim düünümü dēdüm gibi yápdılar, üçüncü günde bi ilerden ata bindürülerdi ata (12) bündüdüler bēni kóyü dolaşdudular, gētúdüler eymize indirdiler. yóħ bi ğomşunuñ _évinde (13) yíħanıyorsuñ, irelden şurda yíħanıyódu şurda, şurda bi yér vardı, órda yíħanıyódu, (14) adet _óyleydi yānı. yúnağ gibi. bóyle édırafi çevrúğ, ğız arħadaşlarıñ ğadın _arħadaşlarıñ, (15) ğomşular gēlúlerdi órda yíħaılarıdı sēni gētúrúlerdi davuınan zunnáynan bi éve ordā oyún (16) ğuruıdu, oyún da bitincig hėrkez _évine gēderdi, óyleydi.

(17) nè her türlü ét, pilav işde o būdáy çórbası, yápraħ dólması, kēlem dólması, laħana (18) laħana. işde ğannıbahar yápaılarıdı, her çeşid üzüm hoşavı milletiñ ğucu nèye yéterse fasılıya (19) patedés her şey. tabi yápdılar. o zāman çódu zēnginnımız, davarımız, maıımız çódu.

(20) dahđılar_emme işde év_oııcah, ocâh_oııcoh, talla alıyoh, bahçë_alıyoh, év yápiyoh (21) harcaduh. évet biS yápduh. şindi şuriyá gine yápacoh ôlanıñ birine. emekli emekli işde birikinti (22) paramız yoh da, ôlanlar çalışıyolar, sıvacılığ yápiyolar işde, bizim adam da emeklü, (23) ôlannarımıñ ikisi áyru, birúsú bennen billik işdë_öyle. ikisi áyrı, birisi de yánımda. mejbür (24) geçiniyoh. éyi zararı yoh. éy év_işi oña, yemeK, sübürmeK, yıhamañ oña, dışarı bā bahÇede (25) çoh bi şey_ekmiyöm ben, az bi şey_ekiyöm o da baña.

(26) var aldı dana torun var. bilürüm biliyám. çocū şindi yirmi gúnú dolönci biyá ğırhıyoh, (27) su ğáynadıyoh, ılışdıyoh, çocū kúçúğ gúvet varsa gúvet, yohsa ileán ileániñ_içine (28) otutturuyoh, bahır, gümüş, altın gélişi güzel né yúzúğ varsa suyúñ_içine atıyoh ğulıfuyú ohuyoh, (29) işde çocūñ başından ğırg kere şey geçürüyoh su dókúyoh ondan sōna bi yımirtanıñ_içine arpa (30) dolıduruyoh biS. yımurtanıñ_içine arpa bi tarafa gómúyoh, o çillenī bōyū çocuğ da bōyū öyle (31) diyelár_işde eşgiden. yápdım tabı. işde bōlé yápiyoh çocuğ ğığlamasını bi de annesi o gún (32) annesigile gidı. işde giden gidı gitmiyen de gitmı, öyleymiş úsül yāni. yemeg yapılı, yilı. gótürü. (33) yiyib_içiyolar ğelinnerimiñ_ikisi buralı, birisi *turhağlı turhağ*dan gétúdım. bēle yápdım.

(34) évet yápiyoh. tabı. şindi yemegler ğolundan né ğoparsa bi tavuğ bişürüyoh ğoluñdan né (35) ğoparsa yemeg hazıııyoh, iki ğomşu çarıyoh, bı ğuran_ohuduyoh yápiyoh binnarı.

(36) évet vār. gitdim, beşinci sınıfa ğadar gitdim ilkoñuļa. gitmedim yōdu o zāman (37) buralarda. yohluğ varıdı nerden ğannımızı doyúramıyoduğ. evlendürdüler. on_aıttı. óyle işde. (38) dörd dēne éltim mardı, billig durduğ dörd sēne, dörd sēne sōna áyruıduğ. yoh yoh ğavğa (39) geçiniyoduğ da ná ğadar_olısa ğarabalıñ_oluyordu. herkez_áyrıldı. burda néyiñ varsa érúğ, (40) mehlēb, kirāS, fişneñ. bōle dane dane olū mēselā şu dāne dāne olū onı satıyoh. érúğ, méyva, (41) armud, elma önnarı da yiyoh.

(42) fasilyé, pancar, būdáy arpa né ekerseñ o oluyó her şey yāni. şurası bizim bahcemis bi (43) tānesi bırası. bura ekiyog aşşalarda var başğa yellerde.

(44) burda yòg *áydıncanıñ* başında bi çáyıllıh var ordâ_olũ. o işde tombu| tombu| şeyleri var (45) yá yúzellig.

(46) yımırta|arı size bölüşdürũm ğızım. niye yemeK yiñ. niye yemiyoñuz yãñi? siS (47) bülüsüñS, ben siSe tẽklif_ediyoñm büşürũñ yeñ. olsun.

(48) yúzellig nazara èyi olũ, ma|llara da çocuğlara da her şeye, ğózũñ_úsdüne ğoyúb (49) tütüdüyòh. birda her_ot_olũ. ısbanag_oluyò, ğuş_ekmã diyòh onnar_olũ onnarı işde pançár (50) diyòh. bilĩyóm uzun uzun yárpa|ları olũ onı da bülũm.

(51) onnar áfyon áyigliyòlar haşaş. izinni habelli óyle. onuñ ğabũñu satıyòlar, ofis_alĩ, ofis (52) var_amasýada. içini de hengi a|ıcıyá satarsañ satıyòñ. ğabuğdan ğazanıyòg da haşaşdan (53) ğazanmıyóm, ben èkmedim bu sene. o da çaPa. evmize gideydúğ, bi çáy_içeydúğ. yımırta|arı (54) tẽglif_ediyoñm a|ıñ büşürũñ a|ıñ büşürũñ a|. ğózũñüz ğórdü.

YER : AMASYA/MERKEZ/Kayacık Köyü

ANLATAN : İhbal DUMAN/ Yeter ALVER

YAŞ : 57/50

KONU : Karışık

(1) adım *ihbal* söyádım *duman*. valláy ben de bilmiyóm. öle bi yáşiyóm ben. dèdem (2) èbem göymuş. èvelce anné baba ğarışmazdım, dède èbe oludun, pöyúgler ğordun. *duman*. èlli (3) yèdi. *góváy*.

(4) -buralı.

(5) -buralı.

(6) -kóyimiziñ _ismi *góváy* da yèñi _ismi *ķayacığ* oldu. *ķayacığ. yèter_álvér*. ben èlli (7) yáşımdayım. bu kóylüm.

(8) -teggé. *sivasdan_olan sivasdan gèlî. ali baba dutcú_oca* mı, o çoğ sürer ben_óni (9) ğafam yoğ ği dutım. o dayıñ oıacağ da ānádacağ.

(10) -nèrde ğèndisi?

(11) -bu kitab *yázacamış* da bilgi toplú, yāni türbeler_áğında, düünner_áğında.

(12) -türbeler_áğında bu *sivas, sivasdan gèlme, ali bábâ ocāndan sivas* dutcú *ali bábâ* (13) *ocāndan gèlme, ali dède* diyolar adını.

(14) -yitilmiş bi insan.

(15) -yitilmiş yāni. kóy, burda mēfāt_ètti, kóy_çinde èymiz varidī.

(16) -bunuñ kayın pederi daha dōrusu.

(17) -dèdem.

(18) -dedeñ mi oluyò?

(19) -dèdem olú, şindī *on_iki_imamlar var hacı bēĝdeşde. o cēfat_uļusoy* o būa dèmiş (20) ği, sen fiļan bi sene dağ yāşicān, bi sene sōna ölecāñ dèmiş. yáluñuz

demiş, onuñ yáturu da ⁽²¹⁾ órda, benim yánıma yáħın_olıcaħ yáturuñ demiş, bi sène sürdü, bi sène sōna öldü, benim ⁽²²⁾ buriyá gómecāñız beni dēdi, buriyá gómdüler. torunu da varıdın, öldünminci demiş gi torunu, ⁽²³⁾ bi demiş nişan biraħusāñ demiş, seni oriyá gómerim demiş. elini bōle gałdumuş, gōsüne ⁽²⁴⁾ gómuş, óndan sōna buriyá gómmüşler.

⁽²⁵⁾ -*ali dēde* diyōlar yāni.

⁽²⁶⁾ -soyúndan gēlme, *zéynel_abidin* soyúndan gēlme *ali dēde duman. ali duman.*

⁽²⁷⁾ -siz nerden gēliyōñuS? néresinden *amasyāniñ*?

⁽²⁸⁾ -sēnin kōyüñ.

⁽²⁹⁾ ğırħlar zāmanı yápıyōħ.

⁽³⁰⁾ -cumālıħ yápıyōħa.

⁽³¹⁾ -cumālıg ğurbanımızi yápıyōħ. on_iki cumālīmızı. kōyüñ_adamıña pēyig gēzer.

⁽³²⁾ -yāni hizmetci dēller.

⁽³³⁾ -hizmetci, bi górevlú kōye gēzer. āşam cumālīmız var, cumālıħa búyruñ dēyi. her ⁽³⁴⁾ cumā aħşamı yápar.

⁽³⁵⁾ -pērşenbé aħşamları yāni cumālıħ diyōħ pērşenbé aħşamları.

⁽³⁶⁾ -her cumā aħşamı yáparuħ. dołaşdı. oriyá bürüküyōg, cem_ēymiz var bizim.

⁽³⁷⁾ -cumālīmız var_ışdé cem_ēvi var, kōprüde kōy_ıçinde, oriyá birikiller.

⁽³⁸⁾ -cem_ēymizde birikiyōg. aşıħlarımız var, dēdelerimiz var, dēdelerimiz söylü, ⁽³⁹⁾ aşıħlarımız söylü.

⁽⁴⁰⁾ -tēlevzonda górmüyoñuz mu?

⁽⁴¹⁾ -telezón gósderi yá.

⁽⁴²⁾ -áyını ónnar gibi. zāmaħ_óynaħlar işdé, dēde duvaħaħħa.

(43) -dède duvalaǵla.

(44) -súra duvalaǵla.

(45) -cem televzonda górmioñuz mu, hani cumālıh yápiyá onnar gibi áynı, onnar gibi (46) dèyişig bi şey yög_işde. samah_oynaǵlar, lohma yeller, dedelerimiz sohpeT_eder, (47) aşıhlarımız çálar söyler öylé işde. her pèrşenbe on_ikī tamamlanınıcı ğurban kəselle. billig (48) ğurbanı dèriz, on_iki cumālıhdan sōra. o ğurbandan sōna bitiriS, bōle.

(49) -èsgiden dúñnerimiz cumā āşamı başlardın, danışı danışığ yapaǵlardın bi èveliñ (50) dúñüne baharsañ_āar, ta èvelden şey_alacāsañ. ğomşular gèlüller o dúñ yapan eviñ_olan (51) tarafınıñ_orda āşama tōplanıǵlar, yemeg yeller. ohuyuntuñ varısa ohuyuntü_alūlar. ğalabalığ (52) misāfirin gèlüse benim_èyime gèlsiñ dèller, öyle davılu gideller. dúñ kāyásın (53) ayırd_édeller, davulun yánda yánci çeyi ayırd_édeller.

(54) -yitbaşı.

(55) -yitbaşıyı. óndan sōña bi dağ davul zābānan çálar, cèyiz gèder ğız_èvine, dōşşég, (56) yörgän, yemek hazıllaǵlar. bī_iki ğomşu gèder davulunan bile, oriyá da vardımmıncı órda da (57) yemeg yeller, órda cèyizi biraĥular, biraĥular èvlēne gèlüler. óndan sōña èrtesi_ün de ğúyā (58) dönānu. ğúyāyú dönānduruǵar. dāmat dāmat.

(59) -èsgi dille ğüyā dèller yāni biz_èsgileri annatdūmuzdan.

(60) -èsgileri ānat dèdi yá. óndan sōna dāmat gèlü şöylé bi harmandā yátaĥ sèreller, (61) ğomşuları gine davulcunuñ yándaki yitbaşı gèzer, ğúyā dönādacūh, ğúyā dōnaTmiyá búyruñ (62) dèyi kōyü. kōyüñ bōyúğleri gèlüler oturuǵar, ğúyāyı yāniccuǵar gèlü ğıS tarafından. (63) yāniccuǵar gèlü ğıS tarafından, ğuyāniñ èlbisesini alūlar, gèlüler. onnar onnar gèlüler ève (64) oturiǵar, onnara bi sūvra çiharduǵar. ónnariñ eliñden gètúdúğleri èlbiseleri yitbaşıǵar alu, ğaça (65) vèrüseler.

(66) -para ğarşıǵında.

(67) -para ġarşuġunda. öndan s̄ona dāmadı aġġār, k̄öyüñ_ıçını heb ġezdürüler, o
(68) böyüġleriñ yānına ġétürüler. bi de yātaġ s̄ereller, orda dāmadıñ_ėlbisesini föca ġéydürü.

(69) -döváyġa ġéydürü.

(70) -dováynan. dováynan hōca ġéydürü. öndan s̄ona da.

(71) -herkez hēdiyesini_đaġar.

(72) -yā hēdiyesini_đaġar, böyüġleriñ_eliñi öp̄er.

(73) -hamama.

(74) -hamama ġédeller. cahiller toġlanuġaġ, biraġu ġédeller. dúyn saġbı da hamamcıġar (75) ġeleşTā yemek házıġlar onnara. ġeldin minci yemeglēni yēller, böle davuġ çalar aġşama ġáder. (76) oyniyān oynar, ġezen ġezer. ertes̄i_ünde ġıS hamama ġéder. ġıS hamama ġédib (77) ġeldim m̄inci de ġına ġeces̄i_olu. hem_ōġanıñ hem ġızıñ ġına ġeces̄i_olū. öndan s̄ona da ölen (78) sōñuna dōru da ġelin çıġarTmiyā ġédeller, k̄öyüñ_adamı.

(79) -ama ġsgiden atġarnandı.

(80) -ėgiden böleydi.

(81) -şimdi taġsi, araba atınandı.

(82) -şindi taġsi var.

(83) -atı süslelle ġeliñ_atını, ġelini ata bindürüle, biri bēyle yūġarından dutar. yēdeg (84) diyōġar ġsgiler de mi, yēdēnden dēller şindi yūġar diyōġar_ama. yēdēñden dutar ġelini ġótürü, (85) önda ġelini iñmiyō dēller, bāşış_isteller ġayınpederinden, dāmatdan. ġvet biyō çıġarkene (86) aġuġar, biyō inerkene aġuġar işde boġ parañ_olacaġ dúyn_ēderseñ, yānı başġarıñ dōġacaġ. (87) böylē_ışdé ġüzel ġızım.

(88) yēmeK daTġu çorbā ġōġġar, yāġni yāpaġġar.

(89) -aşuriyé olúy yā aşuriyé.

(90) -aşuriyé çorbası, hamamġarda aşure çorbası yāpaġġar. tiritli yāpaġġar yāhnili.

(91) -yahni olū suġu yāhni.

(92) suļu yáhni, piriç piļō yápaļlar, bulğur piļō yápaļlar bêyle işdé. iç fasille yápaļlar, (93) bamyá büşürüller, patitis yānisi yápaļlar bóyleydi.

(94) -hêrkezin durumuna góre kimi tōsun kêser, kimi davar kêser, kimi êt_alış tavuĥ budu (95) durumuña góre.

(96) -atuĥ ŝindi bóyle yōĥ. bi ŝindī bi aparyá bajrī bōun hep kóylüler gēlī, aynı saatde biçī (97) gēdī. ò zāmannáy her ġún āşama ġader sen diyōduñ ki árĥadaşına hadi dúún_êvine gēdeK (98) aveyt ġōļlar, sen_iki ġişi gēlüñ, óbiri iki ġişi gēlü, sen gece ònda gēlüñ, ġūñúz_on birde (99) gēlüñ óyle gēlüler êvelce ōleydi.

(100) yā madımaĥ bizim bira biz tōplarıĥ. ġuş_êkmā, gēlin_eli, yúzúġ ġaşı, git su iç gēl (101) yürü. gētürüm mü? ġız git bi yúdum aļ de gēl, yürü. köpeK var köpeK ben bile gidemiyóm.

(102) -bēylē_ışdé ġúzel ġıS.

(103) -madımaġ, gēlin_eli dēller başġa.

(104) -başġa da yōġ. yımırta êfelī var.

(105) -yımırta êfelī var.

(106) -êfeliK var.

(107) -çırpma êfelī var. çırpma êfelī dedīmiziñ dōļması da oļur, bulğurunan óyle bi yēmē de (108) oļur. kómeÇ var, onuñ da aynı óyle tiritlisi de oļu, kómeÇ var.

(109) inanırıs. ben_inanırım. yúzellig tütüdüřüġ, ġurşun dókerúK, aynı aynı sürü. yúzellig (110) tütür yúzelliglerimiz var, dōyā oĥutdururuĥ hōcaļarımıza faļan óyle. inanırım ben çoĥ (111) inanıyóm nazara.

(112) çocūñ ġırĥı oļuyó yá.

(113) -çocūñ ġırĥında ġırĥ dēne ġoñşunuñ ġapısından daş_alaçāñ, suyúñ_ičine ġoyácāñ (114) çocū yīĥīcāñ. búy çocuĥ ġırĥılaması. óyle yápaļlardın da atuĥ ŝindi yōĥ. êvelde óyleydi ŝindi (115) yōĥ. ġomşulardan rāzı şēy. ırızılıġ gibi ġomşunuñ ġapısından. ŝindi óyle yōĥ.

(116) arabaniñ_ús yōļda var. *cēfat_ulusoy.*

(117) -*céfāt_ulusoy* var.

(118) -o *hacı bégdaş*dan gélme. o *on_iki_imamlar*dan.

(119) -o da áynı yétilmış_ışdé, yá yétilmış dérken şimdi sen onı nérde çárusañ
(120) ben_ördayım dér o her zâman. nérde bēni isdiyōsañ candan inanıyōsañ bārusañ
o anda o (121) yánínda her şeyiñe yárdımcı_olu. évet.

(122) -bi yérimiz_ārısa, bi yérimiz şey_ōlsa mum_adaruḥ, ğuran_adaruḥ. évet.
óyle (123) yápan da olur.

(124) -vaļļā dileK dutmiyá ğereK yōḥ o hēmen biz dēdiñ mi sözümüzü dutuyú.

(125) -bēñim bu ayām bēn bóyle búkámıyódum baḥ bóyle ōa dēdim ki hanımıña
dēdim élli (126) lirá yōļlayım dēdim, saḡ da bi ğuran oḥudım dēdim buram burama
bitişdīdim baḥ dōḥdura (127) ğétmedim, ēyim. ēyī_öldum.

(128) -*céfāt_ulusoy*.

(129) -her şey itiatTda ğızım, yérdeki ot bile itiat, itiatñ ğúddúñuse *aļlah* saña
her şeyī vērī.

(130) -sen ğalbiñi tēviz dut. inanç.

(131) -inanç. búldúğleriñi oḥuñ.

(132) -*elḥam, ğulfu aļlāt* işdé mēsmele çekiyōñ, nè bılüseñ onı oḥoyōñ.

(133) -ğelī ğelī. *on_iki_imamlar*.

(134) -vaļļā ben saña onuñ bi şeyiñi annatım. benim bi dişim ārıdı dōḥdura
ğétdim, üş (135) dişimi birden aļdıdum, çeñem bi tarafı ērildi. bir_afda bu elim burdâ
bu çeñem birası hem (136) düşiceğ sanıyódum bóyle ğaşūnan yēmeK suyúñu
içiyódum, hiç bi ğaruş şe_édemiyódum (137) āzımı dönderemiyódum bi şey
yiyemiyódum. bēnim de ōlan asgerdeydi, asgerden ğeliceğ (138) bizim bīrda da
asgeriyeniñ süregli ğelen_olur biliyōñ misāvir, işgefe yáparuḥ biz ekmeK (139)
ōlaraḥdan, işgeFe yápacām ekmēm de yōḥ. ğeçe yátarkene āladım, bir hafdalıḥ
öldum. hēy (140) ğurban_öldüm dēdim, önce *aļlah* tabi önce *aļlā* çarıyōñ, *aļlah*ñ
yárdımınan her şey. *aļlah*m (141) dēdim *céfāt*mıñ huzuruñda saña dēdim yáļvarıyóm

céfāt bënīm_úçún yálvar_ *aļļa* (142) dèdim hanı o bi mèrdiven yāni *aļļa* tırmanmağ_ için èvet, onuñ_ için ğurban_ oļdüm dèdim (143) daha çèkeceK çilem mi var dèdim, bël_ārısı bende, baş_ārısı bende, diş_ārısı bende daha (144) varsa çileñ vèr çekīm dèdim. o ğún nasıl_ āladım da yálvardım yátdīsam ğèce rüyámda şu (145) suratıma şóyle biri bi şamar furur ğibi_ ètdi ama furmadı tabi suratım da óyle ğeşdi. (146) vıj_ èdişine uyándım bõle. yèmin_ èderim bağ_ aļlah dīnī, uyándım ki bu āzım ğózúm hiç bi (147) şey yõğ. yèmin_ èderim bağ. aļlah dīnī üs yánımda, sèvincimden ālarım hāla da úyhu (148) uyányòm túylerime bağ_ tiken tiken_ oļdu. ālarım ālarım ālarım sabahleyiñ ğağdığ ğuş ğibi (149) hamurumu yúñurdum, ğomşularımı aļdıđ èkmèmi yápdım, bi mūcizeydi yāni ó ğèce. her şey (150) inaç, cānı ğónden inanursañ bārusañ her zāman yánındā_ o.

YER : AMASYA/MERKEZ/Kayrak

ANLATAN : Cavide KETEN

YAŞ : 75

KONU : Karışık

(1) bi şey olur mu benne? āniyóm anam ğurban oľuyúm da Şindig yāni aħlıñıza bi şey (2) ğelmesin, biliyon mu ben bēyle bi adamlar ğeldi, imzā atdudu. tamam tāmam.

(3) -aha *sėvim* abla da ğeldi.

(4) -adım soyádım *kėten cavide*. ěvet *kėten* adım *cavide*, *cavidė kėten*.

(5) -hoş ğelmiŐiñ.

(6) -vaļļā ğurban olūm oħumuŐluħ yoh bėnim ěpeyī vardir yāŐım, bilemem ki (7) oħumuŐlūm yoh. buralīm ben. *ğāyrah*. yoh yoh.

(8) -yoh yoh.

(9) -sede *ğāyrah*, ěsgi ismi yoh.

(10) -ķóyü ķóyü.

(11) -ķóyü. bėnim dúñnüm hafda_oldu. hafda oldu oul. kėŐgeK yāpiyoľardı yėmeglerde, (12) her tūllü yėmeg yāpiyoľardı, bir hafda iŐgefe_ėdiyoľar, ğöreg yāpiyoľardı, iŐde (13) dúñnerimiz bōyle oľuyodu bizim. ěvet ěvet oľuyodu, odın yāriŐi oľuyodu, söylemesi āyib (14) sabun dikelledi, silāh_ataļlardı bēyle. Őindi ğelin inincig yāpaļlardı. ěvet ğelin ěve inerdi, bi (15) dağa dúñn iŐde silāh ataļlardı, ğuleŐ yāpaļlardı. ěvet simsim de varđı. haláy ğekiyōlardı, bir (16) hafda dúñn yāpiyelárdı, iŐde her şey yāpiyelárdı dúñn. ěvet def ğalaļlardı def. tabi canım (17) biliyoduğ hepimiz iŐde đefinen neyni bōyle ğalğu muļğu bi şey yōudu ěvet. iŐgefe (18) yāpiyoľardı, dolma, ğorba yāpiyelárdı, kėŐgeK, piriğ piļō yāpiyelárdı, her şey yāpiyelárdı (19) tūllü tūllü. tabi canım yāyla ğorbası đerdúğ ěvet. yāyla ğorbası đerdúğ.

(20) -nōlacāmiş, ne varımış?

(21) -va||a bülmyòm işde soruyolar baña. yá beni a||b mapise gótürecēniS. şa||a diyòm (22) şa||a ğurban olīm.

(23) -yáni nèyi sorma|| isdī yáni?

(24) -yáni bu dú||n èvelin dú||nneri.

(25) -èsginin dú||nneri mapise nère gótüreceg seni.

(26) -yo|| ben şa||a ğúlmeg_úçun söylüyòm hērī. tabi canım, bēşi billig da||yoları, (27) bilezüg da||yeları, çeyreg da||yeları gèlinnere. baña mı? baña bi ğiremise da||dı||a, iki (28) çeyreg da||dı||a böyüg çeyregden da||dı||a. hep yáni gèlinnere öylé da||yoları. buyúr? (29) zèngünüdüg. ó zāman zèngünüdüg şindig de ècüg fa||ı||aduğ, baba||arı mēfāt_ètdi, şindi şu (30) bēnim bēyimidi. şindi çocuğ||ar işde èccüg fa||ı||adı.

(31) bülmyòm ğurban olđüm. ó zāman o||u|| yòudu ki bizim ğünimizdē.

(32) -gètdüg gètdüg ğızım gètdüg a||duğ gine bēnemeyiP de gètdüg sōndan gètdüg.

(33) -gètdüg_eme yāş||ı adam ne ğaden o||uriş, bēyle bi ğünnerde gètdüg o||u|| bizim (34) buriyá o||u|| açıldı.

(35) -o||sun gètdüg ginē.

(36) -èvet eyi yāzamiyodum o||uyāmiyòdum. yòh yòh hēc yòh. ğōnderiyeları bēnim (37) şindi iki dēne torunum vardı aşşā. èsgiden yòh yòh hēc yòudu ğōndermiyeları. nā_ārasın.

(38) -o||u|| yòudu aşşā kóydeyüg, ordáydu||.

(39) -èvet böyle èkin náydı bu ta||la||arda èkin, tā bahca||ara fasille dikerdüg, işde zēbze (40) yāpa||ardı ğúlüm, öylé başğa bi şey yòudu èvelden nā_āriyò şindikī_bı böyle bol||uh (41) nā_āriyòdu.

(42) yòh dúveninen. ta||lada azı||lamıyòduğ, ta||ladan bıçiyoları gètiriyaları, şu evler var (43) yá aşşāki èvler, o èvlerde harman varıdı. söylemesi áyib böyle at||arınan,

dúveninen ⁽⁴⁴⁾ sürüyölarıdı böyle dönereK. eziliyödu. sōnā savuruyölarıdı, yāba varıdı ufah ufah. ⁽⁴⁵⁾ hazır_almıyoh şindig de yāpiyög, şey dēermeni var ceylānlı dēermennerde çekilī.

⁽⁴⁶⁾ -cēryānnı da var.

⁽⁴⁷⁾ -ēyelden varıdı. el dēermeni varıdı böyle varıdı varıdı. tabi o dēermende çekiyölarıdı, ⁽⁴⁸⁾ böyle sēriyöduğ. ğarıla toplāşiyelarıdı. biz ufāduğ ammā. çāriyölarıdı. ben bilmiyöm oğ o ⁽⁴⁹⁾ zāman biz ufāduh. o böyüğlerimiz çekerkenē çē_ēdiyölarıdı bēyle söyliüyölarıdı.

⁽⁵⁰⁾ vaļļā bilmüyóm gi ohumuşluh yoh gi şu yāşda dēyim. ēpeyim varımışdı yāşımız gine. ⁽⁵¹⁾ varımışdı.

⁽⁵²⁾ iki dēne ōlum var, bi teg ğızım var. saol teşegğüller.

⁽⁵³⁾ kırğ dēne? tabi canım ğırğlıyöduh. benim ğāynānam yōdu, ğeldüm gi mēfāt_ētmiş. ⁽⁵⁴⁾ şey ğırh dāne daş ğoyölarıdı böyüğler, topluyālarıdı, suyūñ_ičine ğoyālarıdı, onı çāları ⁽⁵⁵⁾ çimdürüyālarıdı ğırharkēne. yoh hiş bi şe atmiyölarıdı. sede daş. ō daşları atiyālarıdı. ēyleydi ⁽⁵⁶⁾ ğurban olīm, başğā_ışde yoh, öyle o ğünnerimiz öyleydi bizim ufah.

⁽⁵⁷⁾ ēvet. pullu dahımıyölarıdı. şindig şey duvağ yāpiyelardı şöyle bōle ōñlēne tēlli şey ⁽⁵⁸⁾ indürüyelarıdı. duvağ diyālarıdı. duvağ diyālarıdı ōna.

⁽⁵⁹⁾ -duvağ şindi ğelinnig diler.

⁽⁶⁰⁾ -şindikī_bi dōuļudu ō zāman. şindi bēnzer saşlarını yāpiyelardı ō ğún o ğünnerde ⁽⁶¹⁾ nā_āriyé şindikī_bi ğülüm. böyle duvağ yāpiyelardı, işde şuraļardan da bi tel, hadi ğelin git ⁽⁶²⁾ ēyleydi.

⁽⁶³⁾ Çeyiz yāpiyelarıdı işde, yēmenī, atlet, çarşaf her şey de şindikī_bi yāpiyölarıdı emme ⁽⁶⁴⁾ az_oluyödu böyle çoh nārdeydi ki. buyúr? tabi canīm, ērkēğ_ēviñe asiyelardı. dúúnü ğelin ⁽⁶⁵⁾ inincig asiyelarıdı şindikī_bi dōuļudu.

⁽⁶⁶⁾ -bi hafda da bēyle içindē ğāyılıyō.

(67) -şindīg şindig gótürüyölar şindi gèliniñ èvine dahıyölar òlan èvine, şindiki ò zàman (68) gèlin ininci dahıyeláridi, ná_ārasın bu bèyle bu yòudu èylé. seten ne oluyòdu gi birer dırnaḥ (69) bi şē oluyòdu.

(70) tabi canım. èvet şindikī_bi áynı. yoh, şeyden oluyòduḡ, çölmegden oluyòdu şöylē (71) kúpler. şindikī_bi bidon ná_āriyodu öylé bi şeyler ná_āriyodu. nası mı ğuruyòduḡ? (72) sarmısānı şey_èdiyòduñ haşıllyòduñ ócaḥda, óndan bi daa sarmısáynan, sirkesānen ğarıyòñ, (73) ğoyòduñ. biber, tòmatis turşusu yápiyòduḡ bèyle furuyòdu áynı şindikī_bi. tabi canım. (74) tabi, ónnar heb bizim ğórevimiz. tabi canım. taranáyi ğatī ğoyòḥ ocā, yármáynan bèylé (75) buıuyòḥ, aha isderseñ ğósderim tarana. onı da yáprāñ úsdüne bèylé ğúccúḡ ğúccúḡ ğúccúḡ (76) ğúccúḡ dókúyòḥ yáprān úsdünde ğuruduyòḡ.

(77) -yoh yoh.

(78) -çin_işi dālada pèlit yáprā dèrúḡ biz, èvet. o pèlitlen yáprānı ğúccúḡ ğúccúḡ (79) gètürürúḡ o, ò zàman yèmyeşil şu èkiner gibi açár yápraḥ, onuñ_úsdüne dōşerúḡ onnarın (80) úsdünde ğurur. onı yèmē aha şindi ğapıda bişī ğazanda. ıslıyòḥ, ocā ğoyòḡ ocacḥda bişıye. yòḥ (81) yòḥ tabi yá nāne yápiyòḥ.

(82) -sarmısaḡ ğatinī içine.

(83) -sarmısaḡ ğoyo, yiyen oıusa sarmısaḥ dōyoh çorbasının içine ğoyoh, nāne ğoyoh yā (84) tereyāynan yáḥıyòḥ. bənim şindik òlım *amasyáda* çalışıyī bi de gèlinim var, gèlinimiñ (85) biri de daa şu kavaḥlarıñ_arasından év ğórinī yá bèyáS hemen şu iki ğavāñ_arasında biri de (86) órda, gèlinimiñ biri de annesile haşḥaş_otuna gètdi haşḥaş yápiyòlar biraıarda. tabi canım.

(87) -hókúmet_èkdi.

(88) -hókúmetden tabi canım hókúmeT gètiri gèliy èkiyi ğabūnı alıyı içini bize vèriyi, (89) ğabūnu ónnar_alī hókúmet_alī. içini satıyòḥ şēye èkmeKlere dōyiP yápiyòlar yá óndan (90) yápiyòḥ. tabi canım çöreg yápiyòḥ, sòmun yápiyòḥ. aḥa ğapıda yá. somın yápiyòḥ, işgefe (91) yápiyòḥ, çöreg yápiyòḥ her şey yápiyòḥ. müsāyit varısa çáy múy yápım içiñ vaııā.

(92) õñceden bêyle şey davarların gılından doḥuḥlardı şindkī_bī óyle doḥuma yòdu hani (93) yá şóyle dèzgaḥ, gèçi gılından òndan doḥuḥlardı tabi canım şindik de öriyòḥ_áyñı. yòḥ (94) canım ònnan dõlúdu. òndan dõl, ònnardan çòrap_örüyòS, şindig ònnardan yápan yòḥ çòrab (95) yápan da yòḥ. her şey hazır. èvelkī_bī ná_ārasın şindig háy_õuḥ èvelden nè (96) èziyetlerdeyduḡ.

(97) siS şindi *amasyá*dan mı gèliyòñuS başga yerden mi? hep mèlmekeḥimiz hep birúḡ.

(98) èvliyā var da şey çòḥ. adunu vaḥḥā nèblīm adunu ben yòḥ. ismi yòḥ_óyle gózünü (99) sèvdūmūñ. duvā èdiyòḥar ḡurbanını kèsiyòḥar, òrda ḡurban kèsiyòḥar şin bu èkinnere duvā (100) yápiyòḥar. èyle bi şey yòḥ, bóyúḡ bi gòca nası dinası diyim yòḥ yòḥ daḥ daḥ bóyúḡ bi gózünı (101) sèvdūm bóyúḡ bi aaç. yòḥ aa bóyle pèlid_aaçı. tabi canım duva èdiyòḥ. o bundan aşşāda çataḥ (102) daş tégge aḥa şu ḡārınıñ_èvinde şu. oriyá satiyòḥar. biz kóyúñ_ĩçinde zaten de bèg dè (103) gèlen olḥmuyò óyle bilinmiyò ora, çocū olḥmiyán gèliyò satılıyá satiyelár. hadi bi şey dõuḥ (104) anam, hèlal_olḥsun anam o nası sòS. vaḥḥā bi dıḥım bi şeyimiz de yèmediñiz. tamam hadi.

YER : AMASYA/MERKEZ/Keşlik

ANLATAN : Nurdane/Rıza YİĞİT

YAŞ : 64/64

KONU : Karışık

(1) yalan mı diyöñ éssacdan? yemeğ dóúl, yemeğ dóúl. ta dúún_işimizi sóylicōh. *nürdāne* (2) *yij̄t* adım yârum. *nürdāne yij̄t*. ben mi? atmış dört. atmış dörd. bu kıoylüm *kêşligden*, birdanım (3) birdanım yârum birdanım. êsgî_isimi hê mi *ırıza* hêş dëyişilmedi kıoyün_ismi diyöm. aynı (4) *kêşlig* öyle dëyişilmedi. orayı bilemiyöm. orayı bilemiyöm yâvrum ben. vaļļā. orayı (5) bilemiyöm şindi hanı *kêşlig* *kêşliK*.

(6) kendi dúúnúm mú yârum? *kêşligē* şindi bî_afda çaļallardı dúúnümüzü êsgiden öyleydi, (7) *ğafdannıh* gëtürüllerdi cumā günü. *ğafdannıg* gëtürülerdi. at_arabasına yüglediler yātā mutā (8) *sanduh_ataļladı* bi *ğat yātaḥ*, oriyá gëtürülerdi yanı *ğız_eyine*. *ōļan_évinden* *ğız_évine* (9) gëtürülerdi. bi *ğat yātaḥ*, bi *sanduh*. *êlbise* dëyiş. *sandūñ_içinde* *êlbise*. *êlbise sandūñ_içine* (10) *ğonuyú*. yanı *ğeyecēñ_êlbise* *ğelinnñ* *nëyiñ onñ_içinde* *ğelü*, öyle oļıdu. örda bi dağ işde *ğız* (11) başı *yapaļlardı*. *búrúglenúlerdi*, *ğëzdürülerdi* şöyle *sırâ_oļuļardı*. *búrúglenmek*, *ğafamızda* *ğara* (12) *búrúgler* varıdı yá şindi bile *bā* *çarşuda* bazı, *ğara* *búrúg* gëtürülerdi *ğara* *búrúmúz* varıdı ö (13) *zāman*. işde böyle *yāni* şindig *bëyáz* *ğelinnig* *ğëyöļar* yá ö *zāman* öyle *ğeyerlerdi*. (14) *ğelin_áyird_oļsun* *dëyiñ* *sıran_aļuļardı* böyle *óúmize* *düşellerdi*, şurdan bi *ğırmızı* bi (15) *şeyliklelerdi* *mëndil* gibi *ğelin_oļdı* *bëlli_oļsun* *dëyiñ*. *ğırmızı_işde* bi *mëndil* *dıcān*. (16) *ipeğlü*_bi bi *mëndilidi*. şurdan *ayniglelerdi* *ğelin* *bëlli* *oļsuñ* *dëyin*. ordan bi dağ *ğınā_ècesi* (17) *yapaļlardı*, *öynaļlardı*, *ğulellerdı* bi dağ *zabānan*, *zabānan* *ğelülerdi* işde *ğelin_almiyá*, *aļıb* (18) *ğelúb* *buriyá* *ğelülerdi*. *dëfciler* varıdı, *háryiyé* *ğarı* *çalardı* bizim kıoyde *háryiyé* *ğarı* *dëllerdi*. (19) *fêḥmiyé* *ğarı* *dëllerdi* *önnar* *çalıyödu*. *önnar* ben bilemiyödüm. vaļļā. *vār*, *maḥaram* *saru* *bāļar*, (20) *ğıS* *söyler* *ğelin_aļar* *dëyin* o *türküler* varıdı.

(21) -bah̄ èyi dīne bah̄. maḥaram sarı bālar, ğıS sóyler gēlin_ālar, anadan_ölmüşüm hasret (22) ğaraalar bālar. ó bu yāni.

(23) -varıdı ó tūrķúler varıdı. başġa nē dēyim.

(24) -nēyise o önnarı sóyle tūrķú yáSSın.

(25) -unutdum háy yávrum çoḡ çoḡ dēllerdi de unuttum. vaļļaha.

(26) -bēnim_ismim rıza. sóyádım *yjit*. atmış dörT yāni. bin doḡuz_üz ğırḡ_alı (27) dōumlūm_ışde.

(28) -yášımız_áyni.

(29) -tabi tabi. *kēşlig* yāni.

(30) -at_arabasına da bindūdúler_órdan bizi tıḡır tıḡır taḡsi araba yōdu ó zāman nērdeydi. (31) *tatar*dan gēldi at_araba dēdūm de. tatar kōyü de šu tarafda. órdan gēldi iki_arabiyá bindūġ. bi (32) de yēngeleri bindüle gēlini bindūdúler aldılar gēldiler, işde óyle oluyōdu. atlara šey daḡdılar (33) ġırmızı ġırmızı eᡥaP gibi eᡥgiden šóyle aļlu yeᡥillú ġırmızılu atlarıñ šuralarından daḡaļladı başıñı (34) šurdan, gēlini atların hep bālaļardı būle gēlúdu tıḡır tıḡır aļu gēlúlerdi sēni. eᡥgiden óyleydi (35) hay yávrum. eᡥgiden óyleydi.

(36) aļtūn bi arma dērúġ, iki de bu çeyregleriñ bōyúġ_alıtn šeyleri var yá aļtunnarı sudan (37) mudan dēllerdi, sultān rēsed dēllerdi. yāni çeyregleriñ bōyūdú yāni bōyúġ_alıtnardan biri de (38) arma dērdúġ. bōyúġ_arma var šindi armaļar dērdúġ óndanıdı bi tēġ de, ortiyá bōyū daḡarduḡ, iki (39) de ġúccúġ daḡarduḡ šóyle bōyúġ_alıtnarıñ šeyini, ġıremse. diyemiyēm_ışde adını. eᡥgiden (40) óyleydi yášlandıḡca İsan unuduyōñ šeydiyōñ yávrum hep_óyle.

(41) çeyiz de nasılıdı biliyōñ mu? ġoyún ġózlú didellerdi bunnardan dōúlúdü dūlbedlerden (42) dōúlúdü, ġoyún ġózlú örtüler varıdı. bēyáz bēyáz ġoyún ġózū_bi šóyle çiçegli yápaļardı, (43) önnardan varıdı. ġóyneġ atlet dōúl. ġóyneġ dēllerdi oña, iç ġóynā, ġoļlu ġoļlu malikennerden (44) yápaļardı. malikennerden bēyle mētirē_ışı satılyōdu yā. sen bi siS bilemessiñiS_önnarı háy (45) yávrum. mēliken dēllerdi önnara māliken dēllerdi. bōyle mēturē mēturē işi aļudu, ġóyneġ (46) dikellerdi. uzun

uzun golları şuralardan ta buralarıña inderi góynebler èsgiden. yá yá óyleydi ó ⁽⁴⁷⁾ góynebler. patig yòudu ó zaman, yòh patig nêrdê. patig yòudu, çòrab gèyòduğ ğara çòrab vardı ⁽⁴⁸⁾ dizge bóyle ónnarı çèkerduğ buriyáca ğara çòrab ğara ğara. óyle yòudu patig mutig nãriyá ⁽⁴⁹⁾ yòudu. óyle bi, işde yèmeni diyóm yá o góyún gózú dèdüm örtülerden örtünüyòduğ hep. bóyle ⁽⁵⁰⁾ örtünüyòduğ açıb örtünüyòduğ, açuğ_örtünüdüg yánî. açuğ_örtünüyòduğ açın çèlemen ⁽⁵¹⁾ yápiyòduğ şu gèlin gibi açuğ çèlemen çèlemen. yásmã abunu diyòh biS. bu çèlemen dèrúğ bèyle ⁽⁵²⁾ dołuyòñ yá çèlemen. óyleydi yávrum_ışdeg óyle.

⁽⁵³⁾ çèreS çèreS bu baña mi şey nohud_atdı. tama çíhałlardı şindi gèlin gèliy yá şöyle ⁽⁵⁴⁾ tam_oludu afur tamları oriýã çíhdî, baħdım misiri şey nohud_atî bařımã. nohud_atî bóyle ⁽⁵⁵⁾ tabãnan eline almış nohud tam başıma. nãrî çèrez_alamamışlar fahırdı yá babası. nohududu ⁽⁵⁶⁾ nohud vałlã nohuddu, mãsus diyò mãsus. bazısı da nası biliyòñ bõle tabã atardı gèliniñ başına. ⁽⁵⁷⁾ èyle yápař ğořhsuñ dèyin. ğořsuñ dèyin ğoyá ğáynanasından ğoşsun dèyi óyle. tabã atardı ⁽⁵⁸⁾ başına. óylü_oldu yávrum. onî gine yápiyòğ çólmeg ğıryòğ. çólmeg_olmasa tũla ğıryòğ ⁽⁵⁹⁾ ayãniñ_ãltına bõle vuruyòğ. işde adet_olmuş adet. adet_olmuş. mıh_çaħałlar ève şindig gèlin ⁽⁶⁰⁾ gèlúken babasınıñ_èyinden şindi gèlú gèlin_almiyá gèlî yá yèngè mıh_alu, mayá alũ, mıh mığ ⁽⁶¹⁾ gibi olşun, çaħałla gèlin girdũ yère mıhı çaħałlar bóyle. mayáyı mayanıñ_ıçine ğoyicáğ ğoyá ⁽⁶²⁾ mayáıansın çã çoluğ saabı olşuñ dèyin, óylè_èdellerdî. èkmeg yòh. buriyá ğelege burda bi ⁽⁶³⁾ dağ yımırta nè büşürüler gèline burda yèdürüle. yòh hêrî gèlin gèlúken èkmeg gèlú mú ⁽⁶⁴⁾ yòh_anam ètme, dışardan gèlúse ğoyòlar_anam unu dışarı kóyde yòh. áyřam gètürü yènge şindi ⁽⁶⁵⁾ buriyá ğız_èviden yènge gèliy yá onî şindi òrda tòuğ kèseller, hèlva gòłlar, yòurt gòłlar, bi ⁽⁶⁶⁾ sini şindi áyřam_olî yanı yánařı bi sini gètürüler gèliniñ yánına gòłlar onu. onî da şindi ğeçe ⁽⁶⁷⁾ yanı yèller óyle hèçbi şey_òłmadan. oturub onî yiyecèñ ğişinen. o ğèdiyòmuř diyòlar aħıretde ⁽⁶⁸⁾ ğursãna o ğèdiyòmuř yanı yèrseñ_èmme yiyemiy_adam. hèř tãvũ şöyle bile èdemedúğ dağ. ⁽⁶⁹⁾ yiyemiyò ki nikaħ tutũ yávrum. vałlã nikaħ dutî dèller yanı bóyúğler óyle dèrdi. yiyemiyòñ ki ⁽⁷⁰⁾ nère yîcen. bi dışım_aldı ben bõazımda ğaıdı. ğořhuyòm. ğořhuyòm nè yápsan gèlinnik bi ⁽⁷¹⁾ şey_ışde o da. vałlã yávrum óylè_oldu. èsginiñ şeyleri nèrde yávrum vałlaha. oduncî_èdellerdi, ⁽⁷²⁾ èřşegler biyòl doħuz_on dène èřşeg baħan ki

gèliy_òdunnan oduncu. eşşegleri ġarşuļayú ⁽⁷³⁾ ġarşuļayú ġetürüllerdi. eşşegleriñ ġuļagļarına hêp şey dahallardı eşab, ġırmızı ġırmızı. ⁽⁷⁴⁾ parçadan_açaļlardı bóyle yırtan métürë_ışı alıyõñ yá bóyle, dikileceg şeyleri bóyle yırt yırt ⁽⁷⁵⁾ eşşëñ ġuļāna dahalladı, parça dahalladı hêp. vaļļāhi eşginiñ şeyi eyīdi ellā. vaļļā bēg_eyi ⁽⁷⁶⁾ oluyódu. yõh yõh_óyle batdı hêp batdı. eşgiden óyleydi. baħardın ki on dene eşşeg odun_almış ⁽⁷⁷⁾ ġelī. hēmen davuļcu burdan giderdi, ġış da olısa ġetürülerdi. şindi hêp yásaħ dörd kóy yásaħ. ⁽⁷⁸⁾ éve ġetümeg yõh, yõh hêp paráynan_alıyõh. vėrmıyõlar, yásaġ yávrum, ġedib tēy engúlesden ⁽⁷⁹⁾ ġetúdúġ bı yıl ódunnarı. engúles diyõlar o yándan tā *engúles*den. ta ó yándan parasınan satıyõlar, ⁽⁸⁰⁾ alıb ġelıyõñ. *engúles* diyõlar ó yánda. óylë_oldu yávrum. *memed* ġitdi mi lā? *memed* ġitdi ⁽⁸¹⁾ mi? niyē? anām oldu mu hiç.

⁽⁸²⁾ yávrum bunu *úyġurdan* ġetüdüm bilmiyöm ki. şu mu? buña haļı çiçē dēller, haļı çiçā. ⁽⁸³⁾ haļı çiçē halıyá bēnzī dēyin. yápraġlarına baġsana. bi de arħada var. oña da masa çiçā diyõlar ⁽⁸⁴⁾ şuña, şuña da süs çiçā diyõla, süslü yüzleri baħsana óyle diyõh.

⁽⁸⁵⁾ nè diyī? sen *ġaraseñirden* misiñ? o *arif* dayıylá nè aħrabā_oluyõñ mu yõhsa? bizim ⁽⁸⁶⁾ kóyden evli çā var yá. *bilal ġara bilal*. yā. *ķara bilal* diyõlar oña. onu bılıyöm da. delú anam ó ⁽⁸⁷⁾ hērúf delú kimse varmaS oña, delú delú erīf. *hamide* abļa bēg_eyīdi nur_ıçinde yátsıñ. şindi ⁽⁸⁸⁾ biliyõñ mu? bizim ġardaşımıñ dúñúrūdū örda bēni de ġótúdüler_oriyá bi ġeçe, şordā ó yánda o. ⁽⁸⁹⁾ öldü yá babası. ġazáynan_öldü yávrum_öldü. *memed_aa* iyīdi bēg_ıyīdi. bi de örda yátduh ⁽⁹⁰⁾ bi ġeçe *bilal* ġeldī, tēlözonda dēdi ireglümü almadın dēdi bi şey dēdi. adıñ bassıñ *arif* dayı eyī ⁽⁹¹⁾ mi. fişi bi çıħatdı çát yere vurdū, şurda ek mā yēdúġ oturuyóg ġī. ek māñ başından ġaġdı erīf. ⁽⁹²⁾ pen de ey huyunu bılmüyöm husunu bılmüyöm, yálanı_allah sevmey háy yārum. hayıġ nası ⁽⁹³⁾ bılıyómuş biyö *bilal*ñ huyunu. o *bilal*ñdu *bilal*ñdur diyī_emme ġarı nur_ıçinde yátsın ⁽⁹⁴⁾ *hamidē*_ablayı hēç ġırmaşmadı yanımda otudū ġarı. bizim kóylú ġene ġartdı ġıS. *bilal*ñ dur ⁽⁹⁵⁾ diyı, sangi dōşēceg babasınan. birıbillēne şey_olduļa, bı_iki ġaldudu parça parça oldu bi fiş. ⁽⁹⁶⁾ çekdiydi parça parça öldü her yēr. arı *bilal*ñdur *bilal*ñdur *bilal*ñ çevúrdú ġerī, o da bi daġa hemen ⁽⁹⁷⁾ şey ġeri bi de iramazān, hēmen bi daġa úsdünü ġeydi hadi

camiyá. nur_çinde yátsĩñ bi dağ çā⁽⁹⁸⁾ gèldi, Qoļanyá nè dógdú anasına dógdú, bağ dógdú, ğız *hamidē*_abla dèdim, hèlal_oļsun sağ⁽⁹⁹⁾ dèdim niye dèdi, hèç nè ğiřiyé sóylediñ nè õļana didim hanı. ğarı sèyir_èdī bóyle. didi ki⁽¹⁰⁰⁾ õnnarıñ huyú batsıñ huyıları èyle, nè yápĩm dèdi. baña óyle dèdi ırahmetlig, ğarı bèğ_èyīdi.

YER : AMASYA/MERKEZ/Kızılkışlacık

ANLATAN : Asiye DEMİR

YAŞ : 45

KONU : Karışık

(1) *asīliye dēmir. asiye dēmir.* ğıh bēs. buralīm *ğızılğışlacıĝ* köyü, köyü. ğışda mışda (2) ğalmışla, ğış yāmiş, ğar şey_étmiş işde ğallamış, ğışda mışda ğalmışla birda. èsginiñ_ataıları. nè (3) annadacaĝla ğış bóyle çoĝ_oluyómuş, ğar çoĝ_oluyómuş hattā maļ mēlal_ölmüş ó zāmanın (4) zāmanında ğurā bóyle ğalıncı maļlar_ölmüş. ğardan çihamamışla, ğışla mışla birda ğalmış, (5) çadır_alıında mı ğaldıla nérde ğaldılar. éve gireĝ úşursúñúS. hadin. biyó bunuñ bi şeyi var mı (6) ğadaşım étme baña bi bilmiyem bi zararı yóĝ. bēnim_ohur yazaļlīm da yóĝ. tamam *aļlah* razı (7) oļsuñ. ğızıl ğışlacıĝ kóyünden óle édiyóg biS. *ğızılğışlacıĝ* köyü bira diyóg biS ğızılğışlacuĝ. (8) ğış_olmuş ğışlamışla, ğalmışla bēyúĝlerimiz yāni ta bābāmiñ anneniñ ta bōyúĝleri, bi de ğış (9) ğış_öldūna dutmuş ókúZ dērdúĝ ókúS, çif súrellerimiş, ókúZlerī áttā ğışiñ_alıından şe_édemişle (10) aļamamışla önnar_ölmüş. çoĝ ğariñ_alıında ğalma yápmış. birda da yihılmışla ğalmışla (11) yilĝana yilĝan dēmişle, *ğışlacuĝ ğışlacuĝ* dēmişle, ğışla ğaļ dēmişle *yilĝana* da *yilĝan* dēmişle. (12) yihılmış ğalmış_oriyá da yihılduĝda ğalduĝ dēmişlē kóye.

(13) yóĝ_anam burāda óyle evliyá tülbe yóg bizim burārda yóg.

(14) dúñnerimiS_égiden nası oļu, şincig o şindiki zāmannarımız gibi oļmuyódu, óñdegi (15) dúñnerimiS ğonaĝlı oļudu, ğonaĝ ğelídü, yēmeKleri hazıllarduĝ, yēmeKleri hazıllarduĝ (16) ğonaĝları bēklerduĝ, basma asaļladı, evlerimizde oynaļladı, ğúlelledi, şaĝaļlardı. bóyle basma (17) ğétürülerdi camlara ğonaĝlarımız ğelen ğonaĝlar altı yēdi ğonaĝ ğelivyódu, ğendü araļanda basma (18) aļuladı bōlé basma dērdúĝ bōlé aviyetiñi óyle ğétürülledi, óyle daĝaļladı. şindig_önnar kaĝdı. (19) basma asaļladı, o basma bize ğaļudu, danışıa dērlerdi, danuşuaS dáıdıyólardı, biliyóñ mu (20) yēmeg danuşuaS, yēmeg dáıdıyólardı ğoyā, çáy, yēmeg, ét, şu bu ğétürülerdi evlere óle (21) vērülledi. şindi önnar kaĝdı aradan.

şindi gèndi aralānda yāpiy millet dūñü. dutī bi şeker dāđđī, ⁽²²⁾ òle olī, bi pasda dāđđī, çohlari óyle édī şindig dūñü. oyúndakilerimiS óylē_éderdi, ⁽²³⁾ gózel_oludu kēşgeKler büşürüdüg, dōlmaġar_éderdüg, yēlledi, içelledi gúleş yāpaġardı, gúleşler ⁽²⁴⁾ müleşler hēp ġahđı şindig óñdegi gibi dēyil. gúleşden, simsim_óynaġladı, haley çēkelledī, ⁽²⁵⁾ çēken çēkiyōġlarıdı, daġa nē diyim. oduncu yāruşá gēdeller, yāruşda odun gētürülerđi dāuġunan, ⁽²⁶⁾ zurnānan onī yāruşunan gētürüyōġardı, éviñ_óúnde odunnarı yāriyōġlarıdı, danuşuāS dōkúyōġardı ⁽²⁷⁾ biliyōñ mu? òle édelledī. tōuġ yārişu da varıdı tōuġ dutuyōġā, ġaçıyōġlarıdı tōuġ. bi sabun ⁽²⁸⁾ sabun dikelledi, sabuna tífeg_atıyōġlarıdı óñden. óñden çoh_işler varıdı emme benden bōyúgler ⁽²⁹⁾ daġa éyi bülü.

⁽³⁰⁾ oġuma yāzmam yōġ ġadaşım yōġ. éy yōg kōyimizde oġuġ yōudu. yim bēş. yim bēş ⁽³¹⁾ yāşında gēlin_olđum. bēnim dūñüm de óylē_olđu, gúleşlü haleylü. bēni amcamıñ_oluna ⁽³²⁾ vērđiler. el_almadı amcamıñ_olū alđı.

⁽³³⁾ bēn hic_òle bülmyüm_anam étme. çāġannar òle çāġannar olū émme ben bilmīm ki, ⁽³⁴⁾ māni bilmiyōm. māni bilmūm háy_anam. oġuġa gēdecēñ hēpisini òrenecēñ de işde ne masraġarı ⁽³⁵⁾ zor òle şey_étdúg.

⁽³⁶⁾ iki çocūm var, bi ġız, bi òġum var. āmin anam. ġırġġamiyi? ġırġ ġún ġırġġiyōġ. biS ġırġġı ⁽³⁷⁾ nası éderúg biliyōñ mu, ġırġġanuken. ortī bitdi. baġ_ala biS ġırġı nası biliyō édiyōg biliyōñ ⁽³⁸⁾ mu ġırġġamısını, yún_atıyōñ, ġırġġamiyá yún ġoruġ suyúñ_içine, baġ_ala ġızım o yún mun ⁽³⁹⁾ yōġdu haraġda. ta ésginiñ yúzúg, ġırġ daş ġōġġar, yún yēlā, yēleg dērúg yún yēlā, yún yēleg ⁽⁴⁰⁾ sayılmī yá şinci yūnu atıyōġ çocuġları biz_óyle ġırġġiyōġ. ġoyá ónuñ sayúsu yōg yá, ġaş dēne ⁽⁴¹⁾ tēlā var şincī, ġırġ dēmiyōġ, biz de şey sorumu olmasiñ dēyin yún yēlā ataruġ suyúñ_içine çocū ⁽⁴²⁾ ġırġġarkene. suyúñ_içine yún yēlā ataruġ yēlā ataruġ, çocū óyle ġırġġaruġ. ġırġ da daş_ataruġ, ⁽⁴³⁾ ġoyá bi şeyimiz_ölmasiñ ġusurumuz ġaġmasiñ binda, ġuşġumuSda òle yēleg yūñ şeyini ataruġ ⁽⁴⁴⁾ yēlāni. yōg yūñ yūñ ġoyún yūñu. ġoyún yūñu ataruġ suyún_içine òle çocū òle ġırġġaruġ. ġırġ ⁽⁴⁵⁾ daş_ataruġ, ġoyónuñ yēlegden_ataruġ yūñ yēlā, yēlā òle ġıġġiyōġ. yōġ biz yímirta mímirta ⁽⁴⁶⁾ bilmiyōġ. yímirtayī hēç_éşitmedim. ésginiñ_ataları étdi mi ó da bilmūm biS yūñ yūñ_ataruġ ⁽⁴⁷⁾ yūñ ġoyún yūñu bilüsüñüS. ġoyá şincig bi sorumu olmasiñ bi ġúnaġda ġaġmiyāġ

diyeñ onuñ yuñ ⁽⁴⁸⁾ ğaş dene tēlā var baḥ. sayılmiy yá tēli, o tēl pazla ğeysiñ bize bi sorum_ölmasın aıllı ölmasın ⁽⁴⁹⁾ dēyin ataıllarımıñ eşginiñ_ataıarı. ğırḥ daş_atduḥcān sōna bi de ğoyún yelā atıñ dēlle. bizim ⁽⁵⁰⁾ bīrda var.

⁽⁵¹⁾ óñden çihallardı. óñden çihıyóduĝ, yā topluyóduĝ, bulĝur topluyóduĝ, ğurbannar ⁽⁵²⁾ kēsiyóduĝ év év topluyóduĝ müllete parasınan ğoyún_aıllıladı, ğurban kēselledi, tabaḥ tabaḥ ⁽⁵³⁾ milletlere dauduıladı. yáylaıara ğederdúĝ. on_alıtı ón yēdi sēne yáyliyá ğóşdúm. yáylaıarda ⁽⁵⁴⁾ ğoyúnumuS savıyóduĝ, yáyúḥları yáyıyóduḥ, yāları alıyóduĝ, pēynilleri alıyóduĝ, inegleri ⁽⁵⁵⁾ savıyóduĝ.

⁽⁵⁶⁾ bēnim amcamıñ_olu o, öldü. bīrda annesi var. kērimē_ápıa irelı_ün ğetdi ğeçen ğetdi ⁽⁵⁷⁾ daĝ bīrda. anām aḥrebe çihıçōḥ. yòḥ hēri niye ğızım ben. ğēlmem_olu mu çoĝ ğēldim, ⁽⁵⁸⁾ cēnazēne ğetdúĝ, bassālına ğetdúĝ. baḥ_aıā.

⁽⁵⁹⁾ onı ben_ēvdüm. onı mili daḥdım ördüm bēyle póyúĝlı póyúĝlı. eşgi ğazahları sóĝdüm. ⁽⁶⁰⁾ ğēydümúz bunnarı sóĝdüm_işde. tēreglig diyòḥ_oña. nişamba dērúĝ, aḥciyerim. bēn bōle ⁽⁶¹⁾ ğaplıḥ da bēyáz_ēdiyóm. ğaplıĝ diyòḥ buña hem tēreglig diyòḥ hem ğaplıḥ diyòḥ. ğūm, ilā ⁽⁶²⁾ yávrüm. ğūm. şu dutdūmuza maşa dērúĝ. bu da sēmāFer. bilmeñ bēlki buña da maşa diyòḥ. ⁽⁶³⁾ bunuñla sōba ğaruşduruyòĝ. çöreg_ēdiyòḥ, kēk yápiyòḥ, ğómbe dērúĝ ğómbe yápiyòḥ. çáy ⁽⁶⁴⁾ yápim çáy_ıçıñ. ğadaşım ben daĝ bi şey bilmüm.

⁽⁶⁵⁾ bazıları yápı emme biz yápmiyòĝ, bizim bu kıy yápmiyó. ğenelligle ğızııbaşlar ⁽⁶⁶⁾ yápar_onı diyóm. biS_onı bilmiyòĝ.

⁽⁶⁷⁾ yòĝ_adam yòĝ_óle bi şey. yòĝ başĝa yēllere ğediyòḥ tēggilere de yáni bizim, *ēbemü*, ⁽⁶⁸⁾ *pillēr*, *sérçóbān*. onı bilmiyóm_anam bóyúĝ ğarııar bülü. *sérçóbana*, *pillērē*. *pillere* üç cumā ⁽⁶⁹⁾ gidelle. ārı suzu üçün *pillere* dēlle üç cumā ğedelle, şinci bi dileg diliyòñ, şinci sen_oḥuyòñ yá ⁽⁷⁰⁾ oḥuyòñ, çānıñ_úçün *aııah* zihin açuḥlı vērsiñ dēyiñ üç cumā gidelle ğelülle bizim ⁽⁷¹⁾ bóyúĝlerimiz óle dērimiş, ğine de biS ğediyòḥ. *pillere*. *aııah* rāzı oısuñ sizden de *aııah* rāzı oısuñ ⁽⁷²⁾ ğadaşım.

YER : AMASYA/MERKEZ/Kızseki

ANLATAN : Ayşe / Osman ILICAK

YAŞ : 76/78

KONU : Karışık

(1) -annadım. adım *áyşe ılıcağ, ılıcağ*.

(2) -*ılıcağ. ósman ılıcağ*.

(3) -ò da *ósman ılıcağ*.

(4) -yétmiş_áltı. ben yétmiS sékiS.

(5) -otuz_úş dõumlīm bilmīm nè yápiyò.

(6) -buralı *amasyáníñ gıSseki* kıyü.

(7) -biz burda dõma böyüme buralıyúğ. *ğirseķú* kıyü.

(8) -ğır_öldü_úçún *gıSseki* demişler.

(9) -nè bilīm ğızları mı, ğızları mı çõumuş, ğır mīmış demişler_öyle bilmiyòm.
ğirseķú⁽¹⁰⁾ dèllerdi ğır. nèblīm dèmeg kī_öyleymiş.

(11) burda yòğ.

(12) -burda yòğ hāli hazırda.

(13) -bizim esas dib kıyúmüz yòğarı, yòğariki kıyóde var evliyá yá öyle yátor.
evliyá var,⁽¹⁴⁾ yátor var, *ğarāóleş* diyòğ adına. *ğaragúleÇ. góleç góleç*.

(15) -*góleç*.

(16) -nèblīm işde ğedib ziyāret_èdiyòlar, bi adağ adıyòlar, bi namaz ğılıyòlar, bi
şeyler⁽¹⁷⁾ yápiyòlar işde. yò bildüm.

(18) -var bi yátor gibi şey var yāni çāhıl.

(19) -yòğ yāni bi hékéyası var mı dij. bilmiyòğ dibini bilemiyòm.

(20) -işde bize yátır dèllerdi yāni, oriyá gideller affedersin tòq̃h mòq̃h horuz muruz ataļlar, (21) kèsellerdi.

(22) -kèsellerdi işde öyle bi yátur.

(23) -namaz gılaļlardı.

(24) -ēyle gèdiyòlar var.

(25) -var.

(26) -bāzı maļlar dōruyú söylemesi_áyib danasını al̃mī, başl̃ını gótürüb dōlanduruyòlar. (27) öylé bi şeyler yápiyòlar.

(28) -amasyá Sāten evliyá diyéri biliyòsun.

(29) -èsgi dúúnneri, şindigi dúúnneri heb deşdi. èsgiden sèkiz gún davuļ çálaļlardı kóyde.

(30) -sèkiS gún kóylū bèslerdi dúún yápan bi hāne.

(31) -kóylüye bütün dúún_èvi her_āşamman yemeg dókardı. dúún_èvine de kóylüceg (32) gèdellerdi, kúnde otuz_züg gır̃h yúg dādan kèsib ódun gètürülerdi. yòg üç gún, üç gún ódun (33) gètürülerdi, óndan sōna gúleş yápaļlardı gèlin çihduhdan sōra. duvaļ yápaļlardı. şindi (34) hebisi deşdi bi ècede oliyé bitiyé şimdi.

(35) -bizim burda èkseri háley.

(36) -háley oynaļlardı işde nèblim.

(37) -simsim.

(38) -simsim oynaļlardı öyle bi şeyler oynaļlardı.

(39) -varıdı.

(40) -tòq̃h yarışı, sabın yarışı ónnar varıdı. yòh dève öylé yapmazlardı.

(41) -yoğ oyún yápaļlardı.

(42) -oyún yáparlardı.

(43) -tabi tabi.

- (44) -dëvë_öyünü yapağlardı da dëve yödu. adamlardan yapağlardı.
- (45) -tabi.
- (46) -yëmeK kësKék.
- (47) -yëmeg kësgeK.
- (48) -bizim en möhim şeyi kësgeg, pılav.
- (49) -piliç pılavı, güleşden sōna pılavı dıduşudu, ét dıduşudu gëce gëlen dınciyé.
- (50) -sōra yöha işgëfe dërig yá yöha dıdıdı.
- (51) -yöha işgëfe bişerdi o pılavınan dıdıdu.
- (52) -her hāniyé vëürdü.
- (53) -buyúr? tatlı beg yödu.
- (54) -tatlı ëkseri hëlvá.
- (55) -hëlvá buğallardı. öle bi pahlávă muhlávă hanı öyle şeyler yödu. biliyém gëndime ⁽⁵⁶⁾ göre. hëvleyë şindı gavirmiyá taviyá godüm unu, yá ısıtayış gádár yá goyóm. unu ıslayış ⁽⁵⁷⁾ gadar, içine godüm_unu. öndan sōna bēñzer gavuruyóm, öndan sōna şelbeTini kësürüm ⁽⁵⁸⁾ yirmi dağga gáynadiyóm. şërbetini goyóm işde öylé yapıyóm.
- (59) -évet.
- (60) -ëdiyög tabağlara basiyóm. nasıl isderseñ öylé yapıyõñ.
- (61) -tabi tabi o usúllár var. sanduğa oturuğlar.
- (62) -önnar var, önnar varıdı. sōna gızbaşı dutağlardı bizim burda gëline, gëlin başı. o ⁽⁶³⁾ bütün her yirden başış_alıdu gëline. dur şu ilacımı içim de.
- (64) -yirmi sēnenüñ_üsdünde gızım bunnar.
- (65) -tenzir damada bohça hazıllarlardı gız_ëviñden gëderdi, ona ağulardá bāşış. ⁽⁶⁶⁾ gëlin_alımiyá yēngeler gëlüdü gapı mandallağladı, çıtlallardı ona ağulardı,

işde öylé böylé bi ⁽⁶⁷⁾ şeyler varıdı. emme şindi batdı hebisi. onı da duvaḥda sèpiyò oynarken sèpiyòdu gèlin. duvaḥ ⁽⁶⁸⁾ şindi èsgiden dúún témelli cumāyá oḷudu.

⁽⁶⁹⁾ -bazar gúnú.

⁽⁷⁰⁾ -gèlin pèrşembè_õn çihardı, cumā gún duvaḡ_oḷudu. şindi de heb bazara gèlî, bazar ⁽⁷¹⁾ gún gèlin çihduḥdan sōna bi iki saad bi toplantu yápiyolar. pèrşembè_õn yápiyolar.

⁽⁷²⁾ -taḥı Taḥaḷlar.

⁽⁷³⁾ -oynuyolar, gèline daḥılacaḥ daḥıları daḥıyolar, yāni hèdiyè gab, alan gab nè hèdiyè ⁽⁷⁴⁾ gótürusen gèliñe oriyá gótürüyolar öylö_oḷuyò.

⁽⁷⁵⁾ èsgiden réklî èlbiseler aḷıladı. bènimki yeşil düzüdü, çiçegsüS, yeşildi. birban ⁽⁷⁶⁾ diyolarıdı o yeşil ipeglere èsgiden, birban. õleydi.

⁽⁷⁷⁾ -onuñ_úzerine gadife hırḥa.

⁽⁷⁸⁾ -úzerine gadife hırḥa öleydi.

⁽⁷⁹⁾ -şindi õnnar yòh ki.

⁽⁸⁰⁾ -şindi herkez gèlinnig gèyiyò. başımıza da oyalı yèmeni órterdüḡ. yoh öylé boncuḥ ⁽⁸¹⁾ muncuḥ daḥmazlardı, kèkúl kèsellerdi èsgiden saçından gèliniñ yüzüne. nè bilim ben işde ⁽⁸²⁾ yüzüne têmzi şindi şu saçıñ yá, şu boyda burdan bi bi birer top saç kèsellerdi. çitli_inne ⁽⁸³⁾ daḥaḷlardı, yúzüne gèlüdü gèliniñ, èyi yāuşudu. gaşına ker çekellerdi, kèr kèr óyle. o şindi ⁽⁸⁴⁾ cèzü yáḥaḷlardı, cèzüñ_içini, õndan kèr yapaḷlardı. o şindiki boyá çalıyolar yá öylé dutardı o ⁽⁸⁵⁾ cözüñ_içi. èteşde cèzüñ_içini yáḥarlardı, gíynāni içini.

⁽⁸⁶⁾ -kıynāni.

⁽⁸⁷⁾ -gíynāni cèzüñ içini, içini yèdümüz yerini. yò gurúyken, onı yáḥaḷlardı, içini de èccüg ⁽⁸⁸⁾ yā gataḷlardı. sā yā yāni, ineg yaı az bi şey onı yapaḷlardı. o emme sōndan her bi şey çihdı, ⁽⁸⁹⁾ aliyolar hanı şindi çarşudan.

⁽⁹⁰⁾ -gèlin gáyntasınıñ_èvine gèlikene yā çalaḷlardı èşige.

(91) -bi sübürge süslerdi gèlin gètürüdü. nèblim bi év sübürgesi süslellerdi, gèline herkez (92) sübürge aļudu muħağğah anası. áyna daħaļlardı, süslellerdi öyleydi. bĩ_iki ğaşuħ, tabaħ (93) ğaşuħ onı ğoļlardı yāni iki ğaşuğ iki tabağ damadınañ temsi yemeK yemiyé yiyeceK yá ona, (94) emme şindi herkez çarşudan hazır her şey.

(95) nèyi? yábani otlar.

(96) -yábani ot bizim birda èkseri isirğan, kèkik.

(97) -áyırığ bitiyé taļlaalarda nèblim ben çoh_otlar bitĩ emme adını bilmim ben. onı yèdinci (98) ğaneldeki şeye dõhdura sõrmaļu o otlarıñ_adını. ben bilmüm vaļļa otlarıñ_adını. ısırğan, (99) kómeÇ o õnnarı çoh yèñ dĩ yāni bu āriyá, sızıyá diyó. kómeç, èbe kómeçi dèller bizim (100) biraļarda biter.

(101) yõh. gètdim, bi diPļõma aļduħ emme bize hèÇ ğulaħları çinğlesiñ *nèvin õretmenidi*, (102) şunu oħuñ dèmedi, şu harfĩ yáziñ, şu harfĩ yáziñ yirmi doħuz harfĩ yázmayib õrendüyüdüĝ. (103) oħuyõñ dèyi hiç şuráyı oħuñ dèyi bèn hiÇ oħuma işitmedim. aā diPļõmamız var diPļõma (104) vèrdi. yõh bizim zāmanımızda kóyümüzde oħuļ yõdu, bizim kóyde óyle ğıs çocū õlan çocū (105) yõh herkeş çocūna altı bèş yāşındáyken anā_oħuļuna vèrĩ burda. şindi asıļ dèjšdi de ó (106) zāman oħuļ yõdu.

(107) nèblim yirmi bir yirmi iki varumuşdu.

(108) -èlli bèş sènè_õldu ğızım.

(109) -èmmi amcannan barabar bõyüdüĝ sati yáylada, óvada bèrāber duruyóduĝ. ğoñşu.

(110) -aħraba. èvet yáyliyá biS sürü saabıydıĝ sõlemesĩ_áyıb. iki üç cüz ğoyúnumuz (111) varıdı.

(112) -bèrāber bõyóduĝ sāten.

(113) -yá bu bènım amcamıñ ğızı ben de ámicasınıñ õļu.

(114) -buyúr?

(115) -yõh şindi bitdi hèpisi.

- (116) -şindi kim ğaşdariyá ğızım.
- (117) -var bi teg òlumuz var üç ğızımız var. ğızın_ikisi *amasyáda*, biri burda aa şindi gétđi.
- (118) -òlumuz da hasTāne *amasáda* işde.
- (119) -*dursun ılıcah* devleT hasdanesinde yirmi sēnelig mēmur.
- (120) -bi tēg bóyúĝ ğız burdáydı siziñ_óñúnúz sırá gétđi ó da.
- (121) -var işde şimdi *kēmal béyiñ*, bu kıoyde.
- (122) -*nazlı ılıcāñ* ğáynatası ğáynanasıynan yāni sōyádımız da dutuyò, ahrabamız
- (123) yáhın_ahrabalıh yòh da uzaħdan bi ğóy sade bizim. ahrabalıĝ óyle.
- (124) bēsledúĝ.
- (125) -çòh çóbannıh yápdı.
- (126) -şimdi óncēden ğoyún sürüsüydü, sōnadan bēsi yápdıĝ maı_úzerine çalışdıĝ. ēvet ⁽¹²⁷⁾ bóyúĝ háyvan. ĝırĝ başıh afur var boş duruyò.
- (128) -ĝóren yòh şindi. herkez áyri ēv_ólđu.
- (129) -ben dēneTcilig yápdım ön bēş sēne yāni.
- (130) -maı_alıb satma yāni erbādan_alıyòdu *daşòvadan*_alıyòdu *amasada* satıyòdu.
- (131) -*tá suşēri erzurum, ezircan* o ĝıyıaru ĝēzerdúĝ. gétđim gétmem_olu mu, çoĝ maıını ⁽¹³²⁾ gétirdim. yā. unutduh hēbisi. sēgsen yēdidá ēmeklī_ólđu. bi daĝ hēbisini biraħduh.
- (133) -ēsnaflıhđan ēmeklī_ólđu.
- (134) -*ezircan* tabi çoĝ ĝúzel şeyir.
- (135) -o zāman dēfder dutduruyòlar bunnara dēfder dutduruyòlarıdı ó zāman.
- (136) -afedersiñiS yirmi liráykene vērgiyé girdiK, yüz yirmi lirá olıncı dēfdere soħdułar ⁽¹³⁷⁾ bizi, biz de o cahillig oħur yázallıĝ yòh bi daĝ ön bēşe üç_áyda ēmeklī_ólđu.

(138) -yáš doıdu.

(139) -yáš doıdu yáš elli beş yášımızda emeglı_oıduı.

(140) -sen *amasayā* mı taşındıñıS mı sen vazife dóláyısıle mi gélđiñ?
ézircandasıñ.

(141) -çoğ gúzel.

(142) -siS de saıluñ.

-46-

YER : AMASYA/MERKEZ/Köyceğiz

ANLATAN : Güllü / Hüseyin TÜRKEN

YAŞ : 60/65

KONU : Karışık

(1) -*güllü türken.*

(2) -soñu ne. atmış.

(3) -atmış. *köycüez.*

(4) -*köycüez. hüseyin türken.* atmış beş. yöh.

(5) -yöh yöh bizim biranıñ hiş deşmī yávrum.

(6) -yöh eşgi de, bu yeñi de bu *köcüz.* eşgisi yeñisi yöh.

(7) eşgi dúñnerden eşgi dúñner şu *béke* tarafında hamam marıdı bi hafta dúñ çalımdı.

(8) -fazlo dóül bir_afda.

(9) -bir hafda deyamlı bi cümertesine başlar óbir cumertesine gader deamlı oynar gülellerdi. (10) güleş_olıdu. yáylacuğ.

(11) -valláy dólma sarardıñ, ğuru fasúlye ğorduñ, hamur_ışı yápardıñ yávrum dúñnerde. her (12) şey yápardıñ çöreg yápardıñ, yemeKler yápardıñ, bir_afda mejbür o dâyoıcuıa sennen (13) bõuşduñe yemeK yã. davuı zurnáy, deñcü içimizden tégleme bulıniyodi, dâyoı sede bizim (14) dâyuıñan zunna bunnar. benim bellú dóüldü. belli dóül benim ğünüm ufañdan_évlendim ben.

(15) -on dört yaşında ön beş yaşında ancáydı bu.

(16) -yá yá. ırāmetlig anamınan babam beni dutdu verdi işde ufañdan yávrum. aynı óylekiler (17) davuı.

(18) -aynı bı_afda.

(19) -ërkeS boş oynıcág güleceg yávrim, ama şindi iki_ün. şindi ó zâman çödu.

(20) -bu bënim_ikinci áylem. birinci áylem ó da zaten êkizĩ de biz de görúcú úsúlú da işde (21) kıoyde zeten hërkez gëndini tanĩ birbirni. şindikĩ_bi nërde örda aşğı macaráy yaşamağ ó zâman.

(22) -annaşmāğ, gèzmēK şindikĩ_bi nërde ana baba diyödu ki seni fiłanciyá vèrdim. bi şey (23) diyemeñ. vèrinci de o nişannınna görúşmicāñ ó nişannĩ örda görúsen_âğar şu yána dikilicēñ. (24) èvelde_óyleydi, şindig bambaşga.

(25) -şimdi aļō diyi nërdesiñ.

(26) -vallā òle, ana babāñ yānda diyi aşğım gèl, fiłan yere gèzmiyé gideg, yòğ yáyrım. (27) Tāmat diyóm yá èvlenecāñ zāman atuh birbirini görüdü. bizim gúnümüz kıótúydú. onĩ (28) hiç_èleşdime gaç gara tahtā yázdı o gúnneri.

(29) vallahi ceyiz_olarahdan yáyrım çorab, örtü, çarşaf bóyle bi şeyler bizim ó zāmannayĩ (30) eviñ_édırafına ip gèriyòlardı cèhize bèylé asıyòduğ gi tabi tabi. vallā işde elimizden gèldĩ gada (31) yápiyòduğ. duvallara ip gèriyòduğ bóyle édırafına hep_asacāñ yá goñu goñşu göreceg (32) gèndinde òlmađını sende olannan ó da çihadacağ şeħlünü. ó zāman óyleydi, şindi yātān_úsdüne (33) geyoğlar.

(34) yávrum ó zāman dağı yòdu biz_èvelde töre dèllerdi dādıdığ bóyle basmā_ossuñ (35) ayáğğabı ossuñ aħrabałarıña onnarı da tencere gètiliyòlardı tabağ, tas. yòğ onnar yòğ dağ yeñi (36) çıhdĩ_önnar, yòdu yòdu yòğ ó zāmannar. nārasın sōnadān_aldığ birbirimizi. bënim de (37) eşim_öldü onuñ da eşĩ_öldü, ben_işde ilkin ufağdan_èvlendim. vardı üş dene varıdı. üç bèn (38) gètidim bi bunuñ_oldu bès. olmağı iki de bundan_oldu yèdi dene. o yèdi çocū bāş gōz yápdığ, (39) şimdi gafa gafiya vèrdik, èverdimizĩ sałdığ *ısdanbuğ*.

(40) o ná? ben hēmen dōğar dōmaS, tabi dōğar doymaS hēmen yīħiyòğ öndan sōna çocū (41) tèrtémús sarıyòğ bēze. gırg gún gèçinci de tabi olĩ canım óyle. gırg gún gèçinci çocū güzèl yīħañ (42) èdeñ bi goñşuyá gótürüñ gırhı çıħsıñ dēyin uçumiyá. gırh_uçımağ.

(43) évelden mi? anām gine bĩ_afda báyram yápiyòduḡ gĩne davuḷunan vaḷḷaha baḡ. ṣ̄õle (44) gēñiṣ nērde gēñiṣ bi harman biliyõñ mu? oriyá cahil cimbrat tópluyòduḡ déve yápiyòlardı (45) adamlardan, eliñe yüziñe is çalıyòlardı bĩ_afda. érkeglerden báyam_oluyòdu. õnnarı giyidiP (46) ḡuṣadıyòlardı. ṣ̄indikinin báyramından_ıyĩdi ò zámannáy gérçegden.

(47) -ṣ̄indig bĩ_ũn báyram, o ún bi hafdaḷarca báyramıdı.

(48) -bi hafda bi hafda.

(49) -bĩ_afda dēvamlı báyram yápiyòlarmıṣ.

(50) -bi hafda ṣ̄indi yòḡ.

(51) var.

(52) -var_aa ṣ̄u yámaÇ.

(53) -ṣ̄u túlleri ḡórúyõñuS mu? orda évliyá ḡóç_asan, oriyá sēnede isdanbĩḷdan iki_araba (54) dutuyòlar bizim kóylúleri gēliyòlar ziyerete.

(55) -oriyá ḡurban kēsıyòlar.

(56) -ḡurban kēsıyòlar, orda yiyòlar içiyòlar āleniyòlār értesi ḡún gidıyelār.

(57) -ṣ̄õle çocū olmiyána bu aṣṣā ilḡazı kóyũ var, ordan yánı gēlmiṣler. ĩtıḡad bi de, (58) satılmıṣlar_õrda. ḡadın gēndisi annatdı.

(59) -sen_oriyá diyõñ bēnim çocūm_oluncu sana ḡurban gētirim.

(60) -ben ṣ̄inci burda satdıḷar dēdi tēggiye dēdi bēnim çocūm_oldu bi sēne sōña dēdi. ḡurban (61) kēsmiṣ.

(62) -ıtıḷat.

(63) -ıḡtıḡat, inanç.

(64) -gēliyòlar.

(65) -inancı_olmiyán zaten yáşamaS.

(66) -çocuḡ_olḡuncan sōna gētiriller ḡurbanını yiller_orda. vaḷahĩ bũlmüyòm, (67) iseyin_õranıñ niyé ḡóç_asan dēmiṣler iseyin?

(68) -ismî gôç_asanımış. hékâyesini bég bülmüyöh eşgi çoh_êsgi háyli hanı nêrden gëlî (69) şehiT mi yöhsa bi başğa bi sülâleden gëlme mi orayı bilemiyöh. mësela hanı *mêrzüFonda piri* (70) *baba* diller. öndan sōna şurda *sêrçöban*, şeyde *ğayabaşmda*, *sêrçöban_örda*, *amasyada* (71) *hêmdülleh* diller, *hamdülleh çelebi* yanı bunuñ târihi yanı bilen yöh, araşdıracağlar.

(72) yıceg mi? yiyeceg_olarahdan şimdi şurayı görüyöñ mu? orayı burayı fasilye_ekiyöh, (73) bamıyê_ekiyöh, datlı ğabah_ekiyöh, öndan sōna ö ğızartmağğ ğabahlar böyle böyle oluyö öñna (74) içini dışını soyüyöm güzel güzel dōruyöm ğuruduyöm güneşde, ğótürüyöm *ısdanbuğa çâyá* (75) çoluğa yiñ ğışım ğavuliyá yáru sōannan, yúmurta ğatat_içine ğıyma yávrum üç_ekmā ye birden (76) vağla. hamur_işi ğadim yáparım. mayalı dërig biS. mayalı. kimisi ğatmer diyi hamursuS, çöreg, (77) kúlcúğ sağ diyim de yáS kúlcúğ. içine az bi mayá_atıyöñ yúñuruyö ecúğ biráS sêrt, ecúcuğ o (78) duruyö itiyöñ fırına.

(79) -mësela bi şey yanı bişimiş yánmış kúlúñ úsdüne altına ğoyoğar_onu úsdú saÇ, altı da (80) ğor sacı_ayáh var üç bacah, altı ğor úsdúde sacı_ayáh úsdüne örtdü mü hem ałtdan hem úsden (81) hani fırın gibi bişî, kúlúnú altın kúlúñ_içinde oldu kúldür_ismi.

(82) -onuñ çörâ kúlcú şindigi fınnardan datlı oluyödu. biz_ağşamğaraca hâlâ şindi gine (83) ekmeg_ederig dört ğişi buğuruğ yeymiyeynen ağşamğarca o yoha ekmeg var yá, böyle iki direğ (84) üç direğ yáriğ, ğuruduyöh onuñ kúlúnde bişiriyöduğ dedimiz çörâ kúlcú. fëna datlı olıydı (85) yávrum vağla. anâm yahında yapacam_allâ ğelin de yiyek şapuğ mupuğ.

(86) -şindi de yemek yiyebiliriS çáy_içebiliriS.

(87) -yápdım çöreg yápdım ouğ misâFirim marıdı. búyrun yiyeg içeg.

(88) barut gibi vağla ğetirim mi? barıt gibi tōmatis turşusu ğaldı. ğótúdúm ö yanı biberi (89) miberi de yávrum baharıñ ğeldi mi yirik dedim, buriyá āledim. acı biber şöyle o süs bibellerinden (90) hanı süs_olarah, ğavun muvun elimize né ğeçişdi eküyöm_işde burağara.

(91) -bamiyeniñ bile vurdu turşusunu.

(92) -yávrum turşuyú nası gurım, içine éccúg limon duzu gózēl yīhañ, biberini, tòmatisini (93) éyci éyci dōrañ, bi iléane ġaramı ġatañ, şeyler_oliy yá şalaħlar, şalaħlar kúccúg kúccúg (94) taħlaħarda biliyōñ mu? ġavun ġavun ġavunuñ ġúccūnú diyim. onu ġúzel dışını sóyarım içini de (95) alırım çekirdāni onı kireciñ suyūna bóyle ġalıyō bi saāt iki saāt évet, ordan da çihadiyóm bi suyá (96) batırıyóm, içiniñ maħzemelerini doħduruyóm tòmatisinen biberinen madenúsúnen ġariyóm, (97) ġatıyóm aynı saħata yápar gibi işlē doħduruyóm doħduruyóm bidonuñ dabanına ġoyóm sıra sıra. (98) yá yá. ġendini áyri yé, içini áyri yé, yībiliseñ hēpisini yé birden. sērt_olısuñ diyi, érimesiñ (99) diyi. onuñ suyúnu işde, badana olıy yá. onun éccúg de at suyúna az bi kireç, onuñ suyúnu süz, (100) dideglerimi de bóyle dışını soy, içiniñ çekirdānı aħ, oy_ıçını, onuñ_ıçine dedim yá şöyle (101) oyúħ_olúy yá şindi hanı oyúyóm yá, aynı saħata yápar gibi incé incé dōrarım, māzemeyi her (102) çeşit alırım alırım doħdururum_ōña, bidona ġeñiř bidona da yēlleřdiririm, úsdúne duzlu bibelli (103) suyú ġoy hadi yé. āfiyet_olısuñ. şeynen paħla ġallesīnen yávrım fasilyeynen, ġuru fasilye yā. (104) bamyáyi da arasına atıyóm, oldu múydu arasına. yávrüm işgefeynen bēg gidiyō o uç_ékmeg (105) yiñ vaħla. yánına da būz gibi su aħ biyō yāñarsañ hanı ériniseñ. isdeseler tabi yápacāñ_onu da. (106) sēven sēvmiyán hanı. anām anām barit gibi aħ yé vaħla.

(107) valáy ben_onu bülmyōrum.

(108) -hēp_unutduħ_ōnnarı.

(109) -onun bilmeleri var_émme. ařuħ zaħ gidiyō birás.

(110) -yōğ óyle tēmamını bilmiyōħ işde binnar unutduħ.

(111) -vaħla ó ařuħ da ben dēde ġarusu dōúlúm.

(112) -yāni haħ *muhammed_ali* ġeldi dilime mūred ġünāma ġaħmayāli, küllü ġünahımı (113) aħdım_elime mūred ġünāma ġaħmayāli. *hatice fātıma miri muhabbet* diler sizden_olıgunnara (114) *imamı_asan imamı_úseyin* mūred, mūred ġünāma ġaħma yāli. mūred yāni mūred seni ġünahıma (115) ġaħma yāli. mūred de *hazreti_ālmiñ* ōlúymıř çocuħları yāni, *mēdedñeñ mūred*. éviz mūred (116) *hazreti ālmiñ* çocuħları. *mēdedñen mūred*. onnardan ufaħları, varıdı *asan úseyinden* bařġa.

hêç ⁽¹¹⁷⁾ yòh daa başğa bülmyòm. kitabdan oħuyòdum da kitab şindi oļacağda kitabda. ben şu ⁽¹¹⁸⁾ ğaFamda dutamyòm ben_èvelkî_bi. dutdümü_işde ānatdım. èvel biliyòdum da şindi bi tènesi ⁽¹¹⁹⁾ yòh_ahlımda. çünkî térevzòñ çıhdı masaļ, hékāye bitdi. çocuhļa cızgı, biz de haberlernen ne ⁽¹²⁰⁾ oláy_olmuş bu, hêpisini sildi. yā şindi de ève varyòğ açiyòğ ğumandayı tamam, nè olmuş ⁽¹²¹⁾ bunu. onı izle. èvel emme şunki o yòudu işde sen ānadyòduñ masaļ öteki ānadyòdu, o oña o ⁽¹²²⁾ oña óyle zencilleme hatıļlanıyòdu, şindi nérde yòh yā yòudu. bülüyòm ğaz lambası da vardı da ⁽¹²³⁾ óbúl lamba da vardı. cam şòle, numaraļı onna bês numara yèdi numara on dörd numara boy ⁽¹²⁴⁾ boy búyúğ aynı lamba yāni. ğazınan yānan bi de ğaz varıdı şū şeyden fitilli nè diyim ténikéden o ⁽¹²⁵⁾ daa iyi yānyòdu o ótekiniñ olmadında onı yáħıyòduh. mèselá afura samannıā gètđin zāman o ⁽¹²⁶⁾ idare ğazını alıyòñ, fèner onnarnan gèdib gèliyorduh, bitdi. *dòandepi dòandepiyé* gidı ta ⁽¹²⁷⁾ ónnara yāraļan, *ığgazda* yāraļanmı şindi. ētiyecimiz yòh şindi. yāzın zaten èhdiyāşdan ⁽¹²⁸⁾ artan_olursa gèdı, yòhsa gètmı.

⁽¹²⁹⁾ -saolün alduñ mı èpeyim bi şey? ah yávrum dāo! olşa.

YER : AMASYA/MERKEZ/Kutuköy

ANLATAN : Fehmiye POLAT

YAŞ : 85

KONU : Karışık

(1) -uç gün báyram yápiyödu. bĩ_afda dúún_oluyödu tâbi. bĩ_afda davıl çaldırıyöduğ. (2) *fēhmiyé polat. fēhmiyé pōlat.* nèblīm yáşımı nèblīm ğızım bèn bülmyöm yáşımı.

(3) -sēgsen bēş var.

(4) -buralı.

(5) -yētmiş bēş vardır, sēgsen bēş dējl de.

(6) -bıra *ġutuķóy.* yòh, hēp. yòh bilmüyöm yávrum.

(7) -ġutu gibīmiş de onĩ_ için.

(8) -ġúccúmúş yāni.

(9) -ġúccúğ ufah_öldi_ için. bēnim_adım *özdemür.* ben ġırh_úç. ben de biralīm, *ķutuķóy.*

(10) nasıl_ olur bēnim düünüm_ olmadı ben ġaşdım.

(11) -bu ġaşdı ġaşdı.

(12) -aman dur hērī nēden ānnadācam nēden ġaçıdımı, nèblīm ben. unuttum ġētdi. (13) almadılar işde ben de ġaşdım. dayısı varıdı, yòudu.

(14) -bĩ da bunuñ bacısı.

(15) -dayısı varıdı.

(16) -āmcám_olúy bunuñ bēnim amcám_oluyödu, başġasīnan éverdecēmiş bunı ġaçımış.

(17) -ben ġaşdım. yòh onı éveriyöduļa.

(18) -óbürü ämcám bařğasını ałacadı bařğa bayanı ałacāmıř. aslı kıoyü bura bunuñ.

(19) bĩ_afda dúún_oluyódu ğızım. óndan sõna çalıyóduřar

(20)-yáruř_oluyódu, ğúreř_oluyódu èsginiñ dúúnnerinde, at yarışı_olur, ğúleř_oluyódu, (21) davıl çalıyá, ğúleř bèn de hęc yáv èsgidendi dúúnner şimdi nèrdē.

(22) -şindi iki ğún çalıyelár haydé.

(23) nè bişireceg kèřgeK yápiyóduřar.

(24) -bunnarıñ dúún yáyla çorbası oluyódu kèřgek_oluyódu dúúnnerin baş yemā. şindi bile (25) var yāni bazı kıoylerde baş yemā kèřgeK.

(26) -kèřgeK başğa nè yápicaĝ ét yemā yápiyóduřar. bóyúĝ baş kèřiyóduřar, kèřiyóduřar.

(27) èvelden èvelden nè vardı ğızım yúñ çorab doıuyóduřar. yúñ çarab doıuyólar. (28) patig_işde yúñ çorab, ğazah mazah óruyóduřar èvelden. çey şimdi ónнар yóh.

(29) ałtın da řey daııyíyódu beři billig diyóduřar beři billiK. bènım varıdı úř dène varıdı var.

(30) èsgiden davar çóudu, yátaĝ çóudu, yátaĝ ğètiriyólardı yāni iki úř ğat yórgan, dóřřeK, (31) yásduĝ, ğıl èsginiñ ğıl şeyleri oluyódu çuııarı.

(32) -çuı äveli ó zámannarı haıı nāriydi işde bi maĝadınan bi haıı aıırsañ aııyóduñ, aıımasañ ó (33) da yóudu.

(34) -bu nøy bı siS bu yāni èsgileri mi şey?

(35) pantól_oluyódu óndan sõna, oluyódu.

(36) -kiłotlu pantól diyóduřar çeylú kiłoTıu.

(37) -çaruĝ ayáĝĝabı yérine çaruĝ_oluyódu yāni búlmüyóm ónнар_óyle diyólar.

(38) -çaruĝ ğeyóduřar, çoh çaruĝ ğeydim ben.

(39) -ò çaruġ dèriden bõle tikēn.

(40) -burda bizim bi sürünen bi èmmi diyòduġ varıdı, o dikiyòdu. sürünüyòdu yörüyemiyòdu.

(41) -ayáhıları saġatıdı.

(42) -ayágabı da varıdı da.

(43) -çaruġ çaruġ èsginiñ çarū.

(44) -méselá oraġ biçiyòduġar, oraġda gidiyòduġar *zileden* çaruġ_alıyòduġar. önnarı (45) gēyòduġar oraġ biçerkene tırpannan.

(46) anam báyramıar da bu bizim bu ġuccúġ kıyde nası olaçaġ, gidiyòduġar bi daġa taġTa (47) ip_atıyòduġa, bi taġTa ġoyòduġar, áydē bi başına biri biniyòdu bi başına biri saġıanıyòduġar. yòġ (48) hayır hērges_évinde yīyòdu. bizim birda né báyram_olaçaġ.

(49) yòġ birda ēyle bi şey.

(50) var tópladuġ biyò. madımaġ öndan sōna yèmlig diyelár, biS tékılcan diyòġ, (51) yèmlúġ_áyırı, tékılcan_áyırı. ġuġ_èkmē, éfelik önnarı biliyòm daġa bi şey bülmyòm. yā (52) yápiyòġ. tikencúġ de var. yèmek yápiyòġ canım. ēy nası gidiyòñ topluyòñ, ġetiriyòñ, ġīyòñ (53) yúyòñ, altına yālı sōanni yápiyòñ çemenini ġoyúyòñ, büşürüyòñ yiyòñ, yòurt sarmısaġlı, écúġ e (54) bulġur_atıyòñ.

(55) kēşgeK yápiyòduġ.

(56) -kēşgeK yármayı nóhudu ġoyúyòñ, kémúġ ġoyúyòñ içine écúġ de nóhud_atıyòñ. çemen (57) ġoyúyòñ.

(58) -yápiyòġ tabi.

(59) var. bilyòm canım. bunū biz_évelden işde kıy yerinde nası yápiyòñ, kıy yerinde ġırġı (60) çıġıncá çocū ġúzer yúyòñ, ġırġ dēne daġ Tópluyòñ, o daġını yúduġdan sōña ó daġı başından (61) aġdarıyòñ işde oġuyòñ. uç *ġu!Fu* bi *élhemi* oġuyòñ, dókıyòñ. yúzúġ_atıyòñ tabi yımırta yòġ, (62) yúzúġ bi de ġaşıġ_atıyòlar. bēnnem.

(63) kóyde douruyoduñ, nāricāg. ġirihciyá ġihciyá gidiyoduħ, var tābi kóylerde bileyen var. (64) mēselá *amasyá*da varıdı bēnim ġālāñ_ikisiniñ de ġoġı ġırıldı, ġótúduġ yapırdıħ. taħtadan şey (65) yápiyoduħar yímirtadan yímirta yáħusu yápiyoduħar, sarıyoduħar.

(66) -hēç ġullanılmamış sabunu şey yápiyóla.

(67) -iŝde óyle onuñ dēdū gibi yápiyoduġ. sabunu bi de taħTa ince ince taħTa onū.

(68) -anne bi yáħısını sóyle.

(69) -yáħi işde bēze, bēze dókúyoduħar hēç ġullanılmamış bēze onı dókúyoduħar yímirtayı onı (70) sarıyoduħar, óndan sōna da taħTaħarı ġibiħ ġibiħ sarıyoduħar. tābi ēyleŝür, bēnim *áyhamñ* da (71) ólaniñ da ġoġı ġırıldı, ġızıñ da ġoġı ġırıldı, bēnim ġúccúġ ġızıñ varıdı ayā ġırıldı burdan oħuħda (72) ġocuħlar basmıŝıdı ónnar hēp ēyle ēyle iyileŝdirdig. şindigi nēyimiŝ alġiyá gidiyólar, biz_ēyle. ó (73) zāman yóħdu ēyĩ_olusa ēyĩ_olúdu ēyĩ_ólmasa ólüyódu. yóħ yóħ hayır hayır.

(74) onı da ġēlin vērsiñ. ben bilim nēyini cēvizinen, cēvúz ġoyúyóla, zēytin yānan (75) yúñuruyólar. ēvet duzlu olú.

(76) nēy? tābi, tōmatis de vuruyóħ, biber de vuruyóħ. bunnarı sirkeynen vuruyóħ. tābi şin (77) ŝēyli ġara saħızlı. naŝı vuruyóduħ, samırsaġ dōyóduħ duzunan, acı biber ġoyúyóduħ, duzunu (78) suyunu ġoyúyóduħ dönıyódu iŝdé. sirkeyĩ de haŝılıyóñ suyunan, biberi, fasúleyi onı da ēyle (79) ġoyúyóñ. şimdi de náylon bidonnara, şindi yúduħ zēytún yā bidonnarında ónnara yázın turşu (80) vurācōħ.

(81) şimdi ġonserve yápiyólar yávrum, ēvelden ġuru ġuruduyóduħ, fasilyá ġuruduyóduġ, (82) baġdırcan ġuruduyóduħ, şimdi de ġonserve yápiyólar, dondırcıħlara ġoyúyólar.

(83) yápiyóħ. ēsgiden aynı şindi ġine ēyle yápiyóħ. ġuvaħlara ġoyúyóħ ġúzel un (84) ġuvaħlarımız_oluyó, onnarı yúyóħ_işde ġāħlıyóħ, ġuvaħa ġōyóħ. iki_ün üç ġún duruyó (85) óndan sōna yápiyóħ. tópliyóñ buriyá da ġēliyóħ suyun_ıçinde yúyóħ. áyırıyóħ tābi. başını (86) alıyóñ, ġürünü mürünü alıyóñ, ġuvaħlara ġōyóħ iki iç ġún

durınca onu güzel elēnen ēziyōh. ⁽⁸⁷⁾ úsdúne su dutuyōh onı bi_ēyce yúyōh sonra da gáyadıyōh.

⁽⁸⁸⁾ yōh éveldenidi o. évelden de bulğur gáyadıyōduh. bi çilē, altı elçeg, yedi elçeg bulğur ⁽⁸⁹⁾ gáyadıyōduh. gótúrúyōduh sētennerde dōdúrúyōduh. gētiriyōduğ guruduyōduh, el ⁽⁹⁰⁾ dēermennirinen çekiyōduh. yā şindi yōh, şindi her şey hazır. ekimliyōduh, évelden su ⁽⁹¹⁾ dēermenneri varıdı önnara gótürüb údüyōduh, nası ēyce oluyōdu, şindi de hazır un da hazır. ⁽⁹²⁾ ekmeg de büşürmüyōğ gērçi her gün ekmegci gēlī. saol gızım saol.

YER : AMASYA/MERKEZ/Kuzgeçe

ANLATAN : Gülsün ÇEKER

YAŞ : 68

KONU : Karışık

(1) *gúlsún çeker*. yèsene súnnúS hanı. *gúlsún çeker*. *gúlsúm çeker*, *çeker*. atmış sèkiS. (2) *guzgeçe*. *guzgeçe* biraniñ_èsgi ismi de *guzgeçe*, *guSkiliseydi* *gusgeçe*. *guSkisile guzkiliseydi* (3) *guzgeçe*. şindiki ismiñi yáz nèyniyõñ èsginiñ şeyini boş vèr. var, *qoyũn_at* yanında var_õ mèzel (4) èsgi *qoyũn_èsgi yoluñ_alt* yanında *gocã aaşlar* var yá bi düzlüg orda. hérałda óyle (5) *ermenilerden* hérałda èsginiñ kimiñ *gondũ* kimiñ şey_ètdũ belli dól. tēy èsginiñ harplerinden bi (6) daa birda kimse yõmuş Saten. harbden sõna gèlmişler buriyá *gızım*. burałar hēp *ermeni*deydi (7) *ermenilerdeymiş*. *zanada*, *gızsekı* oralar hēp õnnar õnnar varımış èsgiden. annamını bilmiyõh, (8) nè dèdúglēni şeyini hanı õnnariñ óyle.

(9) varıdı emme oralara şey yápdılar èsgiden ışıg fèlan yányõdu, sógdüler atdılar. o tür şey (10) èviliyá vardır aşşada *qoyũn yèrũn*.

(11) -cāminiñ yanında?

(12) -yõh.

(13) -şũ pic_incir mi?

(14) -pic_incir.

(15) -õ da hēp mèzaıllı ğarışĩ.

(16) -õrda bi èvliyá vardı dèllerdi ışıg yāniyiz gece diyõlarıdı èsginiñ_adamıları, dèdelerimiS. (17) *ēsi* óyle işde. işlediler taılayı işlediler. bahçe işdelediler. yõh yõh kimse bilmiyó, bitdi õ ta (18) èsgiden varımış. hiç bi şey giden gèlen yõmuş, onı sade ışıg yāndũnu góruđerimiş gece.

(19) birda mı? birda üç gún dörd gún çalıyõlarıdı dāyuılları, dāyuı çalaıllardı. õnnarı da èsgiden (20) dūnē dāyıl zurna gètúruđerdi iki_úç gún çalaıllardı, bir gún

hamam, bĩ_ũn gēlin_inme işde ⁽²¹⁾ õleydi ğızım şindi. ğapaalı banyò şeyler varıdı, pıñar dēllerdi, ğapaalı pıñaıllar varıdı. biS de ⁽²²⁾ ğētdúğ. bunı tē yápiyõnuS siz bi yēre mi vēriyen? yõh. yõhsa bi şey şeyiñ hēsabı bizi tēlezõna mı ⁽²³⁾ çıhardı. damadı da hamam_idellerdi işde bi yēre haláy çekellerdi ēsginiñ haleyli haleyl ⁽²⁴⁾ varıdı, hērkez_el_ele şindi yápişī şey_ēdī yá. sıráynan dutaıllardı, oynaıllardı. kóyüñ_õnde ⁽²⁵⁾ kēşgek bişerdi, yēmeKler bişerdi, dúúncüler gēlüdü.

⁽²⁶⁾ ğõnaḥ varıdı. her_ēve bi ğõnaḥ vērúlerdi. işde õ ğader. ērtsī_ũnde ğúleş yápaıllardı. bi ⁽²⁷⁾ ğócā şeyler vardı mēydannığ orda ğúleş yápaıllardı pēhlüvannarı oḥuıllardı hanı o vaıd ⁽²⁸⁾ dúúnnere. dúúncú oḥuıllardı. orda da gēlin_aldımcı da bi ğúleş yápaıllardı, ğēçer giderdi hērkeS bi ⁽²⁹⁾ daa.

⁽³⁰⁾ ēteş ğayállardı, darabıl dēllerdi. ēvin_óune şeyiñ mēydannığa eteş yáhaıllardı. o ⁽³¹⁾ eteşiñ_ádırefinde oynaıllardı, darabuı.

⁽³²⁾ kēşgeK bişerdi, kēşgeK bişmez mi, kóyüñ ó mēydannıhda kēşgeK bişerdi, iki uç ğazan ⁽³³⁾ kēşgeK bişerdi dúúncıye ğöre dúúncı oḥuyõlar yá. gēlen yirdi orda gēlen dúúncı yir hērkeze ⁽³⁴⁾ ēvlere vērúlerdi.

⁽³⁵⁾ ēved ēved. õlmaz_õlı mı biz de çõh çēğdúğ. çēy vēriyõlardı yõğ bi pēşgir gibi bi şiler ⁽³⁶⁾ daḥıyõlardı hanı yēmeni mimeni háyvnanıñ şeyine bāıaıllardı, aveyiiti oydu.

⁽³⁷⁾ yõdu birda. birda çēy yõuken yõdu. õnnar birda yõdu yávrum yõğ yõğ. hayır hayır. ⁽³⁸⁾ birda óyle yarış şeyleri yõdu. darabıl_oynaıllar işde óyle. óyle yáruş muruş yõh birda. ⁽³⁹⁾ ēsgiden bütün on_on bēş gēlin_aııncı on_on bēş at_oıudu, atlara yēñge binellerdi gēlini ⁽⁴⁰⁾ ğótúrukene gēlin_aııb giderken. bēn de atınan ğētdim, ó zāman atıdı ğızım. birúğ birúğ siyáh ⁽⁴¹⁾ birúğ varıdı ó zāman pēçe varıdı. ó zāman onúynan gidellerdi yā. aıuıllardı da bóyle ēntarī_bi bi ⁽⁴²⁾ boydan_ēlbiseler varıdı dikdürüyõlardı. hayır hayır õnnar birda yõdu ğızım. hayır õnnar ⁽⁴³⁾ başğa. ó barağlu var *kúrt* şeyleri var ó õnnar ó taraflarda. bizim birda óyle boncuḥ dağma muğma ⁽⁴⁴⁾ bi şī. birúğ bi de pēçe ataıllardı bēyáS bēyáS. hiç bilmiyém_onı. ēsgiden daha ēsgiden ⁽⁴⁵⁾ çátmalúydu, bēyáS siyáh çátma şõle bõle cızğılu cızğılu hanı şey

var_a ara ara Şeyler var ya ⁽⁴⁶⁾ yleydi sginiŋ brgleri ndan sna siyah bre dnderdiler. ta ddem annem annemgiliŋ ⁽⁴⁷⁾ brgleri Şeyidi byle ara araydi.

⁽⁴⁸⁾ sn nrelsŋ? sibyn oylerde var Şu nnardan *znnŋ* iyilnda yarım brg var yle ⁽⁴⁹⁾ de bu yhn yelerdenisen vilŋ dcdim.

⁽⁵⁰⁾ bnim mi? var gitdim bŐ sne. sna gitmedim. burda sgiki_b yo_iz youdu orp ⁽⁵¹⁾ youdu bi yei bilmiyduh y yvrum. buna *krimiŋ hatca* lmalydu. o, o yanda.

⁽⁵²⁾ bn mi? on bŐ. on bŐ n_lt. biri apaca dyiŋ. rken vlenen vlendren de vard ⁽⁵³⁾ yirmi yim bŐ yŐnaca duran da vard ızım hpisi yle dyil. ŞarT dyil.

⁽⁵⁴⁾ tkesaa. tkesaa, bemmeci uŐekm diyg biS zel zel, nydi *sndS* ⁽⁵⁵⁾ tekininiŋ_ad? tu_otu, az_otu mydu sndS o Őeyiŋ, biŐdmzŋ_ad az_oti miydi? ⁽⁵⁶⁾ yguren, tikenn tkenn ouy Őyle. o vard yede oh Őeyd hmen iki ot_lsa oraniŋ her ⁽⁵⁷⁾ tarafn al onuŋ_cn y uren dmiŐler. o oh r. baŐa yo bilmym ki. madmaq.

⁽⁵⁸⁾ Şimdi hpisi bitdi ızım, sgiden sn, pateds, tmats, kin kmek dermennerde ⁽⁵⁹⁾ unuydu. harman makinesi youdu, ybynan savuruyduŋ Şey kini bi ynnna dnesi ⁽⁶⁰⁾ dŐydu, bi ynnna samanı dŐydu. t yydund ortiy rdan ye ye_lsa savruuydu, ⁽⁶¹⁾ ye_lmassa ey_uydu yle savruuydu.

⁽⁶²⁾ kiraz, Őftli, gayisi, rg, armud, hyva her Şey. var var bunnar, uccg baş da var ⁽⁶³⁾ byg baş da var. onnar dlarda tlaniy ufah. sysana *sndS*. ineg var, ba var, S y işde ⁽⁶⁴⁾ n diyelr ufaqlara buzlar işde var byg baş malarn buni var. davalarn ei oyn ⁽⁶⁵⁾ ufaqlara da la, uzu. oynuŋki uzu, eininki la.

⁽⁶⁶⁾ Şunu bi yee ekiy_emme. yo yo snŋ tlefnuŋ dl_. hrkeziŋ var ızım var ⁽⁶⁷⁾ yceg adr. sa.

YER : AMASYA/MERKEZ/Küçükkızılca

ANLATAN : Yeter AKTAŞ

YAŞ : 65

KONU : Karışık

(1) sālīḥ görev sālīḥcı mı? söyádım nēydecáñ_anam? bēnim_adım *yēter_ahdaş*. atmış bēş (2) yaşındayım. biranıñ_ismi *gızıılca*. nēblīm ben de sen gibīm. bilmem gēlin buriyā_ēl_ele. (3) bēnim gēlin gēlinim hasda yáyrum. hasda işde. bēş dēne maļ_aldudu onu diyò.

(4) -noıdu ana. hoş geldiñiS_anam.

(5) -işde bu da gēlinim.

(6) -noıdu anam nēydeceñiS?

(7) -ğonuşuñ şóyle oturun.

(8) -ben_oturmam da sırdım.

(9) -oḥuma yázmam yòḥ. gētdim de diblomamı aldım da buriyá èlincig ğáybetdim.

(10) -ben_oturuncu buñalıyóm canım daralıyò.

(11) -oḥuļa gētdim bi sēñ_ētdim diblomamı aldım gēldim.

(12) -burda gētdi anam burda.

(13) -ğúccūkene anam babam yòudu, öldüydü arada ğaļmışız. o bu baḥdı. sen gēldiñ seniñ (14) yánıñ_ēldim sen baḥdıñ, onuñ yánna gēldim ó baḥdı. arada ğaldıḥ babamız_ölüncü (15) anamız_ölüncü. bizim üç ğardaşdıḥ. üç ğardaşdıḥ birimiz ikimiz_öldüg. üç ğardeş_öldü. iki (16) ğardaş ta sağ, bacılı ğardaş. bacım iki baciyılı burda. onnar ğaldı ikimizik. áyılmız da çihmiyò (17) yòḥ.

(18) bēnim_adım *fatmā_ahtaş*_emme. ğırğ bēş. *ğúccúğgızıılca*. ben onı şò göca èrife (19) sòracáñ ben daha bilmem ki.

(20) -yèñi yétme bu.

(21) -oña diyecēñ èvelini oña.

(22) -*gúccúggızıłca* yá v işde.

(23) -èvelden *gúccúggızıłca* diyolar şindi. çerkez var şurda da *bóúggızıłca*. bənim? üç.

(24) cıngılı nèyiñ_atıyolar cıngıl diyoduñ_èvelden altun yúzúg, altın yúzúg nèyin_atıyoh, (25) çihardıyoh gırhını öndan sōna. cıngıl taş dèyil o èveliniñ şeyleri oluyodu yá, alşıñ. cıngılı (26) şeyle dahıyoladı èvelden gèlinner_oluyodu yá. onı atıyoduñ, şindi önnar da gáyboıdu bi (27) tég_altun yúzúg_atıyoh. eyle diyolar atamızdan anamazdan bèyle górdúg yá mejbursuñ. bèyle (28) diyelár_anam ben bilmem ki ben atamızı èyle górmuş èyle şeydiyóm. biS nè bileg. siS (29) nēcisiñiS_anam sormağ_ayıb_olmasa? èsgileri ó zāman_èsgiyé diyecān ki bileceg_o ben (30) bilmem ki. cıngıl cıngıl vardı. duvañ.

(31) -duvañ diyohdur hēraıde, tas diyolardı duvañ tası diyolardı. işde duvañ al duvān (32) salladarañ mı gèliyōñ, diyolar yá. ā duvān salladarañ mı gèliyōñ diyolar. onun dèyişi de çoğdu (33) ben bilmem. çoğ güzel sólyüyolar. var şimdi de gózü görüyó duvañ ó zāmanı gózümüz (34) górmüyódu ki. beni gótú tamdan yitiyó, gırmızı dūlbeti, tamdan yitiyolar, gózüm hēc górmüyó ki (35) şindi, tam tam gara yapı diyolardı èvelden onda oña dōru gèdiyoduñ ellā bēni yitiyolar_anam (36) dèdim gózüm górmüyódu. şindikiler her şeyi görüyó. baña işde ā duvañ gèydiye bi yeşil bi (37) eşep vá yá eşep diyoduñ yá eşep diyolardı èveli, onın bi gırmızı bi şey dikdik ā duvān bi de tas (38) diyoh. tası goduñ gèldik. èlbise boydan èlbisesi gırmızı. ipeklı diyolardı èveli.

(39) altın bi yárim iki yárimlıñ dahdılar baña işde bu. bi de yúzúg.

(40) onı dá èllerden öndüç_aldım gèlin_ètdim ben. fahırıldıñ.

(41) -fahır şindi bunı èvleri yapduñ_emme neler.

(42) -èvleri yapduğ gi dèlledúg topladuñ. o bu kişi sır gútdúg çerkeziñ sırnı o şorda yolun (43) giyısında.

- (44) -bóúg ğızılca diyolar.
- (45) -orałarıñ sıırını ğútdúm. çáy nêyin.
- (46) bizim bîrda yoh_o duvah. yoh_o bizim bîrda yoh_o duvah. yoh yávrum.
- (47) -o ğına yáharken_èdiyoh.
- (48) -ğine ğecesini diyoh sen. ğıná ğecesi ğelin ālıyó işde anasınıñ bubasınıñ şey babası dèyil (49) de anasını otutduruyolar.
- (50) -şêyle otutduruyolar.
- (51) -ilāy sóylū sóylū ğeliyolar ilāhi. orda mumlar da yāniy yá şindi mumlar var biz_èvelde (52) bilmiyoduĥ mumu da bilmiyoduĥ sóñú de hêç yoh_anam. ondan sōna otutduruyolar būdáyí (53) sèpiyolar_işde. şindi viy_anam ğózleriñiz hemen bahī, yúzúmúz_işde örtüg biyò ğırmızı bēyle (54) ğörü ał diyoduĥ èvelde ał varıdı alı örtüyolarıdı.
- (55) -bēyle nêrde ğözün yúzún_açıĥ áy babam_áy. vèrīm de vuruñ_anam. vèrīm de vuruñ.
- (56) yoh. hèdiyè ğeldi. *isdanbiĥ*dan. vèrīm mi?
- (57) -yá şindi bēg bilmeK şeyá ğedecān şurda bi şişman ğarı var, ó bēg_éyce bilü ben bēg (58) şey_ètmem bēnim ğafam saĥaT_olđum bēn. úzerlúg nêyim biliyoh canım. o èvelde var şindi (59) de var yá ğurşun dókmeK, úzellig düzmeK bizim_èvelde nazar dāmesin dèyiñ úzellig (60) dúzdúĥ bah.
- (61) -èviñ ğıyısında durū.
- (62) -yoharda yoharda, yoharda. dókúyog ğurşun mēselá mał ğetidik ünām düşmüş bazardan (63) şey ahan nazar dādiriyoh ğurşun dókúyog mēselá. arabadan düşmüş háyvanım.
- (64) -şêylecene yarılmış.
- (65) -yoh ben dógmúyom yoharda dokenner var, biz bēg şey_ètmiyog ğocaarılar.
- (66) -o ocaĥ_anam.

(67) -ğurşunu nèblīm tava diyòlar èridiyòlar ğurşun dóken de yòh de yòharda. onu (68) ğótúrúyòlar başını örtüyòlar. ğúzelliñ_úsdúñe òndan sōna çárşaf_örtüyòh, hałburı nèyiñ_ıçine (69) ğoyòlar. coz dókıyòlar işde o. ğaşşıĝ ğoyòñ onuñ_ıçine áyna ğoyòñ, şey yápiyòñ ocahłlama o. (70) işde nèblīm. ben bilmem_anam.

(71) -áydınnıh_olsun dèyin. nazara ğarşı. nazar dāmesiñ nazarı çatlasıñ diyòlar.

(72) -dövayı onnar_ıçinden oħuyò bize ğarşı dimiyó.

(73) -ıçinden oħuyò oħuyò bize dèmiyòlar.

(74) -bize ğarşı dèr mi sen dèñ mi mèselá.

(75) vār. *séydi vaħas*.

(76) -*séydi vaħas. séydi vaħas*. siñilli èvliyá. siñilli èvliyá.

(77) -siñilin var yá şindi mèselá o ğèdincig ğèdiyò. anām o şindi *séydi vaĝĝası* diyòh yá (78) āleşirsen var yá adamı bèyle şeydiyò fec vurduyò āleşmiyecāñ onuñla.

(79) -āleşmiyecēñ.

(80) -yáni bizim_ışde şu bi ğaralı míydı yołuñ ĝıyısında. o bèyle kómúru söütmüş

(81) -*tatar tatar*.

(82) -kómúru söütmüş dèmiş ĝi ben sémavere yáħīm dèmiş ĝale kóyúnüñ yòh ĝala kóyúnüñ (83) ordan bizim o nè odunnu verı nè çöpü, yòh. hiç hiç bi ĝaşıñ, adamı. şindi baħ_oriyá şe_ètmiş (84) ĝomiş_oriyá kómúrnen taħsi söydüyón yá taħsiye ĝomuş taħsiniñ_ıçinde ałaflamış taħsi, (85) hiç_almicañ şeyini.

(86) -síynan suyú dúkıyòñ ğarałdıyòñ. úşúduñ mú? yá irelı_ün ĝurban varıdı.

(87) -anām biz_èsgellerimizi hèp_oriyá adıyòh tösun ĝurban. ĝèçen ĝine kèsdiler tosun (88) ĝurban. asgerden ĝeleK şeytan ĝulāna ĝurşun hèç bunnuları ĝanamaS. ama bunnan āleşmiyecāñ (89) āleşiyò bazıları, yòh onunān āleşüsen adamı kótú èdiyò.

(90) -tatałlı ĝarı òrdan sōna şey_ètmiş dèmiş ĝi kómúru alım ğótúrüm dèmiş, ataş yáħıyòlar (91) yá ataş yáhdıhłanı ğarałdıyòlar bi sèpete ğoyòlar, unu ałıb ğótúrúyò

ğarı, gēce gēliyò buqazını ⁽⁹²⁾ bēylecene sıhıyò, sen bēnim qómrumū nèye aldıydın diyò. ürasına gēliyò sıhıyò diyò ⁽⁹³⁾ gişisine gişî beni diyò evliyá bēni şey_ètdi baña muhaat_o! baña diyò. gine góz_alıyò gine ⁽⁹⁴⁾ gēliyò. gaḥ baḥīm diyò bēnim qómürü úsdúme gètirecāñ diyò. yòḥ gótúmemiş.

⁽⁹⁵⁾ -hemen gètirmiş hemen.

⁽⁹⁶⁾ -yòḥ gótúmemiş èrtsi_ün āşam bizim bî oriyá gēdinci diyòḥ_o dayı diyò ⁽⁹⁷⁾ ayáḥlarıñ_altını öpüm diyò şu qómürü gótú oriyá gøy diyò, bizim buña vèriyò, yoḥluyò oriyá ⁽⁹⁸⁾ dókýò. bi de bi millon da para vèriyò, oriyá o paráynan o qómürü gètiriyò goyo úsdúne.

⁽⁹⁹⁾ -tabiki o onu gètiřtāne şey_èder yāni āleřiyòlar gusura bağman size dēmiyòm da. ⁽¹⁰⁰⁾ siñilli biz mēselá oḷanı.

⁽¹⁰¹⁾ -biriniñ ğarı da işgefe açmış hamıru yuırmış işgefeyi_çemiş úsdúnde úsdúñde.

⁽¹⁰²⁾ -odunu çoḥ_odunu.

⁽¹⁰³⁾ -odun çoḥ. bu ölüzger de yòumuş. bu ètdü işgefe gètmiş, ètdü işgefe gètmiş. uçmuş ⁽¹⁰⁴⁾ gètmiş. dēmiş gi hamır hēp gēdeceg gètmiye de dēmiş, sacı yíḥīm dēmiş. sacı yíḥmiş gètúmúş. ⁽¹⁰⁵⁾ qór ğıS qór ğıS. ben de dēdim ki bu buña dēdim ki yoḥardıyíḥ biliyòñ mu birda yòudu év, ⁽¹⁰⁶⁾ buḷguru dēdim gótürim oriyá sērīm buḷgur gáynadım su var dēdim, odun da var yáḥīm oriyá ⁽¹⁰⁷⁾ sērīm dēdim, bu dēdi ki aman amana dēdi. aman aman évúñ_óúñde buḷgurumuz da var ⁽¹⁰⁸⁾ odunumuz da var dēdi. gēlin yòudu yáḷıñızídım biliyòñ mu. ordan sōna gètmedim bi daa.

YER : AMASYA/MERKEZ/Mahmatlar

ANLATAN : Hadiye KAYA

YAŞ : 67

KONU : Karışık

(1) yáni kóyüñ geleneğleri nası bülüm da. *hādiyē gayá*. atmış yēdi yáşında. dōma bóyúme (2) burdan *mámátlar*. yōh burda ēsgi *mahmatlar* kóyü varımış şóráymış, ó dēre, órdan_ışde (3) ēvelin bóyúğleri işde bu ismini *mahmatlar* kóyü, nēblim ben_ışde *mahmatlar* kóyü diyōlar. (4) ismini şeyini bilmem.

(5) ēvelden bī_afda súrúyōdu dúúnúmúS davīl bī_afda davīl çalınyōdu. işde o bī_afda (6) davīl çalınyōdu óndan sōna bazar gūnneri cūmērtesi gūnneri yá da gúyābaşı_oluyōdu. gúyābaşı (7) diyōduğ, gızbaşı diyōduh. bī_ēsgi yúnāmız varıdı bizim, yúnağ puñar diyōduğ yáni (8) çamaşulları órda yīhıyōduh biliyōñ mu, órda bi óynallar, def çallağlar, oynallar_ışde óndan sōna (9) çıhıllar gēdeller şóyle bi bizim kóyüñ_ús başında bi yēllerimiz var, orağarda (10) dēfinen_óynallar. ēvde de óynuyōlar da yáni gızbaşı diyōduh biS o gúşde ó zāmanımıza. (11) gēziyōduh gızı yīhamadan sōna gızbaşı yāpiyōduh bi de çıhıb_órdan. óndan sōna dúún_ēvine (12) gēliyōduğlar yiyōduğlar, içiyōduğlar, oynuyōduğlar başğa bi şey. cūmērtesi gūnde gına gēcesi (13) oluyōdu, gine oynuyōduğlar, gına yāhıyōduğlar. bazar gūnde gēlin_álma. ēvelden bi gúleş varıdı, (14) gúleş yāpiyōduğlar, şurağar boşudu ó zāman biliyōñ mu? kóy meydanında. orağar şimdi (15) hēp_ēv_óldu. başğā_ışde dúúnnerde oyún çıhardıardı érkeğlerin oyunu işde. eteşi, simsim (16) diyōh_oña. eteş yāhıb simsim_oynuyōduğlar, oyún çıhardıyōduğlar eşde érkeğler bāzı (17) gız_oluyōdu cahiller, dēve oyunu da varıdı. bi gōcārı bi érkeğ anağarı babağarı oluyōdu gızlarıñ. (18) işde ó cahiller óynarkene gızları gāçırıyōduğlar. çoh şey şantafılı oluyōdu yāni. sabuna da ó da (19) varıdı. oña nē bülüm yāriş sabun_atma yārişması mı bi şey diyōduğlar_ışde oña unuttum (20) gızım gāş sēne óldu.

(21) eşşē var var ó da varıdı kóyde. hērkeS_oduna gidıyōdu eşşēğlerin atlarınan. ēvelden (22) bóyle motur nārasın bi şey nārasın gızım. ondan işde hērkeS gētúrúb

dúún_évine yíhıyódu ⁽²³⁾ odunu. ó zámannarı yemegler bişiyódu, kèşgeKler bişiyódu hërkes bóreg çöreg néyise, ó ⁽²⁴⁾ gèlenni yemegliyóh, tabi tabi. étler, pılavlar_ışde bişiyódu. èsgiden bi de gónah. çorbă_olurah ⁽²⁵⁾ èñ çoğ yáyla çorbası dèrúg. çevirme çorba. yóurtdan_oluyó.

⁽²⁶⁾ gónahlar dúún saabları şimdi artu hërkeS gèndú gápısınıñ_óúñde yápı şimdi. èvelden ⁽²⁷⁾ hèp şindi gónah dèdümús meselâ *èlleS* kóy, *sévincer*, *galekóy* o dúún_évi vériyódu kóye ⁽²⁸⁾ daudúy yáni misāfiriñi gèleceg misāfillerini, biz bī_afha èvelisi başlıyóduh, bóreg yápiyóduh, ⁽²⁹⁾ tavuğlar kèsib goyóduh bi yere işde yèdúruyóh úçúruyóh zābānan hërkes gèlin gèldúgden sōna ⁽³⁰⁾ gidiyódu. çoğ aırıdı èvelden biranıñ_ışleri. şimdi atuh tabi tabi tabi iki gèce iki gún. şindi ⁽³¹⁾ dúún òlan_évi gız_évine yolıuyódu. çayından şekerinden étinden néyise piricinden ⁽³²⁾ yolıuyóduklar işde gónahları dolaşmiyá gèliyóduklar çerez mèrez bi şeyler_alıb gètúruyóduklar ⁽³³⁾ buriyá işde önnarı oynaduyóduklar gèdib biyó da başga ève gidiyóduklar. sıraynan dolaşiyó ó ⁽³⁴⁾ gónah yèllerine tabi. gızım otu bi yere yáyrum üşüdüñüS.

⁽³⁵⁾ çevirme çorba içine yarma gónur, yımırta gónur, un gónur öndan sōna işde yarma yarma ⁽³⁶⁾ dèdīm èkinden_olū yáni. tabi şimdi ördan bizim garsu maallede çekiyólar_onı şindi makinesi ⁽³⁷⁾ var. èvelden èvelden daşımız varıdı. dèrmen daşı diyóduğ biz_öña. soğular varıdı var gine ó ⁽³⁸⁾ daşlardan vardı ama nè yápdıla bilmüyóm. şimdi öña yápmiyóh, makine çıhdı, her şeyiñ ⁽³⁹⁾ gölayı çıhdı ay gızım biS gòcaduğ yōsa. şindi patuzlar var, èvelden dóvennen súrúyóduh, dóvene ⁽⁴⁰⁾ biniyóduum tahır tahır da başım dönüyódu. úyhum gèliyódu. çoğ zorudu çoğ. ó harmanı ⁽⁴¹⁾ garuşduruyóduğ bóyle şeylerimiS varıdı dirgennerimiS garuşduruyóh önnarı guruyúncu dúveni ⁽⁴²⁾ gòşuyóduğ_atlar ókúzler néyise. o olduğdan sōna da sıyırğılarımız var topluyóduğ sıyırğı ⁽⁴³⁾ diyóduğ biz_öña. tópluyóduğ_onu süpürüyóduğ onı biyó da yábáynan savurma, èkinni ⁽⁴⁴⁾ sèçiyóduh saman bi yere èkin bi yere işde òle. o dirgen nası dirgen? şöle sapı uzun iki dène şeyi ⁽⁴⁵⁾ var. çatağ gibi şöle. bi anadut diyóduğ anaduduñ_üş dène. iki dène dirgen_áyrı anadut_áyrı, ⁽⁴⁶⁾ sap vèrmiyá hanı arabağara gānığara yuııyódu ó yúndan. sıyırğı. sıyırğı da nası bülüyó musuñ? ⁽⁴⁷⁾ şu gadar_āzı var, bi de sapı var yitiyóduğ_ışde önnarı harmanı

bõle ttopluyoduğ ortiyá ⁽⁴⁸⁾ yĩyoduđ, yábáynan tēgrar savuruyoduğ_õnu makinesi_õlan makineynen savuruyodu, makinesi ⁽⁴⁹⁾ olmiyanın yábaġar Öle beş_altı barmaġlı yábaġar var Öle õnnarınan. zorudu zor evelki ⁽⁵⁰⁾ ġunner, Şimdi de patozunan nè ġoláy. iki ġunde bitĩ ġarman. áylarca ũraŝıyoduġ. tabĩ çáy, yemek. ⁽⁵¹⁾ yõġ kimse de ġelmiyodu. kim ġeleceg sáde biS, iki dene bi ġarı ġoca ikimiS yápiyoduġ ⁽⁵²⁾ çocuġlar_ufah.

⁽⁵³⁾ var, ũŝden çihdim. ilkoġul bizim buriyá açıldııyđı. biS de bõyudúġ_artuġ. ⁽⁵⁴⁾ bõyuduġ_artu. ġõndermedile evelden de bi yohluġ çõdu ġızım õ zâman. vallâ heç ġõnderen de ⁽⁵⁵⁾ õlmadı bizim ġõyden erkeġ çocuġlarını õhuduyoduġlar da ġızları õġutmuyoduġlar. Şimdi daha ⁽⁵⁶⁾ ġõtu ortalıġ da. ben õn_altı yá õn yedĩ_işde ikisiniñ_arası õn_altı. õn_altı yáŝında ⁽⁵⁷⁾ evlendúġ_işde daġ çabaġulan çabaġa bĩ zâman_õldu. ardı yõġ arası yõġ, ehdiyálladuġ.

⁽⁵⁸⁾ benim babam ġiŝlacuġdanımıŝ Şu aġdâ var yõġ Şu tarafda eşgi aġdâ varıdı õrdan buriyá ⁽⁵⁹⁾ ġelmiŝ, Şu aġllar aġllar Şu tarafda, bizim ġõyũn aġl aġl deller maġmatlar_aġlı, õriyá yelleŝmiŝ ⁽⁶⁰⁾ õrdan da buriyá ġelmiŝ tēgrar. benim_anam ġaleġõylũ, babam ġiŝlacuġdan işde burda dõduġ ⁽⁶¹⁾ birda bõyudúġ_işde.

⁽⁶²⁾ evimiz hēmen yáġınıdı. cāmi ġadar ancáydı. yáġınıdı õyle. evelden ġaçma varıdı yõġ ⁽⁶³⁾ yõġ nārasın ġõrõŝme biri ġõreceġ dēyin aġlımıS çihiyodu ġõrúġmeden ġidiyoduġ evimiziñ_úsdú ⁽⁶⁴⁾ bõyle yoludu õnnarınki aŝŝādáydı yolun ġıyısında aynı bura ġibĩ_işde. heç ⁽⁶⁵⁾ ġõrõŝmuyoduġ_õyle nārasıñ yõġ. yõġ Şimdi ortalıġ berbad ġızım ġetme. ġine eñ Şey bizim ⁽⁶⁶⁾ ġúnümüzdeymiŝ her Şey, utanma da sıġılma da sayġı da bõyúġlere hanı Şindi õ yõġ. çocuġ ⁽⁶⁷⁾ tērbiyē etmede hēpisi yáñı õ zâmanımıŝ. Şindiki çocuġ adamıñ lafına da ġetmiyõġlar heç. õġu den ⁽⁶⁸⁾ õġumaS, bu tēlefonnar var yá benim torunnarım mar õġuldan aldı çocuġları avu tēlefon. ⁽⁶⁹⁾ ġizārnan ġonuŝuyõġ diye, o yúrtdaki ġancıġlar_işde tõbe tõbe yā rebbi. õġımadı işde bi ananıñ ⁽⁷⁰⁾ bi babanıñ bi tēġ_õlu õlmadı. ġetmedi ġetmedi. nápaġ ġēziy_işde iş yõġ ġúc yõġ. ġēzĩ. yõġ ⁽⁷¹⁾ her Şey sõyliyõm buriyá ġelinci, ġızıyõ baña da sõyleyinci de. bõyúġlerin lafi batıyõ Şindi ⁽⁷²⁾ Şindükülere. hadi nè yáparsa yápsıñ. bizim kēndi çocuġlarımıS bizim lafımızdan dışarı ⁽⁷³⁾ çıġmıyoduġlar hem de izin_almayinci da bi yēre ġetmez diler. Şimdi õyle dēyil. dõrt tāne. iki ġız ⁽⁷⁴⁾ iki

ōlan. torunnar çòğaldı. iki birinden var, üç birinden var, bi tēg de birinden var_ışde. sēgiS ⁽⁷⁵⁾ dohuS dēne torun var.

⁽⁷⁶⁾ ğirğlama kırğlama? çocuḥ dōduḥdan sōra mı varıdı var. biS_ēvlendúğden sōna bēg çoğ ⁽⁷⁷⁾ durmadım. ğáynanam zaten ēvimiS bóyle yán yánaydı. ğáynatam yōdu. ğáynım, ğáynanam ⁽⁷⁸⁾ işde hēpimiz bi varıduğ, bağduğ olımyó, áyrułduğ. ólmadı_ışde. áziyatı nè işde ēvde biz_iki ⁽⁷⁹⁾ ēltiyduğ, bēn biriniñ cēhresini ēyri ğórdú múydú bēnim moralıım bozuluyódu. ğáynanam birás ⁽⁸⁰⁾ ēyri cēreliydi, oturuyódu sangi bēy bi şey_ólmuş gibi ğavğā_ólmuş dóuş_ólmuş gibi, niye ⁽⁸¹⁾ óyle oturuyōñ diyóduım, niye cēhreñi ēydiñ bi şey mi ēşitdiñ diyóduım. haıbuki bēnim_anamıñ ⁽⁸²⁾ babamıñ_ēvi yáḥınıdı oriyá işde bēçendi aldı. ólmúy nè yápsañ ólmı́ ólmı́ ğızım. ólmı́ nè ⁽⁸³⁾ yápsan_ışde. ğırḥ dēne daş topluyóduğ. suyúñ_ıçine ğoyoduğ, üç ğuḥu bi ēlhem oḥuyárah ⁽⁸⁴⁾ çocúñ dēpesinden_aşşā úç kere yīḥiyóduḥ_onı. ğırḥı çıḥiyódu işde bi dağ yarı ğırḥında, óndan ⁽⁸⁵⁾ sōna yirmi ğırğ ğúnnúğ dēyinci de bi dağ şē_yápiyóduḥ_onı bi dağ, tabi. yōḥ óyle bi şey ⁽⁸⁶⁾ bülmyōḥ. ğırḥ dēne daş. şimdi torunnarım yōḥ dağ şimdi. bi ēlleSkóyde ğızım mar, torunum ⁽⁸⁷⁾ hasdānede dōdu zāten. órda ğáynanası ğırḥlamışdu, nérde ğórúm ben, yōḥ. yánımdaki ğēliniñ var ⁽⁸⁸⁾ iki de úş denesi bēnim yánımda dōdu çocuḥlarıñ, bēn_ónnarı yápdım_óyle yápdım. ⁽⁸⁹⁾ ğırḥladuḥ_ónnarı óyle. emme şim torunnarıñ her biri bi yánda.

⁽⁹⁰⁾ o turşuyú hēç yēmedúğ dókecām. bozulmadı da şey olğun vurmuşum birás tómatısı ó da ⁽⁹¹⁾ dōnene ğadar ēzilmiş yāni. şey var_a óndan ótekinden sirke turşusu var. óni da sarımsaḥ, ⁽⁹²⁾ sirke. çarşudan_alıyōḥ sirkeyi, bāzan ğēndümüz ğoyōḥ.

⁽⁹³⁾ māruḥ baḥ şu yánda da var. mādenúS_ēkdim oriyá bitdi.

⁽⁹⁴⁾ yōḥ_ónnarıñ_adı da bi tuhaf da bülmyōm ğır çiçē gibi nēyse. şu mu? onı da bi ⁽⁹⁵⁾ ğomşudan_aldım şu ğarşudan, onuñ bi méyvaları olú bóyle ince ince. kúccúğ kúccúğ noḥud gibi ⁽⁹⁶⁾ ğıbgırmızı. yōḥ yēnmı́ óyle. ónu dutdudum, kóqlú ğétúmúş şunnar da bu sēne dikduğ. yōḥ bu ⁽⁹⁷⁾ dağ ğócā daı_óluyó ónnar_óyle. óyle ónnar bóyúr dağ baḥsana bu sēne bóyúdu. havaslım ⁽⁹⁸⁾ ğızım nè yápicañ. çoḥ hēveslım bóyle yēşillig ğapımıñ_óunde bahçe her şeyim_ólısuñ diyóm. ⁽⁹⁹⁾ burayı da işde yıḥduḥ yēñi yápacōḥ úsdúñú kiremúdlú. hádi ğaḥsıñ ğızım.

YER : AMASYA/MERKEZ

ANLATAN : Türkan BEZCİ

YAŞ : 69

KONU : Karışık

(1) benim adım *türkan bēzci* hayırdur_İşallah da, beni vara yōa beni yázıb nētcēñ. ben (2) atmış dōhuz yáşına girdim ğızım. aşab binā bēyle eyı kıótü aldı hērif, írahmeTlüg_oldu o (3) da sizlere ömür dört sēñe_oldu. nārasīñ aşab binā şo yánnıyí da bi ēhdiyár_ēbe varıdı şu (4) óñúmüzde duvar varıdı. ēhdiyár_ēbe de ölünci óndan alduĝ gi billerde yápdurürüĝ sanduĝ, (5) hērif de mēfād_ēdinci çocuĝlar bi daĝ ortanca ołum burda duruyó, ğúccúĝ_oĝlum orda (6) şindig, ben de ortada toplüm_évimde duruyóm şindi. yá ordaki de ołum burdaki de, ortałānda (7) duruyóm hērif ölünci. nē diyim ben şindi hadi bahım.

(8) ānā benim düün ben on_üç yáşında évlendim háy ğızım. on_üç yáşında hērif_ön (9) yēdi yáşındıydı. ben saĝ diyim mi bi kıómúK. üçünci sınıfdan évimizde deş yápiyódom (10) ben. ben évimiz içinci sınıfdan ĝeldim o yēñiceniñ ĝólbaşındaki oħulđān. böylé ders yázi (11) yáziyódom bi şeyden ħabarım yóh. benim tēyzēm ĝüle ĝüle anamınan ĝonuşuyó. niye (12) ĝonuşuyóñ hałā, nē diyóñ dēdim. biz anamızın ĝız ĝardaşına hała diyóñ ħanı, yā tēyzemize (13) biz hała dērdig. *kāniyé* hałam varıdı írahmetli_ol. *türkān* saña dúúr ĝeldim dēdi baña. ben (14) gine bi şey diyemiyóm. anamınan ĝonuşuyólar. írahmeTli ĝáynānam_olacaĝ illá ĝet sóyle, (15) ołan illa ónu alurum diyó, dēmişler. hałam da ĝeldi anamınan bóylé ĝonuşuken ben siz gibi (16) yázi yáziyódom, üçünci sınıfdan dörde ĝeşdim de ĝedemedim_ışde o sēne ĝelin_olđum bi (17) daĝ. aman ğızım hiç kimséye ĝúccúĝden vērmesinne. bi de disiblinni yēridi varduım yēr, biti (18) ĝóze ĝörünü. ézildim, büzüldüm baĝsene belim ĝambuııaşdı. yā beniminen yáşíd_olannar (19) dimdig daĝa.

(20) ānām nē yēmā yápiyólar ĝızım. yárin bazar fāzā ĝelin çihiyó yá cümértesi ĝún (21) ĝúyā hamama ĝēdiyó dołanıyó, o aĝşamınan yáĝlı yápiııyó, yárin ĝúyā ékmā var diyi, ĝúyāyi (22) dōıandurana. sacı ĝuraıılardı, on_on bēş ĝarı, ĝeşler_óynardı,

bóyúg benim gibi yaşlılar da ⁽²³⁾ kimisi açardı, kimisi büşürüdü, kimisi yágılıyí yágıldardı. bişen yágılıyí értesi_ün gúyá ⁽²⁴⁾ dolaşacağ yá. gúyá ekme dèllerdi_ışde. piļav büşürülerdi, pirici olan piriÇ piļavı nohudlu. ⁽²⁵⁾ pirici olmiyán buļgur piļavı nohudlu, çorbā çevürme *amasyá*nñ meşşur, tøyha çorbası. tøyha ⁽²⁶⁾ çorbası. niye o heb *amasyá* tağlimi aha gètürim neler yázíyí. öylé étdiler beni işdē. gúyáyí ⁽²⁷⁾ da dolaşdurunci, cúmártesi gúnü ağşamınan gèlin hamama gèderdi, cúmártesi gún èvelden, ⁽²⁸⁾ şindi öyle yōh. émme bazar émme ne iras gèle yápiyōla. cúmártesi gún gèlin hamama ⁽²⁹⁾ gèderdi, arhadaşları giyerdi, guşanıdu, gèlini yīhállardı. o cúmártesi gúnün ağşamınan da ⁽³⁰⁾ dāmat dōlanıdu gúyávu. értesi gún zate gèlin çihiy_ışde bazar gún. öyliydi èvelden. başga ⁽³¹⁾ yeriñ şeyini bilmim. televizonda bađmıyōñuz mu? anām aynı èsgileri bazı gōsderiyōlar bēyle ⁽³²⁾ şallı muļlu oynuyōlar aynı èvelin işleri. bizimkiler_ışde böyliydi gızım. çarşamba gún ⁽³³⁾ dúñümüz_olıdu dúñnerī gızlarıñ. ağşamınan da gúyá dōlanudu aynı o gún. yárin bazar yá ⁽³⁴⁾ muğğag yá pērşenbe yá bazara gèlinimiz çihardı. pērşenbiyē iras gèlūsē çarşamba gún ⁽³⁵⁾ aynı bu gız_amamı olıdu. yá értesi_ün gèderdi gèlin hanı. cúmártesi_ün bu gıS ⁽³⁶⁾ hamamımız_olısā bazar gún zābahdan toplanudu cāmiden çihannar, gèlini bizler atnanıduğ. ⁽³⁷⁾ iki gişi dutar düşmesin gèlin diyi. birisi çeker yáhin káyın oluyō, káyınatan oluy, bēyle ⁽³⁸⁾ dutaļlardı biri bi tarafından biri bi taraf, düşer gèlin diyi. gèliniñ_úsdüne böyle şey örtellerdi ⁽³⁹⁾ kāfiyē dèrdüğ. kāfiyē dèrdüğ biz_oña. bi de tas geçürülerdi şöyle lili tasını depemize ⁽⁴⁰⁾ burdan bālaļlardı. onuñ_úsdüne örtellerdi o kāfiyē dèdúümü. bi daħa böyle gèdiyōñ ⁽⁴¹⁾ atñ_úsdünde. işde iki gáynatāñ ğardaşı varısa gèndü gáyınñ varısa biri gáyınatan bi tarafından ⁽⁴²⁾ dutuyōdu. o gáynatamıñ ğardaşı bi tarafımdan dutuyōdu. gáyınım varısa gáyınım biri de atın ⁽⁴³⁾ başını çekiyōdu, atınan gèdiyōduğ. şindi tağsinen dōlanıyōlar herkes. biz atınan dōlandığ, ⁽⁴⁴⁾ böyliydi gızım bilmiyōm ki. o sōS gècesine gèlim ahan şindi tā ibini dibini birağduğ.

⁽⁴⁵⁾ söz gècesi üç beş gişi gèldi, *allah*nñ_émrine işde, bi ğutu lohumunan. sōS ⁽⁴⁶⁾ kēsileceg_artı bī_afda èvel biyō sōSü aldılar vèriyōğ dī dèmek kī. benim beg aķlım da ⁽⁴⁷⁾ sarmıyō. adetini biliyōm. böyle bi sanduğ gúccúğ lohum sanduğları var yá önünan bi sanduğ ⁽⁴⁸⁾ lohumunan gèlü dūñürcü. sōS kēsilü, duvaļaļlar o lohumu aşşada ğarıļar varısa yōħarda o ⁽⁴⁹⁾ dūñürcü ğişilere dutaļlar. artanıñ da zābānan

goñiyá goñşuyá dağıdu anam. dağduğar yāni gıS ⁽⁵⁰⁾ ağduğ deyi, söS kəsildi, *türkam* satduğ demiş_anam. bĩ_iki bĩ_iki hısım ağrabiya goñşuđar ⁽⁵¹⁾ o gişilerden artan loğumu da dağtmışlar benim bildüm böyle gızım.

⁽⁵²⁾ asmazlar mĩ sayılı sayılı. bilmem elli iki dene atletler, bimem elli_atmış dene ⁽⁵³⁾ yemeni diyig_aça oyálısu ayrı hesabda. öyléydĩ_ışde asdılar böyle ip gèriyolar bi o kóşeyé ⁽⁵⁴⁾ cireg çağdılar, bizim gáynatamgiliñ_évine dört kóşeyé cèrè çağdılar. ip bulduğar mehleden. ⁽⁵⁵⁾ ipleri gèriyolar böyle dot duvara da. o çađa çađa dođuyó gızım. tummannıg diyeg_aça ⁽⁵⁶⁾ picamağığ, ęlbisė, hazır buluzlar, atletler ayrı bi tarafa dağılıdu. oyalı yemeni bi ipe dağılıdu. ⁽⁵⁷⁾ yāni dört kóşe de dođuyódu ceyiz. öyliydı gızım. böyle_ışde ben şimdikiler nası ki.

⁽⁵⁸⁾ hađu muşanba tıkanımız varıdı, mutfağ_ėşyası tıkanımız varıdı. benim dört dene ⁽⁵⁹⁾ ođum var. *ađđah* cümlesine de ođmiyána vėrsiñ. o çocuğlar tıkanı işletdi. ondan söña halde ⁽⁶⁰⁾ gomışeyincileridi. gomışeyinciler halde var ya. gomışeyinciler. bi dağa çocuđlarımıñ yarisı ⁽⁶¹⁾ tıkana bağdı bi zāman, yarisı gomışeyinė. ęlleS kóyünden ba_ağduğ biS *yėñicėyi* ⁽⁶²⁾ satduğ_emme. iş bėyütdü góyā_adam çocuğlarım var diyı. iki de gızım var siz gibi. herkez ⁽⁶³⁾ yerine buldü_ışde böyle gağduğ. dört sene oldu adam da mefād_ėdeli. yā gızım böyle ⁽⁶⁴⁾ yuğmağ bėyütdü. buriyá gėldüđ_ışde bi gabımız varıdı, bağın moturu varıdı húsusi soğardığ ⁽⁶⁵⁾ buriyá tekneli bağ sürme motóru tır tır. söylemesi_ayıb tağsi_ağdılar ęlleriñe, amele felen ⁽⁶⁶⁾ gėtürüdüđ bağ gibisine. halde gomışeyinciler ya, soğan alıb satıyódu, bóyúđ araba varıdı soğan ⁽⁶⁷⁾ arabası, o zāmanıñ devrinde böyléydıđ gızım. dört gėlin, iki gız bu bacıyı yapıdum, ⁽⁶⁸⁾ bādan tumatés gėlüyü, óteberi gėliyó gasa gasa. halden satılmıyānnarı para sayıyó gėtürüyó ⁽⁶⁹⁾ herif. burda sağça yapıyódu çālar, gėlinner. dört dene gėlin marıdı iki gız. herkez bi bu gėlin ⁽⁷⁰⁾ yanımnda bi de güccúđ hasdānede çalışıyó güccúđ_ólanınki, gėlmüşdü_ışde. o da éve ⁽⁷¹⁾ yazıldı, şó ziyere yamacına işağlağ yapığu da ordan gurtulu kómes gibi. kirā vėrmeden orda ⁽⁷²⁾ durduğu. tarsuslu gėlinimiñ biri güccúđ gėlin. hasdānede şey ne diyolar segreter, ne yazı.

⁽⁷³⁾ orda başga bi şey bişimiyóduđ gızım. ileende sağça, sağça yapıyólardı. sağçayı niye ⁽⁷⁴⁾ bağdan gėliyódu gasağarınan halden bağdan. yĩhiyódu gėlinner, dođruyólarıdı çuvala ⁽⁷⁵⁾ dođduruyólarıdı. temiS un tórbađarı var ya yĩhiyólardı óñlėne

goyolarıdı. yúnunu sêlelerde, ⁽⁷⁶⁾ gırıldı mı gızım? yápiyolarıdı tamam üş dört tōla. naylōn tōlúynan. üş dört tōla. tōla dijim aha ⁽⁷⁷⁾ göva var yá aha şunnarın bóyúgleri, onnarınan üş dört tōla salça yapaııardı. gálabaluúg, ⁽⁷⁸⁾ yiyóg baharaca. hiç satmıyóg. halden de gèliyodu tumates. bağda bāda èdiyoduğ gúzel. elleS ⁽⁷⁹⁾ kıyúnde on iki dönüm on bês dönüm bā, méyve elmá mı dèyim, kirāz, şefTāli, èrik. o ⁽⁸⁰⁾ kıyúñ adamlāni da amele gètiriyoduğ hēp. *yēñiceliler* bizim *almanyamız* dèllerimiş. çoğ ⁽⁸¹⁾ çalıığığlarından. para alııardı hanı. satdııa herkez áyır áyır. bunuñ bābāsi èsgeriyede çalıııyó. ⁽⁸²⁾ bu ōlum da bēlediyede. bazı *sinoba* minoba *ısdanbuıa* gèdiyó. şey çalıııyó. *ömer bēzcı*, ⁽⁸³⁾ *ıprāhim bēzcı*, *msdafa bēzci* emeklı_oldu şeyden nēydi o ğı, emmiñ *msdafa* emmiyiñ yeri? ⁽⁸⁴⁾ pōstāneden emeklı_oldu şindi. *ömer bezci*. bēlediyede çalııııan gúccúg_ōlum *ömer bezci*. ⁽⁸⁵⁾ yā o da işde górevlere gèdi vèriyóla bazı, tā *ısdanbuıa* bilmem *sinoba*. burda gáııncı da ⁽⁸⁶⁾ *amasyanıñ* çayılları var yá moturda çayıllı bıııyó. onuñ górevi ó. èvet parğ baÇÇada diyim. ⁽⁸⁷⁾ górev gèlinci de górevde. gèdiyó hês gètmedú yèllere, árhadasıca gótürüyólar góreve. gèden ⁽⁸⁸⁾ sène şeyé gètmişidi *érbāyá* daha èvelki sène *romanyā* gètmişlerdi, ana *túrķ* az diyó dilleri ⁽⁸⁹⁾ dişleri bilinmiyó, çáy nāmilesi yóh heP_ıhıamur içiyólar, bi daa gèderseg çáyımızi gótúrecōğ ⁽⁹⁰⁾ dèyi çá. hēb ıhıamur içiyómuş o yāban mēlmekeT, *túrķler* azımış yá gine de kiliseleri ⁽⁹¹⁾ gèzdúg bi tuafdı içi, yāni gètmedúgleri yer galmı bu bēlediyē gireniñ öyle górevi, pağ ⁽⁹²⁾ bağÇada çocün dedú_bi moturda çáyırını bııı işde. gúz gèlinci de heb pağlar māmullenüse ⁽⁹³⁾ māmüllüyóla, bu odunu onnar kèsim yápmış bōıa yāhacağlarımış, bııdır da gètüdü bı yıl da ⁽⁹⁴⁾ bize. biz de kèsiyóg doğradıyóm içeri atıyóm *allah* rāzı olısuñ hanı herkeS agrabalaıa ⁽⁹⁵⁾ gótürüyómuş. gèndünüñ èhdiyacı yóh. şindi de çoğ şúkúr gáıofelli ève yazıldı, *allah* ⁽⁹⁶⁾ izin_èderse başlanmış şindi, o *ziyere* yamacında, hasdāneniñ yāmaşlıanda bi bēlgi ⁽⁹⁷⁾ siS_ānarsıñıS, siS buralı mısıñıS? nērelisiñ gızım? bi gáyfe yápım size, niyé gızım, gáyfe ⁽⁹⁸⁾ yápım de içiñ. bēnim annadacām bu. sāten ön_úç yaşında èvlendim, işde bēnim bildüm ⁽⁹⁹⁾ buyıdı, nē_annadım ki? biliyóm herif èsgerdiken megtüPleşdüg her şeyi biliyóm gızım, bu ⁽¹⁰⁰⁾ èsgi yazunu, *gurāni kèrimi* gaç kere hatim_èdiyóg bu gèlin ben maşallah yā.

⁽¹⁰¹⁾ yazıyoduğ gızım. anām,

(102) limon kèsdim yímışağ

(103) yárim bir cahil_uşağ

(104) aramız uzağ düşdü

(105) meTdübinen ğonuşağ.

(106) bēni tēlevzōnnardakī_bi ğonuşduma ğızım. bēñ bēğ bēyle şeyler bilmiyōm. iki (107) buçuñ sēne cēndermīdi mēkanı cēnnet_olasıca. acemilīñi *hōzat*da yápdı sōñdan ğáynatam (108) ğētdi adamını buldu *anķariyá* ğēldi. iyīdi yā. ōuñlarım da tamam *batmanda* yápdı bunuñ bābāsı (109) o ğúccúğ, o bōyúğ_ōñum da *anķarada* yápdı, ēteki de. ikisi *batman* tarafında yápdı çoğ (110) şúķúr. ēsgere iki sēne sōña ğētdi ōn bēş yášında ēsger ğarısı_ōldum ben.

(111) yímirtaniñ sarısı

(112) yēre düşdü yárisı

(113) ōn bēşime varmadan

(114) ōldum ēsger ğarısı.

(115) háy ğızım. iki sēne sōña. sēkiS sēne çoçūm ōlmadı, yirmi yáš dēdim (116) bōyúğ_ōğñum ōldu. mēerim yášım ufāmiş bağsene *aññah* vērmedi. araduğ ēyle ēbelere. nē (117) bilīm ğızım ōndan sōña işde yirmi yáš dēdin mi bōyúğ_ōğñim_ōldi ğızım.

(118) ğidilmez mi ğızım nēre ğētmedúğ ği, *sññcada ali hóca* varıdı oña oñunmiyá ğēderdi (119) adam, eñ soñu bi şışiyé oñumuşudu da irahmellig_ōldu ō da hatta sóylemiş_ayıb bēnim (120) şeyhımı *ali hóca* varıdı *suñucada alñ_ēfendi*. işde o siyá oñumuşudu buñu için diye (121) ēvel_ñññññ_izniyinen o duvālarınan bi dağ yirmi yáš da dēdi mi ōldıydı. ben_anniyōdum (122) bunnarı. ēy nē diyim ğızım ben bēğ *ōsmannı* dōúlum ēveliñ hanı. ğeyúndūmús tumman, (123) bandik. bizde o yōğ o *ķúrT* tarafında şō, ğızım bi áynı bu düzen áynı ben ō düzeni bōzmadım (124) ğızım, hatta bābām hóca ōldūndan bize mağsü ğeydürüdü, ēyle ētek, tumman ayıb_ōluyō, (125) ğórúnū dēy. bābām bize aldı ğeydúğ, ğeydüdü. ēteglig_aldı bēyle digdúğ. anam çāñla,

ğara ⁽¹²⁶⁾ ciyerim maşaallah, sey bunnar bi ipret şeydī ellā diyemiyem da. onu daha bi benden yaşlılar ⁽¹²⁷⁾ eyi bülü biliyõn mu, ben bu gaderce biliyõm gızım.

⁽¹²⁸⁾ fēnām diyõm, gáyнатаñ_õlacāñ gõñunú yapduğ gēlin yárin_ ağşama diyi bĩ_afda ⁽¹²⁹⁾ sõña bābām gızıyõ yā. bubām ilg gelişlēnde gızdı gaşdı dũñurcũler. bābāmı nası ⁽¹³⁰⁾ ĩgaz_ētdilerise bubām yaşımıñ gũccũglũñden gorhuyõ, benim nası hõkũmetde şũ gız şũ yáşda ⁽¹³¹⁾ diyim diyi, gine dimedi. yálandan, anam, bābānnem nasılısa gõñũllēñi almışla, gáynatam da ⁽¹³²⁾ yálandan avuğaT dutuyõ bu çocuğ õn yēdi yáşundadu diyõ, õ zāman yáşlar dutmuyõdu, ⁽¹³³⁾ hērif_õñ yēdi yáşında amma benim muamele işim olmiyõ. yálandan hērif parınan sanki ben ⁽¹³⁴⁾ onuñ gızıymışım gibi bābām gine dēmedi, ben şũ yáşda diyemem dēdi. bābām dēmedi. işde ⁽¹³⁵⁾ yálandan avuğaT dutduklar da bu çocuğ şũ yáşdadu dēmiş_õ adam. işimiz_õlşuñ da dũñunú ⁽¹³⁶⁾ tēz yapağ dēy. nēler aman gızım. oldu da ni yapdım gũccũğden gēlim, õ çocũ dõum yapıncı ⁽¹³⁷⁾ biyõ da siddesden mi ne hasTa oldum bēyle *kēnan_õldũ* *kēnan_õldũ* diyerek, hērifden ⁽¹³⁸⁾ õtũrũ. lohusayım õn bēş gũnnũğ, anam yánımda durdu durdu da gızım artı gēdīm ēpeyi_õldu ⁽¹³⁹⁾ õn bēş gũn dēdi, anamıñ gētdũ gece yāñımdan, uyánmış da benden_ēvel çocuğ_ālarımış ⁽¹⁴⁰⁾ da beşşũ sallarımış, nasıl_uyánmamınan hērif yánımda õlũ anam õldũñ de dağ çalıyı mı ⁽¹⁴¹⁾ dũşũnũyõñ goļuñu çēkiyõm bõyle bēşşigden. sus ben õlmedim diyõ adam gine hanı ⁽¹⁴²⁾ ĩrahmeTlig. nārasĩn bairtımā canıñ urKũtdũm şindi gine, kēnan_õldũ diyereğ hasdaıandım ⁽¹⁴³⁾ gızım. lohusĩm õn bēş gũnnũğ, õ gece de anam gētdĩdi. ēfendimiñ_adı, ēşimiñ_adıydı. ⁽¹⁴⁴⁾ mārim_ēyleyimiş, bi dağ iki buçuğ sēne ēlleriñ dēlisi doluşı_õldum bõyle, *anķariyā* gõtũdũle ⁽¹⁴⁵⁾ yā. anām oña áyran bāli içiñ. ben gáyfe yapacādıım çālara da çēñeye dutduñuS bēni. nē ⁽¹⁴⁶⁾ çēgdim háy gızım gũccũğden gēlin_õlmağ ēy dõul, al basmış dēmek ki kēnan_õldũ diyerek ⁽¹⁴⁷⁾ dutuıdum, bayā saPsarı limon nası gızım haıbıca beşşũ sallıymış. bēni uyánmadı diyi ⁽¹⁴⁸⁾ sallarımış hērif õ bõyũğ_õğlanıñ ilkini işde. nasılısa ben de uyánıncı, gõrũndũ gõzũme, gızım ⁽¹⁴⁹⁾ *kēnan_õldũ kēnan_õldũ* dēmeme ēltim çıgđı yõharı anām çocuğ_õldũ ella ğarı dēmiş ⁽¹⁵⁰⁾ ipisdağ bēledieledi de ağşam, çıgđı ki ēltim *dudıydin_adı, dudũ_abıa kēnan_õldũ* ⁽¹⁵¹⁾ *dudũ_abıa*, sus duruyõ *kēnan* diyõ ğarı şindiki_bi ağıımda. nārasıñ benim_āğlamama ⁽¹⁵²⁾ *canan_ũrķũtdũm* diyõm õ gine aha şimdi õlũdũ, õyle bi ēvnam gēçũdũm gızım. çoğ şũğũr biñ ⁽¹⁵³⁾ şũğũr õñdan sõña

döt bësh dène daa çocūm_oldu. ğızım ğeşdi_ışde. *anķarada* yátdım ná ⁽¹⁵⁴⁾ ğader. toĝdur ŧurama baĝdı diyò bábám ŧuraña ŧóylē_ētdi diyò aļıñ buñu içeri bu ⁽¹⁵⁵⁾ çocuĥ_ēyī_olu dēmiş doĝdur hanı, nasılısa ēyī_ētdiler, cēyran tedavisi yápaļlardı, bōle ⁽¹⁵⁶⁾ ğafamī masiyá yáturularđı sōuĝ bi ŧēy burama bóyle, o dēmeg gi cēyran. fērādim ğēldim bi ⁽¹⁵⁷⁾ daa da anam baĥıyòdu bu bóyúĝ_oĝluma aļdıım yáñıma, òndan sōña bësh dène daa ⁽¹⁵⁸⁾ çocūm_oldu, bunuñ_ēfendisi, o ğuccúĝ_oĝlum, iki ğızım. öyle bi atlatdıım háy ğızım, ⁽¹⁵⁹⁾ heb_ışde ğuccúĝlúĝden ēvlenmeniñ ğáydesi. bitī de bilüsünüS bēlki ēylīseñiS yáhuT ⁽¹⁶⁰⁾ bēkarısañıS yárin bir ğún añnarıñıS, biribinē düŧĝün_oluyòñ *kēnan_öldü* diye ⁽¹⁶¹⁾ ğáfıy_atlatdıım, bi bēĝ zoruki adamıñ ĝiŧisi ölmesi hēle ki yáŧlılına.

⁽¹⁶²⁾ -otuS sēneyi ğeŧĝindir üç_áyları dutuyò.

⁽¹⁶³⁾ -nēyise *aļļa* dimeĝ dōru dōul ğızım bóylē_òldım_ışde, òndan sōña heç ⁽¹⁶⁴⁾ hasdaļıĝ hatlatmadım eļamdirillah ārı sızı. atmıŧ doĥuS yáŧına da ğirdim, bábám duruyò daha. ⁽¹⁶⁵⁾ *yēñicede salih_òca. ğólbaŧı. yēnice ğólbaŧı yá* ora aŧŧā kóy, yòĥarı kóyde bábám. anām ⁽¹⁶⁶⁾ bēyle iki búĝlum emme cin gibi *anķarada* òlu var, *ısdanbuļ*da oĝlu var, ğēdiyò ğēliyò, bábâ ⁽¹⁶⁷⁾ bēnim yánımda da dur diyòm, ha seniñ_ēv ha bēnim_ēv diyò, *amasyā* ğēliyò yá. ğeçen gine ⁽¹⁶⁸⁾ ğēlmiş_*ısdanbuļ*dan. yáluñuz, ğız ğardaŧım kóyde, bēni *aļļa* diyò ğuzu gibi bēsliyò diyò ⁽¹⁶⁹⁾ áylī var, hōca hōcáyıdı ğas sēne yā. áylıĝ_alıyı, *aļļa* bēni diyò ğuzu gibi bēliyò beni heŧ ⁽¹⁷⁰⁾ düŧünmeñ diyò, ta ğaç yáŧında ben ğambıļladım. cin gibi vaļļa maŧaļļa. diri ki o neler bilü ⁽¹⁷¹⁾ *aļļa*_úçun da bēyle dūnyá işi. o fenā, o ğēndi ēvde illa o yúvasına ğireceg, anam da üŧ dōrt ⁽¹⁷²⁾ tēnē_òldu işde dāmadiñdan ēvelidi mēfāt_ēdeli siSlere ömür. anama da baĝdu ğızım. bábâ ⁽¹⁷³⁾ buralara ğētü dērdúĝ, anneñ ğóreñ yánıma ğēlsiñ dērdi. ğēndi baŧımı çēzildúĝce bālardı, ⁽¹⁷⁴⁾ anamıñ yēmēñi yēdürüdü. kóyde de ğız ğardaŧım var, *amasyá*daki ğēder ğēlüdü, baña iziñ ⁽¹⁷⁵⁾ vērmezdi, ben iraŧtsuSum ğētme ğētme dērdi baña bizimki. ğēderseñ ğelme dēdi hatta birinde ⁽¹⁷⁶⁾ de öyle diyinci nası sáyım da ğēdım háy ğızım, yōsa bilmiyòm mu *yēniceniñ* kóyünü ⁽¹⁷⁷⁾ otobúsa biniP de ğēdemedim. áyda áyda ğēdiyòduĝ. her áyda ğēdiyòdum, mēkanı ⁽¹⁷⁸⁾ cēnnet_òlsuñ husüsü baĝmiyá yòļlamadı. buriyá ğēlsiñ burda baĝ dēdi, buriyá da bábám ⁽¹⁷⁹⁾ ğētümedi. iki ğız ğardaŧım baĝdı bobámınañ, anama. feŧdemdīdi, aļtıñı

bézlediler gızım. bu ⁽¹⁸⁰⁾ *amasyā* ğardaşım êñ ğúccúğ ğız ğardaşım ğetdi, baĥdı, yúdu yáyĥadı o kóydekiniñ ⁽¹⁸¹⁾ yánınă_aldı aldı. öylě_oıdu işde. bábâm her şeyi bilü anam, hem de bēğ_ăġsidü öyle şaĥacı ⁽¹⁸²⁾ ki, he mī? anā o size şindi bi eli ğuĥlardı, heP şeylere çekdi çālar. mani bilmiyòm háy. o da ⁽¹⁸³⁾ bábânnemden õrendim. dēdim mi nē dēdim? nē bilūm aġlımă_ēleni diyòm_işde. ⁽¹⁸⁴⁾ hērif_ölüncü şurda şıçeg var da otudum şōriyá,

⁽¹⁸⁵⁾ háyva çiçeg_aşdı yáz mı ğelegeç

⁽¹⁸⁶⁾ ğōñúl bu sēvdadan vaz mı ğelegeç.

⁽¹⁸⁷⁾ çekdūm çileler az mı ğelegeç

⁽¹⁸⁸⁾ diyi öyle şey_ēdiyödum aġlıyödum şōrda háyva açmışıdı da öldúyú sēne, amāñ ⁽¹⁸⁹⁾ aġlāñ ğeleni ğonuşuyõñ acıyinnan dērdīnen háy ğızım bildūmden dōúı yá aşġ söyledü, ⁽¹⁹⁰⁾ dērd_aġladı. ben_öyleyi çoğ manici dēyilimdi yōsa öyle.

YER : AMASYA/MERKEZ/Musaköy

ANLATAN : Kadriye KARATAŞ

YAŞ : 75

KONU : Karışık

(1) işde böyleyim yáyrum men. ğonuşamıyım bile. amān ey yáyrum eşgiden, eşgi. hêş (2) bĩ_ış ğórmúyóm işde böyleyim buralarda óndan yorılıyóm. *ğadriyé ğaradaş*. yáyrum baña bi (3) zaraļ maraļ ğelmesiñ? atmış, yètmiş bês yaşındayim ta. *bisaķóyü*. ben ne bilim işde ğelmiş (4) buriyá ğonmuşlar, ğuruļmuşlar eşgiden ta ó vaħdında. *misaķóy* dênmiş afisde. bilmüyóm (5) yáyrum. ğafam almi bi şey.

(6) yoħ yoħ. bi hafda dúún çalıñıdı, bu cumā başlardılar, bi daķaki bazara biterdi. ó (7) zāmanaca davuļ çalınudu, milleT topranurdu, yérđi, içerdi, yemeg yápardóħ, şey_ėdidúĝ, (8) yellerdi, içellerdi, óturuļlardı, óynallardı, ğúlellerdı işde öyle eşgiden.

(9) ğaş túllü dērseñ yápardúĝ. doļmasıdır, kēşkādır, patatis yemādır, fasilyesidür, her (10) túrlü yápardúĝ. yá yālı yápardúĝ her şey yápardúĝ.

(11) simsim_óynallardı, eteş yáħallardı, gidellerdi kóyúñ_örtasında yellig varıdı, erkégle (12) erkégler ğeñişliK yér var kóyúñ_ıçı, órda eteş yáħallardı ğece áteşin_úsdünden (13) hópıallardı, óynallardı. eşgiden öyleydi yáyrum, şindi yög_ónnar bitdi.

(14) tabi. eşgiden atıdı yáyrım ata, arabiyá. amcañ buralı yáyrum, ikimiz de biralıyúĝ. (15) kóyúmúzüñ_adamı tanımaħ mı, kóyúmiziñ_adamı.

(16) yápiyóduħ eşgiden nēyísé óñi yápiyóduĝ yáyrum. yoħ yün çórab_órmüyóduĝ (17) ğĩ_öyle. hazır_alıyóduħ. bōle çey dikiyoduĝ, óteberi alıyóduħ, yápiyóduħ her şey yápiyoduĝ. (18) işleme yápardılar, dantel yápiyóduħ, yápiyódu her şey. eşgiden arma varıdı şeġe bēyúĝ, (19) çeyregleriñ bēyú. óndan yápardılar. óña arma dērdúĝ böyúĝ şeýlé. yög bilezúĝ yóudu öylé. (20) kúpe alıyóduħar ğuļāna, yúzúĝ barnāna işde ó. eşgiden óydu yáyrum. şindig_örtalıĝ inceldi (21) her şey yápilı.

(22) báyramlar da éyĩceydig, goñşular gèdiyòduĝ. èsgiden kıoyũn_ĩçinde bizim Şeyler (23) varıdı tamlar, tam yapılar.  tam yapılara Şeyi sèrerduĝ byle, herkiş yemeg yapardı, sinilere (24) dođduruduĝ yemegleri, ĝaş tũllũ yapıdıysaĝ, oriyá ĝótũrudũĝ, rkéKler de cāmiden çĩhardı, (25) tplānidu. rda yèrdiler, ierdiler, herkèş dağıudu. bilbillēni gèder_ēliñi perdiler goñşular. (26) o oñā giderdi o oñā hısıma ahrabaña byũĝlerine. tabi, mēzelliē nēye gèdeller, Şey_èderũĝ, (27) ilkindileyi cāmiden çĩhdın miydi mēzelliē gèdeller, oĝullar hep.

(28) burda yh Şindi kıoyũn_ĩçinde yle de Şeylerde vār dıŐallarda bylēy. kıoyũn_ĩçinde (29) yh.

(30) var lmaz mĩ madımaĝ doğu burda. her tũrlũ olĩ, kiyh, her Şey olĩ kıoyũn. madımaĝ (31) daĝ ben saña ĝrsedĩm ĝrdũn mũ, biliyon mu? madımaĝ topluyduĝ, yiyduĝ, bũşũrũyh, (32) ycē_olĩ yēmā. tabi nĩ bĩşũrũyh. tēkilcen dèrũĝ, yemlig dèrũĝ, ndan sna Şey var_a (33) nēydi nuñ_adı? ĝıcır tavuĝ dèrũĝ nĩ tplaruh, isbanaĝ gibi ĝavurũruh, yapıpar yèrdũĝ (34) yāyřim. her tũllĩ var.

(35) kin, pancar_ėkiyh, misir_ėkiyh, nud_ėkiyh.

(36) dven sũrũyduĝ dven. atları ĝşuyduĝlar, kũzlernen atların, sapı ĝetiriyduĝ (37) ĝānıların dkũyduĝ ble harmanı sũvyduĝlar ĝeñiŐli, dkũydu, nnan dven vardı bylē (38) tahtadan yapılıydu diŐli miŐli, nnarı daĝıyduĝ peŐlerine mađlarıñ atlarıñ, nnan_ũsdũne (39) biniyduĝ, sũre sũre sũre sũre nĩ sapı uduyduĝ, saman_èdiyduĝ. kinni çĩhardıyduĝ, (40) savũrũyduĝ, yèl_èsiydu. nē irezillĩdi. Şindi makiné çĩhdı hemen makiniyē vèriyĝ (41) ĝurtuĝuyĝ. Şindi nası iratlık. dèrmen var, dèārmen dè var tabi. el dèārmeni var, buĝuĝları (42) çèkiyduĝ, Şindi makiné çèkĩ. un dèārmenneri var, ĝótũrũyduĝlar ĝānıların atların (43) uduĝ geliyduĝlar. Şindi hazır_alıyh her Şeyi. un mun hazır hèp. kin kiyh. kin, pancar (44) kilĩ Şindi, kildi.

(45) var. dizim nasi ārĩ. Şey_èdũrdũĝ yāyřum, ocuĝlarım bēş dēne ocũm var benim. (46) ũç_lum, iki ĝızım var. kıoyde yh kimse. nası mı? Şey_èdiyduĝ suyũ Şey_èdiyduĝ Şey (47) èdiyduĝ oĝuyduĝ ũfũlũyduĝ Şey_èdib ĝrĩĝlıyduĝ,

dókýòduğ dèpesine. yòh, elimizinen ⁽⁴⁸⁾ şey_èdiyòduğ şeyden geçiriyòduğ ahdariyò. ne bilüseñ_ònu oħuyòñ yáyrum. nèyi ⁽⁴⁹⁾ bülüseñ_ònu oħuñ.

⁽⁵⁰⁾ bilmiyèm önnarı bilmem yáyrum. tütüdiyelár bi şey_olıncı, nazar dāmiş dèyi. varıdı ⁽⁵¹⁾ öldü, şu eviñ saabıydı ğarı, öldü, dókýòdu ğarı. unu tavası vardı bõle ğurşunna ğoyòdu ⁽⁵²⁾ içine, èriyòdu èteşiñ_úsdünde, öndan sōna suyá dóğdún múydú o bõle çátır çátır patlıyòdu, ⁽⁵³⁾ çátallaşıyòdu şey_èdiyòdu. inne ğoyò, áyna ğoyò, o yá yánnı ğoyòdu inne ğoyòdu şeye ⁽⁵⁴⁾ yörgan_innesini şey_èdiyòdu, öнна dókýòdu bi dağ. işde ğarı ğoyòdu yánımızda. *allah* ⁽⁵⁵⁾ şúqúr yá rabbi çòğ şúqúr.

⁽⁵⁶⁾ vurmağ mı? turşu vururuğ, tarana yáparuğ, bulğur, yármă_èdiyòduğ, şindi ⁽⁵⁷⁾ hazır_alıyòğ yápamiyóm ben fazla. tarhana yápiyòduh. yòurtları yáyıyòh yáyıyòh ⁽⁵⁸⁾ birúgdúruyòh, torbiyá ahdariyòh, ğatılaşduruyòh, öndan sōna yòurtda yáyıyòh. önu ⁽⁵⁹⁾ ğazannarımız var bóyúğ ğazannara ğoyòğ, önnan ğarışdırıyòğ buluyòğ buluyòğ büşürüyòğ, ⁽⁶⁰⁾ ğoyúlaşıyò, öndan sōna önu dókýòh bóyle şey şey, ğuruduyòh ğışın yiyòh ıslayíb ıslayíb. ⁽⁶¹⁾ tabī yápī herkeş. adı tarana çorbası. biber turşusu vuruyòğ, tòmatis vuruyòğ, ne vurusañ ⁽⁶²⁾ hangisinden vurusañ vur_eliñe gèlenden. kúpler vardı. şindi vidón hēb, kúp batdı. suyúnu, ⁽⁶³⁾ tòmatisiñ şeyini, suyúnu, biberini, duzunu ğoyòduğ, tòmatisi inneliyòduğ_ıçine ⁽⁶⁴⁾ dođduruyòduğ, o yètiyòdu, eşgiyòdu, yiyòduğ. ötekinē de sirkéynen, fasilyeyī, biberi de ⁽⁶⁵⁾ sirkéynen haşlıyòduğ, ğoyòduğ. yápiyelár. yā şindi ğönsERVE de batdı, şeye ğoyòlar derin ⁽⁶⁶⁾ donduruculara, şindi dá èyle çıhdı yáyrım. ğuruduyòduh biz_èsgiden ğuruyòduh fasilyeyī, ⁽⁶⁷⁾ biberi, badılcanı, nèyise. ğuruyácağ şeyleri ğurudub ğışın yiyòduğ, èsgiden_öydu. şindi dèrin ⁽⁶⁸⁾ dondurucu çıhdı, ortalığ inceldi kī, şindi yázi ğışı yòh zèbzeniñ. şindi *amasyā* gèd_alı gèl ⁽⁶⁹⁾ künde. úş dène araba gèdī kóyúmüzüñ.

⁽⁷⁰⁾ yòh yáyrum. bènim bābam şey_ètdi, èsgiden bizim zāmānımızda oħıl çıhdı, babam ⁽⁷¹⁾ dèdi gi ğız_èvladı oħuła gèder mi dèyi ğúccúğ ğardaşım varıdı, önu yázdudu yèrimize önu ⁽⁷²⁾ ğónderdi. ğóndermedi beni. èsgiden õleydi ğız_èvladı oħumaz dèyi. yeñi çıhdıydı ⁽⁷³⁾ oħullar_ò sène. yā yārum.

⁽⁷⁴⁾ siz nèrdensiñiS? sen de saöl yārum. yòh yārum ò nası laf. yòh yáyrum nè yábdım ki ⁽⁷⁵⁾ halál_èdīm nè yábdım.

YER : AMASYA/MERKEZ/Ortaköy

ANLATAN : Nurdane/Emine YILDIZ

YAŞ : 60/57

KONU : Karışık

(1) bënim_ismim *nürdāne yıldıs, yıldıs*. atmış yaşında ğızım. biralīm, *örtakóylūm*. yöhsa (2) bi şey mi var ğızım neyĩ yazıyõnuS? bñlmüyòm ki. işde adı_úsdünde *somõ_örtakóy* dèller (3) buriyá. ğarşu soma bura *örtakóy sóma örtakóy* dèyi oħunu bırası. eşġ_ismi yõh sāde bu ismi. (4) *örtakóy_olarağ* geçiyò bura.

(5) var. şurda *ķóyũn_içinde* var bi de, *hācı dēde* diyõh ğızım. ğólde var. ğólúmúz var şeyiñ (6) *ķóyũn_ús* yānda órda. órda var_eliyāmıS, tamam doruħda var_ēvliyāmıS. türbemiz var (7) biraħarda var türbe. otu ğız *ēmine* sen otusana.

(8) -hadi sen yáz baħīm.

(9) -tamam sen yáz hadi oturūm ben.

(10) -işde órda var_ēvliyá. yátiyelá. yátiyelár işde şifāsını giderseñ buluyòğ gitmeseğ (11) bulmuyòğ ğızım. yápiyõh ziyāretini yápiyõh tabi. ğurban kēsiyõh bëyle şey zāmannarı ğurban (12) kēsiyòğ dövıyá *çihıyõh_õnnarıñ* yánına. duvā ēdiyòğ órda. yāmur duvası diyòğ biz yāmur (13) duvasına *çihıyõh* oraħara. şindig_ışde ēkinleri ēkdúğ dağ ğabarıncı *çihıyõh*.

(14) -bir_áy iki_áy sōna *çihıulur*.

(15) -bir_áy sōna.

(16) -bir_áy sōna *çihıyõh*.

(17) -ğızım yāmur dövāsını işdeg şu hõcaħarımıS oħuyá oħuyá oħuyá burdan ēbdes_alıyelár, (18) cāminiñ_óunde namaz ğılıyelár, gidiyelár ó türbiyē bi de *aħħah* diyereg baırarağ gidiyelár órda (19) da *aħħah* diyelár. órda işde dövāħarı ēdiyõlar, ğétúrúyõlar ğurbannānı kēsiyelár. maħ (20) kēsiyelár_ışde ğoyá. duvāsı ğabıl_olşuñ diyi bi irahmet yáyı işde neyiñ nēsiyse. yáyá ğıSım.

- (21) -tabi kèsincé oľuyò óyle dòva çihıncı oriyá dòvıyá.
- (22) -orałara dòvıyá çihıncı oliyá. yávuyá goyá doľu muľu yāmasıñ dèyin duva èdiyòg, (23) gòzúnú sèvdüm yāmurumuzu vèriyò. var.
- (24) -su ölçmaz mı òrda gòletimiS var ahiyá kıoyũ_ içinden geçmediñiz mi?
- (25) -bu yāndan giderseñiS.
- (26) -bóyle òrdan su dèámli ahiyò, o da yoħarda o goletde onuñ_ayā bu gèlen kıoyũ_ içine. (27) geçerken gòrdúñuz mú?
- (28) -bu yāndan mı gèldiñiS?
- (29) -gòrmemüşüñüzdür óyleyse.
- (30) -bı yāndan giderken gòrúsúñúS garacımıS nèyimiS var ò yānda.
- (31) -gòletimiS var barac_òndan sōna bırdá bi aħarsuyúmuS var, gōcā gólúmúS var òrdan su (32) gèliyá bu gèlen áyā.
- (33) -onıñki áyır. òraniñ suyú yoğ ora gır_ışde.
- (34) -bènim_ adım da *nürdāne*.
- (35) -yāv gızım *émine yıldıS*.
- (36) -*émine yıldıS*.
- (37) -o gōrhı bi şey_ oľu gibisine.
- (38) -èlli yèdi yāşımdayım. ben de buralım, *òrtakóy*.
- (39) bı_afda davuľ çalduruyòduğ gızım bi hafda. bi hafda davuľ çalıñıyòdu.
- (40) -bı_afda davuľ çalduruyòdu, benim_ annem şirda bègliye bèni. oľsun oturun. yoğ (41) kıorķmanıñ_úçú dóúl de annem bèklı èssaħdan pancar şey_édı de, gıS saña sèlam_ètdiydi. gèl (42) gızım da diyòdu şeyi bèklede de ònuñ_úçún. annemi banyò yápduracam bèkliye garı.
- (43) èyelde dúñnerimiS nasıl mı oľudu? bı_afda davuľ çalduruyòduğ òndan sōna gèlin (44) bũ_ün gèlin hamama gidiyòdu. pèrşembe gún mú gidiyòdu gı?
- (45) -pèrşembe gún gidiyòdu.

(46) -buun şey_o_luyòduğ ónde gèlini yo_l_luyòduğ, he mi ónde gèlin mi gidiyòdu?

(47) -ónde gèlin gidī òndan sōna dāmat gidiyò.

(48) -òndan o gèleşdāne yèmekler hazıllıyòduğ gèlin gèleceg hamamdan gèlin gèliye yá (49) gomsu_lara o_huyoh ar_hadaşlariynan gidiyòdu hamama. ó gèleşdāne yèmek hazıllıyòdu_h buriyá (50) òndan sōna gèliyelárdı, oynuyelárdı bīrda, dúúnde şeyden gèlinci hamamdan, millet bīrda işde (51) bi ālence yápiyòdu. òndan sōna yēmāni yiyib çáyını içib hērkiş_èyine gèdiyòdu. értesī_únde (52) dāmat gidiyòdu. dāmat şindi tama çıhar zābānan bi şey pılav yáparduğ, piriç pılā búşúrúduğ (53) kóylū hēp davu_lunan dō_lanıyelárdı. kóyü hēp_o_huyelárdı. pılā yèmiye gèlin pılāva búyruñ, (54) pılāva búyruñ hērkiş gèliyòdu. òndan sōna gèline dāmada élbise giydürüyelárdı. işde hōca (55) o_huyára_h sèlātliyirá işde adetini górevini hērkiş a_l_tınsa a_l_tın, paráysa para dāmadiñ_óúne (56) da_hıyòduñ òndan sōna biyò da dāmadi gónderiyòdu_h hamama ónde çòdu şindi atı her şeyiñ (57) góláyı var.

(58) bilezúğ da_hıyelárdı a_l_tın, tabı ónde vardı. bēşi billig diyelárdı òndan da vardı, gúcúğ (59) lira da vardı. tahtı_lar bize de.

(60) -gúcú yèten da_hıyòdu yáyrum.

(61) böreg yápiyòdu_h pılō yápiyòdu_h, fasılyá yápiyòdu_h gızım nè varısa yápiyòdu_h, tavuğlar (62) büşürüyòdu_h.

(63) -értesī_únde zāten döner yápiyelárdı.

(64) -çòdu gızım ónde éyiydi, şindi atu şindi biyò dutdudu_la bir şey sinema sa_lon dutuyelár (65) nēyise gidiyòñ_órda işde bi şey dā_dıyòlar onúynan, ónden iyi hem de nēşeli o_luyòdu dól (66) mú?

(67) -óndekin dúúnner şindi nērdē.

(68) -gına gècesi yápiyòdu_h. dāmada gına yá_hıyòlardı. gınā_almiyá gèliyelárdı gıS tarafında (69) o_lan tarafında gıS tarafına, oynıyelárdı, gúlúyelárdı çòdu óyleydi yāni o gún.

(70) yòh ténúkúyé dóúl bóyle örtada yáhiyelárdı simsim çekiyelárdı, simsim diyòduđ (71) biz_öynuyelárdı. évet. simsim sèkiyelárdı.

(72) öyniyełáridı gızım öyniyełárdı. bu télevzónnar yòdu bizim günümüzde oyún (73) çıhardiyełárdı, gişilere élbise geydürüyełárdı, gişiler oynuyòdu, şey yápiyełáridı deve yápiyełárdı (74) néblim neler yápiyełáridı. hêp tóplanıb bahiyòduđ_ışde, örtada da ocađ yányòdu. gişiler de (75) simsim sèkiyòdu, ğarılar zıbın giyenner_öynuyòdu işde dođu amán. érkeđer. érkeđlere élbise (76) geydürüyełárdı ó érkeđleri bóyle şey yápiye kadm yápiyełáridı évet. biz de bëyle sèyrediyòduđ.

(77) -ğızları ğacıryòlarıdı, bègliyełárdı anam èsginiñ_ışleri çođ gızım. yã varıdı var.

(78) -şey yòđ óyle dóúl, yáı.

(79) -òlanları òlanları.

(80) -şindi érkeđ o bayán yápiyełáridı yá érkeđleri o oyúnda o ğızları alıP gidiyeláridı ónnar (81) da ónu ğoruyòdu işde bóyle sèyrediyòduđ biz de çıhiyòduđ.

(82) -şindi télevzónnardá sèyrediyòñ_artuğ gızım.

(83) -ğız ğaçuma óyleydi.

(84) -ó zâman télevzónnar yòdu. ó zâman ónnar varıdı éyle işde.

(85) var. ğırğlama nási? çocuğ ğırğlamayı diyi. yĩhiyòđ gızım_ışde écúđ ğúmúş yúzúđ (86) ğoyoduğ óndan yímirta ğoyoduğ, suyúñ_ičine ğúmúş yúzú ğoyoduğ yímirtayı ğoyoduğ bëyle (87) ğırğ kere ellerine ođuyúb ođuyúb.

(88) -bizim de sesimizi mi çekĩ gızım.

(89) -éyle ğırğlıyòduđ anasınıñ_úsdúne de ğoyoduğ bebã depesinden o suyú ađdarıyòduđ. (90) işde néblim gızım èsginiñ_ışleri éyleymişmiş bizden dağ ónde ğelenner_éyle édiyòmuş, biz de (91) éyle édiyòduđ_ışde. éylē_édiyòduđ.

(92) aça órdáydı anam_almışlar mı?

(93) -daha asılı yá.

(94) -asılı ó yúzellig_ışde. onu alyòg çocuğların bunnuna tütünnü tütüdüyòg. dóken dókýúyá. (95) èveli varıdı Őindi yòg, Őindi gurŐun dógmúyelár_artu Őindi toğdüller çığdı. toğdüller çığdı (96) Őindi. biz köylü gonusuyòh gızım.

(97) ó zâman Şey kóyúmüzüñ kıçı gırıgıcıları varıdı. bilenner varıdı. yımirtayı kıriyelárdı, (98) sarusunu bi tarafa goyolardı ahiynan Şeyi de sabun da beyle irendiyelárdı onıynan yáhu yapıp (99) gırıa sarıyelárdı.

(100) -onu çala çala çalıyòduñ beze goyúb sarıb dutuyòdu óyle.

(101) -èyle dutuyòdu.

(102) -òñcè_óyle yapıyelárdı.

(103) -gırığlarda èyleydi gızım.

(104) yòh ónnara heç bi Şey_ètmıyòduğ ölüsü ölüdü durusa duruyòdu ónnar. ónnarı (105) bilmiyòduğ gızım çālarımıza da Şey_ölmasıñ çocuğları südüglediyòduğ da bóúillene beyle súdü (106) sarıyòduğ beze batırıyòduğ da. buur_oldu deyi. işde bõur diyòduğ ó zâmana diye çocuğlar (107) soŐiyámıyòdu. súdüglediyòduğ.

(108) -néfes_alamıyòdu yá hasdañanıcı biz_óna buur derúg.

(109) -óna súdüg sarıyòduğ hasdañanzncèiçizde buureoluyò diyi buur diyòg yanı hanı Şindi (110) doğduñlar Şey_èdiyé óña boraŐid nè diyi yá. bıroşid diyi yá işde óyle diyi işde óyle kóy Şeyi (111) yapıyòduğ bóyúgleriñ Şeyine. tabi iyileŐiyòdu.

(112) -yáprağ bu yáprağlardan duzlu yáprā ısıdıb sarıyòduğ çālarıñ bırañlarına.

(113) -zèytún yā goyòduğ tavada ısıdıyòduğ amāñ óñde neler varıdı.

(114) -Şindi ónnarı mikrob diyòlar Şindi ónnara. hem de biz tóprā ısıdıyòduğ gızım gāviyle (115) çocuğlarıñ_altına goyoduğ.

(116) -biS sarıyòduğ tóprā.

(117) -Şindi hazır bèz.

(118) -emme ónnar da daş gibi oluyòdu çālar. Őindiniñ çāları anām hemen beş dağgada hasda (119) oluyòlar. èsginiñ_ışleri gızım tükendi.

(120) talñalarıms_èkiyòh èkinnen sāluyòh_ışde.

(121) -èkin èkiyelár, sòan èkiyelár, şeker pancarı èkiyelár adamı olan, ołmiyannar bóyle biz ⁽¹²²⁾ gibi yáşlılar da duriyá, cahiller èkiyá, hah_édenner adamı olannar, insanı olannar.

(123) -yòh üzümümüz yòg.

(124) -üzüm da var méyva da dalı var.

(125) -béyle ğapılarıñ_óúnde hërkeziñ dalı işde var_ışde devā var.

(126) -ğapısınıñ_óúnde ó aşşālarda bahÇeler var olanıñ var.

(127) -olanıñ var olmiyanın yòg.

(128) -onı bilmüyòg siyáh bèyáz anca bizim óyle diyòh. yòg. yòg ğızım_óyle yememize. ⁽¹²⁹⁾ bènım bi tæg bi devogden başga devām yòg_ışde.

(130) -óyle çoğ_óyle bā mū oļu da bægmez yápan yání ğalebelúğ_oludı ey bunı da.

(131) -başga èyle şeyimiS yòh. bāmız bahÇamız yòh. siz de saoluñ ğızım *allah* razı_olısuñ çoğ ⁽¹³²⁾ saoluñ.

YER : AMASYA/MERKEZ/Ovasaray

ANLATAN : Nezihe SEZEK

YAŞ : 64

KONU : Karışık

(1) gəlirim yoh, göcam yoh. işde ā bu on barmāmiñ onunu işde gazan şe_édib yiyom (2) yāni. bi de ōsúzum mar yánımda gıS çocū torunum. onı oħduyom. évet évet anası babası sā (3) bahmıyolar, ben bahıyom, ben böyütTüm, ben oħutim. annesi göcada, babası da gēzi, (4) *ipegkoyde*. évet évet évet. yaşı muşı yodu yavrum, gundaħdaydı yánıma gēlinci benim, sādice (5) on gūnnüdü. on gūnnüdü işde bi yās dēmeden vardı göcası, goyá göciyá vardı *suluovaniñ* (6) *göláy* kıoyüne, öndan sōna ben dē vėrdüg ğabil_ėtdiler, ö göcası olan taraf ğaynana, göca (7) çocū ğabil_ėtdiler, bir_áy sōna ğabil_ėtmediler. évet ben bahdim. babasına vėrsem (8) babası zāten bahmaS. Sáy_olu çocuĝ, çocuĝ eyce. şindi oħudu, türizim oħuľunda, *amasyaniñ* (9) şurda şe türizim var yá yavrum, orda oħuy yavrum. orda şindi bu ay, bu hafda gēlėciķ, şeyē (10) gidėciķ aman işde *antalyiyá* dējl, başĝa yere gidėciĝ, ĝor aman şey yoh yavrum yoh, ölan (11) döuľ ĝıS çocū. ĝursa gidicig yāni şeyē gidicig, ataña rāmet yavrum nēblim işde oħumuşlüm (12) oľmadü_úçün bilmiyem.

(13) ismim *nezihá*. évet *sézék*. évet *nezaha sézek*. ben yavrum işde bi sēnem mar ki hālā (14) ĝaş dēmiyá, yāni yaşlılıh_aylı aľaca aylıh aľacam bi sēne. atmiş dōrt, ataña rāmet yavrum. (15) bilemiyom ki yá. aľmiyom yavrum. yaşlılıh dağ dolmadıľar dēyi vėrmiyolar. dağ bi sēnem var (16) yāni. ben işde buralım. bu *ovasaráy*. évet évet. yoh yoh. éve şurası *aħdā*, *aħdaľlar* yāni. (17) artuħ_ışde ne bülüm bilemim ki yavrum, ne *ovasarayá* ĝurulmuş mu ovayá mı ĝurulmuş mu (18) dēyi mi. acabā her kıoyiñ bi ľaıabı olı yá dēmeg gi buraniñ ľaıabı da öyle. évet yēllisim emme (19) bi evimden başĝa bi şeyim yoh yavrum. ne taľlam ne maľım ne mülküm, bi bahçem mar bi (20) de evim mar, bi de canım var, *allā* çoħ şühür hamd_ossun ayāħdayim.

(21) gūnnüē gēdiyom yavrum gūnnüē gidim, temúzľüg yapıyom da şindi yapamiyom (22) emme temizlū. tansiyonum çıhı hem ĝuccüg var hem böyüg var.

gidemiyòm yáni temúzlú ⁽²³⁾ biraħdım artuğ, şindi kim goñu goñşu dağ işler başlamadı, başlayıncı dërsele gidiyòm_işdé ⁽²⁴⁾ bês_on ğuruş alıyòm. *allah* rāzı_ossuñ goñunuñ goñşusunuñ yárdımınan da çocuğ işdé ⁽²⁵⁾ ayáħda. bābası, anası bês ğuruş vèrdū yòħ. yòħ gi vèrsiñ. èvet ben olmasam açuħda ğalacaħ, ⁽²⁶⁾ şey_ołacaħ záy_ołacaħ çocuħ, ğıS çocū yávrum. işdé böylë. İşallah yávrum bilemem ⁽²⁷⁾ artuħ, ne bilim *allah*dur İşallah baħar. ne baħar dërim ne de baħmaz dërim, bilemiyòm. ben ⁽²⁸⁾ *allah* rızası_úcún baħiyòm yávrum, *allah* rızası_úcún. çoħ yërde çoħ háyrim yòħ. búyruñ ⁽²⁹⁾ çáyimi içiñ? canım benim bi şey dey.

⁽³⁰⁾ hayır yòħ yárum. oħuñ oñünden bile geçümedi beni anam. işler vardı, ħarman örah. ⁽³¹⁾ on bês. èsgiden baba ana nëriyé vërüse oriyá varuyòduñ, ğuccúğden satıyòduħar. şindi ⁽³²⁾ èmme yim bês, otuz yaşlarında varıyolar, nè èyiki. şimdiki aħlım_ossa yáni èvlenüdüme de ⁽³³⁾ işdé_öylésine. yávrum vaħla. öylé canım benim.

⁽³⁴⁾ èvet Pı_afda yábdılar da èsgiden motur mutur atınan. èvet atdı ğeldüğ. ey unuttum ⁽³⁵⁾ ğètdi yávrum benim aħlım. hoşgeldiñ yávrum. işdé unuttum vaħla. ben hëç aħlım var mı. ⁽³⁶⁾ vaħla. aman yávrum ey nòlıcaħ. unudu ben unuttum işdé. benim çoħ ğafama nêler ğèldi nêler ⁽³⁷⁾ ğèşdi ki annatamam yávrum.

⁽³⁸⁾ eh_işde yápdım. èl_üsü yápdı, bi ğat yátaħ bile yápmadı bābam anam baña. ğörümüm ⁽³⁹⁾ yápdı yátāmı. durumi eyi *mısaķóyüñ* yárisi_emme işdé ana var anacāz var. ben ğünnüç ⁽⁴⁰⁾ ğèdiyòm. yáni ana ana var èvładına çoħ şey_èder, ana da hëç benim anam da hiç_iş yòudu ⁽⁴¹⁾ bābamda hiç_iş yòudu. yátmasıħar mëzerinde. çoħ hağğım var_önnarda. taħlamız ⁽⁴²⁾ tapanımız nası vardı, maħımız melálımız. benim çeyim çoħdur yávrum, ben çoħ çëgdim vaħla. ⁽⁴³⁾ siS siS_ołuñ yávrum aman aman aman işi ğúcü ossuñ, kóķú kútú belli_ossuñ, asıl insan ⁽⁴⁴⁾ èvładı_ossuñ. aman aman yávrum èteşlere yánma. vaħla baħ yávrum. hele de bu èsirde bu ⁽⁴⁵⁾ devirde. bizzer çëkiyòħ_ámme şimdikiler çëkmiyö da çëkemı de yáni canım benim.

⁽⁴⁶⁾ buriyá şey mi ğèldi ellā vāli mūli. açılı, açılış var. şey şey yèmekāne yápmışdı ⁽⁴⁷⁾ muħdar yápdımış da onuñ açılışı varımış, öña gitdiler kóyüñ bu mēleniñ adamları. bilmūm ⁽⁴⁸⁾ ben ne bülüm yávrum. bülüm yávrum hiç yáni ilĝim yòħ, yèmegāne niyé yápdıla, niyé ⁽⁴⁹⁾ yápmadıla.

(50) èvet, ey şu tikán, tikáncuğ tikán. şò şey yávrum kómeç, şu ot dağ da. èfelig èvet èveli (51) èfelig bu var_ amma burda yòh. olmasın, èfelik var, guşguş vār, yèmlig var, ondan (52) sonamáyım tekilcán var, madımağ var, kómeçi yázdıñ mı? tamam bi de gara madımağ var. (53) onnar var_ işde yávrum.

(54) ben baħcama biber, badılcın, tomatis işde elime ne geçerse, fasiyē èkūm yāni. aacım (55) marıdı cèyüzüm var üş dörT dağ göca göca bu sene de sòuğ yáħmış. èvet olmadı yāni yáprā (56) va şimdi yáħmış demeg gi sòuğ varıdı da. bi de bi dağ armudum var, fişnem var, kirázım, (57) erūm nøyim yòh yāni. var da erūm kótú. yāni kótú dedūm olmuşu yenī, ħamı yènmī. can erū (58) dille, èvet can erū diyelá, hanı yèşiliñi yiyolar yá, èvet onı ondan diyolar.

(59) onı işde gótürecēm, èkdūmi şey dikdim mārul dikdim, mādenüs digdim, (60) onnarıñ_ úsdüne sèpecem, suyú sèpdürecem gi yarılıb tã_ avã_ almasın dèyi. kèmre, mağ (61) mağıñ şeyi kèmre èvet èvet.

(62) bāa baħma sen, toplarım. yoğ yòğ sòuğ dō, ben çoğdan yáħmīm sobayı sèvmiyòm (63) ısıcā. vağğā hiç ısıcağdan yüzüm yòh yāni, canım benim yávrum.

(64) èyim bōle gidecēm, şöle yoğ var yá yoğdan dōnecām. siS *amasyá*dan mı gèliyòñuS? (65) eyı yávrum eyı. olsun eyı tamam göley gèssin yávrum. áyilli işler. sen de sağl yávrum. (66) esdaFuğğah esdaFuğğah èyi kótú mü işde gonusduğ yávrum, tanışduğ. búyrun çáyımı içiñ. vağğā (67) canım benim. èyi yimedúğ içmedúğden sōna *alğah* nè vèrdiyse yèrúğ içèrúğ. yávrum sağl (68) yávrum. áy canım benim yávrum. o nè demeg helāl_ossun.

YER : AMASYA/MERKEZ/Özfindıklı

ANLATAN : Gülhanım DÜZGÜN

YAŞ : 39

KONU : Karışık

(1) düündegi yemegler he mi? *gúlhanım dizgin. düzgün.* otuz doħuS. *ösfindıhlı.* çoğ bi (2) dúnnere gétmiyöm_ama ben. *ösfindıhlı,* ésgiden de bilmiyöm néydi.

(3) dolma bişiriyolar, yúgga açıyolar işgêfe yāni. ordan bi fasillé çorbası, pilav, kes öle (4) yāpiyolar şindi dúnnerde. yāhni, fasillē işiyolar bir gün_önce örtesi günü yāda saļçasını néyi (5) gavurub bişiriyolar. hamur_ışı de cimcig_aşı kēsiyolar böreyi, kēndilimiz yuruyoh. aş. (6) yōurduyolar, sarmısaħlıyolar güzel_oluyú. tārifi ne bişiriyōñ_ışdé bōrdlediyōñ āynī (7) satın maħanna gibi. ilisdirden süzyōn satın alıyōñ yā, hazır. ğatı yuruyoh. súynan duzunan, (8) yúmutáynan da yuruluýo da súynan da oluyó işdé. gúcúcúg gúcúcúg kēsiyōñ. üçgen (9) şegli. başga bunnarı yāpiyolar işde. tavuħ_étini şey yāpiyolar pilavıñ_úsdúñe ti tip yāpiyolar. (10) bunnar yāpiyolar.

(11) gēlin gēderkene sandıñ_úsdúñe oturuyolar baħşış_alıyolar, gēlinci de ğapī örtüyolar, (12) bilmüyöm öle arabadan çıħarkene yānu para murā vērinci iniyó. arabanıñ ğapā açılmıyó (13) diyolar aşmıyolar. bunnar nēye yárúy ki siz nē?

(14) -bi de ğapıyá çivi çāħıyolar falan öle bi şeler.

(15) -yānı gēlin, hiç bi yēre gētmesiñ, çivi gibi dursıñ. ğaşuğ, tabaħ, ordan azıg goyolar bi (16) tāne tavuğ ğızardıyolar, helvá yāpiyolar bi tabaħ gēline. babasınıñ_évinden (17) ğocasınıñ_évine ğótúrū. ğızım çáy yāpsañ. bi dē gēlin gēlincī óñüne kúp ğırıyolar bizim (18) ādetde. nē bilim ğırıyolar_ışde gēlin gēlinci bōle merdivana yōħarı çıħarkene óñüne ğırıyolar (19) kúpü. su dēy yoh boş. boş ğırıyolar vuruP ğáynanası, ğáynanası oturū gēlin ğalduruyó (20) élinden tutup. ğáynanasını ğalduruyá gēlin. bizde de yāpdılar öyle da ben bi çoğ bi dúnnere (21) gétmiyöm yāni. öle séyreg gēdiyöm, çoħ bi de duramıyöm ki. bu çocuħlar oħuyú

yáılıñızım ⁽²²⁾ dizlerimde de kireşleme vár yá, yürüyemüm beg bi. kireşlemē_olmuş_ışdē.

⁽²³⁾ pèynir yápiyóm, yáprağ dolması var. ikram_édim de yèrsiS. pèynir_ē ineám var ⁽²⁴⁾ üş dene kèndim sāyım. sütü gètürüm süzüyöm eyce, ısıtıyóm şorda, èlini şöyle birez ⁽²⁵⁾ ısıdıyóm, damuzluğa atıyóm, tutuncú boşadıyóm şeye daşlıyóm pèyniri. ó zâman güzel_oluyú. ⁽²⁶⁾ ilidir. o suyunu süzüyü. onı kèsecām, bõle parçá parçá duzlıyóm, dolaba gøyóm yiyöh ⁽²⁷⁾ çáynan. çókálē yápiyóm, kendim yápiyóm. yápiyóm. yáyıh var_ağ dışarıda. ordan sütleri ⁽²⁸⁾ süzüyöñ dutuyó işdē yáyıhda yáyıyöñ. èlegtirigli, õnceden gèndimiz yápiyöduh şindi ⁽²⁹⁾ èlegtirigli çıgđı. õnceki mi? gára yáyıh varıdı, bõle iplere dahıyöduh, bõle ite ite yáyıyöduh, o ⁽³⁰⁾ güzel_oluyödu. tahtadan yāni. o güzel_oluyödu. oldu da heç yā işlenmeden bile tōpağ ⁽³¹⁾ tōpağ çıhıyödu. da şindi de çıhıyö da yāni onun gibi tadı_olmuyó. şindi gahđı o yáyıhlardan ⁽³²⁾ yoh. yápacāh da o yáyıhlardan yoh. şindi ceylanlı çıhđı biliyön mu? dèvir dèşdi.

⁽³³⁾ işdē èkin èkiyöh, fi èkiyolar, fi èkiyolar mağ yemesi_ için, mağ yápiyöh işde yaşar ⁽³⁴⁾ yápiyöh, èrkég yaşar yāni. o da mağ da yāni èrkég başga dişicé başga. yaşar diyolar, tosun ⁽³⁵⁾ diyolar böyüglere. düve vár, ineg, düve, işdē yaşar. kúçúglere yaşar diyolar, böyüglere tosun ⁽³⁶⁾ diyolar. gøyün varıdı da satdı. çocuğ bi õlumuz var asgere gètdi. adam yöh yāni bahmiyá. ⁽³⁷⁾ gúdeceg kimse yöh. başga biri kimi gètireñ, başga birini içine sīmaS gi, yábancī şin kendi ⁽³⁸⁾ ahrabañ_olsa. o da işde mağa muğa bahī, ineglere nēye bahī. ineglere bahī işdē, çocuğ ⁽³⁹⁾ asgerden gèlene gadar bahīm, idarē_édim de diyó, góçecēm diyó isdanbuğa gidicem diyó. ⁽⁴⁰⁾ çocuğ durmuyó işe gireceg zātē.

⁽⁴¹⁾ nè bilim gáynatam yapmış buriyá ben gèlmeden õnce. nè bilim yapmış_ışdē, nè ⁽⁴²⁾ dīceñ. hemen şu yānda kóyler var. arabáynan şu yān dōru giderseñiS hep çıhar óñünüze. ⁽⁴³⁾ orağardan da yazabilirsiniS yāni orda dağ èke gadinna var şõle. şõle güzel dúúnnerde gèdeceg ⁽⁴⁴⁾ gadinna var_o yānda. *kèçilli* kóyünde de var.

⁽⁴⁵⁾ ziyarēt burda evliyá var_ışde ağ bura evliyá, bizim bira. burda evliyá da ⁽⁴⁶⁾ buranıñ_úsdünü yapacağlar. evliyá diyolar. orda varımış da yıhılmış, ev

yápacaḥlar_oriyá. ⁽⁴⁷⁾ nè bilim ben gèleli èvliyá diyòlar, ben_öyle duyūm yāni. buráy beg bi annatmıyòlar gèçilide ⁽⁴⁸⁾ var_işdé kúrdò dède var, ğarasu dède var. burayá anca èvliyá var diyòlar da, öyle ⁽⁴⁹⁾ ziyāret_èdiyòḥ, ğurban nè kèsiyòḥ. yòḥarıda var bi de, ğıranda. o kóy deyĩ, kóy deyĩ.

⁽⁵⁰⁾ -köy, tarlaḥlar var.

⁽⁵¹⁾ -orda ğıranıñ_èvi, ğıran_èvliyásı var, ora daḡ eyĩ yāni. herkes ziyārete gèliy_oriyá. ⁽⁵²⁾ şindi bũ o yāni gèdiñ diyòm yá ben, orda da yeñi yápiyòlar_úsdúñe, orda da var èvliyá.

⁽⁵³⁾ -bi de senin yápdĩn yemegler vardı yá.

⁽⁵⁴⁾ -tarhana mı?

⁽⁵⁵⁾ -yoḡ işde ónnar néydi çátaḥ çorba.

⁽⁵⁶⁾ -her şeyĩ yáparım. çijli çorbayı diyò bu. pancar, madımaḥ bişiriyòḥ, pancarı toplayıb. ⁽⁵⁷⁾ bişiriyòḥ. her şey de yápiyòḥ yāni piḻavunũ, melemenini her şey. oña çataḥ çorba diyòlar şe ⁽⁵⁸⁾ mércimeg_atıyòñ, boyalı fasille atıyòñ, noḥut atıyòñ_içine, yárma atıyòñ ğúzel bi yemeg ⁽⁵⁹⁾ oluyò. áyşe ğadın. dēşig yemeg yáyla çorbası, doḻu yāni yápdımız yemegler. biz_óna yáyla ⁽⁶⁰⁾ çorbası diyòḥ.

⁽⁶¹⁾ -tavḡa var tavḡa.

⁽⁶²⁾ -tavḡa diyòlardı da ben yáyla çorbası diyòm tavḡa var da.

⁽⁶³⁾ -sen söyle ismini.

⁽⁶⁴⁾ -buḻgur piḻavı bişiriyòḥ, işdé şeyillerde siz bilisiñiS zāten biber doḻduruyòlar ⁽⁶⁵⁾ buḻgurunan. Patlıcan her şey var yāni. her yemegleri bilmeñiz gèregĩ, biz_télezónnardan bile ⁽⁶⁶⁾ yazıyòḥ.

⁽⁶⁷⁾ -ben oḡuḻda söylüyom herkez.

⁽⁶⁸⁾ -doḻmáyı bililer. kèlem doḻmasını bililer. gèrçégtén mi? kèlem doḻması yápiyòḥ, ⁽⁶⁹⁾ yápraḥ doḻması yápiyòḥ bis. her şey yápiyòḥ da ben biráz oḡuḻa da gètmedim, biliyòñ mu, çoḥ ⁽⁷⁰⁾ bi şey bilmıyòm yāni yemegleri yápiyòm da. babam vèrmemiş, babam vèrmemiş beni ⁽⁷¹⁾ oḡuḻa, yoḥ. oḡumam yázmam yoḥ. babam

kimseyi Ő_étmiyodu, beni danışmadan, ⁽⁷²⁾ dönüşmeden tanımadu yere verdi. çoğ da kendi yaşamadı gerçi de. beni yahdıhdan sōña ölse ⁽⁷³⁾ ne çihar. görmedim. nişannandığ geldi de oralara, hiç birbirimize yahlaşdumadı babam ⁽⁷⁴⁾ kötüydü, Şe huyú yāni. babam heç yahlaşdırib ğonuşdumadı bile bizi.

⁽⁷⁵⁾ -annem?

⁽⁷⁶⁾ -nēy ğızım?

⁽⁷⁷⁾ -üzümden faşan.

⁽⁷⁸⁾ -üzüm hoşovu yāpiyúđ yá, onu bililer. bā beg üzümden. bēgmez yāpađ, ğuşbunnu ⁽⁷⁹⁾ bēgmezi yāpiyōđ. olī dedim yá peynir. ğuşbunnu bēgmezi yāpiyúđ, var yērseñiS. gerçigden ⁽⁸⁰⁾ sufra serim de yēmeg yiyiñ.

YER : AMASYA/MERKEZ/Saraycık

ANLATAN : Şerife ÇİYAN

YAŞ : 58

KONU : Karışık

(1) ben bæg hasdayim yá bæg dúzenim yoh. bèn_onuñ_úçún diyòm yōsa. al *şérife çiyán*. (2) ğarşu daha éyīdi yá. şey nérmin mi? éllī_iki dōumlūm_emme ğaç_oluyú. élli dohız mı? (3) buralīm. *saráyçıh*dan. ó bènim ğáynımıñ ğızı. ahraba gine ó da. yō *saráycuḥ* diyolar ésgide.

(4) -biz bileli *saráyçıh* diyolar óñceden saráyımış hérałde de tam annamaduh da.

(5) -*saráyçıh* diyelár_işde.

(6) ğırĝ bēş sēne olmuşdur bēnim dúúnúm_ōlaıı. ğaç ğún bī_afda. bī_afda súrdü. ésgice (7) évet ésgiden éyle oluyodu, bi bazar başılyodu bi bazar éyle. bēni ğēlin mi yápacāñ? iyi. o ğúnü (8) davıı ğēliyodu işde yēmek yápiyolarıdı millet yēdúruyolarıdı. óndan sōna értesi ğúnde oduna (9) gidiyodu millet kıoy odun ğētúruyelardı dādan. oduncu oduncu diyolar_işde oduncı yápiyolarıdı, (10) ikinci ğúnú oduncı yápiyolarıdı.

(11) -óñce ğēlene tavuh faıan vėriyolarımış hérałda óyle. dúún_ėyine óyle ğētúruyolarıdı, (12) yárdım_ėdiyolarıdı yāni dúún, dúún yėrine. odun ğētúrúb óndan úçúncú ğún kēşgek dōvúyolarıdı (13) içúncü ğúni de. haftanıñ cumartesi ğúni de dúúncúsú oluyodu.

(14) -misāfirler ğōnaḥ diyolar yá.

(15) -ğōnaḥ dúúne. o ğúnú cūmartesi ğúnú ğızı yúnnā ğótúrúb yīhiyelardı éñer_ónnarı da (16) şeydirseñiS. évet. yúnnahda yīhiyelardı. damadı bülmyóm. bizim bīrda şindi ğızı ğótúrúb (17) yīhiyolarıdı bi iki ğız tōplaniyolarıdı ó ğızlar ğótúrúb yīhiyolarıdı yúnnahda. bēni dē_ėyle étdile.

(18) -bèn bile óylē_öldüm. bir_iki sēne anca oldu.

- (19) -bunnarĩn dũúnũ bĩ_afda oynuyõdu, he mi sizinki?
- (20) -davulłarı ğótũrũyõlardı tẽgrar.
- (21) -sizinki bĩ_afda olmadı hẽrałda?
- (22) -yõh cumãdan başlı cumartesi pazar.
- (23) -ĝızın_arhadaşları ğelĩ, yũnnã ğótũrũyõlar, õrda yĩhĩyõlar, ğeri davulunan alıb (24) ğelĩyõlar_ẽye.
- (25) -dũún_ẽvine. ẽyle yãpiyelãrĩdĩ. sõna bazar ğũnde zãbãnan alıb ğótũrũyelãr_iřde ğina (26) ğecesi yãpiyelãr ahřamnan o cumartesi ğũnĩ.
- (27) -atınan ğelĩyõlarmıř bunnar.
- (28) -atınan atınan bindũĝ de ğeldũĝ babamızıñ_eyinden buriyã. ata biniyõlardı. yõ õyle (29) ğõrũcũ úsũlũ řey_ẽtdũĝ.
- (30) -ãynĩ kõydeler yã.
- (31) -ãynĩ kõydeyũĝ yã.
- (32) -ĝõrũřũyõlarmıřdır da õyle tanıřma fałan yõh.
- (33) -ãynĩ kõydeyũĝ. ğũccũdũm ben daa oħuła gidiyõdum dõrde. õn_ũç yãřında (34) ğelĩn_õldum. ğũccũĝ_õldum hẽç. nõłacaĝ ğũccũĝ řeyĩñ.
- (35) -şimdi arařdırıyõñ de mi?
- (36) -bẽyle ğeldi ğeřdi. řey arma diyõlardı. bõyũĝ armałardan daħdıłar, iki de ğũccũĝ (37) daħdıłar_iřde bi arma iki de ğũccũĝ_ałtun daħdıłar õ zãman õyleydi. ałtun diyõlardı bilmũyõm (38) ğũccũĝlere ne ałtun reřad_ałtun mu diyõlar bi řey diyõlarĩdĩ iřde. o ğiremĩse dedũm (39) bõyũĝ_arma dedũm benim ğiremĩse, ğiremĩse o. bi de reřad_ałtun de iřde ẽyle daħıyõlarĩdĩ.
- (40) oħuła ğedene ne ceyiz_õlacaħ. řey_ałıyelãrĩdĩ beyãzłardan õnnardan ğõmleg (41) dikiyõlardı iřde neblĩm bi řeyler yãpiyla bunnardan ĝĩyõduħ_iřde bẽyle ałułardı. asıldı, (42) asdıłar_iřde çãřaf_ałıyõlardı o.
- (43) -parça.

(44) -önnardan parça élbiselig. biS tuman diyöh_önnara. hazır dólúldú ó zâman hêp (45) ałdūmuzı dikiyöduđ ğendi elimizde éyleydi. önnardan öriyélardı, ben ğuccúđ_öldūmdan bi (46) şey_örmedim, bilmedim bile hêç. anam da yâpmadı, yâpmadı. néblīm_işde. iş ó zâman hêrkez (47) el_işi yâpiyödu yāni ğoyá elimizinen yâpiyöduļa, örah biçiyöduĥ, harman sîriyöduĥ (48) şeylernen. bā bahÇe.

(49) -hazır nè ałındıysa önnarı sêrmişlerdi emme.

(50) -şindi her şey hazır. döver biçeri var. patözu var yāni ğölâyılıĥ şindi. harmanı yábáynan (51) tīnan bóyle tī diyöduĥ biS. yábáynan şeydiyöduĥ súrüyöduđ atınan şeyinen ókúzlerinen, (52) dúveninen, dúven dúvennen súrüyöduđ, atınan ókúzlernen ğāniynan da ğétúriyöduđ_onı dādan (53) sapları, dúvennen súrüyöduĥ harmana ğétúrúb de. savürüyöh.

(54) -ékinden saman áyırılacaĥ_işde.

(55) -töpluyöh_o eziliy yá töplâyib savurub êkinni áyırı ayırd_édiyöduĥ_işde būdáyını. ó (56) zâman dēyiĥmen varıdı. el dēyiĥmenīnen yârma bulĝur şey_édiyöduđ bóyle çekiyöduĥ. el (57) dēyiĥmeni de var. su dēyiĥmennen de úúduyöduĥ biS. su dēyiĥmennerimiS varıdı bîrda, óyle işde.

(58) êsgiden_işde néblīm têmúzlúđ yâpiyöduĥ dölma sarıyöduĥ sütlü yâpiyöduĥ. yöh bizim (59) birałarda öyle yöh türbelere nēye ğetmiyöh, var da öyle bi şey yöh yāni. éyliyāniñ_örda (60) töplānuļa cāmiden ğelinci yemek yēllerdi bóyúĝler_örda adamłar. éyliyāmız var bîrda. saılıncaĥ (61) saılāniyödu cahıllar işde éyle bi şeyler yâpiyölardı.

(62) şu orta arada şey tahsi ğeşdi yá.

(63) -bu yáĥın yerde var_éyliyá. su ahıyó örda. ğayá diyölar hêralda ğayá. bîrdaki su (64) évliyāniñ_içinden daşdan çihî ğeziñ de ğórúñ_isderseniS. şifalı işde. éyliyá suyú içiyöh. (65) içiyöh_ördan ğétúriyöh kıyúmúzuñ.

(66) -çocuĥları durmayanı mı, suyú mu? nası ğeldūnú bülmüyöm da yāni şifalı diye içiyölar. (67) türbe inşaat yeñi yâpdılar.

(68) -çocū durmiyānnarı ğétúrúb satıyélár bîrda.

- (69) -çocū ol̄miyánnarı işde satıyolar.
- (70) -durmiyennarı. ēle diyoh̄ yāni.
- (71) -yēmeni satıyolar onu başına goȳyō bayān. satıyolardı yā oña diyoh̄ biS. yēmenisini (72) satıyolar, atlet gibi işde iç çamaşuru faḷan giyeceğ bi şeyler. ondan sōna çocū ol̄ursa dōana ġadar (73) giyōmuş hēraḷde.
- (74) dūñnerde nē yēmeg büşürüsen_onı yiyelār. tatlı yāpmıyolarıdı.
- (75) -kēşgeK varmış hēraḷda oñceden.
- (76) -kēşgek büşürüyelardı, dōḷma fasille işde ēde nē buḷusan_onı büşürüyelār ol̄_öyle (77) áyru yēmegler_ol̄muyōdu yāni. çöreg möreg yāpiyelardı. hamur_ışı çöreg yāpiyelardı.
- (78) -hēlva yāpmazlarmışdı.
- (79) -hēlvayı ġelin ġiderkene ġıza yāpiyolardı. ġelinin çöreg. çöreg yāpiyelardı tavuḷ (80) büşürüyelardı.
- (81) -o da ġelinnen dāmada ol̄uyōdu.
- (82) -işde yōurt goyolardı öyle bi adet varıdı yāni birda.
- (83) -sādece ġıza yāpiyolarmış.
- (84) -o ġecede yiyōdu ġelinnen damaT.
- (85) -áyni hēp_áyni yāpiyolar.
- (86) -áyni ġidī yāni o ādet ġidī.
- (87) -sen *amasyá*dan dōul̄ mısūñ? öyle mi, amān nērelerden ġeliyōñ sen_o. yā.
- (88) -nērden nēriye.
- (89) -*ērzin* ol̄suñ_ēy yāvrim. *amasyá* yāḷin_emme oraḷara uzaḷ gine uzaḷ diyecēñ.
- (90) bā otu faḷan dēyiler. başġa nēy?
- (91) -yēmeg büşūdūmiS şeyler mi? biS çedúrúğ diyoh̄ ġuḷ_ekmā diyoh̄.

- (92) -ébem kúmece mi diyòlar _oña?
- (93) -ébe kúmece diyòg kúmeÇ yāni.
- (94) -ófelig diyòh bi de.
- (95) -éfelig var, ısırğan var bîrda, dingilcúg diyòh _işde otlarıñ _adı çoğ.
- (96) -madımağ.
- (97) -sen söyle *séher*.
- (98) -ağlıma gèleni sōliyòm.
- (99) -ağlına gèleni sōyle.
- (100) -ğızır tavuğ diyòlar, ğurt ğulā diyòlar işde önnarı hêp pişiriyòS. dādan tōplaniyò. başğa ⁽¹⁰¹⁾ êkincúg. başğa da nèy?
- (102) -toplarığ. yèmlig var.
- (103) -èvet hêpsi de var _önnarıñ.
- (104) -yèmlig. yèmiyé yāni. tōpluyòh yīhıyòh, ğīyòh _onı da ócā yāın _úsdúne ğoyòñ ⁽¹⁰⁵⁾ yāı _úsdúnde şey yāpiyòh öldürüyòh _eyce. yāni ğavurmiyā o şeye ğırılı.
- (106) -kúmece de ófelig diyòh yā önnar ğoyú pişlav gibi olúy da óbúlleri şey _olúy bóyle.
- (107) -ğıcır tavū yímirtáynan ğavuruyòg ğıcır tāvuh yazduduğ yā onı yímirtáynan ⁽¹⁰⁸⁾ ğavuruyòh _onı, haşlıyòh ísbanah gibi. önnar gibi oluyò.
- (109) mitfağ.
- (110) -mitfağ oturma odası diyòh ama hêpsı _içinde
- (111) -sòuğ ğünneri oturuyòh _işde hêp bîrda oturuyòh. sòuğlarda oturuyòh èy _òul nē _ápah.
- (112) -èvet
- (113) -bîrda geçi, ısıcaklarda yòharı çihıyòh şeylerde hanı.
- (114) -yátah _odası ayrı tabi de.

(115) -mıfag. mıfagda oturuyoh̄ yāni mıfagda.

(116) -hēpsi de içine girī, mutfāh, oturma odası yāni öyle ğullanıyoh̄ biS birayı
áyrısı yoh̄. (117) ğablıh̄ diyoh̄. tēzgaḥ_asında da bizde ğablıh̄ diyoh̄.

(118) -ğablıh̄. bi şey dōul yárum.

YER : AMASYA/MERKEZ/Sarayözü

ANLATAN : Rıza ÇIPLAK

YAŞ : 60

KONU : Karışık

(1) şindi ğarı şöle bah.

(2) -hı?

(3) -bu benim hanım, biz ğarı diye ğonuşūh. dúúñde nası iş yápiyoñuS, neler yápiyò, nası (4) olū òñi annatacañ diyü. siz birez_èvel yúħarı ğeşdüz ğördüm.

(5) -nası yápacañ? dúúñnerde yemeg yápiyòh, oynuyòla. yemeg yiyòlar, çáy içiyòlar (6) aħşamna. ğeliyòla, yemeg yiyòla, çáy içiyòlar.

(7) -oynuyòla, ğidiyòla.

(8) -oynuyòlar. o tabi.

(9) -o ilg ğece òndan sòna.

(10) -ilg ğece, ig ğece dâved ğünü, dâved dâved, dâved ğünü. dâved ğünü idiyòğ, yemeg (11) yiyòla, çáy içiyòlar herkes. nè yemeg mi yiyòğ? pilâv pişiyò, èt bişiyò, yáyla çorbasi (12) bişiyò, badılcın bişiyò. tòmatis sałasası oluyò, sałata. patatis sulusu oluyò. piráč piliç pilò (13) oluyò işde, bulğur pilavı oluyò, piliç pilavı oluyò óylü oluyò. unnar yápiyòğ. tatlı da yápiyòh. (14) hêlva.

(15) -üzüm hoşavı yápałlar.

(16) -üzüm hoşavı. tatlı yápiyòlar. òndan sòna işde ğelin ğetürüyòñ, dâmad ğeliyò, (17) zâbânan èrtesi ğünü zâbâsı ğelini ğetiriyòñ, öylenáce bitı. yemeg yápiyòñ gine yemeg (18) dókúyòñ, gine pilav büşürüyòñ, èt büşürüyòñ, gine mâzemelerden yápiyòh ònnaı èdiyòğ, (19) yiyòla, içiyòla, millet çekiliyò o zâman bitiyò.

(20) babasınıñ éviñden çihı ey şeıe ğeli ğáynanası ğáynatasınıñ_évine. onnar da işde (21) alğış yápiyòlar, ğelin_ò dâmadı bi éve sohuyòlar, odiyá. çereS sèpiyòlar, para sèpiyòla, çereS (22) sèpiyòla, dókúyòla işde ádet. çólmág ğırıyòlar, çölme

adetimiş. başğa işde bõle, urğan ⁽²³⁾ uzadıyolar, sübürge dutuyolar. gèlin oturağlı oļsuñ dèyin. sübürgeci ossuñ dèyin, sübürgeci. ⁽²⁴⁾ temúzlúg yápiyõñ yá sübürgeci. urğan da uzadıyõñ õmrü uzun_ossun diyo. mèrdimeni ⁽²⁵⁾ çihardiyò işde, güleç sohòyolar içeri odiyá. işde bõlé oļuyò.

⁽²⁶⁾ duvah da yápiyòg, dövâhda da işde inne gótürüyolar. inneyi işde dövâ yapañ_adam ⁽²⁷⁾ inneyi gèline vèrile, gèlin de yápan adama vèriyolar şeye dúürcü başına, dúürcü başña. ⁽²⁸⁾ õñüne de işde pi uç ğaşuğ, uç ğaşuğ gótürüyolar, piļav gótürüyolar piļav. õñi òrda. gèlin ⁽²⁹⁾ dèşme yápi, gèlin dèşme yápiyò diyòm yemeg, oturağlı ossun dèyi. ses çihatmasın dèy. ⁽³⁰⁾ üç_adam gèdiyò, o ğaşuna üç_adam oña yemeg yèdürüyolar gèline, gèlin de õnnara ⁽³¹⁾ yèdürüyò. oturağlı ossuñ dèyin, ses çihatmasın, çèğişmesin dèyin, ğavğa yapmasın dèy, ⁽³²⁾ argadaşları. gèliniñ arhadasıları õnna şè_èdiyòdu, arhadasıları yèdürü. o bizim kóyde yoğ_o. ⁽³³⁾ çeres diyòduğ õle çeres. duvağ ğünü õnna oļmuyò. bizim kóyde oļmũ. hèdiyĩ gètürüyòla. ⁽³⁴⁾ tengire gètüròlar, tabağ gètüròlar, cam tabağları gètüròlar, demlig gètüròlar, sèmâre gètüròla, ⁽³⁵⁾ õnnar_oļuyú.

⁽³⁶⁾ ben mi? tufem mar duruyò işde ava da gèdiyòg. bāzen gidiyòh şim dèyil de. benim ⁽³⁷⁾ ismim rıza, soyádım çiplah. ben de atmış. saráyözü. hanımına beraberúg, o da atmış ben de ⁽³⁸⁾ atmışuğ.

⁽³⁹⁾ nè gibi? domuza gèdiyòh biS birassa domuz_avına gidiyòh. yòh yòh gèyigci zaten ⁽⁴⁰⁾ yoğ. kèklig şey de ğalhdı burda, amma domuza kışın gidiyòh, şimdi bu sırada ğurT çoğ. yá yá, ⁽⁴¹⁾ geçen çòbaniñ bi tane kópáni yemişler. yáv kòpekler yiyò. bāzan gètürüyòh buralara, ⁽⁴²⁾ dahiyòn şeye, kòpeklerè parça parça vèriyõñ, bāzi oļdũ yere biraħiyõñ òrda yijp yijp gèliyò. ⁽⁴³⁾ zaten avcuļar gèliyò daşòvadan gèliyòla bizim birassa bu yánna ğürcüler, beldā, yuva õnnar ⁽⁴⁴⁾ gèliyò. saolsuñ õnnar èlli atmış dana adam biden gèliyò, ğalabalıg gèliyòla motuļļānan, biz de ⁽⁴⁵⁾ õnnara ğatıļiyòh hep bèrāber gidiyòh tabi. yoğ, doñuz vuruyòh da, yoğ şindi doñuz çálan ⁽⁴⁶⁾ yoğ.

⁽⁴⁷⁾ èsgiden babamı çaldı rāmetlig. ileride ta babamı. babamı mı? babam burda ev ⁽⁴⁸⁾ yápiyòdu, ben bizler dağ ufağ, kópáğlerin sesi gèliyò burdan, bu kópáğle nèe şurdan baļtáy ⁽⁴⁹⁾ eliñe álĩ gèdiyò. baħiyò doñuz çayda. şūa bi baļta vurũm ben diyò.

bu şindi doñuza balta ⁽⁵⁰⁾ vurunca, doñuz nası çihmayla babamıñ bismillā burdan vuruncu, buriyā ğadar çalmışdı. ⁽⁵¹⁾ öndan sōra babam düşüyō, tēgrar geri gēdī gēlüken bērāber ayānı dutuncu onuñ bunnu uzun ⁽⁵²⁾ sivri. bunnuña ayānı vuruncu dönüyō, vurū gēdiyō, ğaçıyō. babamı ēpey bi hasdanede ⁽⁵³⁾ yátdıydı ēvden. biS çocūduĝ daĝ ufāduĝ. yátdı yāni bayā.

⁽⁵⁴⁾ bēnimki hūlū, hūlū tüfeK. hūlū tüfeg. yá tüfeglerin çoĝ_ isimleri vardır_ amme ⁽⁵⁵⁾ benimki hūlū. ğırıĝ ğale vardur, bilmem nedür vardur hanı. nēy tüegleri mi? bilmüyörüm ki ⁽⁵⁶⁾ başĝa. üzümñüsü var bunnarıñ tüfegleri bunnar, başĝasını bilemiyōm ben. teg ğurşun ⁽⁵⁷⁾ misget dēller. teg ğurşun_ ataĝla.

⁽⁵⁸⁾ kēĝlig yōĝ, burda kēĝlig ĝalĝdı, var arasıra teg tara da önnara da ğurşun atamaĝ yāv. ⁽⁵⁹⁾ kēĝliē mi? kekleē şindi talĝalara ĝübre atıyōlar yá, o öldürüyō. yoĝ.

⁽⁶⁰⁾ yoĝ balıĝ yoĝ. tavşan var, tavşana geliyōlar çoĝ avcılar. yá aĝabalıĝ bi sēne gēlmişdi ⁽⁶¹⁾ yāv bñ_ uĝarı. balıĝ yá. bi sēne gēlmişdü biS dé yāv bu nēyin nesi dēdúĝ. bu ó zāman ta ⁽⁶²⁾ aşşā talĝalar pancarıdı. dōru ölemiş yá.

⁽⁶³⁾ -baccelerde olī.

⁽⁶⁴⁾ -yāpiyúĝ.

⁽⁶⁵⁾ -sütlü yáparıS. cacıĝ yáparıS, yōurt yáparıS, ēkmeg bişūrúĝ. dúñnerde önnar oliyá.

⁽⁶⁶⁾ -ēved, dōru haĝlusuñ, ēvet.

⁽⁶⁷⁾ benim o kōyüñ lisdesi. tēleyōn lisdesi benim. teg teg lisdesi var. bāzı *avşar* ⁽⁶⁸⁾ muĝdallāñ, yáĝın çēvrelerin de tēlefōn numarasu vardu. ĝaraĝōluñ öndan sōna. yoĝ yoĝ háyır ⁽⁶⁹⁾ yoĝ, o benim lisde. kōy hizmetlēniñ.

⁽⁷⁰⁾ şindi burda yirmi hāne var. birez bundan sora birez çōaĝu. boş ēvle heb boş. ⁽⁷¹⁾ *isdanbuĝa*, tabi tabi geliyōla ēved gēliyōla.

⁽⁷²⁾ -yāza gēliyōla herĝiş.

⁽⁷³⁾ -hiç bi şey yēmediñiz, iÇmediñiz ābi yá vaĝĝa hēç. biz de tēşegĝür_ ēderiS.

YER : AMASYA/MERKEZ/Sarıalan

ANLATAN : Emine/Kadriye TULUK

YAŞ : 38/45

KONU : Karışık

(1) ismim *éminé tuľuĥ*. bin doĥŭ_űz yétmiş_iki dõumluyõm ġaç yáşında hèsab_ét. (2) *amasyaľuyúĥ* nère. *sarıalan* köyŭ. yõĥ *sarıalan* ġeçiyõ. valġā órasını bŭlmŭyõm nèden_õldŭnĭ.

(3) bèn èsgi dúŭnnerden ŧindim dúŭnŭmŭze bařlaruĥ, bu ilkin biS dõľma dèrúġ, siS sarma (4) dèrsiñiS, dõľmamızı sararuġ bĭ_űn_ével ġoñřularımızı oĥuruĥ õndan sõnam yemek vèrúruġ (5) dõľmayı sarannarını çáyını vèrúruġ ġeçer ġedeller. cumâ ġúnú oľu, cumâ ġúnú aĥřamına (6) yèmeKlerimizi hazıľlaruĥ fasille bŭřŭrŭruġ, dõľma yáparuĥ, pılav yáparuĥ, ét yáparuĥ, ŭzŭm (7) hõřavı yáparuĥ, áyrannu yáparuĥ, yèmeKlerimizden. cumâ ġúnú zábahdan çey ġèľŭ çáľġumuS (8) davuľumuS. çáľġu da ġèľŭr, davuľ zunna da ġèľŭr. bi daha dúŭnŭmŭz başlar. sõnası ġèlenémiz (9) ġèdenimiz_õľuyõ bõle hèrkeř tõresini aľan ġèľiyõ, vèriyõ yèmāni yĭyib_ıçèñ ġèdiyõ, õynuyõ. (10) bunnar bařġa bi řey yápdŭmuz yõĥ.

(11) bèn_elimde dantel_õrŭyõm şimdi. bunĭ şindi èteg yápiyõm. ġızıma cèhiz yápiyõm. (12) ġaryõla ètē. èsgilerden zāti èsgilerden yápilá ki ben de şimdi ġızıma yápiyõm. yeñi yeñi (13) başladım ben de bi yıl cèĥiz yápacam ġızıma. ŭř tāne çocŭm var. bu õzŭllŭ bi õľum bi ġızım mar (14) bĭndan bařġa da. biri amasyáda oĥuyõ, biri de şu albáyrah dèrúġ òrda oĥuyõ òrtā_õĥuľa (15) ġèdiyõ. yõĥ oĥumadı bunuñ mèlenciT hasdaľĭ ġeçúdu_úçŭn bunu vèrmedúġ_õĥuľa almyõľa (16) yāni. yõĥ_almyõľa. alsa zāten õzŭllŭ õĥuľuña ġèdiyõ şimdi. cŭmèrtesi ġúnŭ õzŭllŭ õĥuľuna (17) ġidiye iki saatľınan. *turĥaľa* ġèdiyõ. *turĥaľa* ġèdiyõ. *turĥaľ* daha yáĥın.

(18) valġā ġeçimimizi nèynen sālĭyácõġ bahÇe yápiyĭĥ yázın, fasille èkiyõĥ, sõan, sarmisaĥ (19) bahÇeye nè ġeçerse elimize fasiľyá. yõĥ şimdi sadece sõan_èkdim, bařġa bi şey_èkmedim (20) daha. daha yeñi bařlıcáġ. tabi zāmanı ġèľmedi şimdi, tabi şimdi sõuĥ her şey.

(21) birda ayaç fişnē, ġayĩsĩ ŧeftāli her ŧey yētũŧüyō. ēkin ēkerũġ, arpa, bũydāy yētĩŧiyō. bu (22) tałlamı ēkin. bu ġıyılār ēkin, binnarı bũŧdũġ bũydāy ēkin_ałuyũġ ġuzleg dērũġ biS, yeñiden (23) ġũzleg_ēkiyōġ. ałuruġ ġũzleg_ēkerũġ ēkinden sōnra da daha da ġelenēmiz ġıŧ yiyecglerimizi (24) yeñiden yāz yiyecēmizden yāparuġ. bulġur yāparuġ, yārma yāparuġ, tarhāna yāparuġ, fasille (25) ġuruduruġ. elimizden ġēldũġ ġadar her ŧeyimizi yāpmayā zōłłuyōġ. bizim ġēñdũmũzũñ yōġ da (26) ġomŧuŧar yāpiyō. yōġ biS yāpmiyōġ, biz daha yeñi dikdũġ baımızı onuñ_ũcũn yāni bizim (27) ġēndũmũzũñ yōġ, ġomŧuŧar yāpiyō. ġuŧbunnu tōplaruġ, ġuŧbunnu bēgmezi yāparuġ.

(28) ġuŧbunnuyũ tōplaruġ, ōcaġda bũŧũrũġ yĩġaruġ, ōcā ġoruġ ēyce Piŧer ġuŧbunnu ōndan (29) sōna ēzerũġ. ilidirinen elimizinen ilidirinen ēziyōġ. suyũ ġuyārahdan ēzdũġ mũ sādece çivide (30) var ōnuñ içinde, çivid ēz ġalıyō, ōndan sōna ēleg ēleglerũġ. ēlegden ġēçiriyōġ, ēlegledũġden (31) sōna ŧēkeri ileenin dibine sērerũġ. tabi camım ŧēker ġōyōġ_ōña. ŧindi bi ōlçek ġuŧbunnu dērũġ (32) ŧōyle bi tēnekēyē, siS ŧindi ōlçek_olaraġ bilmessiñiS. bi ōlçek dērũġ tōplaruġ ōnuñ_ũsdũñe (33) bēŧ kiłō altı kiłō ŧēker ġuyāruġ, ġaruŧdururuġ ōnı ēzerũġ ōndan sōna altını yāġaruġ_ō lēenin. (34) bi ileen su ġāyniyē ġāyniyē ġoyũlacaġ. bēyle ġāynadiyōġ.

(35) ġıdıġıġar nēriyē ġētdi diyi. ŧu ġuzuġarımız var da. bũyũġ bōyũġ baŧ ġāyvanımız da va, bi (36) iki dēne małımız var. ineg dērũġ, dũve de dēniyō ineg de dēniyō, inegler bōyũġler_oliyā, (37) dũveler ōnnarıñ bi kũccũ oluyō. yōġ ġēçimiz ġoyũnumuz var bi bēŧ_altı tāne. bu ġũccũġ, (38) ōnnarıñ ŧindi ġoyũnnarıñ ġuzuġarı var. ġuziyā ġıdıġ diyō. ōnuñ_ũcũn bu ŧimdi ġıdıġıġarımız (39) ġētdi_anne diyō, ġuzũ_olđũnu bizler ġuzu diyōġ_ama bu ġızıġ ŧeydiyā. ōnuñ_ũcũn yāni.

(40) ēvũmũz, bira afurumuS da ēvũmũz ŧu yōġarıdaki. ōrda duruyōġ. bu bōrda duruyōġ_iŧde (41) nēydeg.

(42) yābani otġar nē vardı, bu ġōrũkān_ōtġar var, baŧġa ot yētĩŧmiyō ki birda. çāyır_otu (43) dērũġ ŧuña. ŧunnara çāyır_otu dērũġ.

(44) -daa şey_étmedúg gi daa yeñi èldim. gúş_èkmā aļuyòh, tikencúh_alıyòh, kómeç işde ó (45) górdúmúz_otlar acı gèlmiyeni aļuyòh biS. yòh yeñilmiyeniñ_isimini nè bileg o yeñilmiyene (46) ot diyòh.

(47) -bizim ot_olarahdan geçiyò biz_óyle ismini olarah bülmiyòg gi

(48) -isimi bülmiyòg gi. bènimki *gádriyé tuļuh*. áynı bir_èvdenúg. ó bènım gèlinim. bèn mi (49) gırh bèş.

(50) şimdi bu yázdñız bunnar nèye dèlalet_oluyò? ónuñ_úçúñ yázi. kitab çihartmah_úçún (51) mú soruyòñ? tiken deni óña.

(52) -işde ónnarı tiken diyòh isim_olarahdan bülmiyòg gi

(53) -tiken dèrúg, pülpülüm dèrúg, yāvluca dèrúg, yāvlica.

(54) birda da gışlıh bóyle gışın tópluyòh, yázin gótúruyòh, yáhiyòh. havaļar_èyi oldu múydu (55) bunnarı hèpce yáhiyòh. yòh fırın var. fırınımız var. bülüyòh sac_èkmē de bülüyòh.

(56) -ahlımıza èldi miydi sac_èkmā de büşürüyòh.

(57) -taş fırında büşürüyòg. sòmun yápiyòg, dúz_èkmeg_èdiyòh fırında. fırında yemek (58) yápmiyòh. kèşkē bilmek mi biliyòh. yò fırına da atiyòh da yāni fırına da atılyò da yāni biS (59) çohtatmıyòh yāni. èkmā büşürüyòh sòbamız var sòbaniñ_úsdünde büşürüyòg kèşkē èvde. (60) sòbaniñ_úsdünde búşúrúg yemek sòbamız var. acele işimiz_oldu múydu tüp guļlanıyò, acele (61) işimiz_ólmasa sòbamızı guļlanıyòh. tabi şindi gış gúnı èñ çohtsòbayı guļlanıyòh. gar bég (62) dutmuyò burda. bég gış dutmiyá hèç. gış yáar baħan ki sabaħdan gètmiş óyle.

(63) nazar dēmesine ğarşı ğurşun dókerúg.

(64) -ğurşun dókerúg kómeç.

(65) -mum tütödürúg

(66) -şey kómeç, aruļaru şeyi mumu olıyá yá onu tütödüyòh. sen yáħma mumu sandıñ.

(67) -yòh siS yáħma mumu dèyil.

(68) -yòh arularuñ mumu kómeçi.

(69) -işde o kómeç dèrúg yáni oña. arularuñ mumu kómeç diyin gèşiyò. bilúrug yúzelligde (70) birda yòh yāni. nazar boncū da daḥiyòh tabi.

(71) -nazar boncū çoļu çocu daḥaruḥ éyce çocuh_olısa. mèselá bi ğızım marıdı, bi yere (72) ğótúruken tencéleriñ_arḥasını ğazanniñ_ardını sürer ğulañ_arḥasına súrerdim ğóz dèymesı (73) dèyi, ğızım çoğ ğúzelidi. onı ğurban ğótúdúmúz zāman

(74) -onu adını daḥarkene yapaḷlar, ad daḥarkene yapaḷlar. kèsen kèsiyò yāni hēc şindi (75) ölmıyib da çocū ölmıb ölmıb bi de olırsa o kèsiyò. adaḥ ğurbanı oliyá dèller. yiyòla goñşuyú (76) nèyi tòpluyòla oḥuyòla yiyòla.

(77) -yòharda var.

(78) -var bizim kóyde var yòharıda.

(79) -yòhari kóyde var şu yòharıda var.

(80) -davut dède dèrdúg.

(81) -davud dède gèçiyi.

(82) -*ón_iki_imam* ğuyúsu dèrúg. o da yòhari kóyde bizim kóyde. oriyá ziyārete gèliyòla.

(83) -biri demrè_úçún *ón_iki_imam*_olan. demrè_oluyò yá insaniñ ğoluñda bacānda. (84) öndan sōra öbürü de işde hasdaḷıĝlara nèblım nè dilerse dileglere.

(85) -*ón_iki_imam ócā* dèdúmúz yerde ğuyú var, su çıḥiyò. orda şimdi demüröv bōle (86) çıḥannar gèdiyò, yázduruyò, sürüyelá, ğótúrúyò. oḥuyá, sürüyá yāni dövâ oḥuyò oraniñ sahipleri. (87) ğuyúnuñ sahibleri var. bu *haşaratgil* dèrúg, dèdelerden tabi. vaḷḷā daḡ orasını bilemiyòm (88) *ón_iki_imam*larıñ öldü uçún o diyòla. biz de size tēşegğür_èdiyòh.

YER : AMASYA/MERKEZ/Sarılar

ANLATAN : Ünzile/Hülya ÇAYCI

YAŞ : 56/34

KONU : Karışık

(1) -ësginiñ dúnnerini şeydicāmıñ, annaticāmıñ.

(2) -ësginiñ dúnneri mi? adım *ünzile* söy_ismim *çaycı*. evet. bèn de şey, *çaycı* dedim yá. (3) kaç yaşındayım şey?

(4) -ëlli altı va mı?

(5) -ëlli var altı var mıyım bilmiyem_işde. vardur bês_altı işde eyle bi şey, şeydenim (6) viláyatımız_ *amasıya*. biraniñ_ismi sarılar kóyü. evet ónde yeñi kóy de şindi sarılar yázacāñ (7) *sağlar* gèçī. bilmüm niye deyişdirdiler. èsgī_ismi yeñi kóydü.

(8) -*hülya çaycı*.

(9) -*hülya çaycı* bu da gèlinim_oluyó.

(10) -otuz dört.

(11) -bi birañı. dōma bóyime birañı.

(12) èsgi dúnner? èsgi dúnneri bayannar büşürüyódu yemā, bóyle accı yóudu deyil mi ónde, (13) şeye gómşular gómşular gómşular góruyódu yāni. yāni dún_evi nasıldısa bayā aynı biz de (14) yāni óyle şey çekiyódu. bah_şindi gónağlı oluyódu deyil mi? evet gónağlı oluyódu yáz bahım. (15) tamam yázdın mı? gónağlı_oluyódu, şindi çoh_olan gónağlı yere bi ayāynan gèliyódu, mañ yāni (16) diri gèliyódu de mi? evet şindi yāni bah_çoh_ gónağ_ gónağ_ kim şindi bēni bu óda var, bah_şu (17) óda var, dışarı var. şu bu óda bēnim şu óda şuniñ sayacāñ yāni óyle misağ_ vèrim. şindi eğer (18) bēnim eyme çoğ_ gèldiyse gónağ_, gónağ_ diyólardı deyil mi óndeki şeylere vardılar, şindi mañ (19) gèçī ayāynan gèliyódu yāni, kėsmeden gètüyólardı. evet buña gèluse bi sininiñ_ içine bi (20) sininiñ_ içine bi tabağ_ piriç_ pişavı, bi tabağ_ ét, çöreK, çay, bi tabağ_ şeker yāni óyle bi şey (21) gèliyódu óndekiler. yānniz biz de çoh_ zólluğ

çèkiyòduh. niye? sen sen dúúne yāni dúúne şeye ⁽²²⁾ sèyreldeyiyòduñ yāni dèjl mi? èvet. tabī hèvet bah çöregli hamur da yuuryòduh yāni biz de ⁽²³⁾ óyle fasílyá haşlıyòduh, bi piriş piļavı yápiyòduh. óñde bóyle çègme piļav dèyildi di mi, suda ⁽²⁴⁾ haşlıyòh. çègme piļavıy dèyilidi yāni óñde, suda haşınıyòduğ yāni biS süzüyòduh, yávııyòduh ⁽²⁵⁾ piriş piļavını, şindi çekme piļav yápiyòla. biS nası yápiyòduh.

⁽²⁶⁾ -súynan maħanna gibi pişiriyelármış_ónu süzüyelármış.

⁽²⁷⁾ -suyáy èvet suyúnu kaynadıyòruS.

⁽²⁸⁾ -yávı ayrı èridib üsdüne dókúb de óyle ğaruşduruyólāmışımış.

⁽²⁹⁾ -yávı ayrı èridib, güzel mis gibi oluyòdu, ó da èyi oluyòdu. yálnıS çekme piļav da şindi ⁽³⁰⁾ daha ğúzel_oluyòmuş. bóyle yápiyòduh_èvel. óñde mi ó dúúnnere? o dúúnnere.

⁽³¹⁾ -ĝuru fasúlyá.

⁽³²⁾ -ĝuru fasílye, çöreK, piriş piļavu. óñde varıdı, óñde varıdı óñde anam óñde varıdı.

⁽³³⁾ -nişanda yáparlımış kèşĝāh. herkez ĝaşũnu alan gidiyòdu yimiyé nişanda.

⁽³⁴⁾ -kèşgeg kèşgeh var mıydı?

⁽³⁵⁾ -èmmim annātiyá yá kèşgeK varıdı nişanda yáparmış kèşĝā. yòh.

⁽³⁶⁾ -şey bi de hèlva da varıdı óñdeki nişannarda un hèlvası tabi.

⁽³⁷⁾ -òļan mèselá sóS kèsiy yá o ĝúnú zābānan kóyde hèlva daıduyelárdı. buļayıb da. èvet ⁽³⁸⁾ érkeg_èvi daıdı.

⁽³⁹⁾ -tabi érkeg_èvi davıdıyòdu. şindi de bi zāman şey çıhdı lohum çıhdı biyò lohum ⁽⁴⁰⁾ daıtdıļa.

⁽⁴¹⁾ -èşginiñkini annat, hèlvadan sòn hèlvadan sōna lohum çıhdı. siziñ zāmanınızda ⁽⁴²⁾ hèlvaymışımış. annemgiliñ zāmanında.

⁽⁴³⁾ -hèlvaydı hèlva. bóle yúmruğ gibi yúmruğ gibi yápiş ğavuriyelárdı.

⁽⁴⁴⁾ -èvet èv èv davıduyòh.

(45) -év_év daviduyòduñ.

(46) -ò zàman azımışımış bu ğadar çoĥ dèyilimişımış yá.

(47) -tabi çoġaldıĥca çoġaldıĥca ò mòda ġahdı.

(48) *İòĥman hékim* var.

(49) -èvet èvet. nè annatıyòlar?

(50) -búyúġlerimiz *İòĥman hékim* dèdeler ilaş şeyi içürü tòplamiyá ġetmiş dèdiler ⁽⁵¹⁾ atıñ_úsdúnde. ġeri ġelúken şeye dutulmuş ġasurġiyá dutulmuş, elindeki kitabıñ yáprā yírtili ⁽⁵²⁾ yírtili bir yápraġ ġalmış elinde, ò yáprāñ şeyımiş bu ilaşlar hep İòĥman hékim o ġalan yáprāñ ⁽⁵³⁾ ilaşları.

(54) -bóylı_ışde anam.

(55) -búyúġlerimiz_annatı her ġún dúyòĥ.

(56) -bi de şeyde de var néydi òranıñ yèñi adı ġı, *ébemniñ* yèñi adı néydi?

(57) -*ġonaşlıĥ*.

(58) -yòĥ yòĥ *yássiçál*. òrda da *ġonaşlar* var èvliyá . òrda da vardu.

(59) -bóyle ġonişamiyán çocuĥları ġótúriyelár, pèlteg çocuĥları ġótúriyelár.

(60) -ora da çoġ ġúzel kèskün, bèyle ġonişamiyán çocuġları uriyá ġótúriyòġa, cènābı *aġġaha* ⁽⁶¹⁾ ġurban_olum, *aġġahniñ* rızasu uçún şey vèrī yāni.

(62) siS nérde oturuyónuS? *amasyalı* mısıñıS? şu nèrelı şu arĥadaş? yā *amasyalı* mı? nère ⁽⁶³⁾ hangi maġallede oturuyòñ.

(64) var var.

(65) -bèşe ġadar. yòĥ

(66) -aman bèşe ġadar gitdi amma.

(67) -ò zàman işde bóyle bèrābèrúdúġ.

(68) -billīdih.

(69) -biz g̃alaḃaluḃ yēdi g̃ardeşúg̃, dōrt dēne annemiñ varıdı. annemiñ_ēltisi hēm g̃aynanam (70) hem yēngem.

(71) -ōyle.

(72) -yabancı yabancı dēyiliz. iki bacı ēltiyúg̃ yāni. ben üçüncüm. yirmi_iki mi yirmi_üç (73) yāşında. büyü̃m bēşe gidī işde. nē bilsüñ yāşını.

(74) -bēn de çoḃ şey dēyilidim yāni ōyle yāşlı dēyilidim yāni.

(75) gēlinnerim yapī inni ōyası tabi.

(76) -yázma.

(77) -buña şey diyōlar nē diyelār g̃ıS túrban diyōlar şuna kaıd_ıçı yimeni ēvet kaıd_ıçı (78) ōnnara kaıd_ıçı, bunnar túrban. kaıd_ıçı yēmeni yázacāñ.

(79) -ōñceden bōle yēmeni dēyilimişimiş. dúlbend siyáh búrúq ōnnarı aliylarmışımış (80) gēlinnere cēyiz.

(81) -nası bi şey bu?

(82) ēy binnarı mı ōrtúnúyōduñuS ōñceden? bēyáz bēyáz şōyle g̃iyıları şeyli yá.

(83) -bēnim zāmanımda bóyleydi da.

(84) -daḃ ēbemde var şey yēmenisi.

(85) -şey daḃ ōñcedense bilmim̃, ēbān gēliniñdeyse, bēlki hanı hatıllamıyōm yāni.

(86) o ēsgiden o gēlinnere urba aıyılarmışımış gēlinniē urba diyelār. onuñ her gēline yāni (87) kirałama yōumuşumuş her gēline ōñ dikdiriyōlāmışımış.

(88) -baḃ g̃úlüm, ben de ōyle digdime giydim. ēvet çiçegli oliyá bēyáz_oliyá yāni. yāni (89) tērziler dikiyōdu. ben de ōyle dikdidim. canım biçilī ōñ úsdúne biçiyelá. başına da duvaḃ (90) g̃ōyōlardı çiçēni şōyle. yōḃ şey onu.

(91) -onu ēbeme goymuşlar ēñ búyúg_ēbemiz var.

(92) -oña goymuşlar onu ben bilmim_anam tas.

(93) -yímirtanın_ahıynan süslüyelárdı bóyle. yúmurtanıñ_ahını tabā ğırıyelárimıšımıš, ıŝılaḥ (94) şeyler_olíy yá onı baturub baturub ğelinnēñ yúzlēne yápuşdurāmıšımıš. ğafaġlarına bóyle (95) şey_otutduyāmıš tas. óñcéden ēy ğelinner atınan çihıyódu, bóyle boyúncá her tarafġanı (96) örtüyāmıšımıš, ata bündüyólāmıšımıš yēñgeleri, ğelini. öbür adamġar yáyán, önnarı ata (97) bündürüyāmıšımıš ğeliniñ yēngeleri.

(98) -ıafını unutma o bēnden daha óñdeymiš ben şeynen ğeldim yání arabáynan ğeldim.

(99) -o ta işde óñceden babannemüzüñ ğúnúñde yāni.

(100) -dölmüşnan ğedī, yög ğı nē babannēn ğúnúñde.

(101) -babannemiñ ğúnú ēyle yá ēy. atınan.

(102) -şey ğadriyeyi de atınan ğétúdúğ yá biS éltimi.

(103) -ğétúmúşúñúz de nēblim ben ēbem_óyle annatī. ğelini súslemeg_úçún. şimdi mēselā (104) ruj var, bøyá var óñcéden nērdeydi ruj, bøyá. onu ğullaniyālāmıšımıš, ēyle süslüyälármıš. (105) ğafamıza tası otutduruyólardı onuñ_úsdúnden şey bālıyámıšımıš pulġu yēmeni, tēlezónnarda (106) oyniyálar yá önnar gibi. şey çerez, ēkin óñcéden ēkin çoḥ sēriyólardı. şimdi çereS çihdı.

(107) -kúp ğırıyelár, şişe ğırıyelár bi tēkerlere vuruyelárdı da. arabaniñ tēkelēne óñde (108) at_arabasınan da çihıyódu ğelin. óñde yóuduki óyle araba. bilmim_ışde o.

(109) -onı bilmim bēn.

(110) -arabaniñ tēkerine de vuruyólar yāni bilmim bēn nēden vurduġa.

(111) -óñcéden dúúnde çoḥ mēseleymiš.

(112) ğelin dörd dēne ğelinim var. yóḥ bu dēyil.

(113) -bu annemiñ dayısınıñ torunu.

(114) -dağ yēni áyrıldıġar_ışde.

(115) -yög ğēndi annemiñ dayısınıñ torunu.

(116) şey benim_işde évime gèldi, gèlinim_ołdu yāni, bèn dıř_almīm.
bèyimiñ_aħrabałarı (117) bu ġardeřiniñ ġızı Saten bu da aħraba çalıyı. óbúru de
ġáynanamiñ_aħrabası oluyó, yábancı (118) dèyiliS yāni. var ġıS ısıt ġétú içsinne,
niye? iç içiñ niye içmiyóñuS? hadi bi şey dèyil.

-60-

YER : AMASYA/MERKEZ/Sarimeşe

ANLATAN : Nazife POLAT/Neriman AKSOY

YAŞ : 75/63

KONU : Karışık

(1) -dölma dölma yáparuğ, çorba yáparuğ, gómbe yáparuğ, pılav yáparuğ.

(2) -yáhni yáparuğ.

(3) -yáhni yáparuğ êtten. bènım_adım *nazife pólát*. sus lan. bènım bèlim dutmî gołum (4) dutmî bèn hasdayım. yètmiş bês.

(5) -yètmiş bês mi, o gader yoħsundu.

(6) -yètmiş bês yaşımdayım.

(7) -dõru gonus dur. atmiş bês de.

(8) -atmiş bês bèn yirmi yaş da nufusa geçmeden yirmi yaşında nufuSa geşdim (9) ğurban_öldüm.

(10) -sen yètmiş bês dèul yánnuşsuñ bërāber_êvlendúğ.

(11) -ana dõumunu sörarsan bèn yirmi yaşında nufusa geşdim ğurban_öldüm. ben nufus_o (12) yirmi yaşında geşdim. yèñi nufusa geşdim. birałıyım. birda dõdum. *sarimeşe*.

(13) -èsgĩ_isim *êfdeydi*.

(14) -*êfdeydi* èsgĩ_ismi.

(15) -şindi *sarimeşe* şimdi *sarimeşe*. orayı bilemiyög.

(16) -orałarı da bilmiyög. *nermin*.

(17) -*neriman aksoy* bènımki.

(18) -*ahsoy neriman*_anam *nermin* didim de yazıcı dèdi ki yoħ dèdi *nermin* arıyoħ, óyleyse (19) yoħarı gidiñ dèdim.

(20) -atmış ésas núfúsúm atmış bir yáşında, ana yáşım atmış_úç. atmış biri yáz, atmış biri (21) yáz. éved éved biralım. *éfdé* dèdúg yá.

(22) nǎ_annaducōh şindi kóylerimiziñ yèmek türleri? yā bènim dúúnúm óyle oıdu yávrum. (23) bènimkini annadım. nǎ_annadım gózúmúñ yáşını bèş gardaşuduḥ, hèlva yápiyög yávrum (24) hèlva yáparuḡ, çorbâ yáparuḡ, tarana çorbâsı, yáyla çorbâsı ikisiniñ biri_olu. yáyla çorbâsı yâS. (25) yòurdunan gèzdürme tórbâsı diyòlar başga yèllerde. yáyla çorbâsı diyög. bułgur piļav yáparuḡ (26) étinen, bóyúg baş háyvan kèserúg. búyúg bi maļı kèserúg o dúúnú yáparış gader. yáhni (27) yaparuḡ nóhuduna étli suļu yáhni yáparuḡ. piļav, yáhni, yáyla çorbâsı, hèlva, tatlılarımız da (28) hèlva yávrum.

(29) -undan gávururuḡ biz_ónu.

(30) -undan. gómbe yáparuḡ, şindi bu gómbeden vèrım yiñ. gómbe yáparuḡ, çóreg yáparuḡ, (31) hem çörēmiz_olu hem gómbemiz. gómbemiz yuuruḡ mayáyna duzuna, gèlmeden haşgaşına (32) yāna yáparuḡ fırınna dólusu gızarduruḡ bi yère yıaruḡ, fırınnarda. yög yög hamuru yuuryög (33) óndan sōna dókúyög, o yúmā yère bèze dókerúg, o bèzden aļ_alı iki ġarı yázar, iki ġarı yālar. (34) onı da fırına búkerúg búkerúg sinilerde gómbe yáparuḡ. baḡ vèrsene bi yán dónsene. hèlvayı (35) da yāyı yáhiyòh unu içine goyòh, yāyı burda gızdırıyòh, yāni adam_aḡuıllu yá, un ġızarı, (36) şèrbet de bi yèrde.

(37) -yāyı ġuzduruyòh, içërisine az bi tèreyāmız varsa duzsus goyòh.

(38) -tèreyā ġoruḡ, sana yā ġoruḡ óndan sōña.

(39) -unu yáhiyòh úzerine goyòh ó yándımıdı_ò foşulúy, unu goyög ó zâman gávuruyög.

(40) -unu gızardıyög, şèlbet de bi yèrde kèsdürüyòh, o ġırāmına gèldi midi bi daḡ onı ununa, (41) şèlbetine yuuryög. cèviz badem né buļusaḡ içine de úsdúne dókúb, sinilere dókúyög, bóyle (42) aynı tatlı gibi tatlı gibi kèsiyòh boun yapdumadılar yōsa boun nasıbidı size.

(43) burda dōum ġúnú hafdası var, *amasyá*dan şeyler gèldi hōcaļar, ġutlu dōum hafdası var (44) biz de yèmek yapduḡ. yòh biraniñ biraniñ.

(45) -gablar bîraniñ yēmāni biz yápduĝ.

(46) -yápiyòĥ.

(47) -mèvlüdlerde ña diyennere yápiyòĥ.

(48) -başga yèrde yápiyòĝ bîrda vèriyòduĝ, şindi teşkilatı ĝurulúy bîraniñ yávaş yávaş baĥ⁽⁴⁹⁾ ócaĝlar tég_oĝdu. aldılar háyriye kıyúmúzüñ_adamı *allāh* razı ossuñ hêp hayırā_aldılar. ⁽⁵⁰⁾ kıyúmúzüñ ĝendüleri yápdurdu. cāmide oĥunī, duvā édeceg şindi bîrda yémeg yénileceK. ⁽⁵¹⁾ kıyólümüz başga misāfiller de oĝabilī. bayānnar şindi. biz_aşÇıyòĥ biz búşúrúyòĥ. hêp biz ⁽⁵²⁾ yápiyòduĥ, biz búşúrúyòduĥ ónnar da sòĥaĥlarda, dumannarda oraĝarı bi ĝórseñiS hayálet ⁽⁵³⁾ dèrdiñiS, dumannarıñ_çinde bòĝlu bòĝlu. *erzin* bènim kıyólümüşüñ. aç piĝavımıza baĥsın. yòĥ ⁽⁵⁴⁾ yáĥni, bu piĝav, bu piĝav

(55) -baĥ bu çòrbamız.

(56) -tarana çòrbamız var, taranamızdan bişer. bunuñ_úsdúne nānesi, bîrda baĥ ĝızım ⁽⁵⁷⁾ nānesini yáĥdım şeyine nāne ĝarışılmış yādan. yā dókerúĝ_úsdúne vèrúruĝ. bu étin_úsdúnún ⁽⁵⁸⁾ piĝavı kèpçeyi dut, tavuĥ_étini bî tavuĥ_almışlar bunı yāda öldúduĝ bunı ĝóyácòĥ şimdi ⁽⁵⁹⁾ piĝavların_úsdúne. yáĥni oĝuncuĥ da yáĥniyi bòşa ĝoyòĝ piĝavına ĝèl bēyle o kémigden ⁽⁶⁰⁾ sıyırdūmuz_éti de bōle saĝçaĝu bibellū ilavē_édiyòĥ, onı da étleriñ_úsdúne dóker. ĝómbiyé de ⁽⁶¹⁾ baĥ. bizim ĝómbemiz bu. haşĝaşlusundan da vèr, haşĝaşsuzundan. ó haşĝaşlısu bu haşĝaşlısu ⁽⁶²⁾ aĝ_aĝ yè yávrum yè bi şey_òĝmaS. baĝ aĝsana ĝızım nòĝusuñ, adın nè sèniñ? aliha adına ⁽⁶³⁾ ĝurban_oĝurum.

(64) -nèymiş_ismi?

(65) -*fātmá*ymış canım seninki? *ébru*, canım bènim. işde bu ĝómbeli, çòrbayı.

(66) évet évet ĝèlin şimdi ĝapıĝarı dudu, şindi ĝèlin ĝèli bòun bîrda kıyólü tòĝlanu bi yère, ⁽⁶⁷⁾ óynaĝlar, ĝúleller órdan ĝèlüler cèhiz dúrme dèruĝ. cèhizimiz dúrülū yávrusu, cèhiz ⁽⁶⁸⁾ dúrülükenden sōna o kıyólü dāvetlimiz_olıy yī içī. ĝèce ĝına ĝecemiz_olúy. o ĝèce de ĝına ⁽⁶⁹⁾ ĝècesi yápiyòĥ ó ĝızın ĝètdū ĝún ĝèlin, ĝèlin ĝèdī ĝóforde ĝóferini oĝuyú, ĝèliy ó ĝına ĝècesini ⁽⁷⁰⁾ yápiyòĝ ĝúnúzún ĝèce de ĝına ĝècesi, ĝúnúzún ĝızbaşı oĝuyò, ĝızıñ cèhizini asıyòĥ édırafa. ⁽⁷¹⁾ cèhizler asıĝıncı

herkeş_oynúy, gúlúy cehiz_orda gèlini bi daa alıyolar, éve gètúruyolar. áyşam ⁽⁷²⁾ da gına gècesi, yèrúg içerúg o kóylú gine dāvet verú_orda. dèf èveli dèf çalıyolarđı, şindi dèf ⁽⁷³⁾ çálmıyòg gızım. èsgiden dèf çalıyòduđ, tòplamb bi gadına bi lira rúşved veriyòduđ, dèf ⁽⁷⁴⁾ çalıb_òynadıyòdu ò gadın gızları òndan sōna gızıñ gınasını yáhađlar, gidellerdi. yeñiden o gèline ⁽⁷⁵⁾ èyimizde gınasını yeñiden_èline dōvālar, namaz èbdes gağduru gığdurudug. gèlini bi daha ⁽⁷⁶⁾ yātāna gorduğ bi arħadaşınan, iki arħadaşınan zābāca. zābah_oldu múydu dúún, dèrneg aláy gèlī, ⁽⁷⁷⁾ gāpıda çāla çāla gèlini taħşınan, atına gidiyòduđ, biS_atlara bindúg arabalara, at_arabađarđı, ⁽⁷⁸⁾ nèrde bóyleler. at_arabađarđına gèlin_olduğ. ata bindüdüler o yāñi çekiyolar o yāñi düşücem, ò ⁽⁷⁹⁾ yāñi çekiyolar o yāñi düşücem, gorgmadım. atcı arabacıduğ yāvrum babamıS. biliyòduđ ⁽⁸⁰⁾ tağlağlara atınan gidiyòduđ babağarımızınan.

⁽⁸¹⁾ at yarışı, tavuğ yarışı nèleri sor. ò zāmannarı gōrsen bi hayāliñ duruyòdu. bi de araba ⁽⁸²⁾ oduncu gidiyòdu da òrmana, goñi gōmşu oriyā da bir tüllü dülbedler, yèmeniler çèşid çèşid ⁽⁸³⁾ bālıyòdu, içine de duman goyolarđı o gōbođın yāna yāna kōy_içine gèliyòdu. èşşegle ⁽⁸⁴⁾ háyvannarna gidiyolarđı, odun yúglü. ò duman tütü, o içine sūrúg gèlī, úsdünde báyrađ gibi de ⁽⁸⁵⁾ her dülbedler bālu, bi gōreydiñ şindi ònnar_oláydı var yā, hayālıdi hayāl. eteş yānarah. ⁽⁸⁶⁾ her_áyşam súmsúm_òynarkene millet_oriyā eteşi gāyardı, ò eteşden atlıyānı mı ⁽⁸⁷⁾ súmsúm_òynıyānı mı, èmme èrkeg gārı òynamıyòg áyrı òynuyòg yāvrum.

⁽⁸⁸⁾ -bizim gúnúmizde biz at_arabađarđınan gidiyòS gèliyòruS.

⁽⁸⁹⁾ -at_arabáyınan gèlúdú.

⁽⁹⁰⁾ -at_arabasına biniyòduđ. şindi taħsi.

⁽⁹¹⁾ -şindi zar zur zar zur arħası yòh gèçī gidī. gōrmúyòñ_işde hemen gèlī gōforden gèlī ⁽⁹²⁾ sağona giri, èymizden tòplantu yerimüzde oluyò, ez bi gına goyolar gızıñ_eliñe, ilāhisini ⁽⁹³⁾ sóyluyolar tòplamb arħadaşları gınasını. gece de áyru gına yāharuđ, gece hususi áyru gına gècesi ⁽⁹⁴⁾ olu, èhbabları gèlú gına yāhađlar. ilāhiler sóyleller, duvālar yāpađlar çođ güzel yāvrum. yòharu ⁽⁹⁵⁾ sōhbete çıhardūm mu sizi ben *guran* gursuna cāmiye? anam şuriyā ecúg *nèrmin* şunnarıñ ⁽⁹⁶⁾ pōşetine dōđma, gómbe goy, hayır olmaS. ecúg gómbe gōy.

(97) -baḥ baḥ neriye giderseñiS oriyá varınca, bi çáy demliyòsuñuS çáyınan çoğ güzel_oluyò (98) bunu yemesi.

(99) -pòşete gòy pòşete.

(100) -o ne yeteceg. yánına bi ehbab daha gelse nòlacaK. pèki?

(101) -dadımlıg oḷu mu yávrum yòg yávrum. bizim kòyúmúS çoḡ cómertdi yávrum çoḡ çoḡ (102) çoḡ. o gader ki *allah* razı ossuñ, gòrsen yògdu vār dèller. hiÇ bi gápıdan misāfirsúz dönemen (103) bîrda. o gader misāfir. bu cāmiyi gòyümüz gendú yápdudu. *allah* razı ossuñ, bu cāminiñ_áltını (104) kòylümüz yápdudu. her bu hācatları ısdanbuḷdaki çocuğlarımız gètúdu hēdiyē hērkeş. birer (105) hēdiyē yáparağdan kòyümüz_iki dēne cāmisi var. çoğ_únnú emme adamlarımız_az. hep (106) *ısdanbuḷda almanyáda*, bursada.

(107) -bērāber mi gaḷuyónuS áyru mu?

(108) -áyırı áyırı goyáğ bērāberiS dēyinci de.

(109) -çáyıñızı gōn bunu çáyımızınan.

(110) -şēyi de goysunnar èllerindekini goysunnar.

(111) -yēmek yēmiyónuS hē mi?

(112) yòg yòg ó zāman nē vardı ehdiyállardan diş çekici vardı oña diş çekmiyē gidiyòduḡ. (113) biliyòñ mu iḷaş da ēbe iḷaşları.

(114) -ğara kērpetún ġara.

(115) -ğara kēlpetúnneri variyòduğ dişimiz_ārī bóyúğ_amca kim gúvetliyse ó çekiyòdu.

(116) -ayān ġırıḷdı mı bu sarī bu sarī. oña gidiyòduğ sarduruyòduğ ġatmiyòdu

(117) -ğóbēñ dúşdü ġóbeg çekdúruyòduğ, şündü doğdur nērde. ġóbēmiz dúşdü ġóbeg (118) çekdúruyòduğ, póçúğ dúşdü póçúğ çekdúruyòduğ kòylerde. póçúğ póçúğ yürüyēmiyón póçúñ (119) dúşüncü. onu ġóbeg çekmeg bu ġóbēñ_örtasını buḷuyòlar bóyle dáyrē çevúrúr gibi buḷuyòlar (120) çuḡuru, ó ġóbeg_órda ötmüyòsa oñu çekibce

gétúrúyolar eliyenen. gétúrúyolarđı gadunnar. ⁽¹²¹⁾ oľuyodu olĩ hem de Şindi gine olũ, dođduľlar bilmiy_onu.

⁽¹²²⁾ -póçúğ çekmeyi de bilmiyolar

⁽¹²³⁾ - póçúğ çekmeyi de bilmiyolar póçúğñ düşdüyse oturaman.

⁽¹²⁴⁾ -Şindi bi yerden hanı bağ bóyle sırtaça Şeyin_úsdúrúbdum düşdúm, gaľhamıyom oña ⁽¹²⁵⁾ púçúğ düşmesi diyoh.

⁽¹²⁶⁾ -batĩ ó yánnı batĩ zatten.

⁽¹²⁷⁾ -Şindi ó çekenner çeker oriyá da yáľuyú yápuşduru, oriyá da yáľuyú yápuşduruyolar ⁽¹²⁸⁾ bĩ_afda on gún o biçim gaľu, gaľhar.

⁽¹²⁹⁾ -zoľlamañı o órda dutar. yèrine yèrine gelú. neler var yávrum, kóylerdeki dođduľluđ heç ⁽¹³⁰⁾ bi yerde yög. Şindi çocuğlar hasda oľuncu benidim_ilaçları. dourannarıñ_èbesi benidim, onu ⁽¹³¹⁾ sòrarsañ. belki èlli dene torunum var. dourannarıñ góbèni kèsiyödum. góbeglerini kèsiyödum ⁽¹³²⁾ önnarı banyó yapduruyödum, *allahım* yánımda, olmasın. kimiñ_işinde èbe oldu mudu *nazife* ⁽¹³³⁾ gèlsiñ *nazife*, giderdim_öriyá. *allahım*_affitsiñ bizi de āsúđleri nè yapduysağ ⁽¹³⁴⁾ bilmüyöm_işde. gaş dene torunum var belki *irfetleriñ*_órda yirmi dene var. herkeziñ_èbesi. ⁽¹³⁵⁾ yoh isimlere bi tæg buña ğarışdım, dedim gi bunuñ_adıncı amcamıñ_adıncı ğöyáh, hayır didiler, ⁽¹³⁶⁾ amcāñ_adıncı ğoma da nè ğorsan, öyleyse babamıñ_adıncı ğorum. babamıñ_adıncı ğoydudum. ⁽¹³⁷⁾ yōsa kóylerde nè meşuľluđ varıdı, ehbablığ varıdı inanç varıdı, seviç ğúveç varıdı, Şindi ⁽¹³⁸⁾ ğúvenç gaľmadı ğızım. yaşlandıh Şindi biS de, yög yög çoh hasdayım. çoh nelerden ğurtuľdum, ⁽¹³⁹⁾ omuriligden ameliyát_öldum, siñir sıhışması, ğanal daralıması. heç yürüyemiyödum yávrum ⁽¹⁴⁰⁾ çoh şúķúr. Şindi bacağlarımdan dediler yaş gitmiş ameliyát_étmediler, ğanımda düşümüş. bu ⁽¹⁴¹⁾ ğünneri buľamañ dediler dođduľların birisi dedi, úş dene si ameliyát_olaçañ. ğız bu ⁽¹⁴²⁾ yemegleriñ_altını halime gaľdurađ da ısuğdurağ çorbayı da. geliş ğadar sòursa noľur? teşegđúr. ⁽¹⁴³⁾ biz de teşegđúr_èderúđ yávrum.

YER : AMASYA/MERKEZ/Sarıyar

ANLATAN : Ali Ekber/Satı BAKIR

YAŞ : 60/51

KONU : Karışık

(1) yêrlisi. *ali êkbel bahır*. atmış, gırh dohuS. atmış dõumlu, gırh dohuz yaşında. *sarıyer*. (2) bõralim. êsgĩ_ismi *mõramu*, *mõramu* êsgĩ_ismi, *morami*, yêñi_ismi *sarıyer* dèşdidiler (3) kõi_ismi. *mõramu* êsgiden evliyá varımış. *borāni bābāymış*, *borāni bābā* yõharı kõiye (4) şeyde de kitablarda da geçer, êsgi kitaplarda da geçiyõmuş. *borāni bābāymış* yāni *mõramı* (5) ordan_almış.

(6) hikāyesi hālen dēvam_ediyo yõharı kõi_icerisinde yāni her şeye yāni mūcizē_ışde (7) var yāni úsdúnú yāpdirmiyõ, úsdüne yāni kãpattirmiyõ. yõh_õyle bi şey yõh çocū olmiyān da (8) érkeS şeyine göre dileg diliyo yāni. tabi tabi. yõh biS bellı sēnede bi sēfer gurban kēsiyõruS (9) yāni kõi_ıñ yāmur. yāmur dõvasına faļan çihliyo. cēm cēm gūni cēm gūnide yõh, cēm gūni oriyá (10) gētmiyõruS. yāmur duvasına çihdīmızda *allā* yālvaryõruS. õnnar da tabi vēsile oluyõ eñ (11) bõyug tabi valli_ *allah*. tabi gurban kēsiyõruS. õlmaz mı tabi tabi.

(12) cēm gūni sēnede bi sēfer õ da gūz ayında ekim girmeden, ekim girmeden aṡTos eylül (13) eylül aylarında fēlan. yāni çifçiniñ toprā tohum_atmadan bi ibādet yāni. tabi tabi birlik bizde (14) cēm gūnı demek bizim kõi *alevi* kõi, yāni kūsululeri barışdırmağ yāni bõyle bi sorunlarını (15) çözme, tēlevzõnnarda gõrüyõsuñuS zaten, atuh gizliydi şindi açuh. şindi gelen birañan tabi (16) õnnarı almıyõlar_ışlerine. õnnar dūşgün sayılıyo. dūşgün sayılıyo. benim_ėvim burası isderseñ (17) yõharı çihāğ yõharda. yõh yõh êsgiden êsgiden varımış da şindi yõh yõh yāpmiyõ şindi yēni (18) nēsil yāpmiyõ. *uyğurda* fēlan varımış. yõğ gēşdug_õrayı. dön. yõh.

(19) dūñner êsgikī_bi dēyil atih mēydan dūñnerine dõnuşdı. kõiye mēydan dūñneri (20) oluyõ. êsgiden kõnağ veriliyõdu, şimdĩ açih havada bõyle salõnda fēlan. êsgiden mēsela dūñ (21) gõnağ verilerdi hērkeS hāne hānelere şey_oluyõdu misāfillerini õnnarı aṡliyo. gine dūñ (22) sayibi gõtürüyõdu.

(23) nè yèmeg yápiyoduñuS? nè yemã atuh o bayánnar biliyó da işde.

(24) *amasyá* simsimi dèller, haláy çekeller. ó zâman sabın varidî_emme ónnar batdı. (25) oyunuñ_ismi yöh yá óyle bi, gúreş_olurdu ésgiden insannar gúleşirdi. ó zâmanda şeye sabuna (26) şey_atallardı silah_atallardı nèblim şindi hêpisi batdı. gitdi. yöh. tabi tabi ödül vèriliyódu. (27) para fèlan vèriyólardı. yöh yöh. ésgilerde galdı tabi. bîrası bènim_ëvim.

(28) nè ékib biçiyóruS? būdáy başda, arpa, işde yılaf, çavdar háyvani ólannara bési. mısır az (29) ékiyólar. háyvannara tabi arpa, çavdar ónnar hayvannara yem_olarah ékiliyó.

(30) aaç_olarah şey var işde kirás aıllıhı atıh kiraz, elma ónnara aıllıhı vèriyó. var. sıfır (31) dohuS, lamberk lamberk évet varıdı yá çoh, aldım bi gaş dene yèdi sékiS tüllü şey var cinsi var, (32) napolyón var, vink var ónnar var, daı basdı var ésginiñ şeyleri. lamberg iri olur, kırmızı uzun (33) saplı, iri_olur. Fişne de var. valā aşlı fişne, bi de aşlı aşlı aşlı fişnē_oluyó. aşı yápiyó bi de (34) pij_oluyó pijleri ufah_oluyó. hanım bî da.

(35) -hóşgèldiñiS. iyi étmişiniS saoluñ. çáy_ıçeg? nèrden gèliyósuñuS?

(36) -rêportaj yápiyólar.

(37) -nè yávrum?

(38) -dúñnerde dúñnerde.

(39) -dúñnerde şimdi bitdi hêpisi de, şimdig yèni döner, pişlav ónnarı yápiyöh hêp. ésgiden (40) işgefe varıdı, sarma, pişlav, mèjimēnen sarıyöh biS. évet yeşil mèrcimēnen. étli de yápiyöh (41) óyle de zèytinyalı da yápiyöh atuh her şey yápiyög, éti nèrden góruyög atuh. ésgiden maıımız (42) çóudu háy yávrüm. èlli_atmış dene maı górdüm günner varıdı. úsdüm başım bèrbat yávrum. yöh (43) yávrum yöh şindi her şey bitdi.

(44) var, *amasyá*da oħudum da buriyá gèldim, bağsana çileme şindiK. adamı_úçún buriyá (45) gèldüg. aħraba, gaçurma muçurma yög, babam vèrdi, gaşda vèrdi biliyõn mu, ön_úç yáşında.

(46) -b̄nim_ah̄l̄ım_̄ermiȳò b̄nim_̄evlend̄ũme.

(47) -oh̄ı̄ldan ç̄ı̄hdım babam bāhdım ki d̄ũn hazı̄l̄ı̄ ḡoriyeler b̄şden. ş̄eyde oh̄udum ̄esgiden (48) b̄yazıd_oh̄ul̄ıydu t̄op sāasınıñ yánındaki oh̄ı̄ldaki oh̄ı̄lda oh̄udum. ̄os̄uz d̄eyin v̄erdi babam (49) b̄ni. anam da varıdı, anam yeñi öldü. bu ógsúzúdu. ̄os̄uz_̄eteşi yáħacām d̄eyin v̄erdi. ̄os̄uz_̄eteşi (50) yáħacām diyerekden. şimdiniñ ğızları ólsa varu mu?

(51) fide dikiyóm fide, d̄omatis. ardiyede. haşġaş vardı haşġaş çapa yápiȳóg yávrum iş (52) bitmiyé. d̄evled ḡel̄i baħ̄i d̄evletiñ_iziniyenen_̄ekiȳoh̄, ġabũnu da alıȳolar. içi de bize ġalıȳo, (53) satıȳoh̄. ġabũ ónnara içi bize. ġızım ş̄eylerde yápiȳoh̄ ç̄oreglerde. anām iyi bi ġünde ḡeliñ de (54) yápm̄ de ȳed̄ur̄m ben size. ḡeliñ. *sati bahır, bahır*. elli bir.

(55) -elli bir ȳoh̄ yá. elli doħuz ġırh̄, ş̄ey d̄oru sen elli doħuz d̄oym̄lusun.

(56) -áyıñı ġoyl̄um *sarıyer* ġoyü. ̄esġi_ismi *móramu*.

(57) -*hacı babayı* diȳo yá işde *borāni bābā*. *borāni bābā*.

(58) -*ġazi baba*.

(59) -*ġazi baba* ş̄indi yeñi_ismi işde *ġazi baba* diȳolar *bóranı baba*. d̄eúşduruȳoh̄.

(60) yāllā ġızım bardur da ben bilemem. ̄esginiñ ş̄eyleri sóylerdi b̄oyúġleri. hanı vardur. onuñ (61) *doħız_ımanlan* var, ş̄eyleri var ónnarıñ ş̄eyleri var_ama b̄n b̄ceremem_ónnarı.

(62) -d̄eyişleri yáni d̄emeleri.

(63) -d̄eyişleri var, d̄emeleri var_ama b̄n bilemem ónnarı ş̄indig. yáni oh̄ı̄can kitablardan (64) ̄orenecen. ġafa mı ġaldı şimdik. ġelinner_ısdanbuħda yáluñuzum, bi de d̄oh̄san yáşında (65) ġáynanam var, b̄zliȳóm ó da b̄ni maf_̄ed̄i sinirden ş̄eyden. oña baħıȳóm.

(66) b̄nim üç. ġelinner, ġelin_ışde b̄n ġelinim ónnar ġáyvana, *ısdanbılda* oturuȳoh̄. (67) torunum b̄ş t̄ane. *allah*_ōlmıyānnara nasıb_̄etsiñ, úş t̄ane ġızdan var, birer t̄ane de ólanlardan (68) var. ġalabałım_ışde *ısdanbuħda* sen, ben n̄a_arasıñ

gönderiyòm arabiyá atiyòm ördan ⁽⁶⁹⁾ hazır_alıyelár. dayánamıyòm bu bôazdan inmiyò torunnarsuS. evlada dayányon da torunnara ⁽⁷⁰⁾ dayánamıyõñ. evlatdan da datlu goynundaki yátandan da datlu. özliyòm, telefòn gúnnúg. yirmi ⁽⁷¹⁾ kontúr yúgledim yús kontúr de bir_áy gitmiye, beş dağgasını bi dağga yapdudum bir_áy ⁽⁷²⁾ gitmiye. babanne diyò kıoye gelecece de beni göndermiyelár diyi. yazın gétürüyòm. oñıl var ⁽⁷³⁾ biriniñ de bilmiyem gelecege sene yánıma verecām, duramıyòm onsuS. *uyğura* gidiyá, arabalar ⁽⁷⁴⁾ var. birdan *uyğura* geliş gidiş yapıyá. sevmem mi ay yávrum torunsuS_ölmıyá. gitmem_olu mu.

⁽⁷⁵⁾ gáynanamuñ_úçún gidemedim, kızları bahmadı. kızları bahmı işde bezleni deyin ⁽⁷⁶⁾ bahmiyá. iki dene kız var, bi de elim var. bahmiyá bu da *isdanbu*da yeñi geldi birda duruyò ⁽⁷⁷⁾ şurda. bahmiyá. alıyòm_ışde ben de dövāsını alıyòm, heş bi şeyden garşu gelmece dövāsından ⁽⁷⁸⁾ garşu geliyò, nere gitsem işim de ras geli. dohsan, dohsan. yoh_óyle de şey yoh_eyi kótú ⁽⁷⁹⁾ gündünü idäre_edi. yaşamları bezliyòm_ışde nápim yávrum yemānı veriyòm uç_öyün. fazla bi ⁽⁸⁰⁾ yere gidemiyòm işde buralarda çalışıyòm eviñ_ónderende. çay ney içiñ.

YER : AMASYA/MERKEZ/Sevincer

ANLATAN : Fikriye KAYA

YAŞ : 70

KONU : Karışık

(1) *figriyé gayá*. hérałda yètmış. burası biralı oluyóm burda duruyóm. sèn sóylesene. hérałda (2) *sévinceridi*. bilmüyóm ki_onı. hêç bilmüyóm_anam.

(3) babam da öldü, annem de öldü, gardaşlarım da öldü yáluñuz galdım işde. gardaşlarım (4) baħar mı, hêrkês_éylendi gètdi. órda baħumsuS_oluncı bunnar gètüdüler_işde. bu nêrden gèlî (5) şey bu. fonnan bi ilgisi yòh mu? fonunan? bèn_évlenmedim hêç. ayām tópał baħsana. baħsana (6) ayām tópał. bunnar baħî. dèplemde olmamış. annemiñ_éltisi gacışiyómuşlar hérałda úsdüne (7) basmış, ışıhlar gáralıcı búyúg bi dèglem_olmuş. óndan_işde ufāmışım gundaħdáymışım, (8) ézmişler. baħsana buz gibi buz gibi. gısa baħsana gısa. gısa ayām gısa. işde ne hālim var bilmim (9) nōlacaħ. ben bilmiyóm, o búyúg bi olmuşumuş. yòh *maħmatlarda* olmuşumuş. hêp yíhıldıydı. (10) yazıdı yáz hérałda yazıdı. dağ gırhım bile çihmamışım. südümüşüm dağ. ón bês sene oldu. (11) bābām da öldü, gardaşım da öldü bèyin ganamasınan. gèlinimiz de öldü. pèspèşe ğarısı da gètdi (12) gèndi de gètdi. saol.

(13) atmış_almıyóm da saħatlıh_alıyóm_işde. yazıımadúyduğ alamadıydım. (14) baħanıñ_olacaħ her şeye. işde yazdudu da yárdıma yazdudułar, bèz parası fona. yètmış yètmış (15) yètmışim. verilerde işde şeye yazulduħ biS şu bèz parası. nêblim bilemiyóm_işde.

(16) baħıyolar. şu fön yapıdı. fön yapıdı ó evi fön. ałlah rāzı olısuñ bi kère dól bin kère. (17) baħıyola, baħıyola baħma dól iyi baħıyolar. dağ iki sene sürdü ó ey yapımiyá. eyi_işde iyi. (18) sábayı goñşular gètúdu ğurđı. yòh bunnar yapı ben yapımamım. birda yiyóm, birda içiyóm bunnar (19) baħî, óyle gidemiyóm yapımiyóm her şeyi. ałlah rāzı ossuñ. bi kère dól yüS kère. de fōndan (20) gèlib baħacaħlar dèdile. bilmüyóm_işde.

(21) bizim hanı idraḷım dutmī idraḷım dutmenci işde buriyá baş vèrdim. bar vurdum. iḷaÇ (22) miḷac_aḷduḡ. ècúg kèsildi. her gún èlbise şeydecèn, her gúñ èlbise dāšecēñ şindi dāşdim. (23) bilmūm_ātuḡ, gètdim gètdim gaç kère beş kère, altı kère gètdim. çoğ gótdúle *allah* rāzı olşuñ. (24) işdām yòḡ_işde. yiyòm da işdām yòḡ. şèkerim yòḡ da şey var var ò var_işde.

(25) yabāni otlar mı? guşekmā işde ısbanaḡ òrdan nè diyim èfelik var şey múnúg múnúg bi (26) şeyler diyelár. minik. nèblīm giden tóplarsa tóplī bèn gètmīm de górmúyúm da.

(27) bunnariñ yanında gaḷıyòm. bi şey dèv gısiru yòḡ siS gısura baḡmañ. saḡl.

YER : AMASYA/MERKEZ/Sıracevizler

ANLATAN : Hatice ERTÜRK/Nuri AKSU

YAŞ : 73/77

KONU : Karışık

(1) èyi. górevliyúg diyõñ he mi yávrũm. *hadícē_értúrk. hadícá értúrk. yávrũm. értúrg* (2) yávrũm. yètmiş_üç. pancar tópluyõh *allah* diyeniñ_ışı ıras gèlü gurban_olım *allaha*. èsas (3) *yördenüg sıracevizler* yávrũm. daa bağ kóyúmúz daha şuradagi èyim. órda ineg gúden yávrũm (4) bènım. *sıracevúzer, yördenig* yávrũm da *sıracevúzer. sıracevúzer* kóyũ dèller. *yördenik*. (5) nè bilim_ışdè nasiysa èvelce. şindig diyelár ki *sıracevizler*. èvelce ołumıdın_õla gine var (6) dağlarımız nèyimiz de èvelce daha çóumış õnuñ_úçún. gine var her_adamı var. èkin, (7) bũdáy vađ. ben madımağ yávrũm biliyõ musuS bunı? anam bunı bi yèmeg yápiyõg yávrũm. (8) bunı bi yèmeg yápiyõh. siziñ kóyũñúz nèrede yávrũm nèrelisiñ? orağar bilũ_emme. bunı (9) yıhıyõh gúzelce yıhıyõh yávrũm gıyõg. yaın gıymanıñ_úsdüne basıyõg gúzelce bi tiritli filan (10) yápiyõh_èccúg tirit goyõg. tirit goyõg, sałça goyõg, gıyma varsa goyõg. anam nası nèzzétli (11) olı yávrũm sen bunı bi górsen vağlaha bađ. buña aşığ_oluyálár şindi bès milyõñ bunın (12) kiłosu. satıyõg. *yā amasyā* gótúrúP satıyõg, õnuñ kiłosu bès milyõn yávrũm şindi. (13) búrúgdebúluseñ sat. daa həc çıhmadım yávrũm. biyõ gèndimize bağım bècerim. (14) yètmiş_üç yaşındayım yávrũm. anām *gúner gúner* dèrúg, *hacı nèzire* dèrúg. *hacı nèzire* var, (15) bizim *gúner* şu vardıg yerde *gúner* var. bèn gibi yaşlı. tabi èviñde õ bi yère gitmı ki. õriyá (16) gir, *gúner* bènım yaşlım, şuriyá bèriyè vardın mi *hacı nèzire* dèrsiñ, *hacı nèzire*.

(17) kópeg yõh aa şuralarda gir, *hacı* nineyi górusen góruñ, gèlinnerimiz var_órda eger (18) kóyũñ adetlerini annadın dèrseñiS. ben buralım buralıyım. èvet ołur. ołur gızım ołur. siS (19) söyleñ. èvet.

(20) adım sóyádım *nuri ađsu*. èvet. yètmiş yèdi yaşındayım. èfenim? èsgı_ismi *yördenig*, (21) şindig_ismi *sıracevizler* yeñi_ismi èveT. *yördèn* èvelden burası icatdımız_ışitdümüz (22) *urum* kóyũmüs bira *urum* diyáryımış. èvet tabi *urum*

diyárimış. pèyhamber_éfendimiz ⁽²³⁾ zámında hani nası müslümannıh_azıdı, pèyhamberin zámánından sōna çòaldı. hazreti ⁽²⁴⁾ *ómelle, abū békille, ósmannar* müslüman_öldühdan sōra müslümannıh hālī cénabı hah bizi ⁽²⁵⁾ hazreti halifemizi gónderdi Ki yárdımcı_olarag_ónı gúc ó öyle gúc vèrdi tābi. ⁽²⁶⁾ bāzı_īsannar dèr ki biliyón mu, *hazretı_ālī* sèverseñ dèr ki éfendim yāv bu adam *alevidi*, bi ⁽²⁷⁾ de *alevi sunnisi* var biliyò musun? cénābı *allah* ège *hazretı_ali alevıyse* ben de *alevım*. ⁽²⁸⁾ nèden dèrseñ pèyhamberiñ damatı hem émmicesiniñ çócü. diyécām şu, gızım mèselá atuh ⁽²⁹⁾ ben siz dèmeden ben tamam demel tèmelden_aldım yāni. hazreti pèyhamber éfendim ⁽³⁰⁾ zámánından bèrisini_aldıh. évet.

⁽³¹⁾ işdé *urum* diyárimış èsgi bøyúglerden işiddim. öyle bi isim. öyle bi annātan da ⁽³²⁾ górmédim şindi. dèdemi dōhsan yáşındaki adamıñan gónuşdum ben. ön önnāra da yetişdim ⁽³³⁾ mèselā, ben çindi yetmiş yèdi yáşımdayım hanı. dōhsan yáşındaydı, ben ufahdan bèri bès ⁽³⁴⁾ vājd namazımı gııldım. ó bøyúglerin órda bøyüdüüm ben bøyúglerin yānda, şu yáşımacañ ⁽³⁵⁾ *allah* size de nasıb_etsiñ. gúccúg yáşda ben nāmazımı gııldım. bi fazilet górdüm cénābı ⁽³⁶⁾ hağgıñ, çög gölāylıgıñı górdüm ömrüme, gāzancıma. çāmı çolumu háyılı_ölmasına, de mi ⁽³⁷⁾ bah *allah* kimseyi namaz gılmayānnardan_étmesiñ. sizi hèpinize duva yápiyóm gi *allahın* ⁽³⁸⁾ yoluna giden gıllardā_etsiñ evladım. *allān* yoluna giden kimsenin ayāna Taş dōhunmaz. ⁽³⁹⁾ *allahı* bilmiyen, pèyhamberi bilmiyen, bøyünü gúccünü hórmet_étmiyeñ kimse *allān* ⁽⁴⁰⁾ huzuruna iflazınan gider diyò iflazınan. iflaz ne hiç gāzanamıyög. *allā* tanımı_étmiyen, o ⁽⁴¹⁾ zāman cénābı *hağ_önu* gārsusından göyü sigdir_edi. sen bènim gılum dijlsin diyò. *allah* ⁽⁴²⁾ kimseyi öylé_étmesin yā rabbi yā rabbi.

⁽⁴³⁾ asgellimi ben éfendim *gúmuşāne*de yápdım. *gúmuşāne* diyárında yápdım. yirmi ⁽⁴⁴⁾ dōrd_áy yápdıh. *ménderes ménderes* başbañan ölmasındı ó mübāreg_adam bah ⁽⁴⁵⁾ mübāreg_adam diyóm, dünyā bi bolıug geldi yā. bi bolıug, vaııg geldi. ayāmızda çaruğ ⁽⁴⁶⁾ vardı, gāra mah_ıladıg çıhıncı biz_óna bunnā rēşberlig yápmay né ki. ıladıg, gāra ⁽⁴⁷⁾ ıladıñ_ıçinde kèçé de yòudu, biz ó iskarpin diye gıyòduh, diye gıyòduh biz bunı. yāni dicēm ⁽⁴⁸⁾ öyle gúnneri górdüg, çoh faıııdı ó zāmannarı. şindi né eyi. şindi faıır yoh. şindi hèç faıır ⁽⁴⁹⁾ yoh. yalanı

fahır_òlannar va yá èñ aşşā dörd milyõnnuğ sığara içi. bèn şahsıma dörd ⁽⁵⁰⁾ milyõnnuğ sığara içsem dèli olurum yá. dèli oļu. dè ki sen hacı dède sèn_ıçmiyõn mu? bènım ⁽⁵¹⁾ bi õlüm var, imamatibi oħutdum çõğ mazlüm, sâkin, hërkeziñ de sèvgúsú var dağ hâlen, ⁽⁵²⁾ õndan sõra şansından bi yère imamlığa gidemedi dutdu, çõğ da intamnâra gitdi. müfdü èfendi ⁽⁵³⁾ vardı. *èrzürümlü* de *yusuf_òlgaz*. hacı_ābi şey çõğdı dèdi hafis çõvağdı dèdi hafis ⁽⁵⁴⁾ mèkdebine vèrmedime pişman_òldum. ben vèrinceg hafis mekdebi yõudu èfendim.

⁽⁵⁵⁾ õ zâmanın dúñneri aħmahlımış birez. neden dèrseñ biliyõn mu, aħmahlılıħ kârını ⁽⁵⁶⁾ bilmî, zararını bilmî dèrim ben. buráy bilmeñ gèreg, sen nerelisiñ gızım? *èrzicân* bènım ⁽⁵⁷⁾ mèlmekedimsensiñ. sõna *gúmúşāneden_èrzincama* gèldim ben. asgeriken *gúmúşāneden* ⁽⁵⁸⁾ yáyán gèldüğ tamam *èrzingána*. yáyán canım yáyán. ben bi de háyvannı birliğdeydim, ben ⁽⁵⁹⁾ nalbatıdım bõle õ asgerin háyvannarın atını çáhardım. emme al vasiyet mi yõğmuş, ben ⁽⁶⁰⁾ nèblim azı. yüz yètmiş_ikinci piyáde ałayı cèzalıymış. bi şeyi bālarbaşı dèrüg, õndan sõna ⁽⁶¹⁾ evet *bālarbaşı*. şey èfendim *tırabzõndáymış* bunuñ gázisi yüz yètmiş piyádè_ıalayı, bi de ⁽⁶²⁾ şeyde *báyburtda*, *gúmúşāne* bilâten ufağ bi şeğr yá. bizim kõy gádár anca, o gádár bi ufağ bi ⁽⁶³⁾ kõy. şe vilâyet nası vilâyetse, bi zèngúnuñ sayásında_õlmuş dèllerdi. şindi böyüceg ⁽⁶⁴⁾ biliyõduğ. o yánnı dā bu yánnı dā ama sõraniñ yánnı da yáyla. orda dokuz_áy mı galdım èla ⁽⁶⁵⁾ gaç_áy galdıħ bilmiyõm ki. sene èlli dõrtde asgere gitdim. sènin babañ bèkarımış õ zâmana ⁽⁶⁶⁾ bèki de. èlli dõrtde asgere gitdim, èlli_ıaltı da asgerden gèldim.

⁽⁶⁷⁾ dúñnerde gèldi mi dúñde sen sóyle bi diyim baña biliyõ musuñ. èvelden èfendim ⁽⁶⁸⁾ şindi davuļ zurna pèrşembè_ñ gèlüdü, pèrşembè_ñ gèlin çıhardı. bir hafda yáv. bir hafda õ ⁽⁶⁹⁾ yõhluħda kõyüñ dèligannısını èfendim bõazını gõrmeg, õnnarın hazına nazına yèlmek. ıraħı ⁽⁷⁰⁾ yõudu yáluñuS. ıraħı işmeg, bèn de ıraħıdan húylüm. *aļlah* cümleñize nasib_ètsiñ, ⁽⁷¹⁾ yètmesiñ yā rábbi bu gèncime hèç nasib_ètmesiñ. õndan sõna bunnara hadi bi şe yõh ⁽⁷²⁾ pèyhāber haram buyúmiş õndan sõna oyunnarıñ_ışdè o haleý_õynallardı tèlõzonda ⁽⁷³⁾ górúsúñúS_ışdè. õ simsim_oyúnu. kimi yèrde tırabõli dèlle õña. şeyde èfendim *ziyāret* kõyü ⁽⁷⁴⁾ va *ziyāret* kõyü. *amasyā* yáħın bèlediye, çõğ yáħın size *amasyā* çõh yáħın. orada tırabõli

(75) dèllerdi bîrda bizim simsim dèllerdi. haley_òynałlardı efendim_ışdı haláy mèselá ó zunnacı (76) dènen_adam hêrkeze bi mèsda var. ó sıráynan bëlki yirmi, yim bês bóyle şey vardı. haleyîñ (77) çêşitleri vardı, ònnarı.

(78) ó zâman dúúnnerde efendim şindi nè diyim sağ ğuru fasilyeden ał da patitis (79) yêmãndan_ał dâ, êt biyò başdáydı. êt êt şindi hêr_adam yiyemî. êt êt. êt yêmê. êt yêmê. bi de (80) şunu yápalladı şócuh, gèlin pèrşembê_ün çihdı hanı zâbâ cuma, ó ğún efendim eyi (81) bî_adam mał kèser. kıy gúyâ ónú dèllerdi óña, gúyâ ónú. ó zâman gúyâ ónú dèllerdi. yázalla (82) bóyle ónı zâbâcağ ğadunna yemeK yápardı. ó êtleri, bóyle êti da bèn çòh sèviyòm. êti (83) sèvdîmden bu kıloyú da ałduh yá zaté. yúz_ön_áltı kilo gèliyòm çòğ yá. emme bi zaraım da (84) yòğ. páypas_öldüm burdan hem de. êvet. yúz_áltmış kıloyá girdim yávrum. şindi êccüg (85) düşdüm birez_emme êccüg gine ałduh bî sıra. şindi bende *allah* bi badem vèrmiş bize (86) yèdüm_anda alıyòh hemen nasiysa yâni êti çòh sèviyòh. diyeceg *allah*ñ yáradılışı emme bi (87) yèrimde arım sızım bi şeyim bi şeyim yòh yâni. páypasdan ameliyát_öldüm çoğ âlemîm (88) ğusurá bağmañ, *añgarede* ameliyát_öldim. efendim baña diyò gi hacı emmi sen êt yemicèñ (89) diyi. tòğdur bèy bi êti ğaç ğünden ğaç ğüne ónı sòrsana. yáv yeme diyòm ben saña. ğırmızı (90) êti yeme, tavuħ_êti. tavuħ_êtini bi yiyòñ iki yiyòñ yáv òndan da adamıñ ğóynü düzülü. (91) ben hele suda bişmesini hiç yemiyòm, ó da baña dè ki haşlama súyda búşurúcèñ diyi ó (92) yèñir mi yáv. bi şî yòğ yá. yá ben nè yápiyòm ğúzel ónı bèri bèñzer túkúruğluyòm fırına (93) vèriyòm ğıb ğırmızı ğızarıyò bóyle. ğıp ğırmızı ğızarı şindi. ónı çòh sèviyòm_ışdı. tandır (94) tandır_êvelden bènım çocuğlümde vardı da şimdi şey var fırınlarımız var. yòh tūla tūla. (95) siziñ_ò tarafTa tandur mèşur. mèşur. şindi séferbèligde *báyburtdan* bizim buriyá (96) muacir_òlarağ gèlmişlerdi. *urus* gèlmiş òraalar hêb yáğmış. hatta bizim şey yátdūmuz (97) ğövuşlar ğövuşun tavanı yòudu yá kiremüddüg böyle aaşları hêp yáluñuza yüz başıyí dèrúğ (98) òlum *urus* gèldi burała yáhdı hêp dèrdi. yâni ó ğúnneri ğórdúğ. diyecâm siziñ *báyburtdan* (99) taraflarınıñ_adamı çòh_òynağ, oynuyòla. ğusura bağmañ. size áyran içirüdüm sâde. pèki (100) ğusura baħma çòh_êledim. çála hağğıñızı hêlal_èdiñ. pèki pèki.

YER : AMASYA/MERKEZ/Şeyhsadi

ANLATAN : Gülcihan/Aysel AKTAŞ

YAŞ : 50/70

KONU : Karışık

(1) sōleyim *gülcihan_ahdaş, ahdaş*. elli. bayā. *şeyhsādi* köyü *amasyá*. êvet êvet *şeyhsādi* (2) baba dêrdig. gël babanne yā. köyün dúnnerini şeyini annâTmiyá çalışiyelá. óyle mi oturuyõñ (3) bóyle mi otu óyle otur.

(4) bêg_ iyi dól gibi yátdım bõun bilmim êcúg.

(5)-gāvaltī yápdı yátdı hêp kéndini biráS rahatsuSdur yāni gênelligle. gáyinvālidem_oluyó. (6) dedim yá benden gencecig gencecig dedim yá babanne dëyinci dişleri var mı diyó, maşallah (7) dedim ben de ó şindi dağ güzel gonusur.

(8) -nëydiyõñ siS nëydiyõñuS? *aysel agdaş, ahdaş*. yétmiş.

(9) -êvet.

(10) -nazarıñız dêr_êtmeyiñ.

(11) -dëmeS dëmeS hiç gõr_hma bi şey_ölmaS êvet. *şeyhsādi* köyü ó da áyнен.

(12) -*şeyhsādi* köyü. yõñ canım hikāyesi.

(13) -var var hikāyesi var da yāni bi tabur_asgeri dëller bi tencere ifah bi tencere pılavla doyúrmuş, göndermiş yāni pişirmiş şu gadar bi şey.

(14) -paşalar gëlmiş buriyá gızım paşalar.

(15) -órayı işde annatsana.

(16) -paşalar gëlmiş, atlarına bi şey ölçek şeynen bóyle arpa érkeglere de bir pılav bişümüş (17) buğur pılavı, oñiynan doyúrmuş órda misāfir_êtmış

(18) -yāni iki kişoñ bi tencereyle êvet göca taburu sırf elli kişiyi doyúrmuş yāni.

(19) -dëller paşa puñarında da sułamışlar oranıñ_adı ğalmış paşa piñarı. evliyānıñ_adı da (20) *şéyhsādi*.

(21) -*şéyhsādi baba, paşa piñarı*.

(22) -birağarda aıllamış geçmiş gitmişler_işde. vallā hāngi paşa oğdunu bilmiyem. yōh canım.

(23) -şindi biz de bilmiyöz da onı daha ilerden sóyliyenner dinneyen_ölsa annarıS da (24) eleşdüren_ölmadı_ için

(25) -önnar da, o aynı şey gibi evliyā gibi önnar da bi şeymişdi tabiki. çay nē yápsana ğıS (26) misāFillere.

(27) -bi işlerini ğórsünner de yáparuğ oturusalar yáparıS çay da şey de.

(28) üç ğún, dört ğún.

(29) -ğırğ ğúnnúğ dúún yōh yāni köyde var da bir hafda dúún_oluyó.

(30) -cumā ğünü şey ğahdannıñnar nē dëllerdi onnar dōlanudu, cūmartesī ğına ğecesi oğıdı, (31) bazar ğünde ğelin_inerdi.

(32) -ğız_évine gönderiyó evet. ğafdannıñ_ içinde bi tür hēdiyeler_olur ayáğğabı, ğómleg, (33) çórab_asmaşı anadonnū diye bilinen bi şeyler. evet.

(34) -töre basması ağrabalarına işde.

(35) -evet óñcéden óyleydi yāni şindi yine var. iki_ay óñce dúún yápdım bēn yine ğoydum (36) aynı şeyleri. ğafdannıñ ğónderdim_ evet. altınımı ayrı tahıyóS. evet. var ğelin óñcéden şóyle (37) oluyó anağırası diye bi ğiremise ğonuyódu. anağiresi diye bi ğiremise ğonuyódu. yāni elden (38) vèriyóS da óyle sayácāñ şindi. süt tērbıye hağı diyá, süt terbiye hağı dëller aniyá yāni, evet. (39) başğa nē dēyim bilemiyóm ki. gönderiyóS_ evet. ondan sōna kız_évinden ğeline ğına yāhmiyá (40) gidiyórlar ğalabalığ tóplanıyó kınayı yāhıyólar, oynuyólar, ğúluyólar ğeliyólar dúún (41) dēvam_ edī tábi bīrda.

(42) bindağlı ğéydürüyóruS, ağıyóS, kiralıyóS ğéydürüyóS.

(43) -ésgiden yóudu.

- (44) -èsgiden o ğadar dèyildi şindi.
- (45) -èsginiñ _èlbiseleri daha dèúşúğ libadan.
- (46) -vardı vardı èsgiden de vardı èvet.
- (47) -libada dèllerdi ònnara çalmalı yèleg dèllerdi, tüllü çeşid şeyler vardı èsgiden. èvet. (48) èvet. çaruĥ. ğonden çaruĥ. ğonden.
- (49) -dèri dèri ğon dèül dèri. dèri mi ğon mi nèysi _işde. aynı şeye ğeliy gine. yòĥ
- (50) -ğèlinnimiz bèmbéyáz _oĥuyòdu ğèndümüz _aĥiyòduğ ğèndümüz dikdiriyòduĥ.
- (51) -yòĥ yo bildiñ bi ğumaşdan bënenib dikiyòlar, ğeline pèçe yápiyòlardı aldan, dingil (52) ğoyoĥlardı tasdan ğafaĥarına. bunuñ zàmanı èvet binuñ zàmanında óleydi.
- (53) -bizim zàmanımız _óyle ğeşdi. araccın bāĥiyòlardı, cıngıl bāĥiyòlardı.
- (54) -araccın congıl dahıb pèçe yápiyòlardı işde kırmızıdan.
- (55) -kırmızudan bèyázdan bi şeyler _örtüyelardı bëyle ğelin _oĥduĥ biS, şindiki ğèlinnere (56) hèç benzemī. şindiki ğèlinneriñ başı _açuĥ. ó zàman óleydi. atınan, ata bindúğ. bèn atınan (57) ğèldim. atımız vardı bizim taĥĥalara nèye giderken biniyòduĥ.
- (58) vardı vardı. èrkeğler yápiyò bayánnar yápmiyò. èrkeğler yápi. èvet. tavıĥ yárişı.
- (59) -tavuĥ yárişı var. ğeçen şeylerde bile var da bu dònemlerde ğalduduĥlar. èsgiden şimdi (60) şura dèpeydi, ğoru dèller şurda çamĥuğ var yá èvin _úsdünde. oriyá bi tavū ğoy vèrúlerdi (61) bitün millet pèşi sirá kim dutarsa tavuĥ _onuñ. kim ğòparusa ónda.
- (62) ğoşu yárişı.
- (63) -ğoşu yárişı yápiyòlardı, yımırta yárişı yápiyòlardı.
- (64) -yımirtayı dikersiñ ğarşuyá belli mèsāfiyé silāĥ _atar vurur óña bāşış vèrirsıñ. para para (65) èvet. yòğ parayá yárişiyelár. birinciye şu, ikinciye bu yāni èlli milyon ön milyon yirmi milyon (66) nèyse óyle bi parayá yárişiyá.

(67) évet dāmadı yīhadılar diyòm ołumu ŝindi yīhadılar işde mardıñ ŝubatuñ yirmi birinde (68) bitün_arhadaşları tóplanmış suluyólar, bi ŝeyler yápiyólar. ama hava gúzeldi de bu gênellikle (69) kıoyde yīhanur gideller, dedim ołum elbiseñi gey de gét dedim birdan biliyóñ mu, ordan (70) yoh_anne dedi arhadaşlarım hep beni sulıyacağ. gamze odasını tóplamiyá girdiydi bunnardan (71) haberi yoh. beni ıslatıllar dedi, bóyle çocuğlar hep_asgerden geldiler tabi çocuğ dediglerim hep (72) göca adamlar. hep bu çocuğları suluyólar onı ŝeydi bunı düşürüyó derkene ołanı bi gúzel (73) suladılar, geydurmüşler tabi sīdīde gózúkúyó ŝindi sīdīde. ondan sōna geydürüyólar suladuğdan (74) sōna abdes_ediyoğlar geydürüyólar, kıoyü dōlanıyoğlar geliyoğlar. çoğ gúzel yāni bizim kıoyüñ (75) dúúnú çoğ gúzel. tabi gelini de hamam yoh gelini başğa bi yerde uygun bi yerde ŝu anda (76) müsāyit bi yer esgiden bi yunağ vardı orda yīhağlardı. yunağda yīhağlar gelini, kıoyü dōlanırğlar (77) ondan sōna hēdiyesini tōresini verúrlerdi yanı esgiden bóleydi. ŝimdi gına gēcesinde yápiyoh. (78) normalde gótúrüb gētiriyoh.

(79) bağlava, óñceyi diyoh de mi şindi? önce bir_afda önce bi gün_ahşama gadar beş_alı (80) gadın sēkiS_ōñ gadın bağlava açardı. dōlma yáparıS, yáprağ sarması. ben kēşke bilmüyòm (81) heç_ahlıma gelmī.

(82) -bizimkiler daha başğa bizimkinde pağlava dōúldú böreK.

(83) -pağlava, bóreg_oluyodu yá anne hepisinde oluyodu bóreg.

(84) -yoh canım yúS sini heç_olmasa biS böreg yapılıdu. her gelen sen bi tēg geldiñ bi sini (85) böreg gōnacağ saan yēdün yēneceg yēnmedün mağlara.

(86) -masraf yāni.

(87) -bizim zāmanımız óyle israflıydı. şindi yá döner_asiyón, yeyi gēçi gidiy.

(88) -şindi en_azınan parçalıyóñ dilim dilim goyóñ yāni yápmış_olsañ. ó zāman óyle (89) dēyilmiş.

(90) gine kēşgeK varıdı, dōlma varıdı. dōlma sarması.

(91) -yáprağ sarma şey évet mércimeK, yármáyla.

(92) -bāzıları piricinen şey yāni.

(93) -bizim dúınnerde h p m rcimeg, y rma gider a lım_ rdi  reli y ni.  ncesini de d niy h (94) yine  yle.

(95) vardu vardu. bitdi_ nnar h p.

(96) - nnar h p  a dı. benden_ vel. bende varıdı gine  yni  elinni  y d r y larıdı, seni  t r p bi sandaly  otutturuy la,  rda sa na t re v riy lardı i de  ynadiy lar.

(97) -k k ll  tabi. sen hera da binnarı h p bil n, bizden_ yi biliy n sen soruy n.  vet.

(98) -s nnet diy lardı  na   z man. ke ul  eline s nnet diy lardı.

(99) - y_ i de dıva  d d n z manda  lıy   nnar.

(100) -duva da.  indi atdan inerken b rda  ey s piy lar para,  ereS bi  eyler y piy lar_ i de. (101) bu bi s r  findı  goymu du.

(102) - vet tab  find  do dudum bi avu  bozu  para  odum,  okolata  oydum m sel  d mat (103) d lanıy   eliy   elin t grar  niy  b rdan y hardan sa ıy .

(104) -ay na bi  olmeg, bi de  olmeg  iriy lar. n ye  iraca lar_ i de  yle bi laf_ lsun (105) i _ lsun  nnarın.

(106) -huy  hus   irı sı  diye mi  irıy dı.

(107) -a tı y ndan  st y naca  ı aca n,   ur anu d re d re  ı ardıca n y z n  rt g. n ymi  (108) marifetli  lac mı , eli e bi s p rge v r le bi  ra arı s p rd r ler y z n  rt g.

(109) - vet   igden  elib y haru  el rken.

(110) - oy n p sduna basduru ardı bi da  sen n ymi  mazlım_ lac mı nı. y pdı ar.  indi de (111)  oh   h r h psi  a dı. millet  olt na giriy  d madı alıy  et r y_ ve.

(112) -t plantılı.  vet.

(113) -bah  ı _ sdiy lar  elini  t r rken babası elinde mum_ alıy , mum b  i inan v riy  (114)   ynatiy .

(115) -évet. áydınnıh diler, mumu yáhar babası, babası veyá ābisi kim marısa yáhar mımıydı (116) gèlini çıhardır gèlini dāmat_aldıysa dāmat gènellikle biz de gáyın pèder_alır, bāşışı vèrúr (117) parasını gèlini alır. évet taş gòllar_arabiyá çivi gòllar, yòh çivī évde goyolar çivi, mayá bi şeyler (118) goyolardı ki.

(119) -ğaşuh, tabah önnarı o évde gızın_éviñden_alıyolar bi hèlgiyé goyolar, èkmeK, çöreK (120) de gòllar. ó évden gāşū bu éve geleceg_atuh ördaki nasıbı bitī, tabah da. çivī de (121) gètürüyolar_éve mihliyolar artu ördan çihmiş buriyá mihlanmış. aman şindikiniñ_işleri işde.

(122) -évet bal yèdirirler. baldan lohimdan tatlı bi şey yèdürüler muhağgañ évet. tatlı (123) dillī_olsun diye yèdiriler.

(124) -baña bal vèrdilerdi ó adamın bi daha midisini bèg buñdurū dèdim bèn būa zènzem (125) vèrdim. hacca gıtdúydúğ. amin. amcamınan barabar gètdúğ.

(126) -amca öldü.

(127) -sèkiS sène olī öleli. amin. hālel_olsun da daa bi şey yimedúğ.

(128) -bunuñ sonu nōlacañ şindi nāpacañ sen buñu?

YER : AMASYA/MERKEZ/Tatar

ANLATAN : Hüseyin SOYLU/ Vecihe KOCABAŞ/ Şükriye KOÇAK

YAŞ : 42/48/60

KONU : Karışık

(1) -hoş geldiñiz. aļ.

(2) - *vécıyé* gėlsiñ dur ben beki ben ğonuşamam.

(3) -hoş geldiñ gėlin, bacım. otur yėgenim şuriyá oturuñ baħım.

(4) -*şügriyé ğóc* şunu mu? *üseyin. üseyin soyļu.*

(5) -benimki *hüseyin soyļu.*

(6) -*iseyin soyļu.*

(7) -ėved ben bin doħúz_ atmış sėgis *amasyá* doğmıyım. buralı *tatar* ėved. dur şunu bi (8) yerleşdüreg de.

(9) -vė bām haci biraħ sen deynė.

(10) -bėnim duyúşum bórada bir *tatar_ aası* varımış, *tatar_ aas*mıñ úş bin kúsür dönüm (11) arázisi varımış burada. úş bin kúsür. yáñı úş bin bėş yüz dört bin dönüme yáħın arazisi (12) varımış adamın burda. ondan sōra burayı_ adam satmış, bėş_ altı kişi. adamı dili *tatan*mış (13) yáñı. ėved *tatarca* ğonuşuyómuş ó adam kimise. ondan sōra burayı adam satmış, bėş_ altı (14) kişilerimiş, şindi yız yirmi hāneydig ėsgiden. şindi sėgsen bėş doħsan. yoħ henüz_ öle bi şey. (15) yoħ genelde *türkÇe* ğonuşuluyú sizler gibi áynen.

(16) -öle *tatar* deұл bura *tatar*.

(17) -yáñı ğoyumuzun ismi, onuñ isminden doļayisiyle *tatar* ğalmış yáñı.

(18) -*tatar* köyü. *yėşilóva* da gine *yėşilóviyá* çevürdüler gine de şimdi *tatar* köy gėçı.

(19) -yoğ genel_ ismi *tatar*, ėsgi temel hürriyet yáñı *tatar*.

(20) -yêñisi gine de *tatar* kóy gèçī.

(21) -èved, gènelde *tatar* gèçī yāni, şindi *yêşilóva* dedú gi de annemiziñ dedú gibi de (22) *şúgriyé* yêñgeniñ, burada *séladđin soyłu* mihdarıdı zāmanında, amcamız olıy bizim, yirmi_iki (23) yirmi_üş sene mihdalıh gèçmişī var. onun zamanında buráy dèuşdürmeg isdemişler adam (24) dèmiş gi yoğ.

(25) -sen búa sor bu heb bilü bilü.

(26) -o adam olmaz dèmiş buranıñ_ismi *tatar*dan alındı *tatar* gālaçağ ébediyidé gader (27) dèmiş yāni. *yêşilóvayı* gabil_étmemiş dovâyı gabil_étmiş de *yêşilóvayı* gabil_étmemiş. (28) óvalarımız yêşillig oliy yáluñuz baħ. ben górmem_amma göñül duyğuları bërāber çalışī. èved (29) èved. èved ben dèuşdan anadan dōma górmē_özüllüyüm seninden. yoħ háyır.

(30) -yoħ yoħ heç bi şey górmī. o şindi gèli bu cāmide namazıñı gīli.

(31) -baħ demin ezanı *muhammedī* oħuyān benidim meselá. bu kóyde gèlen gèden aşşā (32) yòħarı kim ne zāman öldü, kim ne zāman dōdu.

(33) -heb bilü heb bilü.

(34) -sen ne zāman gèldiñ meselá. buriyá bi sèkiS sıfır döt, iki bin on pèrşembe yazarıS.

(35) -tārihine, gūnúnce her şeyini bilü.

(36) -nassın *térzi amca?*

(37) -èyi *hüseyin.*

(38) -nèy canım?

(39) -bacım işde ben gırh död yaşındayım, esasen ana dōum atmış_alıtı, on yaşımdan (40) hāriç otuz döt senedür yāni.

(41) -èvelin dūñnerini hanı.

(42) -şindi èssiden şöyle dūñner olurdu. sèkiz gūn adam dūñn çaldırırđı, pazar gūnünden (43) öbür pazara gadar dūñner çalınır, zaten *mısdıfā*_amcam bunun dètáylarını biraz daha fağlı (44) bilir de.

- (45) -dōru.
- (46) -buyú? sēgiz gün dúún oıurdu, önceleri kıyúñ yāni ēhdiyār hēyetinden al ki
- (47) vatandaşı ğadan dāvetler oıurdu.
- (48) -heb yēmeg yēllerdi.
- (49) -bēyle ērtesi ğún işdé.
- (50) -varıdı.
- (51) -vardı vardı.
- (52) -ğonağ varıdı abō. mēsele buğún gidecūğ ğonağ varısa, hērkeşe ikişer üçer ğonağ (53) vērilirdi yāni.
- (54) -ĝezen tavuğları vuruıardı ğonaĥçııar.
- (55) -ēved. ēvded o tavuĥ_ōlayımı ben bilmedim_ıçin.
- (56) -yārışı yārışı.
- (57) -tavuğ yārışı var.
- (58) -bayıra ğoyveriyōlardı tavū da yārış.
- (59) -yā tavū kim ğazanıb da aıabilüse o zāman o adam alıyōdu tavū yāni.
- (60) -yārış çıııyōlardı böyle bayıra yōĥarı dēpiyé.
- (61) -bi de adamı tavū çōusa bağ, sen ĝediyorduñ tavū tutuyoduñ *mısdafa* amcam yāni (62) *terzi amcáyı*la ben yārışmağ isdiyōm dērdiñ, onūnañ yārışyōduñ.
- (63) -ĝüleş oıuyōmuş canım.
- (64) -onuñ elindeki tavū ğazanıyōn alıyōduñ sen yāni.
- (65) -ĝēlini ēndiriyōlardı biyō da ĝüleşe ĝediyōlardı o yānda, yerimiz varıdı. şindi önnar (66) batdı batdı. benim de *vēciye ğócabaş. vēcihe ğócabaş.*
- (67) -ĝaşlısuñ?
- (68) -atmış_iki dōumııuyúm ĝaç_olū?
- (69) -kırg sēkis. bu da buraıu benim aĝrabam bu yēngē_anıı ēved.

(70) -*koçağ*.

(71) -*koçağ, hüseyin* gızı.

(72) -elli döumluyúm.

(73) -atmış.

(74) -şeyi annat *üseyin, çám dedeyi* şurayí hanı tavuğ goyverdümüz yeri.

(75) -bi dur dúúnneri yápsıñ da.

(76) -gèl *mémeT* sen de.

(77) -nāpīm ben yá.

(78) -gèl *méhmeT* amca gèl. yáluñuz bize bi nóhsan gèlmişñiS? kámara géleydi de şóyle.

(79) -fotırafiñi aldı aldı.

(80) -óyle mi? éyi. yāni şindi bənim umdüm bəkledīm arzətdīm nəy biliyór mısúñ? ⁽⁸¹⁾ kulağları çíñlasıñ *sabiha* tēze var terete bide terete bir yapımcısı ben_ónnarı pırofosonelīm, ⁽⁸²⁾ her zāman deminnen de babamınan *émel taşçıõlu* hanım_éfendiyi dinnediK türkücü. éveT ⁽⁸³⁾ çoh muazzam yāni ğanimetli türküsü var yāni. şindi bən detáylarıyla dinnerim hērkeşi, ⁽⁸⁴⁾ dedim ki *émel taşçıõlu* dedim lan õlīm dedi çoğ güzel muazzam yerinde sóylediñ aır sanatÇı ⁽⁸⁵⁾ dedi yāni kimsiyé zararı ziyānnarı ołmiyán bi sanatÇı yāni, ehlagi yönden éyi yāni hērkeş.

(86) şindi bizim dúúnnerimiS bağ şu ğaldı. ésgiden ğafdannıñ dèllerdi şimdi ğafdannıñ ⁽⁸⁷⁾ kimiñ_oriyá geleceg size geleceg, hazıllığlar yapılırdı, nerden geleceg ğafdannıñ ⁽⁸⁸⁾ érkeğ_éviñden geleceg biraz aıllıñlı olurdu. içinde çeyizler, hēdiyeler, tañılar şunnar bunnar ⁽⁸⁹⁾ hep olurdu, yāni comba dēdū mandalara diyolar.

(90) -mandalara diyõğ.

(91) -bağah dèrler ésgiden.

(92) -bóylē gètüdüleridi anam geri yölladıydı. geri vèrdi ki biz burda şe yapamağ bəlki ⁽⁹³⁾ dēyiñ, gızım_olsuñ dedi geri yölladı oriyá.

(94) -şindi gèlin atdan ininci taḥsiden mèselá arabadan at_arabadan, inmiyò dèllerdi oña (95) bi şey yá taḥla vèriyòdu, yá ineK vèriyòlardı óyle bi şey.

(96) bu *çám dedede* èsgiden burada *moramuḥu* yáni *sariméşe* sarı yèrden éyitmen varımış (97) *abduḥḥah hóca* õretmen yāni ilkoḥul, adam dèmiş gi yāv birada yān herhangi bi bi tārihi (98) şeyi buḥamiyòruz_a orada bi yāni èvliyāuḥḥah tégge var dèniliyòr. varisa da rabbil_ālemine (99) ayit yāni gāybilillah yāni, *aḥḥah* mahsuS. şindi biS ümüdümüzü kèsmiyòruS her sène başda bi (100) dövālarımızı oriyá yáparız. şorda yāni yèlleriñizi gòsdersinner size gine (101) görmeg_ılderseñiS. oraḥara guru faḥan tēşgiḥaT yapıldı. hèvet oriyá gurban kèsiliyò, mèsele (102) sen adāñ var. gèliyò orda. aman. şindi oriyá sen kèsiyòsuñ adāñı dövāñı yāpiyòsuñ yèyiP içiP, (103) mēvlid namaz gıḥiyòsuñ gèçiyòsuñ gèdiyòsuñ adam orayı bir_iki sèki hālīne gètirmiş yāni (104) burada ilāzım_olur dèyi sèki yāni, sèki dèdīm yāni oturma şèglinde aynı bóyle. şindi orayı (105) da kèpçeler saḥsuñ miḥdaḥḥarımıs gènişletdi, şindi ora mēydannıg yāni yāyla gurbanını kès, (106) sēmāveriñi yāḥ gana doyásiyá iç, èsgiden so yòdu aşşāda bi rāmetli amca yāpdurmuşudu (107) mēhmeT gūḥ diye birisi sène bin doḥuz_üz sègsen_ikide o adam mı yāpdudúydu o çèşme (108) oriyá?

(109) -yòḥ şey miḥdar yāpdurmuşumuş.

(110) -sène din doḥuz_üz sègsen_ikide, yòḥ *çám dedeniñ* çèşmesiñi kim yāpdudu (111) aşşādakini?

(112) -şu yèñi mi?

(113) -aşşāyí aşşāyí.

(114) -o *mēmeT gūḥ* nèrden yāpdursuñ.

(115) -*céḥaḥ* yāpdudu.

(116) -ben óyle bi şeyler dúyduḥ néyse orayı yāpdurmuşlar, ben èsgiden ordan su (117) aḥiyòlarıdı ḥasdig yāni hortum daḥiyòduḥ, şindi *aḥḥā* razı olısuñ sēñe bin doḥuz_üz doḥsan (118) doḥuS iki biñ_arasında bi su çıḥdı ordan, kóyümize de yètdi, kèntimize yètdi, şindi birez_ahī (119) yāni orada gürudu diyòḥar_ama oranıñ suyú gürumuş yāni. bilmiyòrum oráy_ışdé èsgiden (120) çámḥiḥ_olđundan_ışdé.

- (121) -şeyiñi de vèrmī heç.
- (122) -daııñi kèsemeñ odun.
- (123) -kèsemessiñ yāni.
- (124) -şeydiyū geri gètüdüryü. vèrmiyé.
- (125) -ğabıl_étmī yāni. amma orada.
- (126) -çivet heç gètüremeñ. eti eti.
- (127) -yāni eti kèsdiñ kèsdiñ_eti gètüremessiñ.
- (128) -o lōhmayı çī òlarağ gètüremiyög yá suda haşlıcōh yá bişmiş gètirecōh. ğāyniyān (129) suda haşlıyōñ. onı vèrmez, çalışunu vèrmeS.
- (130) -dúñneri bitdiñ mi *üssü*?
- (131) -dúñneri işde ğelenegleri bóyle oluyódu. bi ğısım saıı ğúnnerine düşdü. çárşamba (132) ğúnine düşdü. buyúr? oyún èsgiden deve oyúnnarı yápaılarıdı simsim çekellerdi. rāmetlig biz (133) babamızıñ_annesine èbe dèllerdi, annemimize fèlan. *hasan soyılu* diye birisi çalışı bènım (134) babamıñ kuzeni oliy yāni dèdi ki *ıseyin* dedi ben rāmetlig èbemin sırtındayım çocuım, ben (135) de silah_atacām yènim dèdi dúunde dèdi, şindi dèduğ bu lafa dabanca sıgmıyálım da (136) ğonuşulanı dinniyelim arhadaşlar. şindi óndan sōña ağbileg mi ağküreg mi ó zāman (137) bèllī_olur. şindi orada oynadılar oynadılar ben silahdan ğorhdum çocuğken āladım, èveT (138) hagigi silah_ataılarıdı burda èsgiden.
- (139) buyúr? tabur mu? yōh. banyò yāpiyólarıdı taııarda ğúyevú banyò yāpiyólarıdı.
- (140) -órda yèrimiz varıdı taııa gibi ónnar batdı şindi èvelden oriyá ğótürüyólarıdı.
- (141) -oriyá ğèdiyólarıdı.
- (142) háyvacuğ diyólarıdı.
- (143) -áyvacığ yāni ğènel_ismi áyvacığ yāni áyvalarıñ_ismine háyvacığ dènilir yāni orta (144) ğısım, orta yol yāni. yāni bi kóyüñ ādeti yāni ğelenā. urba dèduğleri

èlbise yāni bi dèyişig ⁽¹⁴⁵⁾ yāni. yāni kırmızı, yeşil, māvi nè giyerseñ yāni. sen boydan boyá nè gèymişñ, divitin ⁽¹⁴⁶⁾ varıdı èsgiden.

⁽¹⁴⁷⁾ -şimdi önnar batdı háy canım şimdi kōvere gótürüyolar. bilmüyöm ki hèralda çárūdu. ⁽¹⁴⁸⁾ yòg yòg. çáruh.

⁽¹⁴⁹⁾ -İasdig varıdı baħ şindi herkeş gon_oldu, gon gon ayággabılar gon yāni dèriden ben ⁽¹⁵⁰⁾ şindi bunnarı gèyişem, niyé bunnarı gèyişem bi tōpluma gèdiyörüm ben yá ayággabı kötü ⁽¹⁵¹⁾ olı yá bı_ış, ayággabı kōtü oĻacāna bu İasdig kōtü_olur. èved. şindi bi de dúúnnerde şu ⁽¹⁵²⁾ varıdı kōy dúünü diye birisi çárşamba gúnneri oĻurdu. bu kōy dúünü herkeşi gine ⁽¹⁵³⁾ dāvet_édellerdi bu gún mesele saña ġaş dene gōnağ vèrileceg kim vèrileceg onı yazaĻlardı ⁽¹⁵⁴⁾ lisdiyé, bènim gōnām şu geleceg cumèrtesi gūnü yāni cumèrtesi gōnü baña dúuncü şu geleceg ⁽¹⁵⁵⁾ gōzlerdiK gèlen gèlirdi gèlmiyen gèlmezdi hazıĻı kim yiyeceg hazıĻı yapan_adam ⁽¹⁵⁶⁾ yiyeceK meĻbur gèlmesse. önda sōra adamıñ dúünü gèlirse ġarşuluğ yemeKleri gèlūdū davuĻ ⁽¹⁵⁷⁾ gèlūdū pasıĻ yapaĻlardı yāni. bu rāmetlig *nèriman altındā tūfegci* de. ben biliyörüm ben dağ ⁽¹⁵⁸⁾ uç şubaT iki bin doĻuzda ġáybetdīmiz bu *lèriman tēyzeyi* bu ġışĻala doĻdu bōşadıġ buñu ⁽¹⁵⁹⁾ èsgiden çoħ sóylellerdi. ben onnarıñ ġagigisini oĻurum.

⁽¹⁶⁰⁾ ġışĻalar būĻdu bugün dōĻdı bōşaldı bugūn. gèl ġardaş ġörüşelīm vaĻa ayrıĻıĻ_oldu ⁽¹⁶¹⁾ bugün vahid_eliñden eliñden vaĻ vaĻ vaĻ gècèler yārim_oldu anney āĻamağ kārīm_olduy ⁽¹⁶²⁾ her derTden yıĻıĻmazdım sèbebim ġayin_oldu vaĻ vaĻ vaĻ. saĻ.

⁽¹⁶³⁾ -*üseyin* şeyi *çām dede* evliyāsını annatdıñ mı?

⁽¹⁶⁴⁾ -annatdıĻ.

⁽¹⁶⁵⁾ -bèlediyeden yārdım_ıside oriyá vèlediyeden *iseyin*.

⁽¹⁶⁶⁾ -*İseyin* bi de ġúzel ilāhi sóyle yá.

⁽¹⁶⁷⁾ -şimdi.

⁽¹⁶⁸⁾ -hadi baĻım *üssü*.

⁽¹⁶⁹⁾ -hadi bi ġúzel ilāhi sóyle.

(170) -aşğından aşğılar yánsıñ yāresúlaḷḷah iki baş şarabıñı ğansıñ yā rèsúlaḷḷah şoḷ seni (171) sèvennere ğıḷ şéfaat_ónnara mimin_óḷan kennere cānsıñ yāresúlaḷḷah şoḷ seni sèven kişi vèrir (172) yoluna başı iki cihan güneşī sensiñ yāresúlaḷḷah aşıĝ *yunusuñ* canı ilmi şafaat ğanı (173) ālemleriñ suḷtānı sensiñ yāresúlaḷḷah failātún failāt vèrelim *muhammedenil mısdaḑayá* (174) seḷavaT. buyúr?

(175) -anam nasi harika.

(176) -arada doḥunuyòḥ arada doḥunuyòḥ da. yā cāmiden çıḥdım, dosd_eliñi sıḥdım, hoş (177) sèfā ğeldiñ ğeldiñ dèdig, arabañı yıḥdıñ dèmiş, biliyòñ mu adam misāFilleri buriyá yıḥdıñ (178) yāni.

(179) -size diyò baḥ.

(180) -düşünüb_étmiyelim arş, şu iki dünyá şu úş ğúnnüg dünyáda nè var ki düşünèceg ne (181) var èñ sonuñda ğabiriñ sonuñda iki dörT duvar var düşünüb_étmiyelim ar yā rebbelālemin.

(182) -*ıseyin?*

(183) buyúr?

(184) -babam ğaşda öldü babam?

(185) -*āmet ğóçaḥ* yirmi bès sıfır bir bin doḥuz_üz doḥsan sègis.

(186) -hèÇ_unutmaz hèÇ.

(187) -bunuñ babasına subáy dèllerimiş baḥ. èsgiden, amcañ tèrzi, *amasyáda* tèrzü_oldu (188) èmekli_oldu ğeldi burda çoḥ muazzam èlbise tikmesi yāni *mısdafa* amcanıñ, èer óyle bi (189) sıparış_ólusa gine yápar yāni yápmam diye bi husus yòḥ. saḷuñ. èveT siS nèrde (190) oturuyòsuñuS? èved. şimdi *èrzincamñ* çoḥ tārıhsel yönü var da ben dīnedim faḥad oriyá (191) ğetmişlīm yòḥ, *èrzincan aḷḷah* muḥafa dèpreminen de şirin, üzüm bāḷarınan da şirin, (192) dumannariyla da şirin her şeyiyen şirin. buyúr. èved dāları çoḥ muazzam yèlleri varımış (193) tārıhi kültürel yönünden. yòḥ beg oraḷarı bilemiyòrum. ó arḥadaş bunnarınan mı? ismiñ nè (194) seniñ? *musdafa* sen nèrelisiñ? óyle mi? *ĝaraseñirli* kóyden yāni *amasyá* kóylünden. *ömér* (195) *hócanıñ* kóyünden he mi? nèyse. öldü mü? öldü öldü ölmüşdür_ó ölmüşdür.

- (196) *êrzincana* girdim dumanni dâlar
- (197) *êrzincana* girdim nè güzel bâlar
- (198) elleri goynuñda bir gèlin_âğlar
- (199) bir gèlin_âlar
- (200) oy_anam anam nasıl dayanam
- (201) yanam_anam nasıl dayanam.
- (202) yüce dağ başında çadır_açarım
- (203) gahve bulamassam çember_içerim çember_içerim
- (204) seni baña vèrmezlerse alır gâçarım
- (205) oy_anam anam nasıl dayanam
- (206) ceylan gözlerine gurban_olduğum
- (207) tañrı sèlâmını almaz mısıñıS?
- (208) mevlam sizi süs_için mi yaratdı
- (209) biz gèl demeyince gèlmez misiniS?
- (210) gurbete gidenner azığ_alır
- (211) kimisi gider de kimisi gâlır kimisi gâlır.
- (212) kimisi savab_için *kâbeyé* varır
- (213) *kâbe* gapiñızda bilmez misiniS?
- (214) *sümmayim* ben bu dèrdi dèrin
- (215) başım_alıb diyâr diyâr giderim diyâr giderim.
- (216) yârim mâşâr günü dava idèrim
- (217) siS mağşer yèrine gèlmez misiniS?
- (218) -râmetlig *aşığ sümmâni* sòlemiş bunu *aşuğ sümmâni*. yâni bunı her_adam bécereyim yâni. ⁽²¹⁹⁾ buyúr? yög onı bég bilemiyóm yâni biliyórum da. onna çoğ muazzam yâni. ben biliyórum da ⁽²²⁰⁾ bilemiyórum yâni ezberimde yög yâni. saoluñ.

yòh şindi bi de bi şey soracām. ajlıg (221) susuşluğ? size bi áyran aľabülürüg yāni. yāni eđer size bi áyran aľabülürüm yāni. éve gèdelim (222) búyruñ. saol. siS_ikiñiS de *éřzincamı* mısıñıS bu bacı felán? sen? *amasyanıñ* (223) neresindensiñ sen? babañ nèreli? *gönicegli*. tamam *göniceg* fēnā dèyil yāni tanınır yāni. evet. (224) siS bu işlennen ūraşıyòsuñuS. *amasyá* bēlediyesinden. tamam ünivesde de dèyil mi? yāv (225) bize de bi araşdurma yapıñ bacım bēnim_ismim *hüseyin* siziñki nēy? şu arħadaş bacımıñ? èyi (226) üçüñüS yāni size bi áyran_alırdıg yāni. èyi. tamam. cümlemize.

YER : AMASYA/MERKEZ/Toklucak

ANLATAN : Emine GÜLER/Atike ÇANAK

YAŞ : 46/45

KONU : Karışık

(1) -biz buraluyug. *émine güler*. gırh bêsş gırh_ıltı var gızım_ışde. buralıyım dōma (2) böyüme.

(3) -*toğlucağ* kıyü.

(4) -*toğlucağ* kıyü. oğus öncegi ismi *oğuzumuş*.

(5) -yoh yoh *toğlucağ*.

(6) -*toğlucağ*. *oğus*.

(7) -*oğus*.

(8) -*oğus*lu bi dede varımış *oğus* diyolarımış *oğus* galımış_ışde.

(9) önceki düünneri bilmem, şindi şindi hepimiz de biliriz yāni. üç gün sürü (10) düünnerimiS, önceden çoğ sürermiş bi hafda sürermiş. bi hafda davul çalınurmuş onu şindi (11) üç gün sürü, öncekileri bilmiyöm yāni. hêç bilmüm güzelim vağlahi.

(12) -*oğuzıñ* en mühteber yēmē.

(13) -yāhni.

(14) -kêşkek.

(15) -kêşgek.

(16) -pılav.

(17) -şey guşbaşı dōranı etler.

(18) -*misāfir*_için de su bōrē çoğ güzel oğur.

(19) -böyüg ileenlerde bişī bahır galeyli lēenlerde, pılav oğuyō ondan sonā (20) kêşgeg_oğuyō, böyüg, kêşgeg bürüyoh. bir gün önce deliganniğlar toplanı danuşug

dēnī oña. ⁽²¹⁾ danışığ. büyüğler çarşamba gün böyüğler toplanıyò, pèrşembe gün deliñanlular toplanıyò, ⁽²²⁾ cumā gün dún başlı davul gèliyi, cumartesi günü de kıoyün bütün duvā oluyò, gadinınnarı ⁽²³⁾ erkekleri bütün o herkiş o yemegden yiyò, dışardan da gèliyòr. aħşama da hem orğ gelī, hem ⁽²⁴⁾ davul var, aħşama da döner daħıııyī. *atikē* az gèl gèl aha bu bülü. o bülür o bizden böyüğ.

⁽²⁵⁾ -*èrzincamn* neresindensin yávrum?

⁽²⁶⁾ -sen mi *amasyalı*sın?

⁽²⁷⁾ -sen şindig ne gibi şey yapacān?

⁽²⁸⁾ -*atike çanağ*. gırğ beş èlli de gırğ beş.

⁽²⁹⁾ -bisden böyüğ dedim yalancı çihartdıñ.

⁽³⁰⁾ -*oluş toħlucağ* işde. *toğlucağ oluş*. ben hiç bilmiyem öyle düünneri. bir hafdaııñ ⁽³¹⁾ düünneri ben bilmem.

⁽³²⁾ -onu aşşā inecēñ sen aşşāyā inecēñ, şöylé böyüğ insannara soracāñ. cāminin óñune.

⁽³³⁾ -şey *ğulfıye*.

⁽³⁴⁾ -èsgi düünner daha farħlı.

⁽³⁵⁾ -bir hafda düün oluyòmuş ey önceden.

⁽³⁶⁾ -tabi öncekinden.

⁽³⁷⁾ -ey annatılannarı ben satı görmedim de annatılan.

⁽³⁸⁾ -bunuñ annatdı dōru ó zaman.

⁽³⁹⁾ -önceden bir gün yarma dōyölarımış gızım bir gün, bir gün yarma dōyölarımış.

⁽⁴⁰⁾ -soħu düverdüg dērdi ebe, soħu nēyise o.

⁽⁴¹⁾ -bir gün dāmatı gótürülmüş, bir gün gèline gótürülmüş.

⁽⁴²⁾ -bir gün işgefe yaparlarmış.

⁽⁴³⁾ -tabi bir gün işgefesi yaparlarmış.

(44) -işgefe.

(45) -onnardan bi hafda sürerimiŝ onnarı.

(46) -bir hafda sürerdi.

(47) -bir hafda davuğ çáľunudu.

(48) -bağ bir ğún bağ eri şey yapaľlarımıŝ işgefe, ikincisi ğún yarma buľğur yapaľlarımıŝ, (49) üçüncüsü ğún nè yapıľacađsa o eve o yapıľacađmıŝ ya nè yemeg yapıľacađsa.

(50) -ōa hazıľlıĝ ğórū.

(51) -ōa ğore hazıľlıĝ yapıľuyómuŝ, üçüncü ğún sāten oraniñ ğeleni ğedeni hep dēlme (52) dağma bu kóy. hiç aĝrabası olmiyan yoğdur bu kóyde. hep ağrabadu.

(53) -herkiş_ağrabadu birbirine.

(54) -bi hafda ónde başlar, onlar yapıľacānı, yenilecēni yaparlar, üçüncü dördüncü ğünde (55) essahdan başlar sāten dúún.

(56) -pērŝembe ğünü başlı ğızım pērŝembe ğünü.

(57) -pērŝembe ğünü de dutaľla bi ğısır inek kēseller.

(58) -sēysanayi yoľlarlar.

(59) -sēysanayi yoľlaľlar.

(60) -sēysana dērúĝ.

(61) -ĝorĝma ĝorĝma.

(62) -şindi ğeliniñ sanduú.

(63) -hoş ğeldiñ diyi şa.

(64) -yatā, sanduú cēyizi gider ğızım o ğúñü.

(65) -sēysana ēvet. cēhizi sanduú, yatā gider dīcēñ.

(66) -cēhiz de oña cēhiz de.

(67) -çocuĝ ĝorĝdu ya ĝı. cēyizi gider dēyĩ yaz sen oriyá.

- (68) -yánına gêt gêt hiç bi şey yápmaz_öle hatlayıp vurma murma yápmas.
- (69) -gidemem dij.
- (70) -anām.
- (71) -burda da hêç büyüğ yoğ ki.
- (72) -yávrum hoş geldiñ diyi size şimdi işde.
- (73) -birden bārınca o ğorhduñ sen. hadi ğonuşuñ ğonuşuñ ğız yázsuñ.
- (74) -ğèliniñ êteberi cêhiz.
- (75) -ğèline yátağ, yorğanı, yásduu.
- (76) -sanduñ_ içine bi şeyler ğonuşuyómuş.
- (77) -sanduğda yárma mèselā eti, zéytinyā, haşgaş óndan sóna annesine ana donnū (78) dênürdi bandiglig yáni, parça.
- (79) -parça yáni.
- (80) -bêş altı tâne tellig_ içinde, bu şèkeri, ğòlanyası.
- (81) -ğınası.
- (82) -ğınası ğèliniñ tēllī, bunnar ohunarah cumādan çihıncı ğız évine gider, (83) sanduñ_ içinde.
- (84) -pêrşembe ğunı gidiyódu.
- (85) -duvāmız.
- (86) -cumartesi ğun olī duvā.
- (87) -duvāmıS cumartesi ğun ahıllım.
- (88) -pêrşembe ğun nè olī, bi şey oliy yá.
- (89) -pêrşembe ğun de danışığ oluyó.
- (90) -danuşuh.
- (91) -dèlüğanluğlar toplaniyó, oylum, çöreg, pisküvü çáyınan büyüğ semaverler yáhılıyí (92) belki on dene on bêş dāne çáyınan vèrilī.

(93) -aḥ ġızım aḥ nişanlılı oḷumuz_oḷsáydı sēni çāruduġ, sen zābahıman ġēlüdüñ, giderdiñ (94) hēpsini cannı yāşardıñ aḷ sana bi kitab.

(95) -ġız da bu kóydenise yábandan ġelmesse ġız bu kóylīse ġıza da başıma dēllerimiş (96) öncēden başıma yānı şey dolma sarılıyó ondan sóna hasuda bişiyó, kēşgeK yapılıyó, ondan (97) sóñā hēp kádınnar tóplanıyó orda yēñi içiyó, ondan sóñā oynanī hērkeş_éviñe ġēdiyé.

(98) -ġēlin hamamı da yapılıyódu önceden.

(99) -önceden yapılıyómuş ben bilmiyóm bacım. *birsene* isdediler şeye ġótürdüġ.

(100) -işde bildúġlerimiz bu bi tānem.

(101) *ġurban báyramı, ramazan báyramı* hanı.

(102) -gine var. gine birbirimizi alıyóḥ yēmē.

(103) -o şeyiñ böyü kimise mēselá bizim, bizim büyümüz kimise bu éviñ büyü kimise (104) isderse ki ġaç bıcaġ_áyrı dursañ áyrı hanı. o büyüñ_éviñe gider yēmeK yēñi báyram günü. (105) orda çöreg yapırs, ét yēmēmiS_oḷu, piriş piḷavımız_oḷur, tatlımız_oḷur. onnarı yapırs, (106) yēnilü, içilü óndan sóna biraḥur büyúġ évine ġēder ġuccúġ de évini ócānı tópaḷlar óndan sóna (107) da biyóḷ da yēñiden işde báyram ġēzmesi oḷu. şindi báyram ġēzmesi bile ġaḥdı yávrum. (108) tabī.

(109) -mēzaḷlıġlara ġēdiyóḥ *arife* ġünü ilkindiden sóña namazdan sóna ġēdiyóḥ.

(110) var şurda var yá.

(111) -*ġurban dédemiz* dépede.

(112) -kóyde kóye de baḥarsıñ üsden_aşşā. ben sizi ġótirīm oriyá. áyranıñızı içiñ de.

(113) -vaḷḷā ben bilmiyóm.

(114) -ben de bilemiyóm. tabi yāmur yāmayınca çihliiyó yāmur duvāsına çihliiyó. bu (115) ġaderini biliyóm yāni.

(116) -tabī gidiyóS oḥuyóS başına.

(117) -gidiyòS namaz gılyòñ iki rēkát, dilāñi diliyòñ. yām̄ur duvāsı oꞗı talebelerini (118) nēyini gētürüp yápyòlar öyle de yām̄ur_ için bu áydan sōña nisanda gurban kēsiliyé hēp (119) hērkişde boıundan gōpar sen èlli vērđiñ ben on vēriyòm, o bēş vēriyò tōpıanıyı iki tāne üş tāne (120) ineg_alıñi kēsiliyò gōca gōca gāzannarda bişī piıav. bütün kōylüye dādılıyó. üç bēş kıazan (121) öyle bişiyé kōylüye bütün dādılıyı çoğ de nēzedli oluyó. hēç gōrgma sen burdayım.

(122) -ērkeg ērkeg_o.

(123) -hoşuña gētdiñiz dēmeg gi.

(124) -onuñ adeti_o.

(125) -ēssaħdan da gābardı. bi de gırmızı giyerseñ oña da şey_ēdi beg.

(126) -bēnim. cuıuħ. yōħ.

(127) tēkilcán.

(128) -tam yerine gēldiñ madımağ, tēkilcán.

(129) -guş_ēkmā, tikencúğ, guş dili, gāz dili.

(130) -tavuğ gōzü.

(131) -var var sıraynan dē de yāzsıñ.

(132) -tavuğ gōtü.

(133) -şindi söyle hadi.

(134) -nē yāzdıñ ki? sıur dili, tikencúğ, yēmlig, saııncaħ, gāz_otu, saııncaħ_otu var yá (135) böyle. gāz_otu. tabi. hēpsinden yápdım ben buğún mēselá.

(136) -hēpsini gāruşduruyòñ, gūzel áyígılyòñ, gıyıyòñ.

(137) -gūzel_olū, nēzzedli olū. baħ sen de biliyòñ gōriyòñ mu ónnarı. ēfelig de yáS ēfelī (138) de yáS.

(139) -ēfelīñ nēyi gı?

(140) -ēvet.

(141) -aḥa ſimdi gèldi vaļļā *amasyádan*. bilmeg *amasyáñiñ* baſġa yèrini *amasyáliġ*_ama.

(142) nè gibi? ġazımız var cuļumuz var, tavūmuz var, ördēmiz var. var. arpa, būdáy, mısır, ⁽¹⁴³⁾ sōan.

(144) -aļ ġızım.

(145) -ikincisi pancar, èkin_iſde hërkeS. aaç_oļarag aḥa iſde böyle. yiyeceg ġadar ⁽¹⁴⁶⁾ hërkesin_eviniñ_önünde var.

(147) -kiraS her ſey var ġapımızıñ_ónünde buraļarda. ġóyümüz_aſſāda ġúzelim buraļar ⁽¹⁴⁸⁾ yeñi yápım yāni yeñi dēm̄em on sène oļdu gine.

(149) -bu mahallenin_adı *hanımıñ çifli vāli ġonā*.

(150) -nè ġúzel baḥ.

(151) -ġèldim ben öyle ġoydum_adını.

(152) -çalışmayı sèviyòm.

(153) -biz de èñ ġúzel yerde oturuyóruS.

(154) -baḥ èñ ġúzel yerde oturuyóḥ.

(155) -vaļļā ġerçegden de buraļar ġúzel. ben buraļarı daha çoḥ sèviyòm. ġızım ſimdi ſurda ⁽¹⁵⁶⁾ bi hanım_èlimiz var bi açar parfüm gibi.

(157) -parfümü nøyliyeg diyóñ he mi?

(158) -ġètmeñ aḥſam yèmēni yeyib_öyle ġediñ yávrum.

(159) -yáḥın yāni uzaḥ dèyil.

(160) -ta *èrzincandan* ġelmişin buraļara yolumuz düşer oraļarda *èrzincamñ* ġıyısından ⁽¹⁶¹⁾ ġóſesinden ġeçerúġ bëlki ras ġelürüg.

(162) -bëlki ras ġelürüg èviñe ġelürüg. *aļlah* nasib_èderse.

(163) -ġetü ġadaſım döküm biraz daha. iç_èy iç.

(164) -èlmadan da aļ èlma da.

(165) -*amasyániñ* baḥ yèmedim dème. *garaseñir* kimdensiñ *garaseñir*? kimden?
hā oḷdi, (166) *méhtap* da amcamızıñ ğızı. évet.

(167) -baḥ aḥraba çihdiñiS.

(168) -ondan sóña aslan yámanı biliyóS. arḥadaşı arḥadaşı yá işde eşimiñ.

(169) -saḷ sen saḷ. helal_ oḷsuñ.

YER : AMASYA/MERKEZ/Tuzluçalı

ANLATAN : Nebahat TEKGÖZ/Hamide BULUT

YAŞ : 54/35

KONU : Karışık

(1) -ben işde öle oluyodu gızım, davul zunna geliyodu, bi hafda davul çaldırıyelardı şimdi (2) ikĩ_ün çaldırıyelár.

(3) -yoh yá adını sóylemesiñ adını. adını da mı sóyliycãñ? yáv yënim başga yèrden çëg (4) bizim_işümüz var.

(5) diyom_a bĩ_afda davul çalduruyelardı işde pişoy, böreg büşürüyoduğ nèblim bi şeyler (6) dölma fëlan şindi öyle dólul.

(7) -hamama gidiyelárdı.

(8) -hamama gëdiyoduğ óñde. ölanı davulnan gëdürüb şöyle élbise gëdürüyelardı böyle (9) söhañda, şindi onnar hëp batdı nèblim ikĩ_ün davul çaldırıyelár buun_işde ertesi gün (10) gëlin_alıyõñ geliyõñ şindi. öyle oluyodu.

(11) altın beşi billig dahıyoduğ, ó beşi billin gıyısında da şöyle lira diyelardı kúçük kúçük (12) liraları dahıyoduğ, çeyreg kúpe tahtılar. bën yirmi yaşına girdi midi gëlin_öldüm sene. bunnar (13) zengúnúdu bağ göca göca şey dahıdıardı böyle giremise. giremise dağdıları baña dörd dene, (14) bilezúg yóudu.

(15) cëyiz_olarah da hayli_işde parça yëmeni öyle şeyler.

(16) gëlinnım bëyázıdı. yoh böyle duvahlı godular duvahlı godulardı böyle çiçeg yapıdıları. (17) bëyázıdı. iki dene de regli élbise aldıları. biri yëşilliydi biri pëmpe rengi. né diyõñ? saña diyi şu (18) biñaderiñ bah, biñaderiñ saña diyi.

(19) báyramlarda. óra órtúg ó yándan al hërĩ aslan. gız şuña eşgi şeyleri annat.

(20) -nëyi né annatıyõñ?

(21) -dúñner şeyler diyi nasıl_oluyodu diyi. biraı. éltim bu éltim.

- (22) -ò bènden bóyúg annatmuşdur size nası!_ōlacā. nè annadīm.
- (23) -taam *erzincandan* gèliyómuş da gèlmiş de bu.
- (24) -nèye gèldiñiS?
- (25) -araşdırma yápiyelár. ğoyá tēlevzóna mı şeydicegler. kitab çíhardıcañız. aman (26) èveliñ_ışleri kótúydú hēřī ğızım şindi, yá tabi şindi döner dahıyelár işde şeydiyelár ó zāman (27) pilov, çorba işde kēşgeK, dólma óyle bi şeyler sarıyelardı. yòh yòh tałliyá gèdiyó.
- (28) -ġabah_èkecem.
- (29) -ġabah_èkeceg.
- (30) -sòan èkecōh, ġabah_èkecōh.
- (31) -dırmū yēñi mi ałduñuS, kimiñ_o ğı?
- (32) -şey *sabireniñ*.
- (33) -*sabireniñ* mi?
- (34) -yög_ışde önnar dikiceglerim gótúruyóm.
- (35) -ġabağ, fasilyá.
- (36) -mādenús, mārōl işde nè ołusa èkecōh_önnarı. *nēbaħat tēggóS, tēggóS*. èlli dört. burału. (37) *amasyalı. tuzluçal* kóyü.
- (38) -*sóma duzluçal*. óñdeki adı *sómáy*dı şindi *duzluçal* kóy_óldu. èsgĩ_adı *sómáy*dı şindi (39) adı *duzluçal*.
- (40) -bēn nè bülüm *sóma* dēmişler. yō óyle annatmiyeláridı aynı *sóma* diyeláridı şindi (41) *duzluçal* diye. nèblīm şindi *duzluçal* dēmişler biyò da. bilmüyóm.
- (42) tarım, háyvancılığ.
- (43) -háyvancılığ, èkin_èkiyög.
- (44) -būdáy_èkiyòh, nòud_èkiyög başga bi şey_èkmiyög, pancar muncar_ólmū, (45) sòan_ólmū, suyúmuS yög. ġabah_ışde ğuyúda su var èccúg onu da sułarsağ. èccúg sòan yēmiye (46) ğızım şöle yēmiyé èkiyòh_az. çoh dól.

(47) òlma, kirás ołuyò.

(48) -cèviz var.

(49) -cèviS satmiyá dóúl yèmiyé.

(50) -yèmiyé gèndúzúmúze góre.

(51) -nòldi yázdıñız mı?

(52) -noıdu satdıñ mı?

(53) óyle bi bèlli bizim_óyle bi şeyimiS_olmuyò. yáyla çorbası, dólma, kèşgeK.

(54) -kèşgeK yapaıları èsgiden, şindi döner dahıyelár, çorba yápiyelár, piıav tamam_işde. (55) nası siS həc yapmıyòñuS mu?

(56) -súzme diyòh biS gati yáyıyòh yòurdu, tórbiyá gıyòh gèçı, onu gázana gıyòg bõle (57) èzeliyòg içine yımırta gıyòg, un gıyòg garuşduruyòg. andan sána içine nohud_atıyòh, yúzüne (58) de yã, nãñ_èdiyòg yiyòg. dólma sarıyòg, kèşgeK gıyoduğ óñde óñde, şimdi èyle dóúl.

(59) kèşgè de çólmeğlere gıyòh, fırına súrúyòg bütün yármáynan.

(60) -kèşgeK çölmè dèller_oña gııpları var iki dene.

(61) -kèşgeK çölmè dèller şoyle şoyle gııpu var, tencere dóúl çólmeK çólmeK gıved gibi. (62) onuñ_içine gıyòg, içine yáv gıyòg, èt gıyòg nohud gıyòg, yarma gıyòg gıyòg_öyle. fırına (63) gıyòg bişı. èkmeğ èkmeğ búşúdúmúS. èkmeğ pişiriyoğ sòmun sòmunu çııardıncı da onuñ (64) peşinden ó kèşkè súrúyòh_işde. mutıaıa yápiyòh_onu. İsdüne de yáv_èridiyòg bi tava èy yáv (65) cızır cızır úsdüne de bóyle.

(66) báyramlarda da mayásuS gómbe búşürüyoğ bóyle tepsilere gıyòg, yúzüne yımırta (67) çalıyòg, súrúyòg fırına gızarı çııı. hélva buluyòg. mayásiS gómbe. hélvayı da unnan yávu (68) gıyòg, yáv gıızıncı unu gıyòg_içine garuşduruyòg içine bi çeye de gázana da şérbed_èziyòh ó (69) şérbedi boşadıyòh_içine ó gızarıncı un gızarıncı şoyle gúzel hélvã_olı.

(70) çocuğlarımız var. bènım doıız dene çocım var. onuñ?

(71) -dörd dene de benim var. iki gız iki_õlan benim.

(72) -kırklama nasıl? gırhı doıuncu bi bahır su alıñ yáníña bi de altın yúzũñ_ıçine atañ (73) gümüşü, gırh kere eliñi baturuñ çıhañ_ışde gaç kere oıusa gırğ mı olur, ön kere baturuncu (74) gırh_olur. sõna yĩhiyõh.

(75) -bah bah bah yeçenim bah eşginiñ tárihlerden.

(76) -eşginiñ garıları bu buña sörıcãñ.

(77) -hõş geldiñiS gızlar. nãsi_olurum yörüyemiyem her yerim sahad. nã_ãrasıñ nã_ãrasıñ (78) háy yáv.

(79) -õndan sõna datlı yápiyõğ báyramlarda gızım ben bóyle. bu tęzyeñ açı bóyle bu yeñgen (80) yengen_açı, ablañ ablañ, şerbeti gáyadıyõğ úsdüne dókıyõğ.

(81) -*hamide buıut* sen bunu unut.

(82) -bu da aşıh_olmuş bizim aşıh_enişde var oña aşıh_olmuş.

(83) -maragıandım. anamdan döğlı yáşiyõm bilmiyõm ki oıumuşlım yõğ gı_aşımı. yõğ. (84) biraıı. *sõmaıı. sõma.* nẽblim bilemem ki *sõma sõma* işde eşidiyõh. *sõma* dẽrúğ, şindi (85) *duzıuçal_oldu* õñde *sõmá*ydı. işde bilemiyõm.

(86) -yõhardaki çalıñ_ismi *tuzıaçalı* õ yúzden.

(87) -çal buralar.

(88) -şu tõkeniñ_ismi *tuzıaçalı*. şõle gáyá duzu gibi bi duz varmış.

(89) -õndan demeg gi işde. ben bilemiyõm benim yáşım gẽtmiş, ben_ahlım başımda yõh. yõğ (90) yõğ. benim_áğlım yõğ valıã õnnar benden ahııııı.

(91) -dúınnerde şeylerde diyi ne yápiyõduñuS diyi kęşgeK, dõlma sarıyõduh_õñde de mi, (92) şindi óyle dóúıl döneğ dahıyõğ.

(93) -evlendúmú ne yápacãñ da gızım? yõh gaçumadım nári dúúr gẽdiler, verdiler_ışde. (94) gaçımadılar. ehdiyállara sorma sen, şindi ahıııııılara sör, gẽşlere sör. valıã gáfam yõğ, benim yõğ (95) gẽtmiş gafa. hasdayım hasda. eyı_dóúılım gẽdiyõm ben baña bi şey deme sen sorma. õnnara (96) sor sen hadi bağ sorma. gúsura bağma.

(97) -*halime halime.*

- (98) -anam ben de mayalı yuurdum daa gózúm almı.
- (99) -otuz beşe girdim. ben de buralım. yá şu kıyüñ şey depede bele gayalar var bóyle ezince ⁽¹⁰⁰⁾ tuz gibi oluyó oriya *tuzlaçal* demişler, hanı tuza beñziy diye gayalar, *tuzlaçalı* demişler, kıoye ⁽¹⁰¹⁾ de isim_olarah ó çalıñıñ_ismini vermişler *tuzluçal* demişler.
- (102) óyle türbe yög da hanı evliyā var diyolar_ama óyle türbe yög birda. mezañın yanda var. ⁽¹⁰³⁾ *hamidē_ēbe* bah sana. evliyā diyi bah bu. *asiyé ēbe* var yá.
- (104) -pıñarıñ yanında órda gızım yoharı pıñar deller órda mezelligde.
- (105) -hāmileler_órdan geçerken eliniñ neriye görsa órda iz yapı.
- (106) -iz yapı.
- (107) -siyah beñ_oluy yāni.
- (108) -yo óyle bi şifāyā getmiyelar.
- (109) -yoh şeye şe yapallar.
- (110) -mum yahañlardı eşgiden.
- (111) -inegleri danañarı almiy yā ó zaman yularını gótürüler oriya birañular, gétürür başına ⁽¹¹²⁾ dañallar.
- (113) -mazlumlaşırduñ ó zaman. mazlım_olur.
- (114) -yapı bah o dōru. eliñi nere görsan órda iz yapı.
- (115) -yāni bismiñlah_edeñ şöyle görsañ çocūñ_órasında bi beñ_olur ufacığ gara bi beñ.
- (116) -ziyāret_ēdī zāten mezañlı.
- (117) -báyramlarda ziyāret_ēdiyoh_işde.
- (118) -ohurken oña da.
- (119) -*asiyē_ēbe* deller.
- (120) -*asiyē_ēbe* diyolar. óyle diyolar bilmüm_işde, eşgidendir óyle diyolar.

(121) -mum báyramları gèliy yá ó zàman gèdeller, çocuğları mum yáhađlar. şindi yapmıyolar. (122) mum báyrımı dèller. ğandil báyrımı. ğandiller_olıy yá. mumu yáhiyelardı çocuğlar hèp (123) mumu alan gèdellerdi èsgiden óyle èdellerdi_ışde. bèn nèblım mum yáhađlardı. mum yáhađlardı (124) óyle èsgiden şindi de atuh óyle bi şey yapmiyelá.

(125) -yá şandil báyrımınıñ_anlamını hanı mum yáhmađ gibi dèmek, oriyá mum (126) yáhiyelármıř. çocuğlar yápiyómuř.

(127) -onı ışde èsgiden dèmeg gi ğoreneg yápiyelármıř gi çocuğlar da gidib yápiyódun_áynen (128) yáhiyelardı.

(129) -şimdi yòh_óyle yápañ. háydin ğúle ğúle.

YER : AMASYA/MERKEZ/Tuzsuz

ANLATAN : Halim Ersoy

YAŞ : 54

KONU : Karışık

(1) benim? *halim érsoy*. elli ałtı dõumlu, elli üç mü ołuyó? évet *tussuS* köyü merkéze (2) bālı. niye *tussuS* dēmişler? bi sürü bi rivāyet var da şindi birisini şõle diyõlar, *amasyānıñ* (3) èsgiden pādişahıñ zāmanında mı, vali valiniñ valimimış pādişāmıymış su gótürmeg_ için (4) *amasyáyá* bi yerden su gótüreceglermiş o suyúñ gāynāna da bi rivāyete göre ejderha suyúñ (5) gāynānı guruduyómuş gidib gidib içiyómuş suyú koy vėrmiyómuş. tuz toblamışlar bütün her (6) taraftan, bu kóye gēlmişler bu köy de tuz vėrmemişler, bura ondan sōra *tussuS* dēn bi (7) rivāyet_ öyle. bi bi dēne de başga bi şey vardı, o benim hatırımda dējl amma angisi dōru, dōru (8) mu yānmiş mı bilmiyóm. ve öyle yāni diyerini bilmüyóm yá. diyerini bılmüyóg gi. o öyle (9) bi şey, bı de başga bi şey dağ vardı da onu hatırlayāmıyom onu yá. *atatürkün* işde bū (10) mācirleri ó yāndan *selānigden* gētürdünde burdan taḥas mı taḥas diyeg yāni biz şindi taḥas (11) yāpmışlar.

(12) -mubādele mi diyõlar ona?

(13) -mubādele mi dēniliyó nēyse işde öle ołmuş yāni bōrdan *ėrmenler* ó yāni gitmiş, (14) ordan mācirler *türgler* yāni *selānikden* buriyá gēlmişler, orda bölge bölge dağılmış yāni her (15) tarafa dağtmışlar. bura da bi *ėrmeni* köyümüş yerleşim yeri öleymiş. önnardan yoḥdur yá (16) önnardan duran yoḥdur évet önnardan.

(17) bi şindi şey bir_ afda davul çalıyódu düün ołuyódu bir hafda, meselá şimdik sałona (18) gidiliyó veyáhut da éviñ_önünde kēndi éviniñ önünde bi şeyle düzenneniyo, masalar, (19) sandalyálar, ó zāman öle dejdı, ó zāman şõle danışıg dēniliyódu, yemek vėriliyódu, (20) ilk_ aḥşam başladı aḥşam yemeK vėriliyódu, bir hafda davul çalıyó düün gece gündüz gec, bi (21) saat bire gadar ikiye gadar davul çalıyó, oynuyõlar simsim diyõlardı, ateş yáḥıyõlardı (22) étrafında oynuyõlardı gece, gündüz de sabahdan aḥşama gadar kóyüñ_ içeresinde belli (23) yellerde méydan

yèlleri oľuyòdu biliyòn mu, toplantı yèlleri, oraľarda davuľlar álař haláy ⁽²⁴⁾ èkiliyò, ifte tèlli oynanılyò, gèceleri simsim oynanı.

⁽²⁵⁾ -yèmegler yènü dè.

⁽²⁶⁾ -yèmeg işde ilk aşşam yèmeg danışış dèniliyòdu oña, yèmeg dókúľuyòdu işde òle ⁽²⁷⁾ oľuyòdu.

⁽²⁸⁾ báyramlar dā áynı da ò zámanki nası dèyim ben, ocuđ oluđ ò záman daş fazla ğabı ⁽²⁹⁾ ğabı doľařıyòdu ocuđla şeker topluyòlardı, para vèren para vèriyò da, para da beg ⁽³⁰⁾ vèrilmiyòdu da şeker gènelde şeker vèriliyòdu. bènım ağım èriyò, kèsme şeker, áy şekeri ⁽³¹⁾ var yá onuñ bile vèrildini biliyòm ben yāni hatırlıyòm. tamam o yèmek yèniliyòdu, şey ⁽³²⁾ báyram namazdan báyram namazından ıhıb gelindı záman yáđınnar hısım ađrabaľar ⁽³³⁾ topľařıyò bu arayá orda yèmek yèniliyò, òndan sōna ocuđlar ıhıyò bütün köyüñ her tarafını ⁽³⁴⁾ gèziyòdu ocuđlar. yá meselá bu şindiki iĝoľata, şeker ònna yoğdu ò záman ben ⁽³⁵⁾ hatıllıyòm yāni kèsme řekeriñ bile dağdini biliyòm vèrildini ocuđlara.

⁽³⁶⁾ ben *isdanbuğ*da yábdım asgerlimi, yirmi áydı. biz yirmi, yirmi_ikı_áy oľaraĝ ⁽³⁷⁾ gitdidig, biz asgerdeykene bitmemize asgerlin bitmesine yáđın ikı_áy asgerlik indi bizim ⁽³⁸⁾ dèvrelerde. yirmi áy yábdım. *isdanbuğ*da piyāde oľaraĝ yábdım da, yirmi áy yáľnız yirmi áy ⁽³⁹⁾ řòle biz bizim dèvremize bizim tèrtiplerimizde asgerlik indi ikı_áy indi ò záman, yirmi ⁽⁴⁰⁾ ikı_áydı dèmeg gi gitdimizde ikı_áy indi ò záman. he òle bi şey oláy hatırlamıyòm ki, yoğ ⁽⁴¹⁾ yoğ yá òle bi hi_atırlamıyòm.

⁽⁴²⁾ -vardur vardur gine de èyi kötü bi şey vardur annat.

⁽⁴³⁾ -hatırlamıyòm ki, èvet hatırlamıyòm.

⁽⁴⁴⁾ -*gèliboľu mèrkez omutanlı*. inzibat oľaraĝ yábdım. ve benim ğünümde *kıbrıs* ⁽⁴⁵⁾ *harekati* başladı èvet. üç_áy ayāmdan bot ıhırtmadım ben, üç áy ayāmdan botları ⁽⁴⁶⁾ ıhırtmadı, bu ipsaľas sınırıñda gèzdim òle, *yunan* ordusunda yāni.

⁽⁴⁷⁾ -şey oľānüstü hal mı dèniliyò seferbelig.

(48) -ve gelen 0 zâman şey vardı böyle meselâ asker sevkıyatı vardı, gelen sivilleri (49) indiriyoduğ biz inzibat olduımız_ için arabağardan otobüslerden sivilleri indiriyoduğ, asgelleri (50) bindirib birliğlerine gönderiyoduğ. tırafig noğdağlarını şalışdırıyoduğ bi inzibat (51) olduımız_ için yâni, hizmet diyelim.

(52) -madımağ var evet.

(53) -madımağ bulunuy0.

(54) -tam 0 şindi sez0nu, bu zâman şindi zâmanı.

(55) -tam zâmanı şimdi.

(56) -yemlig deniliy0, bazısı yemlig diy0, bazısı tekilcan diy0 onun adıña aynı otun adına.

(57) -keçi yemli diye bi yemlig var.

(58) -0 yemlig iki iki çeşit, keçi yemli deniliy0, öbür yemlig deniliy0 öyle.

(59) -yenen otları diyosuñ deñil mi?

(60) -yenen otlar onnar.

(61) -yâv bazıları dağ var ama.

(62) -çey öbürleri de var da.

(63) -bayannar daha iyi bilüy0 o işleri.

(64) -onu biz bilemeyiS ki bayannar.

(65) -oña kaba pancarı diy0lar, onnâdan topluy0lar ama hangi tür.

(66) -bi de gölün yanda nêy diy0nar oña, s0le yâprağlı.

(67) -su terası.

(68) -su terası.

(69) -su teresi diye şey de var, o da yenilî evet.

(70) -önceden yapıy0lardı.

(71) -o su su teresi heralde.

- (72) -tabi tabi su tèresiniñ yapılmıyò da öbürleri yapılıyò.
- (73) -çī yëniliyò da öbülli yēmā yapılıyò.
- (74) -su tèresi bayā normal tère gibi goḥusu faḷan.
- (75) -şurda var da ilaç_atıldı da gurudu.
- (76) -ilaç_attılar.
- (77) -suyūñ_çinde orda su tèresi var da ilaşılandı.
- (78) -áyını bu tere gibi lèzzeti tadı faḷan hepsi.
- (79) -áyını öbür tèreyé benziyò lèzeti. öbür otları da meséla ḡuş_èkmē dëniliyò èfendim ⁽⁸⁰⁾ şindi bizim *sélānigden* gèlenner bizim mācirlerin böyúḡleri maçış diyòlardı bi otūñ cinsine ⁽⁸¹⁾ nèyse ò artıḡ nè dèmegse.
- (82) -acaba *türkçesi* mi öylé kim bilir.
- (83) -bilmiyöm artı öyle dëniliyòdu. var òle bi ḡaç çéşid de biz bilemiyòḡ yāni onnarı. òle ⁽⁸⁴⁾ yāni. bi şey deyil biz teşeggür ètdig.
- (85) -bi şey dèyil.

YER : AMASYA/MERKEZ/Uygur
ANLATAN : Suna ÖZDEMİR/Fatma ERDOĞAN
YAŞ : 60/62
KONU :Karışık

(1) -pişlav yapıyoduḡ, saz ġapıyoduḡ, ġadeyif yapıyoduḡ, işgefe büşürüyoduḡ. (2) *sunā_özdemür*. atmış. *uyğur* ġasabasından. háyır. évet.

(3) -bélediyelig_amma hiç.

(4) -bélediyelig. yoh̄ yávrum bilmiyem_onu. yoh̄ onı bilmiyem.

(5) háyır èsgi bi dúñner gibi dèyil. èvelden atnan ġelin_oluyduḡ, ġeliyelerdi ondan sōna (6) saÇ ġapıyoduḡ, uç ġún işgefe yapıyoduḡ, évet uç ġún işgefe büşürüyoduḡ. ġadeyif yapıyoduḡ (7) ondan sōrra davulnan, zunnáynan ġelin_oluyoduḡ. bir hafda. évet bir_afda óylē_oluyodu. (8) ġeliniñ cèyizi iki ġún_èvel biyó ġeliniñ cèyizi gidiyodun, évet. ġeliyoduḡ asıyoduḡ, asılduḡdan (9) sōra iki ġeçe ġına ġeçesī_oluyodu, iki ġeçe. iki ġeçe bizim ġörenemiz_oydu. oynnar, (10) oyun_ için, óynamah_ için oluyodu óylē_oluyodu. üçüncü ġeçede üç ġeçe sōña da üç ġeçe sōna (11) da işde bir hafda bazar ġúnúde ġelin_èniyodu. èrtesi ġún dōvah_oluyodu. kēşgeK (12) büşürüyoduḡ, gine áynı oyun_oluyodu ġadınnar oynuyodu. dabi dēf yalıyoduḡ. dēf çalıyoh̄ dēf (13) çalıyoh̄. dēf çalıyoduḡ. definē_oyuyoduḡ. évet. olmaz_olu mi?

(14) -su sızıyár sızıyór daşlarıñ_arasında.

(15) -évet dēfci de bu. bu da çalıyodu.

(16) -dēf yoh̄ sini vardu.

(17) -sini ġetú. èvelden bóyleydi yávrum. şimdī çalgúynan ondan sōrra ġelenemiz, ġörenemiz (18) şimdi çalgúynan yapıyelár, èvelden bóyleydi bizim zâmanımızda. taḡsi né yōudu taḡsine (19) ġelmiyoduḡ, ġelinī ata bindürüyoduḡ atnan ġótúrüyoduḡ èvelden óyleydi.

(20) -ğafamıza geçiriyelerdi eç bi yeri görümü, ciminnig.

(21) -ciminnig evet dövahlıh yöhdu.

(22) -şöyle bi yánnu gırmuzu, bi yánnı siyáhsı gibi, geçürüyële atıñ_úsdúnde èyere (23) oturuyòduh, úsdúmúze geçirú, fësimiS de bëylé sèPed_óriyelerdi, sèPediñ_úsdúne goyálardı (24) hëç görmiye, bënım at da gótúnü atıyòdu. ata bindũmden hële görhmuyòm.

(25) -çihma yár zúlfúñ dara

(26) uradıllar nazara ũradıllar nazara

(27) başına bir hañ gèlse

(28) zannetme ki nazara

(29) zannetme ki nazara

(30) amanını yándım dañdı şu ...

(31) èy sevgisi gèlî, áşşama içeri girî, başında fës var yá, érkeg içeri girceK, èsginiñ érlegleri. (32) hes bësh atdan_indũmúz gece, fës bëyle başımız ğafamıza gèldiyse furuyú, düşmiyò bāniyòğ (33) ğız bëyle bāniyòh örtüyòğ yá.

(34) -èveldeñ bāşış mi varıdı.

(35) -atdan èninci de çerez_atıyelá, tabā da başına ğalduruyelá atıyelá.

(36) -èveldeñ_óyleydi şimdi para atıyelá. gırmıyelá.

(37) -érkeglik satıyelá, érkeglik satıyelá yáñı bize ğarşu.

(38) -tabā atıyòla. *fátma érdòan*. ğı bēñim adımı nèyé yazıyòñ yá? atmış_iki.

(39) -... içinde bir yúvâımız_òşáydı

(40) èvimiziñ_ónúnde çocuhlar_òynasáydı

(41) nēdir senden çekdũm mérhamet yòğ mu yárim

(42) ğabahat sende dēyil saña gönül vèrende.

(43) èllere yár_èllere bülbül ğonur ğúllere

- (44) nédeyim bu canım sèniñ ...
- (45) èllere èllere yár_èllere bülbül gonar güllere
- (46) nideyim bu canım sèniñ ... èllere.
- (47) nideyim bu canım sèniñ ben èllere ...
- (48) -hèlal_olısuñ.
- (49) -èvelden gèlin_òlmamız da bóyleydi. şimdig dèyişiyò gètdúgce. èvelki gèlin_òlmamız ⁽⁵⁰⁾ daa bambaşgáydı, şimdi gètdúgce dèyişiyò.
- (51) -sen de saõlun yávrum èmrüñüz çoõ_olşun.
- (52) -yánar yolun gıyısına
- (53) caırın bèy dayısına
- (54) gız_anam gınan gutlú_olısuñ
- (55) gutleş ... olşun.
- (56) -bi de zabaõdan zèrzemiz de bu. zabaõdan hanı bazartesi gún, zèrze dèrúg.
- (57) -zèrze zèrze bèyle sinī aııyelá gápıda çalıyelá, bi õlan_èvine gidiyele biyò gız_èvine ⁽⁵⁸⁾ gidiyele.
- (59) -cināyet cināyeT gèldigce hamuru
- (60) bişmişe bènziyor_onuñ somunu.
- (61) sırtıma yúkledim gider_amuru
- (62) uçun guşlar_uçun ben_anama giderim.
- (63) hem_anama hem sináma giderim.
- (64) şu górunen_anam gèlin ....
- (65) fès başıma vèrme düşem ...
- (66) gıruıdı mı bizim_eliñ yèrisi
- (67) uçun guşlar_uçun ben_anama giderim.
- (68) hem_anama hem sináma giderim.

- (69) -bunna yòh. şindi atuh biraħduh, ğaħdı şindi yèni mòda.
- (70) -... sıyrıldım emdim
- (71) bir dünyá yòrganın_altına daħdım.
- (72) ğèlin nèy?
- (73) -èveldeñ_anasunuñ_aldũnu giyellerdi dèyil mi nã_alışan onu giyòlardı.
- (74) -èlbise anamızıñ_aldũ èlbise.
- (75) -èntari èntari hanı èntari oluyòdu bòydan bòyá yáni. onı annesiniñ ğèydúru,
- (76) dividin_oluyòdu, düz basma oluyòdu. dividin dividinnerde, kètennerden_oluyòdu.
- (77) -ğoblin oluyòdu.
- (78) -èveldeñ óyleydi ama şindig her şey yöreden yöreyé dèyişiyò yáni atuh.
- (79) -ğèlinnig yòudu yávrum.
- (80) -ipeğden mèselá ğırmızı, bèyáS, kırem rengi_oluyòdu, yeşil_oluyòdu onuñ_úsdúne.
- (81) -úsdúne bi ğazaħ.
- (82) -óyleydi yáni.
- (83) -başına dingil ğoyelardı bòyle fès ğoyelardı.
- (84) -hanı şindig yirmi_üç nisannarda oynuyelá yá, onda onuñ_úsdúne ufacuğ bi tas gibi (85) onu çeşid dülbetlerne, yázmaħarna bālaħlaħdı. bi tarafı yeşil, bi tarafı ğırmuzu onu úsdúne (86) örtellerdi óndan sōna ata binerdiñ.
- (87) -ciminnig ciminnig yáni hanı. ğèliniñ ğünü ğèzer yáni ğózú heç bi yèri ğórmeS kimse bi (88) yèriñi ğórmeS. ayáħlarınıñ_ucunaca órtúğ_olu. èvet. atın_úsdúnde sōradan taħsi çihdi, araba (89) çihdi motur, çihdi biz_ata bindúğ yáni. ğoşmuyòduğ da.
- (90) -èvet èvet èvet biz ğoşmuyòduğ da érkeglerimiz ğoşuyòdu.
- (91) -èveldeñ dāmatħa ğoşuyòdu.

(92) -damat at yářiřına gèdiyödu. damadımız_atdan dúřúyödü, yòh canım gèlin_olükene (93) damat atda yíhanyödu bi èvliyámız var.

(94) -gèlin hamamınıñ_öldü gün_oluyödu yáni.

(95) -o gün yíhanyödu ata biniyelárdı at gořuyelárdı, yáriř_atı gibi.

(96) -yáriř_oluyödu.

(97) -*hacĭ_asan baba* dèrdúg. bizim her_asgerimiz_öriyá gèder bi ziyáret_èder, bunnu (98) ġannamadan ördan gèlúr. néyi var mı yávrum? hacĭ_asan baba. hayır yög. sırtı ġařmanı, sivilceg (99) çihān, çocuhlar bèbeglerimiz ürüfè_oluyö.

(100) -ürüfe piñarı dèrúg. ürüfe piñarı.

(101) -*hacĭ_asan baba* ürüfesi geçi çocuhlarıñ. çocuh_öriyá ziyáret_èder, ġurbannāni adaġla, (102) ö asgellerimiziñ bunnu ġanamadın gèlú sènesine asgelliñi yápar gèlúr, öriyá ġurbanını (103) kèserúg.

(104) -ġótúrúr ġurbanı kèserúg_önuñ maġ ġurbanı kèserúg.

(105) canım cémimiz_olúy da oriyá gètmiyöruS. cémimiz_olúy.

(106) -cumāġıhda gine cumāġımız_olur.

(107) -ġurban kèserúg yāni bu èvliyāmız, tabi.

(108) -kèsiyög ġurbannarımızı kèsiyög. èvet èvet. èved öyleydi hèp_öyleydi.

(109) -şindi ohıyelá ohıyelá davet_èdiyelá.

(110) -açġım ben siSi size doyúm_ölmaS, size ġöláy ġelsiñ, misāfirim ġelegeK. ikbal yılmaS.

(111) -anneñ nası?

(112) -annem èyi maşalah, çèlig gibi gèzi.

(113) -èyi èyi óúnde adam yödu zèfer ġalıyödu.

(114) -alıñ défi saġlañ de ilāzım_olú.

(115) néyi sórcāñ yávrum.

- (116) -ğızım sırfö_örtada gèlin bi yèmeg yèyiñ.
- (117) -yábancı yòh həc_érkeg yòh həc.
- (118) -nèrdeydiñiS? kèşlig mi? ğarşımız_aa. yòh canım, bırası uyğur bırası yávrum, mòramu ⁽¹¹⁹⁾ var, kèşlig var, tatar var ğoñşularımıS çevremiz yāni. çocuḡla bırdā oḡiyā oralarıñ çöcuḡları ⁽¹²⁰⁾ bırdā oḡı.
- (121) nèy yávrum. èfelig vār, şey var pürpürümüñ_adı nèydi? sèmiSotu var. bi de şey var.
- (122) -kómeÇ var.
- (123) -kómeç var.
- (124) -yèr pancarı vār.
- (125) -öuḡ_otu vār.
- (126) -mèndeg var yávrū, mendeK. pancallarıımıñ hèpisi_ışde ğúzel bınnar èvet.
- (127) -yápiyòh suḡu pancar var, dingilcüg dèrúğ, tóuḡcuḡ dèrúğ, atları isimleri var_ama. ⁽¹²⁸⁾ tamam. dingúlcüg, ètlüce dèrúğ, şóyle pamığ gibi ğabarúğ ğabarúğ, ğara èrúşde, davşan tópu, ⁽¹²⁹⁾ ğarâ_úz ğarâ_úz pancarı. yòh yávrum o ot. ğuş èkmā var.
- (130) -illā yènenúmu yázıcañ ècúğ de batanı yázıñ.
- (131) -ğórevli oḡarah çıḡdıñiS he mi yávrum? èkmeg ğapısı oḡsuñ.
- (132) -aḡḡah_ışiñizi ras ğètúsúñ yávrūm.
- (133) -saḡḡun ğúle ğúle ğedñ.
- (134) -çáyınızı şékelleñ hadi.
- (135) -bèn_ıçmıcem. sütlüden aḡdım yá yòh.
- (136) -yèr misiñiS ğızım? sütlaç.
- (137) -südünen yápiyòh südlác südlü diyòh yāni kóylüsü südḡaÇ. südlü ben südlü diyòm ⁽¹³⁸⁾ südḡaÇ.

(139) -paḥlava vār.

(140) -yávrum yávrum şey néydi yávlu var, çókelúglú yápiyòḥ yávlu yápiyòḥ, yáni (141) gózlemeniñ_ismi (142) çókeligli diyòḥ. kèşkē évet yápiyòḥ. dúúnnerde yápiyòḥ. dúúnnerde dúún

(143) bitdúgden sōna yápiyòḥ.

(144) -értesi gún értesi gún.

(145) -dóvaḥda évet dóvaḥda kèşgeK yápiyòḥ.

(146) -piḭlav yáparuḥ, kèşgeK yáparuḥ, saḭata yáparuḥ. yòḥ yòḥ bîrda yòḥ.

(147) -şimdi kōfore gidî yávrum kōfore.

(148) -yòḥ canım yòḥ dōvayî oḥuruḥ dōvayî, êkin_ataruḥ, dōndúgce dōndúgce úsdúne bi (149) dasdar sêrerúg, êkin yêre dōkúlmesin çiyınanmasıñ dèyi, dasdar yáni dasdar, çuḭ sêrerúg. gèliniñ (150) başını uç kere oḥuyáraḥ ataruḥ ó bûdayî. *guran*, tabi dōvã_oḥuyòḥ canım gurannardan. (151) hayıllî_oḭsuñ, bèreketli oḭsuñ, gèlinimiziñ cocū oḭsuñ onuñ_úçún éderúg yáni éyle ıtıgatlarmız (152) var. heç bōş gèlmeS.

(153) -hêp tōre dahıyòḥ. tōre dahıyòḥ, ismini de oḥuyòḥ fèlam şundan şu bu.

(154) -fèlan şu hêdiyeyi vèrdi, işde fèlen şu hêdiyeyi vèrdi.

(155) -èsgiden onı dêsene, ébedē ébedē.

(156) -ébeden ... aḥcañ çoh_ossuñ, yúzúñ_ağ_ossuñ .... kèşkún_ossuñ. bu annenesinden. (157) çáyını iş de óyle çáyını iç. ébede gèlin_ébede aḥÇañ çö_ossuñ aḥçam çö_ossuñ (158) yúzúñ_ağ_ossuñ, padişahımızñ_atı gıḭıcı kèşkún_êtsúñ, atı yórúg gıḭıcı kèşkún_ossuñ, atı (159) yórúg, gıḭıcı kèşkún_össun, atı yūrúg yáni gáyretlú atı yūrúg, gıḭıcı kèşkún_össuñ. daḡ néydi (160) gı?

(161) -darusu önnara oḭsuñ.

(162) -darusu évlatlārına ossuñ. *aḭlah* başaca vèrsiñ, dèdümúz duva bu yáni.

(163) -évet óyle oḥuyòḥ hêrkeS né gètúmúş.

(164) -tabağ gétüreni fêlam tabağ gêtdú aļlah_ónunkilere de vèssiñ diyòğ tòreliyòh bèyle. (165) gèlin sandalyā oturu dõu tarafa oturu, yüzü açuh canım açuh, aļşamın_érkeg aşdı yúzünü dağ (166) nèye ğapadağ.

(167) -áyşamınan érkeg_aşduğdan sōna bize lúzúm yòğ. óyle_oluyú.

(168) -aļlah_eyi ğünnerden ayırmasın yávrum. hadi.

(169) -bunuñ_ismi burma ğómbesi, hadi sóyledúğ. bunu yáziyòh yúmağlıyòğ biyò.

(170) -óna az bi mayā_atıyelá pağ mayası. ó ecúğ şöyle ğabarıyò, ğabarncı ufağ ufağ (171) yúmağlıyelá yáziyelá haşğaşlıyelá bi dağ buruyelá, siniyé ğoyelá. haşğaş_ó siyáğ haşğaş. (172) biS_èkiyòğ.

(173) -áziyòh dibānen dówúyòh.

(174) -dibeg var dibeg dōyòh.

(175) -ğavuruyòh biyò taváyna ğavuruyòh, ğavurduğdan sōna óndan sōna dówúyòğ dibegde, (176) dibeg var_ónuñ dibē va, dibeg el elinen dówúyòh.

(177) -içine ele denī demúr.

(178) -óndan sōra ó eyce yuulúy óyle hamur hāline ğirī.

(179) -burmalı çòreg bu. manī ne bilcòğ la biS şindi. ağ bènim bōydaş_òlsa şindi.

(180) -hòpladım èñgin bağ

(181) elindeydi yáprā

(182) ğıS sèni sarmayíncá

(183) ğirmem ğara tòprā.

(184) ateş_oldum kúlüm yòğ

(185) bilbül_oldum dilim yòğ,

(186) yárim burdan ğedeli

(187) āļāmadığ ğúnúm yòğ.

- (188) -váy yávrum váy.
- (189) -*áyşem*_arada ğaldı
- (190) fitil yárada ğaldı
- (191) kıómúr ğózlú ğúl yárim
- (192) acab nêrede ğaldı.
- (193) -asgellere bêyle yázıyóduĝ ğışilere.
- (194) -asgellere yázıyóduĝ ğışile asgerdeyken.
- (195) ğarşı daın daşları
- (196) çihamam yóhuşları,
- (197) yárim sêlam sóyle
- (198) dõhsan daın ğuşları. işde âmân. her şey_olúy_ işde ğeçĩ.
- (199) şu dâlar sòlmasáydı
- (200) nêydi sòlmasáydı
- (201) ölüm_ *ałlahnñ*_émri
- (202) áyruluĝ_òlmasáydı.
- (203) -áyruluĝ hêpisinden zor háy yávrum. yávrularımızıñ hêr biri bi yêrde *isdanbuđdâ*, ⁽²⁰⁴⁾ *amasyádâ*, *anķaradâ*. bêş de yávru var her biri bi yêrde. *ałlah*_òlmiyána vêrsiñ. ğurban_òldüm ⁽²⁰⁵⁾ *ałlahm* işiñizi ĩras ğétúsún yávrum.
- (206) -ismiñiS nêy ismiñizi òreneg?
- (207) -têĝ dilêm çocuĝlarım mutlu olısuñ, hêrkese mutlułuĝ vêrsiñ. têĝ dilêmiz_ò. *ałlah* ⁽²⁰⁸⁾ kimsiyé acı ğósdermesiñ. hêç kimselere.
- (209) -ben zati bi êvde úç *fatmáydı*, ğáynanam *fatmáydı*, êltim *fatmáydı*, bèn *fâtmáydım*.
- (210) -şansa baħsaña.
- (211) -hem hêrkes saña baırıncı ótekiler baħıyómuş dè.

(212) -bu da annemiñ ġardeşi.

(213) -sorma nōļacam ěcúġ_óynaduġ hē mi?

(214) -vaļļaġa ěcúġ ŃennúŃdúġ. saġluñ yávrum.

(215) -size de tēŃeġġúr yávrum siS de saġluñ.

-70-

YER : AMASYA/MERKEZ/Ümük

ANLATAN : Kezban SARI/Çiçek SEVİNDİK

YAŞ :70/41

KONU : Karışık

(1) -nèymiş_ò bi anniyág gi? kitab_ohumuşlüm yòg gi bènım yávrım.

(2) -vaļa bizim_onı hêç gáfamıS sarmazkĭ_onu. vaļļā bènım hêç şey_étmem bèn yánı. yòh (3) nē gorhacam da göcaļarımıS şındı bĭrda yòh ırāzı oļu mu, òlmaz mı, bèn_annámam yánı ò (4) işlerden.

(5) buyúr. yápdıļar tabı çocūm çolūm gèlinım tórunım tosunım mar. nêye?

(6) -úç gún.

(7) -bènım mı? gacı mı bŭlmŭyòm bėşını bŭlmŭyòm.

(8) -úç gún dúún_oldu yá uç gún. gurĭ fasĭlle pĭlav dėsene dėsene.

(9) -bĭyur buyúr. bilmiyem bilmiyem unuttım ò işleri.

(10) -gŭlcĭan.

(11) -èyi_étmişiniS gŭle gŭle gèdiñ.

(12) -yáv dúúnú şeyi annatsana sen.

(13) -ò zâman_ahĭım èrmiyòdu nası olduĝunu. buyúr? òn bėş yáşında yòudım. daha ben nê (14) bŭlŭrŭm onu. yòh_anam yòh hêç bi şey hêç. hêç bi şeyim yòg. biz de millete yárdım (15) gètŭmŭşler sanduĭ onuñ_úçún doĭduĭ. bu kŭydeyŭĝ. avu mĭhdar zâten ò ĝarı bŭlŭ.

(16) -ĝáy ĥabarıñ mĭhdar_olısuñ nê oļu ki cŭĝab vèreseñ şı adama.

(17) -ĝız nê dèyim nê bilĭm. ohumuşlüm yòh, yázmişĭm yòh.

(18) -nê sŭracāñız nê ĝardaşım dèñ baĥım hòş gèldiñiS bi yó.

(19) bənim dúnúm mú? bənim dúnú né bilim né öldüñü eşgiden yòhluḥ varıdı néblim bən. (20) bənim soyádım *kézbán saru*. yétmiş. úmúglú. buraḷu buraḷu. orayı bilemen ki. orayı bóyúğler (21) bülümüs bóyúğler de öldü gétđi néblim. şeydin gélđi bıranıñ eñ şeyi *ağğas*lardan géliyi. *ağğas* (22) *ağğas*. *ağğas* neresi öldüñü bülümüyóm, *ağğas*dan gəlmiş biraḷara ğonmuşlar. *ağğası* (23) bülümüyóm.

(24) -bi şey_işde bülümüyóm ki.

(25) -*ağğas*dan gəlmiş bira *qókú ağğas*dan gélme. *ğafğas*. yòḥ yòḥ. hêp yèñilendi buraḷar.

(26) -dēy ğaş sēñ_oḷmuş.

(27) -ō tēpdúl dēvür_oḷdu dúnna ğızım. tēpdúl dēvür_oḷdu dúnna. işde bóyle. dúnnerde de (28) eşgiden işgehe açardıḥ, bēgmezleme yápardıḥ órdan ğadeyif yápardıḥ. bēgmezleme. şerbetli (29) yápardıḥ yanı ğadeyif şelbeTli yápardıḥ, bilmem ne bóregler yápardıḥ, çóregler yápardıḥ o (30) eşgiden óleydi, şindi tēpdúl dēvür_oḷdu dúnna. dölmaḷar súrerdı, ğabaḥlar súrerdı, ğabaḥ (31) dölmaḷarı súrerdı. órdan kélem dölmaḷarı súrerdı óndan sōna şeyler súrerdı biber dölmaḷarı (32) súrerdı, ğabaḥ datlısı súrerdı. ğabaḥ datlusunu büşürüyöduḥ ğabaḥı şelbeTliyöduḥ biraḥıyöduḥ (33) ğabā. yēmēni de o dölma_abaḥlarıñ yēmēni yápiyöduḥ, dölma dölduruyöduḥ (34) dölma_abaḥlara. dölma ğabaḥlara dölma dölduruyöduḥ. baḷdıcana dölma yápiyöduḥ, baḷdıcan (35) dölması.

(36) ğızım bənim ğıyefetimi solım mı saña? éverden yòhluḥ varıdı, bi dēğ bi éteg élbiseyñen (37) bi kēten_élbiseyñen bindim ben ata kēten kēten. évde kēten. başıma dövaḥ. başıma dövaḥ (38) daḥmışlarıdı. boncuğları pulları her şey yòdu. altun şey çeyreg vardı éveli çeyreg. çeyreg (39) daḥımı varıdı. işde bu. dağ isdiyōñ mu ğızım?

(40) ğına ğeçesinde de yúzúğ daḥaḷlarıdı işde oynalılarıdı óleydi. túrkúsúnú sóylerlerdi. (41) dēfcimúz varıdı. vardı var dēf çalıyólarıdı. yòğ ğız ben nerden_atırlayım. bunu bülüyóm canım. (42) ğınamı gétúr_ana barnā batur_ana unutmışım, bu ğeçe mısāfirim ğoynunda yátur.

(43) şéfdeli çiçeglendi

- (44) dağları pürçeglendi
- (45) boqun áyruđuđ gérçeglendi
- (46) vér_anam_eliñi áyruđuđ gérçeglendi diyò. dávamı da bülmiyòm.
- (47) -èyi dağlamadan
- (48) ölüyem ālamadan
- (49) vırun_öldürüñ bèni
- (50) ğurbete yoğlamadan.
- (51) māniyé maraz dèller
- (52) ğúzele kiraz dèller
- (53) her kime dèrdimi yāñsam
- (54) ò dèrt saña az dèller. *çiçeg sévündüg.*
- (55) -mèndilim bènég bènég
- (56) örtası çarhıfeleg
- (57) yázımı yázladım
- (58) ğışımı áyirdı fèleg.
- (59) ármuť dalda bađlanu
- (60) bağlanı da sağlanu
- (61) armuduñ dağı bayır
- (62) dibinde yit_uyúr
- (63) uyhuñ múbareg_olsuñ
- (64) bó_éce bize buyúr.
- (65) -iğambanın yānişından
- (66) fitiliñ_ağışından
- (67) bèn yárimi tanırım

- (68) arabaniñ dúdúg çalışından.
- (69) -yá ... bóylë işde. garşuluğ nası vërīm.
- (70) hēndeg gāzurdum suğar aħmadı
- (71) yār gēldi gētdi baña baħmadı
- (72) bō ği da biymuša döndüm
- (73) bo oğda búymuša döndüm
- (74) buğluda búymuša döndüm.
- (75) -ince ninnem suyá sızdı
- (76) nē yáman dērdim ağdı
- (77) bilmezdim görmezdim
- (78) gādir mēvlam annıma yāzdı.
- (79) -yoruğdum.
- (80) -bēnim dağ yōg bilemiyóm.
- (81) -arabası dört tēker
- (82) düz övadan sap çeker
- (83) kómúr gōzlú sēvdüm
- (84) bēni ađduħca o náder suğar aħar. évet.
- (85) -gētmışdü önna gētmüşdü. bēn oħumadım.
- (86) -bunnarım annemgil yēngemgil.
- (87) -ēsgiden ēsgiden binnar ta ēsgiden gāğma.
- (88) -önnardan dutuyóduğ oħulda. öretmennerimiS sóyliyódu. hikāyē, bilmece bēg bilmem ⁽⁸⁹⁾ de óyle şeyleri görmedim hanı.
- (90) -bi bilmece dēyim de onı da táytıra gāğsıñ. şu dēpeniñ óte yúzu bēri yúzu çuħur .... şu ⁽⁹¹⁾ dēpeniñ óte yúzu, bēri yúzu çumçuħur gēyig ğizi. cēvabı kitaP.
- (92) -bēn otuz doħu atmış doħuz döumıuyúm.

(93) -dādan gélú gibi dağ gibi búynuzları budağ gibi éyce su içer bəri olaş gibi. bèvrú olaş (94) gibi. bèvrú olaş gibi.

(95) -dādan gèlir daşdan gèlir āzı kópúğlú aslan gélúr.

(96) -ò da şu dèmeg dādan gélúr dağ gibi búynuzları budağ gibi éyle su içer bèvrú olaş gibi (97) bî da gānî. gānî gıcılıyārah dādan gélú yá. bilmece sóyledim. gānî gōşallardı èveli sap (98) gètúrúlerdi gıcılıyārağ gélúdú gānî. sap sap sap gānısı. dèrmen dèrmen túrkúsú de var_émme (99) unuduyóm, dèrmen túrkúsú vardu ó. dèrmenne vardım dèrdimi yánmiyá dèrmen başladı (100) firfir dönmiyé.

(101) -dèyirmene vardım dèrdimi yánmiyá dèyimen başladı fir fir dönmiyé.

(102) -gèri yánnı dèsene.

(103) dèrmenne vardım dèrdim yánmiyá

(104) dèrmen başladı fir fir dönmiyé

(105) gız_orusbu *gúllú*

(106) nèden pic_ólayım. bizi varuP da garmi bi yèrde bağ. bu da túrkúcülerimiS dè.

(107) -bahçedeki gazlar

(108) şindiki gızlar yoh

(109) bahcadaki gazlar yímirtlamazlar

(110) şimdiki gızlar laf_annamaSlar.

(111) tohdur gèlir tih tih

(112) eliñden ırbih

(113) biz bu laflardan bıhdih.

(114) -çapiyá gètdúğ bëyle bizim sarı_aliniñ kèziñi ikimiz māniye başladıh, manici (115) göndermişiniS o yánna gètdi ó maniciniñ biri.

(116) -gètdi gèrçegden aā bu yána gèden hene buruyodu bu bu gèden gèden. vaļlaha bah. (117) nèriyè_ètdi gı ó.

(118) -maniciniñ biri de oydu. o tałlarıñda annatıyóduđ bęyle. ahlıma ęcúđ ęcúđ gęlmı̄.

(119) -yòh baba yòh.

(120) -samannıhda ğudurur

(121) òlan męndil yúdurur

(122) òlan bękar ğız bękar

(123) ŗindi bına ału gider.

(124) -ğuduru dę. òlan bękar ğız bękar ŗindi bına ğuduru dę.

(125) -samannıhda sazım var

(126) ğomŗu saña sózüm var

(127) sóylemiyé utanıyóm

(128) òluñuzda ğózüm mar.

(129) -bı súrú ğamara çekdi hadi. çıhsa nölıcah.

(130) -bën mi?

(131) -suyá giderim suyá

(132) ęlmayı sóyá sóyá

(133) ğaldır yárim ŗahbanı

(134) ğóreyim dóyá dóyá. búyruñ çáy_ıçelim yęmeK yiyelim.

(135) -hağğaten bi çáyımızı içiñ hadin báylim òlmaz bóyle. daa daa yög eç_ahlıma ęlmı̄. nę ⁽¹³⁶⁾ bilım. ğaŗdı buruħ buruħ ò yánnı ętdi nęriyé ętdi, ğórdü ğórdü bunnañ yándan gęŗdi.

(137) -bilmiyómuŗdu ò záman.

(138) -nę yápiyóñ_oñu?

(139) -bunı da dikım diyóm yá bülmiyóm..

(140) -sòan mı patatiS mi? doñuz gęlúse?

(141) -gélúse nāpīm.

(142) -doñuz gélúse gēlī yá taļļaları dönüy bütün. ékinne dönüy vaļļā. gétmiyòla gēden yòg. (143) èdī èdiyá.

(144) -vaļļā nè èkseñ oluyò bīrda.

(145) -nè èkerdeñ_oluyò, bòsdān, ġavūn.

(146) -sòan, biber, fasúlye.

(147) -sòan, biber, fasúlye, saļataļıh órdan sōnamiyá fasille, kēlem. aaç aļma, armuT, vişne, (148) kirez, ġáyısi, áyva her şey var.

(149) -mēhleP zāmanı gēl de sıyır mēhleP de var. ben de saña ġúsdüm. haļımı sòrmuyòñ, (150) hasda mısıñ sókel misiñ nasılsıñ.

(151) -toħdur dóul ki saña sorsuñ.

(152) -sağol var_òl.

(153) -mēhleP mēhleP.

(154) -daļlarda sıyırıyòñ bóyle. daļa çihıyòñ sıyırıyòñ.

(155) -ilaç_óndan_olúy ilaç. ilaç_oluyò yá mēhlePden her şeyé her şeyé. yòg ġız yòg. biráS (156) ġótúrúyòla uđuyòla, içiniñ dénesini toz yápiyòla, ilaç yápiyòla. mēhleP_olúy yáni her şeye (157) ilaç, mēhleP. ġüle ġüle gét hadi çáyımızı içiñ gēdeg de hadin.

(158) -hálal_olşun_anam.

-71-

YER : AMASYA/MERKEZ/Vermiş

ANLATAN : Hamide KÜKREK

YAŞ : 74

KONU : Karışık

(1) -dúñnerimis şindi èveliden gèce yápiyoduğ, èvde gèce o.

(2) -*hamide kükrek.*

(3) -bènim adım *hamide kóçrek* yávrum.

(4) -hoş geldiñiS.

(5) -dúñnerde gèce yápiyoduğ, gécé yemeg yiyoduğ. ben mi? otuz_áltı dõumluyúm õul! ⁽⁶⁾ ğaş yášımdayim bilmiyóm. *vérmişden*, bira *vérmiş*. *nèyé dimişler* yávrum? ben mi?

(7) -biliyó.

(8) -bīne *vérmiş* diyólar işdé *èrmiş*miş de *èrmiş*.

(9) -*èrmiş dede* varmış burda, yátır.

(10) -yáturuñ_adı *èrmiş*. *vérmiş* bi dağ *vérmiş* dimişler. *İoğman dede* var yòharda, *loğman* ⁽¹¹⁾ *hèkim loğman hèkim*.

(12) -*vérmişde*.

(13) -*vérmişde*. èyle dimişler, èyle èşitdúğ ğızım bizden böyúğlerden.

(14) -var bayā var.

(15) -burda var *èrmiş*, *èrmiş baba vār*, *loğman dede vār*, orda.

(16) -*hızır ğayá* var.

(17) -*hızır ğayá dede vār*, *hızır ğayá dèller*. *kiras pūarı* dirúğ, su *añiy_òrdan*, daşñ_ichinde ⁽¹⁸⁾ su añī.

(19) -kiras pınarı.

(20) -kiras puñarı, *hızır ğayá. hızır ğayá dède dèrúğ.* bi de *kiras pūarı* dirúğ, bu (21) kóyúmizüñ_ortasında suyüñ su daşñ_ıçından ğeliyé davdan. şifālu şifālu. o su ğızım.

(22) -daşñ_ıçından çihiyò, bi ğayádan.

(23) -bi èveliden eşitdúúm benim, bi áşger ğelmiş asger. asger ğeçerkene èliñi yüzünü (24) orda yīhamış, gitmiş óteki kóye başğa kóye. oriyá da varmış gi èvlerine, dimişler ki anası (25) babası yávrum èliñ yüzüñ niye ğān? ana ğan niyé olşuñ dimiş. şey dimiş sen nérde yúduñ (26) èliñi? *kiras pūarı* diller dimiş, ordan ğeçerkene dimiş èlimi, yüzümü orda yúdum demiş. ora (27) èvliyā demiş bi dağ. işde su ğan aĝmış.

(28) -ĝece ğan aħiyòmuş pınar.

(29) -ĝece ğan_aĝmış.

(30) -böyle belirli bir saatde.

(31) -yáni her_İsana ğórúĝmiyòmuş.

(32) -her_İsana ğórúĝmezmiş. her_İsana yápmazımış bunu ğózel dēletlüm. şindi (33) irametlig èbemgil de dirdi gi èbem. dōvsan altı dōsan dört yáşında öldü bənim èbem. dōsan (34) dörd yáşında. benim babamıñ babamıñ ğız ğardaşı. ben onu torununa èvlendim, ğardaşımın (35) torununa vèrdi beni, èbe diyòh. babamıñ da ğız bacisi. şey dirdi, bu şeyler ğelmişler, (36) ğavnılarınan órdan ğeçerkene órda çocuĝ kiras pūarının şò yánda şōlecúğ şōle bayirsi yèr (37) vardu. bayirsi yèr bayır, hanı yolđan ğeçiken yol. şindi bu tarafı da yol, bu tarafı da yol. bu (38) tarafı bizim kóye ğeliyò, bu tarafı amasyā gidiyò yolun kiras pūarında. bi yol da ó yánnı saza (39) dōru gidiyò, o yánnı yol. órdan ó yándan sazdan ārı ğelúkene adını da dirdi yá èbem, işde (40) adı aħlıma ğelmiyò. ğavnı ğavnınan ğeçmişlé. ğeçerkene harābilerimişmiş_ışde bu yánnı (41) basmiyá ğeliyelármışımış bu kóyü.

(42) -basmiyá.

(43) -basmiyá ğırmıyá. ana artu işde kimler_ışde adıñı da dirdi yá ğarı işde unuduyòm. (44) adı bi şeydi ó artu. ğavnı bu yánnı dönderiyòlarmış bu kóye ğelmiyòmuş, ğavnı (45) yörümüyòmuş. o yánnı gidiyòmuş o yánnı gidiyòmuş. ğózel

dēletlü bu yánnı döndermemiş. ⁽⁴⁶⁾ ūraşı ūraşı bu yánnı gēlmemiş araba. bu kıyü basamamışlar. gērisine gēri dönmüş. *ermeniler* ⁽⁴⁷⁾ mi işde bil işde. yā onnardan biri. bi dāne o yánnı gēri gitmişle, bu yánnı o gōzel kiras ⁽⁴⁸⁾ pūarında didúumuz évliyā bu yánnı yołlamamış_onu. bi de böyüglerden ben onu eşitdim ⁽⁴⁹⁾ gızım. işde böyüglermize oriyā *İoħman hēkim* dēlle. her şeye çāre diller.

⁽⁵⁰⁾ -ēbe? her şeye çāre bulmuş ölüme de buluyómuş.

⁽⁵¹⁾ -bu *İuħman hēkim*, bu *İoħman hēkim* şindi bu şeye ğarı çáyá kidab_ēliñē_almış, bū ⁽⁵²⁾ otlara gitmiş gitmiş her şeye çāre bulmuş otlarda.

⁽⁵³⁾ -her hasdaııa.

⁽⁵⁴⁾ -her hasdaııa çāre bulmuş. bi de ölüme çāre bulmiyá gidiyómuş. ordan bēle bu ⁽⁵⁵⁾ kıprū_bu geçerkene dimiş gi işde pēyhambellerimiS hangısıysá işde unuduyóm gızım ben. ⁽⁵⁶⁾ geçerkene diyá ki, cēnabı_ııllah diyá ki oña, *cēbrayıla*, şey diyó ğulum diyó kıoye diyó dünyā ⁽⁵⁷⁾ diyó muzulluh çihardıcah diyó, git diyó şuña diyó söyle diyó. bāriyó gidiyó buñu emen bi ⁽⁵⁸⁾ kıprúnúñ başında ıras gētürüyó. bi çu dēre_ışde kıprúden geçiyóg hanı órden, kıprúden ⁽⁵⁹⁾ geçiyóg. geçerkene bu *cēbrayıl* onuñ yánına gēliyó. diyó ki nēre gidiyóñ diyó, nēre gidim ⁽⁶⁰⁾ diyó, ot çāre aramiyá gidiyóm diyó yálan söyleme yoğ yá. çāre aramiyá gidiyóm diyó. ne ⁽⁶¹⁾ çāresi dī, her şeye buldum çāreyi hasdaııa da diyó, ııaş diyó, ııaş úcún diyó, buñuda diyó ⁽⁶²⁾ ölüme çāre aramiyá gidiyóm diyó. ey diyó *cēbrayıl* cēnābi *ııllah cēbrayıl* diyóm, yāni biliyóñ ⁽⁶³⁾ mu sen diyó. baħ baħim diyó. baħiyā ēliñē kidabı aliyá diyó ki yánımda oısa geri rehi ⁽⁶⁴⁾ úsdünde diyá rehi altında rēy geçiyómuş su.

⁽⁶⁵⁾ -nehir.

⁽⁶⁶⁾ -nehir nehır gēçī nehır gēçiyó diyó onuñ_úsdünde oıması ğereg. sen oımasıñ ğereg ⁽⁶⁷⁾ diyó yánımda diyó. hemen ēliñē kitabı ēliñē furüyó, ırmağ düşürüyó kitab.

⁽⁶⁸⁾ -ışde o kitab ğáyboıuyó.

⁽⁶⁹⁾ -yā o kitab bi dağ ğáyboıuyó.

⁽⁷⁰⁾ -ölüme çāre bulamıyó.

(71) -bi daḡ buḷamiyò çare buḷamiyá, *aḷḷah* yoḷḷamiyò bi daḡ onu. ḡóye dünyā muzulḷuḡ (72) çihardiyò diy, bi de bunu dúydum ḡızım.

(73) önuñ da hiç öylé bi şe etmedim işde şindi çocū oḷmiyánnar gidiyò oriyá. hasda (74) oḷannar gidiyò, ziyāretine. bi daş bişde başḡa bi şey deḡul bi daş.

(75) -daş bildún bi dèreniñ ḡıyısında daş.

(76) -dèreni ḡıyısında daş, yòḡarda. ördan maḷı danası durmiyánnar gidiyò oriyá satiyò (77) evliyáyá. işde ördan ḡeliyòḷar ördá bi şifā buḷuyòḷar işde. şifā úçún.

(78) *fèradnan şirin* de şeyde ārete var yá ta ilerde çáyır dère harete var_ördá. hareteniñ (79) yániñda ilede yáñnuS bóyúḡleri bilüler_emme onı bi bēyle daş_izi atıñ_izi bellü ètdülelerdi (80) şey dillerdi at_izi varmış ördá dillerdi şeynen işde yátur bellú dóul işde yeri işde şifā. (81) ondan ilgündüdü işde dèller ki dèllerdi ki ördá *fèradnan şirin* dèllerdi *fèradnan şirin*, ördan (82) su ḡötürücāmışımış burdan o daşa su çihardicāmışımış.

(83) -çihart da vèreg saḡ dimişler bu ḡızı dimişler.

(84) -*şirine* bi de ördá çihardukene işde bir şey cazu ḡeliyá diyá ki fèrada sen diyò burda (85) ūraşyón_amma diyò o diyò nère vardı diyò bi yère diyò işde gitdi diyò bi daḡ önnar_ördá (86) ḡavuşukene hemen o ordan bóyle furuyò bu yüzünü bu izi bellü_èdiyòḷar atınıñ_izi bellü (87) diyòḷar daşımış_öra. bellümüş öra ḡızım ben gidib ḡórmedim emme öyle annatıyòḷardı. oráy (88) da öyle annatıyòḷar.

(89) -*ḡülsüm*. işde yábáynan sen dimişler burdan su ḡötü dimişler şirini vèrecūḡ sâā (90) dèmişler tamam dimişler çalışı çalışı şey_ètmış.

(91) -suyú buriyá ḡötürüsen ḡızı vèrūḡ saḡ dimişler yāni.

(92) -su da artuḡ yábáynan èpeyi de ḡanel gibi eşmiş bellü izleri de.

(93) -cazu ḡarı da ḡeliyé ki fèrat diyò *şirine* mi diyò şeye mi?

(94) -*şirine* diyò *fèrad*_öldü diyò.

(95) -öldü mü diyò nèy diyò ḡafasını daşlara furuyò oña da gidiyò ki öbürü *şirin*_öldü (96) diyò, nèy diyò ó da daşlara ḡafasını vurı izi vardır. bu yába izleri var.

(97) -şimdi ğanal var yāni.

(98) -su ğanaalı var.

(99) -iccimen pétrol var yá orałardan geçerken yába izleri var. işde orałarı yábáynan (100) şey_étmiş.

(101) -o dépiyé su ğótürecāmiş. yoh. ziyārete ğelen ğeli.

(102) -*lohmana* gidiyolar.

(103) yoh ğızım. başğa bi şey hiç hatirimde yoh. bilmiyem yávrum. dağ da başğa bi şey (104) bilmüyom. vèrmemiş yā burayā cēnābī_allah yátannarımız ayā ğahmış buriyā basmiyā (105) ğetümemiş_önnarı.

(106) -bi de diyoduñ ki bi ihdiyār dēde ğeldi her yere basdun furdu. vurdu sēl de ałmaS su (107) da ałmaS.

(108) -o bilmiyem yávrum ben_onı dúymadım. onı biri dimüşdü belki oħumałardan (109) dimüş_artu benim_oħumuşlüm yoh benim bëyle ğafadan dúyduğlarım.

(110) şimdi bi dèrmiş ğelmiş ihdiyār bi adam her yeri ğezmiş kóy kóy hēr yer basdunuñu (111) furmuş her yere çóğmuş basdun tabi dirmiş buriyā da ğelmiş ğezmiyé buriyā da basdunu (112) furmuş dimiş gi ğadınnara bura dēmiş dünyanıñ_orta ğóbē dimiş nè sēlde nè dēpremde nè (113) yēlden dimiş çoħ sağlam bi yer bura dēmiş. vèrmiş. ihdiyār bi adam ğelmiş_işde bi yerden.

(114) -işde artu érmiş gibi bi şeydü baħsana yētişmiş gibi bi şeydü baħsana évliyā mı artu (115) *ézrayíl cébrayíl* mı, yētişmiş mi artuħ he néyse baħ bunnar da dúymuşlar_öyleyi ben (116) unuduyom yávrum.

(117) biz burda ğalıyoh ğızım burda. burda oturuyoh.

(118) -bunnar_ēlti. en böyüğ_ētileri benim.

(119) -siS *amasada* duruyōñuS he mi ğızım.

(120) -bu da ğáynamiñ ğáynası. ğáynatam var ğáynım var.

(121) -dışarı çıhdı o burda yoh. bi şey dól gızım saólũñ gızım bi bardah_órdan çáy için. (122) āmin yávrum āmin gızım_işde bende bōle oturuyôm belediyede mi çalıřańıS gızım (123) belediyede he mi? yā. şey belediyelerde bi iş yoh mu yávrum. bēnim torun var. dēyil misiñ (124) yávrum. goyá bĩ_iş_olusa dēyem ēy bi tēg çoçug varımış. yā.

YER : AMASYA/MERKEZ/Yağcıaptal(Sarıköz)

ANLATAN : Döndü SÖNMEZ

YAŞ : 36

KONU : Karışık

(1) *guruçáyda albayrag*_oquluna gidí, şirget dutdu milli éyitim daşımalı éyitim. *döndü* (2) *sönmeS*. yétmiş dört döymü. aynı bira *amasyámñ sarıgıS* köyü. birda dōma büyüme birda (3) *gēlin_ölma*. ésgí_ismi *yācıaptaldı* şo depede depede var *yāğcıaptal yācıaptaldı*, ora (4) *ğalabalıh_öldü* için *kóyü_ayırdılar* sarı *gıS* köyü oldu bira. birası ayrı bi köy_öldü, önce (5) *biz_oriyá bālıyđıg yācıaptaldı* sōna *ayırdıh ön_iki senē_öldü* işde. ayrı. oraniñki *yācıaptaldı* (6) *muğdarı gēçiyō*, biraniñki *sarıgıS*.

(7) şimdi yine birada bizim birada bir hafda bazar *gún başlı*, bazar *gún bití*. *yinē_öyle*. (8) *mēselá bazar gún dēy_ekmeg yāpiyōh*, *saj ğapiyōg*, *saj dērik yúha yāpiyōh*. *ohlaváynan açma*, (9) *haşğaşlı yāparıg*, *çökeliğli yāniç yāparıg*, *uş dört gún yāv yāniça yēmeK_ekmeg yāparıh*. *gēlen* (10) *tōreler para vērir*, *yēmeg yúfga yāpannara tōrelere yāniç yēller*, *gēliller yúfga* (11) *çeviriller_ateşin_üsdünde yārdım_ēder gideller üş dört gıS*. *misāvillerin hēpsi mēselá biz* (12) *dúún_ēdiyōg siS bizim ğomşularımıSSıS*, *ben size pazar gún yēmā*, *ēkmā başlamadan siSe* (13) *şeker vēriyōm birer tāne ēkmē búyruñ diyi*. *siS gēliyōñuS_ışiñizi bitinci birer saat ikişer saat bir* (14) *gún iki gún ná yāni işiñiS_ölmaSsa hēm ēkmeg çeviriyōñuS hem işgefe*, *ēvet hem* (15) *yārdım_ēdiyōlar hem işgefe tōreliyōla yāniçlāni yālanıyōlar*, *birás gúlúb_ēlenib gidiyōlar*, (16) *ērtesi gún yine gēlmeg_isdien üş gún dört gún_ekmeg_ēdiyōg yāni*. *öndan sōna sali gún* (17) *çarşamba günde yēmek yāpađlar*, *pērşembe gún danışığ dērik düünün başlanđıç günü*, *danışığ* (18) *dērik pērşembe gúnú aħşam davul gēli dúún*, *danuşuğ_öñce hēyet muğdar_olur*, *bu kóy* (19) *búyúđleri bi hōca gētiriler dövālađlar báyra türk báyranı*, *düünün başlanđıç báyra*. *duvāları asarlar* (20) *tavana dúún_ēviniñ ēñ yúğseg yērine öndan sōna dúún başlar davul çalar*. *bi daa pērşembe* (21) *aħşamı cumā cumā gúnú güccúg ğına gēcesi olur*. *gēlin cēyiz_asar*, *cēyiz tōreleler*, *gēliler* (22) *öynağlar*, *dúuncü gúnü pērşembe gún_aħşamdan başlar*.

cumáyá girmeden. cuma gún dúýncú ⁽²³⁾ gün_olur cumartesi gún damat banyò yápar, gèlin banyò yápar, gèliniñ_èşyálanı ò gètiriler òlan ⁽²⁴⁾ tarafı davuñunan gálabalıñan şenninen òndan sōna èlbiselerini gètiriler damadıñ_èlbisesini ⁽²⁵⁾ gız_èvinde damat tarafı alır götürür, banyò yapıncı gèymeg_için o gún_ağşam_işde cumartesi ⁽²⁶⁾ ağşamına gına yáhañlar búyúg gına gècesi dèrik_òrda. òlan_èvi ayrı olur, gız_èvi ayrı tabi ⁽²⁷⁾ hërkeş_èvinde èder, bazar gúne gadar bazar gún zábānan da ona ona dōru òn bire dōru òlan_èvi ⁽²⁸⁾ gèlin_almiyá gèlir bütün gálabalıñan gōnvoy hālinde, gèlini òn òn bir gibi alırñlar, òn_ikide ⁽²⁹⁾ gótúrúr_èvine indiriler, bi de indirdi tarafı òlan tarafı bi ālem daa yápar, davuñ çıgmadan bi gas ⁽³⁰⁾ saāt ona o davuñ gider. pazar gún saāt üş dördü buñur. dúún_óyle biter yanı tam bir_afda ⁽³¹⁾ súrur, pazardan pazara. yine öyleyig biS hèp bizim dúúnümüz de óyle şimdi hālā öyle. ⁽³²⁾ çoñ_aur_olur bizim dúúnümüzS sıradan_avñumuS şu civar kóylerden èñ_aur dúúnü bizim kóyde ⁽³³⁾ olur. yācıapdañ vè bizim kóy. işgisinden_al, kōlasından, sıgarasından, dōnerinden, sarma ⁽³⁴⁾ yāprağ, lahana, yeme sayım yōg de hiç bi yemeK bulamassıñ. bizim birda kèşgeK yōñ, ⁽³⁵⁾ ardışlarda yapıli. ana yemeg_òlarañ gürü fasúlye yapıyolar ètli, yāprañ dōlması sariyolar, lahana ⁽³⁶⁾ dōlması sariyolar, piriş pilō yapıyolar, èt yāhnısı yapıyolar, kōfde yapıyolar, dōner_oluyò, ⁽³⁷⁾ cacıg, sałata ağılna nè gèlirsiye gāvun, hiç bi şey yōñ_olmuyò dúúnde. çoñ_aur_oluyò bayā ⁽³⁸⁾ hemen hemen altı yedi sèkiS milyār sade ufañ dèfeh yiyeceg gidiyò. ganni yarıg_oluyò, biber ⁽³⁹⁾ dōlması olu hiç yōg diye bi yemeg_olmuyò bizim dúúnümüzde. kōmpōsdo oluyò yāni ná gadar ⁽⁴⁰⁾ zengin_olup da ná gadar biráz daa ileri gōrúşlü olursañ ò_adar çoñ vèriyōñ, bi kère daa mı ⁽⁴¹⁾ dúún_èdiyōñ, dúún bi kère olū diye. o gōrdūñ gōrenē bāli. fakillig biraz da fakir_oldu mu accıg ⁽⁴²⁾ azıcıg gısıyò tabi. nè gadar da gıssa bütün çèvre kóyler gadar gine zengün_oluyōñ dúúnünde.

⁽⁴³⁾ būdáy nōrmañda, háyvancılıg var, pancar_èkon pancar_èkiyò, haşgaş_èken, bizim ⁽⁴⁴⁾ haşgaş var bañ bi gōca bi tarla. èvet dèvlet bi èkmiyé ònce tañla èkdūn tañlanıñ tapısını gótúrúyōñ ⁽⁴⁵⁾ òndan sōna gèri gèliyōñ, lāle açınıc dèvlet gèliyò bañiyò, çizib mizme oldū zāman uyúşdurucu ⁽⁴⁶⁾ olū. hèp gonturoñ_alıñda. gıriyōñ, haşhaşını da alıyōñ patòz da úúdub, gabūnu gótúrúyōñ ⁽⁴⁷⁾ dèvrediyōñ hōkūmete. haşgaşı da saña, nāparsan yap. satıyōñ çoñ_oluy yāni, yim bèş otuS çuval

(48) bizim haşgaşımız_oluyò içi_olmuş. olmasa da eñ_azından bu sène burayí ekin_ekdig yá (49) geleceg sène burayí boş birağmağ zorunda galityòh haşhaş_ekdimiz zàman hem tarla herk_olũ (50) dinneniyò hem haşhaş_alıyòñ.

(51) yápmah_olu mu biz gúnnúg yápiyòh, siziñ boun şansıñıS gáyñanıS sèvmiyòmuş. ben de (52) sağ dèmin soñuñu bèn yèdim, yèmin_èdiyòm bah. badana olmiyādım badana yápmiyādig (53) èltimgile yápacādım. ön_üş nufúsúg, èltim de var. bu bènim èltim kúçúg_èltim bi de bèn bóyúg (54) saten iki gārdeşler göcałarımıS. gáyñanam haşgaş_otu alĩ, gáyñatam da şimdi (55) dıřardakĩ_adam. üçer tāne çocuğlarımıS var, iki õlan bi gıS_õnuñ var, iki õlan bi gız bènim var. (56) geçiniyòg yāni èyi geçinmiyeceg bi şey yòh, çünkü iş çoh, bi evde oturub galmıyòh, ev_iki (57) gatlı. bèn yòharda galityòm muhđarlıh yòharda evet. tabi canım üç_ahur maı var çoğ yāni işden (58) iş_olmasa da bi evde galsağ, gavga gúrultú olur işden zāten gózúmüzü açamıyòg normalde.

(59) bizim bĩrda báyramlarımıS nişanlı gelinner_olursa gelinneri tòreleller, herkeş gider (60) gelin_el_öpdürür tòre gútürür elinden geldĩ gadar herkeş, búyúglerin_eline öpersiñ gidersiñ. (61) anneñ babañ varsa anneñi babañi mèzalığları ziyāret_èden teggeler türbe dèrúg õnnar var.

(62) var *sarığıS* bu kóyüñ_adını alan *sarığıS* türbesi var_aşşada. hikāyesi ben tam_olarag (63) nası dèyim, bi *sarığıS sarığıSımıS_õnceden*. ne nası_oldúysa ben tam_olarah_òrayı bah (64) çözemim da unutuyòm dağ dòrusu òreniyòm, sarı gıS diyòm_öldürmüşler mi õnceden hikāyesi (65) bi yèrde şeyit_olarken asgeri gurtariken mĩ_õlmüş òrayı tam bülmiyòm_işde untdüm için, (66) ò *sarığız* òriyá gómmüşler òrası *sarığıS* türbesi diyereg galmış. şimdi de kóy_áyırılıncı (67) òranıñ_adını kóye *sarığıS* kóyü. sarı bi gızımış. saçı da sarı kèndi de sarı. adağ_adiyòñ mèselá (68) bi şeyiñ_öldü zàman adağ_adiyòñ, adañi kèsiyòñ ganını ahıdiyòñ, ziyāretini yápiyòñ. (69) yòh_òyle buralarda ò yáhınnarda òyle yòg da yá inancıā galmış bi şey. o seniñ_inancıñ.

(70) *-yāciyapdađ*da òniñ_ için oña geliyòlar. aynı kóydü de sòradan, aynı kóy yāni.

(71) -yòharda hêp aļalarımıS nênelerimiS.

(72) cumālīg bizim bîrda yápiyò da óñce bi ğas sene óñce bènım_ ağlım işde êrdinde ön beş (73) yá óñ_ altı ön yedi sene önce ufādım yêni ğelin_ öldüm senelerde, bi ğaş tãnesi yápdıydı eñ (74) sön, óndan_ ó fazla düşen_ ólmúy yêni êrişenne şimdi ó ğadar dèyil, ama senede cèm dèrig biS, (75) cem yáparığ billig cèm. çègmeg_ oļu mu, bi cèm_ èyimiz var_ aşşada *sarığıS* türbesinen yán (76) yána yápişığ, billig cèmi yáparıS. dèdemiS vardır bizim yāni cāmide nası siziñ hoca yápiyò (77) yá, bizim de dèdemiz de vardır óca. ğelür_ óñce bir ğún iki ğún óñcèden cème girmeden év_ év (78) ğèzer, kim kúsúlúyse kúsúlúler cème giremeS, ó lõhmayı yiyemeSler ó ğurbanı, ó cèmden (79) içerde kúsülü öldün biri varsa yá ğahar dèdeniñ yānda ó cèmdè ğorúşúr barışır oturursuñ, yá da ó (80) eşi tèrg_ eder gidersiñ.

(81) -zāten ónuñ maħsadı kúsúlúğleri barışdırmaħ.

(82) -oriyá tóplum ve birlig bèrāberlig_ oļan girer. cèm_ evinden eşiğden_ içeri. ğóñlúndeki (83) pislī arıtmıyòsañ ó ğovaniñ bütün ğúnahını yúklenirsiñ, çığmasañ bile bile. dède de bildigden (84) sōna zāten ğovar. óñce tèmizleñ, arıñ hërkeşe ğendiñi af_ ettir sōnra gir_ içeri. ğurban kèserig (85) kóylü hêp ğatğıda bulunur elinden ğópdu ğadar, kimseyé şu ğadar vèr dèñilmèS. o kóylünüñ (86) birigdirdi parayá ğurban_ alırsıñ, kèsersiñ bi ğaç ğadın ó ğurbanı kèser, érkeğler kèser özel (87) ğadınnar hazıllar, óñcèden pòçaļar yáparıħ haşğaşlı haşğaşıs, sütlaşlar yáparığ, tatlılar, mèyve (88) hêp_ alıığ elimiz ğücü hërkeş. ğètiri ki órda yòh diye yāni bi şey_ olmaS, áyrandan (89) yòurdından hèpisi bèlirli bi saat vardır, dède bi şeyler_ annatır, sòhPet_ eder, milleti tóplar. (90) ná_ ahında *alevilig* nédú, kótúlü nası arıtmalıyòğ, óñcé tópluma girmeg_ için neler yápmalıyığ (91) kótú bi şey_ içimize sòhmaħ_ için hêp yāni bóyle ğúzel şeyler_ annatır. çolunu çocúñu (92) bóyütürken nası pisligden ğorunmaħ, nası óútlèr vèrmeK hêp_ annatır. saS çalar bāzen, zāmaħ (93) dōner, dède çalmaS dèdeniñ yānda dèvamlı aşığ ğèzer. óyle dijl, tég bi aşıħ_ olur dède annatır (94) ğoyunuñ ğavaļ dinnesi_ bi kóylü hêp dinner, bi tãne sès çiharmaS, sès çiharmağ_ için bizim (95) bîrda, nèy diyòlar ği óña dèynegci? dède bi insan ğorevlendürür óña duva eder eline bi dèyneg (96) vèrir yáplımuş ğúzel dèyneg, ó dèynè duvalar, ó kişi dèvamlı ayáħda cèm bitene ğadar békler, (97) susadan susan

gonuşana sus d r, sus. h ç gonusma yasağdır  , h p d deyi dinniyece .  şıg saS (98)  alar zama  d nerler, d yişler s yler  şıg lar başıa bi Şey de s yler mi, d yiş genelligle, h p (99) cem_ vinde d yiş s ylenir  yle oy n havası gibi başıa bi y g. h p cemle ilgili d yişler (100) s yleller, t p dinneller. iki d yiş s yler d de bi y rım sa at gonusur.  sanıncı y rım sa atde bi (101) sa atde bi de d de bi hava sıgara a u  i i  dışarı gidi  d yi y rım sa atde bi  n dağga dışarı (102) bira ır. sıhılasınnar dinnensinner, sıgara i sinner, dışarı gitsinner l biy  diye. cem bi bay   ş (103) d rt d rt b ş sa at s rer, c mi  sonu da v rir y meK. farg_ tmeS isded n bi  y s nede bi k re (104) y parıS. s nede bi k re. biS m sel  giden s ne s nbahar_ ylarını hang _ ylarda y pd yd  (105) hava a b g s madiyd .

(106) -h ş g ldi niS.

(107) -so nda da işde o y megler y pı ır, d de  ey_ der y megleri s reriS, v ririS. d de (108) y nid n g ran o ur, millet_ ndan s na da lu bu aşuğlarımızı y haruğ, oraları t m zleruğ h p (109) da lır. biS b yle. bu b nim  şim mu dar. b lm y m bizim bira arda her Şey y ni  oğ_ ırdır. (110) ba  Şimdi bahar g lir y mir g rbannarı y parıS. b t n k yl ler gine g rban y parıS. y mur (111) duvası.  vet b t n k yl ler t plaşırığ, herkeş gat ı y par g rban_ alıırığ, sarı g tS_ viliyasını  (112) y hardaki k ydeki,  fendi diy lar  ranı _ vliy  giderig, h p g rban y pa la.  vet  rda da var. (113) du a o ur, b t n k yl ler  llah hu  ekerig, h p y lvarırığ y ni y muru  y masını isderiK. (114) duv lar_ derig. her baharın. y h biS g rbanını k sib de ganını a ıtmayıncı du a  tmiy h. k yl  (115) h p yiy   rda h psi y medig kimse galmaS,  vet  rda h m duv   diy lar h m   bişene g dar (116) yiy lar  ndan da lu,  ve g lme y h.  olu   ocu  isdeyen herkeş g l . hem_ rda g dgıda (117) bu unuy g rban_ alıy lar hem duv y_ diy lar h m a şamdan y yib_ i ib da lıy lar.

YER : AMASYA/MERKEZ/Yağmurköy

ANLATAN : Fadime/Davut KAYA

YAŞ : 71/70

KONU : Karışık

(1) buyúr? *fadime gayá*. évet. otuz_iki âmān otuz doḥız dõumluyúm, yètmiş yaşım̄da (2) mıyım? *yāmirköyü*. birası évet birda dõdum, birda gèlin_õldum. nèblim èsgiden yāmur çoḥ (3) yāyõmuş õnuñ_úçüne yāmur çoḥ yāvıy diyereg *yāmurkóy* dèmişler. oraḥarı nèblim.

(4) -biz bilmeg de yāni biraniñ tārīhi *lõgman dèpe amasyádan*.

(5) -bādıdı bizim yátur şurdaki.

(6) -*lõhman dèpe* dèller, yāniçe bira yázılıymış *amasyanıñ* ġarşısında, *cıneydi bağdadı* (7) rāmetlig babam óyle dèrdi. bi de birda bi dède var.

(8) -úş dène yáturu var ta èsgiden bā yázılımış yāni. èsgiden yāni ta èsgiden dēy õlmuş. da (9) bèn_õnnarı oraḥarı óyle ġafam şey yápmıy da şimdi èsgiden dúñner bēş ġún dúñ_õluyõdu, (10) davıḥ çalınyõdu, ġına gècesinde zābaḥa ġader oyniyelardı, şimdiki dúñner_óyle dēyil yāni. bēş (11) ġún, bēş ġún hem yāssuḥ vèriyõduġ, hem aḥşam, yāssı yēmā yāni şey gèce yāni ên_ikide (12) yāssı yēmā vèriyõduġ, zābaḥa ġadar_õynuyõduġ, gèline ġına yāḥıyõduġ, zābālayı gèlin èsgiden (13) pèykerler varıdı, siyāḥ búrúġler varıdı, siyāḥ búrúġ gèyiyõduñ, yúzúñe de pèçeyi ġoyõduñ (14) şõyle, óyle yāpı. siyāḥ búrúġ siyāḥ. daḡ varıdı bènım de şõyle siyāḥıdı. bóyle işde bı_afda (15) õynuyõduġ, ġızım yèmekler yāpiyõduġ. ġız gèliyõdu, gèlin şeye amān adamḥar ġız gètürüyõdu (16) davuḥla çalınyõdu bı_afda èsgiden tamḥar varıdı yā tam tõpraḥ damḥar õnnarda haley (17) çèkiyelardı, çoḥ yāni şèrefli õluyõdu èsginiñ dúñneri. şimdi bi gèce dúñ yāpiyelár, millet (18) birikiyi õndan sõra da bi şey yõḥ bitı.

(19) dúñnerde mi? cèyizime mi bènım cèyizimde her şey varıdı, danteller varıdı, işlemeler (20) varıdı, işde ilif yāpiyõduġ, çõrab yāpiyõduġ, yèmeni yāpiyõduġ,

tıñnan, ğazağlar_örüyöduğ, ⁽²¹⁾ çıhrıñ evriyöduğ beceriyöduğ. şimdi önnar hêp ğahdı. şimdi de hazır_alıb_alıb ğeliyöñ ⁽²²⁾ amasyádan. buyúr? çıhrı ğúnúzün eyriyödum ğeçede yátān ayā_ucuna oturub bunnar çocuğlar ⁽²³⁾ altı dene çocūm var, önnarın yānı başında da oturuyödum yátān_içine ayáğlarımı ğoyödum ⁽²⁴⁾ ōrüyödum ğeydümiyé. işde şimdi de hêp hazır satılı diyöm yā. dōrŭ_işde öyleydúğ eşgiden.

⁽²⁵⁾ báyramlarda bōreg yāpiyöduğ, sütlü yāpiyöduğ öndan sōra êt yāpiyöduğ, önnarı tāmām ⁽²⁶⁾ ğótúriyelardı ō cāmınıñ_óunde ğocā tam marıdı yānı şey hōcanıñ_êvi, harmannarda millet ⁽²⁷⁾ birüküyödu báyramlaşiyödu, ō yemegleri yiyödu, ō bōregleri yiyödu. tābi niye dēmediñ ⁽²⁸⁾ yāpáyđım. yāpardım da yērdúğ evelden diyeydiñ. ğeliñ buyuruñ yāpağ yiyeg zābāla êrken ğeliñ ⁽²⁹⁾ otururuğ, yērúğ içerúğ. şindi yālımıñ hamurunu yuuruýoh yānı çoh ısıcı cıviğ_ōlmiyāceg çog ⁽³⁰⁾ da ğatı ōlmicağ firınkī_bi ōlmicağ ğatıca bóyle yuuruýoh, yúmāñı dōkúyoh, yúmā yazıyoh, ⁽³¹⁾ şuriyā da ğoyoh yazdın onu alıyoh úzerine ğoyoh, yālıyı yālıyoh haşğası eridiyoh, dōvúyoh ⁽³²⁾ yāını duzunu ğoyoh öndan sōna onu onuñ_içine çalıyoh onu búkúyoh bi bu yānna bi bu yānna ⁽³³⁾ çevúruýoh çevúruýoh şuriyā ğoyoh yúmā. öndan sōna êtekine ğeliy_öndan sōna yazıyoh saca ⁽³⁴⁾ ğoyoh saşda bişī öndan sōna da alıyoh yiyoh yālılar nası ğúzel_olıdu, óñde diyeydiñ ⁽³⁵⁾ búşúrúđım size ben. başğa çōreg yāpiyög, pasda yāpiyög şimdī_işde. çōrē hamuru yuuruýoh ⁽³⁶⁾ ileñnere bēyle hamur ğeldŭ zāman hamuru yālıyög, ğoyög_úzerine onuñ_úzerine ğoyög ⁽³⁷⁾ yālıyög, onuñ_úzerine beş ğatlı ğoyoh yā hamuru cumā dōkúyō, öndan sōra da hamuru bi dağ ⁽³⁸⁾ kēsiyög, búkúyög búkúyög tēpsiye ğoyög. tēpside de firına ğótúruseğ firına ğótúrúyoh, firınna ⁽³⁹⁾ var yā, êer firına ğótúmesseğ bu ōcağlara ğoyög, ğış ğeldinmi, êkmeğ firınımız var ⁽⁴⁰⁾ ğelinneriñ_ōrda var. mıhdarıñ_ōrda.

⁽⁴¹⁾ -yoh eyde eyde bunnarıñ_ōrda var.

⁽⁴²⁾ -bunnara ğōsder firını, şey zāle. oriyā çereğleri tēpsilerīnen sürüyoh, yālıyoh firını ⁽⁴³⁾ süpürüyoh, emme ğış ğelinci de yānı ğış çoh_ólŭ, burası çoh yúğseg_öldŭ_úçun sōuğ. abu ⁽⁴⁴⁾ sōbiyā yitiyoh sōbanıñ tēsbileri var tēğ tēğ çókálıg ğoyoh içine, ısbanağ ğoyög_içine, cēviz ⁽⁴⁵⁾ çalıyög_içine, öndan sōna pēynir ğoyoh, sōvan_öldúrúyoh sōvanı, sōvanı öldúrúyög ğoyoh, ⁽⁴⁶⁾ tēpsilere yitiyoh her tēsbī. beş_alı tēsbī búşürüyoh bi búşürüşde beş_alı alı yēdi, onu bişiyō ⁽⁴⁷⁾ onu

alıyòh ótekini súrúyòh, ónu bişiyò ónu alıyòñ. diyám_ā şu ğız bènım şèherde durúy da òlan ⁽⁴⁸⁾ da imāmatibde oħuyú, müdür diyòmuş gi hadi annenēn dòlmasīnan diyòmuş çèrēni yèdiñ hé ⁽⁴⁹⁾ mi, bèn de sēni gótúmicem, yānı bèn ònnara. zèytin yālı dòlma yāpiyòh şóyle yāprahdan. uzun ⁽⁵⁰⁾ da yāpiyòg, tópałağ da yāpiyòg. ètlı_olşuñ, pirişli_olşuñ, ònnarı yāpiyòñ, sarıyòñ, òlan ⁽⁵¹⁾ gètúrú ónuñ_òlan oħuldan, oħiyelār imāmatibde yānı hōca oħarağ. hēr gèlmesinde otuz dēne ⁽⁵²⁾ adam gètúrúyú, ben birda yēdi sēkiS tēsbi çōreg yāpiyòm, dòlma sarıyòm, pèynir dāriyòm, ⁽⁵³⁾ yımırta haşılıyòm yāz gèlinci yēmiye gidı çocuğlar. òlan bènım torun gètúrúyú yāpiyòm. yò ⁽⁵⁴⁾ bālar_işde şóyle işde bu dēvegligler, avaşlar var_işde bóyle bu kıyde. kiraz var, cēviz var, ⁽⁵⁵⁾ üzüm de varıdı_eme bi boyú batudu órağarı, burağarı yāpdı. èsgiden óyleydi anām bizim bi ⁽⁵⁶⁾ bāmız varıdı bi üzüm dođduruyòduğ hēle yāprah, mēlmekete yētiyòdu yāprā ó üzüm dēvēniñ ⁽⁵⁷⁾ yāprā. gāç_ilēán gāç, bu dayıñnan aşşā hayátta yātıyòduğ bı_afda búşúreyiş gader. bēgmeziñ ⁽⁵⁸⁾ şineát varıdı bóyle avaşdan. avaşdan şineát varıdı. óñı da içine giriyòduğ, oħuğ bóyle oħuğ ⁽⁵⁹⁾ tahtadan yānı avaşdan oħuğ. ónuñ_içine giriP çīniyòduğ, çīniyòduğ ayáğlarımızı yīñiyòduğ ⁽⁶⁰⁾ çīniyòduğ, óndan sōra da ónu sıñduruyòduğ şey varıdı bóyle mēngenesi varıdı ilēannerde de ⁽⁶¹⁾ ğazana dođduruyòduğ ğazanda súS kēsdürüyòduğ altını yāñıb, óndan sōra bēgmez ğoyòduğ, ⁽⁶²⁾ bēgmez ğāynayıb bişiyòdu ócaħda bişiyòdu bēgmeS. şimdi ònnar hēp bitdi tükendi yòh bitdi, ⁽⁶³⁾ yāpılmı. ólsa da yāpañ yòg aħa bu ğız bóyle ğórúmüm bu bènım èvlenmedi ğannı pıtıh_òldu, şu ⁽⁶⁴⁾ da gēlin. bèn de zāti ğağbden amelıyet_òldum. gēndüm dōru dūrüs bēg_iş yāpamiyòm, işde ⁽⁶⁵⁾ namazımı ğıñiyòm gine süpürke, bulaşuğ, nēy yēmeK yāpabiliyòm. óyle aır şeyleri yāpiyòg gine ⁽⁶⁶⁾ ğuş bunnı búşrúyòh, ğāynadiyòh. bu çāğlar gēliy_işde bènım_altı dēne diyòm, dōrd ğıS var, ⁽⁶⁷⁾ iki de òlan var. ònnar şēerdeler burda hēc ğızlar yòh da bu ğız bōun buriyá gēldi ó pancarı ⁽⁶⁸⁾ kıtlü èyce ğızım var bi tēg órdan_aldığlar da paráynan ısdanbıla yòllúycam óyle. óyle yāzdıñ mı?

⁽⁶⁹⁾ -davud ğayá. áynı yētmiş. buyúr? biralım. *yāmurkıyü.*

⁽⁷⁰⁾ -émemiñ_òlu émemiñ.

⁽⁷¹⁾ -*yāmurkıyü.*

(72) -bèni èmemiñ_òluna gèlin_òldum. yõg gaçarmıyım ben. ahlıslıS muyum da gaçım. *ağlah* (73) yazınca her şey_olı da gaçmadım, gızım bènım dörd dene gızım var, dördünü de (74) gèlin_ètdim, iki de gèlinim var işde òlan bïrda biri vèlediyede çalışı *amasyáda*. buyúr? *ali ali* (75) *ğayá*.

(76) -bu şeyleri dõşüye yolun gıyılarda.

(77) -parke daş dõşüye *ali*. parke daşları dõşüyelá. bëlediyedenmiřiniS işde gèliñ, sen nerede (78) duruyõñ? ahl *èrzincanda* bizim babannemiz vār, amçalarımız vār, *èrzincamı* bènım babamıñ (79) dèdemiñ hanımı. *èrzincamıñ_*içinden.

(80) -yese mūdūrlū yápdı *mısdafa góğbayır* řindi.

(81) -dèdem burdan da *èrzincanda* asgellig yáparkene dèdem yanı babamıñ babası asgerlik (82) yáparkene *èrzingána* gitmiř èsgiden *démirel_*oluyõdu yá asgelle, *démirel_*oldū zāman òrdaki (83) evdeki iş górdū evde bi de bèsleme varımıř, yanı bèsleme dèdūm icci, icci gadun varımıř gıS gıS (84) òrda ikisi birbirini sèvmiřler bïrda evlendiler òndan *èrzincanlılar* agrabam bènım.

(85) -*mısdafa góğbayım* bi zāman yese mūdūrlū yápdı, *kémağ góğbayır* var gārdeři.

(86) -sen gúccúğsüñ_áy gızım bilmen ònnarı. şindi bizim gızımıS gèlin_òrda da ònnarda. (87) içindeler řèheriñ_çindeler. gèlin, gızları kóylerde èmme gèndüleri řèheriñ_çindeler bizim gız.

(88) -kóydeler dóul mú?

(89) -kóylünde dóul múđı gı?

(90) -kóylünde gızlar var, kóylünde gızlar va.

(91) -*hamit* hanımınıñ_ismi.

(92) -*hamit* gócasını_adı da bizim gızıñ da *vésile* de ismi. gızıñ gócası *hamit* dāmadıñ_adı, (93) gızıñ_ismi de *vésile*. bülüm ki ahrabañız mı olur, nası olur, gızım nè bülüm. tanımañ tābi (94) góca *èrzincan* nè bilecèñ.

(95) -araşlarda şeylig de simsarlığ da yápi nèydi yá?

⁽⁹⁶⁾ -ò öldü yá, ò öldü ò ğardaşıdı işde ğızıydı, *hamidñ* ğardaşıydı yá. hamidiñ ğardaşıydı ⁽⁹⁷⁾ öldü siSlere ömür. onnar hep_öldüler yanı ihdiyárlar_öldü, ğenşlerde de iki dene öldü de. ⁽⁹⁸⁾ saħıncası var mı deme, ğótúrúb de tēlevizyónu nē vērmeyiñ. aliye señi şikāt_ederim ⁽⁹⁹⁾ velediyedeyseñ. bi de ğúlúyódum, ğúlerkene çıdı fotóraf. siS de saõluñ. birer bardaĝ çáy dóĝ ⁽¹⁰⁰⁾ de, yóħ canım nē zahmeti ben saña yālı bile bişürecādım. siS de saõluñ, aħ pasda vardı óndan ⁽¹⁰¹⁾ yēmē yē.

YER : AMASYA/MERKEZ/Yassıçal
ANLATAN : Muteber ŞENER
YAŞ : 48
KONU : Karışık

(1) -anām gúlim ben nè bilim ben nè bilim. *aļlahım* yá ben bilmem gi gèrçégden. anam (2) nabdūğuzu bilmiyög gi dağ. annadın. tèlezonda neler góruyoh ne bilim. bi hemen bi illere (3) giryelá bilmem, insan hiç bi şe görmemiş. zaten yá ismimi soruyoh yá öndan. yoh (4) sóylemem. insan her şeyden gorhúy şindi. benim ismim sen *zqurangini* al, *mūteber şener*. (5) *muhteber* deül *mūteber şener*. atmış_iki domluyúm. kóyuhn_adiñı mı şindiki, şimdiki adı? (6) *yássiçal. ebemü*. hic bilmiyöm ki eşgi ismini nerden gèldúñú. *ebemü* diyelardı yáni ben (7) yètişine. *yássiçal* bëlediyeliğ_ölaı. *yássiçal* ismi bëlediyeliğ_ölaı. kóyúkene *ebemü*ydü.

(8) daha daha öncelerini ben bilmem. önceleri simsim nè oynanıyómuş, önnarı (9) bilmiyem nè gún_oli. eşgiden şey neydi báyrağ_ödunu varmış, önnarı ben bilmiyöm, önnarı (10) dağ büyüğler bilü oñu. *kosová*, sen bülün sèyleseñe. dúñde báyrağ báyrağ odununa ne gún (11) gidiyelárdına? dúñün nè gúnü gidiyelardı? benim otıS sene oldu benim dúñüm ölaı. (12) çarşamba gúnünden başladı bazaraca. öylé başliy_e. şimdi çarşamba gúnü, dúñ başlı. (13) ahşamına *aļlahu* gelı, çarşamba ahşamına *aļlahu* gelı. *aļlahu* ölan taraFıñdan geliniñ düzündü (14) elbiseler gelı. gelin gelin_élbisesi düzündü élbise eli, bohca gelı buriyá, gıS taraFuña, ölan (15) taraFuñdan. onuñ_adı *aļlahu*. onuñ_çinde iç çamaşullarıñ, işde hamam havlısu dahımlıñ, (16) nè şahañlıñ, tiftik, tiftig, eşginin gelenē. şahañlı annımıza dahındıumuS. tiftig de böyle (17) saçıña dahımyoh. saçıña dahımyoh. saça öryön. öndan göllarıña puñara oturukene top (18) dahılyódu da önu her_adam almıyódu işde gine de ölyódu yáni. top adı. o şöle ne nası dijm (19) inci gibi inci gibi böyle dizili ölyódu, onuñ_adı top da. inci gibi inci gibi diziliyódu işde (20) bilmiyöm artuh, ben de yoh da yáni. *aļlahu* gèldü gece ceyiz dahılı. gızıñ cehızı. éve (21) gızıñ_évüñe. gızıñ_évüñe *aļlahu* gelinci ceyiz dahılı.

(22) var értesi, pũar pınar. pınara oturmaya gidilĩ cumā gũnĩ. dur çarşamba pèrşembe gũnú (23) cèyiz_oliy zāten. çarşamba aħşamı cèyiz dahilĩ pèrşembe gũnú cèyize bahılĩ, cumā gũnú (24) hamam_olĩ. èvliyi şe gèliniñ yèñgesi, õlan taraFından yèñge yihiy gèlini. õndan puñara (25) oturma var işde puñar dènü. yúnāh yúnaħda çimme puñara oturmaħ, oturuyõn õriyá. (26) gótúrdüler. şimdi yoğ banyõlarda yihiyelá. davuñnan gótúrüb davuñnan gètürüyelá, puñara da (27) óyle gótürüyelárdı. puñara giderkené de õleydi. davuñnan gótú davuñnan gètü. aynı yèr, aynı (28) yèr. gelişinde õrdan gelişinde dolma sarılĩ zaten gız_èviñde, dolmáynan bõrek, bõrek. gènc (29) gızları toplaıyb, gènc gızları hep onnar_onu yĩ. yáprağ dolması. yáprağ sarması. (30) mèrcimegli, altı ètlü. hiç mèrcimeg yapmaħ. yeşil mèrcimeg. yáprağ dolmasının_ içiné (31) yármáynen mèrcimeg. sonra aħşama işde gına gècesi var, gına gècesi deıl de işde gız_ichi (32) diyõğ_õña. gız_ichi. oynuyelár. uç gũn, uç gũn boyunca gız_ichi olúy_işde gız_ichi oluyõdu. (33) oynanĩ yanı. dèf, õ zāman dèf dèf dèfidi õ zāman. havaşlarını bilmem, yoh nè sõleyim? mani (34) mi? manilerden.

(35) dèrede urğanim var,

(36) gadeyifden yorğanim var,

(37) o yár benim_õlusa

(38) tèggiye gurbanım mar.

(39) ırmañ gıyısında górdúm gara yışanı,

(40) õpmediñ mi yár beni sõylüyõsuñ yářanı.

(41) maniyi çoħ bilõm da havaşanı bèg bilmiyõm. sõleyim. yazdıñ mı, yazacāñ mı? sangi (42) iki dène ta iki_üş sène olĩ bõle manilerin hèpsini sõyledim unnara.

(43) dèfüm delúğ ötmüyor dèf

(44) defüm delúğ ötmüyor,

(45) gader benden gitmiyor,

(46) gaderiñ ètdúynü

(47) dũşman bilé ètmiyor.

- (48) d f m  ben  alamam,
- (49)  ollaramı alamam,
- (50) amcam_oglu duruken
- (51)  l_oluņa varamam.
- (52) -yoh yo, anamı amcasıñ_olu.
- (53) afladıñ dalı budah aflhadıñ aflad
- (54) afladın dal  ızını  pd m Őıbıdah,
- (55) anası arhamd y mış,
- (56) arhama vurdu zımbıdah.
- (57) aflad dağlarda oluy.  rmannarda, yoh yoh armuduñ  ucc .
- (58) kiremid_ z yner,
- (59) kim  ormıŐ  oz yner.
- (60) insan yare k ser mi
- (61)  lleriñ s ziyner.
- (62) s yle miyim? dur bi teg dağ.
- (63) armud dağda, dur. armud dağdan d Őer mi.
- (64) armud dağdan d Őer mi,
- (65)  nden yanı bişer mi
- (66)  nden  nneŐden yanı,
- (67)  nden yanı bişer mi
- (68) s v b s v b  yrılmağ
- (69) Őanımıza d Őer mi?
- (70) gine mi, du vardu ağlıma  elsiñ gine  oh biliy dum işde bağ Şindi ağlıma  elmi.

(71) bahçelerde maruľuñ

(72) yáprağndan alurum.

(73) almasañ almayı ver,

(74) ben mi bekár ğalurum.

(75) -dur başğa vardu. ahlıma ğel armudun iyisine ben yándım birisine, ğiné armuddan (76) başlıyòh.

(77) armudun iyisine

(78) ben yándım birisine,

(79) babam beni véreceg

(80) adamıñ_ iyisine.

(81) -tamam. mani söyleyım.

(82) *amasyá* yollarında

(83) bir desde ğaşuğ gider.

(84) yárden ével ölürsem

(85) ğózlerim açuğ gider.

(86) daa ne niresine yázıcañ? durdu, ahlıma ğeldúğcé söylerim ben. sen dúúñü biraħdıñ. (87) neblım yávrum. *áyşácuğ_óláydı* şimdi çoħ söylerdi o biliyòdur. o hep èsginiñ şeylerini bilir. (88) söylemedim. yáS_ışde. ben onı.

(89) māni bēñim_ézberim

(90) ğan_ aĝlıyò ğózlerim

(91) ben yárimiñ yolunu

(92) ölene ğadar ğózlerim.

(93) -ne söyleyım. çoħ biliyòdum da. bir defúm var dèriden onı yázmadıñ.

(94) bir defim var dèriden

(95) ğel bèriden bèriden

(96) sèniñ sévdāñ dèùl mú

(97) bèni böyle ériden.

(98) -tamam_ışde çoğ yázdıñ. bilmece bilmiyòm. ahlıma gèlsiñ söylerim. başga şeyiñi (99) yáS sen, gına gècesini nèyi. tamam_ışde şeylerde bu bunna söylenī.

(100) dağ cumartesi gúnú davet var, cumā gúnü gèlin. o gız_ıçı onnar. cumartesi gúnü (101) dāvet var şindi bu mahallenin_adamı hep bu gızı mèselá bu nişannu, bu gızı hêrkes (102) dāvet_edi mağallenin_adamı ahrabaıarı ève davete çağrı yáni yemeK yèdürmiyé. savducúynan (103) dağ bu yeñi nişannandı. savducúynan dolaşı yemeK yèmiyé. davet_ediyoñ yáni gèlin gidiy (104) diñ. şindi áşşamanın da zaten gına gècesi var èrtesi gún bazar gún bazar gún gèlin çihması. (105) gèlin çiharkene onnar şimdi tóplanıveriyelár_emme önceden öyleydi dõru. gapıyı örtüyelár (106) bunuñ savducu yáni gapıyı gapadı açmı gapıyı para vermè_ışı. nè işde nè isdersele nè (107) verüse mèselá o zâman èlli mîdi yüz mûdü nè isderse onu verecegle o zâman açı gapı. işde (108) atıñ şeyine biyò dovalanı camı_óunde çihduñdan sõña burada duvalanı yáni meydanda (109) caminiñ_óunde duvalanı gèlin_atiynan bërâber ondan sõña oğlanıñ_évüne indügden sõña (110) da gapısına sırdı, eviñ gapısına sırdı sırdı işde atıñ_úsdünde at durú atda gèlin eşgi (111) zâmannarı söyleyim ben şindikini deùl. damat da yá ... yá pèncereyé çih çerez_atı, tabānan (112) gèliniñ gaFasına çerez_atı o çerez tabāni da alı gaFa gèliniñ dingiline vurı. dingil var (113) gaFada. gaFada böyle dingil var oña. tabağ gırılmı da işde gèli gaFasına gèlini orda (114) gorhutmağ_úçún gèndinden gorhsuñ diñ. benden gorhsuñ diñ. biyò! da dèsdı gırıyelár. yá (115) atıñ_ayána yúmurta gırıyelá, onu bilmüyòm_ışde. o bilmeS. ève de girı gapınıñ başına yáy (116) çalı. ondan yáydán sõña buriyá girı évú süpürtdiriyelár çalışgan_olsun diyinimiş. (117) maşáynan garuşduruyelár. ondan sõña da yúmurta büşürüyelár yòurt gètiriyelá gèline tèsbiyé (118) yúmurta büşürüb yòurt goyyelá gètürüyelá yèmiyé. yòurt aħ áydınnıh yúmurta da şey (119) çocuğ dõması, dõm_etsiñ diyinimiş_o. yáni yúmurta yá. eyı. oldu güle güle size.

-75-

YER : AMASYA/MERKEZ/Yavru

ANLATAN : Tevhide YAVRU

YAŞ : ?

KONU : Karışık

(1) -bèn_annimīm yávrım. *tévhide yávrı.*

(2) -ğız_anam.

(3) -*tévhide yávrı.*

(4) -sen köve gèt köve gáynanam yirmi senedür otuS sene burdan çıhamī.

(5) -ben bilemem yáni çey gèlinim gonusuñ yáni dúúnden múúnden annámam
ben yávrım ⁽⁶⁾ annamīm. évet.

(7) -sen vaļļah baħ õļu gızar_õļu gideg biS. gah gah.

(8) -bèn bından bi şey_annámam yávrım sen *yávrıyá* gèt miğdarı buļ miğdarıñ
ğarī hadi. ⁽⁹⁾ ben_annámam vaļļaha bilemem gızım bèn_óyle bi şey_annamıyóm ki
ben. oħuļlüm yoh, ⁽¹⁰⁾ yázallım yoh, yáşımı bilmıyóm.

(11) -ğıS bi şe nè var ki oļannarı dé.

(12) -ğıS bi şey yög ben nè annadīm ki annatıcağ.

(13) -dij ki tıgünner nası olúy ha.

(14) -yá sen háydi biS bırda misāfirlige gidıyúğ vaļļa kèt köve de sör sen hadi.

(15) -bilemem yávrım, gusura bağma ben_ānnamīm. misāfirim de vağ baħ.

YER : AMASYA/MERKEZ/Yavru
ANLATAN : Fatma CILIZ/Müzeyyen BALCI
YAŞ : 55/54
KONU : Karışık

(1) háyır mı, şer mi nēyiñ nēsi? dōrudur yáni nē gibi nēyiñ_úsdúne ğonuşah? (2) dúñner_ággında kēşge bundan bī_ŭn iki_ŭn bī_ŭn ónce ğēleydiñ dúñnımız varıdı. ēyle tabı. (3) bi tēg dağ ğēldi de ğēçen sēne o da ēvliyálar_úzerine šē_ētdi bēn ğine puñardādım, ben (4) ğonişdım. yōğ ğızım ēvliyáları sóyledúğ sāde.

(5) bēnim mi? *fatma cılıs. çimen* dōúl ó ğızlıh sóyádım. *cılıs*. bēn mi ēlli bēş. *yávru*. (6) bīraniñ bī tārīhi ēserdenimiş, kimse bīraniñ_ismiñi dōnderemedi *yávru*. bura tārīhi ēserden (7) ğalmáyımış kimse.

(8) -*amasyānan* bērāberimiş yáni ufāmiş da *yávru* kıy dēmişler. *amasyāda* šēymiş yáni.

(9) -*müziyen balcı. balcı.*

(10) -*fadig* tērsine yázılımiyág sōna.

(11) -yōğ ğardaş bi şey_olmī nārasın óndan. oľub da sangi nē oľacağ baña.

(12) -bēn mi? bēn de ğēldim_ēllyé. ēlli dōrd. ben bīralīm amasyā. ēvet bīrası.

(13) -*yāmırkıyü* de bīrdan şindi dōnüb direg şu *aľağadiyá* dōru ğiderkene bī_ilāfe yázılıyó (14) óndan *yāmırkıyü* avu dēpeniñ_arħasında.

(15) tārīhi ēselleri işde yunnāmız var, daşları tārīhi ēserden ğalma, bōyúğ puñar diyeler (16) ónnarı var_ışde ósuruğ ğayası diyelár ó yánda ósúrúğ ğayası.

(17) -ógsúrüg ógsúrüg ógsúrüg_oluncuğ oriyá sólemesi_ayīb mih çáhiyelár ğēdiyómiş. (18) vallā bah tārīyesi de işde ógsúrūñ ğēlinci oriyá çáhiyóñ mih ğēdiyómuş yáni óñde.

(19) -mih ğardaş yapıľara yapıľañ.

(20) -şey var yá çivi çivi biz mıh dèdim töbe yá, çivî_ışde. onı çáhıncı ógsúrũñ, ābi gŭlî. (21) yápiyòm ben gine aynı. bende arasıra buronşid var biliyõñ mu. bènım torunnar da biráS rahatsuS (22) ógsúrũ var anne diyi āzı açıncı hēmen çábuñ_anne diyi oriyá ğavış diyi. şu.

(23) -ĝarřuda.

(24) ĝarřuda ĝarřuda. burda her şey yētiřî.

(25) -burdā kiraS yētúřdúrúyóg, oľduĝdan sōna pancar_ēkiyeler, sōan ēkiyeler, ēkin, bŭdáy (26) bunnarı ēkiyeler.

(27) -ārpa yúlah hēpisi ğavuřúy yāni.

(28) yāni bařĝa ēyle tŭtŭn ĝúbú bir şey biraşarda oľmuyó. kirazlarımıza bařsanāS çekiñ (29) rēsmiñ_ışde baĝ ĝózel ĝózel. kirazlarıñ_ismini sayāmam ĝızım. sen sáy_a oľum sáysıñ. onı (30) biz bēy daľbasdı diyóg, ĝara kiráS diyóg, foslaĝ var óndan sóylemeyim, sóyleyim, biz ĝúlerúĝ. (31) nēydi oľum óteki kirazlarıñ_adı dēsene.

(32) -napólyón var.

(33) -baĝ napólyón var bŭlŭsŭñŭS bēlki napólyón. ónnar yēñi, ēsginiñ ēñ mēřurú.

(34) -sıfır doĝuz_üz var.

(35) -ónnarı bŭlŭ bunnar, bizim biraşda foslaĝ ĝaráynan ēsginiñ daľbasdı sı mēřur.

(36) ēvliyālarla ilgili mēzalġimızda şeyin ónnarı biliyeler, mēzalġimızda yátur var, oľan (37) çocuĝlarını hasdaġı olŭ yāni ónnarı órdan pēlidiñ_arasından ŭç kere ĝeçŭrúyeler oriyá (38) ĝurban_adıyá, pēlidiñ.

(39) -odun.

(40) -pēlŭd_áyrú ēndŭrŭS_áyrú ĝardařım bŭlŭr_aa pēlidi.

(41) -řóyle dēlúĝ dēlúĝ. bóyle ŭř sēfer ĝeçŭrŭyó óndan sōna da dēdiyē varıb, dēde de oĝuyõñ (42) ŭflŭyõñ nēy çēyderseñ, adarsañ yāni.

(43) -yòg ġiS_áltına yápar mı hē̄rī ben_ açuġ ġonuşurum bazò òlan çocuġları ufaħaħana, (44) onuñ_úçún òrdan pē̄lidiñ_áltından.

(45) -ābi iyice ġúldü. nè dē̄di biliyòñ bizim_adam, biri ġē̄lmiş bóyle ġusura baġmasiñ bi de (46) çē̄ye mi çē̄kiyò?

(47) -sē̄siñi alıyò sē̄niñ sē̄siñi alıyò ò alıy.

(48) -yòg yòg_óyle çē̄gme.

(49) -çē̄ksiñ bi şiy_òlmaS.

(50) -ġadunuñ biri dē̄miş ġi ben de şē̄ydim dē̄miş ufaġ bele bizim gibi bi ġarı de ġızımış yānı (51) bē̄nim de var dē̄miş şē̄ydīm, yāvrum ġıza yòg ē̄rkā var dē̄dim diyi.

(52) -ē̄rkeglere.

(53) -çocūn diyi bi parçası vardı sīmadı diyi. ò yānna ġē̄ç bu yānna ġē̄ç.

(54) -sen cāz lafinan ġē̄ç ġalıyòñ. òlan çocuġları işde daşşā şışī çā da var_a birda, onu da (55) bizim bu bīraniñ pē̄lidinen ġē̄çúruncúġ ġē̄çī.

(56) *hacı dē̄de* var.

(57) -o çocuġ dē̄denī_óra hacı dē̄de. başġa nè var ġı birdā? ē̄y nē̄ye yārī *ē̄lecci* mē̄zaļļī?

(58) -ò nē̄ye yārī?

(59) -nē̄ye yārıyī?

(60) -ōsúrúġ ġayásı yáS sen_işde mē̄zaļļī óġsúrúġ ġē̄çī dē̄yin. şu *bālarúsdú*ndekini yáS (61) ġulaħ_ē̄vliyāsı var. ġulaħ ġulaħ.

(62) -ġurbālar_úsdúnde yázduruyòħ.

(63) -oļsuñ. ġulaġ_ē̄vliyāsı. ónda da çocūñ ġulañi_òraniñ yáturub kē̄mūynan su aħıdıncıġ (64) ġulaġ aħī bazı o òrdan o òrdan onı şē̄ydinci ġulañı şē̄ydī. ġē̄çī ġē̄çī òraniñ şē̄ydincig ġē̄çī.

(65) -burararda çoġ da daġ biS bilemiyòħ. biS hanı daġ nè òlacaħ.

(66) bizim bīraħarda nè var ē̄mliyā ē̄vliyā hanı.

(67) -yábani ot_olarağdan_işde éfelig var, eşşeg mādenúsú diyeler ó var, şu ğazan ğarası var (68) yabancı ot ónнар var ğızım, dolu ot var yerde ğode. bu şey sůmúğlũ_éfeliK, sůmúğlü éfeliK. (69) óndan_ólmī yapılm̄i, madımağ var yeydũmús yemeK yápdũmuS madımağlardan, şónnar (70) eşşeg tikenı diyeler şónnara. yoh hasdağlığlara yápmıyóg.

(71) -oluyá hasdağlığlara, ısırğandan_oluyó.

(72) -var var ısırğan var.

(73) -ısırğan, turuç.

(74) -turuÇ_ó da hep bẽyle ğeliyeler amasyádan óni yolub çuval çuval ğóturiyeler. o da ot. ó (75) da bóyle yeşil_aa gólũñ_aşşasında puñara dõru gideg dërseñiS gideg, vardum_ólacā. şöyle (76) ót_işde yeşil yáprağ yáprağ şeydi, minig_áyrı, o turuÇ_áyrı, ısırğan_áyrı. şey mi ısırğan (77) mı? ğansere o. ğansere. zayıflamıyá ilāc, ğayneTıb_içiyeler mayásuła ğızıl pèlid diyeler (78) ğáynadıb onuñ suyũnu üçuriyeler. ğardaşuğ ğardaş anamıS.

(79) -nè diyicen baña?

(80) -saña aylıg yápacām ğonuş da diyi saña eşginiñ yemeklènde nè var diyi?

(81) -kóyde nè var nè yoh diyi.

(82) biz néyнен ğeçineg ğızım, yoh. háyvanımıS yóg, bir_iki ğaş dene tavũmuz var. var (83) canım bahÇemiz_óyle kirazımız mirazımız var cèviz_aacı bulunuyó èñdúlús_aacı bağ şu da.

(84) -mèhleп.

(85) -onu da isdiyeler asbirin_óluyómuş, èñdürüs.

(86) -mèhleп mèhleп diyeler yāni şeyinde bizler_èñdürüs diyoh da, her şeyé şey_ólũmuş.

(87) -onu tópliyeler satıyeler. ben bunnarıñ_ó. bènım şu tırafada şöyle bu yánnıda. var (88) bĩ_iki aac. ben satamım ğızım az bènım iki uç_aaş_anca bunna

n y v riyeler de yiy m b n de. ⁽⁸⁹⁾  ol m y g  oc m da y h. bu bi a raba arımıSdan i im mar da  iri v rdim.

⁽⁹⁰⁾ -mihari _ lu.

⁽⁹¹⁾ -mihdari _ lu.

⁽⁹²⁾ bu da nazallıh.

⁽⁹³⁾ -i de   da t rih.

⁽⁹⁴⁾ -n  var  iS bunı_ inde sen y pdı . ha ıg varımı .

⁽⁹⁵⁾ -boncuh.

⁽⁹⁶⁾ -nazar_ cun, o utma ge memiz_ cun ha ıh diyeler_ i de  inde boncu . var d bi ⁽⁹⁷⁾ inanıy m.  zı da  d valı b y g_ lannar o uy_ i de.

⁽⁹⁸⁾ - yle b y glerden vardı da  imdi.

⁽⁹⁹⁾ - yle varıdın t rihi  senner  hdiy llar, y  lılarımıS, h calarımıS  indig h calar da ⁽¹⁰⁰⁾ ayın_ ld  her  ey ayın  y n_ ldu.  indig  endin on_ n iki_ n gitseg o umiy  y  ba i d ller, ⁽¹⁰¹⁾ y  s v  d ller  ızım. y nı bu iki_ ki d rt. d un m S_ ldu nası  ozel hay  ızım. s na  elin ⁽¹⁰²⁾  uy y  aldı samsunu  k yl nde h c _ ldi gitdi. biz  aldu  zimz p burda. h ca h ca  lan.

⁽¹⁰³⁾ - lan h c ydı y .

⁽¹⁰⁴⁾ -d un y pdı.

⁽¹⁰⁵⁾ -g tdiler mi *f dig*?

⁽¹⁰⁶⁾ -g tmi ler_  amınan. y z d ne  eyregleri birigmi , altı d ne t re bilez gleri o mu . ⁽¹⁰⁷⁾  lannan  ız binmi _  amınan gitmi ler  aynana  aynata burd . y g y g g tmi ler. d un m S ⁽¹⁰⁸⁾ hem  al u dut yel r, hem davu  dut yel r.

⁽¹⁰⁹⁾ -y meKleri y piy h y meKleri. d ner y pa lar,  arma y pa lar. her  i y pa lar ⁽¹¹⁰⁾ sarmasından. i de  orbasını s rmasını.

⁽¹¹¹⁾ - sgiden her_ ve bi mis fir v riyeleridin  yle t p m p y g, bacalarda y megleri   ama ⁽¹¹²⁾  ader b  y odu,   amınan  ona lar h rkeseye mis vir v rince davu   um  um  riy    mis fire ⁽¹¹³⁾ yiyeceg  el d ,  um  um b nim_ diy 

yiyeceg gèliyòdu, o bitinciK biyò da çála çála davu! ⁽¹¹⁴⁾ oriyá ałıb gèdiyòdu, èt gètúriyelerdi_ışde, çerez gètúriyeleridi.

⁽¹¹⁵⁾ ğınaıı. ben fene forsl̄m da bæg kıótü dúřmüřüm buralara. ben séviyòm vaııā ğızım da ⁽¹¹⁶⁾ yášım bæg gètdi bóyle, èyīm dóúl mú? sen de iyisiñ.

⁽¹¹⁷⁾ -siSe de tēřegġúr_èderúġ ġardeř ġusura baġmañ.

⁽¹¹⁸⁾ -yög ğızım_olřuñ. *samsundan* da bi õrenci gèldi vaııā, bèn gine órda şey_ètdim bi ⁽¹¹⁹⁾ dèfder doıdurdu bóyle ġonuřa ġnuřa. èvliyālári annat dèdi, not_alaçām tèyze dedi, āzımı yeme ⁽¹²⁰⁾ diye çocuġ èrkādın aha şu ġardařım gibi doıdudu gitdi bi şey.

YER : AMASYA/MERKEZ/Yeşilöz
ANLATAN : Fatma KABAK/Döndü KAYGISIZ/Gülsün DÜZGÜN
YAŞ : 57/51/47
KONU : Karışık

(1) hoş gèldiñiS. èyceyúg_anām, sizi górdúg daha èyi_ölduğ, siz nasısıS? sen gèt yürü. (2) yèllyúg yèllyúg. bíranuñ yèllúsuyúg yávrum. adım *fátma gabağ, gabağ*. èlli yèdi. *yeşilös* èvet. (3) èsgĩ_ismi *giraP*. ó *yóğarı girap* mı? èsgĩ_ismi *girap*. bülüm gi nèye *giraP* dèdiler bize. (4) buriyá góşdüler buriyá *yeşilös* dèdiler. yóğarı kóyüdü, yóğardáydi èsgi kóy, èsgi kóye girap (5) diyólardı, isim de dèyişildi biriyá da *yeşilös* diyóla şindi. bira *yeşilös*. èsgi kóy *giraP*.

(6) yóğ. yóğ gónderdile gónderdile gahağ_almadı. almadi_ışde. òrenemedim. (7) gaFam_almadı ohiyamadım. bi sène gètdim, iki sène. ufādım ó zāman. on yèdi yaşımda. ön yèdi (8) yaşımda èvlendim. ön yèdi yaşında èvlendim.

(9) birağı. èşim de birağı. yóğ canım işde ó çobanıdı èşim ben de ev_anımıydım ben de, (10) dúñúr_olduğa, isdedile. bu gèlinim, bu gèlinim bèn górumúyım.

(11) dúñúnúmúS mú? dúñúnúmúS yápdılar_ışde èyi_oldu dúñúnúmúS. gaç gün mi? üç gün. (12) èsgi dúñunner bizimki eelden bir hafdaydı bizim günümüzde de üç günüdü. èvet bir_afda (13) oluyódu. ónnar dā yiyólardı içiyólardı. èsgi dúñunnerde. işgefe açıyólardı, böreg yápiyólardı. (14) böregleri yápiyólardı, çöreg yápiyólardı, böreg yápiyólardı, yiyólardı, içiyólardı. işgefe, ırağısı (15) her şey varıdı, mèzesi ırağısı. mèzesi çerezi varıdı mèzesi, mèzesús_ıçilmiyò. fasılleyi (16) faşıllyóduğ, yèmēni yápiyóduğ fasilleniñ. dúñunde èvelde kèşgeK varımış dúñunneriñ èsgi (17) önemlīmiş. anam yarpağ dólması, bulğur pilavu èsginiñki, gabağ óyle dèğül múydu ğı? şey gaba (18) kırmuzu gabağlar_oluy yá bağ gaba, bağ gaba. büşürüyólardı, gazanda büşürüyólardı, (19) süzüyólardı tabağlara goyólardı. yóğ èt gonmuyódu. tatlısu oluyó yá, haşlıyòñ, süzüyòruS óyle (20) yiyólardı. yòğ yòurt dókúlmuyódu. yòurt dógmuyólardı. yarpağ dólması yápiyóduğ, órdan (21) fasille yèmē yápiyóduğ, bulğur pilavu yápiyóduğ, èt yápiyólarıdı, guru fasille èvet. guru fasille (22) oña şey

ğabçuğlu fasúlye ğuruduyolar yá onu büşürüyolarıdı yármáynan, onu biyó da ⁽²³⁾ yóurtluyolarıdı. ğapçuğlúy mu? ğapçuğlúy_ışde yóurtlusunu yápiyóduh. ğuru fasille, sarma, ⁽²⁴⁾ ğabağ, kèşgeK, ét, buğur pilâvi bunnar yemeglerimiS. yemeglerimiS búyúdu.

⁽²⁵⁾ adetleri de ğapı parası varıdı, ğız başları ğapı parası isdiyódu. ğızıñ_arhadaşları ⁽²⁶⁾ ğızıñ_arhadaşları ğız başı dèrdúğ biS. yitbaşı diyóduğ, ğızbaşı diyóduh, ğapıyí kitliyolarıdı ⁽²⁷⁾ ónnar da para vèriyódu, parayí bölüşüyolarıdı ğız başları. yitbaşına acuğ hağlı oluyódu, ğızbaşına ⁽²⁸⁾ èvsúğ vèriyolarıdı parayí. bi de yásduğ, ğız başları satıyó yásdú damada ó zâman, ó arada ⁽²⁹⁾ satıyolarıdı. èvet parayí vèriyódu yásdú alıyódu işde. ğız_èvden çihıncı parayí bölüşüyolarıdı. ata ⁽³⁰⁾ bündürüyóduh. tèl dövah yóudu yá şey oluyódu, duvah yápiyódu kóyü dólaniyódu atınan. ⁽³¹⁾ ğocasınıñ_èvine gèliyódu ağşamınan da işde, ğapiyá gèldinmiydi çerez_atıyolarıdı. sen biliyóñ. ⁽³²⁾ ğapıda çereS_atıyódu, bi daha gèlin èniyódu. gèlini èndürüyolarıdı, içeri sohuyá, bariyolarıdı ⁽³³⁾ ğaynatasına nè vèriyóñ gèline dèyin, gèline davarı_ólan dayar vèriyódu, dayarı_ólmıyán na! ⁽³⁴⁾ vèriyódu bóyleydi usu! yá dúve vèriyódu, yá da gèçi vèriyódu, gèçi gèçi varıdı, gèçi varıdı. ⁽³⁵⁾ ğoyúnü_ólan ğoyún ğoyúnü_ólmıyán gèçi. yóh talğa vèrmıyolarıdı, óyle yóudu. óñü kırmuzu, ⁽³⁶⁾ yèşil ardunda al duvah, al duvah. bórğ varıdı èvet bórğ varıdı, èyelden gèliniñ ğafasına fèŞ ⁽³⁷⁾ ğoyolarıdı. arım parası, para varıdı. arım parası. başğa bóyleydi óbúrsú gündè duvā açmiyá habar ⁽³⁸⁾ vèriyolarıdı, duvā açıyolarıdı, yiyolarıdı, içiyolarıdı, ğúlúb_òynayıb gèdiyolarıdı. èvet. kèkül ⁽³⁹⁾ yóudu_onda, ó yeñi çihdı módada kèkül yóudu. kèküllúğ dahıyolarıdı bóyle. yóh bènım saçım ⁽⁴⁰⁾ yóudu. anamıñ saçı uzunudu emme bènımki ğısáydı. innelig dahıyolarıdı. saşlarına uzun_ólannar ⁽⁴¹⁾ saçı. bi yândan bi yánniyá birdan óyle oluyódu, ta bèline èniyódu saç. innelig dahıyódu ⁽⁴²⁾ innelig. saç baı.

⁽⁴³⁾ yóh şey kóy dāti yápiyolarıdı yá kóy dāti yápiyolarıdı. kóy dâveti. şindi dúún başlarkene. ⁽⁴⁴⁾ kèsiyóh kèsiyóh.

⁽⁴⁵⁾ türbè *misdā dede, ułlu ağıl, şā kèrim, şağ kèrim, tégneçúğ, dikmen dede, depe dede,* ⁽⁴⁶⁾ *şışadu.* yòğ yòğ *ğarā_aaş dede, çile ana, çile ana, çilé ana* èvet çocuğ çümdürüyolar çocü ⁽⁴⁷⁾ alıyannar çile anada çümdürüyolar. çocü çoh_âladamıydu

ğótúrúyolar_órda çümdürüyög. ⁽⁴⁸⁾ kəsiyög ğurban. adağ kəsiyög adağ. évet cumālığ yápiyòlardı. cumālığ yápiyòlardı, yápiyòlar. ⁽⁴⁹⁾ her yérde var. ğarsañ ğarsañ ónnar şey kəsiyòlar ónnar şindi muarrem ğurbanını *muarem* ⁽⁵⁰⁾ *ğurbanmı*. ónnar bu sène kèsdile, kèsim iki senedü kəsiyòla. bi kère muarem ğurbanı. *muarem* ⁽⁵¹⁾ *ğurbanı*. ğarsannınar_óyle. ğarsañ yáħın bize. yáyán gèdiP gèliyòñ ğarsana. yōħ éy tópları ⁽⁵²⁾ insan.

⁽⁵³⁾ -*döndü, döndü ğáyğısıS*. évet vaļļā yášım bülemüm da èlli doħuz döumluyúm.

⁽⁵⁴⁾ -*ğússúñ ğússúñ dúzgún*. ğaç yášında dèyim ğırħ_alı, ğırħ yèdi.

⁽⁵⁵⁾ -ónnar bacı bacı.

⁽⁵⁶⁾ -*yèşilös*.

⁽⁵⁷⁾ -sağlun siz de sağluñ.

⁽⁵⁸⁾ -sen bi çáy_ışsene bi bardağ.

⁽⁵⁹⁾ -çáy_ için de óyle gidiñ.

YER : AMASYA/MERKEZ/Yeşilyenice

ANLATAN : Emine/Huriye AYRILMAZ

YAŞ : 57/28

KONU : Karışık

(1) nêrelisiñiS siS? anām tamam_orağardan gèldiler. nêreli assiñ? āl, *émine ayrıłmaS*. (2) èllî_úş dõumıuyúm èllî yèdi yèdimiñ_ıçindeyim. işde şeylîm yá buriyá, bîraniñ *yêşilyeñice*. yög (3) yòh hêrağda. aynı bî. *yêşilyeñice* gèçî bîra.

(4) var var, *haji dede* dèrúğ şurda vār şu girdúğ yèrde var, mèzellig şey_étmden (5) yoluñ_ıçinde *mémet dede* var.

(6) -gèlirken sòğda.

(7) -*ğólbaşı* var_ışde. işde órda aħar gèndünden bóyle su çihıyí. çinerin_alıñdan dõul dèpe (8) şey yèrinde dā tarafında.

(9) -ó çinar var yá çinariñ_ilerisinde siSe gósderseñiS yáni órda.

(10) -çinari dutub gidiyò, yāni ıçinde onuñ_ıçinde bóyle gidiP su aħan yère gader gidecēñ.

(11) -dışardan gelenner turislig_alañ bi. bènim_ismimiñ nè bi şey var mı yāni? *hurié* (12) *ayırlmaS*.

(13) -yòh yòh ğızım ğızım. bi de sōna bi şeysi bóyle adımızi alıb bi şey çihartmā. kim_o?

(14) -ben sègsen_iki dõumıuyúm.

(15) biz biz gitmedūmúzdən bilmiyög ğızım, biz_orağara gitmiyòh.

(16) -vardur yòhsa óyle bi hikāyesi.

(17) -óyle bi gitmiyög_óyle vardu tābi onı gidenner bülür. orada ben nè duyūm ğızım, (18) gitmedúğ yāni gèriden gèliyög gèçiyòh, ıçine girmeK, yábancılar gèliy_óriyá *amasyá* dakiler. (19) órda yáturğar var_ışde.

(20) -òraniñ yāni annatma şeyleri var da biz yāni òrda çihsañiS aslında türbeni_ içinde nè (21) oıdı yazıyò. gitseñiS_aslında yāni gúzel şeyler var annatılacağ. yāni bizden biS şindi bilemeyiS.

(22) -gidū.

(23) -òyle şeylere gidiyò da işde biS fazla òyle yazın gidiyòS òyle her zāman gidemiyòğ, (24) yòhsa yāni anısı var yāni òraniñ_òlsuñ biraniñ_òlsun gúzel_anıları var.

(25) yòh yòh oħuma yazma yòh. benim annem işde ben annem altı yaşındaykene ölmüş (26) òndan sōna babam bòyle òñceden sular eyde bile aħmıyòmuş. benim bi ırbıh suyumu kim (27) gétüreceg demiş babam, göndermemiş, oħula gitmedim. oħır yāzałım yòğ. bi òlan bi ğızuh. (28) benden bòyúğ_ò. bòyúğ.

(29) bèn mi? ben yirmĩ_iki varıdı.

(30) yāni siS bu şindi kitabı çiharınıcı nè amaş durúy yāni? siS benim_ismimi aslında siliñ. (31) siS benim_ismimi çiziñ_isderseñiS. tamam mı?

(32) bòyúğ_òlum otuS dört yaşınıñ_ içinde. fazlā. bi tēg_ilkimi dōum yapıdım, doħuz_áy (33) da onu dōum yapıdım. bira ğáynatamıñ_eyi. yāni oriyá oriyá gèlin gèlmişim ğáynamgil bal (34) ğórúyòmuş_òrağarda şeħer bāğarında, òrdan da bi dağ ben de ğáyinnam ğáyinnam_öldü bi daha (35) biz ğeldúğ_òrağardan.

(36) ò zāmannáy kaç sēne oldu ben_unutmuşumdu bı_afda dúyn çalıyelardı òñceden òyle (37) ben bülüyòm ben çocuğlūmda bı_afda dúyn çalıyelardı, bi bazardan bi bazara dutuyelardı, (38) òyleydi ēsgiden şindig_úc ğún.

(39) -siS_aslında yāni bòyle kitab çiharmayınıcı biraniñ tam şòyle yaşlı başlarından (40) bilgĩ_almañiS lazım, bizimkileriñ_òyle daha bilgi ağacağ şeyi yòh. ò òraniñ konuşmasını (41) yapıy_ işde.

(42) -ben ğendü ğóyúmúzúñ ğonuşmasını yapıyòm.

(43) -var var farglı, var. siS şindi mēselá ğèliyoruS diyò, o gidiyòs diyi, ğonuşma şıveleri (44) birás dēşig.

(45) -tabi tabi. óñceden óyle diyólarındı, şındıK gondura da diyelár her şey diyelár şındı. (46) èsgiden işde gondura dillerdi.

(47) -bizim bira yāni óyle èvelin_artıg̃ gonuşması bitdi.

(48) -bitdi yòg̃ yòg̃.

(49) -óyle bi şey bułamassınıS. yòh_óyle yāni èsginiñ nèsilleri artuğ̃ gitmī.

(50) -tabi ölüyü.

(51) -zāten çòunluğ̃laşası dışarı gitdi şèhirlerde duruyó burda yāni óyle.

(52) -burağarda bæg yaşlı bulunmaS. yòg̃ bizim bīrda yaşlı yòg̃.

(53) -şındikinin yāni èlli atmış yaşındaki bile yāni genç gızıñ gonuşması gibi gonuşū, óyle (54) bin de birdir_óyle yāni.

(55) -çáy yāpağ̃ hanım gızlar.

(56) bizim èsgiden mi? vañlā èsgiden piriç piğō bişiyódu, çorba bişiyódu, tøyğ̃a çorbası, piriş (57) piğō, şındıg̃ de óndan sōna búşúdúğ̃leri çöreK, óndan sōna gine piriç piğō, dōlması bunnar (58) bişiyi. gólbaşında da óndan sōna ét mīt döner mīner yāpiyelár.

(59) -o érkeğlerin dúúnúnde döner pişiyó, gadinların dúúnúnde doğ̃ma.

(60) o birağarda yòg̃ o bizim_órağardáydı simsim_óynağlar. yòg̃ yòg̃.

(61) -bizim bīrda artıg̃_óyle el_ele vèrib.

(62) -yòumuş yòumuş èsgiden de bī yāni yòumuş ilerī de bilmüyóm gızım.

(63) dört tāne. biri *isdanbuğ̃*da, üçü bīrda.

(64) -iki gız, iki érkeg, ikisi èvli, ikisi bèkar, biri *isdanbuğ̃*da durū, birisi de bizim bīrda gèlin (65) gine.

(66) -ikisi de bèkar. var.

(67) yúzellig̃ goğ̃udular, gürşun dókeller işde óyle bi şey. vardu. vardı.

(68) -var var gürşun dökenner var dağ hālā bulunúy yāni. nazara garşu bēyle şē_ápannar (69) bóyle éritip éritip başından_aşşā yāni başga bi şey dógmeler var. önnardan var, önnarı ben de (70) biliyorum_amma.

(71) -bizim biraalarda bēg çoğ tōpluyāñ yōh. olmī, buraalarda bēg çoğ yōğ. yúzellig diyelār (72) şeyle olúy toğumlu.

(73) -tütüdüyolar yāhıP tütüdüyolar.

(74) yābāni ótlar birda bēg çoğ yōğ. ısırğan var. ısırğan var, pancar var, bā pancarı dirúğ (75) öndan sōna óyle bēg çoğ şey yōğ biraalarda. var önnardan da var. yōh yōh madımağ yōh. yōh. (76) var. bizim biraalarda madımağ_ölmadūndan yāni bēg çoğ bulunmuyó.

(77) -bizim biranıñ kirazı, bamyası óyle şeyleri mēşur élması.

(78) -var ekeller bamyá nē ekeller.

(79) -yāni dışarıda tarla Tutarlar, açığ yērde olannar bamyá yāpiyolar yāpannar.

(80) -dondurucuyá gōyoğ öndan sōna gurusun ğara bamıyá ğuruduğlar, satağlar top top bu (81) bülū. satıyelār işde yāşını satıyelār. ipe diziyōğ öndan sōna onū şey ipden_almadan şöyle (82) ovalıyelār éccúğ ğılu muğ gissiñ dēyi ğıçığlı olúy yā öndan sōna sıyıriyelār, haşıliyelār yēmāni (83) yāpiyelār. yōğ bi ğara bamıyá vardur, bi sułtan vardur.

(84) -bi sułtani var, bi tombuğ var.

(85) -sułtan, ğara bamıyá. biz ğuccúğ dizerúğ. ğuccúğ_olu. máállıyōğ tábi, ékinciğ (86) máállıyōğ_onu máállemesēñ olmúy ki. máállıneñ máállenī işde çápa.

(87) -çápa var şöyle çápa çápáyla máállıyōsuñ.

(88) -tabi témizlemeden_ölmū. burdan mı aldığlar? batī batdı_állıyōğ elimize. bat bat. yára (89) bantları olúy yá. éy_işde zor mur tōpluyolar_işde. sarıyelār bat sarıyelār, iki barmā.

(90) -hangi parmāñ çoğ_işlerse o parmāñ, şu úş tāne parmāña mēselá.

(91) -yó yó biz yāpmıyōğ zeten ğızım biz yāpmıyōğ. biz yāpmıyōğ.

(92) ablangil nêrden_aldı baı? şurada iki tâne? iki tâne tâze mi aldıñız?
kimden_aldılar?

(93) -êv yapılı mı içinde? yanında bi de êsgi êv var dèyil mi?

(94) -yòğ kóprúden mi atlıyõnuS o kóprúnúñ_úsdúnde mi atlıyõnuS? daşdan tarafda. daşdan (95) tarafda mı? baı şindig_órda iki tâne êv vardu baı, bi dādan tarafda vardu yolun ğıyısında iki (96) tănē_êv, bi de şu tarafa düşü. şeyden şöyle bi kóprúden_atlıyõñ. o êvi yapılaı úş sene oldu úş (97) sene dört sene iki_úş sene oldu. bóylē adam kóplú yapmış dā tarafında şeyleri mēyleri şöyle (98) kēpenili pēncereleleri nē. órda fazla êv yòğ. bi daşdan tarafda var bi ó yānda var iki tâne yolun (99) ğıyısında var. aPıangiliñ_êy he mi? saol ğızım.

(100) -siS_ılderseñiS bēnim_ısmimi siliñ. tāmam mı?

YER : AMASYA/MERKEZ/Yıkılğan

ANLATAN : Ahmet GÜNEŞ/Hüseyin GÖKÇE

YAŞ : 66/70

KONU : Karışık

(1) *ahmet güneş*. évet. atmış altı. *yıhılğan* dõumlu *amasyá*. *amasyá yıhılğan*. onu
(2) bilmiyõruS_aa yiıenim onu nêblım biS yêtişeli *yıhılğan*. señ nêrelisiñ?
êrzincannu mu? sen? sen (3) de bi çáy yáp yā. sêmāverimiz, nêre gèdiyõsuñuS?
ahtā mi? ğızım *ahtaş* Ta kimseyi (4) bułamassıñıS ki *ahtaş* nêre biliyõñ mu sen?
ahtaş da biri yõhdu ki. *ahtaş* kõyü dêrseñiS siS bu, (5) òrda şindi kõy *ahtaş* da kõyde
biri var mı yõh. emme *gõçālar* da varđu bah. *gõçālar* da var (6) bir_iki_āne. yõh
yēñi_ismi yõh. *gõçālan ğarakiçé*, *ahtaş* yán yána zāten.

(7) şindi yiıenim buriyá şey_õlarağ *iseyin* sen daha éyisini annat, *yıhılğan* évelki
yıhılğan (8) nası *yıhıl*miş buriyá, yõrúğ mi ğelmiş?

(9) -buriyá *yıhılah* dèmişler, *yıhıl*mişla ğalmış bi *yıhılğan*. kimin bènim mi?
adım *úseyin*.

(10) -sõyadı *gõğçé*.

(11) -sõyádım *gõğce*. yètmiş. sèvelli yètmiş. ben burālüm. *yıhılğan*. èvelden
buriyá (12) *gõçmen*ner ğelinci emme iki_āne emme bès_āne. biS birda *yıhılah*
dèmişler, birda ğalah (13) dèmişle ğalmış *yıhılğan*. òndan *yıhılğan*. bilmüyõm ilerisini
bilmem. ben dèdemi hêç ğórmedim.

(14) -*êrmeni* yõh ğızım.

(15) -*êrmeni* yõhdur, dèdemi ğórmedim. dèy

(16) -*êrmen*lerden bah bi tène varımış burda *mõlla békir* dèllermiş biS_ò adamı
bilmiyõruS (17) yāni *mõlla békir*. yõh *êrmeni* dèyil. *yıhılğamñ* õnnar èsgi ağalardan
ağalardan ğelim *mõlla békir* (18) dèllerimiş, şindi birda bi *rum* nèydi lan_õnuñ_adı?
adını bile *konstantin* yõh. ğāvuruñ_adına (19) nê diyõlar yāv, yāhālatmış. şindi adını

bòş ver. şindi ò gáčāmiş_ò gāvur şindi *amasyā*ñ halğı ⁽²⁰⁾ vālisi, gáymahamı nêyse onúynan çíhışamamış. yāni adamı bi túllü çekememişler. gáčáh ⁽²¹⁾ êsgiden gáčáh dèllerdi. gáčáh şindi seniñ diyelim birini vurdu múydu adam daa çíhıarımış, ona ⁽²²⁾ gáčáh dèller êsgiden. ò şindi òmür boyú òndan çevreniñ_adamı gòrhıarımış. yāni ⁽²³⁾ gáčáh_öldü_úçún. bu óyle biri mòlla békir dèyil, bunu yáhalatdú gāvur. adını ⁽²⁴⁾ sóyliyemen_adam nèydi adı yāv_adamıñ. şindi ònu burada bu bèyle gèzerimiş *mòlla békir* işde ⁽²⁵⁾ ò bèzim dèdúmüz *mòlla békir* bunuñ aşı yòhıarı iki dène gárisı varımış ònuñ.

⁽²⁶⁾ -úş dène.

⁽²⁷⁾ -úş dène mi iki dène mi? hanımınıñ biri de gine ònnardanımış dèyil mi? aynı *èrmeni* ⁽²⁸⁾ gárisiymiş. şindi bu adamı hókúmet yáhaliyámayinci dèmiş gi ben bunu yáhaliyácām. şindi ⁽²⁹⁾ bunuñ_òriyá gèlib gèdiyómuş gárada *èrmenler*_öldü_úçún, bu sèfer bunu ève dāved_èdiyó ⁽³⁰⁾ bĩ_èce. biS eşúddúmúS yāni bu vaziyetde, bunı şindi ève dāved_èdiyó tabi bóyle kiremútlú ⁽³¹⁾ fèlan dèyil yá tóprağ yapı év, êsgiden kèrbiç yapúydu. ève bunu góyo içeri, bunı gèce ⁽³²⁾ *toh_ürüsdem* dèllerdı bizi gıt_ahlımıS_èriyó bègcisi. *toh_ürüsdem* adamıñ_adı *toh_ürüsdem* ⁽³³⁾ bègciniñ_adı. buradan nasıl çáruğları gèyiyó êsgiden çáruğ, buradan *amasyā* gónderiyó gèce.

⁽³⁴⁾ -yárim saqtá variyó burdan *amasyā*.

⁽³⁵⁾ -dört bès saqtlig yolu adam.

⁽³⁶⁾ -èvelde yáyánıkene.

⁽³⁷⁾ -gidiyó burdan tèlafón şey nā_arıyó, jandarmiyá habar veriyó, o gèce zábah yáhın ⁽³⁸⁾ basduruyó *mòlla békir* burda ò gāvuru dutduruyó. afuru ònúñ èñ_az yúz yúz_èlli dönüm arāzi ò ⁽³⁹⁾ zāman afuļlūn dèrúğ bizim bèri yèni,

⁽⁴⁰⁾ -èsgi sarayın_öldü yer, şimdigi yèni şubeniñ gársusu.

⁽⁴¹⁾ -şèyde.

⁽⁴²⁾ -òrdan yer vèrmüşler de almamışla yāni.

(43) -yēni aTliyé bināsı yapılıyó örman dáyresine gëlmeden ó muhiti vèrmişler_adama baḥ (44) baḥ. saña burayı gömpile vèreg dèmiş_adam_almamış_ó zàman ó gávuru yáḥalayıncı. yáni (45) *amasyániñ* bi tarafını vèrmişler ó zàman_işde almamış_adam ğafa sarmamış_almamış.

(46) -şindikiler_ólşa yèrde çáPuT bułsa ału.

(47) -baḥ çèkiyó şeýe ğamaráy. şindi ónuñ aşşā yòḥaru sègiz_ón dène òlu vardı èn_aS ğırḥ (48) núfús varımış bizim bu *mólla békir* dèdúmúS.

(49) -úş dène ğarı yáv. biri *anşá* biri *fadime* öldü.

(50) -yòḥ torunnar var. var tabi. torunnar var. bu kóydē oulları varıdı bĩ_iki_aş dène bóyúğ (51) ğızı bóyúğ gálin.

(52) -bi tæg ğızı ğaldı.

(53) -torunnarı var.

(54) -*hamdiniñ*_anası.

(55) -*hamdiniñ*_anası duruyó aşşā yòḥarı.

(56) burada var, yòḥarda *gócacuğ dède* dèrúğ, *gócacuğ dède*. terebizyóñ ğúllesiniñ hemen (57) altında órda öldü yère *gócacuḥ dède* dèller. şimdi órada şeýle diyelim bi maļ ğúddüm zàman biS (58) èsgiden davar çóudu bu kóyde. davar mèselá bi çátaļ_ałsağ efendim ağseri bóyle bi (59) çátaļ_āsaḥ dèllerdi da maļ tópaļlardı, oña órđan gèder tópraḥ_aļu, duzunan vèrdi miydi ó şeý (60) gèçer dèllerdi èsginiñ_adamı. yòḥ, maļ bitdi şindi maļ, maļı ólan yòḥ yāni bi tène maļı ólan var, (61) onı da gidiyó bağ ğambuļ ğambur dèller şindi durucaḥ sudan birisi *daşóvaniñ* bi kóyüñden.

(62) -*dereköyden* şeýden.

(63) -bi misāfir.

(64) -*türkmentammdan*.

(65) -gèliyó diyó ki baña órđan bi cófer oña cófer dèller tóprā èsginiñ usulundān, tóprağ. diyó (66) ki bènim davarı diyó su hasdaļıg var *gócacuğ dèden* gèt baña bi

şey_ aġ gəl cöfer tópraġ, dèmiş ⁽⁶⁷⁾ dèdeniñ başından. adam da òriyá ġavuşamıyò, çihamıyò yāni ġózŭ_ aġmıyò òrdan èn_ az uç ⁽⁶⁸⁾ kiġo mètrá aşāsından ġèdiyò tòprā aġıyò ònúynan adama diyò ki tamam aġdum ġètúdúm diyò, ⁽⁶⁹⁾ ġètúrúyò buriyá tòprā adam vèriyò onúynan ò maġiñ hasdaġi bire bir oġuyò. işde ärtuġ cènābı ⁽⁷⁰⁾ *allah*ñ nèyiye, ò adamıñ dèmeg ġi ġaġbi dörüyáymış óteki vatandaşın. ġırġ_ èlli sürü davar ⁽⁷¹⁾ varıdı èsgiden. bura yúz yirmi hānelig kóy.

⁽⁷²⁾ -*çarşambanıñ kúrtleri* bu *ahdā* gèlŭ. daġ háyla ġèliyò. bi tæg bi iki sürümü ġaġdı.

⁽⁷³⁾ -yòġ artıġ çihān yòġ. bi dène iki dène anca var, şindi mèyácılıġa döndü. var da yènim ⁽⁷⁴⁾ şindi şóyle şindiki ġeşler maġi ġútmúyò, ġènc táyfası yòġ, var da maġi ġútmúyò. tabi èsgisī_ bi ⁽⁷⁵⁾ dèyil. èsgiden çārū çoġ ġèydúġ biS, çārúġ ġon çārū dèllerdi. amma şindi.

⁽⁷⁶⁾ -iki adam anca iki hānede şu ġórdŭn yuñ çorab barıdı. ön dène ipsúS çorabınan bunuñ èñ ⁽⁷⁷⁾ kótú şey ısıcaġ dutar, tabi.

⁽⁷⁸⁾ ġutġlar ò hem de nasıl ġurt çòdu. èsgiden èyle sılah nāriyò şey amma şindkī_ bi dèyil, ⁽⁷⁹⁾ èsgiden bi dène tæg tŭfā oġan varısa sŭlā öydu. amma şindi érkeS de var.

⁽⁸⁰⁾ -èsgiden o seniñ annatdŭn *bègirġiln* zāmanındaki.

⁽⁸¹⁾ -*hamduġlah bèkirin* zāmanında bèşlü varımış ò zāman. òna èsgi bèşlülerden, tŭfā ⁽⁸²⁾ dèllerdi.

⁽⁸³⁾ -ġiruġġale ònnarnan ġuġlanıyòlardı èvelde. sōndan bóyle şey_ ètdúġce yòġ.

⁽⁸⁴⁾ -yáyliyá çihdŭmuz zāman bi tæg tŭfeg buldu múydu sŭlāġ_ öydu. amma şindi òtamatī çift ⁽⁸⁵⁾ herkeS her hānede bulunu. şindi ön ġader ġètdiler mèselá.

⁽⁸⁶⁾ -ònuñ da usus ġatiyesi òġmayıncı èvden dışarı çihhardamıyòġ.

⁽⁸⁷⁾ -doñuS şurda hemen ġarşuda yátıyò, hatdi hèsabı yòġ. kirazları bŭtŭn şeydi daġları ⁽⁸⁸⁾ ġırıb_ èndürüyò. èniyò èniyò.

⁽⁸⁹⁾ bŭlmüyòġ.

(90) -hangi sùlahları?

(91) -èsgi sùlahları diyò.

(92) -èsgi èsgi sùlahları ismi, doıduma dèllerdi yènim ben dèpeden basaıllardı onuñ (93) gırşununu. dòiduma túfeg dèllerdi önnara emme çáhmahlıh_önnar yòh şindig. onun, èsgiden (94) tábî onu dèpeden dipçinen bóyle doıdurudu adam şeyi. gırşunu óndan sōna ó zàman biz_önnan.

(95) -yirmi dörd_áy asgellig yápdım ben *ğarş ġāzımanda*, ön sèkiS_áy sègsen billig havan (96) daşıdı túfā górmédım. ön sèkiS_áy asgellig. asgerlîmi órda yápdım bèn usda birlîm atmış (97) birde.

(98) dúúnneri sōrarsañ dúúnneri annat_iseyin.

(99) -bèn dúún dúún yápmadım ki dúún góruyòm.

(100) -yá èsgileri annatacāñ işde.

(101) -önnarı önnarı batudular şimdi simsim de yög, gúleş de yög, èsas dúúnúñ dadı gúleş (102) önnar bitdi.

(103) -èsgiyi annadacāñ iseyin.

(104) -èsgiyi násıl_annadım gúleş.

(105) -èsgiden şindi kóylerden gōnah dèller, gōnah dèrdüg èsgiden mèselá diyelim ġış, yög (106) mōreg şindiki yèñi_ismi *órmanözü*. çevre kóylerden yim bèş ġışı, otuz ġışı gōnah_ohurdu (107) hërkeS, èvlere şindi dúún sayibi diyelim ġaç gōnah_ohudun otuS gōnah, otuz gōnā mèselá (108) tóplardı vatandaş dúún yápanıñ_èvine şunu şu kóyü sen_al, şu kóyü ben_alım óyle bi, tabi óyle (109) aıulardı, iki ġún burda mèselá aldūñ misāfiri vatandaş cúmèrtesi ġelúdu, cúmèrtesi ġúnü (110) aışamınan bazar ġún aışama biterdi zāten dúún. iki ġún sōra da adam çeker gèderdi yāni (111) simsim_oluyòdu olmaS_olu mu hòplambaş dèller, şindi èsgiden bu kóyü dōlanudu hòplambacı (112) olarağ ġèşler bóyle dağ hālen dèvam_èdiyò bèlki de ó var bāzen télévizönnarda gósderiyolar. (113) şindi bóyle äyidüb bèriki vatandaş úsdünden hòplardı tēgrar o yátardı bóyle, hòplambaç_ona (114) dèller. hāley çekellerdi dúúnnerde, oyunnar çiharuıardı.

(115) -siS şindi *aḥdaşa* gétmeg mi isdiyòsunuS? *aḥdaşa*da adam yòḥdu.

(116) -yòḥ gızım yòḥ. *ğarakise*.

(117) -*ğarakise*, *ğóçalan*. *ğóçalan*, *aḥdaş*, *ğarakese*. varısa bi tæg.

(118) -*ğarakise*de de yòḥdur bèg adam. şindi o kóyler gòşdı ò tərúrús şeyinden èvelden tabi (119) gòşdüler yúgseg kóy, *aḥdāñ* suyú òrdan gèliyò şimdi *amasyāñ*, tabi ò *ğarakise* dèdümúS (120) *aḥdaşñ* _òrdan çihiyò.

(121) -terete bināsıñ tam hizāsında.

(122) -òvaḷara gòşdı milletin bi gısmı èfendim *suluóvada*, *áydōdu*, *amasyáda* çoḥ ò kóyler (123) amma yazın çihiyòlar şimdi. tabi şimdi yáyla milletüñ arāzisi var òrda.

(124) -mayisñ yımisi dèdin mi çekúluller maḷ saǵabı òlannar, maḷlarınan òriyá. kimi (125) havă _aḷmiyá gèder kimi tabi.

(126) -èveT èveT şindi daǵ kimseyi buḷamañ gèt _*aḥdaşa* variñ ki zāten vèrāne èvleri fèlán (127) adamlar yazın yáylada duruyòlar. èsgiden èsgi bir _ara *amasyáda* yòg múydu? tamam _işde ò (128) zāmannarı.

(129) -ön sene işim düşdü ben *aḥdaşa*, *ğóçālanda*. èvelden şindi èkinleri èkmiyòla başla.

(130) -annát.

(131) -nèyi harmanı? dúven _oḷuyòdu dúven, bóyle dúven atları dişlü onu gòşallardı ókúzlere (132) ókúzlernen dönerdi èsgiden, sōna yábáynan savuruyòduǵ èvelcen óşúr tópluyòlardı, benim (133) yetúşdüm zāman eşúr èvet ön ónda bir _ólçek mi nè aḷiyòlardı. nère saǵlarsan saǵla buḷuyòlardı (134) géce. sen harmanı gòşar gòşmaS adam gèlúdu. şeyi tóplar aḷurdu èkinleri. hókúmet (135) tóplatduruyòdu mèçmur.

(136) -yárma, buḷgur èsgiden yápiyòlardı. tabi emme şindi yárması. unuttu ò işleri.

YER : AMASYA/MERKEZ/Yıldız

ANLATAN : Faize/Duran AKYOL

YAŞ : 58/58

KONU : Karışık

(1) -hêralda bô şeyde bô êrmeni ôlâylarınıñ_ôldü yıllarda gëlmişler.

(2) -êvet. *fayize agyôl fayize.*

(3) -*faize.* êlli_iki dômümlü işde ôna göre.

(4) -êvet *yıldıs* köyü.

(5) -*duran akyôl.* bin doquz_êlli_iki işde êlli yêdi mi êlli doquz mu êlli yêdi oľuyô hêralda. (6) êvet yıldıs. *gözleñ* mêzrasıydı burası bülüyô musuñ? bëlki gáyıtlarından araşdırıb da (7) çeydüg_ôlursañ *gözleg* geçer kútüg faħaT şimdi *yıldıs* köyü muħdarlıh ayrıldı. ayrıldı.

(8) vaľlâ dúnnerimiS güzel_oľuyôdu êsgiden yāni şimdiki gibi dëyildi. iki, üç êñ fazla bi (9) gece kına gëcesi oľuyôdu işde bir gün_önce hamam_oľuyôdu êsgiden, hamama götürüyôlardı (10) ğızı, öndan sōna üçüncisi günde çihıyôdu gëlin.

(11) gëlin ğına gëcesinde normal kıyāfet giyôdu. yôh bënım bildim öyle dëyildi. normal (12) êlbise giyôlardı. vaľlâ bizim birda öyle dëyişig bi şey yôh, bayā bildimiS örtü.

(13) báyramlar da gine nêblim vaľlâ éyiidi êsgi báyramlar çoħ_ıyiidi hêm de.

(14) buralarıñ ğuru fasúlyesi mêşurdur, piľav işde tatlı, bôrek önnar. bilirim êvet önnar da (15) yapardıh, yālñıS biS báyramlarda yapmayız_önnarı çörê yaparıS da işgefeyi çörê yapıyôruS.

(16) -*ramazandan* önce işgefe dëdimiS yapıľuyô yúfġa diyôsuñuS siS, biz işgefe diyôh ô (17) yapıľır. işde maħarna faħan këseler, çörbadur. *ramazandan* önce *ramazana* bir_afda ġala.

(18) -yāni rāmazana hazırlıh_ışde bir_afda ön bêş gün ġalarah başlar millet.

(19) -aşşā yōhārī èsgīnen şimdi aynı gidiyō da bi dūñnerde dēyişiglig var. èvel dūñner (20) bir_afda ołurdu, şimdi üç gūne dūşdü köyde, hatta bazıları da şeyirde şey dutuyō salōn dutū (21) bir_aşşāda bitiriyō işi. sürerdi. vaļļā ò zāmanıñ oyūnnarı èñ fazla işde çorum, sıvas, bu tōhat, (22) amasyá bunnarıñ hēpsi aynıydı aşşā yōhārī, nèblīm_ışde ahlıma gēlmiyō ki şimdi çifte tēlli (23) zāten ò zāmandan vardı, òndan sōra haláylar èñ fazla çekilenlerden.

(24) -simsim diyōlardı o vardı èñ fazla.

(25) -biz biz çocuħduħ bir hafda ève gēlemezdig dūñnerde ò dūñn evinde hizmerkārdıħ yāni (26) musāfirlere.

(27) var. èvet. yāpiyōdu būyūğler. işde nèblīm èsginiñ yāni aslı yōħ da kırıħ tāne daş (28) sayarlardı bi suyún_içerīne gōrlardı banyō yāpdırırıldı onı da başından_aşşā dōkerlerdi o suyū (29) bōyle kırıħlamış_oluyōlardı. èvet oħuyōlardı normal oħuma. gāyinnam yāpdı.

(30) yā nōrmaļ sīnnetçileri gēliyōdu mēselā gētūrūyōlardı bizim birda öyle yāni gēlennere (31) binde bi tānesi kēstirirdi de bāzen gēliyōlardı, yālñıS nōrmaļ sūnnetçi gētirirlerdi işde aynı dūñn (32) gibi mēvlüdlü güzel dūñnnú yāpan dūñnnú yāpardı çalgılı, çalgılı yāpmiyān mēvlüdlü yāpardı. (33) öyle gidiyōdu yāni. şimdi gine dēvam_ēdiyō yānnıS ò şimdiki şeyler.

(34) bu nōrmaļ yāni şeyine bālı durmuna, dişardan adam gēlirse bēgletiyōlar, yōħ gēlmēsse (35) kaļdırıyōlar hemen. yō aynı da bi şey yōğ_ışde. èvet. yāpiyōlar onı yāpannar. yāsīn_okutan (36) okuduyō, mēvlīd yāpiyōlar, yēmegler yāpılıyō işde āyenen dūñn gibi eş dos çārılıyō, (37) gēliyōlar_ışde oħuyān_oluyō, oħumiyan dinniyō öyle gēçiyō.

(38) onu annatīm harman makinaları dōven sūren. tırpanna biçilirdi, yūn yāpardıħ òndan (39) sōna harman yēri yāpardığ, harmanı suļar tēvizler, bir_āy harmanda sūrūnürdüğ, dōvenle atları (40) ben okūzū görmedim, ben ahlım_ērdī zāman gāni dēnilen şey bi tarafa atılmışdı hurdiyā (41) çıhıyōdu yāni. biz at gōşduħ bēş_ön sēne öyle gēnşlīmizde dūven sūrdüğ, òndan sōra biçer (42) dōver çıhıdı. ò şey yōħdu bizim birda ò harman patōS dēdīmiS būdāyī_āyīran ò birāS daha (43) yūgseg

késimlerde. savur şeyinen yábáyıla savuruyóduh, dóvenne sürülüyó, tóplaniyó, yuılıyó, ⁽⁴⁴⁾ rüzgarı bégliyóduh rüzgar_ésdī zāman yábáyıla savruıuyódu. bāzı bēlgesellerde vardır ēer ⁽⁴⁵⁾ izliyósañ çihār áynen óyleydi bizim hayátımız da.

⁽⁴⁶⁾ aaç efendim? elma bōle bi tāne iki tāne bahçeleriñ aynı bóyle oıdu gibi mēselá cēviz var, ⁽⁴⁷⁾ elma var, ó zāmanda ilerdeydi bahÇe orayı bozduh burayı yapıdıh óyle mēyvecilig yóhdu yāni ⁽⁴⁸⁾ bizde, arpa, būdáy, pancar, ğavun tarım bunnardan ibāretti.

⁽⁴⁹⁾ -ekseri ēsgiden kavun çoh_olurdu bizde ēvet kavun, kavruS. ēsas yāni şeyi burdan ⁽⁵⁰⁾ çihardı çoh.

⁽⁵¹⁾ tabi tabi hālā var_ama yapamıyóruS şey yóh pazarı yóh. tabi ğara ğavın vardı anķara ⁽⁵²⁾ kırķaaç, sarı ğavın néyidi ónuñ_adı mēlemen sarı mēlemen, hālā ēkiyóruS yāni bi ğaş tāne ⁽⁵³⁾ kēndimiz yēmeg_ıçin ónuñ_ıçin çekirdegleri de var. ēvet. kasa ğavun işde tadı yóh bi ben ⁽⁵⁴⁾ tad_alamıyóm bŭlmüyóm. suyú ahacañ şapır şapır.

⁽⁵⁵⁾ tarliyá gidiyúğ. sōan var, pancar var, būdáy_ışde çóunnuh būdáy yāni. tabi tabi ⁽⁵⁶⁾ makınalaşdı şimdi ğoláy. şimdi para parayı tóprā yátıracıgıñ_ışde alabilirseñ şańsına.

⁽⁵⁷⁾ háyvan yóh. burası ahırdı çocuñlar gidinci biz yapamadıh, ōlan mēmur_oldu, ğızı da ⁽⁵⁸⁾ ğēlin_ētdik ó da gitdi iki tāneydi çocuñ, úş tāneydi de biri vēfāt_ētdi zāten. tabi tabi bēsicilig de ⁽⁵⁹⁾ yapıyóduh, südcülüg de vardı. tabi onu ben bilmem_ónu bayānnar bilir.

⁽⁶⁰⁾ pēyniri şeyden sāyóñ inegden óndan sōra ğētürüyóñ birás ılıtıyóñ_ónu elin yáhmicañ ⁽⁶¹⁾ şekilde ona pēynir mayası atıyóñ, o kendī_ālinde yóurt tutar gibi tutuyó. çárşıdan biS ⁽⁶²⁾ çárşıdan_alıyóñ bāzıları kēndileri yapıyómuş_ama ben_ónu bŭlmüyóm. óndan sōra sōnra ó ⁽⁶³⁾ tutduhdan sōnra bi tórbiyá bōşaltıyóñ ó órda süzülüyó. taşlıyón taşladığdan sōra pēynir_oluyó ⁽⁶⁴⁾ işde duzluyóñ. bŭlüyóS. óna da biz de çókelig çókelig diyóh. onı da şimdi çīden inegden sāyóñ ⁽⁶⁵⁾ bi ğaba süzüyóñ, ó órda kendī_ālinde tutıyá hēç bi şey ğóymadan, ēvet óndan sōrra şe ⁽⁶⁶⁾

yápiyõñ yáyyõñ, yáını alıyõñ, şeyini de suyunu da ócahda çökertiyõñ. alıtını yáhdın zàman ó ⁽⁶⁷⁾ kèndi hālinde çöküyò zāten. évet ésgiden biS yápiyòruS.

⁽⁶⁸⁾ oluyò. oluyòdu görücü de dèyil, aynı köyden dig_ışde. yòh yòh óyle dèyil.

⁽⁶⁹⁾ -aynı köylü öldümüz_ için.

⁽⁷⁰⁾ -aynı köydeydik görüyòduh.

⁽⁷¹⁾ -tabi tabi. bilmiyòrum ó mu bana gòydu bèn mi óna, tabi tabi.

⁽⁷²⁾ ésgiden áynen gine dèvam_édiyò işde kıaryòla tahımı, óda tahımı ésginiñ şeyleri ⁽⁷³⁾ binnardı. ésgiden tabi gardòlabı fèlan ólmađı için gardòlabı örtüsü yápiyòlardı, şey yápiyòlardı ⁽⁷⁴⁾ elbise örtüsü diyòlardı. şeyleri çèkyátları ólmađı için maħat_örtüleri yápiyòlardı ónnar_oluyòdu ⁽⁷⁵⁾ yāni yápan yápiyòdu, yápmiyán yápmiyòdu tābiki ónū da. bóyleydi.

⁽⁷⁶⁾ -bi şey dèyil_ama ólmađı ki bõle bi bardaħ çáyımızı bile içemediñiS. siS nèreli ⁽⁷⁷⁾ oluyòñuS *amasyāniñ_ içinden mi? érzincan.*

YER : AMASYA/MERKEZ/Yolyanı

ANLATAN : Kıymet SAYIN

YAŞ : 54

KONU : Karışık

(1) -adım *gıymet sayın* yávrum. sayın, sayın évet. élli dört. *amasyá yólyanı* dōma bitme bira (2) bōyūm ben. *hēñisge* ésgĩ_ismi hēñisge de şimdi *yólyanı* köyü oldu.

(3) -*hēnisge*.

(4) -ésgĩ_ismi *hēñisgeydi* şimdi *yólyanı* oldu *yólyanı* diyereg geçi. vallā bilemiyōm dēdim (5) yá işde ben óyle pēg_ilerleri pēg_anamam bilmem dēdim yá. évet *yólyanı* ólarağ şindi (6) yólyanı.

(7) yōh uç gún dúún oluyō uç gún_çinde. yá nè gibi yāni yēmeglerden mi nası? éved (8) ésginiñ dúúnneri bĩ_afda sürüyōdu, çif davuļ çif zurna oluyōdu, gúleşler_oluyōdu, şeyler_olu (9) çoh_oluyōdu amma ben yāni şey_işde bēg fazla bülmyōm. vallā gurban_ólayım saña. (10) otomotig gibi annatım da şimdi şū_an_çinde ben. vaļa ilk gūnū de kóylü tōplanĩ davuļ gēlinci (11) danuşuñ çáyı diyeregden bi danuşuğ çáyı bi şeyler yāpiyōlar, onĩ yēmek fēlam vėriyōlar_işde o (12) gēlen kóylülere, értesi gún értesi günde kóy dúún_ėkmē_ėdiyōlarıdı, gafdannıg yēmē, (13) ólan_ėvinden gız_ėvine gēliyōdu, gız_ėvinde, bi yātā sandū işde onĩ_çinde gısım_ağrabiya (14) vėrileceg hēdiyeleri tōre ólarağdan, évet kız_ėvine gēliyōdu, gız_ėvinden de birda da işde (15) yiyōlarıdı, içiyōlar óndan sōna gidiyōlarıdı. cūmartesi gūnú oluyōdu, cūmartesi gūnüde şē (16) yāpiyōlarıdı zāten gızı óñce dāmaT yīhanyōdu évelin puñalları yūnahlarda yīhanyōlarıdı óndan (17) sōna dāmaT yīhanyō, dāmat kóyü dōlanıyōdu gız yīhanyōdu, óndan sōnamayım işde értesi (18) günde bi dağ ó gece gıná gece yāpılıyōdu, gızın_eliñe. işde órda ādet_óleydi. açuñda (19) yīhiyōlardı órda yāni şeyde édırafı bóyle év gibiydi de édırafı, buraniñ_örtasına otutduruyōlardı, (20) buriya ileen goyōlarıdı. kóyüñ gēşleri, évet kimisi suyūnu dókuyōdu, kimisi bañıyōdu, kimisi (21) şē yāpiyōdu açuñda

yıhıyeláridi. işde évet gëydürüyölarıdı bu kıyü dölánduruyölarıdı. yöh⁽²²⁾ yáyán gëziyölarıdı, ön_ön beş tãne geç gızlardan bóyle dahılıyölarıdı pëşine gëziyölarıdı,⁽²³⁾ gızıñ_évine gëliyölarıdı tegrar_ışde, ördan sōna bi de ğına gëcesi yápiyölarıdı, eliñe gızıñ ğına⁽²⁴⁾ yáhiyölarıdı. dāmada ğına yölluyölarıdı işde burdan ğıS tarafından mumlarına, çıráy nè yáhiy⁽²⁵⁾ öłana dāmada ğına yölluyölarıdı, ğız_évi gōnderiyödu. gōnderiyölarıdı öłan_évine işde ördan⁽²⁶⁾ értesi ğünde óñcéden at varıdı ata bündürüyölarıdı gëlini, ğızı, öndan sōnamaym ata⁽²⁷⁾ bündürüyölarıdı gëzdürüyölarıdı gine kıyü, óñünde atı biri çekiyödu, ikisi gëlini dutuyödu⁽²⁸⁾ düşmesin diyeregden. yāni bizim burda báyraħ yödu da davuħna gëzdürüyölarıdı. daviħla⁽²⁹⁾ zunnáyla gëzdürüyölarıdı.

⁽³⁰⁾ valłáy yémeglerden her şey yápiiyödu dölma, ğalle, patates yémē gibi fëlen ğuru⁽³¹⁾ fasulyé yāni. dölma, ğabaħ, kēşgeK öndan sōnamayım hamur_ışı yúfġa yápiyöduħ yúfġayī⁽³²⁾ tepsilere döşüyöduħ arasına çökeline, onı ğızardıyöduħ, hamur_ışı ołaraħ. böreg yápiyöduġ. yöh⁽³³⁾ kımeÇ dúunde kımeÇ_ölmuyú yālı yápilī évet gōnbe. könbe. könbe yápiiyödu yālı. benim⁽³⁴⁾ bildim ādetler bunnardan.

⁽³⁵⁾ tatlı hëlva yápiiyödu, hëlva yápiiyödu gënelde, tatlı ołaraħdan_ışde ğabaħ_oluyödu. ⁽³⁶⁾ kıabaħ sāda ğabāñ bişmesi. aġ ğabaħ diye bi şey varıdı, aħ ğabaħ diye bi ğabaħlar var, bëyáz⁽³⁷⁾ ğabaħ yāni. öni soyúyöduħ_ışde yávrum bóyle dilimliyöduħ, dōruyöduħ, onu ócaħda şekere⁽³⁸⁾ yáturuyöduħ, şekere yáturub búşuruyöduħ. búşdügden sōrra tēspiyé dövürüyöduġ öndan sōna⁽³⁹⁾ dúunnere vëriyöduġ.

⁽⁴⁰⁾ varıdı tarana çörbası yápiyölar, ġırmuzu mērcimeg yápiyölar, yáyla yápiyölar yāni çörba⁽⁴¹⁾ türü de yápiyölar. évet çörba yáyla çörbası. yáyla çörbası, tōyħa çörbası işde tōyħa çörbası. ⁽⁴²⁾ baħ hële bu ğıS bu ğızımızda da var bi iş ama dur baħalım. paħlāva varıdı, paħlava yápiyölarıdı⁽⁴³⁾ yá évelden, paħlava. ó paħlavadan yápiyölarıdıñ valłā daġ şu anda bülmüyöm başġa. piriş pilō⁽⁴⁴⁾ zāten önnar baş dëfderde yázılı. bułġur pilāvı yápilırdı. işde dúuncüyé ġavurma yápiiyödu, ó⁽⁴⁵⁾ kësiliyödu búyúġ baş háyvannardan, onu dōruyölarıdı beş_alı ġarı bi ariyá gëliyölarıdı,⁽⁴⁶⁾ dōruyölarıdı, lëñne ġavuruyölarıdı. yöġ kıyüñ ġarıları hisim aġraba yápiyödu, dúñüller kıyüñ⁽⁴⁷⁾ hısım_áġrabası yápiyödu, gëliyölarıdı dōruyölarıdı

ğavuruyòlardı. ahÇiyá hazır yápiyòlarıdı. ⁽⁴⁸⁾ évet ahÇı gèlib ònnarı yèmegleri yápiyòdu, ò ònnara sèlvis yápip vèriyòdu.

⁽⁴⁹⁾ var_ohuma yázmam, gitdim bèşden çíhdım, bèşden çíhdım. göndermediler, ⁽⁵⁰⁾ ohutmadılar. bég maddi durumları éyi dèyilidi ò zámannar. yòh yá yirmi yáşımnda èvlendim bèn ⁽⁵¹⁾ ön sèkiS yáşında nışannandım, yirmi yáşımnda èvlendim. évet. yirmi. mèkdub yáziyòduh canım ⁽⁵²⁾ ò zàman tèlefon ò zàman. çíharsah çíharuh nè_ápág. çíharuh. vallā işde ahlıma gèlenneri ⁽⁵³⁾ yáziyòdum nèblım ben. māvı ben bég bilmiyòdum māvı fèlen yòh, mānilerden bég_óyle ⁽⁵⁴⁾ bilmiyòm yòh. dèdim yá óyle pég şeylerden annamıyòm. önce bi şeye gitdi dèsene yā *izmir nallı* ⁽⁵⁵⁾ dèriyé gitdi, òrdan sōra tègrar *diyárbahıra* gèldi, *diyárbahırda* galdı, òrda yápdı. gèndi nışannı ⁽⁵⁶⁾ gitdi zāten iki_áy nışannu galdı, ò gitmeden_önce iki_áy nışannandım. biS isdiyereg ⁽⁵⁷⁾ şe_ápduh alduh vèrdüg yāni isdedüg biribillerimizi, biribirimizi de sóS vèrdüg, sèviyòduh tabi ⁽⁵⁸⁾ annaşduh, sèviyòduh biS biribirimizi. ò zámannar dèdüg_ışde. yòdu óyle gizli varıdı işde ⁽⁵⁹⁾ gizli gāçağ góruşuyòduğ. nèrde iras góruşèñ. nèriyé iras gèlúse òriyá. nèrde iras gèlúse òrda ⁽⁶⁰⁾ dèdim yá. èvelki bóyle şimdi yányána gèlin de òlanna gızın annaşma góruşme yòdu. biS ⁽⁶¹⁾ góruşduğ_emme gèriden gèriyé góruşduğ annaşduğ, aracıla. aracıla góruşduğ biS. évet aracıla ⁽⁶²⁾ górdüg, hem de yábancı dèyil bu isdedüm òlan ahrabamız_oluyò, ahrabamız_oluyò yáhından. ⁽⁶³⁾ bènım babamıñ babasıynan bó bènım èşimiñ èbesi gārdeş, bacı gārdeş yāni èl dèyil yáhım, ⁽⁶⁴⁾ yáhın. nè vurduması yá. nışannıykene gèlmişidi de bābām da onı başğası sandı, yábancı sandı, ⁽⁶⁵⁾ gèce gèldi yānnışlıh_oldu.

⁽⁶⁶⁾ bèn gáyinnamna otudum éveT, èltiminen otudum, dohuS sènè èltimne otudum, dohuS ⁽⁶⁷⁾ sène mi yā dur, ön sène iki sène de gáyinnamna otudum ön_iki sène. zor_oluyòdu dóyüş çèkiş ⁽⁶⁸⁾ dóyüş çèkiş işdè gāvğáyıla gúrúltüyle gèşdi gitdi gúnner, ayrıldıduh şimdi áyruyúh. bi gıS bi ⁽⁶⁹⁾ òlan. òlan isdanbułda, gıS gıprısdá. évet èşi gıprısdá, yòh èvlú iki tāne òlu var, iki dène òlu var. ⁽⁷⁰⁾ èşi gıPrısa gètdi ò da gitdi gıPrısa. işde gız_òlan da *isdanbułda*, ò da èvli. üş torunum var ⁽⁷¹⁾ zāten iki gızdan var bi de òlandan var. saól.

(72) évet canım bülüyòm tabi. yá biz_ónı şimdi ónce çocū şe yapıncı bi yirmi ğırhı varıdı, (73) arpa dèller arpayla sayıyòduĝ biS, évet yirmi tâne arpa sayıyòduĝ, bi de şey barmāmızdaki yúzū (74) atıyòduĝ, onunna çocū şe yapıyòduĝ yıhıyòduĝ, veyāhut da ilisdir şe yapıyòduĝ ilisdir (75) dutuyòduĝ depesinden, ilisdirden ğırh dèlúĝlü olıy yá ğırhılama ó tam_ónna tam şeyde (76) yapıyòduĝ. ónda şimdi tam ğırhında da gine yúzúĝ_atıyòduĝ suyúñ_içerisine pallaĝ_ólısuñ (77) òlanıñ şey. atıyòduĝ ó zāman ğırh tâne arpa sayıyòduĝ. évet ğırh tam şeyinde olúy, dókúlıyú. (78) évet üç ğulfú bi élhem óna oĝuyòsuñ. yòĝ şimdi ğız_ólısa ğızı óncé anne yıhānī, ğız_ólısa (79) anneniñ témúS südüñü émī ğıS, értesi ğünde ğız yıhānıyò évet. émme òlan_ólırsa yine (80) bı_ün_évelisi anne yıhānıyí, òlanı yıhıyò óndan sōnamayım ó témúS südü_émsiñ diyeregden. (81) canım vériyòS vériyòñ_amma ónı şimdi sōra sōna bi şimdi zāten öyle ĝeldimiydi dòum (82) yapıdı mıdı iki ğún üç ğún sōnası yıhıyòlar ki hem çocuh témıS südü_émsiñ, hem de yāni südü (83) ĝelsiñ diyeregden.

(84) aĝ basması dèyil de sarıluĝ_óluyòdu, sarılıĝ_ólmasıñ diyeregden sarı yèmeni (85) örtüyòlardı úzerine. yòĝ bèn yapmadım.

(86) yúzellig yáhıyòduĝ, ĝurşun dókúyòduĝ, yúzelliK. yúzellig yáhıyòduĝ, ĝurşun (87) dókúyòlarıdı, var tabi. şurda ši onu canıy işde bi elē, halbura şeyi ĝoyòĝ, áyna, ékmeK óndan (88) sōna yā, téreyā. yānı inne inne şe_ápsıñ gibisine yānı nazar varısa çıhısiñ gibisine, áyna gine (89) óyle áydınnıĝ_ólısuñ pallaĝ_ólısuñ gibisine, yānı ékmē de ékmē de aĝıyòlar kópē vériyòlar ki (90) néfis dādīse kópē ĝitsiñ diye óyle bi şeyleĝ yapıyòlar. dahılıyò tabi canım nazar boncū tahılıyò. (91) nazar dòvası oĝunuyò, nusĝa yapılıyò, nazar dòvası tahılıyò nazar dāmesiñ diyeregden olúy (92) bóyle.

YER : AMASYA/MERKEZ/Yuvacık

ANLATAN : Meliha SAKAR

YAŞ : 65

KONU : Karışık

(1) buyúr yávrum. *méléha sahar. sahar. méléha.*

(2) -*saçar.*

(3) -atmış bês. dôma büyüme biralim yávrum. *amasyalim. séccõ* kóyü dèller, *yúvacıg* kóyü. (4) *séccõ* kóyü dèller, *yúvacıg* dèller yávrum.

(5) -*şeyhcü hazretleri* birda múbâreg zat yaşamış. bu cāminiñ_älti. *şeyhcü şeyhcü hazretleri* (6) diyolar. iki dene mi var ne bi şeyi var dèller.

(7) -yúvałağ yáz gızım yúvałağ.

(8) -èvet dağ yòh.

(9) -cırcır cırcır_èsgĩ_ismi cırcır.

(10) -cıcıydı, şindi kóyü hep yèni yèni isim göyduļa yá ó şindi *yúvacıg*_öldü gızım. benimki (11) de *nébaħad.* èvet.

(12) -èltiyúğ biS.

(13) -ben èlli yèdi yaşındayım. biralim buraļu. cıcıydı şindi *yúvacıh*_öldü. óyle daħmışlar ó (14) zāman.

(15) -yèni isimler gèlmiş.

(16) -mèselā bu hòcaniñ hanımı èfde diyò, *sarimeşe* olmuş.

(17) -hòş geldiñiS.

(18) ūraş ne olacaħ_ışde.

(19) -burda tarım yòh.

(20) -tavū oļannar var. iki üç_inā oļannar var, iki inā oļannar var. hēc_öļmiyānnar var. var (21) var bizleriñ yoh bizim yoh. geçi yoh burda.

(22) -geçi yoh goyún var.

(23) kirazlarımıS vardı emme gurudu. kirazın atu bā oldu, talła oldu oraşlar. oraşlarda bāmız (24) vardı kirazlımız vardı, şindi herkeS satdı arsa_öldü. daşını bilmem ki adı daşbasdı, ğara kiraS, (25) ğara kiráS, dař ney var ğıS? ó da kiraS ař kiraS. şimdi yoh yávrum ó kirazlardan.

(26) ānadurum. allān_ēmrīnen dúúr_öldüla, ğeldi gáy natam_ölaçağ, bābām da vėrdi. bi daş (27) işde iki sene nişanlılı ğaldım, yoh yarıımıdı, tópalıdı. óndan āsgellig yapmadı. davarımıS varıdı (28) ēvelden_işde benim ğúnúmde, davaşlarımıS goyúnarımıS varıdı, çobancılığ yapardı (29) bóyleydi. ğórúcú, ğórmedúğ gine óleydi hayır óleydi.

(30) -ēvel nişannısını ğóren ğaçıyódu ğızım.

(31) ğına gecemi ğelin ğelin zābānan ğelin çihicā, şindi pėřsembē_ün çihiyóduh ónde, (32) bī_afda óluyódu ēvet. óndan sōna odunumuz_óluyódu, óduna idiyólarıdı, órdan işgefe (33) yapardı, odun ğétúrene işgefe ğorduh. saşda bişi yá kózleme kózleme. āndan sōna bi daş işde (34) hamamı dutaşlardı, sālī_ün hamammız_óldu, çarřambā_ön erkeğleriñ_óldu, pėřsembē_ün (35) ğelin ğelúduğ işde dúúnúmúS bóyle óldu yávrum.

(36) buyúr? ğelinnīm vardı bēyáS, duvāmız muvāmız vardı. duvaş varıdı. óna da kémer (37) diyóduh_işde bālyólar, yódu. ğuřā bālyólardı.

(38) -şindi yárim_ólú, ólmú.

(39) iřgefe yávrum yuřururúğ, ačaruř. un ğoycañ, su ğoycañ suyúnan yuřuracañ, ğatı yuřuracañ, (40) ačacañ ónı sacın_úsdúnde büřüreceñ. tuz ğoycañ. yoh řeker ğatmıyóñ. bi tēğ duz ğoycañ (41) ēccúğ iřgefiyé de yuřuracañ, ačacañ o iřgefe olú.

(42) -onıñ_arasına bóyle hēlva goyólardın hēlva ğelen misāfirlere ikram_ónu vėriyólardı. (43) taşin hēlvası mēselá bóle búyúğ ğutuşarna ařınıyódu bizim kóyde de yapıyólardın_ónu.

(44) -yòg baġ yòh.

(45) -yò yò elva gøyùlardı tayin hêlvası. yòh yòh onu satun_alıyòlardı.

(46) çörba, ét, pılav.

(47) -şindi var ó zâman evelden yòudu yáyrum. bizim gúnümüzde yòudu êyle, yèmeK yòudu. (48) yemâmiz yòudu óyle. şindi bar, şindikilerde var_émme bizim gúnümüzde yòudu. şindi döner (49) artuġ asaruġ óndan sōña salata yáparuġ, daTġı yáparıġ, kêsgeK yápmah.

(50) -çöreK yápaġlar.

(51) -çöreK yápiyòduġ dúúne, dolma doġduruyòduġ işde, yápraġ, évet. yòh étli deŭıl paġlaġı. (52) ıslarduġ doġduruduġ.

(53) -paġla biliyòñuz mu siS bóyle iri iri olúy onı ıslıyòñ, soyúyòñ dörüyòñ.

(54) -siS bilmessiñiS.

(55) -daha irisi.

(56) -soyúyòñ, ıslıyòñ o ġuru oluyò eveT şindi ıslıyòñ zâbānan da ġaġlıyòñ şindi piçānan (57) şindi şóyle şóyle dörüyòġ ortadan onı soyúyòñ yármáynan ġaruşduruyòġ yávinı şeyiñi gøyòġ. (58) eveT évet.

(59) -çègilmiş.

(60) -otuyòduġ doġmayı doġduruyòduġ büşürüyòduġ.

(61) -buranıñ bi de çörē mēşur amasyá çörē yá burda çoġ ġúzel yápaġlar_onı.

(62) -atıġ ben yoruġdum ġelinner vari ġelinner yápi şindi. ben bıraġdım atuġ. ben yápmiyòm. (63) óñde yápiyòdum. évet.

(64) nè otu sayım?

(65) -pancar otu.

(66) -pancar yer pancarı mı? tēkel var, tikencel var, ġaz_otu var, ġaz_otu.

(67) -ġuş_ekmā.

(68) -yáziyò. baġlıġ. baġlıġ, efelig tamam.

- (69) -kómeÇ.
- (70) -ğurt ğuġā var.
- (71) -kúmecimiz.
- (72) -ğuzu ğuġā var.
- (73) -ğuzu ğuġā da var.
- (74) -èveT önnarı büşürü yèrúġ. tabi ġíyáruġ yáparuġ bunnarıñ yemāKleriñi yápar yèrúġ. (75) áyru büşürüP de yemeK de pancarıñ_çine aġuruġ işde bëyle.
- (76) -şey kómeçi áyru yápaġlar.
- (77) -kómeçi áyru yáparuġ. kúmeçi, pancarı bilmiyem de yáni kúmeçi şifāġı dèlle. kúmeÇ (78) ġavurmasını.
- (79) óyle ben bilmiyem ki biliyem aġġah dèsem var. yòġ tanimim onı bilmim.
- (80) -ārılara nèye çálduñuz şu şey yòġ múydu?
- (81) -ò zàman yáġu ġòġlardı. tavün yímıtasını sabununan bóyle ġaraġar yáġu ġorduġ oña (82) èvelden. yímırta. sabunna çáġarduġ çábuda da sararduġ sèrerdúġ onı, uriyá şeydúduġ bi daġ (83) bunnayı sararduġ. dutarsa dutuyòdu işde.
- (84) -mayá.
- (85) -áyvannarıñ bacā ġırılıncı da önnara da óyle yápardıġa.
- (86) -mayá sarıyòñ_óña.
- (87) -mayá işde mayá.
- (88) -ğóy mayası èkmeġ büşüdümúze biz ġataruġ, o mayayı da bi çábuda súrèrúġ onı sararuġ (89) ayānı.
- (90) -çáyġāñız sòutduñuz içiñ hadi yávrum. sen de işseñize. içiñ içiñ hadi.
- (91) -üniversdeniñ hanġı bölümündesiñ sen. dõru, o bölümde şe yápiyòġar araşduma (92) yápiyòġar.
- (93) -çocuġġa ġèldi óñden çocuġġar da ġèldi bóyle sorġu sordu sordu ġèşdi ġètdile.

(94) yòh êyle dohuma. hêş bi şey yápmazduh.

(95) -bâbannelerimiz annellerimiz dohuyômuş.

(96) -seniñ_ahlıñ ériy mi dohundūna.

(97) -yòh onı heş bilmim ben şindi.

(98) -bu bah bu kıyden.

(99) -bóylece bi çatma yapağardı bóyle kıçúğ dalı şeye açacı. açınan yapağardı bóyle ipi ⁽¹⁰⁰⁾ dahallardı atuh órda gılış vardı gılıcınan bóyle, ip şey_étdúğce bóyle atarduh. şöyle şe_étdúğce ⁽¹⁰¹⁾ vurduhca.

(102) -ben bilmüyem.

(103) -dantel_örüyoduğ, boncuğ yapıyoduğ o ufâh boncuğlardan bunnardı.

(104) -bizimgi gaba_işidi êyle şindiki ince iş dúıl, işleme mişleme.

(105) -vitirin dahımı yodu, oda dahımı yodu.

(106) -ò zâman sanki vitrin mi vardı dağ şindi vitrinner çeşit çeşit.

(107) -vêr yáyrım gosun vêr. niyé? içseneñiS? helal_ossun.

YER : AMASYA/MERKEZ/Ziyaret

ANLATAN : Mustafa ÖZBEK

YAŞ : 70

KONU : Karışık

(1) adım *musdafa özbeK*. éved. dõum gırg, yètmiş yaşındayım. *ziyâret* éved èfenim. niye (2) *ziyâret* demişler onı daa teferruatlı tam bilmiyorum yâni bilsem de, şindi burda bildim (3) gadâriyle burda *hicâbi baba* diye bir yâtırımız var, *hicâbi baba hécâbi baba*. burda işde onuñ (4) yâtırı var ve mürüdləri fañan var, onuñ ziyâreti bâbında *iPrahim*?

(5) êsas ben şunu söyleyim târihi demişgen bizim birâder târihçi, *osmannıcası* var, (6) *amasyâ* bêlediyeyle de çalışıyolar, şu anda kitab yazıyolar *amasyâyla* ilgili, *osmanlıca* şey (7) êseri otuz ciltlik. *ramazan yıldız* tanıyon mu? *ısdanbu*da şu anda êsas buranıñ şeyi *moñla* (8) *ziyâre* diye bin üç cüzlü yıllarda şey gèliyor *horasandan*, *horasan* êrlerinden.

(9) -niye *ziyâret* demişler buriyâ diyò saña soru soruyò.

(10) -işde onu o yâni târihi ta bizim êsgiye dayanı, bin üç cüzlü yıllara dayanı, *hüseyn* (11) *çubuğun*.

(12) -tamam onı sen daha eyi bilirsniñ yâni.

(13) -öyle o zâT gèliyo, o burda *ıslamiyetâ* yáyıyo, belli bi şey oluşturuyo, bizim bu (14) aşşâdan *gólbaşı* mevkînin biraz daha bu tarafı *hicâbi babanıñ*_oldü yèrde.

(15) -tabi.

(16) -onuñ daha dèyişi var da ama êsas *moñla ziyâre* diye gèçî *moñla ziyâre*.

(17) -o *hicâbi baba* ben yâzdırdım yâ.

(18) -o ondan sonra *hicâb, abduñbâki efendi* o *hicâbi baba* da şöyle, onuñ ismi de o (19) múbâreg de *horasan* êrlerinden ama ta bin sèkiz yüzlü yıllardan, o genç şeyden gèlmekden o (20) da işde burda hocası var, *gólbaşmdan* gèliyò buriyâ giremiyò,

gölbaşmdan geliyö giremiyö, ⁽²¹⁾ hócasi diyo ki orda diyö bi *hicab_isminde* bi müridimiz var gidiñ alñ, geliñ onu diyo, o ⁽²²⁾ *hicab* ordan ğalıyö, utaniyö yāni hocasınıñ ğarşısına çıĝmiyā böyle bi rivāyet de var, ikinci bi ⁽²³⁾ rivāyet de hocası işde bunnara dērs vėriyö bi gün, işde gidiñ diyö bana ğırdan çiçek ⁽²⁴⁾ toplaıñ geliñ diyö, ğomple yāni bütün çeyler ordaki tēggedeki.

⁽²⁵⁾ -müritletler.

⁽²⁶⁾ -zahiTler, müriTler çiçek ğetiriyö bu getiremiyö, boynu bükük geliyö, işde niye sen ⁽²⁷⁾ ğetirmedin oļum diyo, o da diyo ki *hicab_ettim* diyo, hepsi *allāh* zikrediyölardı diyö, ⁽²⁸⁾ ordan da *hicābi* dēniyö yāni o, yoħsa *abduļbaki* diye ğeçiyö bu şey.

⁽²⁹⁾ -ben de Şindiki annatdīñ gibi onı anamdan rahmetli öyle dērdi.

⁽³⁰⁾ -tabi, *ziyāretde* Őu var, efendim efendim. ğeldī söyleniyö burda bi şey oļdu yāni ⁽³¹⁾ *molla ziyāniñ* ondan sörra da işde bura yeşillig mēyvecilig, işde burdaki yatırլarın oļması ⁽³²⁾ ziyāret anlamında yāni işde ziyāret ziyārete dönüŐüyö fiļan yāni ben öz anlatmış olım yāni ⁽³³⁾ bizim birader de daha şeyini biliyołardır detayını yāni tarihīnen bērāber.

⁽³⁴⁾ ēved. nēyi? ēsgiyi dūñ mēselesini mi? dūñ mēselesi ēsgi Őöyle Pazar ğünü ēlbiselig ⁽³⁵⁾ vardı. sabah namazından çıħıħdan sōra ēlbise çıħardı ondan sörra işde şey bī_iki ğaç ğün ⁽³⁶⁾ böyle gidelleř, ğelilleř oynallař, dūñ yēmē oļurdu. mēselā dūñ yēmēnde tarana çorbası, ⁽³⁷⁾ piliç pilā ve işde o ğün_için bir ğabuļ_et amma dūva amma tosun bi ēt kēsellerdi, onıñ ⁽³⁸⁾ ētini yāpaļlardı aynı tas kēbabı hēsābından aynı o Őekildi ve bu Őegli işde bi de cōmartesi ⁽³⁹⁾ ğünneri dūñ odunu dūñ dūñe mütēħip odun, yāni dāda odun ğetirirdiK mērkeblerinen, ⁽⁴⁰⁾ herkez giderdi onu dūñ_evine ğetirirlerdi. o aħŐam da işde dūñ yēmē vėrirlerdi ve ⁽⁴¹⁾ aħŐamları darabuļ dēllerdi yāni simsim ocāĝ yānardı cāmi önünde, mērkezde ğeŐler darabuļ ⁽⁴²⁾ çēkerdi. bayā Őindi Őōrda birisi oynarken bōle elini ğaldırır oynarken öbürü bāraraĝ giderdi ⁽⁴³⁾ heb ona, o ğaçardı ondan sona o, o ateŐin ētrafında hani bi bir mayısdā faļan şey_ēdiyöla yā ⁽⁴⁴⁾ tēlezōnda āynen o Őekil yāni ve bu Őegilli oynamaĝ_oļudu. cumartesi ğünü tēkrar bi de ⁽⁴⁵⁾ alāy yāpaļlardı. o da dāmadıñ

ètrafindaki arhadaşları işde tufegle bërāber yāni şey tufē, av ⁽⁴⁶⁾ tufegleri vār yā hoşur, onnarnan giyer guşanır, onnarnan giyer guşanır, bitün kıoyũn_ètrafinda ⁽⁴⁷⁾ mahalle mahalle atarah atarah başda büyüglér ilāhī_èdereg fağan bu türlü gèzellerdi. ondan ⁽⁴⁸⁾ sorra òlene yāhın hamama gidellerdi. o dāmaT, işde tamam bayā yunnah hamam dèllerdi ⁽⁴⁹⁾ fağan, bu şekilli devam_èderdi. hamamda işde yīhanıb çihdiğdan sōra onnar yēmē gèderdi, ⁽⁵⁰⁾ yèmegden sōra işde bi oynama faslı olurdu, tegrar èrtesi ğún Pazar ğunı de sabah ⁽⁵¹⁾ namazından çihdiğdan sōra gèlin_almiyā, sabah namazından çihincā yāni dōru gèlin almiyā. ⁽⁵²⁾ hemen gèliniñ de úyhu úyhusu uyánmadan úyhu semesi bi ilāhīnen fağan işde davuğ zurna ⁽⁵³⁾ fağan da tabi o zāman mèvcutdu yāni, gèlin işde onu giydiller guşadırlar, alırlar aldığdan ⁽⁵⁴⁾ sōra herangi bi ò ğızın için bi ata bindirirler, atınan ilāhīnen her_angi bir gèliniñ cèhizleri at ⁽⁵⁵⁾ arabalarına, arabalara yuğırđı, yāni. ilāhīnen gètirirlirdi, tabi gine āynen tufeg atarah, ilāhi ⁽⁵⁶⁾ söyliyereg, bu şeküllü gèlir dāmadıñ_èvini_òñüne gèldiñmi bi çólmeK vèyāhut bi kèşgeK ⁽⁵⁷⁾ ğodūmuz cap, gèlin inip de gèldiñmi ève girerken dāmat o cabı atardı, ğırılırdı. onı bi artıñ ⁽⁵⁸⁾ uullu sayāllardı, nèye istinayeten yāni, de işde gèlini bi dağ yúğarı çıkar, tegrar onu ⁽⁵⁹⁾ gèrtirdikleri cèhizleri kadınlar asar, gèlin sırıdır, onuñ ziyāretine gèlenneri èliñi öper, işde ⁽⁶⁰⁾ onnara hōrmeT_èder bayā burda durur, tegrar işde o ğadınlar arasında oynıma múynuma ⁽⁶¹⁾ fağan olur. aħşamınan tegrar yāssı namazından sōra dāmaT cāmiye gèlir, yāssı namazından ⁽⁶²⁾ çihdiğdan sōna ilāhīnen dāmat gèlin yāni gèlin òlan ève gider ve o iş orda biter yāni tamam ⁽⁶³⁾ artıñ.

⁽⁶⁴⁾ *hicābi baba?* şindi *iPrahim* bey biraz_èvvel annatdı yā *hicābi baba* hağğında, hī? ⁽⁶⁵⁾ onuñ daha teferruatlı bilgisi şindi aşşāda bu dèdūm *hicābi baba* onuñ vañıflar, vañıflar ⁽⁶⁶⁾ tarafından şey èdilmiş ablemi var, nèrden gèlmiş, nası olmuş, nè yāpmış orda teferruatınan ⁽⁶⁷⁾ hep annatılır ordan daha iyi bilgi èdinirsiniz, benim diyecēm şindi dutma ğapma laflar yāni ⁽⁶⁸⁾ ben. ordan iyi şey_èderdiñiz.

⁽⁶⁹⁾ èsgi bāyramlar *ramazan bāyramı* mèselā bir_āy boyunca herkez *ramazan bāyram* ⁽⁷⁰⁾ şeyiñi *ramazamı* dutar, orucunu dutar ve işde zèğadını vèrir, fitresini vèrir herkez kendine ⁽⁷¹⁾ has, bāyram gèldinde sabānan sabah namazından sōra bāyram namazına gideriz, bāyram ⁽⁷²⁾ namazında işde hoca hutbede oğur, işde

ķúsúlüler barıssıñ fañan hesabından bāzı bilgiler sōler, ⁽⁷³⁾ bāyram namazından çihdihdan sōra cāminiñ orda mēselā ilg çihān cēmaāt onuñ pēşinden ⁽⁷⁴⁾ herkez bēyramlaşarağ, herkez bāyramlaşarağ gider. bi daa aħşama ġadar çocuħlar fañan işde el ⁽⁷⁵⁾ öpmeyé ġelir, şeker çuħalata nēysé işde bi şeyler ikrām_édilir. ramazan bāyramında ⁽⁷⁶⁾ ēksariyet tatlı yāni ġadeyif gibi, baħlava gibi o tür şey yēnilir, içilir. ramazan bāyramı işde bu ⁽⁷⁷⁾ şekilli ġeliğ ġeçer. *ġurban bāyramı* da gine āynān işde ġurban ġeldinde herkez ġurbanını ⁽⁷⁸⁾ alır, sabānan bāyram namazından çihdihdan sōra tēġbir aħaraħ ġurbannar kēsilir, ġurban ⁽⁷⁹⁾ kēsilir, ġurban derileri herangi bi amma *ġızılayá*, amma *ġuran ġursuna* artıħ ġurbanu kēseñ ⁽⁸⁰⁾ kişi nēreyi taġtik ēderse yāni háyrına nēriyé vērüse, ġurban dērileri oriyá vērilir, bi daa ⁽⁸¹⁾ aħşama ġadar işde ēş dos yēnim hısımuñ aħrabañ ġelir el öper, ét yer, ét ikram_édilir fañan ⁽⁸²⁾ dērken bu vaziyetde aħşama ġadár üç ġún dēvam_ēder yāni. bi şey dēil.

V. BİBLİYOGRAFYA

- Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Sonuçları, Türkiye İstatistik Kurumu, 2010.
- AKSOY, Ömer Asım; Gaziantep Ağzı, C.I, TDK Yay., İst., 1945.
- ALİMOVA, Cıldız; *Kırgız Türkçesinde Asli Ünlü Uzunlukları*, *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Osman Nedim Tuna Armağanı*, (Ed. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN-Dr. Mehmet Dursun ERDEM), Volume 2/2, Spring 2007, s. 28-40.
- ALKAYA, Ercan (2008); “*Sibirya Tatar Türkçesindeki Uzun Ünlüler Üzerine Bir Değerlendirme*”, *Turkish Studies*, International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 3/4, Summer 2008, s. 19-42.
- ALKAYA, Ercan (2008a); *Sibirya Tatar Türkçesi*, Turkish Studies Yay., Ankara.
- ALKAYA, Ercan (2008c); “*Sibirya Tatar Türkleri ve Dilleri*”, *Turkish Studies*, International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Fall 2008 Volume 3/7, s. 1-16.
- Amasya İl Yıllığı**, T.C. Amasya Valiliği, Amasya 2007.
- ARATAN Ekrem Ural; *Kaşgar Ağzından Derlemeler*, TKAE Yay., Ankara 1965.
- ARDOS, Mehmet; *Türkiye Ovalarının Jeomorfolojisi*, Çantay Kitabevi, İst. 1984, s. 94-100.
- ARINÇ, Kenan; *Türkiye'nin Coğrafi Bölgeleri*, C. I, Kıyı Bölgeleri, Coğrafya Serisi, Mega Ofset, Erzurum 2006.
- ATALAY, İbrahim; *Türkiye Vegetasyon Coğrafyası*, Ege Üniv. Basımevi, İzmir 1994.

- AVCI, Yusuf; *Amasya Aydınca Ağzı* (İnceleme- Metinler- Sözlük), Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Sivas, 1988.
- AYDIN, Mehmet; *Aybastı Ağzı* (İnceleme-Metin-Sözlük), TDK Yay., Ankara 2002.
- BANGUOĞLU, Tahsin, *Türk Grameri, Ses Bilgisi*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1959.
- BANGUOĞLU, Tahsin; *Türkçenin Grameri*, TDK Yay., Ankara 2007.
- BAŞDAŞ, Cahit; *Türkiye Türkçesinde Asli Uzunluk Belirtileri, Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Osman Nedim Tuna Armağanı*, (Ed. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN-Dr. Mehmet Dursun ERDEM), Volume 2/2, Spring 2007, s. 89-101.
- BOESCHOTEN, Hendrik; “Avrupa Türkçesinde Anadolu Ağızlarının Yansımaları”, *Türkçenin Ağızları Çalıştay Bilidirileri*, Hz. A: Sumru ÖZSOY-Eser E. TAYLAN, Boğaziçi Yay., İst. 2000, s. 93-97.
- BOEV, Emil; “Bulgaristan-Türk Ağızlarında içses Konson Benzeşmesi”, *Bilimsel Bildiriler*, TDK Yay., Ank. 1972, s. 215-228.
- BOZKURT, M. Fuat; “Kabil Avşar Ağzı”, *TDAY-Bellekten 1977*, TDK Yay., Ankara, 1978, s. 205-261.
- BRENDEMOEN, Bernt; “Doğu Karadeniz Ağızlarındaki -miş’li Geçmiş Zaman Üzerine Bir Not”, *3. Uluslar Arası Türk Dil Kurultayı* 1996, TDK Yay., Ankara 1999, s. 199-206.
- BRENDEMOEN, Bernt; “Trabzon Ağızlarındaki Zaman Kipleri Üzerine Bir Not”, *Beşinci Milletler Arası Türkoloji Kongresi*, C. II, İstanbul 1987, s. 33-40.
- BRENDEMOEN, Bernt; *Osmanlı ve Çağatay Şiirinde İmâle ve Aslî Uzun Ünlüler, Uluslararası Türk Dili Kongresi 1992*, TDK Yay., Ankara 1996.

- BRENDEMOEN, Bernt; *Pronominal syntax in den türkischen Schwarzmeerdialekten: Syntaktische Innovation oder Archaismus?*, **Sprach und Kulturkontakte der türkischen Völker Materialien der zweiten Deutschen Turkologen Konferenz**, Raischholzhausen, 13.-16. Juli 1990, Wiesbaden 1993.
- BULUÇ, Sadettin; “Mendeli (Irak) Ağzının Özellikleri”, **Bilimsel Bildiriler 1972**, TDK Yay., Ankara 1972, s. 181-183.
- BURAN, Ahmet; “Anadolu (Türkiye Türkçesi) Ağzlarının Karşılaştırmalı İncelenmesi ve Bu Konu İle İlgili Sorunlar”, **Ağız Araştırmaları Bilgi Şöleni**, TDK Yay., Ankara 1999, s. 89-92.
- BURAN, Ahmet; “Çağdaş Türk Yazı Dillerinde ve Türkiye Türkçesi Ağzlarında İkincil Uzun Ünlüler”, **II. Kayseri Ve Yöresi Kültür, Sanat ve Edebiyat Bilgi Şöleni**, Erciyes Üniversitesi, 10-12 Nisan 2006, Kayseri, Prof. Dr. **Ahmet Buran Makaleler**, Turkish Studies, 2008, Ankara, s. 288-305.
- BURAN, Ahmet; “Türkçede Kelimelerin Ekleşmesi ve Eklerin Kökeni”, **3. Uluslar Arası Türk Dil Kurultayı 1996**, TDK Yay., Ankara 1999, s. 207-214.
- BURAN, Ahmet; **Anadolu Ağzlarında İsim Çekim (Hâl) Ekleri**, TDK Yay., Ankara 1996.
- BURAN, Ahmet; **Keban, Baskil ve Ağın Yöresi Ağzları**, TDK Yay., Ankara 1997.
- CAFEROĞLU, Ahmet; “Anadolu Ağzlarında Konson Değişmeleri”, **TDAY-Bellekten** 1963, Ankara 1964, s. 1-32.
- CAFEROĞLU, Ahmet; “Anadolu Ağzlarında İçses Ünsüz Benzeşmeleri”, **TDAY-Bellekten** 1958, Ankara 1958, s. 1-11.
- CAFEROĞLU, Ahmet; “Anadolu Ağzlarındaki Metathese Gelişmesi”, **TDAY-Bellekten** 1955, TDK Yay., Ankara 1988, s. 1-7.

- CAFEROĞLU, Ahmet; “*Anadolu ve Rumeli Ağızlarında Ünlü Değişmeleri*, *TDAY-Belleten*, TDK Yay., Ankara 1964, s.1-33.
- ÇAĞATAY, Sadet; “*Türkçede ñ~ğ Değişmesine Dair*”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten 1954*, TDK Yay., Ankara 1988, s. 15-30.
- DALLI, Hüseyin; *Kuzeydoğu Bulgaristan Türk Ağzları Üzerine Araştırmalar*, TDK Yay., Ankara 1991.
- DEMİR Nurettin – YILMAZ Emine, *Türk Dili El Kitabı*, Grafiker Yayınları, 5. Baskı, Ankara 2010.
- DEMİR Nurettin, “*Ağız Araştırmalarında Derleme Teknikleri*”, *Ağız Araştırmaları Bilgi Şöleni*, TDK Yay., Ankara 1999, s.78-88.
- DEMİRCAN, Ömer; *Birleşik Sözcük ve Birleşik Sözcüklerde Vurgu*”, *TDAY-Belleten 1977*, TDK Yay., Ankara 1978, s. 263-275.
- DOERFER, Gerhard; “*İran’daki Türk Dilleri*”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten 1969*, TDK Yay., Ankara 1989, s. 1-11.
- DOĞANBAŞ Muzaffer, *Kültürel ve Sanatsal Boyutuyla Amasya*, İnkansa Ofset, Amasya 2003.
- EKER Süer, *Çağdaş Türk Dili*, Grafiker Yayınları, 4. Baskı, Ankara 2006.
- ERCİLASUN Ahmet Bican; “*Ağız Araştırmalarında Kullanılacak Transkripsiyon İşaretleri*”, *Ağız Araştırmaları Bilgi Şöleni*, TDK Yay., Ankara 1999, s. 43-49.
- ERCİLASUN, Ahmet Bican, *Kars İli Ağzları*, GÜ Yay., Ankara 1983.
- ERDEM Mehmet Dursun - BÖLÜK Ramazan, “*Kaş (Antalya) Ağzı Ses Özellikleri Üzerine*”, *Turkish Studies*, Volume 6/1, Winter 2011, 2011, s. 406-447.
- ERDEM Mehmet Dursun - GÜL Münteha, “*Kapalı e (é) Sesi Bağlamında Eski Anadolu Türkçesi-Anadolu Ağzları İlişkisi*”, *Karadeniz Araştırmaları*, Balkan,

- Kafkas, Doğu Avrupa ve Anadolu İncelemeleri Dergisi, S. 11, Güz, Karam Yayınları, Çorum 2006, s. 111-148.
- ERDEM Mehmet Dursun - KİRİK Esra - ÜST Sibel - DAĞDELEN Güner, “*Türkoğlu Ağzı (Kahramanmaraş Ağızları-1)*”, *Turkish Studies*, Volume 4/8 Fall, 2009, s. 2522-2565.
- ERDEM Mehmet Dursun, “*Ağızlardan Etkilenme Derecelerine Göre Osmanlı ve Eski Anadolu Türkçesi Metinleri ve Bu Metinlerin Diline Kaynaklık Eden Ağızlar*”, *İlmi Araştırmalar Dil ve Edebiyat İncelemeleri*, S. 22, Güz, 2006, s. 83-110.
- ERDEM, Mehmet Dursun; “*Anadolu Ağızlarında Görülen Birincil Ünlü Uzunlukları Üzerine*”, *Turkish Studies*, Volume 3/3 Spring 2008, s. 502-562.
- ERDEM, Mehmet Dursun; *Asarcık Ağzı*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2001.
- ERDEM, Mehmet Dursun; “*Amasya Ağızları*”, *I. Amasya Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri*, T.C. Amasya Valiliği, Amasya 2007, s. 811-819.
- EREN, Hasan; “*Türk Dillerinde Metathése*”, *TDAY-Bellekten* 1953, Ankara 1953, s. 161-180.
- ERGİN, Muharrem; *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Basım-Yayım-Tanıtım, İstanbul 2003.
- ERSOYLU, Hâلیل; “*Türkçenin Bazı Yabancı Kökenli Kelimelerindeki Damaksı Genizsileşme*”, *İlmi Araştırmalar*, İlim Yayma Cemiyeti Yay., İstanbul 2000, s.97-104.
- ERTEN, Münir; *Diyarbakır Ağzı*, TDK Yay., Ankara 1994.
- GABAİN A. Von; *Eski Türkçenin Grameri*, çev. Mehmet Akalın, TDK Yay., Ankara 1988.

- GEMALMAZ, Efrasiyap; “*Türkçenin Morfo-Sentaktik Yapısının Fonolojisine Etkileri*”, *TDAY-Belleten* 1992, TDK Yay., Ankara 1995, s. 169-173.
- GEMALMAZ, Efrasiyap; *Erzurum İli Ağzları*, C.I, Atatürk Ü. Yay., Erzurum 1978.
- GÜLENSOY, Tuncer; *Kütahya ve Yöresi Ağzları*, Ankara 1988.
- GÜLENSOY, Tuncer- ALKAYA Ercan; *Türkiye Türkçesi Ağzları Bibliyografyası*, Akçağ Yay., Ankara 2003.
- GÜLENSOY, Tuncer; “*Anadolu Ağzlarındaki Şimdiki Zaman Eki*”, *Türk Kültürü Araştırmaları İbrahim Kafesoğlu'nun Hatırasına Armağan*, Ankara 1985, s. 281-295.
- GÜLENSOY, Tuncer; “*Rumeli Ağzlarının Sesbilgisi Üzerine Bir Deneme*”, *TDAY-Belleten*, 1984, TDK Yay., Ankara 1987, s.87-147.
- GÜLENSOY, Tuncer; *Kütahya ve Yöresi Ağzları*, Ankara 1988.
- GÜLENSOY, Tuncer-BURAN, Ahmet; *Tunceli Yöresi Ağzlarından Derlemeler*, Boğaziçi Yay., İstanbul 1992.
- GÜLSEREN, Cemil; *Malatya İli Ağzları*, TDK Yay, Ankara 2000.
- GÜLSEVİN, Gürer; *Yaşayan ve Tarihî Türkiye Türkçesi Ağzları*, Özel Kitaplar, İstanbul 2010.
- GÜNAY, Turgut; *Rize İli Ağzları*, Kültür Bakanlığı Yay, Ankara 1978.
- GÜNŞEN, Ahmet; *Kırşehir ve Yöresi Ağzları*, TDK Yay, Ankara 2000.
- GÜRBÜZ, Adnan; “*15–17. Yüzyıllarda Amasya Kalesi*”, *I. Amasya Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri*, T.C. Amasya Valiliği, Amasya 2007, s. 85-104.

GÜRBÜZ, Adnan; *Toprak-Vakıf İlişkileri Çerçevesinde XVI. Yüzyılda Amasya Sancağı*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, Ankara 1993.

<http://amasya.gov.tr>.

<http://www.dmi.gov.tr> (09.06.2011)

İslam Ansiklopedisi, C. 6, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., İstanbul, 1992.

KALAY, Emin; *Edirne İli Ağızları*, TDK Yay., Ankara 1998.

KARAHAN, Leylâ; “Ağız Araştırmaları Alanında Yapılması Gereken Çalışmalar”, *Ağız Araştırmaları Bilgi Şöleni*, TDK Yay., Ankara 1999, s. 24-29.

KARAHAN, Leylâ; “Eski Anadolu Türkçesinin Kuruluşunda Yazı Dili- Ağız İlişkisi”, *Turkish Studies*, Volume 1/1 Summer, 2006, s. 1-12.

KARAHAN, Leylâ; *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması*, TDK Yay., Ankara 1996.

KARAHAN, Leylâ; “Yükleme ve İlgî Hâl Ekleri Üzerine Bazı Düşünceler”, *3. Uluslar Arası Türk Dil Kurultayı* 1996, TDK Yay., Ankara 1999, s. 605-611.

KORKMAZ, Zeynep; “Batı Anadolu Ağızlarında Asli Vokal Uzunlukları Hakkında”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten*, C. II, TDK Yay., Ankara 1953, s. 197-203.

KORKMAZ, Zeynep; *Grammer Terimleri Sözlüğü*, TDK Yay., Ankara 2007.

KORKMAZ, Zeynep; *Güney-Batı Anadolu Ağızları Ses Bilgisi(Fonetik)*, TDK Yay., Ankara 1994.

KORKMAZ, Zeynep; *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*, C. I-II, TDK Yay., Ankara 2005.

- KORKMAZ, Zeynep; “Ağızların Tarihi Devirlerle Bağlantısı Üzerine”, *Ağız Araştırmaları Bilgi Şöleni*, TDK Yay., Ankara 1999, s.62-69.
- KORKMAZ, Zeynep; “Batı Anadolu Ağızlarında Aslı Ünlü Uzunlukları Hakkında”, *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*, c. II, TDK Yay., Ankara 1995.
- KORKMAZ, Zeynep; “Eski Anadolu Türkçesinde Aslı Ünlü (Vokal) Uzunlukları”, *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*, c. I, TDK Yay., Ankara 1995, s. 443-458.
- KORKMAZ, Zeynep; “Anadolu Ağızları Üzerindeki Araştırmaların Bugünkü Durumu ve Karşılaştığı Sorunlar”, *TDAY-Belleten* 1975-1976, Ankara 1976, s. 113-172.
- KORKMAZ, Zeynep; *Anadolu Ağız Araştırmalarına Toplu Bir Bakış*”, *Beşinci Milletler Arası Türkoloji Kongresi, I. Türk Dili*, 23-28 Eylül 1985, İstanbul Üniv. Yay., İstanbul 1987, s. 89-109.
- KORKMAZ, Zeynep; *Anatolian Dialect*”, *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*, C. II, TDK Yay., Ankara 1995, s. 249-273.
- KORKMAZ, Zeynep; *Nevşehir ve Yöresi Ağızları*, TDK Yay., Ankara 1994.
- LİGETİ, Lajos; “Türkçede Uzun Vokaller,” *Türkiyat Mecmuası*, C. 7-8, Ankara 1942, s. 608-619.
- MANSUROĞLU, Mecdut; “Türkiye Türkçesinde Ses Uyumu”, *TDAY-Belleten* 1959, TDK Yay., Ankara 1988, s. 81-93.
- MENÇ, Hüseyin; *Cemal Kutay’ın Önsözü İle Olaylar ve Belgelerle Amasya Tarihinden Sayfalar*, Eser Matbaası, Amasya 1987.
- MENÇ, Hüseyin; *Tarih İçinde Amasya*, Net Ofset, Ankara 2000.
- MENÇ, Hüseyin; *Amasya*, Yarım Elma Reklam Ajansı, Ank. 2003.

- MENÇ, Hüseyin; *Her Yönüyle Amasya*, Ticaret ve Sanayi Odası Yay. 1, Samsun 1997.
- MENZ, Astrid; “On Some Features Of Rumelian Turkish Dialects”, *Türkçenin Ağzları Çalıştay Bildirileri*, Boğaziçi Yay., İstanbul 2000, s. 99-106.
- OLCAY, Selâhattin; *Erzurum Ağzı*, TDK Yay., Ankara 1995.
- ÖZKAN, Fatma; *Osmaniye Tatar Ağzı*, TDK Yay., Ankara 1997.
- PEKACAR, Tevfik; *Suluova Ağzları*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Eylül 2003.
- SAĞIR, Mukim; “Anadolu Ağzlarında Ünlüler”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten*, Ankara 1995, s. 377-390.
- SAĞIR, Mukim; “Anadolu Ağzlarında Ünsüzler”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten*, Ankara 1995, s. 391-409.
- SAĞIR, Mukim; *Erzincan ve Yöresi Ağzları*, TDK Yay., Ank. 1995.
- SEVORTYAN, Yervand V.; “Türk Dillerinde Kelime Başındaki Ünsüzlerin Düşmesi”, *Bilimsel Bildiriler* 1972, Ankara 1972, s. 543-550.
- ŞANLI, Cevdet; “Kırklareli Ağzlarında Ses Olayları”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten* 1994, TDK Yay, Ankara 1996, s 117-122.
- ŞÇERBAK, A. M.; “Tarihî Bakımdan Türkçe Kelimelerin Şekil Yapısı”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten* 1994, TDK Yay., Ankara 1996, s. 123-130.
- TABAKLAR, Özcan; “Türkmen Türkçesi’nde Ünlülerin Uzun Okunmasını Gerektiren Durumlar ve Eklerdeki Uzun Ünlüler”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten* 1994, TDK Yay., Ankara 1996, s. 145-155.
- TANSU, Muzaffer; *Durgun Genel Ses Bilgisi ve Türkçe*, TDK Yay., Ankara 1963.

- TEKİN, Talat, *Türk Dillerinde Birincil Uzun Ünlüler*, Simurg Yay., Ankara 1995.
- TEKİN, Talât; *Ana Türkçede Aslı Uzun Ünlüler*, Ankara 1975.
- TİMURTAŞ, Faruk Kadri; *Eski Türkiye Türkçesi*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1977.
- TİMURTAŞ, Faruk K.; “Şeyhî ve Çağdaşlarının Eserleri Üzerine Gramer Araştırmaları I Ses Bilgisi”, *TDAY-Bellekten* 1960, Ankara 1960, s. 95-144.
- TUNA, Osman Nedim; *Göktürk Yazılı Belgelerde ve Uygurcada Uzun Vokaller*, *TDAY-B 1960*, TDK Yay., Ankara 1988, s. 213-282.
- TUNCEL, Hüseyin; “Türkiye Coğrafi Bölgelerinin Ziraî Karakterleri”, *İÜ. Coğrafya Enstitüsü Dergisi*, S. 11, 1960, s. 76-101.
- TURAN, Zikri; *Teshil’in İmlâ Tezahürleri Işığında Eski Anadolu Türkçesi’nde Ünlü Uzunlukları*, Açıksoz Yayınları, Malatya 1993.
- Yurt Ansiklopedisi*, C. 1, Amasya Maddesi, 1981.
- YÜCEL, Talip; *Türkiye Coğrafyası*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ank. 1987, s. 29-30.
- ZÜLFİKAR, Hamza; *Yabancı Kökenli Kelimelerde Uzun Ünlü Aşınması*, *Prof. Dr. Zeynep Korkmaz’a Armağan (Türk Kültürünü Araştırmaları Dergisi, XXXII/1-2)*, Ank. 1996, s. 393-402.